סדור

תפלת ישראל

דבר יום ביומו אין מחסור כל דבר

מסודר בסדר נכון ומוגה בעיון דק

מתורגם אשכנזית מחדש מפורש ושום שכל

על ידי

יחיאל מיכל זקש.

מהדורא שביעית

בערלין

בהוצאת הגביר ל. גערשעל.

שנת תר"ל לפ"ק

Das

Gebetbuch der Israeliten

mit

vollständigem, sorgfältig durchgesehenem Texte.

Neu übersetzt und erläutert

von

Dr. Michael Sachs.

Siebente Auflage.

Berlin.

Louis Gerschel Verlagsbuchhandlung.

1869.

Inhalt.

תפלת שחרית.

מַה־טֹּבוּ אֹהָלֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל: וַאֲנִי בְּרֹב חַסְדְּךָ אָבוֹא בֵיתֶךָ אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל־הֵיכַל־קָדְשְׁךָ בְּיִרְאָתֶךָ: יְיָ אָהַבְתִּי מְעוֹן בֵּיתֶךָ וּמְקוֹם מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ: וַאֲנִי אֶשְׁתַּחֲוֶה וְאֶכְרָעָה אֶבְרְכָה לִפְנֵי־יְיָ עֹשִׂי: וַאֲנִי תְפִלָּתִי לְךָ יְיָ עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב־חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ:

יִגְדַּל אֱלֹהִים חַי וְיִשְׁתַּבַּח. נִמְצָא וְאֵין עֵת אֶל־מְצִיאוּתוֹ:
אֶחָד וְאֵין יָחִיד כְּיִחוּדוֹ. נֶעְלָם וְגַם אֵין סוֹף לְאַחְדוּתוֹ:
אֵין לוֹ דְמוּת הַגּוּף וְאֵינוֹ גוּף. לֹא נַעֲרוֹךְ אֵלָיו קְדֻשָּׁתוֹ:
קַדְמוֹן לְכָל־דָּבָר אֲשֶׁר נִבְרָא. רִאשׁוֹן וְאֵין רֵאשִׁית לְרֵאשִׁיתוֹ:

Morgengebet.

מה Wie lieblich sind Deine Zelte, Jaakob, Deine Wohnungen, Jisrael. Durch Deiner Gnaden Fülle darf ich betreten Dein Haus, bücke mich in Deinem heiligen Tempel in Ehrfurcht vor Dir. O Gott! Ich liebe Deine Wohnstatt, den Ort, wo Deine Herrlichkeit thront. Ich bücke und beuge mich und senke das Knie vor dem Herrn, meinem Schöpfer. O möge mein Gebet vor Dich kommen zur Gnadenzeit, o Gott! in der Fülle Deiner Huld, erhöre mich in der Treue Deines Heils.

יגדל Gelobt sei der lebend'ge Gott, sein Preis soll hoch erglänzen,
Der ist und dauert; keine Zeit setzt seinem Dasein Gränzen,
Der einzig ist, wie einzig sonst Nichts in der Welt zu finden,
Und seiner Einheit Wesen nicht zu fassen, zu ergründen.
Er, der nicht Körper und Gestalt, nicht faßt ihn Bild und Zeichen,
An seine Heiligkeit nicht kann der Menschen Sinnen reichen.
Beginn und Grund, und früher Er als alles Sein und Leben,
Der Urbeginn, ohn' Anbeginn Er selbst in seinem Weben.

הִנּוֹ אֲדוֹן עוֹלָם לְכָל־נוֹצָר יוֹרֶה גְדֻלָּתוֹ וּמַלְכוּתוֹ:
שֶׁפַע נְבוּאָתוֹ נְתָנוֹ אֶל־אַנְשֵׁי סְגֻלָּתוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ:
לֹא קָם בְּיִשְׂרָאֵל כְּמשֶׁה עוֹד· נָבִיא וּמַבִּיט אֶת־תְּמוּנָתוֹ:
תּוֹרַת אֱמֶת נָתַן לְעַמּוֹ אֵל· עַל־יַד נְבִיאוֹ נֶאֱמַן בֵּיתוֹ:
לֹא יַחֲלִיף הָאֵל וְלֹא יָמִיר דָּתוֹ לְעוֹלָמִים לְזוּלָתוֹ:
צוֹפֶה וְיוֹדֵעַ סְתָרֵינוּ· מַבִּיט לְסוֹף דָּבָר בְּקַדְמָתוֹ:
גּוֹמֵל לְאִישׁ חֶסֶד כְּמִפְעָלוֹ· נוֹתֵן לְרָשָׁע רַע כְּרִשְׁעָתוֹ:
יִשְׁלַח לְקֵץ יָמִין מְשִׁיחֵנוּ· לִפְדּוֹת מְחַכֵּי קֵץ יְשׁוּעָתוֹ:
מֵתִים יְחַיֶּה אֵל בְּרֹב חַסְדּוֹ· בָּרוּךְ עֲדֵי עַד שֵׁם תְּהִלָּתוֹ:

אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מָלַךְ. בְּטֶרֶם כָּל־יְצִיר נִבְרָא:
לְעֵת נַעֲשָׂה בְחֶפְצוֹ כֹּל. אֲזַי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא:
וְאַחֲרֵי כִּכְלוֹת הַכֹּל. לְבַדּוֹ יִמְלוֹךְ נוֹרָא:
וְהוּא הָיָה וְהוּא הֹוֶה. וְהוּא יִהְיֶה בְּתִפְאָרָה:
וְהוּא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי. לְהַמְשִׁיל לוֹ לְהַחְבִּירָה:
בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תַכְלִית. וְלוֹ הָעֹז וְהַמִּשְׂרָה:
וְהוּא אֵלִי וְחַי גֹּאֲלִי. וְצוּר חֶבְלִי בְּעֵת צָרָה:
וְהוּא נִסִּי וּמָנוֹס לִי. מְנָת כּוֹסִי בְּיוֹם אֶקְרָא:
בְּיָדוֹ אַפְקִיד רוּחִי. בְּעֵת אִישַׁן וְאָעִירָה:
וְעִם־רוּחִי גְּוִיָּתִי. יְיָ לִי וְלֹא אִירָא:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדָיִם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר יָצַר אֶת־

Er ist der Herr der Welt, — bezeugt in Allem, was Er schafft,
Die Fülle seiner Herrlichkeit und seiner Größe Kraft.
Aus seinem Gottesgeist den Strom wollt' Er in Gnaden leiten
Auf die Erkornen, seinem Ruhm und seinem Dienst Geweihten.
Und Keiner mehr in Jisrael als wie Moscheh erstand,
Er, ein Prophet, der Gott geschaut, und wie im Bild erkannt.
Und seinem Volk hat Gott verlieh'n die Lehre, ewig wahr,
Durch seinen Herold, der bewährt in seinem Hause war.
Und Gottes Lehre wandellos besteht in Ewigkeit,
Wird nicht um Anderes vertauscht, sie gilt in alle Zeit.
Sein Auge schaut, was unser Sinn tief im Geheimniß hegt,
Er sieht der Dinge Ziel und End', eh' ihr Beginn sich regt.
Dem Frommen giebt er nach Verdienst den Lohn für seine That
Vergeltung wird dem Frevler, wie die Schuld erwirkt sie hat.
Er sendet den Gesalbten einst, wann erst die Zeit gekommen,
Zu lösen, die geharrt des Heils, die treu bewährten Frommen.
Die Todten wird beleben Gott durch seiner Liebe Macht,
Drum seinem Namen für und für sei Ruhm und Preis gebracht.

אדון O Herr der Welt, der Du geschaltet,
Eh' noch ein Wesen ward gestaltet,
Da auf Dein Wort das All erstand,
Da wardst zum Kön'ge Du ernannt.
Und wenn zerfällt das Weltenganze,
Du herrschest dann allein im Glanze.
Du warst und bist seit Ewigkeit,
Und Du wirst sein in Herrlichkeit.
Du Einig-Einz'ger ohne Zweiten,
Dir stellet Keiner sich zur Seiten.
Ohn' End' und Anfang in der Zeit,
Dein ist die Macht, die Herrlichkeit.
Der ewig lebt, mein Gott, mein Heil,
In Drang und Noth, mein Hort, mein Theil.
Du, meine Zuflucht, mein Panier,
Mein Kelch, mein Theil, — ruf' ich zu Dir.
In Deine Hand ich stets befehle,
Schlaf' ich und wach' ich, — meine Seele,
Und meinen Leib vertrau' ich Dir.
Ich bange nicht, Gott ist mit mir!

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott! Herr der Welt, der uns geheiliget durch seine Gebote und uns das Waschen der Hände geboten.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott! Herr der Welt, der

הָאָדָם בְּחָכְמָה וּבָרָא בוֹ נְקָבִים נְקָבִים חֲלוּלִים חֲלוּלִים גָּלוּי וְיָדוּעַ לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ שֶׁאִם יִפָּתֵחַ אֶחָד מֵהֶם אוֹ יִסָּתֵם אֶחָד מֵהֶם אִי אֶפְשַׁר לְהִתְקַיֵּם וְלַעֲמוֹד לְפָנֶיךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ רוֹפֵא כָל־בָּשָׂר וּמַפְלִיא לַעֲשׂוֹת:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לַעֲסוֹק בְּדִבְרֵי תוֹרָה: וְהַעֲרֶב־נָא יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת־דִּבְרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצֶאֱצָאֵינוּ וְצֶאֱצָאֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל כֻּלָּנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרָתֶךָ (לִשְׁמָהּ). בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְלַמֵּד תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת־תּוֹרָתוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

אֵלּוּ דְבָרִים שֶׁאֵין לָהֶם שִׁעוּר. הַפֵּאָה, וְהַבִּכּוּרִים, וְהָרַאְיוֹן, וּגְמִילוּת חֲסָדִים, וְתַלְמוּד תּוֹרָה:

אֵלּוּ דְבָרִים שֶׁאָדָם אוֹכֵל פֵּרוֹתֵיהֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה וְהַקֶּרֶן קַיֶּמֶת לָעוֹלָם הַבָּא. וְאֵלּוּ הֵן, כִּבּוּד אָב וָאֵם, וּגְמִילוּת חֲסָדִים, וְהַשְׁכָּמַת בֵּית הַמִּדְרָשׁ שַׁחֲרִית וְעַרְבִית, וְהַכְנָסַת אוֹרְחִים, וּבִקּוּר חוֹלִים, וְהַכְנָסַת כַּלָּה, וּלְוָיַת הַמֵּת, וְעִיּוּן תְּפִלָּה, וַהֲבָאַת שָׁלוֹם בֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ, וְתַלְמוּד תּוֹרָה כְּנֶגֶד כֻּלָּם:

אֱלֹהַי נְשָׁמָה שֶׁנָּתַתָּ בִּי טְהוֹרָה הִיא אַתָּה

gebildet den Menschen mit weiser Kunst, der in ihm erschaffen Oeffnungen und Höhlungen. Vor dem Throne Deiner Herrlichkeit ist es kund und offen, daß, so eine von ihnen sich öffnet oder schließt, es nicht möglich ist, vor Dir zu dauern und zu leben. Gelobt seist Du, Ewiger! der alles Fleisch heilet und Wunderbares vollbringt.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott! Herr der Welt, der uns geheiligt durch seine Gebote und uns geboten, uns mit den Worten der Gotteslehre (Thora) zu beschäftigen. Laß, o Ewiger, unser Gott! süß und lieblich sein Deiner Lehre Worte in unserem Munde und in dem Munde Deines Volkes Jisrael, auf daß wir und unsere Sprößlinge und die Sprößlinge Deines Volkes, des Hauses Jisrael, wir Alle Deinen Namen erkennen und uns befleißen Deiner Lehre. Gelobt seist Du, Ewiger, der die Lehre ertheilt hat seinem Volke Jisrael.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott! Herr der Welt, der uns erkoren hat aus allen Völkern und uns ertheilt hat seine Lehre. Gelobt seist Du, Ewiger, der die Lehre ertheilt hat.

יברכך Es segne dich der Ewige und behüte Dich. Es lasse dir leuchten der Ewige Sein Antlitz und begnadige dich. Es wende der Ewige dir Sein Antlitz zu und gebe dir Frieden.

Dies sind die Dinge, für die es kein bestimmtes Maß giebt (nach gesetzlicher Bestimmung): Die Ecke des Feldes (die für den Armen stehen bleiben muß beim Abmähen), die Erstlingsfrüchte, das Opfer beim Erscheinen im Tempel, die Uebung von Liebeswerken und die Beschäftigung mit der Gotteslehre.

Folgendes sind die Dinge, von welchen der Mensch den Zinsgenuß hat in dieser Welt und der Grundstock bleibt für die künftige Welt. Dies sind sie: die Ehrfurcht gegen Vater und Mutter, die Uebung von Liebeswerken, der Besuch des Lehrhauses Morgens und Abends, die Gastlichkeit gegen Fremde, Krankenbesuch, Ausstattung von Bräuten, das den Todten gegebene Geleit, die Andacht beim Gebete, und Friedensstiftung zwischen den Menschen. Die Erlernung des göttlichen Wortes aber wiegt das Alles auf.

אלהי Mein Gott! die Seele, die Du mir gegeben, ist rein Du hast sie erschaffen, Du sie gebildet und mir eingehaucht, und

בְּרָאתָהּ אַתָּה יְצַרְתָּהּ אַתָּה נְפַחְתָּהּ בִּי וְאַתָּה מְשַׁמְּרָהּ בְּקִרְבִּי וְאַתָּה עָתִיד לִטְּלָהּ מִמֶּנִּי וּלְהַחֲזִירָהּ בִּי לֶעָתִיד לָבֹא: כָּל־זְמַן שֶׁהַנְּשָׁמָה בְקִרְבִּי מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי רִבּוֹן כָּל־הַמַּעֲשִׂים אֲדוֹן כָּל־הַנְּשָׁמוֹת. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר נְשָׁמוֹת לִפְגָרִים מֵתִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן לַשֶּׂכְוִי בִינָה לְהַבְחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא עָשַׂנִי נָכְרִי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא עָשַׂנִי עָבֶד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא עָשַׂנִי אִשָּׁה:

(פרויען זאגען:) בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשַׂנִי כִּרְצוֹנוֹ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם פּוֹקֵחַ עִוְרִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מַלְבִּישׁ עֲרֻמִּים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מַתִּיר אֲסוּרִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱ״מֶ״הָ זוֹקֵף כְּפוּפִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱ״מֶ״הָ רוֹקַע הָאָרֶץ עַל־הַמָּיִם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱ״מֶ״הָ שֶׁעָשָׂה לִי כָּל־צָרְכִּי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱ״מֶ״הָ הַמֵּכִין מִצְעֲדֵי־גָבֶר:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱ״מֶ״הָ אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל בִּגְבוּרָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱ״מֶ״הָ עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל בְּתִפְאָרָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַנּוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמַּעֲבִיר שֵׁנָה מֵעֵינַי וּתְנוּמָה מֵעַפְעַפָּי:

Du bewahrest sie in mir, und Du wirst sie einst von mir nehmen und mir wiedergeben in der späten Zukunft. So lange die Seele in mir ist, lege ich Dank vor Dich nieder, Ewiger, mein Gott und Gott meiner Väter, Meister aller Geschöpfe, Herr aller Seelen. Gelobt seist Du, Ewiger, der wiedergiebt die Seelen den todten Leibern.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der dem Hahn verlieh die Einsicht, zwischen Tag und Nacht zu unterscheiden.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der mich nicht gemacht zum Nichtisraeliten.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der mich nicht gemacht zum Knechte.

(Männer sagen:) Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der mich nicht gemacht zum Weibe.

(Frauen sagen:) Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der mich geschaffen nach seinem Willen.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der sehend macht die Blinden.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der bekleidet die Nackten.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der löset die Gefesselten.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der aufrichtet die Gebeugten.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der ausgespannt hat die Erde über die Wasserfluthen.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der mir all meinen Bedarf bereitet.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der lenket die Tritte des Mannes.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der Jisrael gürtet mit Stärke.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der Jisrael krönet mit Ruhm.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der verleihet dem Matten Kraft.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der schwinden lässet den Schlaf aus meinen Augen, und den Schlummer von meinen Augenliedern

וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתַּרְגִּילֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ וְדַבְּקֵנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְאַל תְּבִיאֵנוּ לֹא לִידֵי חֵטְא וְלֹא לִידֵי עֲבֵרָה וְעָוֹן וְלֹא לִידֵי נִסָּיוֹן וְלֹא לִידֵי בִזָּיוֹן וְאַל־תַּשְׁלֶט־בָּנוּ יֵצֶר הָרָע וְהַרְחִיקֵנוּ מֵאָדָם רָע וּמֵחָבֵר רָע וְדַבְּקֵנוּ בְּיֵצֶר הַטּוֹב וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים וְכוֹף אֶת־יִצְרֵנוּ לְהִשְׁתַּעְבֶּד־לָךְ וּתְנֵנוּ הַיּוֹם וּבְכָל־יוֹם לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל־רוֹאֵינוּ וְתִגְמְלֵנוּ חֲסָדִים טוֹבִים׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתַּצִּילֵנִי הַיּוֹם וּבְכָל־יוֹם מֵעַזֵּי פָנִים וּמֵעַזּוּת פָּנִים מֵאָדָם רָע וּמֵחָבֵר רָע וּמִשָּׁכֵן רָע וּמִפֶּגַע רָע וּמִשָּׂטָן הַמַּשְׁחִית מִדִּין קָשֶׁה וּמִבַּעַל דִּין קָשֶׁה בֵּין שֶׁהוּא בֶן־בְּרִית וּבֵין שֶׁאֵינוֹ בֶן־בְּרִית׃

לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם יְרֵא שָׁמַיִם בְּסֵתֶר וּמוֹדֶה עַל־הָאֱמֶת וְדוֹבֵר אֱמֶת בִּלְבָבוֹ וְיַשְׁכֵּם וְיֹאמַר׃

רִבּוֹן כָּל־הָעוֹלָמִים לֹא עַל־צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל־רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים׃ מָה אֲנַחְנוּ׃ מֶה חַיֵּינוּ׃ מֶה חַסְדֵּנוּ׃ מַה־צִּדְקוֹתֵינוּ׃ מַה־יְּשׁוּעָתֵנוּ׃ מַה־כֹּחֵנוּ׃ מַה־גְּבוּרָתֵנוּ׃ מַה־נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ הֲלֹא כָל־הַגִּבּוֹרִים כְּאַיִן לְפָנֶיךָ וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם כְּלֹא הָיוּ וַחֲכָמִים כִּבְלִי מַדָּע וּנְבוֹנִים כִּבְלִי הַשְׂכֵּל כִּי רֹב מַעֲשֵׂיהֶם תֹּהוּ וִימֵי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ׃ וּמוֹתַר הָאָדָם מִן־הַבְּהֵמָה אָיִן כִּי הַכֹּל הָבֶל׃

אֲבָל אֲנַחְנוּ עַמְּךָ בְּנֵי בְרִיתֶךָ׃ בְּנֵי אַבְרָהָם אֹהַבְךָ שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לּוֹ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה׃ זֶרַע יִצְחָק יְחִידוֹ שֶׁנֶּעֱקַד

ויהי Möge es Dein Wille sein, mein Gott und meiner Väter Gott, daß Du uns anleitest in Deiner Lehre. Verleihe uns Anhänglichkeit an Deine Gebote, und laß uns nicht gerathen in Sünde, Vergehung und Schuld, nicht in Versuchung und Verunehrung, und gieb dem sündigen Triebe keine Gewalt über uns, und halte uns fern von sündigem Menschen und bösem Genossen, und laß uns fest anhangen dem Triebe zum Guten und guten Thaten, und zwinge unsern Sinn, sich Dir zu unterwerfen, und laß uns am heutigen wie an jeglichem Tage Gunst, Wohlgefallen, und Liebe finden in Deinen Augen, wie in den Augen Aller, die uns sehen, und liebevoll erweise uns Gnadenzeichen. Gelobt seist Du, Ewiger, der liebevoll Gnade erweist seinem Volke Jisrael.

יהי Möge es Dein Wille sein, mein Gott und meiner Väter Gott! daß Du mich am heutigen wie an jeglichem Tage bewahrest vor Menschen von frechem Sinn und vor Frechheit des Sinnes, vor bösem Menschen und bösem Genossen, vor bösem Nachbar, vor bösem Begegnisse und vor jedem feindseligen verderblichen Anstoße, vor jedem harten Rechtshandel und einem harten Gegner im Gerichte, mög' er zu Deinem Bunde gehören oder nicht gehören.

לעולם Immer sei der Mensch gottesfürchtig in der Stille, bekenne die Wahrheit und spreche Wahrheit in seinem Herzen, stehe früh auf und spreche Folgendes:

Herr aller Welten! nicht im Vertrauen auf unsere Verdienste legen wir unser Gebet vor Dich nieder, sondern Deiner großen Barmherzigkeit wegen. Was sind wir? was unser Leben? was unsere Liebe und Milde? was unsere Verdienste? was ist unsere Hülfe? was unsere Kraft und Stärke? Was sollen wir vor Dir sprechen, Ewiger, unser Gott und unserer Väter Gott! Sind nicht alle Helden wie Nichts vor Dir, und die Männer des Ruhmes, als wären sie nicht gewesen, und die Weisen, als wären sie der Erkenntniß baar, und die Verständigen wie ohne Einsicht? Denn die Menge ihrer Thaten ist ein Nichts und ihre Lebenstage ein flüchtiger Hauch vor Dir, und des Menschen Vorzug vor dem Thiere nichtig, denn Alles ist vergänglich.

אבל Aber wir, Dein Volk, Genossen Deines Bundes, die Söhne Abrahams, Deines Freundes, dem Du geschworen auf dem Berge Morijah, der Same Jizchaks, seines Einzigen, der gebunden

עַל גַּב הַמִּזְבֵּחַ׃ עֲדַת יַעֲקֹב בִּנְךָ בְּכוֹרֶךָ שֶׁמֵּאַהֲבָתְךָ שֶׁאָהַבְתָּ אֹתוֹ וּמִשִּׂמְחָתְךָ שֶׁשָּׂמַחְתָּ־בּוֹ קָרָאתָ אֶת־שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל וִישֻׁרוּן:

לְפִיכָךְ אֲנַחְנוּ חַיָּבִים לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְשַׁבֵּחֲךָ וּלְפָאֶרְךָ וּלְבָרֵךְ וּלְקַדֵּשׁ וְלָתֵת שֶׁבַח וְהוֹדָיָה לִשְׁמֶךָ: אַשְׁרֵינוּ מַה־טּוֹב חֶלְקֵנוּ וּמַה־־נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ וּמַה־־יָּפָה יְרֻשָּׁתֵנוּ: אַשְׁרֵינוּ שֶׁאֲנַחְנוּ מַשְׁכִּימִים וּמַעֲרִיבִים עֶרֶב וָבֹקֶר וְאוֹמְרִים פַּעֲמַיִם בְּכָל־יוֹם

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

אַתָּה הוּא עַד שֶׁלֹּא נִבְרָא הָעוֹלָם׃ אַתָּה הוּא מִשֶּׁנִּבְרָא הָעוֹלָם׃ אַתָּה הוּא בָּעוֹלָם הַזֶּה וְאַתָּה הוּא לָעוֹלָם הַבָּא: קַדֵּשׁ אֶת־שִׁמְךָ עַל מַקְדִּישֵׁי שְׁמֶךָ וְקַדֵּשׁ אֶת־שִׁמְךָ בְּעוֹלָמֶךָ׃ וּבִישׁוּעָתְךָ תָּרִים וְתַגְבִּיהַּ קַרְנֵנוּ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ אֶת־שִׁמְךָ בָּרַבִּים:

אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ וּבִשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם הָעֶלְיוֹנִים׃ אֱמֶת אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין אֱלֹהִים׃ קַבֵּץ קֹוֶיךָ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ׃ יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־בָּאֵי עוֹלָם כִּי אַתָּה־הוּא הָאֱלֹהִים לְבַדְּךָ לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ׃ אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֶת־־הַיָּם וְאֶת־כָּל־־אֲשֶׁר בָּם׃ וּמִי בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ בָּעֶלְיוֹנִים אוֹ בַּתַּחְתּוֹנִים שֶׁיֹּאמַר לְךָ מַה־תַּעֲשֶׂה: אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם עֲשֵׂה עִמָּנוּ חֶסֶד בַּעֲבוּר שִׁמְךָ הַגָּדוֹל שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ וְקַיֶּם־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מַה־־שֶּׁכָּתוּב

ward auf dem Altare, die Gemeinde Jaakobs, Deines Sohnes, Deines Erstgebornen, dem Du um Deiner Liebe willen, mit der Du ihn geliebt, und um der Freude willen, mit der Du an ihm Dich freuetest, den Namen Jisrael gegeben und Jeschurun.

לפיכך Deshalb sind wir verpflichtet, Dich dankend zu bekennen, Dich zu rühmen und zu preisen, zu segnen und zu heiligen, Preis und Dank abzustatten Deinem Namen. Heil uns! wie gut ist unser Theil, und wie lieblich unser Loos und wie schön unser Erbe. Heil uns, die wir früh und spät, Morgens und Abends, aussprechen, zwei Mal an jeglichem Tage:

שמע „Höre Jisrael: der Ewige, unser Gott, ist ein einiges ewiges Wesen."

Gelobt sei der Name der Herrlichkeit seines Reiches immer und ewig.

אתה Du warst Derselbige, ehe die Welt erschaffen worden, Du bist Derselbige, seit die Welt erschaffen worden, Du Derselbige in dieser Welt und Du Derselbige in der künftigen Welt. Heilige Deinen Namen an Denen, die Deinen Namen zu heiligen berufen sind, und heilige Deinen Namen in Deiner Welt und durch Dein Heil bringe empor und erhöhe unsere Macht. Gelobt seist Du, o Ewiger, der Du heiligst Deinen Namen in zahlreicher Gemeinde.

אתה Du bist der Ewige, unser Gott, im Himmel und auf Erden und den höchsten Himmeln droben. Es ist wahr, Du bist der Erste und Du der Letzte, und außer Dir kein Gott! Sammle die auf Dich Hoffenden von den vier Enden der Erde, mögen erkennen und einsehen alle die Weltbewohner, daß Du allein Gott bist über alle Reiche der Erde. Du hast gebildet den Himmel und die Erde, das Meer, sammt Allem, was darin ist. Und wer unter allen Werken Deiner Hand, unter denen in der obern wie in der untern Welt, der zu Dir sagen könnte: was thust Du? — Unser Vater im Himmel, o erweise uns Gnade, um Deines großen Namens willen, der über uns genannt ist, und laß an uns sich bewähren, was geschrieben steht: In derselbigen Zeit werde Ich euch heimbringen, und in der Zeit euch sammeln, denn Ich mache euch zum Namen und zum Ruhme unter allen Völkern der Erde, wenn Ich zurückkehre zu euren Vertriebenen vor euren Augen, spricht der Ewige.

בָּעֵת הַהִיא אָבִיא אֶתְכֶם וּבָעֵת קַבְּצִי אֶתְכֶם כִּי־אֶתֵּן אֶתְכֶם לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה בְּכֹל עַמֵּי הָאָרֶץ בְּשׁוּבִי אֶת־שְׁבוּתֵיכֶם לְעֵינֵיכֶם אָמַר יְיָ:

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וְעָשִׂיתָ כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וְכַנּוֹ נְחֹשֶׁת לְרָחְצָה וְנָתַתָּ אֹתוֹ בֵּין אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וְנָתַתָּ שָׁמָּה מָיִם: וְרָחֲצוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו מִמֶּנּוּ אֶת־יְדֵיהֶם וְאֶת־רַגְלֵיהֶם: בְּבֹאָם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד יִרְחֲצוּ־מַיִם וְלֹא יָמֻתוּ אוֹ בְגִשְׁתָּם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ לְשָׁרֵת לְהַקְטִיר אִשֶּׁה לַיהוָה: וְרָחֲצוּ יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם וְלֹא יָמֻתוּ וְהָיְתָה לָהֶם חָק־עוֹלָם לוֹ וּלְזַרְעוֹ לְדֹרֹתָם:

וְלָבַשׁ הַכֹּהֵן מִדּוֹ בַד וּמִכְנְסֵי־בַד יִלְבַּשׁ עַל־בְּשָׂרוֹ וְהֵרִים אֶת־הַדֶּשֶׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ אֶת־הָעֹלָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְשָׂמוֹ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ: וּפָשַׁט אֶת־בְּגָדָיו וְלָבַשׁ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְהוֹצִיא אֶת־הַדֶּשֶׁן אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה אֶל־מָקוֹם טָהוֹר:

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת־קָרְבָּנִי לַחְמִי לְאִשַּׁי רֵיחַ נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְמִימִם שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תָמִיד: אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם: וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּתִית רְבִיעִת הַהִין: עֹלַת תָּמִיד הָעֲשֻׂיָה בְּהַר סִינַי לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה: וְנִסְכּוֹ רְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיהוָה: וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה:

וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפֹנָה לִפְנֵי יְהוָה וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת־דָּמוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

אתה הוא יי אלהינו שהקטירו אבותינו לפניך את קטרת הסמים בזמן שבית המקדש קים. כאשר צוית אותם על ידי משה נביאך ככתוב בתורתך.

ויאמר יי אל משה קח לך סמים נטף ושחלת וחלבנה סמים ולבנה זכה בד בבד יהיה: ועשית אתה קטרת רקח מעשה רוקח ממלח טהור קדש: ושחקת ממנה הדק ונתתה ממנה לפני העדת באהל מועד אשר אועד לך שמה קדש קדשים תהיה לכם: ונאמר והקטיר עליו אהרן קטרת סמים בבקר בבקר בהיטיבו את הנרת יקטירנה: ובהעלת אהרן את הנרת בין הערבים יקטירנה קטרת תמיד לפני יי לדרתיכם:

תנו רבנן פטום הקטרת כיצד. שלש מאות וששים ושמנה מנים היו בה. שלש מאות וששים וחמשה כמנין ימות החמה. מנה לכל יום פרס שחרית ופרס בין הערבים. ושלשה מנים יתרים שמהם מכניס כהן גדול מלא חפניו ביום הכפורים. ומחזירם למכתשת בערב יום הכפורים. כדי לקים מצות דקה מן הדקה: ואחד עשר סמנין היו בה. ואלו הן. הצרי והצפרן החלבנה והלבנה משקל שבעים שבעים מנה. מור וקציעה שבלת נרד וכרכום משקל ששה עשר ששה עשר מנה. הקשט שנים עשר. וקלופה שלשה. וקנמון תשעה. בורית כרשינה תשעה קבין. יין קפריסין סאין תלתא וקבין תלתא. ואם אין לו יין קפריסין. מביא חמר חורין עתיק. מלח סדומית רובע (הקב). מעלה עשן כל שהוא: רבי נתן אומר אף כפת הירדן כל שהיא. ואם נתן בה דבש פסלה. ואם חסר אחד מכל סמניה חיב מיתה:

רבן שמעון בן גמליאל אומר. הצרי אינו אלא שרף הנוטף מעצי הקטף: בורית כרשינה למה היא באה. כדי ליפות בה את הצפרן שתהא נאה. יין קפריסין למה הוא בא. כדי לשרות בו את הצפרן שתהא עזה. והלא מי רגלים יפין לה. אלא שאין מכניסין מי רגלים במקדש מפני הכבוד:

תניא רבי נתן אומר כשהוא שוחק אומר הדק היטב. היטב הדק. מפני שהקול יפה לבשמים: פטמה לחצאין כשרה. לשליש ולרביע לא שמענו: אמר רבי יהודה זה הכלל. אם כמדתה כשרה לחצאין ואם חסר אחד מכל סמניה חיב מיתה: תני בר קפרא אחת לששים או לשבעים שנה היתה באה של שירים לחצאין: ועוד תני בר קפרא אלו היה נותן בה קורטוב של דבש אין אדם יכול לעמוד מפני ריחה. ולמה אין מערבין בה דבש. מפני שהתורה אמרה כי כל שאר וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה ליי:

יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה:

יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

אַתָּה סֵתֶר לִי מִצַּר תִּצְּרֵנִי רָנֵּי פַלֵּט תְּסוֹבְבֵנִי סֶלָה:

וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

אם שבת.

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל־עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:

אם ראש חדש.

וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיָי פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם: וּשְׁלשָׁה עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לַפָּר הָאֶחָד וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לָאַיִל הָאֶחָד: וְעִשָּׂרֹן עִשָּׂרוֹן סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד עֹלָה רֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיָי: וְנִסְכֵּיהֶם חֲצִי הַהִין יִהְיֶה לַפָּר וּשְׁלִישִׁת הַהִין לָאַיִל וּרְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ יָיִן זֹאת עֹלַת חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה: וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת לַיָי עַל־עֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה וְנִסְכּוֹ:

אֵיזֶהוּ מְקוֹמָן שֶׁל־זְבָחִים קָדְשֵׁי קָדָשִׁים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן פַּר וְשָׂעִיר שֶׁל־יוֹם הַכִּפּוּרִים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן הַזָּיָה עַל־בֵּין הַבַּדִּים וְעַל־הַפָּרֹכֶת וְעַל־מִזְבַּח הַזָּהָב מַתָּנָה אַחַת מֵהֶן מְעַכָּבֶת שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁל־מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן אִם־לֹא נָתַן לֹא־עִכֵּב: פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וּשְׂעִירִים הַנִּשְׂרָפִים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן הַזָּיָה עַל־הַפָּרֹכֶת וְעַל־מִזְבַּח הַזָּהָב מַתָּנָה אַחַת מֵהֶן מְעַכָּבֶת שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁל־מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן אִם־לֹא נָתַן לֹא־עִכֵּב. אֵלּוּ וָאֵלּוּ נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדָּשֶׁן: חַטֹּאת הַצִּבּוּר וְהַיָּחִיד. אֵלּוּ הֵן חַטֹּאת הַצִּבּוּר שְׂעִירֵי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים וְשֶׁל־מוֹעֲדוֹת. שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן אַרְבַּע מַתָּנוֹת עַל אַרְבַּע קְרָנוֹת. כֵּיצַד עָלָה בַכֶּבֶשׁ וּפָנָה לַסּוֹבֵב וּבָא־לוֹ לְקֶרֶן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית. מִזְרָחִית צְפוֹנִית. צְפוֹנִית מַעֲרָבִית. מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית. שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִי. וְנֶאֱכָלִין לִפְנִים מִן־הַקְּלָעִים לְזִכְרֵי כְהֻנָּה בְּכָל־מַאֲכָל לְיוֹם וָלַיְלָה עַד־חֲצוֹת: הָעוֹלָה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים שְׁחִיטָתָהּ בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָהּ בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָהּ טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע וּטְעוּנָה הַפְשֵׁט וְנִתּוּחַ וְכָלִיל לָאִשִּׁים: זִבְחֵי שַׁלְמֵי צִבּוּר וַאֲשָׁמוֹת. אֵלּוּ הֵן אֲשָׁמוֹת אֲשַׁם גְּזֵלוֹת. אֲשַׁם מְעִילוֹת. אֲשַׁם שִׁפְחָה חֲרוּפָה. אֲשַׁם נָזִיר. אֲשַׁם מְצוֹרָע. אָשָׁם תָּלוּי. שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי

מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע. וְנֶאֱכָלִין לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים לְזִכְרֵי כְהֻנָּה בְּכָל מַאֲכָל לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת:

הַתּוֹדָה וְאֵל נָזִיר קָדָשִׁים קַלִּים שְׁחִיטָתָן בְּכָל־מָקוֹם בָּעֲזָרָה וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע. וְנֶאֱכָלִין בְּכָל־הָעִיר לְכָל־אָדָם בְּכָל־מַאֲכָל לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת: הַמּוּרָם מֵהֶם כַּיּוֹצֵא בָהֶם אֶלָּא שֶׁהַמּוּרָם נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים לִנְשֵׁיהֶם וְלִבְנֵיהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם: שְׁלָמִים קָדָשִׁים קַלִּים שְׁחִיטָתָן בְּכָל־מָקוֹם בָּעֲזָרָה וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע וְנֶאֱכָלִין בְּכָל־הָעִיר לְכָל־אָדָם בְּכָל־מַאֲכָל לִשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד: הַמּוּרָם מֵהֶם כַּיּוֹצֵא בָהֶם אֶלָּא שֶׁהַמּוּרָם נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים לִנְשֵׁיהֶם וְלִבְנֵיהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם: הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח קָדָשִׁים קַלִּים שְׁחִיטָתָן בְּכָל־מָקוֹם בָּעֲזָרָה וְדָמָן טָעוּן מַתָּנָה אֶחָת. וּבִלְבַד שֶׁיִּתֵּן כְּנֶגֶד הַיְסוֹד: שִׁנָּה בַאֲכִילָתָן הַבְּכוֹר נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים וְהַמַּעֲשֵׂר לְכָל־אָדָם וְנֶאֱכָלִין בְּכָל־הָעִיר בְּכָל־מַאֲכָל לִשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד: הַפֶּסַח אֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא בַלַּיְלָה וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא עַד־חֲצוֹת וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא לִמְנוּיָו וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא צָלִי:

רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר בִּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הַתּוֹרָה נִדְרֶשֶׁת: מִקַּל וָחֹמֶר. וּמִגְּזֵרָה שָׁוָה. מִבִּנְיַן אָב מִכָּתוּב אֶחָד. וּמִבִּנְיַן אָב מִשְּׁנֵי כְתוּבִים. מִכְּלָל וּפְרָט. וּמִפְּרָט וּכְלָל. כְּלָל וּפְרָט וּכְלָל אִי אַתָּה דָן אֶלָּא כְּעֵין הַפְּרָט. מִכְּלָל שֶׁהוּא צָרִיךְ לִפְרָט. וּמִפְּרָט שֶׁהוּא צָרִיךְ לִכְלָל. כָּל־דָּבָר שֶׁהָיָה בִכְלָל וְיָצָא מִן־הַכְּלָל לְלַמֵּד לֹא לְלַמֵּד עַל־עַצְמוֹ יָצָא אֶלָּא לְלַמֵּד עַל־הַכְּלָל כֻּלּוֹ יָצָא. כָּל־דָּבָר שֶׁהָיָה בִכְלָל וְיָצָא לִטְעוֹן טֹעַן אֶחָד שֶׁהוּא כְעִנְיָנוֹ יָצָא לְהָקֵל וְלֹא לְהַחֲמִיר. כָּל־דָּבָר שֶׁהָיָה בִכְלָל וְיָצָא לִטְעוֹן טֹעַן אַחֵר שֶׁלֹּא כְעִנְיָנוֹ יָצָא לְהָקֵל וּלְהַחֲמִיר. כָּל־דָּבָר שֶׁהָיָה בִכְלָל וְיָצָא לִדּוֹן בְּדָבָר חָדָשׁ אִי אַתָּה יָכוֹל לְהַחֲזִירוֹ לִכְלָלוֹ עַד שֶׁיַּחֲזִירֶנּוּ הַכָּתוּב לִכְלָלוֹ בְּפֵרוּשׁ. דָּבָר הַלָּמֵד מֵעִנְיָנוֹ. וְדָבָר הַלָּמֵד מִסּוֹפוֹ. וְכֵן שְׁנֵי כְתוּבִים הַמַּכְחִישִׁים זֶה אֶת־זֶה עַד שֶׁיָּבוֹא הַכָּתוּב הַשְּׁלִישִׁי וְיַכְרִיעַ בֵּינֵיהֶם:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

ביים אנלעגען דעס טלית.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהִתְעַטֵּף בַּצִּיצִת:

מַה־יָּקָר חַסְדְּךָ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יֶחֱסָיוּן:
יִרְוְיֻן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם:
כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה־אוֹר:
מְשֹׁךְ חַסְדְּךָ לְיֹדְעֶיךָ וְצִדְקָתְךָ לְיִשְׁרֵי־לֵב:

ביים אנלעגען דער תפלין של יד.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהָנִיחַ תְּפִלִּין:

ביים אנלעגען דער תפלין של ראש.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת תְּפִלִּין:

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי לְעוֹלָם. וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים. וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בֶּאֱמוּנָה וְיָדַעַתְּ אֶת יְיָ:

אין מאנכען געמיינדען ווירד פאר ברוך שאמר דיעזער מזמור געזאגט.

(ל) מִזְמוֹר שִׁיר־חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד: אֲרוֹמִמְךָ יְהֹוָה כִּי דִלִּיתָנִי וְלֹא שִׂמַּחְתָּ אֹיְבַי לִי: יְהֹוָה אֱלֹהָי שִׁוַּעְתִּי אֵלֶיךָ וַתִּרְפָּאֵנִי: יְהֹוָה הֶעֱלִיתָ מִן־שְׁאוֹל נַפְשִׁי חִיִּיתַנִי מִיָּרְדִי־בוֹר: זַמְּרוּ לַיהֹוָה חֲסִידָיו וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ: כִּי רֶגַע בְּאַפּוֹ חַיִּים בִּרְצוֹנוֹ בָּעֶרֶב יָלִין בֶּכִי וְלַבֹּקֶר רִנָּה: וַאֲנִי אָמַרְתִּי בְשַׁלְוִי בַּל־אֶמּוֹט לְעוֹלָם: יְהֹוָה בִּרְצוֹנְךָ הֶעֱמַדְתָּה לְהַרְרִי עֹז הִסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ הָיִיתִי נִבְהָל: אֵלֶיךָ יְהֹוָה אֶקְרָא וְאֶל יְהֹוָה אֶתְחַנָּן: מַה־בֶּצַע בְּדָמִי בְּרִדְתִּי אֶל־שָׁחַת הֲיוֹדְךָ עָפָר הֲיַגִּיד אֲמִתֶּךָ: שְׁמַע יְהֹוָה וְחָנֵּנִי יְהֹוָה הֱיֵה־עֹזֵר לִי: הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה: לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם יְהֹוָה אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ:

בָּרוּךְ שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם. בָּרוּךְ הוּא. בָּרוּךְ עוֹשֶׂה
בְרֵאשִׁית. בָּרוּךְ אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה. בָּרוּךְ גּוֹזֵר
וּמְקַיֵּם. בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הָאָרֶץ. בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל
הַבְּרִיּוֹת. בָּרוּךְ מְשַׁלֵּם שָׂכָר טוֹב לִירֵאָיו. בָּרוּךְ חַי
לָעַד וְקַיָּם לָנֶצַח. בָּרוּךְ פּוֹדֶה וּמַצִּיל בָּרוּךְ שְׁמוֹ. בָּרוּךְ
אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הָאֵל הָאָב הָרַחֲמָן הַמְהֻלָּל
בְּפִי עַמּוֹ מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר בִּלְשׁוֹן חֲסִידָיו וַעֲבָדָיו: וּבְשִׁירֵי
דָוִד עַבְדֶּךָ נְהַלֶּלְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בִּשְׁבָחוֹת וּבִזְמִירוֹת נְגַדֶּלְךָ
וּנְשַׁבֵּחֲךָ וּנְפָאֶרְךָ וְנַזְכִּיר שִׁמְךָ וְנַמְלִיכְךָ מַלְכֵּנוּ אֱלֹהֵינוּ
יָחִיד חֵי הָעוֹלָמִים. מֶלֶךְ מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר עֲדֵי־עַד שְׁמוֹ
הַגָּדוֹל. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת:

ברוך Gelobt sei, auf dessen Wort die Welt entstand. Gelobt sei Er. Gelobt Er, der Urheber des Schöpfungswerkes, gelobt, der spricht und vollbringt, gelobt, der beschließt und vollführt. Gelobt, der sich erbarmt der Erde, gelobt, der sich erbarmt der Geschöpfe, gelobt, der segensvollen Lohn ertheilt den ihn Fürchtenden, gelobt, der ewig lebt und dauert beständig, gelobt der Befreier und Retter, gelobt sei sein Name. Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, Gott, barmherziger Vater, der gerühmt wird durch den Mund seines Volkes, verherrlicht und gepriesen durch die Zunge seiner Frommen und Knechte. Und mit den Lobgesängen Davids, Deines Knechtes, wollen wir rühmen Dich, Ewiger, unser Gott, durch Loblieder und Psalmen Dich erheben, preisen und verherrlichen und anrufen Deinen Namen, und Dir die Herrschaft geben, Du unser König, unser Gott, Einziger, Ewiglebender, König, gepriesen und verherrlicht sei für und für sein großer Name. Gelobt seist Du, Ewiger, König, der gerühmt wird durch Loblieder.

הודו לַיָי קִרְאוּ בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילֹתָיו: שִׁירוּ לוֹ זַמְּרוּ־לוֹ שִׂיחוּ בְּכָל־נִפְלְאֹתָיו: הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב מְבַקְשֵׁי יְיָ: דִּרְשׁוּ יְיָ וְעֻזּוֹ בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד: זִכְרוּ נִפְלְאֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי־פִיהוּ: זֶרַע יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו: הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו: זִכְרוּ לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר: אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִצְחָק: וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶרֶץ־כְּנָעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם: בִּהְיוֹתְכֶם מְתֵי מִסְפָּר כִּמְעַט וְגָרִים בָּהּ: וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי וּמִמַּמְלָכָה אֶל־עַם אַחֵר: לֹא־הִנִּיחַ לְאִישׁ לְעָשְׁקָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים: אַל־תִּגְּעוּ בִּמְשִׁיחָי וּבִנְבִיאַי אַל־תָּרֵעוּ: שִׁירוּ לַיָי כָּל הָאָרֶץ בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־אֶל־יוֹם יְשׁוּעָתוֹ: סַפְּרוּ בַגּוֹיִם אֶת־כְּבוֹדוֹ בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאֹתָיו: כִּי גָדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד וְנוֹרָא הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים: כִּי כָּל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים וַיָי שָׁמַיִם עָשָׂה: הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו עֹז וְחֶדְוָה בִּמְקֹמוֹ: הָבוּ לַיָי מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים הָבוּ לַיָי כָּבוֹד וָעֹז: הָבוּ לַיָי כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ מִנְחָה וּבֹאוּ לְפָנָיו הִשְׁתַּחֲווּ לַיָי בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ: חִילוּ מִלְּפָנָיו כָּל־הָאָרֶץ אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט: יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְיָ מָלָךְ: יִרְעַם הַיָּם וּמְלוֹאוֹ יַעֲלֹץ הַשָּׂדֶה וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ: אָז יְרַנְּנוּ עֲצֵי הַיָּעַר מִלִּפְנֵי יְיָ כִּי־בָא לִשְׁפּוֹט אֶת־הָאָרֶץ: הוֹדוּ לַיָי כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: וְאִמְרוּ הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ וְקַבְּצֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ:

הודו Danket dem Ewigen, rufet an seinen Namen. Machet kund unter Völkern seine Thaten. Singet ihm, spielet ihm, redet von all seinen Wundern. Rühmet euch seines heiligen Namens, es freue sich das Herz derer, die den Ewigen suchen. Verlanget nach dem Ewigen und seiner Hoheit, suchet sein Antlitz beständig. Gedenket seiner Wunder, die er gethan, seiner Zeichen und der Aussprüche seines Mundes. Same Abrahams, seines Knechtes, Söhne Jaakobs, ihr seine Erkornen! Er ist der Ewige, unser Gott, über die ganze Erde ergehen seine Gerichte. Gedenket ewiglich seines Bundes, des Wortes, das er geboten, in's tausendste Geschlecht, das er geschlossen mit Abraham, und seines Schwures an Jizchak. Und er stellte es auf für Jaakob zur Satzung, für Jisrael zum ewigen Bunde, da er sprach: Dir geb' ich das Land Kenaan als Loos eures Besitzes; da ihr waret ein zähliges Häuflein, da eurer wenig und ihr darin weiltet. Und sie zogen von Volk zu Volk, von Königreich zu fremder Nation. Er ließ keinen Mann sie bedrücken, und strafte um sie Könige. „Rühret nicht meine Gesalbten an und meinen Propheten füget kein Leid zu!" Singet dem Ewigen, alle Lande, verkündet von Tag zu Tag seine Hülfe. Erzählet unter den Völkern seine Herrlichkeit, unter allen Nationen seine Wunder. Denn groß ist der Ewige und sehr gepriesen, nnd furchtbar ist Er über alle Götter. Denn all die Götter der Völker sind Nichtiges, aber der Ewige hat den Himmel gemacht. Glanz und Majestät ist vor ihm, Triumph und Freude an seiner Stätte. Spendet dem Ewigen, Völkergeschlechter, spendet dem Ewigen Ehre und Triumph! Spendet dem Ewigen seines Namens Ehre, nehmet Geschenke und kommet vor sein Antlitz, bücket euch vor dem Ewigen im heiligen Schmucke. Erzittert vor ihm, alle Lande! und fest ist das Erdenrund, wanket nicht. Frohlocke der Himmel und jubele die Erde, und man spreche unter den Völkern: Der Ewige ist König! Dröhne das Meer und seine Fülle, fröhlich sei die Flur und Alles, was darin. Dann müssen jauchzen die Bäume des Waldes vor dem Ewigen, denn Er ist gekommen, die Erde zu richten. Danket dem Ewigen, denn Er ist gütig, denn ewiglich währt seine Huld! Und sprechet: Hilf uns, Gott unserer Hülfe, und sammle und rette uns von den Völkern, daß wir danken Deinem heiligen

בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד הָעֹלָם וַיֹּאמְרוּ
כָל־הָעָם אָמֵן וְהַלֵּל לַייָ: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ
לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ
לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן
וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ:
אַתָּה יְיָ לֹא־תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד
יִצְּרוּנִי: זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: תְּנוּ
עֹז לֵאלֹהִים עַל־יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ וְעֻזּוֹ בַּשְּׁחָקִים: נוֹרָא
אֱלֹהִים מִמִּקְדָּשֶׁיךָ אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נֹתֵן עֹז וְתַעֲצֻמוֹת
לָעָם בָּרוּךְ אֱלֹהִים: אֵל נְקָמוֹת יְיָ אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ:
הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ הָשֵׁב גְּמוּל עַל־גֵּאִים: לַייָ הַיְשׁוּעָה
עַל־עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה: יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ
אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ:
יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ: הוֹשִׁיעָה אֶת־
עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת־נַחֲלָתֶךָ וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד הָעוֹלָם:
נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַייָ עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא: כִּי־בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ
כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ: יְהִי־חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר
יִחַלְנוּ לָךְ: הַרְאֵנוּ יְיָ חַסְדֶּךָ וְיֶשְׁעֲךָ תִּתֶּן־לָנוּ: קוּמָה
עֶזְרָתָה לָּנוּ וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ: אָנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ הַמַּעַלְךָ
מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הַרְחֶב־פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ: אַשְׁרֵי הָעָם
שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו: וַאֲנִי בְּחַסְדְּךָ בָטַחְתִּי
יָגֵל לִבִּי בִּישׁוּעָתֶךָ אָשִׁירָה לַייָ כִּי גָמַל עָלָי:

(א"א מזמור לתודה בשבת וביו"ט ולא בעיו"כ ובע"פ ובחה"מ של פסח.)

(ק') מִזְמוֹר לְתוֹדָה הָרִיעוּ לַייָ כָּל־הָאָרֶץ: עִבְדוּ אֶת־יְיָ בְּשִׂמְחָה בֹּאוּ
לְפָנָיו בִּרְנָנָה: דְּעוּ כִּי־יְיָ הוּא אֱלֹהִים הוּא עָשָׂנוּ וְלוֹ
(ולא כ') אֲנַחְנוּ עַמּוֹ וְצֹאן מַרְעִיתוֹ: בֹּאוּ שְׁעָרָיו בְּתוֹדָה חֲצֵרֹתָיו בִּתְהִלָּה
הוֹדוּ לוֹ בָּרְכוּ שְׁמוֹ: כִּי־טוֹב יְיָ לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְעַד־דֹּר וָדֹר אֱמוּנָתוֹ:

An Wochentagen wird von hier bis יהי כבוד (S. 32 unten) überschlagen.

Namen, daß wir uns rühmen Deiner Herrlichkeit. — Gepriesen sei der Ewige, der Gott Jisraels, von Ewigkeit zu Ewigkeit! Und alles Volk sprach: Amen und Lobpreis dem Ewigen! — Erhebet den Ewigen, unsern Gott, und bücket euch vor seiner Füße Schemel; heilig ist Er. Erhebet den Ewigen, unsern Gott, und bücket euch vor seinem heiligen Berge, denn heilig ist der Ewige, unser Gott. Er aber, barmherzig, vergiebt die Missethat und verderbt nicht, und wandte oft seinen Zorn ab, und weckt nicht all seinen Grimm. — Du, Ewiger, wirst nicht zurückhalten Deine Liebe von mir, Deine Huld und Deine Treue werden stets mich bewahren. Gedenke Deiner Liebe, Ewiger, und Deiner Huld; denn von Ewigkeit sind sie. Gebet Gott Triumph! über Jisrael ist sein Ruhm und seine Macht in den Wolken. Furchtbar bist Du, Gott, aus Deinem Heiligthume, Gott Jisraels! Er giebt Macht und Stärke dem Volke. Gepriesen sei Gott! — Gott der Vergeltung, Ewiger, Gott der Vergeltung, erscheine! Erhebe Dich, Richter der Erde, vergilt Lohn den Hochmüthigen. — Beim Ewigen ist der Sieg, über Dein Volk komme Dein Segen, Selah! Der Gott der Heerschaaren ist mit uns, eine Veste ist uns der Gott Jaakobs, Selah! — Gott der Heerschaaren! Heil dem Menschen, der auf Dich vertraut. Ewiger, hilf! Der König erhöre uns am Tage unseres Rufens! — Hilf Deinem Volke und segne Dein Erbe, und weide und trage sie bis in Ewigkeit. Unsere Seele wartet des Ewigen, unser Beistand und unser Schild ist Er. Denn an ihm freuet sich unser Herz; denn seinem heiligen Namen vertrauen wir. So möge sein Deine Huld, Ewiger, über uns, wie wir Deiner geharrt. Laß uns schauen, Ewiger, Deine Huld, und Dein Heil gieb uns. Auf, uns zum Beistand! und erlöse uns um Deiner Gnade willen. — Ich bin der Ewige, dein Gott, der dich herausgeführt aus dem Lande Mizrajim. Thue weit auf deinen Mund, daß Ich ihn fülle. Heil dem Volke, dem also geschieht; Heil dem Volke, dessen Gott der Ewige ist. Ich aber vertraue Deiner Huld. Es frohlockt mein Herz ob Deiner Hülfe. Ich will dem Ewigen singen, denn Er hat mir wohlgethan.

(An Sabbath- und Festtagen, am Tage vor Jom-Kippur und Peßach und an den Halbfeiertagen des Peßach wird dieser Psalm nicht gebetet.)

מזמור (Psalm 100.) Psalm zum Dankopfer. Jubelt dem Ewigen, alle Lande. Dienet dem Ewigen mit Freude, erscheinet vor ihm mit Jubelgesang. Erkennet, daß der Ewige ist Gott, er hat uns geschaffen und sein sind wir, sein Volk und die Heerde seiner Weide. Gehet ein in seine Thore mit Danklied, in seine Höfe mit Lobgesang, danket ihm, preiset seinen Namen. Denn gütig ist der Ewige; ewiglich ist seine Huld und für ewige Geschlechter seine Treue.

(Am Wochentage wird von hier bis „Verherrlichung werde" (S. 33.) überschlagen.)

(יט) **לַמְנַצֵּחַ** מִזְמוֹר לְדָוִד׃ הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד־
אֵל וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מַגִּיד הָרָקִיעַ׃ יוֹם לְיוֹם
יַבִּיעַ אֹמֶר וְלַיְלָה לְּלַיְלָה יְחַוֶּה־דָּעַת׃ אֵין אֹמֶר וְאֵין
דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמָע קוֹלָם׃ בְּכָל־הָאָרֶץ יָצָא קַוָּם וּבִקְצֵה
תֵבֵל מִלֵּיהֶם לַשֶּׁמֶשׁ שָׂם אֹהֶל בָּהֶם׃ וְהוּא כְּחָתָן יֹצֵא
מֵחֻפָּתוֹ יָשִׂישׂ כְּגִבּוֹר לָרוּץ אֹרַח׃ מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם מוֹצָאוֹ
וּתְקוּפָתוֹ עַל־קְצוֹתָם וְאֵין נִסְתָּר מֵחַמָּתוֹ׃ תּוֹרַת יְהֹוָה
תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ עֵדוּת יְהֹוָה נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי׃
פִּקּוּדֵי יְהֹוָה יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי־לֵב מִצְוַת יְהֹוָה בָּרָה מְאִירַת
עֵינָיִם׃ יִרְאַת יְהֹוָה טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לָעַד מִשְׁפְּטֵי־יְהֹוָה
אֱמֶת צָדְקוּ יַחְדָּו׃ הַנֶּחֱמָדִים מִזָּהָב וּמִפַּז רָב וּמְתוּקִים
מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת צוּפִים׃ גַּם־עַבְדְּךָ נִזְהָר בָּהֶם בְּשָׁמְרָם עֵקֶב
רָב׃ שְׁגִיאוֹת מִי־יָבִין מִנִּסְתָּרוֹת נַקֵּנִי׃ גַּם מִזֵּדִים חֲשֹׂךְ
עַבְדֶּךָ אַל־יִמְשְׁלוּ־בִי אָז אֵיתָם וְנִקֵּיתִי מִפֶּשַׁע רָב׃ יִהְיוּ
לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהֹוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי׃
(לד) **לְדָוִד** בְּשַׁנּוֹתוֹ אֶת־טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיְגָרְשֵׁהוּ
וַיֵּלַךְ׃ אֲבָרְכָה אֶת־יְהֹוָה בְּכָל־עֵת תָּמִיד
תְּהִלָּתוֹ בְּפִי׃ בַּיהֹוָה תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים וְיִשְׂמָחוּ׃
גַּדְּלוּ לַיהֹוָה אִתִּי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו׃ דָּרַשְׁתִּי אֶת־יְהֹוָה
וְעָנָנִי וּמִכָּל־מְגוּרוֹתַי הִצִּילָנִי׃ הִבִּיטוּ אֵלָיו וְנָהָרוּ וּפְנֵיהֶם
אַל־יֶחְפָּרוּ׃ זֶה עָנִי קָרָא וַיהֹוָה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־צָרוֹתָיו
הוֹשִׁיעוֹ׃ חֹנֶה מַלְאַךְ־יְהֹוָה סָבִיב לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם׃ טַעֲמוּ
וּרְאוּ כִּי־טוֹב יְהֹוָה אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר יֶחֱסֶה־בּוֹ׃ יְראוּ אֶת־
יְהֹוָה קְדֹשָׁיו כִּי־אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו׃ כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ
וְדֹרְשֵׁי יְהֹוָה לֹא־יַחְסְרוּ כָל־טוֹב׃ לְכוּ בָנִים שִׁמְעוּ־לִי

למנצח (Psalm 19.) Dem Sangmeister; Psalm von David. — Die Himmel erzählen die Herrlichkeit Gottes, und seiner Hände Werk thut die Wölbung kund. Ein Tag läßt dem andern zuströmen das Wort, und eine Nacht spricht zur andern die Kunde. Nicht sind es Worte und nicht Reden, deren Stimme nicht gehört wird, sondern über die ganze Erde geht aus ihre Schnur und an das Ende des Erdenrundes ihre Worte. Dem Sonnenball hat Er ein Zelt an ihnen gesetzt. Und der, wie ein Bräutigam hervorgehend aus seiner Kammer, frohlocket, wie ein Held die Bahn zu durchlaufen. Am Ende der Himmel ist sein Aufgang, und sein Kreislauf über ihre Grenzen, und Nichts ist verhüllt vor seiner Gluth. Die Lehre des Ewigen ist untadelig, seelenerquickend, des Ewigen Zeugniß bewährt, macht Thoren weise. Die Befehle des Ewigen sind recht, herzenerfreuend, des Ewigen Gebot ist lauter, erleuchtet die Augen. Die Furcht des Ewigen ist rein, besteht ewig, des Ewigen Aussprüche sind wahr, sind gerecht allzumal. Sie, die köstlicher sind denn Gold und feines Gold in Menge, und süßer denn Honig und Honigseim. Auch Dein Knecht wird durch sie belehrt, in ihrer Bewahrung ist großer Lohn. Verirrungen, wer merket sie? — Von verborgenen Sünden reinige mich! Aber auch von Uebermüthigen halte Deinen Knecht fern, daß sie mich nicht beherrschen. Dann bin ich ohne Tadel und rein von schwerem Vergehen. Seien wohlgefällig meines Mundes Worte und meines Herzens Sinnen vor Dir, Ewiger, mein Hort und mein Erlöser!

לדוד (Psalm 34.) Von David, da er verstellte seinen Verstand vor Abimelech, der ihn forttrieb, und er ging. — Ich will den Ewigen preisen zu jeglicher Zeit, stets sei sein Lob in meinem Munde. Des Ewigen rühme sich meine Seele, hören sollen es die Gebeugten und sich freuen. Verherrlicht den Ewigen mit mir, und lasset uns seinen Namen erheben zumal! Ich suchte den Ewigen, und Er hat mich erhört, und aus all meinen Schrecknissen hat Er mich gerettet. Sie blickten zu ihm auf und leuchteten, und ihr Gesicht erröthete nicht. Dieser Arme rief und der Ewige hörte, und von all seinen Leiden rettete Er ihn. Es lagert der Engel des Ewigen um Die, so ihn fürchten, und befreiet sie. Kostet und sehet, daß gütig der Ewige ist, Heil dem Manne, der

יִרְאַת יְהוָה אֲלַמֶּדְכֶם: מִי־הָאִישׁ הֶחָפֵץ חַיִּים אֹהֵב
יָמִים לִרְאוֹת טוֹב: נְצֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע וּשְׂפָתֶיךָ מִדַּבֵּר
מִרְמָה: סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה־טוֹב בַּקֵּשׁ שָׁלוֹם וְרָדְפֵהוּ:
עֵינֵי יְהוָה אֶל־צַדִּיקִים וְאָזְנָיו אֶל־שַׁוְעָתָם: פְּנֵי יְהוָה
בְּעֹשֵׂי רָע לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זִכְרָם: צָעֲקוּ וַיהוָה שָׁמֵעַ
וּמִכָּל־צָרוֹתָם הִצִּילָם: קָרוֹב יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב וְאֶת־
דַּכְּאֵי־רוּחַ יוֹשִׁיעַ: רַבּוֹת רָעוֹת צַדִּיק וּמִכֻּלָּם יַצִּילֶנּוּ
יְהוָה: שֹׁמֵר כָּל עַצְמוֹתָיו אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁבָּרָה:
תְּמוֹתֵת רָשָׁע רָעָה וְשֹׂנְאֵי צַדִּיק יֶאְשָׁמוּ: פּוֹדֶה יְהוָה
נֶפֶשׁ עֲבָדָיו וְלֹא יֶאְשְׁמוּ כָּל־הַחֹסִים בּוֹ:

(צ) **תְּפִלָּה** לְמשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדֹנָי מָעוֹן אַתָּה הָיִיתָ
לָּנוּ בְּדֹר וָדֹר: בְּטֶרֶם הָרִים יֻלָּדוּ וַתְּחוֹלֵל
אֶרֶץ וְתֵבֵל וּמֵעוֹלָם עַד־עוֹלָם אַתָּה־אֵל: תָּשֵׁב אֱנוֹשׁ עַד־
דַּכָּא וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם: כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ
כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר וְאַשְׁמוּרָה בַלָּיְלָה: זְרַמְתָּם שֵׁנָה
יִהְיוּ בַּבֹּקֶר כֶּחָצִיר יַחֲלֹף: בַּבֹּקֶר יָצִיץ וְחָלָף לָעֶרֶב יְמוֹלֵל
וְיָבֵשׁ: כִּי־כָלִינוּ בְאַפֶּךָ וּבַחֲמָתְךָ נִבְהָלְנוּ: שַׁתָּה עֲוֹנֹתֵינוּ
לְנֶגְדֶּךָ עֲלֻמֵנוּ לִמְאוֹר פָּנֶיךָ: כִּי כָל־יָמֵינוּ פָּנוּ בְעֶבְרָתֶךָ
כִּלִּינוּ שָׁנֵינוּ כְמוֹ־הֶגֶה: יְמֵי־שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה
וְאִם בִּגְבוּרֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרָהְבָּם עָמָל וָאָוֶן כִּי־גָז חִישׁ
וַנָּעֻפָה: מִי־יוֹדֵעַ עֹז אַפֶּךָ וּכְיִרְאָתְךָ עֶבְרָתֶךָ: לִמְנוֹת
יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע וְנָבִא לְבַב חָכְמָה: שׁוּבָה יְהוָה עַד־מָתָי
וְהִנָּחֵם עַל־עֲבָדֶיךָ: שַׂבְּעֵנוּ בַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וּנְרַנְּנָה וְנִשְׂמְחָה
בְּכָל־יָמֵינוּ: שַׂמְּחֵנוּ כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ שְׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה:
יֵרָאֶה אֶל־עֲבָדֶיךָ פָעֳלֶךָ וַהֲדָרְךָ עַל־בְּנֵיהֶם: וִיהִי נֹעַם

bei ihm sich birgt. Fürchtet den Ewigen, ihr seine Heiligen, denn Nichts mangelt Denen, so ihn fürchten. Junge Leuen darben und hungern, aber die den Ewigen suchen, entbehren kein Gut. — Kommt her, Kinder, höret auf mich, die Furcht des Ewigen lehr' ich euch. Wo ist der Mann, der Leben begehrt, der Tage wünscht, Gutes zu schauen? – Wahre deine Zunge vor Bösem und deine Lippen, daß sie nicht Trug reden. Weiche vom Bösen und thue Gutes, suche den Frieden und jage ihm nach. Des Ewigen Augen sind auf die Frommen gerichtet, und seine Ohren auf ihr Schreien Des Ewigen Zornblick ist wider die, so Böses thun, zu tilgen von der Erde ihr Gedächtniß. Sie schreien und der Ewige hört, und aus all ihren Leiden rettet Er sie. Nahe ist der Ewige denen, die gebrochenen Herzens sind, und denen, die niedergeschlagenen Gemüthes, hilft Er. Viel sind die Leiden des Gerechten, und aus allen rettet ihn der Ewige. Er behütet all seine Gebeine, nicht eines von ihnen wird zerbrochen. Es tödtet den Frevler das Unheil, und des Gerechten Hasser büßen. Der Ewige erlöst die Seele seiner Diener, und läßt nicht büßen Alle, die sich bergen bei ihm.

תפלה (Psalm 90.) Gebet von Moscheh, dem Manne Gottes. — Herr, Zuflucht bist Du uns gewesen in allen Geschlechtern. Ehe denn die Berge geboren wurden und Erde und Weltall kreis'te, und von Ewigkeit zu Ewigkeit bist Du Gott. Du führst den Sterblichen bis zur Zerknirschung, und sprichst: Kehret zurück, Menschenkinder! Denn tausend Jahre sind in Deinen Augen wie der gestrige Tag, wenn er entschwunden, und eine Wache in der Nacht. Du strömst sie hin, im Schlaf werden sie, am Morgen sprosset er wie Gras. Am Morgen blühet er und sprosset, am Abend ist er abgemähet und verdorrt. Denn wir vergehen in Deinem Zorne und in Deinem Grimme sind wir angstverwirrt. Du stellst unsere Vergehungen vor Dich hin, unser heimlich Thun vor das Licht Deines Antlitzes. Denn all unsere Tage verstreichen in Deinem Grimme, wir verbringen unsere Jahre wie Geschwätz. Unsere Lebensjahre — das sind siebzig, und, wenn es hoch geht, achtzig Jahre, und darin drängt sich Elend und Unheil; denn schnell enteilt's, und wir müssen davon. Wer kennt die Macht Deines Zornes und, wie er ihn fürchten sollte, Deinen

אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

(צא) יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן: אֹמַר לַיהוָֹה מַחְסִי וּמְצוּדָתִי אֱלֹהַי אֶבְטַח־בּוֹ: כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ מִדֶּבֶר הַוּוֹת: בְּאֶבְרָתוֹ יָסֶךְ לָךְ וְתַחַת כְּנָפָיו תֶּחְסֶה צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ: לֹא תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם: מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם: יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ: רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: כִּי אַתָּה יְהוָֹה מַחְסִי עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ: לֹא־תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה וְנֶגַע לֹא־יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ: כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה־לָּךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ: עַל־כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ פֶּן־תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ: עַל־שַׁחַל וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין: כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי־יָדַע שְׁמִי: יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֵהוּ עִמּוֹ אָנֹכִי בְצָרָה אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ: אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי: ארך ימים אשביעהו ואראהו בישועתי:

(קלה) הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָֹה הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָֹה: שֶׁעֹמְדִים בְּבֵית יְהוָֹה בְּחַצְרוֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ: הַלְלוּ יָהּ כִּי־טוֹב יְהוָֹה זַמְּרוּ לִשְׁמוֹ כִּי נָעִים: כִּי־יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ: כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל יְהוָֹה וַאֲדֹנֵינוּ מִכָּל־אֱלֹהִים: כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ יְהוָֹה עָשָׂה בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ בַּיַּמִּים וְכָל־תְּהוֹמוֹת: מַעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה מוֹצֵא רוּחַ מֵאוֹצְרוֹתָיו: שֶׁהִכָּה בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה: שָׁלַח אוֹתֹת וּמֹפְתִים בְּתוֹכֵכִי מִצְרָיִם בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו: שֶׁהִכָּה גּוֹיִם רַבִּים וְהָרַג

Grimm? — Unsere Tage zählen lehr' uns denn, daß wir gewinnen ein weises Herz. Kehr' um, o Ewiger; wie lange noch? — und erbarme Dich Deiner Knechte. Sättige uns am Morgen mit Deiner Huld, daß wir jauchzen und uns freuen all unsere Tage Erfreue uns, gleich den Tagen, da Du uns gebeugt, den Jahren, da wir Unglück geschauet. Sichtbar werde vor Deinen Knechten Dein Werk und Dein Glanz über ihren Söhnen. Und es sei die Huld des Herrn, unseres Gottes, über uns und das Werk unserer Hände fördere bei uns, und das Werk unserer Hände fördere es.

ישב (Psalm 91.) Wer in dem Schutze des Höchsten sitzet, der ruhet im Schatten des Allmächtigen. Ich spreche zum Ewigen: Meine Zuflucht und meine Burg, mein Gott, dem ich vertraue. Denn Er wird dich retten von der Schlinge des Vogelstellers, von der Pest des Verderbens. Mit seinem Gefieder deckt Er dich, und unter seinen Fittigen bist du geborgen; Schild und Panzer ist seine Treue. Nicht fürchtest du vor dem Schrecken der Nacht, vor dem Pfeile, der fliegt bei Tage. Vor der Pest, die im Dunkeln schleicht, vor der Seuche, die wüthet am Mittage. Es fallen dir zur Seite Tausend, und Zehntausend dir zur Rechten, — dir nahet sie nicht. Nur mit deinen Augen schauest du, und die Vergeltung der Frevler siehst du an. Denn Du, Ewiger, bist meine Zuversicht. Den Höchsten machst du zu deiner Zuflucht. Nicht wird Unglück dir widerfahren, und eine Plage nahet nicht deinem Zelte. Denn seine Engel entbietet Er für dich, dich zu behüten auf all deinen Wegen. Auf Händen tragen sie dich, daß nicht an dem Steine dein Fuß sich stoße. Auf Löwe und Otter trittst du, zertrittst junge Leuen und Drachen. Denn nach mir begehrt er, so befrei' Ich ihn, Ich stelle ihn hoch, weil er meinen Namen kennt. Er ruft mich an, und Ich erhöre ihn; mit ihm bin Ich in der Noth, Ich errette ihn und schaffe ihm Ehren. Mit langem Leben sättige Ich ihn, und lasse ihn meine Hülfe schauen.

הללויה (Psalm 135.) Hallelujah! Lobet den Namen des Ewigen, lobet ihn, Knechte des Ewigen, die im Hause des Ewigen stehen, in den Höfen des Hauses unseres Gottes! Hallelujah! denn gütig ist der Ewige, saitenspielet seinem Namen, denn er ist lieblich. Denn Jaakob hat sich Gott erkoren, Jisrael zu seinem Eigenthume. Denn ich weiß, daß groß ist der Ewige, und unser Herr über alle Götter. Alles, was der Ewige will, hat Er gemacht im Himmel und auf Erden, in den Meeren und allen Tiefen. Herauf bringt Er Wolken vom Rande der Erde, Blitze zum Regen erschafft Er, Er führt hervor den Wind aus seinen Schatzkammern. Der geschlagen hat die Erstgebornen Mizrajims, von Menschen bis Vieh. Er sandte Zeichen und Wunder in deine

מְלָכִים עֲצוּמִים: לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן
וּלְכֹל מַמְלְכוֹת כְּנָעַן: וְנָתַן אַרְצָם נַחֲלָה נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל
עַמּוֹ: יְהוָֹה שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְהוָֹה זִכְרְךָ לְדֹר־וָדֹר: כִּי־יָדִין
יְהוָֹה עַמּוֹ וְעַל־עֲבָדָיו יִתְנֶחָם: עֲצַבֵּי הַגּוֹיִם כֶּסֶף וְזָהָב
מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פֶּה לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא
יִרְאוּ: אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יַאֲזִינוּ אַף אֵין יֶשׁ־רוּחַ בְּפִיהֶם:
כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ בָּהֶם: בֵּית יִשְׂרָאֵל
בָּרְכוּ אֶת־יְהוָֹה בֵּית אַהֲרֹן בָּרְכוּ אֶת־יְהוָֹה: בֵּית הַלֵּוִי
בָּרְכוּ אֶת־יְהוָֹה יִרְאֵי יְהוָֹה בָּרְכוּ אֶת־יְהוָֹה: בָּרוּךְ יְהוָֹה
מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם הַלְלוּיָהּ:

(קלו) הוֹדוּ לַיהוָֹה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
הוֹדוּ לֵאלֹהֵי הָאֱלֹהִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
הוֹדוּ לַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת גְּדֹלוֹת לְבַדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְעֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם בִּתְבוּנָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְרֹקַע הָאָרֶץ עַל־הַמָּיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ לְמֶמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
אֶת־הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים לְמֶמְשְׁלוֹת בַּלָּיְלָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְמַכֵּה מִצְרַיִם בִּבְכוֹרֵיהֶם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְגֹזֵר יַם־סוּף לִגְזָרִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וְהֶעֱבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וְנִעֵר פַּרְעֹה וְחֵילוֹ בְיַם־סוּף כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

Mitte, Mizrajim, an Pharao und an all seinen Knechten; der geschlagen zahlreiche Völker und getödtet mächtige Könige, den Sichon, König des Emori, und den Og, König von Baschan, und all die Königreiche Kenaans. Er gab ihr Land zum Besitze, zum Besitze Jisrael, seinem Volke. Ewiger, Dein Name ist für ewig, Ewiger, Dein Angedenken für alle Geschlechter! Denn Recht schafft der Ewige seinem Volke, und über seine Knechte erbarmt Er sich. Die Götzen der Völker sind Silber und Gold, Werk von Menschenhänden. Einen Mund haben sie und reden nicht, Augen und sehen nicht, Ohren und hören nicht, auch ist kein Odem in ihrem Munde. Ihnen gleich werden ihre Verfertiger, Jeglicher, der ihnen vertrauet. Haus Jisrael, preiset den Ewigen! Haus Aharon, preiset den Ewigen! Haus des Lewi, preiset den Ewigen! Die ihr den Ewigen fürchtet, preiset den Ewigen! Gepriesen sei der Ewige von Zijon aus, der thronet in Jeruschalajim, Hallelujah!

הודו (Psalm 136.) Danket dem Herrn, denn Er ist gütig, denn ewiglich währt seine Huld.

Danket dem Gotte der Götter, denn ewiglich währt seine Huld.

Danket dem Herrn der Herren, denn ewiglich währt seine Huld.

Der große Wunder thut allein, denn ewiglich währt seine Huld.

Der den Himmel geschaffen mit Weisheit, denn ewiglich währt seine Huld.

Der ausspannte die Erde über den Wassern, denn ewiglich währt seine Huld.

Der die großen Lichter geschaffen, denn ewiglich währt seine Huld.

Die Sonne zur Herrschaft am Tage, denn ewiglich währt seine Huld.

Den Mond und die Sterne zur Herrschaft bei Nacht, denn ewiglich währt seine Huld.

Der Mizrajim schlug an seinen Erstgebornen, denn ewiglich währt seine Huld.

Und herausführte Jisrael aus seiner Mitte, denn ewiglich währt seine Huld.

Mit starker Hand und ausgestrecktem Arme, denn ewiglich währt seine Huld.

Der das Schilfmeer in Stücke zerriß, denn ewiglich währt seine Huld.

Und ließ Jisrael ziehen mitten hindurch, denn ewiglich währt seine Huld.

Und sprengte Pharao und sein Heer in's Schilfmeer denn ewiglich währt seine Huld.

לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְמַכֵּה מְלָכִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וַיַּהֲרֹג מְלָכִים אַדִּירִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וְנָתַן אַרְצָם לְנַחֲלָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ זָכַר־לָנוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וַיִּפְרְקֵנוּ מִצָּרֵינוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
נֹתֵן לֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמָיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

(לג) רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיהוָֹה לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה: הוֹדוּ לַיהוָֹה בְּכִנּוֹר בְּנֵבֶל עָשׂוֹר זַמְּרוּ־לוֹ: שִׁירוּ לוֹ שִׁיר חָדָשׁ הֵיטִיבוּ נַגֵּן בִּתְרוּעָה: כִּי־יָשָׁר דְּבַר־יְהוָֹה וְכָל־מַעֲשֵׂהוּ בֶּאֱמוּנָה: אֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט חֶסֶד יְהוָֹה מָלְאָה הָאָרֶץ: בִּדְבַר יְהוָֹה שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּיו כָּל־צְבָאָם: כֹּנֵס כַּנֵּד מֵי הַיָּם נֹתֵן בְּאוֹצָרוֹת תְּהוֹמוֹת: יִירְאוּ מֵיהוָֹה כָּל־הָאָרֶץ מִמֶּנּוּ יָגוּרוּ כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֵל: כִּי הוּא אָמַר וַיֶּהִי הוּא צִוָּה וַיַּעֲמֹד: יְהוָֹה הֵפִיר עֲצַת־גּוֹיִם הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים: עֲצַת יְהוָֹה לְעוֹלָם תַּעֲמֹד מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר: אַשְׁרֵי הַגּוֹי אֲשֶׁר־יְהוָֹה אֱלֹהָיו הָעָם בָּחַר לְנַחֲלָה לוֹ: מִשָּׁמַיִם הִבִּיט יְהוָֹה רָאָה אֶת־כָּל־בְּנֵי הָאָדָם: מִמְּכוֹן־שִׁבְתּוֹ הִשְׁגִּיחַ אֶל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: הַיֹּצֵר יַחַד לִבָּם הַמֵּבִין אֶל־כָּל־מַעֲשֵׂיהֶם: אֵין הַמֶּלֶךְ נוֹשָׁע בְּרָב־חָיִל גִּבּוֹר לֹא־יִנָּצֵל בְּרָב־כֹּחַ: שֶׁקֶר הַסּוּס

Der sein Volk führte durch die Wüste, denn ewiglich währt seine Huld.
Der große Könige schlug, denn ewiglich währt seine Huld.
Und tödtete mächtige Könige, denn ewiglich währt seine Huld.
Den Sichon, König des Emori, denn ewiglich währt seine Huld.
Und den Og, König von Baschan, denn ewiglich währt seine Huld.
Und gab ihr Land zum Besitz, denn ewiglich währt seine Huld.
Zum Besitze Jisrael, seinem Volke, denn ewiglich währt seine Huld.
Der unser gedachte in unserer Erniedrigung, denn ewiglich währt seine Huld.
Der uns erlöste von unseren Feinden, denn ewiglich währt seine Huld.
Der Brod giebt allem Fleische, denn ewiglich währt seine Huld.
Danket dem Gotte des Himmels, denn ewiglich währt seine Huld.

רננו (Psalm 33) Jauchzet, Gerechte, in dem Ewigen; den Redlichen geziemet Lobgesang. Danket dem Ewigen mit der Cither, mit zehnsaitigem Psalter spielet ihm. Singet ihm ein neues Lied, spielet schön mit Jubelklang! Denn redlich ist des Ewigen Wort, und all sein Thun mit Treue. Er liebt Recht und Gebühr, von des Ewigen Huld ist voll die Erde. Auf des Ewigen Wort sind die Himmel geworden, und auf seines Mundes Hauch ihr ganzes Heer. Er sammelt zu Haufen des Meeres Gewässer, Er legt in Vorrathskammern Meerestiefen. Es fürchte sich vor dem Ewigen das Erdenall, vor ihm müssen bangen alle Bewohner des Erdenrundes. Denn Er sprach und es ward; Er gebot und es bestand. Der Ewige stört den Rathschluß der Völker, vereitelt die Gedanken der Nationen. Des Ewigen Rathschluß wird ewiglich bestehen, seines Herzens Gedanken für alle Geschlechter. Heil dem Volke, dessen Gott der Ewige ist, — der Nation, die Er sich zum Eigenthum erkoren! Vom Himmel blickt der Ewige, sieht alle Menschenkinder; aus der Stätte seines Sitzes schauet Er auf all die Bewohner der Erde; der insgesammt ihr Herz gebildet, der merket auf all ihre Thaten. Nicht ist der König siegreich durch des Heeres Menge, ein Held wird nicht gerettet durch Fülle der Kraft. Eitel ist das Roß zum Siege, und durch die Fülle seiner Stärke führt es nicht von dannen. Siehe, des Ewigen Auge ist auf die, so ihn fürchten, auf die, welche harren seiner Huld, zu retten vom Tode ihr Leben, und sie zu erhalten bei Hungersnoth. Unsre Seele wartet des Ewigen, unser Beistand und unser Schild

לִתְשׁוּעָה וּבְרֹב חֵילוֹ לֹא יְמַלֵּט: הִנֵּה עֵין יְהוָֹה אֶל-
יְרֵאָיו לַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ: לְהַצִּיל מִמָּוֶת נַפְשָׁם וּלְחַיּוֹתָם
בָּרָעָב: נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַיהוָֹה עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא: כִּי־בוֹ
יִשְׂמַח לִבֵּנוּ כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ: יְהִי־חַסְדְּךָ יְהוָֹה
עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ:

(צב) מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהֹדוֹת לַיְיָ וּלְזַמֵּר
לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן: לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ
בַּלֵּילוֹת: עֲלֵי־עָשׂוֹר וַעֲלֵי־נָבֶל עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר: כִּי
שִׂמַּחְתַּנִי יְיָ בְּפָעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: מַה־גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ
יְיָ מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ: אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדָע וּכְסִיל לֹא־
יָבִין אֶת־זֹאת: בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ־עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ כָּל-
פֹּעֲלֵי אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי־עַד: וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְיָ: כִּי
הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְיָ כִּי־הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל־פֹּעֲלֵי
אָוֶן: וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן: וַתַּבֵּט
עֵינִי בְּשׁוּרָי בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי: צַדִּיק
כַּתָּמָר יִפְרָח כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה: שְׁתוּלִים בְּבֵית יְיָ
בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ: עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה דְּשֵׁנִים
וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ: לְהַגִּיד כִּי־יָשָׁר יְיָ צוּרִי וְלֹא־עַוְלָתָה בּוֹ:

(צג) יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר אַף־תִּכּוֹן
תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט: נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז מֵעוֹלָם אָתָּה:
נָשְׂאוּ נְהָרוֹת יְיָ נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם:
מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְיָ:
עֵדֹתֶיךָ נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה־קֹדֶשׁ יְיָ לְאֹרֶךְ יָמִים:
יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו: יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ
מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל

ist Er. Denn an ihm freuet sich unser Herz, denn seinem heiligen Namen vertrauen wir. So möge sein Deine Huld, Ewiger, über uns, wie wir Deiner geharrt.

מזמור (Psalm 92.) Psalmlied. Für den Sabbath-Tag. — Schön ist's, dem Ewigen zu danken, und zu spielen Deinem Namen, Höchster! — zu verkünden am Morgen Deine Huld, und Deine Treue in den Nächten, auf dem Zehnsait und auf dem Psalter, mit dem Getön der Cither. Denn erfreuet, Ewiger, hast Du mich durch Deine That; ob den Werken Deiner Hände jubele ich. Wie groß sind Deine Werke, Ewiger, wie sehr tief Deine Gedanken. Der Dumme erkennt nicht, und der Thor sieht solches nicht ein: Wenn aufblüh'n die Frevler wie Gras, und sprossen alle Uebelthäter, — daß sie getilgt werden auf ewig. Du aber bist ewiglich erhaben, Ewiger! Denn siehe, Deine Feinde, Ewiger! denn siehe, Deine Feinde gehen unter, es zerstreuen sich alle Uebelthäter. Und Du erhöhest, wie des Reëm, mein Horn, ich bin getränkt mit frischem Oele, und es schauet mein Auge auf meine Laurer, von den Bösewichtern, die wider mich aufstehen, hört mein Ohr. Der Gerechte, Palmen gleich blühet er, wie die Ceder auf Lebanon schießt er empor; gepflanzt im Hause des Ewigen, in den Höfen unseres Gottes blühen sie; noch im Greisenalter sprossen sie, sind markig und belaubt; zu verkünden, daß redlich ist der Ewige, mein Hort, und kein Tadel ist an ihm.

יי (Psalm 93.) Der Ewige ist König! Hoheit hat angelegt, angelegt der Ewige, Macht umgürtet; und fest ist das Erdenrund, wanket nicht. Fest ist Dein Thron von je; von Ewigkeit bist Du Es erheben Ströme, Ewiger, erheben Ströme ihre Stimme, Ströme erheben ihr Gebrause. Vor dem Rauschen großer Gewässer, den gewaltigen Brandungen des Meeres, ist gewaltig in den Höhen der Ewige. Deine Zeugnisse sind sehr bewährt, Dein Haus zieret Heiligkeit, Ewiger, für die Dauer der Zeiten.

יהי Verherrlichung werde dem Ewigen in alle Zeit, möge sich freuen der Ewige an seinen Werken Es sei der Name des Ewigen gepriesen von nun an bis in Ewigkeit. Vom Anfgang der Sonne bis zu ihrem Niedergange werde gerühmt der Name des Ewigen. Erhaben über alle Völker ist der Ewige, über die Himmel seine Herrlichkeit. Ewiger, Dein Name bleibt in alle

שֵׁם יְיָ: רָם עַל־כָּל־גּוֹיִם יְיָ עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: יְיָ שִׁמְךָ
לְעוֹלָם יְיָ זִכְרְךָ לְדֹר־וָדֹר: יְיָ בַּשָּׁמַיִם הֵכִין כִּסְאוֹ וּמַלְכוּתוֹ
בַּכֹּל מָשָׁלָה: יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם
יְיָ מָלָךְ: יְיָ מֶלֶךְ יְיָ מָלָךְ יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: יְיָ מֶלֶךְ
עוֹלָם וָעֶד אָבְדוּ גוֹיִם מֵאַרְצוֹ: יְיָ הֵפִיר עֲצַת גּוֹיִם הֵנִיא
מַחְשְׁבוֹת עַמִּים: רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֶב־אִישׁ וַעֲצַת יְיָ
הִיא תָקוּם: עֲצַת יְיָ לְעוֹלָם תַּעֲמֹד מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר
וָדֹר: כִּי הוּא אָמַר וַיֶּהִי הוּא צִוָּה וַיַּעֲמֹד: כִּי־בָחַר יְיָ
בְּצִיּוֹן אִוָּהּ לְמוֹשָׁב לוֹ: כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ יִשְׂרָאֵל
לִסְגֻלָּתוֹ: כִּי לֹא יִטֹּשׁ יְיָ עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב: וְהוּא
רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא
יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ: יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ:

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:
אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו:
(קמה) תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ
וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ
וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל
מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח
מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ
וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ
וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ
יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־חָסֶד:
טוֹב־יְהוָה לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ

Zeit, Dein Gedenken in alle Geschlechter. Der Ewige hat in den Himmeln aufgerichtet seinen Thron, und seine Herrschaft waltet über Alles. Es freuen sich die Himmel, und es frohlocke die Erde, und man spreche unter den Völkern: der Ewige herrschet. Der Ewige ist Herrscher, der Ewige war Herrscher, der Ewige wird herrschen auf immer und ewig. Der Ewige ist Herrscher immerdar, geschwunden sind die Heiden aus seinem Lande Der Ewige hat zerstört den Rathschluß der Heiden, vereitelt das Sinnen der Nationen. Vielfach ist das Sinnen im Herzen des Menschen, und der Rathschluß des Ewigen — er bestehet. Der Rathschluß des Ewigen wird für immer dauern, seines Herzens Sinnen in alle Geschlechter. Denn Er spricht, und es geschieht; Er gebeut, und es hat Bestand. Denn erwählet hat der Ewige Zijon, es sich ersehen zum Sitze. Denn Jaakob hat sich erkoren Jah, Jisrael zu seinem Eigenthume. Denn nicht lassen wird der Ewige sein Volk, und sein Erbe nicht aufgeben. Und Er ist barmherzig, verzeiht die Schuld, übt nicht Verderben, und nimmt gar oft seinen Zorn zurück, und läßt nicht entbrennen seine ganze Gluth. — Ewiger, hilf! Der König erhöre uns am Tage, da wir rufen.

אשרי Heil Denen, die weilen in Deinem Hause, immerdar preisen sie Dich, Selah! — Heil dem Volke, dem also geschieht; Heil dem Volke, dessen Gott der Ewige ist!

תהלה (Psalm 145.) Loblied von David. — Ich will Dich erheben, mein Gott, o König, und preisen Deinen Namen ewig und immer. An jeglichem Tage will ich Dich preisen, und rühmen Deinen Namen ewig und immer. Groß ist der Ewige und sehr gepriesen, und seine Größe unergründlich. Ein Geschlecht rühmt dem andern Deine Werke, und Deine Machtthaten verkünden sie. Den herrlichen Glanz Deiner Majestät und Deine Wunderthaten will ich dichten. Und die Macht Deiner furchtbaren Thaten sollen sie melden, und Deine Größe will ich erzählen. Die Erinnerung an Deine große Güte strömen sie aus, und ob Deiner Gerechtigkeit jubeln sie. Gnädig und barmherzig

יְהוָה כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד
מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי
הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ
מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר:
סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים:
עֵינֵי־כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־
אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי
רָצוֹן: צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל־
מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר
יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם
יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו
וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְהוָה יְדַבֶּר
פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:
וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

(קמו) הַלְלוּיָהּ הַלְלִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה: אֲהַלְלָה יְהוָה בְּחַיָּי
אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי: אַל־תִּבְטְחוּ בִנְדִיבִים
בְּבֶן־אָדָם שֶׁאֵין לוֹ תְשׁוּעָה: תֵּצֵא רוּחוֹ יָשֻׁב לְאַדְמָתוֹ בַּיּוֹם
הַהוּא אָבְדוּ עֶשְׁתֹּנֹתָיו: אַשְׁרֵי שֶׁאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ שִׂבְרוֹ
עַל־יְהוָה אֱלֹהָיו: עֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־
אֲשֶׁר־בָּם הַשֹּׁמֵר אֱמֶת לְעוֹלָם: עֹשֶׂה מִשְׁפָּט לַעֲשׁוּקִים
נֹתֵן לֶחֶם לָרְעֵבִים יְהוָה מַתִּיר אֲסוּרִים: יְהוָה פֹּקֵחַ
עִוְרִים יְהוָה זֹקֵף כְּפוּפִים יְהוָה אֹהֵב צַדִּיקִים: יְהוָה שֹׁמֵר

ist der Ewige, langmüthig und groß an Huld. Gütig ist der Ewige gegen Alle, und sein Erbarmen ist über all seine Werke. Es preisen Dich, Ewiger, all Deine Werke, und Deine Frommen benedeien Dich. Die Herrlichkeit Deines Reiches sprechen sie aus, und von Deiner Stärke reden sie. Kund zu machen den Menschenkindern seine Stärke, und die Herrlichkeit der Majestät seines Reiches. Dein Reich ist ein Reich aller Ewigkeiten, und Deine Herrschaft geht durch alle Geschlechter. Es stützet der Ewige alle Sinkenden, und richtet auf alle Gebeugten. Aller Augen schauen empor zu Dir, und Du giebst ihnen ihre Nahrung zur rechten Zeit. Du öffnest Deine Hand, und sättigst alles Lebendige seines Verlangens. Gerecht ist der Ewige in allen seinen Wegen, und liebevoll in allen seinen Werken. Nahe ist der Ewige Allen, die ihn rufen, Allen, die ihn anrufen mit Wahrheit. Er thut den Willen Derer, die ihn fürchten, und ihr Flehen hört Er und rettet sie. Es hütet der Ewige Alle, die ihn lieben, und alle Frevler vertilgt Er. Des Ewigen Ruhm soll aussprechen mein Mund, und es preise alles Fleisch seinen heiligen Namen immer und ewig. Wir aber preisen Jah, von nun an bis in Ewigkeit. Hallelujah!

הללויה (Psalm 146.) Hallelujah! Rühme meine Seele den Ewigen. Ich will rühmen den Ewigen bei meinem Leben, saitenspielen meinem Gott in meinem Dasein. Vertrauet nicht auf Fürsten, auf den Menschensohn, bei dem nicht Hülfe ist. Ausgeht sein Odem, er kehrt zurück in seine Erde; an selbigem Tage sind hin seine Rathschläge. Heil Dem, zu dessen Beistand ist Jaakobs Gott, deß Hoffnung ist auf den Ewigen, seinen Gott! Der geschaffen Himmel und Erde, das Meer und Alles, was darin; der Treue ewiglich bewahrt. Der Recht schafft den Gedrückten, Brod giebt den Hungrigen. Der Ewige löst die Gefesselten. Der Ewige macht sehen die Blinden, der Ewige richtet auf die Gebeugten, der Ewige liebt die Gerechten. Der Ewige schützt die Fremdlinge, Waisen und Wittwen erhält Er, aber den

אֶת־גֵּרִים יְתוֹם וְאַלְמָנָה יְעוֹדֵד וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים יְעַוֵּת׃
יִמְלֹךְ יְהוָֹה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ׃

(קמז) הַלְלוּיָהּ כִּי־טוֹב זַמְּרָה אֱלֹהֵינוּ כִּי־נָעִים נָאוָה
תְהִלָּה׃ בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַםִ יְהוָֹה נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל
יְכַנֵּס׃ הָרוֹפֵא לִשְׁבוּרֵי לֵב וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם׃ מוֹנֶה מִסְפָּר
לַכּוֹכָבִים לְכֻלָּם שֵׁמוֹת יִקְרָא׃ גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב־כֹּחַ
לִתְבוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר׃ מְעוֹדֵד עֲנָוִים יְהוָֹה מַשְׁפִּיל רְשָׁעִים
עֲדֵי־אָרֶץ׃ עֱנוּ לַיהוָֹה בְּתוֹדָה זַמְּרוּ לֵאלֹהֵינוּ בְכִנּוֹר׃ הַמְכַסֶּה
שָׁמַיִם בְּעָבִים הַמֵּכִין לָאָרֶץ מָטָר הַמַּצְמִיחַ הָרִים חָצִיר׃
נוֹתֵן לִבְהֵמָה לַחְמָהּ לִבְנֵי עֹרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ׃ לֹא בִגְבוּרַת
הַסּוּס יֶחְפָּץ לֹא־בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה׃ רוֹצֶה יְהוָֹה אֶת־
יְרֵאָיו אֶת־הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ׃ שַׁבְּחִי יְרוּשָׁלַםִ אֶת־יְהוָֹה
הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן׃ כִּי־חִזַּק בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ בֵּרַךְ בָּנַיִךְ
בְּקִרְבֵּךְ׃ הַשָּׂם גְּבוּלֵךְ שָׁלוֹם חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ׃
הַשֹּׁלֵחַ אִמְרָתוֹ אָרֶץ עַד־מְהֵרָה יָרוּץ דְּבָרוֹ׃ הַנֹּתֵן שֶׁלֶג
כַּצָּמֶר כְּפוֹר כָּאֵפֶר יְפַזֵּר׃ מַשְׁלִיךְ קַרְחוֹ כְפִתִּים לִפְנֵי
קָרָתוֹ מִי יַעֲמֹד׃ יִשְׁלַח־דְּבָרוֹ וְיַמְסֵם יַשֵּׁב רוּחוֹ יִזְּלוּ־
מָיִם׃ מַגִּיד דְּבָרָיו לְיַעֲקֹב חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל׃ לֹא
עָשָׂה כֵן לְכָל־גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים בַּל־יְדָעוּם הַלְלוּיָהּ׃

(קמח) הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת־יְהוָֹה מִן־הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ
בַּמְּרוֹמִים׃ הַלְלוּהוּ כָל־מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ
כָּל־צְבָאָיו׃ הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ הַלְלוּהוּ כָּל־כּוֹכְבֵי אוֹר׃
הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמָיִם׃ יְהַלְלוּ
אֶת־שֵׁם יְהוָֹה כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ׃ וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם
חָק־נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר׃ הַלְלוּ אֶת־יְהוָֹה מִן־הָאָרֶץ תַּנִּינִים

Weg der Frevler krümmt Er. Der Ewige wird ewig regieren, dein Gott, Zijon, in alle Geschlechter. Hallelujah!

הללויה (Psalm 147.) Hallelujah! Denn schön ist's, unserm Gotte saitenspielen, denn lieblich ist's; ihm geziemet Lobgesang. Es bauet Jeruschalajim der Ewige, die Verstoßenen Jisraels sammelt Er. Er heilet die mit gebrochenem Herzen, und verbindet ihre Schäden. Er zählet die Zahl den Sternen zu, sie alle nennt Er beim Namen. Groß ist unser Herr, und reich an Kraft, seine Weisheit unaussprechlich. Es erhält die Gebeugten der Ewige, erniedrigt die Frevler bis zur Erde. Stimmet an dem Ewigen mit Danklied, saitenspielet unserm Gotte mit der Cither. Der den Himmel bedeckt mit Wolken, der Erde Regen bereitet, der die Berge Gras sprossen macht. Er giebt dem Vieh seine Nahrung, den jungen Raben, die da rufen. Nicht an des Rosses Stärke hat Er Gefallen, nicht an des Mannes Schenkeln Lust. Gefallen hat der Ewige an Denen, so ihn fürchten, und seiner Gnade harren. Preise, Jeruschalajim, den Ewigen, rühme deinen Gott, Zijon! Denn Er hat festgemacht die Riegel deiner Thore, gesegnet deine Kinder in deiner Mitte. Der zu deiner Grenze den Frieden gesetzt, mit dem Fett des Weizens dich sättigt. Er sendet sein Wort zur Erde, — flugs läuft sein Ausspruch; — der Schnee giebt wie Wolle, Reif wie Asche ausstreuet; der seinen Frost in Stücken schleudert, vor seiner Kälte — wer kann bestehen? Er sendet sein Wort und läßt sie schmelzen, läßt wehen seinen Wind, sie zerrinnen zu Wasser. — Er verkündet Jaakob seine Worte, seine Satzungen und Rechte Jisrael. Nicht also that Er an irgend einem Volke, und die Rechte kennen sie nicht. Hallelujah!

הללויה (Psalm 148.) Hallelujah! Lobet den Ewigen aus dem Himmel, lobet ihn in den Höhen. Lobet ihn, ihr all seine Engel, lobet ihn, ihr all seine Schaaren. Lobet ihn, Sonne und Mond, lobet ihn, all ihr Sterne des Lichts. Lobet ihn, Himmel der Himmel, und die Wasser, die über den Himmeln. Sie sollen loben des Ewigen Namen, denn Er gebot, und sie wurden geschaffen. Und Er stellte sie hin für beständig, ewiglich; ein Gesetz gab Er und wandelt es nicht. — Lobet den Ewigen von der Erde, ihr Ungethiere und alle Tiefen; Feuer und Hagel,

וְכָל־תְּהֹמוֹת: אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֶג וְקִיטוֹר רוּחַ סְעָרָה עֹשָׂה
דְבָרוֹ: הֶהָרִים וְכָל־גְּבָעוֹת עֵץ פְּרִי וְכָל־אֲרָזִים: הַחַיָּה
וְכָל־בְּהֵמָה רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף: מַלְכֵי־אֶרֶץ וְכָל־לְאֻמִּים
שָׂרִים וְכָל־שֹׁפְטֵי אָרֶץ: בַּחוּרִים וְגַם־בְּתוּלוֹת זְקֵנִים
עִם־נְעָרִים: יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָֹה כִּי־נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ
הוֹדוֹ עַל־אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל־
חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם־קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ:

(קמט) הַלְלוּיָהּ שִׁירוּ לַיהוָֹה שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל
חֲסִידִים: יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו בְּנֵי צִיּוֹן
יָגִילוּ בְמַלְכָּם: יְהַלְלוּ שְׁמוֹ בְמָחוֹל בְּתֹף וְכִנּוֹר יְזַמְּרוּ־לוֹ:
כִּי רוֹצֶה יְהוָֹה בְּעַמּוֹ יְפָאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה: יַעְלְזוּ חֲסִידִים
בְּכָבוֹד יְרַנְּנוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם: רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם וְחֶרֶב
פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם: לַעֲשׂוֹת נְקָמָה בַּגּוֹיִם תּוֹכֵחוֹת בַּלְאֻמִּים:
לֶאְסֹר מַלְכֵיהֶם בְּזִקִּים וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בַרְזֶל: לַעֲשׂוֹת
בָּהֶם מִשְׁפָּט כָּתוּב הָדָר הוּא לְכָל־חֲסִידָיו הַלְלוּיָהּ:

(קנ) הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ־אֵל בְּקָדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ: הַלְלוּהוּ
בִגְבוּרֹתָיו הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע
שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר: הַלְלוּהוּ בְּתֹף וּמָחוֹל הַלְלוּהוּ
בְּמִנִּים וְעֻגָב: הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי
תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ: כ״ה ת״י ה:

בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן: בָּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן
שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם הַלְלוּיָהּ: בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ: וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ
לְעוֹלָם וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן:

Schnee und Nebel, Sturmwind, der sein Wort vollstreckt; Berge und alle Hügel, Fruchtbäume und alle Cedern; Gewild und alles Vieh, Gewürm und jeder beschwingte Vogel; Erdenkönige und alle Nationen, Fürsten und alle Erdenrichter; Jünglinge sammt Jungfrauen, Greise sammt Jungen! Sie sollen loben des Ewigen Namen, denn erhaben ist sein Name allein; seine Majestät ist über Himmel und Erde. Und Er erhöht das Horn seines Volkes, Ruhm all seinen Frommen, den Kindern Jisrael, dem ihm nahen Volke. Hallelujah!

הללויה (Psalm 149.) Hallelujah! Singet dem Ewigen ein neues Lied, seinen Ruhm in den Versammlungen der Frommen. Jisrael freue sich seines Schöpfers, Zijons Kinder sollen jubeln ihres Königs, loben seinen Namen im Reigen, mit Pauken und Cither ihm saitenspielen. Denn gnädig ist der Ewige seinem Volke, Er schmückt die Gebeugten mit Sieg. Es jauchzen die Frommen in Herrlichkeit, jubeln auf ihren Lagern. Gottes Erhebung ist in ihrer Kehle, und zweischneidiges Schwert in ihrer Hand, — Vergeltung zu üben an den Völkern, Züchtigung an den Nationen, zu fesseln ihre Könige mit Banden und ihre Edlen in eiserne Ketten; an ihnen zu üben das vorgeschriebene Recht. Ein Schmuck ist Er all seinen Frommen. Hallelujah!

הללויה (Psalm 150.) Hallelujah! Lobet Gott in seinem Heiligthume, lobet ihn in seiner mächtigen Wölbung. Lobet ihn wegen seiner Machtthaten, lobet ihn nach der Fülle seiner Größe. Lobet ihn mit Posaunenschalle, lobet ihn mit Psalter und Cither. Lobet ihn mit Pauken und Reigen, lobet ihn mit Saitenspiel und Flöte. Lobet ihn mit helltönenden Cymbeln, lobet ihn mit schmetternden Cymbeln! Alles, was Odem hat, lobe Jah. Hallelujah!

ברוך Gelobt sei der Ewige in alle Zeit! Amen, Amen! — Gelobt sei der Ewige von Zijon aus, der in Jeruschalajim thront, Hallelujah! Gelobt sei der Ewige, Gott, der Gott Jisraels, der allein Wunder thut! Und gelobt sein heiliger Name ewiglich, und voll werde seiner Herrlichkeit die ganze Erde. Amen! Amen!

וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת־יְיָ לְעֵינֵי כָּל־הַקָּהָל וַיֹּאמֶר דָּוִיד בָּרוּךְ
אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ מֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם:
לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי־כֹל
בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ:
וְהָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ וְאַתָּה מוֹשֵׁל בַּכֹּל וּבְיָדְךָ כֹּחַ
וּגְבוּרָה וּבְיָדְךָ לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק לַכֹּל: וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים
אֲנַחְנוּ לָךְ וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ: אַתָּה־הוּא יְיָ
לְבַדֶּךָ אַתָּ עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל־צְבָאָם
הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר עָלֶיהָ הַיַּמִּים וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶם וְאַתָּה
מְחַיֶּה אֶת־כֻּלָּם וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים: אַתָּה
הוּא יְיָ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר
כַּשְׂדִּים וְשַׂמְתָּ שְׁמוֹ אַבְרָהָם: וּמָצָאתָ אֶת־לְבָבוֹ נֶאֱמָן
לְפָנֶיךָ וְכָרוֹת עִמּוֹ הַבְּרִית לָתֵת אֶת־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי
הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי לָתֵת לְזַרְעוֹ וַתָּקֶם אֶת־
דְּבָרֶיךָ כִּי צַדִּיק אָתָּה: וַתֵּרֶא אֶת־עֳנִי אֲבֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם
וְאֶת־זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ עַל־יַם־סוּף: וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים
בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו וּבְכָל־עַם אַרְצוֹ כִּי יָדַעְתָּ כִּי הֵזִידוּ
עֲלֵיהֶם וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה: וְהַיָּם בָּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם
וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ־הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה וְאֶת־רֹדְפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ
בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ־אֶבֶן בְּמַיִם עַזִּים:
וַיּוֹשַׁע יְהוָֹה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרָיִם וַיַּרְא
יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם מֵת עַל־שְׂפַת הַיָּם: וַיַּרְא
יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָֹה בְּמִצְרַיִם וַיִּירְאוּ
הָעָם אֶת־יְהוָֹה וַיַּאֲמִינוּ בַּיהוָֹה וּבְמשֶׁה עַבְדּוֹ:
אָז יָשִׁיר־משֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת

ויברך Und David pries den Ewigen vor den Augen der ganzen Versammlung, und David sprach: Gelobt seist Du, Ewiger, Gott Jisraels, unseres Vaters, von Ewigkeit zu Ewigkeit. Dein, Ewiger, ist die Größe und die Macht und der Ruhm und der Sieg und die Majestät, ja Alles im Himmel und auf Erden; Dein Ewiger, ist die Herrschaft und Du bist das über Alles erhabene Haupt. Und der Reichthum und die Ehre kommen von Dir, und Du herrschest über Alles, und in Deiner Hand ist Kraft und Macht, und in Deiner Hand steht es, Alles groß und stark zu machen. Und nun, unser Gott, danken wir Dir und lobpreisen dem Namen Deines Ruhmes. Du bist der Ewige allein, Du hast gemacht den Himmel, die Himmel der Himmel, und all ihr Heer, die Erde und Alles, was darauf ist, die Meere und Alles, was darin ist, und Du giebst ihnen Allen Leben, und das Heer des Himmels beugt sich vor Dir. Du bist der Ewige, Gott, der Du Abram erkoren, und ihn herausgeführt hast aus Ur-Kasdim, und hast ihm den Namen Abraham gegeben. Und da Du sein Herz Dir getreu gefunden, schlossest Du mit ihm den Bund, zu geben das Land des Kenaani, Chitthi, Emori und Perisi und Jebusi und Girgaschi, es zu geben seinem Samen, und hast Dein Wort gehalten, denn Du bist gerecht. Und Du sahest das Elend unserer Väter in Mizrajim, und ihren Klageruf am Schilfmeer hast Du vernommen. Und thatest Zeichen und Wunder an Pharaoh und an all seinen Knechten und an all dem Volke seines Landes; weil Du wußtest, daß sie frevelten gegen sie, und Du hast Dir einen Namen gemacht, wie diesen Tag geschieht. Und das Meer hast Du gespalten vor ihnen, daß sie durch das Meer zogen im Trocknen, und ihre Verfolger stürztest Du in die Tiefen, gleichwie einen Stein in mächtige Fluthen.

ויושע Und so rettete der Ewige an diesem Tage Jisrael aus der Hand Mizrajims, und Jisrael sah Mizrajim todt am Ufer des Meeres. Und Jisrael sah die gewaltige Hand, welche der Ewige bethätigt an Mizrajim, und das Volk fürchtete den Ewigen, und sie glaubten an den Ewigen und an Moscheh, seinen Diener.

אז Damals sang Moscheh und die Kinder Jisrael dieses

לַיהוָה וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר אָשִׁירָה לַיהוָה כִּי־גָאֹה גָּאָה סוּס
וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם׃ עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה זֶה
אֵלִי וְאַנְוֵהוּ אֱלֹהֵי אָבִי וַאֲרֹמְמֶנְהוּ׃ יְהוָה אִישׁ מִלְחָמָה
יְהוָה שְׁמוֹ׃ מַרְכְּבֹת פַּרְעֹה וְחֵילוֹ יָרָה בַיָּם וּמִבְחַר
שָׁלִשָׁיו טֻבְּעוּ בְיַם־סוּף׃ תְּהֹמֹת יְכַסְיֻמוּ יָרְדוּ בִמְצוֹלֹת
כְּמוֹ־אָבֶן׃ יְמִינְךָ יְהוָה נֶאְדָּרִי בַּכֹּחַ יְמִינְךָ יְהוָה תִּרְעַץ
אוֹיֵב׃ וּבְרֹב גְּאוֹנְךָ תַּהֲרֹס קָמֶיךָ תְּשַׁלַּח חֲרֹנְךָ יֹאכְלֵמוֹ
כַּקַּשׁ׃ וּבְרוּחַ אַפֶּיךָ נֶעֶרְמוּ מַיִם נִצְּבוּ כְמוֹ־נֵד נֹזְלִים
קָפְאוּ תְהֹמֹת בְּלֶב־יָם׃ אָמַר אוֹיֵב אֶרְדֹּף אַשִּׂיג אֲחַלֵּק
שָׁלָל תִּמְלָאֵמוֹ נַפְשִׁי אָרִיק חַרְבִּי תּוֹרִישֵׁמוֹ יָדִי׃ נָשַׁפְתָּ
בְרוּחֲךָ כִּסָּמוֹ יָם צָלֲלוּ כַּעוֹפֶרֶת בְּמַיִם אַדִּירִים׃ מִי־
כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָה מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת
עֹשֵׂה־פֶלֶא׃ נָטִיתָ יְמִינְךָ תִּבְלָעֵמוֹ אָרֶץ׃ נָחִיתָ בְחַסְדְּךָ
עַם־זוּ גָּאָלְתָּ נֵהַלְתָּ בְעָזְּךָ אֶל־נְוֵה קָדְשֶׁךָ׃ שָׁמְעוּ עַמִּים
יִרְגָּזוּן חִיל אָחַז יֹשְׁבֵי פְּלָשֶׁת׃ אָז נִבְהֲלוּ אַלּוּפֵי אֱדוֹם
אֵילֵי מוֹאָב יֹאחֲזֵמוֹ רָעַד נָמֹגוּ כֹּל יֹשְׁבֵי כְנָעַן׃ תִּפֹּל
עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד בִּגְדֹל זְרוֹעֲךָ יִדְּמוּ כָּאָבֶן עַד־
יַעֲבֹר עַמְּךָ יְהוָה עַד־יַעֲבֹר עַם־זוּ קָנִיתָ׃ תְּבִאֵמוֹ
וְתִטָּעֵמוֹ בְּהַר נַחֲלָתְךָ מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ יְהוָה מִקְּדָשׁ
אֲדֹנָי כּוֹנְנוּ יָדֶיךָ׃ יְהוָה ׀ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד׃ יְהוָה יִמְלֹךְ
לְעֹלָם וָעֶד׃ כִּי לַייָ הַמְּלוּכָה וּמֹשֵׁל בַּגּוֹיִם׃ וְעָלוּ
מוֹשִׁעִים בְּהַר צִיּוֹן לִשְׁפֹּט אֶת־הַר עֵשָׂו וְהָיְתָה לַייָ
הַמְּלוּכָה׃ וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא
יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד׃ וּבְתוֹרָתְךָ כָּתוּב לֵאמֹר

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד׃

Lied dem Ewigen und sprachen also: Singen will ich dem Ewigen, denn mit Hoheit hat Er sich erhoben, Roß und Reiter hat Er geschleudert in's Meer. Mein Sieg und mein Sang ist Jah Er war meine Rettung; Der ist meine Macht, und ich will seine Schöne preisen; der Gott meines Vaters, und ich will ihn erheben. Der Ewige ist ein Mann des Krieges, der Ewige — das ist sein Name. Wagen Pharaos und seine Macht hat Er geschleudert in's Meer, und der Ausbund seiner Wagen wurde versenkt in's Schilfmeer. Fluthen bedeckten sie, sie fuhren hinunter in die Tiefen gleichwie ein Stein. Deine Rechte, Ewiger, prangend in Kraft, Deine Rechte, Ewiger, zerschmettert den Feind. Und in der Größe Deiner Hoheit hast Du niedergerissen Deine Gegner, Du hast losgelassen Deine Zornglut̲h, sie hat sie verzehret wie Stoppeln. Und durch den Hauch Deiner Nase thürmten sich Gewässer, stand wie ein Damm Fließendes, gerannen die Fluthen im Herzen des Meeres. Der Feind sprach: Ich jage nach, erreiche, theile Beute; an ihnen ersatten soll meine Gier,- zücken will ich mein Schwert, vertilgen soll sie meine Hand. Du hauchtest mit Deinem Odem, da bedeckte sie das Meer; sie rollen wie Blei in die gewaltigen Wasser. Wer ist gleich Dir unter den Mächten, Ewiger, wer ist gleich Dir, prangend an Heiligkeit, furchtbar an Ruhm, Wunderthäter! Du streckest Deine Rechte, die Erde verschlang sie. Du führst mit Deiner Gnade das Volk, so Du erlöset, Du leitest es mit Deiner Macht zur Wohnung Deines Heiligthums. Es hören's die Völker, sie beben; Zittern ergreift die Bewohner von Peleschet̲h. Da erschrecken die Stammfürsten Edoms, die Mächtigen Moabs, sie ergreift Beben, vor Angst aufgelöst sind alle Bewohner Kenaans. Es falle über sie Schrecken und Angst; an der Größe Deines Armes erstarren sie wie Stein; bis hinübergezogen Dein Volk, Ewiger, bis hinübergezogen das Volk, so Du geeignet; bis Du sie gebracht und eingepflanzt auf den Berg Deines Eigenthums, die Stätte, die zu Deinem Sitze Du gemacht, Ewiger, das Heiligthum, Herr, das Deine Hände eingerichtet. Der Ewige wird König sein immer und ewig! — Denn des Ewigen ist das Königthum und Er ist Herrscher der Völker. Und es ziehen hinauf die Sieger auf den Berg Zijon, zu richten den Berg Esaws, und des Ewigen wird sein das Königthum. Und der Ewige wird König sein über die ganze Erde, an selbigem Tage wird der Ewige einzig sein und sein Name einzig. Und in Deiner Lehre steht geschrieben also: Höre Jisrael, der Ewige, unser Gott, ist ein einiges, ewiges Wesen'

(An Sabbathen und Feiertagen wird von hier bis נשמת (S. 156) überschlagen.)

ישתבח שמך לעד מלכנו האל המלך הגדול והקדוש בשמים ובארץ כי לך נאה יי אלהינו ואלהי אבותינו שיר ושבחה הלל וזמרה עז וממשלה נצח גדלה וגבורה תהלה ותפארת קדשה ומלכות ברכות והודאות מעתה ועד־עולם: ברוך אתה יי אל מלך גדול בתשבחות אל ההודאות אדון הנפלאות הבוחר בשירי זמרה מלך אל חי העולמים:

יתגדל ויתקדש שמה רבא בעלמא די־ברא כרעותה וימליך מלכותה בחייכון וביומיכון ובחיי דכל־בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן· יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא· יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקודשא בריך הוא לעלא (ולעלא) מן כל־ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא ואמרו אמן:

חזן ברכו את־יי המברך:

קהל ברוך יי המברך לעולם ועד:

ק׳ יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא שמו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא שהוא ראשון והוא אחרון ומבלעדיו אין אלהים סלו לרכב בערבות ביה שמו ועלזו לפניו. ושמו מרומם על כל ברכה ותהלה: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד: יהי שם יי מברך מעתה ועד־עולם:

ישתבח Gepriesen sei Dein Name für immer, Du, unser König, Gott, Herrscher, groß und heilig im Himmel und auf Erden! Denn Dir geziemet, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter! Lied und Preis, Lobesspruch und Gesang, Macht und Herrschaft, Sieg, Größe und Stärke, Ruhm, Verherrlichung, Weihe und Herrlichkeit, Segenssprüche und Dankesverkündigungen von nun an bis in Ewigkeit. Gelobt sei, Ewiger! Allmächtiger, Herr, Du für das Loblied das Höchste, Gott, dem Dankeslieder gebühren, Herr der Wunder, der Wohlgefallen hat an den Lobgesängen, König, Gott, ewig Lebender!

ברכו (Vorb.) Preiset den Ewigen, den Hochgepriesenen!

ברוך (Gem.) Gepriesen sei der Ewige, der Hochgepriesene, für immer und ewig!

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא
חֹשֶׁךְ עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל:

הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ
בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: מָה־רַבּוּ
מַעֲשֶׂיךָ יְיָ. כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ:
הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז הַמְשֻׁבָּח וְהַמְפֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא
מִימוֹת עוֹלָם: אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ
אֲדוֹן עֻזֵּנוּ צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ: אֵל בָּרוּךְ
גְּדוֹל דֵּעָה. הֵכִין וּפָעַל זָהֳרֵי חַמָּה. טוֹב יָצַר כָּבוֹד לִשְׁמוֹ.
מְאוֹרוֹת נָתַן סְבִיבוֹת עֻזּוֹ. פִּנּוֹת צְבָאָיו קְדוֹשִׁים רוֹמְמֵי
שַׁדַּי תָּמִיד מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל וּקְדֻשָּׁתוֹ: תִּתְבָּרַךְ יְיָ
אֱלֹהֵינוּ עַל שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ וְעַל מְאוֹרֵי אוֹר שֶׁעָשִׂיתָ
יְפָאֲרוּךָ סֶּלָה:

ברוך Gelobt sei, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der gebildet das Licht und erschaffen die Finsterniß, der Frieden stiftet und Alles hat erschaffen.

המאיר Er spendet Licht der Erde und den auf ihr Wohnenden in Barmherzigkeit, und in seiner Güte verjüngt Er an jedem Tage stets das Schöpfungswerk. Wie zahlreich sind Deine Werke, Ewiger! Sie alle hast Du mit Weisheit gebildet, voll ist die Erde Deiner Besitzthümer. O König, Du allein Erhabener von jeher, gepriesen und verherrlicht und in Allmacht hehr seit den Tagen der Urwelt. Herr der Welt! in Deinem großen Erbarmen erbarme Dich unser, Herr unsrer Macht, Hort unsrer Stärke, Schild unsres Heils, Schutz um uns. O Herr, gepriesen sei Du, groß an Weisheit, der bereitet und geschaffen die Strahlen der Sonne, der Allgütige bildete herrliches Zeugniß für seinen Namen! Die Leuchten stellet Er rings um seine Majestät, die Führer seiner Himmelsschaaren sind heilige Wesen, sie verherrlichen den Allmächtigen, unablässig verkünden sie die Herrlichkeit Gottes und seine Heiligkeit. Gesegnet sei, Ewiger, unser Gott! ob der Trefflichkeit der Werke Deiner Hand, und ob der hellen Leuchten, die Du gebildet, preisen sie Dich immerdar.

תִּתְבָּרַךְ צוּרֵנוּ מַלְכֵּנוּ וְגֹאֲלֵנוּ בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים. יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ יוֹצֵר מְשָׁרְתִים וַאֲשֶׁר מְשָׁרְתָיו כֻּלָּם עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם וּמַשְׁמִיעִים בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם: כֻּלָּם אֲהוּבִים כֻּלָּם בְּרוּרִים כֻּלָּם גִּבּוֹרִים וְכֻלָּם עֹשִׂים בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה רְצוֹן קוֹנָם וְכֻלָּם פּוֹתְחִים אֶת פִּיהֶם בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה וּמְבָרְכִים וּמְשַׁבְּחִים וּמְפָאֲרִים וּמַעֲרִיצִים וּמַקְדִּישִׁים וּמַמְלִיכִים:

אֶת־שֵׁם הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא: וְכֻלָּם מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה מִזֶּה. וְנוֹתְנִים רְשׁוּת זֶה לָזֶה לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצְרָם בְּנַחַת־רוּחַ בְּשָׂפָה בְרוּרָה וּבִנְעִימָה קְדוֹשָׁה. כֻּלָּם כְּאֶחָד עוֹנִים וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה:

קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.

תתברך Sei gesegnet, Du unser Hort, unser König und Erlöser! der erschaffen die heiligen Wesen, gepriesen Dein Name für immer, unser König! der gebildet die Dienstengel, dessen Diener alle stehen in den Weltenhöhen und erklingen lassen in Ehrfurcht einmüthig, mit lauter Stimme, die Worte des lebendigen Gottes, des Königs der Welt. Sie Alle in Liebe gehegt, lauter im Glanze, Alle voll Kraft, und Alle vollbringen in Bangen und Ehrfurcht den Willen ihres Meisters, und Alle thun sie auf den Mund in heiliger Weihe und Reinheit, mit Sang und Lied, und preisen und lobsingen und rühmen und verherrlichen und ertheilen die Weihe und die Herrschaft dem Namen Gottes, des großen, gewaltigen und furchtbaren Königs, heilig ist Er, und Alle nehmen sie auf sich das Joch der himmlischen Herrschaft Einer vom Andern, und ertheilen die Erlaubniß Einer dem Andern, das Weihelied zu singen ihrem Schöpfer in andächtigem Gemüthe, mit lauterer Lippe und in heiliger Melodie, sie Alle einmüthig heben an und sprechen in Ehrfurcht:

קדוש Heilig, heilig, heilig ist der Herr der Heerschaaren, so weit die Erde reicht, geht seine Herrlichkeit.

וְהָאוֹפַנִּים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ בְּרַעַשׁ גָּדוֹל מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת שְׂרָפִים לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים:

בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

לְאֵל בָּרוּךְ נְעִימוֹת יִתֵּנוּ. לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם זְמִירוֹת יֹאמֵרוּ וְתִשְׁבָּחוֹת יַשְׁמִיעוּ. כִּי הוּא לְבַדּוֹ פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת עֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת בַּעַל מִלְחָמוֹת זוֹרֵעַ צְדָקוֹת מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת בּוֹרֵא רְפוּאוֹת נוֹרָא תְהִלּוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת הַמְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: כָּאָמוּר לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: אוֹר חָדָשׁ עַל־צִיּוֹן תָּאִיר וְנִזְכֶּה כֻלָּנוּ מְהֵרָה לְאוֹרוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת:

והאופנים Und die Ofannim und die heiligen Chajoth erheben sich mit lautem Hall, hingewandt zu den Serafim; ihnen entgegen lobpreisend sprechen sie:

ברוך Gelobt sei die Herrlichkeit Gottes, ein Jeglicher von seiner Stätte!

לאל Dem Herrn, dem gebenedeieten, lassen sie liebliche Weisen erklingen, dem Könige, dem ewig lebenden und dauernden Gott, stimmen sie Gesänge an und lassen sie Loblieder ertönen. Denn Er allein ist es, der Gewaltiges wirkt, Neues schafft, Herr ist der Kämpfe, der Heil säet, Rettung keimen läßt, Heilung schafft, furchtbar ist in seinen Ruhmeswerken, Herr der Wunder, der verjünget in seiner Güte an jedem Tage beständig das Schöpfungswerk, wie es heißt: Dem Schöpfer der großen Lichter sei Lob, denn ewiglich währt seine Huld. — Ein neues Licht laß über Zijon erstrahlen, daß wir Alle bald seines Lichtes genießen. Gelobt seist Du Ewiger, Schöpfer der Himmelslichter!

אַהֲבָה רַבָּה אֲהַבְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ חֶמְלָה גְדוֹלָה וִיתֵרָה
חָמַלְתָּ עָלֵינוּ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבָּטְחוּ
בְךָ וַתְּלַמְּדֵם חֻקֵּי חַיִּים כֵּן תְּחָנֵּנוּ וּתְלַמְּדֵנוּ: אָבִינוּ הָאָב
הָרַחֲמָן הַמְרַחֵם רַחֵם עָלֵינוּ וְתֵן בְּלִבֵּנוּ לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל
לִשְׁמֹעַ לִלְמֹד וּלְלַמֵּד לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת־כָּל־
דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ בְּאַהֲבָה: וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ
וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְיַחֵד לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה שְׁמֶךָ
וְלֹא־נֵבוֹשׁ לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא
בָּטָחְנוּ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתֶךָ: וַהֲבִיאֵנוּ לְשָׁלוֹם
מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ וְתוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ: כִּי
אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אָתָּה וּבָנוּ בָחַרְתָּ מִכָּל־עַם וְלָשׁוֹן
וְקֵרַבְתָּנוּ לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה בֶּאֱמֶת. לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְיַחֶדְךָ
בְּאַהֲבָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

אהבה Mit großer Liebe hast Du uns geliebt, Ewiger, unser Gott, mit großer und überschwänglicher Barmherzigkeit Dich unser erbarmt. Unser Vater und König! um unserer Väter willen, die auf Dich vertraut und denen Du die Lehren des Lebens ertheilt, sei auch uns gnädig, und belehre uns. Unser Vater, Barmherziger, Gnadenreicher! erbarme Dich über uns, und gieb uns in das Herz, zu verstehen und zu erkennen, zu hören, zu lernen und zu lehren, zu bewahren und auszuüben und zu bewähren all die Worte der Belehrung aus Deiner Lehre, in Liebe. Und erleuchte unser Auge in Deiner Lehre, und laß festhalten unser Herz an Deinen Geboten, und einige unser Herz, zu lieben und zu fürchten Deinen Namen, und laß uns nicht zu Schanden werden auf immer und ewig. Denn auf Deinen heiligen Namen, den großen und erhabenen, vertrauen wir, frohlocken wollen wir und jubeln in Deinem Heile. Und laß uns in Frieden heimkehren von den vier Ecken der Erde, und führe uns aufrecht in unser Land. Denn ein Gott, der Heil schafft, bist Du, und uns hast Du erkoren aus allen Völkern und Zungen, und uns nahe gebracht Deinem großen Namen für ewig in Wahrheit, Dir zu danken, und Dich als den Einigen zu bezeugen, in Liebe. — Gelobt seist Du, o Ewiger! der erwählt hat sein Volk Israel in Liebe.

יחיד אומר אל מלך נאמן

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה ׀ אֶחָד׃

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃

וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
וּבְכָל־מְאֹדֶךָ׃ וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לְבָבֶךָ׃ וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ
בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ׃
וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ׃
וּכְתַבְתָּם עַל־מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ׃

וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ

שמע Höre Jisrael, der Ewige, unser Gott, ist ein einiges, ewiges Wesen.

ברוך Gelobt sei der Name der Herrlichkeit seines Reiches auf immer und ewig!

ואהבת Und du sollst lieben den Ewigen, deinen Gott, mit deinem ganzen Herzen und mit deiner ganzen Seele und mit deinem ganzen Vermögen. Und es sollen diese Worte, die Ich dir heute gebiete, in deinem Herzen sein. Und du sollst sie einschärfen deinen Kindern, und davon reden, wenn du sitzest in deinem Hause, und wenn du gehest auf dem Wege, und wenn du dich hinlegst, und wenn du aufstehst. Und du sollst sie binden zum Wahrzeichen an deine Hand, und sie sollen sein zum Denkbande zwischen deinen Augen. Und du sollst sie schreiben auf die Pfosten deines Hauses und an deine Thore.

והיה Und es wird geschehen, so ihr höret auf meine Gebote

בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ
יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי
עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ לָכֶם
פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים
וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף־יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־
הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ
וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נֹתֵן
לָכֶם: וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם
וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין
עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ
בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתָּם
עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ: לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי

die Ich euch heut gebiete, den Ewigen, euren Gott, zu lieben, und ihm zu dienen mit eurem ganzen Herzen und eurer ganzen Seele, so werde Ich den Regen eures Landes geben zu seiner Zeit, Frühregen und Spätregen, daß du einsammelst dein Getreide und deinen Most und dein Oel. Und Ich werde Gras geben auf deinem Felde für dein Vieh, und du wirst essen und satt werden. Hütet euch, daß nicht euer Herz bethört werde, und ihr abweichet, und fremden Göttern dienet, und euch vor ihnen bücket; und über euch der Zorn des Ewigen erglühe, daß Er verschließe den Himmel, daß kein Regen sei, und der Erdboden nicht gebe sein Gewächs, und ihr bald umkommet, weg aus dem schönen Lande, das der Ewige, euer Gott, euch giebt. — Und ihr sollt diese meine Worte euch zu Herzen nehmen und zu Gemüthe, und sie binden als Wahrzeichen auf eure Hand, und sie seien zum Denkbande zwischen euren Augen. Und lehret sie eure Kinder, davon zu reden, wenn du sitzest in deinem Hause, und wenn du gehest auf dem Wege, und wenn du dich hinlegst, und wenn du aufstehst. Und schreibe sie auf die Pfosten deines Hauses und an deine Thore. Auf daß sich mehren eure Tage und die Tage eurer

בְּנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָֹה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם
כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְהוָֹה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר
אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם
צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל־
צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת
וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָֹה
וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תָתֻרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם
וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם:
לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם
קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָֹה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם
לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָֹה אֱלֹהֵיכֶם:

Kinder auf dem Erdboden, den der Ewige geschworen euren Vätern, ihnen zu geben — wie die Dauer des Himmels über der Erde.

ויאמר Und der Ewige sprach zu Moscheh also: Rede zu den Kindern Jisraël und sprich zu ihnen, daß sie sich Schaufäden machen an die Zipfel ihrer Kleider für ihre Geschlechter, und sollen an die Schaufäden ihres Zipfels eine purpurblaue Schnur ansetzen. Und das sei euch zu Schaufäden, daß wenn ihr sie ansehet, ihr euch erinnert aller Gebote des Ewigen, und sie thuet, und nicht umherspähet nach eurem Herzen und nach euren Augen, denen ihr nachbuhlet; damit ihr euch erinnert all meiner Gebote, und sie thuet, und ihr heilig seiet eurem Gott. Ich bin der Ewige, euer Gott, der Ich euch herausgeführt habe aus dem Lande Mizrajim, euch ein Gott zu sein, Ich, der Ewige, euer Gott.

אֱמֶת וְיַצִּיב וְנָכוֹן וְקַיָּם וְיָשָׁר וְנֶאֱמָן וְאָהוּב וְחָבִיב וְנֶחְמָד וְנָעִים וְנוֹרָא וְאַדִּיר וּמְתֻקָּן וּמְקֻבָּל וְטוֹב וְיָפֶה הַדָּבָר הַזֶּה עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד: אֱמֶת אֱלֹהֵי עוֹלָם מַלְכֵּנוּ צוּר יַעֲקֹב מָגֵן יִשְׁעֵנוּ: לְדוֹר וָדוֹר הוּא קַיָּם וּשְׁמוֹ קַיָּם וְכִסְאוֹ נָכוֹן וּמַלְכוּתוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ לָעַד קַיֶּמֶת: וּדְבָרָיו חָיִים וְקַיָּמִים נֶאֱמָנִים וְנֶחֱמָדִים לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים עַל־אֲבוֹתֵינוּ וְעָלֵינוּ עַל־בָּנֵינוּ וְעַל־דּוֹרוֹתֵינוּ וְעַל־כָּל־דּוֹרוֹת זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ:

עַל הָרִאשׁוֹנִים וְעַל הָאַחֲרוֹנִים דָּבָר טוֹב וְקַיָּם לְעוֹלָם וָעֶד: אֱמֶת וֶאֱמוּנָה חֹק וְלֹא יַעֲבוֹר: אֱמֶת שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מַלְכֵּנוּ מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ גּוֹאֲלֵנוּ גּוֹאֵל אֲבוֹתֵינוּ יוֹצְרֵנוּ צוּר יְשׁוּעָתֵנוּ פּוֹדֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ מֵעוֹלָם שְׁמֶךָ· אֵין אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ:

עֶזְרַת אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם מָגֵן וּמוֹשִׁיעַ לִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר: בְּרוּם עוֹלָם מוֹשָׁבֶךָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד אַפְסֵי־אָרֶץ: אַשְׁרֵי אִישׁ שֶׁיִּשְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יָשִׂים עַל לִבּוֹ: אֱמֶת אַתָּה הוּא אָדוֹן לְעַמֶּךָ וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר לָרִיב רִיבָם: אֱמֶת אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ: מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וּמִבֵּית

אמת Wahr und gültig ist das Wort, festgegründet und ewig bleibend, gerade, treu, bewährt, lieblich und theuer, voll Anmuth und holdselig, erhaben und gewaltig, wohlgeordnet und wohlgefällig, gut und schön für uns auf immer und ewig. Wahr ist der Weltengott, unser König, der Hort Jaakobs, unseres Heiles Schild. Für alle Geschlechter dauert Er, und sein Name dauert, und sein Thron ist festgegründet und sein Reich und seine Treue bestehet für ewig. Und seine Worte lebendig und ewigbestehend, treubewährt und stets begehrt, für immer und in alle Zeit und in Ewigkeit, so für unsere Väter wie für uns, für unsere Kinder und all unsere Nachkommen und die Nachkommen des Stammes Jisraels, Deine Knechte; für die früheren Geschlechter wie für die spätesten ein Wort, gut und gültig, auf immer und ewig; Wahrheit und Wahrhaftigkeit, ein Gesetz, das nie sich wandelt. Wahr ist es, daß Du Derselbige bist und bleibst, Ewiger, unser Gott, und unserer Väter Gott, unser König, König unserer Väter, unser Erlöser, Erlöser unserer Väter, unser Schöpfer, Hort unseres Heils, unser Befreier und Retter von jeher Dein Name. Kein Gott außer Dir!

עזרת Beistand unserer Väter warst Du von ewig her, Schild und Helfer ihren Kindern nach ihnen in jeglichem Geschlechte; in der Weltenhöhe ist Dein Sitz, und Deines Rechtes Walten und Deine Milde reicht bis an die Enden der Erde. Glücklich der Mann, der horcht auf Deine Gebote, und Deine Lehre und Dein Wort sich zu Herzen nimmt. Es ist wahr, Du bist ein Herr Deines Volkes, und ein König, mächtig, ihren Streit zu führen. Es ist wahr, Du bist der Erste und Du bist der Letzte, und außer Dir haben wir keinen König, der erlöst und errettet. Aus Mizrajim hast Du uns erlöst, Ewiger, unser Gott, und aus dem Sklavenhause uns befreit; alle ihre Erstgebornen

עֲבָדִים פְּדִיתָֽנוּ. כָּל־בְּכוֹרֵיהֶם הָרָֽגְתָּ וּבְכוֹרְךָ גָּאָֽלְתָּ. וְיַם־סוּף בָּקַֽעְתָּ וְזֵדִים טִבַּֽעְתָּ וִידִידִים הֶעֱבַֽרְתָּ. וַיְכַסּוּ מַֽיִם צָרֵיהֶם אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר: עַל־זֹאת שִׁבְּחוּ אֲהוּבִים וְרוֹמְמוּ אֵל וְנָתְנוּ יְדִידִים זְמִירוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְמֶֽלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם רָם וְנִשָּׂא גָּדוֹל וְנוֹרָא מַשְׁפִּיל גֵּאִים וּמַגְבִּֽיהַּ שְׁפָלִים מוֹצִיא אֲסִירִים וּפוֹדֶה עֲנָוִים וְעוֹזֵר דַּלִּים וְעוֹנֶה לְעַמּוֹ בְּעֵת שַׁוְּעָם אֵלָיו. תְּהִלּוֹת לְאֵל עֶלְיוֹן בָּרוּךְ הוּא וּמְבֹרָךְ: מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם:

מִי־כָמֹֽכָה בָּאֵלִם יְיָ מִי כָּמֹֽכָה נֶאְדָּר בַּקֹּֽדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹֽשֵׂה פֶֽלֶא:

שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְּחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ עַל־שְׂפַת־הַיָּם יַֽחַד כֻּלָּם הוֹדוּ וְהִמְלִֽיכוּ וְאָמְרוּ:

יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד:

צוּר יִשְׂרָאֵל קֽוּמָה בְּעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל וּפְדֵה כִנְאֻמֶֽךָ יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל גֹּאֲלֵֽנוּ יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

hast Du erschlagen, und Deinen Erstgebornen hast Du erlöst, und das Schilfmeer gespalten, und die Uebermüthigen hast Du versenkt, und Deine Lieblinge hindurchgeführt, daß die Wasser ihre Feinde deckten, nicht Einer von ihnen blieb übrig. Darob priesen Dich die von Dir Geliebten, und erhoben den Allmächtigen, und Deine Lieblinge spendeten Gesänge, Lieder und Lobpreisungen, Segnungen und Dankesworte dem Könige, dem Gotte, der ewig lebt und dauert, hoch und erhaben, groß und mächtig ist, der die Trotzigen beugt und erhebt die Gebeugten, frei hinausführt die Gefesselten, und löset die Bedrückten, und beisteht den Verkümmerten, und sein Volk erhört, sobald es zu ihm ruft; sie spendeten Lob dem höchsten Gotte, gelobt sei Er und gepriesen! — Moscheh und die Kinder Jisrael stimmten Dir ein Loblied an, in voller Freude, und sie Alle sprachen:

מי Wer ist wie Du, Herr, unter den Göttern, wer wie Du verherrlicht in Heiligkeit, furchtbar in seinen ruhmwürdigen Thaten, Wunderthäter!

שירה Ein neues Lied sangen die Erlösten zu Deines Namens Preis am Meeresstrande, einmüthig Alle dankten sie und huldigten Dir und sprachen:

יי Der Ewige wird regieren immer und ewig!

צור Hort Jisraels! steh' auf zum Beistande Jisraels, und befreie nach Deiner Verheißung Jehudah und Jisrael, Du, unser Erlöser, — Ewiger der Heerschaaren ist sein Name, — Heiliger Jisraels! Gelobt seist Du, o Ewiger, der Jisrael erlöset hat!

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

(Im den zehn Bußtagen wird זכרנו eingeschaltet.)

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים. מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים. וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים. לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ.

Im Winter:*) מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר. מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

(Im den zehn Bußtagen wird מי כמוך eingeschaltet.)

מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

---

*) Von Mußaf Schemini Azereth bis Mußaf des ersten Tages Peßach.

אד׳׳נ O Herr! öffne meine Lippen, und mein Mund verkünde Dein Lob!

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott und Gott unsrer Väter, Gott Abraham's, Jizchak's und Jaakob's, Allmächtiger, Großer, Erhabener, Furchtbarer, höchster Gott, der in Güte Gnade erweiset, und dem Alles eignet, der gedenket der frommen Werke der Väter, und den Erlöser bringen wird ihren spätesten Abkömmlingen, um seines Namens Willen in Liebe.

(In den zehn Bußtagen wird eingeschaltet:)

זכרנו Gedenk' unser zum Leben, Herr, der will, daß wir leben, und schreibe uns in das Buch des Lebens, um Deinetwillen, Gott, ewiglebender,

König, Beistand und Retter und Schirm. Gelobt seist Du, Ewiger, Schirm des Abraham.

אתה Du bist mächtig in Ewigkeit, o Herr, Du belebst die Todten, stark, um stets zu helfen.

(Im Winter *): Der wehen läßt den Wind und herabkommen den Regen.

Der erhält die Lebenden in Gnaden, belebt die Todten in großer Barmherzigkeit, stützt die Fallenden und heilt die Kranken, erlöst die Gefesselten, und bewährt seine Treue den im Staube Schlafenden. Wer ist wie Du, Herr der Stärke, und wer Dir ähnlich? König, der tödtet und wieder belebt, und sprossen lässet das Heil.

(In den zehn Bußtagen wird eingeschaltet:)

מי Wer ist wie Du, Vater des Erbarmens, der gedenket seiner Geschöpfe zum Leben, in Erbarmen,

und Du bist zuverlässig, daß Du beleben wirst die Todten. Gelobt seist Du, Ewiger, der die Todten belebt.

---

*) Von Mußaf Schemini Azereth bis Mußaf des ersten Tages Pesach

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ: (In den zehn Bußtagen: הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ)

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת וּמְלַמֵּד לֶאֱנוֹשׁ בִּינָה. חָנֵּנוּ מֵאִתְּךָ דֵּעָה בִּינָה וְהַשְׂכֵּל. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ חוֹנֵן הַדָּעַת:

הֲשִׁיבֵנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתֶךָ וְקָרְבֵנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ וְהַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה:

סְלַח־לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ מְחַל־לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ (בתענית צבור אומרים כאן סליחות) כִּי מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ חַנּוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלוֹחַ:

(Der Vorbeter bei Wiederholung der Tefillah.)

נְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בָּעוֹלָם כְּשֵׁם שֶׁמַּקְדִּישִׁים אוֹתוֹ בִּשְׁמֵי מָרוֹם כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר:

ק״ח קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

ח׳ לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ:

ק״ח בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

ח׳ וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר:

ק״ח יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

ח׳ לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל (בעש״ת הַמֶּלֶךְ) הַקָּדוֹשׁ:

*) אתה Du bist heilig und Dein Name ist heilig, und Heilige an jedem Tage preisen Dich ewiglich. Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger Gott. (In den zehn Bußtagen: heiliger König.)

אתה Du verleihest gnädig dem Menschen die Erkenntniß und lehrst dem Sterblichen Einsicht. Verleihe Du uns von Dir aus Erkenntniß, Einsicht und Verständniß. Gelobt seist Du, Ewiger, der verleiht die Erkenntniß.

השיבנו Führ' uns zurück, Du unser Vater! zu Deiner Lehre, und bring' uns nah, Du unser König! Deinem Dienste, und laß uns zurückkehren mit voller Bekehrung zu Dir. Gelobt seist Du, Ewiger, der Wohlgefallen hat an reuiger Rückkehr.

סלח Verzeih' uns, unser Vater! denn wir haben uns versündigt, vergieb uns, unser König! denn wir haben uns vergangen; denn Du bist es, der verzeiht und vergiebt. Gelobt seist Du, Ewiger, Gnädiger, der in Fülle Vergebung gewährt.

---

*) (Keduschah bei Wiederholung der Tefillah.)

נקדש (Vorb.) Wir wollen Deinem Namen die Heiligung bringen in dieser Welt, wie ihm die Heiligung wird in den Himmeln droben, wie geschrieben steht durch Deinen Propheten: Und Einer rief dem Andern zu und sprach:

(Gem.) Heilig, heilig, heilig ist der Ewige der Heerschaaren, soweit die Erde reicht, seine Herrlichkeit.

(Vorb.) Die ihnen gegenüber Geschaarten sprechen:

(Gem.) Gelobt sei die Herrlichkeit des Ewigen, ein Jeglicher von seiner Stätte aus.

(Vorb.) Und in Deinen heiligen Worten steht geschrieben also:

(Gem.) Herrschen wird der Ewige in Ewigkeit, Dein Gott, Zijon, in alle Geschlechter. Hallelujah!

(Vorb.) Von Geschlecht zu Geschlecht wollen wir verkünden Deine Größe und in alle Dauer und Ewigkeit Dir die Heiligung bringen, und Dein Preis, unser Gott, soll aus unserem Munde nie entweichen in alle Zeit und Ewigkeit! Denn Gott und König, groß und heilig bist Du. Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger Gott (heiliger König).

רְאֵה בְעָנְיֵנוּ וְרִיבָה רִיבֵנוּ וּגְאָלֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ כִּי גוֹאֵל חָזָק אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל:

(בת"צ מוסיף הש"ץ כאן עננו ומסיים בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָעוֹנֶה בְּעֵת צָרָה:)

רְפָאֵנוּ יְיָ וְנֵרָפֵא הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה כִּי תְהִלָּתֵנוּ אָתָּה. וְהַעֲלֵה רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל־מַכּוֹתֵינוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ רוֹפֵא נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

בָּרֵךְ עָלֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת וְאֶת־כָּל־מִינֵי תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה וְתֵן (*טַל וּמָטָר לִ) בְּרָכָה עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וְשַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וּבָרֵךְ שְׁנָתֵנוּ כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים:

תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרִאשׁוֹנָה וְיוֹעֲצֵנוּ כְּבַתְּחִלָּה וְהָסֵר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ אַתָּה יְיָ לְבַדְּךָ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים וְצַדְּקֵנוּ

*) Vom Abend vor dem sechzigsten Tage nach תקופת תשרי (gewöhnlich vom 3. oder 4. Dezember an) bis zum 1. Tage des Peßachfestes wird ותן ברכה in ותן טל ומטר לברכה verwandelt.

ראה Sieh auf unser Elend, und führe unsern Streit und erlöse uns bald um Deines Namens willen, denn ein mächtiger Erlöser bist Du. Gelobt seist Du, Ewiger, Erlöser Jisraels.*)

רפאנו Sende uns Deine Heilung, o Ewiger, und wir werden genesen, hilf Du uns, dann wird uns geholfen sein, denn Du bist unser Ruhm; und lasse vollständige Genesung für alle unsere Wunden herankommen, denn Gott und Herr, ein verläßlicher und barmherziger Heilbringer bist Du. Gelobt seist Du, Ewiger, der heilt die Kranken seines Volkes Jisrael.

ברך Segne für uns, Ewiger, unser Gott, dieses Jahr und alle Arten seines Ertrages für uns zum Heil und gieb (Thau und Regen zum **) Segen auf die Oberfläche des Erdreiches und sättige uns von Deinem Gute, und segne dieses unser Jahr, wie die besten Jahre. Gelobt seist Du, Ewiger, der segnet die Jahre.

תקע Laß erschallen die große Posaune zu unsrer Befreiung und erhebe das Panier, zu sammeln unsre Vertriebenen und bringe uns zusammen von den vier Enden der Erde. Gelobt seist Du, Ewiger, der sammelt die Verstoßenen seines Volkes Jisrael.

השיבה Setze wieder ein, die über uns walten, wie in früherer Zeit, und die für uns sorgen, wie ehedem, und nimm von uns ab Kummer und Wehklagen und herrsche über uns Du, o Ewiger, allein in Gnade und Erbarmen und sprich uns rein im

*) An einem Fasttage wird hier vom Vorbeter ein besonderes: „Erhör' uns" anfangendes Gebet eingeschaltet, s. S. 67.

**) Vom Abend vor dem sechzigsten Tage nach תקופת תשרי (gewöhnlich vom 3. oder 4. Dezember an) bis zum ersten Tage des Peßachfestes werden diese Worte eingeschaltet

בְּמִשְׁפָּט. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט: (In den zehn Bußtagen: הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט)

וְלַמַּלְשִׁינִים אַל־תְּהִי תִקְוָה וְכָל־עוֹשֵׂי רִשְׁעָה כְּרֶגַע יֹאבֵדוּ וְכֻלָּם מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ וְהַזֵּדִים מְהֵרָה תְעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר וּתְמַגֵּר וְתַכְנִיעַ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹבֵר אֹיְבִים וּמַכְנִיעַ זֵדִים:

עַל־הַצַּדִּיקִים וְעַל־הַחֲסִידִים וְעַל־זִקְנֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְעַל פְּלֵטַת סוֹפְרֵיהֶם וְעַל גֵּרֵי הַצֶּדֶק וְעָלֵינוּ יֶהֱמוּ רַחֲמֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בֶּאֱמֶת וְשִׂים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם לְעוֹלָם וְלֹא נֵבוֹשׁ כִּי־בְךָ בָּטָחְנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים:

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב וְתִשְׁכּוֹן בְּתוֹכָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ בִּנְיַן עוֹלָם וְכִסֵּא דָוִד מְהֵרָה לְתוֹכָהּ תָּכִין.*) בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם:

---

*) Am ט' באב zu מנחה wird נחם eingeschaltet.

נַחֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת־אֲבֵלֵי צִיּוֹן וְאֶת־אֲבֵלֵי יְרוּשָׁלָיִם. וְאֶת־הָעִיר הָאֲבֵלָה וְהַחֲרֵבָה וְהַבְּזוּיָה וְהַשּׁוֹמֵמָה· הָאֲבֵלָה מִבְּלִי בָנֶיהָ. וְהַחֲרֵבָה מִמְּעוֹנוֹתֶיהָ. וְהַבְּזוּיָה מִכְּבוֹדָהּ· וְהַשּׁוֹמֵמָה מֵאֵין יוֹשֵׁב· וְהִיא יוֹשֶׁבֶת

Gericht. Gelobt seist Du, Ewiger, König, der liebt Recht und Gerechtigkeit. (In den zehn Bußtagen: Gelobt seist Du, Ewiger, König des Gerichts.)

ולמלשינים Denen aber, die uns verläumden, gieb keinen Erfolg, und all die Frevel Uebenden laß im Fluge dahinschwinden, und sie Alle mögen schnell dahinsein, und die im Uebermuthe Dir Trotzenden mögest Du eilend vernichten bald in unsern Tagen. Gelobt seist Du, Ewiger, der bricht des Feindes Macht und die frechen Uebermüthigen beugt.

על Ueber die Frommen und Gottgeweihten und die Alten deines Volkes, des Hauses Jisrael, und über den Rest ihrer Gesetzeslehrer und über die Fremdlinge, die aus Frömmigkeit zu Dir sich bekehrt, und über uns möge Dein Erbarmen rege werden, Ewiger, unser Gott, und gieb heilvollen Lohn Allen denen, die vertrauen auf Deinen Namen in Wahrheit, und laß unser Theil mit dem ihren vereint sein ewiglich, und laß uns nicht zu Schanden werden, denn auf Dich haben wir vertraut. Gelobt seist Du, Ewiger, Stütze und Zuversicht der Frommen.

ולירושלים Nach Jeruschalajim, Deiner Stadt, kehre in Barmherzigkeit zurück und nimm Deinen Wohnsitz in ihr, wie Du verheißen, und baue sie bald in unsern Tagen, einen ewigen Bau, und den Thron Dawid's wolle bald in ihr aufrichten.*) Gelobt seist Du, Ewiger, der bauet Jeruschalajim.

---

*) (Am neunten Ab im Minchahgebet wird eingeschaltet:)

נחם Tröste, Ewiger, unser Gott, die Trauernden Zijon's und die Trauernden Jeruschalajim's und die Stadt, die trauernde, verwüstete, die herabgekommene und verödete, die trauert, ihrer Kinder beraubt, die verwüstet ist an ihren Wohnstätten, die herabgekommen ist von ihrer Herrlichkeit, und die verödet ist, da Keiner sie bewohnt. Sie sitzet, ihr Haupt verhüllt, wie ein

אֶת־צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תַצְמִיחַ וְקַרְנוֹ תָּרוּם בִּישׁוּעָתֶךָ כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל־הַיּוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מַצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה:

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים אָתָּה. וּמִלְּפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ רֵיקָם אַל תְּשִׁיבֵנוּ.*)

וְרֹאשָׁהּ חָפוּי כְּאִשָּׁה עֲקָרָה שֶׁלֹּא יָלָדָה וַיְבַלְּעוּהָ לִגְיוֹנוֹת. וַיִּירָשׁוּהָ עוֹבְדֵי
זָרִים. וַיָּטִילוּ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לֶחָרֶב. וַיַּהַרְגוּ בְזָדוֹן חֲסִידֵי עֶלְיוֹן. עַל־
כֵּן צִיּוֹן בְּמַר תִּבְכֶּה וִירוּשָׁלַיִם תִּתֵּן קוֹלָהּ. לִבִּי לִבִּי עַל חַלְלֵיהֶם מֵעַי
מֵעַי עַל חַלְלֵיהֶם. כִּי אַתָּה יְיָ בָּאֵשׁ הִצַּתָּהּ. וּבָאֵשׁ אַתָּה עָתִיד לִבְנוֹתָהּ.
כָּאָמוּר וַאֲנִי אֶהְיֶה־לָּהּ נְאֻם־יְיָ חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב וּלְכָבוֹד אֶהְיֶה בְתוֹכָהּ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְנַחֵם צִיּוֹן וּבוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם: את צמח וכו'

*) An einem Fasttage wird hier Folgendes eingeschaltet:

עֲנֵנוּ יְיָ עֲנֵנוּ. בְּיוֹם צוֹם תַּעֲנִיתֵנוּ. כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנָחְנוּ. אַל־תֵּפֶן אֶל־
רִשְׁעֵנוּ. וְאַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ. וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ. הֱיֵה נָא קָרוֹב
לְשַׁוְעָתֵנוּ. יְהִי נָא חַסְדְּךָ לְנַחֲמֵנוּ. טֶרֶם נִקְרָא אֵלֶיךָ עֲנֵנוּ. כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר
וְהָיָה טֶרֶם יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה. עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וַאֲנִי אֶשְׁמָע. כִּי אַתָּה יְיָ
הָעוֹנֶה בְּעֵת צָרָה. פּוֹדֶה וּמַצִּיל בְּכָל־עֵת צָרָה וְצוּקָה: כי אתה שומע וכו'

יש מתודים וידוי זו קודם כי אתה שמע:

אנא יי חטאתי עויתי ופשעתי לפניך מיום היותי על האדמה עד היום הזה (ובפרט בחטא**) אנא יי עשה למען שמך הגדול ותכפר לי עוני וחטאתי ופשעי שחטאתי ושעויתי ושפשעתי לפניך מנעורי עד היום הזה ותמלא כל השמות שפגמתי בשמך הגדול: כי אתה שומע וכו'.

ויש מתפללים תפלה זו על הפרנסה.

אתה הוא יי האלהים הזן ומפרנס ומכלכל מקרני ראמים עד ביצי כנים הטריפני לחם חקי והמציא לי ולכל בני ביתי מזונותי קודם שאצטרך להם בנחת ולא בצער בהתר לא באסור לחיים ולשלום משפע ברכה עליונה כדי שאוכל לעשות רצונך ולעסוק בתורתך ולקיים מצותיך ואל תצריכני לידי מתנת בשר ודם ויקוים בי מקרא שכתוב פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון: כי וכו'.

את Den Sproß Dawids, Deines Knechtes, lasse bald hervorsprießen, und seine Macht hebe sich durch Deine Hülfe, denn auf Deine Hülfe hoffen wir den ganzen Tag. Gelobt seist Du, Ewiger, der da sprossen lässet des Heiles Macht.

שמע Höre unsere Stimme, Ewiger, unser Gott, sei mild und barmherzig gegen uns und nimm in Barmherzigkeit und Huld unser Gebet an, denn Du, o Gott, hörest Gebet und Flehen. Und so laß uns denn, o König, nicht leer zurückkehren, aus Deinem Angesicht.*)

Weib, das keine Kinder geboren, und es haben Legionen sie verschlungen und die Götzendiener sie in Besitz genommen, und sie stürzten Dein Volk Jisrael hin zum Schwerte, und mordeten in frevlem Trotze die Frommen des Höchsten. Darum Zijon — bitterlich weint es und Jeruschalajim erhebt seine Stimme: Mein Herz, mein Herz (weint) um ihre Erschlagenen, mein Inneres um ihre Erschlagenen. Ja Du, o Ewiger, hast im Feuer sie angezündet, aber im Feuerglanze wirst Du sie in Zukunft wieder aufbauen, wie verheißen ist: Und Ich werde ihr sein, spricht der Ewige, eine Feuermauer rings, und zur Herrlichkeit werde ich sein in ihrer Mitten. Gelobt seist Du, Ewiger, der tröstet Zijon und bauet Jeruschalajim. Den Sproß Dawids u. s. w. wie oben.

*) (An einem Fasttage wird eingeschaltet:)

ענגו Erhör' uns, Ewiger, erhör' uns, am Tage unseres Fastens; denn in großer Bedrängniß sind wir; achte nicht auf unser frevles Thun, verbirg Dein Antlitz nicht vor uns und entziehe Dich nicht unserem Flehen. Sei unserem Hülferuf nahe, wolle Deine Gnad' es fügen, uns zu trösten, und bevor noch wir zu Dir rufen, erhöre uns, wie es heißt: Und es wird geschehen: Bevor sie rufen, werde Ich antworten; noch während sie reden, werde Ich erhören. Denn Du, Ewiger, bist es, der erhört zu jeder Zeit der Noth, erlöst und rettet zu jeder Zeit der Noth und Bedrängniß.

כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת־הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.*)

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן

*) An ראש חדש und חה"ם wird hier eingeschaltet:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ. וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ. וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ. וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ. לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם לר"ח רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ | לפסח חַג הַמַּצּוֹת | לסכות חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה. זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים. וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

Denn Du erhörst das Gebet Deines Volkes Jisrael in Erbarmen. Gelobt seist Du Ewiger, der hört das Gebet.

רצה Laß Dir wohlgefallen, Ewiger unser Gott, Dein Volk Jisrael und sein Gebet und führe zurück den Tempeldienst in Deine heiligen Hallen, und die Feueropfer Jisrael's und sein Gebet in Liebe nimm an mit Huld, und zum Wohlgefallen stets vor Dir sei der Gottesdienst Jisraels, Deines Volkes.*)

ותחזינה Und schauen mögen unsere Augen, wenn Du zurückkehrst nach Zijon, in Barmherzigkeit. Gelobt seist Du, Ewiger, der zurückbringen wird seine Herrlichkeit nach Zijon.

מודים Wir danken Dir und bekennen, daß Du bist der Ewige unser Gott und unserer Väter Gott auf immer und ewig.

---

*) (Am Rosch ha-Chodesch unt Chol ha-Moed wird hier eingeschaltet:)

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter! Lasse aufsteigen und vor Dich kommen, zu Dir gelangen und Dir vor's Auge treten, in Wohlgefallen von Dir gehört, in Obhut genommen und gedacht werden unser Gedächtniß und unser Geschick und das Gedächtniß unserer Väter und des Gesalbten, des Sohnes Dawid's, Deines Knechtes, und Jeruschalajim's, Deiner heiligen Stadt und Deines ganzen Volkes, des Hauses Jisraels, zur Rettung und zum Guten, zur Huld und zur Gnade, zum Erbarmen, Leben und Frieden an diesem

Neumondstage | Feste der ungesäuerten Brode | Hüttenfeste.

Gedenk' unser, Ewiger, unser Gott! an ihm zum Guten, und verhänge über uns an ihm zum Segen, und hilf uns an ihm zum Leben. Und um des Wortes willen, das Heil und Erbarmen verheißt, sei uns mild und gnädig und erbarme Dich unser, und hilf uns! Denn zu Dir schaut unser Auge; denn ein Gott, erbarmungs- und hülfreich, bist Du.

יְשְׁעֵנוּ. אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ. עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ

תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ: בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת־לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ*)

---

*) An Chanukah und (dem ersten Tage) Purim im Abend-, Morgen- und Minchahgebet wird hier eingeschaltet:

עַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַמִּלְחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה:

An Chanukah.

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן־יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם רַבְתָּ אֶת־רִיבָם דַּנְתָּ אֶת־דִּינָם נָקַמְתָּ אֶת־נִקְמָתָם מָסַרְתָּ

An Purim.

בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לַהֲרוֹג וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד־זָקֵן טַף וְנָשִׁים

Hort unseres Lebens, Schild unseres Heils bist Du durch alle Geschlechter. Wir danken Dir und verkünden Dein Lob für unser Leben, das gegeben ist in Deine Hand, wegen unserer Seelen, die Dir sind anvertraut, und wegen Deiner Wunder, die an jedem Tage uns geleiten, und wegen Deiner unvergleichlichen Thaten und Gnadenbezeugungen zu jeglicher Zeit, Abends und Morgens und Mittags. Allgütiger! Denn nicht geht zu Ende Deine Barmherzigkeit, — Du Allerbarmer! Denn kein Aufhören kennt Deine Huld. Von jeher hoffen wir auf Dich. *)

*) An Chanukah und (dem ersten Tage) Purim wird hier eingeschaltet:

על Ob der Wunder und der Befreiung, ob der Siege und Rettungen, und ob der Kämpfe, die Du ausgeführt den Vätern in den früheren Tagen, in jener alten Zeit.

Am Purim.

בימי In den Tagen des Mordachai und der Esther in Schuschan, der Königsburg, als gegen sie aufstand Haman, der Bösewicht, da verlangte er zu vertilgen, zu morden und zu vernichten alle Jehudim von Jung bis Alt, Kinder und Weiber an einem Tage,

Am Chanukah.

בימי In den Tagen des Matitjahu, Sohn Jochanan's des Hohenpriesters, des Chaschmonai und seiner Söhne, als das Reich Jawan's [1]), das sündige, auftrat gegen Dein Volk Jisrael, um Deine Lehre bei ihnen in Vergessenheit zu bringen, und sie von den Satzungen Deines Willens abzulenken. Du aber in Deiner großen Barmherzigkeit standest ihnen bei in der Zeit ihrer Noth, hadertest ihren Hader, waltetest ihres Rechtes, rächtest ihre Rache; liefertest Starke in die Hand von Schwachen, Viele in die Hand Weniger, Unreine

1) Das syrische Reich.

וְעַל־כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

(In den zehn Bußtagen wird eingeschaltet:)

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת־שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

(Der Vorbeter im Morgengebet bei Wiederholung der Tefillah:)

לש"ץ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

(An Chanukah.)

גִּבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ׃ וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ׃ וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה׃ וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וּפִנּוּ אֶת־הֵיכָלֶךָ וְטִהֲרוּ אֶת־מִקְדָּשֶׁךָ וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל:

(An Purim.)

בְּיוֹם אֶחָד בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר וּשְׁלָלָם לָבוֹז: וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים הֵפַרְתָּ אֶת־עֲצָתוֹ וְקִלְקַלְתָּ אֶת־מַחֲשַׁבְתּוֹ וַהֲשֵׁבוֹתָ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו עַל־הָעֵץ:

ועל Und für dies Alles sei gesegnet und erhoben Dein Name, unser König, beständig auf immer und ewig.

(In den zehn Bußtagen wird eingeschaltet.)

וכתוב O, verzeichne zum heilvollen Leben alle Genossen Deines Bundes.

וכל Und Alles, was lebt, danke Dir ewiglich, und rühmen möge es Deinen Namen in Wahrheit, o Gott, Du unser Schutz und unser Beistand ewiglich. Gelobt seist Du, Ewiger, Allgütiger ist Dein Name, und Dir ist es schön, dankendes Bekenntniß abzulegen.

(Der Vorbeter im Morgengebet bei Wiederholung der Tefillah.)

אלהינו Unser Gott und unserer Väter Gott! Segne uns mit dem in Deiner Thorah verzeichneten dreifachen Segen, wie er durch Moscheh, Deinen Knecht, verzeichnet und durch den Mund Aharon's und seiner Sprößlinge ist ausgesprochen worden, die Priester, Deine heilige Schaar, wie es heißt:

Es segne Dich der Ewige und behüte Dich!
Es lasse leuchten der Ewige sein Antlitz zu Dir und begnade Dich!
Es wende der Ewige sein Antlitz zu Dir und gebe Dir Frieden!

An Purim.

am dreizehnten des zwölften Monats, das ist der Monat Adar, und ihre Beute zu plündern. Du aber in Deiner großen Barmherzigkeit störtest seinen Plan und vereiteltest seinen Sinn, und vergaltest ihm seinen Lohn auf's Haupt und man hängte ihn und seine Söhne an den Galgen.

An Chanukah.

in die Hand Reiner, Frevler in die Hand derer, die in Deinem Gesetze lebten. Dir aber machtest Du einen großen und heiligen Namen in Deiner Welt und Deinem Volke Jisrael schafftest Du großes Heil und Rettung. Dann kamen Deine Kinder in Deines Hauses Halle und säuberten Deinen Tempel und reinigten Dein Heiligthum und zündeten Lichter an in Deinen heiligen Vorhöfen und setzten diese acht Chanukah-Tage ein zum Preis und Ruhm für Deinen heiligen Namen.

Im Morgengebet.

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ

Im Minchahgebet.

שָׁלוֹם רָב עַל־יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל־הַשָּׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ

לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ.

(In den zehn Bußtagen wird geschlossen:)

בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה· וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה· פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי· וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחְשְׁבֹתָם· עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ· עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ· עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ· עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ· לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ

Im Morgengebet.

שים Laß Frieden, Heil und Segen, Gunst, Gnad' und Erbarmen kommen über ganz Jisrael, Dein Volk. Segne uns Alle, unser Vater, insgesammt mit dem Lichte Deines Antlitzes; denn in dem Lichte Deines Angesichtes gabst Du uns Ewiger, unser Gott, die Lehre des Lebens und die Liebe zur Milde und Menschlichkeit, und Gerechtigkeit und Segen und Erbarmen und Leben und Frieden. Und laß es Dir wohlgefällig sein, zu segnen Dein Volk Jisrael zu jeder Zeit und Stunde mit Deinem Frieden.

Im Minchah- und Abendgebet.

שלום Laß Fülle des Friedens für immer kommen über Jisrael, dein Volk; denn Du o König, bist Herr alles Friedens, und laß es Dir wohlgefällig sein, zu segnen Dein Volk Jisrael zu jeder Zeit und Stunde mit Deinem Frieden.

(In den zehn Bußtagen wird geschlossen:)

בספר Im Buche des Lebens, Segens und Friedens und gesegneter Erhaltung möge unser gedacht und wir darin eingezeichnet werden, so wie Dein ganzes Volk, das Haus Jisrael's, zu gesegnetem Leben und zum Frieden. Gelobt seist Du, Ewiger, der erschafft den Frieden.

Gelobt seist Du Ewiger, der segnet sein Volk Jisrael mit Frieden.

אלהי Mein Gott! bewahre meine Zunge vor Bösem, und meine Lippen, daß sie nichts Trügliches reden. Denen, die mich schmähen, laß meine Seele schweigen, und gleich dem Staube sei sie demüthig gegen alle. O öffne mein Herz durch Deine Lehre und Deinen Geboten eile meine Seele nach. Und aller derer, die gegen mich Böses sinnen, Rath und Anschlag zerstöre, und vereitle ihr Sinnen. Thue es um Deines Namens, um Deiner Rechten, um Deiner Heiligkeit, um Deiner Lehre willen. Auf daß Deine Lieblinge gerettet werden, hilf mit Deiner Rechten und erhöre mich! Mögen wohlgefällig sein meines Mundes Worte und meines Herzens Sinnen vor Dir, Ewiger, mein

צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

An den meisten Wochentagen folgt hier ויאמר דוד (S. 90), am Montag und Donnerstag Morgens והוא רחום (S. 83); an Chol ha-Moed, Rosch ha-Chodesch und Chanukah Hallel (S. 325); in den Tagen zwischen Rosch ha-Schana und Jom Kippur im Morgen- und Minchahgebet (ausgenommen Freitag Abend) אבינו מלכנו, siehe folgende Seite.

היחיד בקבלת תעניתו אומר לפני יהיו לרצון רבון זה.

רִבּוֹן כָּל־הָעוֹלָמִים הֲרֵי אֲנִי לְפָנֶיךָ בְּתַעֲנִית נְדָבָה לְמָחָר יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתְּקַבְּלֵנִי בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן וְתָבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתִי וְתַעֲנֶה עֲתִירָתִי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל־פֶּה: יהיו לרצון.

לאחר התענית במנחה אומרים לפני יהיו לרצון רבון זה.

רִבּוֹן כָּל־הָעוֹלָמִים גָּלוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם אָדָם חוֹטֵא וּמַקְרִיב קָרְבָּן וְאֵין מַקְרִיבִין מִמֶּנּוּ אֶלָּא חֶלְבּוֹ וְדָמוֹ וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים מְכַפֵּר וְעַכְשָׁו יָשַׁבְתִּי בְּתַעֲנִית וְנִתְמַעֵט חֶלְבִּי וְדָמִי יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שֶׁיְּהֵא מִעוּט חֶלְבִּי וְדָמִי שֶׁנִּתְמַעֵט הַיּוֹם כְּאִלּוּ הִקְרַבְתִּיו לְפָנֶיךָ עַל־גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ וְתַרְצֵנִי: יהיו לרצון וכו׳.

Hort und Erlöser, der Frieden stiftet in seinen Höhen, Er lasse walten Frieden über uns und über ganz Jisrael. Darauf sprechet Amen!

יהי Mög' es Dir wohlgefällig sein, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, daß erbaut werde das Heiligthum bald in unseren Tagen, und laß uns an Deiner Lehre unser Theil haben Dort wollen wir Dir dienen in Ehrfurcht, wie in den Tagen der Vorzeit und in den Jahren der ältesten Zeiten.

תפלת הבינו.

Wenn man durch ein unabweisliches Hinderniß nicht in der Lage ist, die ganze Tefillah zu beten, so wird zwischen die drei ersten und die drei letzten ברכות folgendes Gebet eingeschaltet:

הֲבִינֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לָדַעַת דְּרָכֶיךָ וּמוֹל אֶת־לְבָבֵנוּ לְיִרְאָתֶךָ וְתִסְלַח־לָנוּ לִהְיוֹת גְּאוּלִים וְרַחֲקֵנוּ מִמַּכְאוֹבֵינוּ וְדַשְּׁנֵנוּ בִּנְאוֹת אַרְצֶךָ וּנְפוּצוֹתֵינוּ מֵאַרְבַּע תְּקַבֵּץ וְהַתּוֹעִים עַל־דַּעְתְּךָ יִשָּׁפֵטוּ וְעַל־הָרְשָׁעִים תָּנִיף יָדֶיךָ וְיִשְׂמְחוּ צַדִּיקִים בְּבִנְיַן עִירֶךָ וּבְתִקּוּן הֵיכָלֶךָ וּבִצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ וּבַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן־יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ טֶרֶם נִקְרָא אַתָּה תַעֲנֶה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה: רצה וכו׳.

(Für die zehn Bußtage:)

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָטָאנוּ לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:

הבינו Gieb uns Einsicht, Ewiger, unser Gott, Deine Wege zu erkennen, und öffne unser Herz Deiner Furcht; vergieb uns, auf daß wir erlöst werden, und halte uns fern jeglichem Weh, und laß uns gedeihen auf den Fluren Deines Landes, und unsere Verstürmten sammle aus allen vier Weltenden, und die Irrenden mögen nach Deinem Sinne richten, und über die Gottlosen schwinge Deine Hand, und die Frommen mögen sich freuen an dem Baue Deiner Stadt und der Herstellung Deines Tempels, und wenn Du das Heil blühen lässest dem David, Deinem Knechte, und wenn Du die Leuchte aufstellest dem Sohne Jischai's, Deinem Gesalbten. Bevor wir rufen, wollest Du erhören. Gelobt seist Du, Ewiger, Erhörer des Gebetes.

(Für die zehn Bußtage:)

אבינו Unser Vater, unser König! Wir haben gesündigt vor Dir!
U. V., u. K.! Wir haben keinen König außer Dir!
U. V., u. K.! Thue mit uns um Deines Namens willen!

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל־גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּטֵּל מַחְשְׁבוֹת שׂוֹנְאֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָפֵר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כַּלֵּה כָּל־צַר וּמַשְׂטִין מֵעָלֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ סְתוֹם פִּיּוֹת מַשְׂטִינֵנוּ וּמְקַטְרְגֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כַּלֵּה דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וּשְׁבִי וּמַשְׁחִית מִבְּנֵי בְרִיתֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְנַע מַגֵּפָה מִנַּחֲלָתֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ סְלַח וּמְחַל לְכָל־עֲוֹנוֹתֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וחטאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים כָּל־־שִׁטְרֵי חוֹבוֹתֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוֹלֵי עַמֶּךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ קְרַע רֹעַ גְּזַר דִּינֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ זָכְרֵנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ *כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ *כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וִישׁוּעָה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ *כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ *כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר זְכֻיּוֹת:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ *כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הַצְמַח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב:

*) An Jom Kippur im Neilah-Gebet חָתְמֵנוּ statt כָּתְבֵנוּ.

אבינו Unser Vater, unser König! Lasse für uns anheben ein neues beglücktes Jahr!

Unser Vater, unser König! Wende von uns ab alle bösen Verhängnisse!

Unser Vater, unser König! Wende von uns ab die Anschläge unserer Feinde!

Unser Vater, unser König! Zerstöre den Rathschluß unserer Widersacher!

Unser Vater, unser König! Wehre ab von uns jeden Feind und Hinderer!

Unser Vater, unser König! Schließe den Mund Derer, die uns hindern und uns anklagen!

Unser Vater, unser König! Wehre ab Seuche, Schwert, Hungersnoth, Gefangenschaft und Verderben von den Kindern Deines Bundes!

U. V., u. K.! Halte böse Krankheit fern Deinem Erbe!

Unser Vater, unser König! Verzeih' und vergieb uns alle unsere Sünden!

Unser Vater, unser König! Lösche ab und lasse schwinden alle unsere Vergehungen und Versündigungen aus Deinem Auge!

Unser Vater, unser König! Lösche ab in Deinem großen Erbarmen alle die Zeugnisse unsrer Schuld!

Unser Vater, unser König! Laß uns zurückkehren in vollkommener Reue vor Dein Antlitz!

Unser Vater, unser König! Sende vollkommene Heilung den Kranken Deines Volkes!

Unser Vater, unser König! Zerreiße den über uns verhängten bösen Beschluß!

Unser Vater, unser König! Denke unser zu heilvollem Gedächtnisse vor Dir!

Unser Vater, unser König! Zeichne uns in das Buch glücklichen Lebens!

Unser Vater, unser König! Zeichne uns in das Buch der Erlösung und des Heil's!

Unser Vater, unser König! Zeichne uns in das Buch der Verpflegung und Ernährung!

Unser Vater, unser König! Zeichne uns in das Buch frommer Verdienste!

Unser Vater, unser König! Zeichne uns in das Buch der Verzeihung und Vergebung!

Unser Vater, unser König! Laß uns aufsprießen das Heil in naher Zeit!

אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ הָרֵם קֶֽרֶן יִשְׂרָאֵל עַמֶּֽךָ:
אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ הָרֵם קֶֽרֶן מְשִׁיחֶֽךָ:
אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ מַלֵּא יָדֵֽינוּ מִבִּרְכוֹתֶֽיךָ:
אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ מַלֵּא אֲסָמֵֽינוּ שָׂבָע:
אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ שְׁמַע קוֹלֵֽנוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵֽינוּ:
אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵֽנוּ:
אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ פְּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַֽיִם לִתְפִלָּתֵֽנוּ:
אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ זָכוּר כִּי עָפָר אֲנָֽחְנוּ:
אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ נָא אַל־תְּשִׁיבֵֽנוּ רֵיקָם מִלְּפָנֶֽיךָ:
אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ תְּהֵא הַשָּׁעָה הַזֹּאת שְׁעַת רַחֲמִים וְעֵת רָצוֹן מִלְּפָנֶֽיךָ:
אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ חֲמוֹל עָלֵֽינוּ וְעַל עוֹלָלֵֽינוּ וְטַפֵּֽנוּ:
אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ עֲשֵׂה לְמַֽעַן הֲרוּגִים עַל שֵׁם קָדְשֶֽׁךָ:
אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ עֲשֵׂה לְמַֽעַן טְבוּחִים עַל יִחוּדֶֽךָ:
אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ עֲשֵׂה לְמַֽעַן בָּאֵי בָאֵשׁ וּבַמַּֽיִם עַל קִדּוּשׁ שְׁמֶֽךָ:
אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ נְקוֹם לְעֵינֵֽינוּ נִקְמַת דַּם עֲבָדֶֽיךָ הַשָּׁפוּךְ:
אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם־לֹא־לְמַעֲנֵֽנוּ:
אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵֽנוּ:
אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ עֲשֵׂה לְמַֽעַן רַחֲמֶֽיךָ הָרַבִּים:
אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ עֲשֵׂה לְמַֽעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּקְרָא עָלֵֽינוּ:
אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ חָנֵּֽנוּ וַעֲנֵֽנוּ כִּי אֵין בָּֽנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּֽנוּ צְדָקָה וָחֶֽסֶד וְהוֹשִׁיעֵֽנוּ:

אבינו Unser Vater, unser König! Erhebe die Kraft Jisraels Deines Volkes!
U. V., u. K.! Erhebe die Kraft deines Gesalbten.
Unser Vater, unser König! Fülle unsere Hände von Deinen Segnungen!
Unser Vater, unser König! Fülle unsere Vorrathskammern mit Ueberfluß!
Unser Vater, unser König! Höre unsere Stimme, sei schonend, und erbarme Dich unser!
Unser Vater, unser König! Nimm an in Barmherzigkeit und mit Wohlgefallen unser Gebet!
Unser Vater, unser König! Oeffne die Pforten des Himmels unserem Gebet!
Unser Vater, unser König! Gedenke, daß wir Staub sind!
Unser Vater, unser König! O laß uns nicht leer zurückkehren aus Deinem Angesichte!
U. V., u. K.! Möge diese Stunde sein eine Stunde des Erbarmens und der Gnade vor Dir!
U. V., u. K.! O walte gnädig an uns und an unseren Sprößlingen und unseren Angehörigen!
U. V., u. K.! Thue an uns um Derer willen, die hingewürgt wurden um Deinen heiligen Namen!
U. V., u. K.! Thue an uns um Derer willen, die hingeschlachtet wurden um Deine Einheit!
Unser Vater, unser König! Thue an uns um Derer willen, die in's Feuer und Wasser gingen, um Deinen Namen zu heiligen!
Unser Vater, unser König! Nimm vor unseren Augen Vergeltung für das Blut Deiner Knechte, das vergossene!
Unser Vater, unser König! Thue es um Deinetwillen, nicht um unsertwillen!
Unser Vater, unser König! Thue es um Deinetwillen und hilf uns!
Unser Vater, unser König! Thue es um Deines großen Erbarmens willen!
Unser Vater, unser König! Thue es um Deines Namens willen, des großen, mächtigen und erhabenen, der über uns genannt ist!
Unser Vater, unser König! Sei uns gnädig und erhör uns; denn wir haben kein Verdienst. Ueb' an uns Mild' und Gnade und hilf uns!

וְהוּא רַחוּם ׀ יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא־יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב
אַפּוֹ וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ: אַתָּה יְיָ לֹא־תִכְלָא
רַחֲמֶיךָ מִמֶּנּוּ חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנוּ: הוֹשִׁיעֵנוּ
יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ
לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: אִם־עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר־יָהּ אֲדֹנָי מִי
יַעֲמוֹד: כִּי־עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא: לֹא כַחֲטָאֵינוּ
תַּעֲשֶׂה־לָּנוּ וְלֹא כַעֲוֹנוֹתֵינוּ תִּגְמוֹל עָלֵינוּ: אִם־עֲוֹנֵינוּ
עָנוּ בָנוּ יְיָ עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ: זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ
כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: יַעֲנֵנוּ יְיָ בְּיוֹם צָרָה יְשַׂגְּבֵנוּ שֵׁם ׀ אֱלֹהֵי
יַעֲקֹב: יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ: אָבִינוּ
מַלְכֵּנוּ חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים צְדָקָה עֲשֵׂה
עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ: אֲדוֹנֵינוּ אֱלֹהֵינוּ שְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנֵינוּ
וּזְכָר־לָנוּ אֶת בְּרִית אֲבוֹתֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:
וְעַתָּה ׀ אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ אֶת־עַמְּךָ מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם כַּיּוֹם הַזֶּה חָטָאנוּ
רָשָׁעְנוּ: אֲדֹנָי כְּכָל־צִדְקוֹתֶיךָ יָשָׁב־נָא אַפְּךָ וַחֲמָתְךָ
מֵעִירְךָ יְרוּשָׁלַיִם הַר־קָדְשֶׁךָ כִּי בַחֲטָאֵינוּ וּבַעֲוֹנוֹת אֲבוֹתֵינוּ
יְרוּשָׁלַיִם וְעַמְּךָ לְחֶרְפָּה לְכָל־סְבִיבוֹתֵינוּ: וְעַתָּה שְׁמַע
אֱלֹהֵינוּ אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תַּחֲנוּנָיו וְהָאֵר פָּנֶיךָ עַל־
מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמֵם לְמַעַן אֲדֹנָי:

הַטֵּה אֱלֹהַי ׀ אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שֹׁמְמֹתֵינוּ
וְהָעִיר אֲשֶׁר־נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ כִּי־לֹא עַל־
צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל־
רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים: אֲדֹנָי ׀ שְׁמָעָה אֲדֹנָי ׀ סְלָחָה אֲדֹנָי
הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל־תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי־שִׁמְךָ

(Im Morgengebet für Montag und Donnerstag.)

והוא Er aber, barmherzig, vergiebt die Missethat, und verderbt nicht, und wendet oft seinen Zorn ab, und weckt nicht all' seinen Grimm. Du, Ewiger, wirst nicht einhalten Deine Liebe von uns. Deine Huld und Deine Treue werden stets uns bewahren. Hilf uns, Ewiger, unser Gott, und sammle uns aus den Völkern, zu danken Deinem heiligen Namen, zu preisen deinen Ruhm. Wenn die Schuld Du aufbewahrtest, Jah, Herr, wer könnte bestehen? Aber bei Dir ist die Vergebung, auf daß Du gefürchtet werdest. Nicht nach unseren Sünden thue uns, und nicht nach unseren Missethaten vergilt uns. Wenn unsere Missethaten zeugen wider uns, Ewiger, so handle um Deines Namens willen. Gedenke Deiner Liebe, Ewiger, und Deiner Huld; denn von Ewigkeit sind sie. Erhöre uns der Ewige am Tage der Noth, uns kräftige der Name des Gottes Jaakob's. Ewiger, hilf, der König erhöre uns am Tage unseres Rufens. Unser Vater, unser König! sei uns gnädig und erhör' uns; denn wir haben kein Verdienst. Milde üb' an uns, um Deines Namens willen. Unser Herr, unser Gott, höre die Stimme unseres Flehens und gedenk' uns den Bund unserer Väter, und hilf uns um Deines Namens willen. Und nun, Herr unser Gott, der Du herausgeführt Dein Volk aus dem Lande Mizrajim mit starker Hand, und Dir einen Namen gemacht, wie wenn es heute geschehen; wir haben gesündigt, gefrevelt. Herr, nach all' Deiner Gnade möge sich doch wenden Dein Zorn und Dein Grimm von Deiner Stadt Jeruschalajim, Deinem heiligen Berge; denn um unsere Sünden und um die Missethaten unserer Väter ist Jeruschalajim und Dein Volk zur Schmach geworden allen unsern Umgebungen. So höre nun, unser Gott, auf das Gebet Deines Knechtes und auf sein Flehen, und laß Dein Antlitz leuchten über Dein Heiligthum, das wüste, weil Du der Herr bist.

הטה Neige, mein Gott, Dein Ohr und höre, thue auf deine Augen und schaue unsere Trümmerstätten und unsere Stadt, über welche Dein Name genannt wurde; denn nicht um unserer Gerechtigkeit willen legen wir unser Flehen vor Dir nieder, sondern um Deiner reichen Barmherzigkeit willen. Herr, höre! Herr, ver-

נִקְרָא עַל־עִירְךָ וְעַל־עַמֶּךָ: אָבִינוּ הָאָב הָרַחֲמָן הַרְאֵנוּ אוֹת לְטוֹבָה וְקַבֵּץ נְפוּצוֹתֵינוּ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־הַגּוֹיִם כִּי אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ: וְעַתָּה יְיָ אָבִינוּ אָתָּה אֲנַחְנוּ הַחֹמֶר וְאַתָּה יוֹצְרֵנוּ וּמַעֲשֵׂה יָדְךָ כֻּלָּנוּ: הוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ צוּרֵנוּ מַלְכֵּנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ: חוּסָה יְיָ עַל־עַמֶּךָ וְאַל־תִּתֵּן נַחֲלָתְךָ לְחֶרְפָּה לִמְשָׁל־בָּם גּוֹיִם לָמָּה יֹאמְרוּ בָעַמִּים אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם: יָדַעְנוּ כִּי חָטָאנוּ וְאֵין מִי יַעֲמוֹד בַּעֲדֵנוּ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל יַעֲמָד־לָנוּ בְּעֵת צָרָה: יָדַעְנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים צְדָקָה עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ: כְּרַחֵם אָב עַל־בָּנִים כֵּן תְּרַחֵם יְיָ עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ: חֲמוֹל עַל־עַמֶּךָ רַחֵם עַל־נַחֲלָתֶךָ חוּסָה־נָּא כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי לְךָ יְיָ הַצְּדָקָה עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת בְּכָל־עֵת:

הַבֶּט־נָא רַחֶם־נָא עַל עַמְּךָ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. יְיָ אֱלֹהֵינוּ חוּס וְרַחֵם וְהוֹשִׁיעָה צֹאן מַרְעִיתֶךָ וְאַל־יִמְשָׁל־בָּנוּ קֶצֶף כִּי לְךָ עֵינֵינוּ תְלוּיוֹת הוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ: רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַן בְּרִיתֶךָ. הַבִּיטָה וַעֲנֵנוּ בְּעֵת צָרָה כִּי לְךָ יְיָ הַיְשׁוּעָה בְּךָ תוֹחַלְתֵּנוּ. אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת אָנָּא סְלַח־נָא אֵל טוֹב וְסַלָּח כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

אָנָּא מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם זְכוֹר וְהַבֵּט לִבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים וְתֵרָאֶה לְפָנֶיךָ עֲקֵדַת יָחִיד לְמַעַן יִשְׂרָאֵל: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי שִׁמְךָ הַגָּדוֹל נִקְרָא עָלֵינוּ עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת בְּכָל־עֵת: עֲשֵׂה עִמָּנוּ כְּחַסְדֶּךָ חַנּוּן וְרַחוּם

gieb! Herr, horch' auf und vollbringe Thaten, zögere nicht, um Deinetwillen, mein Gott, denn Dein Name wird genannt über Deine Stadt und über Dein Volk. Unser Vater, barmherziger Vater, laß uns ein Zeichen zum Guten schauen, und sammle unsere Versprengten von den vier Enden der Erde; es mögen erkennen und einsehen alle Völker, daß Du der Ewige, unser Gott, bist. Und nun, Ewiger, unser Vater bist Du; wir der Thon, Du unser Bildner, und Deiner Hände Werk sind wir. Hilf uns, um Deines Namens willen, unser Hort, unser König, unser Erlöser! Schone, o Ewiger! Dein Volk, und gieb nicht Dein Erbe der Schmach Preis, daß Völker sie beherrschen. Warum soll man unter den Nationen sprechen: Wo ist ihr Gott? — Wir wissen, daß wir gefehlt und daß Niemand für uns einsteht; so möge denn Dein großer Name uns beistehen zur Zeit der Noth. Wir wissen, daß wir kein Verdienst haben; üb' an uns Milde um Deines Namens willen. Schone Deines Volkes, erbarme Dich über Dein Erbe, o schone nach der Fülle Deines Erbarmens, sei uns gnädig und erhör' uns, denn Dein ist die Gerechtigkeit, der Du Wunder thust zu jeglicher Zeit.

הבט O schau' herab, erbarme Dich doch bald Deines Volkes um Deines Namens willen in Deiner großen Barmherzigkeit. Ewiger unser Gott, schone und erbarme Dich und hilf den Schaaren Deiner Weide, daß nicht der Zorn über uns walte, denn an Dir hangen unsere Augen, hilf uns um Deines Namens willen. Erbarme Dich unser um Deines Bundes willen, schaue herab und erhöre uns zur Zeit der Noth, denn bei Dir, Ewiger, ist die Hülfe, auf Dich ist unser Vertrauen. Gott der Verzeihung, ach vergieb doch, gütiger und verzeihender Gott. Ja ein Gott, barmherzig und gnädig, bist Du.

אנא O Du gnädiger und barmherziger König! Gedenke und schaue auf den Bund zwischen den Stücken [1]) und es möge vor Dir erscheinen die Opferbereitschaft des einzigen Sohnes um Jisrael's willen. Unser Vater, unser König, sei uns gnädig und erhör' uns, denn Dein großer Name ist über uns genannt, Du, der Wunder thut zu jeglicher Zeit. Thue mit uns nach Deiner Gnade, Gnädiger und Barmherziger! schaue herab und erhör' uns

1) 1. M. 15, 9 ff. Die Bundesschließung fand zwischen Opferstücken Statt.

הַבְּיתָה וַעֲנֵנוּ בְּעֵת צָרָה כִּי לְךָ יְיָ הַיְשׁוּעָה: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מַחְסֵנוּ אַל־תַּעַשׂ עִמָּנוּ כְּרֹעַ מַעֲלָלֵינוּ זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ וּכְרוֹב טוּבְךָ הוֹשִׁיעֵנוּ וַחֲמָל־נָא עָלֵינוּ כִּי אֵין לָנוּ אֱלֹהַּ אַחֵר מִבַּלְעָדֶיךָ: צוּרֵנוּ אַל־תַּעַזְבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאַל־תִּרְחַק מִמֶּנּוּ· כִּי נַפְשֵׁנוּ קְצָרָה מֵחֶרֶב וּמִשְּׁבִי וּמִדֶּבֶר וּמִמַּגֵּפָה וּמִכָּל־צָרָה וְיָגוֹן הַצִּילֵנוּ כִּי לְךָ קִוִּינוּ וְאַל־תַּכְלִימֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהָאֵר פָּנֶיךָ בָּנוּ וּזְכָר־לָנוּ אֶת־בְּרִית אֲבוֹתֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ: רְאֵה בְצָרוֹתֵינוּ וּשְׁמַע קוֹל תְּפִלָּתֵנוּ כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל־פֶּה:

אֵל רַחוּם וְחַנּוּן רַחֵם עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־מַעֲשֶׂיךָ כִּי אֵין כָּמוֹךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ· אָנָּא שָׂא נָא פְשָׁעֵינוּ אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ אֵל חַי וְקַיָּם הַחֲסִין בַּכֹּחַ חָסִיד וָטוֹב עַל כָּל־מַעֲשֶׂיךָ כִּי אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ: אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם וּמָלֵא רַחֲמִים עֲשֵׂה עִמָּנוּ כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ· שְׁמַע מַלְכֵּנוּ תְּפִלָּתֵנוּ וּמִיַּד אוֹיְבֵינוּ הַצִּילֵנוּ· שְׁמַע מַלְכֵּנוּ תְּפִלָּתֵנוּ וּמִכָּל־צָרָה וְיָגוֹן הַצִּילֵנוּ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אַתָּה וְשִׁמְךָ עָלֵינוּ נִקְרָא אַל־תַּנִּיחֵנוּ: אַל־תַּעַזְבֵנוּ אָבִינוּ וְאַל־תִּטְּשֵׁנוּ בּוֹרְאֵנוּ וְאַל־תִּשְׁכָּחֵנוּ יוֹצְרֵנוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

אֵין כָּמוֹךָ חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֵין כָּמוֹךָ אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת· הוֹשִׁיעֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים מֵרַעַשׁ וּמֵרֹגֶז הַצִּילֵנוּ: זְכֹר לַעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב אַל־תֵּפֶן אֶל־קָשְׁיֵנוּ וְאֶל־רִשְׁעֵנוּ וְאֶל־חַטָּאתֵנוּ: שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ וְהִנָּחֵם עַל־הָרָעָה לְעַמֶּךָ: וְהָסֵר

zur Zeit der Noth, denn bei Dir, Ewiger, ist die Hülfe. Unser Vater, unser König! Du unsere Zuflucht, verfahre nicht mit uns nach der Bosheit unserer Handlungen, gedenke Deines Erbarmens, Ewiger, und Deiner Gnade; hilf uns nach der Fülle Deiner Güte und erbarme Dich unser; denn wir haben keinen Gott außer Dir. Unser Hort! Verlass' uns nicht, Ewiger unser Gott! und bleibe nicht fern von uns! Denn unsere Seele ist gebeugt durch Schwert und Gefangenschaft und Pest und Seuche. O von aller Noth und jeglichem Kummer rette uns, denn auf Dich harren wir; beschäme uns nicht, Ewiger, unser Gott, laß Dein Antlitz leuchten über uns, gedenke uns den Bund unserer Väter und hilf um Deines Namens willen. Schau' auf unsere Noth und höre die Stimme unseres Betens; denn Du erhörst ja das Gebet eines jeglichen Mundes.

אל Barmherziger und gnädiger Gott, erbarme Dich über uns und über alle Deine Geschöpfe; denn Nichts ist Dir gleich, Ewiger, unser Gott! O verzeihe doch unsere Sünden, unser Vater, unser König, unser Hort, unser Erlöser, Gott der ewig lebt und dauert, gewaltig an Macht, Du voll Gnade und Huld über alle Deine Geschöpfe, — denn Du bist der Ewige, unser Gott. O Du Langmüthiger und Erbarmungsvoller, verfahre mit uns nach der Fülle Deines Erbarmens und hilf uns um Deines Namens willen. Höre, unser König, unser Gebet und rette uns aus unserer Feinde Hand; höre, unser König, unser Gebet und rette uns von Noth und Kummer. Unser Vater, unser König bist Du, und Dein Name ist über uns genannt, lasse uns nicht. Verlasse uns nicht, unser Vater! verstoß' uns nicht, unser Schöpfer, vergiß unser nicht, unser Bildner. Ja ein Gott, barmherzig und gnädig, bist Du.

אין Nichts gleicht Dir, Erbarmungs- und Huldreicher! Ewiger, unser Gott! Nichts gleicht Dir, Du Langmüthiger, reich an Huld und Treue. Hilf uns in Deiner großen Barmherzigkeit, von Feindeslärm und Zittern errette uns. Gedenk an deine Knechte Abraham, Jizchak und Jaakob; kehre Dich nicht an unsere Hartnäckigkeit und an unsere Bosheit und an unsere Sündhaftigkeit. Kehre um von deiner Zorngluth und bedenke Dich wegen des

מִמֶּנּוּ מַכַּת הַמָּוֶת כִּי רַחוּם אָתָּה כִּי כֵן דַּרְכְּךָ עֹשֶׂה חֶסֶד חִנָּם בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר: חוּסָה יְיָ עַל־עַמֶּךָ וְהַצִּילֵנוּ מִזַּעְמֶךָ וְהָסֵר מִמֶּנּוּ מַכַּת הַמַּגֵּפָה וּגְזֵרָה קָשָׁה כִּי אַתָּה שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: לְךָ יְיָ הַצְּדָקָה וְלָנוּ בֹּשֶׁת הַפָּנִים: מַה־נִּתְאוֹנֵן מַה־נֹּאמַר מַה־נְּדַבֵּר וּמַה־נִּצְטַדָּק: נַחְפְּשָׂה דְרָכֵינוּ וְנַחְקֹרָה וְנָשׁוּבָה אֵלֶיךָ כִּי יְמִינְךָ פְשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים: אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא· אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה נָא: אָנָּא יְיָ עֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: לְךָ יְיָ חִכִּינוּ לְךָ יְיָ קִוִּינוּ לְךָ יְיָ נְיַחֵל אַל־תֶּחֱשֶׁה וּתְעַנֵּנוּ כִּי נָאֲמוּ גוֹיִם אָבְדָה תִקְוָתָם כָּל־בֶּרֶךְ וְכָל־קוֹמָה לְךָ לְבַד תִּשְׁתַּחֲוֶה:

הַפּוֹתֵחַ יָד בִּתְשׁוּבָה לְקַבֵּל פּוֹשְׁעִים וְחַטָּאִים נִבְהֲלָה נַפְשֵׁנוּ מֵרוֹב עִצְּבוֹנֵנוּ אַל־תִּשְׁכָּחֵנוּ נֶצַח קוּמָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי חָסִינוּ בָךְ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אִם אֵין בָּנוּ צְדָקָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים זְכָר־לָנוּ אֶת־בְּרִית אֲבוֹתֵינוּ וְעֵדוֹתֵינוּ בְּכָל־יוֹם יְיָ אֶחָד: הַבִּיטָה בְעָנְיֵנוּ כִּי רַבּוּ מַכְאוֹבֵינוּ וְצָרוֹת לְבָבֵנוּ: חוּסָה יְיָ עָלֵינוּ בְּאֶרֶץ שִׁבְיֵנוּ וְאַל־תִּשְׁפּוֹךְ חֲרוֹנְךָ עָלֵינוּ כִּי אֲנַחְנוּ עַמְּךָ בְּנֵי בְרִיתֶךָ: אֵל הַבִּיטָה דַּל כְּבוֹדֵנוּ בַּגּוֹיִם וְשִׁקְּצוּנוּ כְּטֻמְאַת הַנִּדָּה: עַד מָתַי עֻזְּךָ בַּשְּׁבִי וְתִפְאַרְתְּךָ בְּיַד־צָר: עוֹרְרָה גְבוּרָתְךָ וְקִנְאָתְךָ עַל־אוֹיְבֶיךָ הֵם יֵבוֹשׁוּ וְיֵחַתּוּ מִגְּבוּרָתָם וְאַל־יִמְעֲטוּ לְפָנֶיךָ תְּלָאוֹתֵינוּ: מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ בְּיוֹם צָרָתֵנוּ וְאִם לֹא לְמַעֲנֵנוּ לְמַעַנְךָ פְּעַל וְאַל תַּשְׁחִית זֵכֶר שְׁאֵרִיתֵנוּ: וְחֹן אוֹם הַמְיַחֲדִים שִׁמְךָ פַּעֲמַיִם בְּכָל־יוֹם תָּמִיד בְּאַהֲבָה וְאוֹמְרִים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:

Unheils über Dein Volk. Und nimm hinweg von uns tödtliche Plage; denn barmherzig bist Du; so ist ja Deine Weise, der du Gnade übest umsonst in jeglicher Zeit. Schone, Ewiger, Deines Volkes, und rette uns von Deinem Grimme, und nimm hinweg von uns die Plage böser Krankheit und das harte Verhängniß, denn Du bist der Hüter Jisraels. Bei Dir, Ewiger, ist die Gerechtigkeit und bei uns die Beschämung des Antlitzes. Was sollen wir klagen, was sagen, was sprechen, womit uns rechtfertigen? Wir wollen durchforschen unsern Wandel und ihn ergründen und zurückkehren zu Dir; denn Deine Rechte ist ausgestreckt, um die Reuigen aufzunehmen. Ach, Ewiger, hilf doch! Ach Ewiger, gieb Heil! Ach, Ewiger, erhör' uns am Tage, da wir rufen! Dir, Ewiger, vertrauen wir! Auf Dich, Ewiger, hoffen wir! Dein, Ewiger, harren wir! O schweige nicht, und laß uns leiden; denn es sprechen die Völker: Untergegangen ist ihre Hoffnung. Dir möge jedes Knie, jede Höhe sich beugen!

הפותח Der Du die Hand, die Rückkehr bietend, offen hältst, um Abgefallene und Sündige aufzunehmen, unsere Seele ist entsetzt vor der Größe unserer Trübsal! O vergiß unser nicht gänzlich; auf und hilf uns; denn auf Dich harren wir. Unser Vater, unser König, wenn an uns keine Gerechtigkeit und kein Verdienst ist, so denk uns den Bund unserer Väter, und daß wir täglich Dich als Ewigen, Einigen bezeugen. Schau herab auf unser Elend; denn zahlreich sind unsere Leiden und die Bedrängnisse unseres Herzens. Schone unser, o Ewiger, und gieße nicht aus Deinen Zorn über uns; denn wir sind Dein Volk, Deines Bundes Söhne. O Gott, schau herab, wie unsere Herrlichkeit geschwunden und wir preisgegeben sind der Verachtung. O lasse wach werden Deine Macht und Deinen Eifer über deine Feinde, daß sie beschämt von ihrer Macht herabsinken; und laß unsere Leiden nicht gering erscheinen vor Dir. Bald mög' uns entgegenkommen Dein Erbarmen am Tage unserer Bedrängniß, und wenn nicht um unsertwillen, so thue es um Deinetwillen und verderbe nicht das Andenken unseres Restes. O begnade das Volk, das Dich mit Liebe beständig, täglich als den Einigen bezeugt und spricht:

Höre, Jisrael, der Ewige, unser Gott, ist ein einiges, ewiges Wesen'

וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־גָּד צַר־לִי מְאֹד נִפְּלָה־נָּא בְיַד
יְיָ כִּי־רַבִּים רַחֲמָו וּבְיַד אָדָם אַל־אֶפֹּלָה:

רַחוּם וְחַנּוּן חָטָאתִי לְפָנֶיךָ. יְיָ מָלֵא
רַחֲמִים רַחֵם עָלַי וְקַבֵּל תַּחֲנוּנָי: יְיָ אַל־בְּאַפְּךָ
תוֹכִיחֵנִי וְאַל־בַּחֲמָתְךָ תְיַסְּרֵנִי: חָנֵּנִי יְיָ כִּי־
אֻמְלַל אָנִי רְפָאֵנִי יְיָ כִּי נִבְהֲלוּ עֲצָמָי: וְנַפְשִׁי
נִבְהֲלָה מְאֹד וְאַתָּה יְיָ עַד־מָתָי: שׁוּבָה יְיָ
חַלְּצָה נַפְשִׁי הוֹשִׁיעֵנִי לְמַעַן חַסְדֶּךָ: כִּי אֵין
בַּמָּוֶת זִכְרֶךָ בִּשְׁאוֹל מִי יוֹדֶה־לָּךְ: יָגַעְתִּי
בְאַנְחָתִי אַשְׂחֶה בְכָל־לַיְלָה מִטָּתִי בְּדִמְעָתִי
עַרְשִׂי אַמְסֶה: עָשְׁשָׁה מִכַּעַס עֵינִי עָתְקָה
בְּכָל־צוֹרְרָי: סוּרוּ מִמֶּנִּי כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן כִּי־

ויאמר David sprach zu Gad: Mir ist sehr weh! doch laß uns fallen in des Ewigen Hand, denn groß ist seine Barmherzigkeit; doch in die Hand der Menschen möcht' ich nicht fallen.[1])

רחום Barmherziger und Gnädiger! Ich habe vor Dir gesündigt; Ewiger, Gnadenvoller, erbarme Dich über mich und nimm mein Gebet an.

(Ps. 6.) Ewiger, nicht in Deinem Zorne strafe mich, und nicht in Deinem Grimme züchtige mich. Sei mir gnädig, Ewiger, denn ich bin verschmachtet, heile mich, Ewiger, denn erschrocken sind meine Gebeine. Und meine Seele ist sehr erschrocken. Und Du, Ewiger, wie lange noch? Kehre zurück, Ewiger, befreie meine Seele, hilf mir um Deiner Gnade willen. Denn nicht im Tode gedenkt man Dein; in der Unterwelt, wer danket Dir? Matt bin ich in meinem Seufzen; ich mache schwimmen in jeglicher Nacht mein Bett, in meinen Thränen mein Lager zerfließen. Es schwindet vor Gram mein Auge, es altert ob all meinen Bedrängern. Weichet von mir, all ihr Uebelthäter; denn erhört hat

1) Siehe 2. B. Samuel 24, 14.

שְׁמַע יְיָ קוֹל בִּכְיִי: שָׁמַע יְיָ תְּחִנָּתִי יְיָ תְּפִלָּתִי
יִקָּח: יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ מְאֹד כָּל־אֹיְבָי יָשֻׁבוּ יֵבֹשׁוּ
רָגַע:

(Am Montag und Donnerstag im Morgengebet wird יי אלהי gebetet.)

ח״ק יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ וְהִנָּחֵם עַל־
הָרָעָה לְעַמֶּךָ:

ק׳ הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה כִּי הָיִינוּ לַעַג וָקֶלֶס בַּגּוֹיִם נֶחְשַׁבְנוּ
כַּצֹּאן לַטֶּבַח יוּבָל לַהֲרוֹג וּלְאַבֵּד וּלְמַכָּה וּלְחֶרְפָּה:

ק״ח וּבְכָל־זֹאת שִׁמְךָ לֹא שָׁכָחְנוּ נָא אַל־תִּשְׁכָּחֵנוּ: יי

ק׳ זָרִים אוֹמְרִים אֵין תּוֹחֶלֶת וְתִקְוָה חֹן אוֹם
לְשִׁמְךָ מְקַוֶּה טָהוֹר יְשׁוּעָתֵנוּ קָרְבָה יָגַעְנוּ וְלֹא
הוּנַח־לָנוּ רַחֲמֶיךָ יִכְבְּשׁוּ אֶת־כַּעַסְךָ מֵעָלֵינוּ:

ק״ח אָנָּא שׁוּב מֵחֲרוֹנְךָ וְרַחֵם סְגֻלָּה אֲשֶׁר בָּחָרְתָּ: יי

ק׳ חוּסָה יְיָ עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ וְאַל־תִּתְּנֵנוּ בִּידֵי
אַכְזָרִים לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה נָא אֱלֹהֵיהֶם
לְמַעַנְךָ עֲשֵׂה עִמָּנוּ חֶסֶד וְאַל־תְּאַחַר:

ח״ס אָנָּא שׁוּב מֵחֲרוֹנְךָ וְרַחֵם סְגֻלָּה אֲשֶׁר בָּחָרְתָּ: יי

ק׳ קוֹלֵנוּ תִשְׁמַע וְתָחוֹן וְאַל־תִּטְּשֵׁנוּ בְּיַד אוֹיְבֵינוּ
לִמְחוֹת אֶת־שְׁמֵנוּ זְכוֹר אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ

der Ewige die Stimme meines Weinens. Erhört hat der Ewige mein Flehen; der Ewige nimmt mein Gebet an. Zu Schanden werden und sehr erschrecken all meine Feinde; sie weichen zurück sind zu Schanden im Augenblicke.

כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם אַרְבֶּה אֶת־זַרְעֲכֶם וְעַתָּה
נִשְׁאַרְנוּ מְעַט מֵהַרְבֵּה:
חז״ק וּבְכָל־זֹאת שִׁמְךָ לֹא שָׁכַחְנוּ נָא אַל־תִּשְׁכָּחֵנוּ: יי
ח׳ עָזְרֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל־דְּבַר כְּבוֹד־שְׁמֶךָ ·
ק״ה וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל־חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:
יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ וְהִנָּחֵם עַל־הָרָעָה
לְעַמֶּךָ:

(An Fasttagen (in vielen Gemeinden jeden Tag) wird hier שומר ישראל eingeschaltet.)

שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל שְׁמוֹר שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל וְאַל־יֹאבַד
יִשְׂרָאֵל הָאוֹמְרִים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל:
שׁוֹמֵר גּוֹי אֶחָד שְׁמוֹר שְׁאֵרִית עַם אֶחָד וְאַל־יֹאבַד
גּוֹי אֶחָד הַמְיַחֲדִים שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:
שׁוֹמֵר גּוֹי קָדוֹשׁ שְׁמוֹר שְׁאֵרִית עַם קָדוֹשׁ וְאַל־יֹאבַד
גּוֹי קָדוֹשׁ הַמְשַׁלְּשִׁים בְּשָׁלֹשׁ קְדֻשּׁוֹת לְקָדוֹשׁ:
מִתְרַצֶּה בְּרַחֲמִים וּמִתְפַּיֵּס בְּתַחֲנוּנִים הִתְרַצֶּה
וְהִתְפַּיֵּס לְדוֹר עָנִי כִּי אֵין עוֹזֵר:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וָחֶסֶד
וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

וַאֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע מַה־נַּעֲשֶׂה כִּי עָלֶיךָ
עֵינֵינוּ: זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם
הֵמָּה: יְהִי־חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ:
אַל־תִּזְכָּר־לָנוּ עֲוֹנוֹת רִאשׁוֹנִים מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ

* ואנחנו Und wir wissen nicht, was wir thun sollen; sondern auf Dich sind unsere Augen gerichtet. Gedenke Deiner Liebe, Ewiger, und Deiner Huld, denn von Ewigkeit sind sie. Es sei Deine Gnade, Ewiger, über uns, wie wir auf Dich vertrauen.

רַחֲמֶיךָ כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד: חָנֵּנוּ יְיָ חָנֵּנוּ כִּי־רַב
שָׂבַעְנוּ בוּז: בְּרֹגֶז רַחֵם תִּזְכּוֹר: כִּי הוּא יָדַע
יִצְרֵנוּ זָכוּר כִּי־עָפָר אֲנָחְנוּ: עָזְרֵנוּ אֱלֹהֵי
יִשְׁעֵנוּ עַל־דְּבַר כְּבוֹד־שְׁמֶךָ וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל
חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ: הש״ץ אומר חצי קדיש.

בשני וחמישי אומרין אל ארך אפים וצריכין לומר מעומד, ואין אומרים אתו לא בר״ח ולא בע״פ ולא בחנוכה ולא בשני ימי׳ של פורים קטן וגדול, ובט״ב נחלקים המנהגים ברוב קהלות. פולין ביהם ומעהרין אין אומרין. וברוב קהלות אשכנז אומרין.

מנהג אשכנז וביהם ופולין קטן.

אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת אַל בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנוּ: חוּסָה יְיָ עַל־עַמֶּךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ מִכָּל־רָע: חָטָאנוּ לְךָ אָדוֹן סְלַח־נָא כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ אֵל:

מנהג פולין גדול.

אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ: חוּסָה יְיָ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְהַצִּילֵנוּ מִכָּל־רָע: חָטָאנוּ לְךָ אָדוֹן סְלַח־נָא כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ אֵל:

סדר הוצאת ספר התורה.

וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה יְיָ וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ
וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ:

Gedenk' uns nicht die Sünden der Früheren; eilends möge uns entgegenkommen Dein Erbarmen; denn wir sind sehr elend. Sei uns gnädig, Ewiger, sei uns gnädig; denn reichlich sind wir satt der Verachtung. Im Zorne denke auf Erbarmen. — Denn Er erkannte unsern Sinn, war eingedenk, daß Staub wir sind. — Steh uns bei, Gott unseres Heils, um der Ehre Deines Namens willen, und rette uns, und vergieb unsere Sünden um Deines Namens willen.

(Beim Herausnehmen der Thorah.)

ויהי Und es geschah, wenn die Bundeslade aufbrach, da sprach Moscheh: Erhebe Dich Ewiger, daß sich zerstreuen Deine Feinde und Deine Hasser fliehen vor Deinem Angesichte.

כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר יְיָ מִירוּשָׁלָיִם:

בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ:

(בהושענא רבא אומרים יי יי אל רחום וכו׳ תמצא בשחרית של שבת.)

בְּרִיךְ שְׁמֵהּ דְּמָרֵא עָלְמָא בְּרִיךְ כִּתְרָךְ וְאַתְרָךְ. יְהֵא רְעוּתָךְ עִם עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְעָלַם. וּפוּרְקַן יְמִינָךְ אַחֲזֵי לְעַמָּךְ בְּבֵית מַקְדְּשָׁךְ וּלְאַמְטוּיֵא לָנָא מִטּוּב נְהוֹרָךְ וּלְקַבֵּל צְלוֹתָנָא בְּרַחֲמִין. יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתוֹרִיךְ לָן חַיִּין בְּטִיבוּתָא. וְלֶהֱוֵא אֲנָא פְּקִידָא בְּגוֹ צַדִּיקַיָּא. לְמִרְחַם עָלַי וּלְמִנְטַר יָתִי וְיַת כָּל דִּי לִי וְדִי לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל. אַנְתְּ הוּא זָן לְכֹלָּא וּמְפַרְנֵס לְכֹלָּא. אַנְתְּ הוּא שַׁלִּיט עַל כֹּלָּא. אַנְתְּ הוּא דְּשַׁלִּיט עַל מַלְכַיָּא וּמַלְכוּתָא דִּילָךְ הִיא. אֲנָא עַבְדָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּסָגִידְנָא קַמֵּהּ וּמִקַּמֵּהּ דִּיקַר אוֹרַיְתֵהּ בְּכָל עִדָּן וְעִדָּן. לָא עַל אֱנָשׁ רָחִיצְנָא. וְלָא עַל בַּר אֱלָהִין סָמִיכְנָא. אֶלָּא בֶּאֱלָהָא דִשְׁמַיָּא. דְּהוּא אֱלָהָא קְשׁוֹט. וְאוֹרַיְתֵהּ קְשׁוֹט. וּנְבִיאוֹהִי קְשׁוֹט. וּמַסְגֵּא לְמֶעְבַּד טַבְוָן וּקְשׁוֹט. בֵּהּ אֲנָא רָחִיץ וְלִשְׁמֵהּ קַדִּישָׁא יַקִּירָא אֲנָא אֵמַר תֻּשְׁבְּחָן. יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתִפְתַּח לִבִּי בְּאוֹרַיְתָא וְתַשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דְּלִבָּאִי וְלִבָּא דְכָל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְטָב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם:

כי Denn von Zijon geht aus die Lehre und das Wort des Ewigen von Jeruschalajim.

ברוך Gelobt sei, der ertheilt hat die Lehre seinem Volke Jisrael in seiner Heiligkeit.

(Die Einschaltung für Hoschanah-Rabba siehe im Morgengebet für den Sabbath.)

בריך Gelobt sei der Name des Weltenherrn, gelobt seiner Allmacht Krone und Stätte! Möge Deine Gnade sein mit Deinem Volke Jisrael in Ewigkeit, und die siegreiche Macht Deiner Rechten laß schauen Dein Volk in Deinem Heiligthume; laß uns zuströmen den Segen Deiner Erleuchtung, und nimm unser Gebet an in Liebe. Möge es Dein Wille sein, daß Du uns in Gnaden das Leben verlängerst, und laß mich meine Stelle haben in der Mitte der Frommen, daß Du Dich mein erbarmest, mich schützest und all die Meinigen und die Deinem Volke Jisrael angehören. Du ja speisest Alle, und verpflegest Alle, Du der Herrscher über Alles, Du, der herrschet über Könige, und die Herrschaft ist Dein. Ich stehe hier als Knecht des Heiligen, Hochgelobten. Vor ihm beuge ich mich und vor der Würde seiner Lehre zu jeglicher Zeit. Auf keinen Sterblichen verlasse ich mich, und auf Keinen, der Göttlichkeit sich zuspricht, lehne ich mich, — nur auf den Gott des Himmels, der da ist ein Gott in Wahrheit, und dessen Lehre ist Wahrheit, und dessen Propheten sind Wahrheit, und der in reicher Fülle übt Thaten der Liebe und Wahrheit; auf ihn vertraue ich, und seinem Namen, dem heiligen und weihevollen, spende ich Loblieder. Möge es Dein Wille sein, daß Du öffnest mein Herz für die Lehre, und erfüllest die Wünsche meines Herzens und des Herzens Deines ganzen Volkes Jisrael zum Guten, zum Leben und zum Frieden.

(Vorbeter.)

גַּדְּלוּ לַייָ אִתִּי. וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו:

(Gemeinde.)

לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ: אַב הָרַחֲמִים הוּא יְרַחֵם עַם עֲמוּסִים וְיִזְכֹּר בְּרִית אֵיתָנִים וְיַצִּיל נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשָּׁעוֹת הָרָעוֹת וְיִגְעַר בְּיֵצֶר הָרָע מִן הַנְּשׂוּאִים וְיָחֹן אוֹתָנוּ לִפְלֵיטַת עוֹלָמִים וִימַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּמִדָּה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים:

כהגיע הש"ץ על הבימה מניח הס"ת על השולחן ופותח ואומר:

וְתִגָּלֶה וְהֵרָאֶה מַלְכוּתוֹ עָלֵינוּ בִּזְמַן קָרוֹב וְיָחֹן פְּלֵטָתֵנוּ וּפְלֵטַת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחֵן וּלְחֶסֶד לְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן: הַכֹּל הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ וּתְנוּ כָבוֹד לַתּוֹרָה. כֹּהֵן קְרָב. יַעֲמוֹד (ר"פ ב"פ הכהן) בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ: תּוֹרַת יְיָ תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ עֵדוּת יְיָ נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי: פִּקּוּדֵי יְיָ יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי־לֵב מִצְוַת יְיָ בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ

(Vorbeter.)

גדלו Erhebet den Ewigen mit mir! und seinen Namen wollen wir vereint verherrlichen

(Gemeinde.)

לך Dein, o Ewiger, ist die Größe und die Stärke und die Herrlichkeit, die Macht und der Glanz, ja Dein Alles im Himmel und auf Erden. Dein, o Ewiger, ist die Herrschaft, und Du bist es, der sich erhebet über Alles als Haupt. Erhebet den Ewigen, unsern Gott, und bücket euch vor dem Schemel seiner Füße, heilig ist Er! Erhebet den Ewigen, unsern Gott, und bücket euch vor seinem heiligen Berge, denn heilig ist der Ewige, unser Gott! — Der Vater des Erbarmens erbarme sich des Volkes, des von ihm geschützten, und gedenke des Bundes mit den urgewaltigen Ahnen, und rette unsere Seelen vor bösen Stunden und wende ab jede sündige Regung den von ihm Geschirmten und begnadige uns zu steter Erhaltung und erfülle unsere Wünsche in reichem Maße, in Heil und Erbarmen.

יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם: הָאֵל תָּמִים דַּרְכּוֹ אִמְרַת יְיָ צְרוּפָה· מָגֵן הוּא לְכֹל הַחוֹסִים בּוֹ:

קהל וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּייָ אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם:

העולה לתורה מברך·

בָּרְכוּ אֶת־יְיָ הַמְבֹרָךְ:

והעם עונים בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד: וחוזר המברך כ״י הליו·

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת־תּוֹרָתוֹ· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

אחר הקריאה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

גמרינן בפ׳ הרואה ד׳ צריכין להודות, יורדי הים, הולכי מדברות, ומי שהיה חולה ונתרפא, ומי שהי׳ חבוש בבית האסורים ויצא· ואומר ברכה זו:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַגּוֹמֵל לְחַיָּבִים (נ״א לְרָעִים) טוֹבוֹת שֶׁגְּמָלַנִי כָּל־טוֹב:

(Der zur Thorah Gerufene spricht:)

ברכו Preiset den Ewigen, den Hochgepriesenen!

ברוך יי (Gem.) Gepriesen sei der Ewige, der Hochgepriesene für immer und ewig.

ברוך אתה Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der uns erkoret hat aus allen Völkern und uns ertheilt hat seine Lehre. Gelobt seist Du, Ewiger, der die Lehre ertheilt hat.

(Nach der Vorlesung.)

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der uns ertheilt hat die Lehre der Wahrheit und das ewige Leben gepflanzt hat in unserer Mitte. Gelobt seist Du, Ewiger, der die Lehre ertheilt hat.

והק"ל עה"ים מִי שֶׁנִּמְלָךְ כָּל־טוּב הוּא יִנָּמְלֵךְ כָּל־טוּב סֶלָה:

כשמגביהים הס"ת אומרים·

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל־פִּי יְיָ בְּיַד מֹשֶׁה:
עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתוֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר: דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נֹעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם: אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ בִּשְׂמֹאלָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

המפטיר בתענית צבור אומ' ברכת הפטר' לפני ולאחרי עד בא"י מגן דוד תמצ' בסדר שב"ת. בשני וחמישי קודם שמכניסין הס"ת להיכל כשאומרין תחנון יאמר הש"ץ יהי רצון.

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם· לְכוֹנֵן אֶת־בֵּית חַיֵּינוּ וּלְהָשִׁיב אֶת־שְׁכִינָתוֹ בְּתוֹכֵנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְנֹאמַר אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם· לְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל פְּלֵטָתֵנוּ וְלִמְנוֹעַ מַשְׁחִית וּמַגֵּפָה מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל כָּל־עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְנֹאמַר אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם· לְקַיֶּם־בָּנוּ חַכְמֵי־יִשְׂרָאֵל· הֵם וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם וְתַלְמִידֵיהֶם וְתַלְמִידֵי תַלְמִידֵיהֶם· בְּכָל־מְקוֹמוֹת מוֹשְׁבוֹתֵיהֶם וְנֹאמַר אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם· שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר

(Wenn die Thorah erhoben wird, spricht die Gemeinde.)

וזאת Und das ist die Lehre, die Moscheh vorgelegt hat den Kindern Jisraels auf den Befehl des Ewigen durch Moscheh. Ein Buch des Lebens ist sie den an ihr Festhaltenden, und wer sie erfaßt, ist selig gepriesen. Ihre Wege sind Wege der Anmuth und ihre Bahnen Frieden. Dauer der Tage in ihrer Rechten, in ihrer Linken Reichthum und Ehre. Der Ewige hat es gewollt um seiner Gerechtigkeit willen. Er erhebt die Lehre und verherrlicht sie.

בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת׃ וִיקַבֵּץ נִדָּחֵינוּ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ וְנֹאמַר אָמֵן׃

אַחֵינוּ כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל הַנְּתוּנִים בְּצָרָה וּבְשִׁבְיָה׃ הָעוֹמְדִים בֵּין בַּיָּם וּבֵין בַּיַּבָּשָׁה׃ הַמָּקוֹם יְרַחֵם עֲלֵיהֶם וְיוֹצִיאֵם מִצָּרָה לִרְוָחָה׃ וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹרָה׃ וּמִשִּׁעְבּוּד לִגְאֻלָּה׃ הַשְׁתָּא בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְנֹאמַר אָמֵן׃

(Vorbeter:)

יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְיָ כִּי־נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ׃

(Gemeinde:)

הוֹדוֹ עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם׃ וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל־ חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ׃

כד לְדָוִד מִזְמוֹר לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃ כִּי־הוּא עַל־יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ׃ מִי יַעֲלֶה בְהַר יְיָ וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ׃ נְקִי כַפַּיִם וּבַר לֵבָב אֲשֶׁר לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי וְלֹא נִשְׁבַּע

(Vorbeter.)

יהללו Sie sollen loben des Ewigen Namen; denn erhaben ist sein Name allein.

(Gemeinde.)

הודו Seine Majestät ist über Himmel und Erde. Und Er erhöht das Horn seines Volkes, Ruhm all seinen Frommen, den Kindern Jisrael, dem ihm nahen Volke. Hallelujah!

לדוד (Ps. 24.) Von Dawid. Ein Psalm. Des Ewigen ist die Erde, und was sie füllet, das Erdenrund und seine Bewohner. Denn Er hat sie über Meeren gegründet, und über Strömen sie befestigt. Wer gehet hinauf auf den Berg des Ewigen, und wer stehet auf seiner heiligen Stätte? Wer rein an Händen und lautern Herzens ist, dessen Seele nicht nach Eitlem verlanget, und der nicht schwöret zum Truge. Er erhält Se-

לְמִרְמָה׃ יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ׃
זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁו מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה׃ שְׂאוּ שְׁעָרִים
רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃ מִי־
זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְיָ עִזּוּז וְגִבּוֹר יְיָ גִּבּוֹר מִלְחָמָה׃ שְׂאוּ
שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃
מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְיָ צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה׃

כשמחזירין הספר תוך ההיכל אומרים׃

וּבְנֻחֹה יֹאמַר שׁוּבָה יְיָ רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל׃ קוּמָה
יְיָ לִמְנוּחָתֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ׃ כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־
צֶדֶק וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ׃ בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל־תָּשֵׁב פְּנֵי
מְשִׁיחֶךָ׃ כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אַל־תַּעֲזֹבוּ׃
עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר׃ דְּרָכֶיהָ

gen vom Ewigen und Hülfe vom Gotte seines Heils. Also ist das Geschlecht seiner Verehrer, die dein Antlitz suchen, Jaakob. Selah. Erhebet, ihr Thore, eure Häupter, und raget empor, ewige Pforten, daß einziehe der König der Ehre. Wer ist er, der König der Ehre? Der Ewige, gewaltig und stark! der Ewige, ein Held des Krieges. Erhebet, ihr Thore, eure Häupter, erhebet sie, ewige Pforten, daß einziehe der König der Ehre. Wer ist er, der König der Ehre? Der Ewige der Heerschaaren, Er ist der König der Ehre. Selah.

(Beim Zurückstellen der Thorah.)

ובנחה Und wenn sie sich niederließ, sprach er: Kehre ein, Ewiger, bei den Myriaden der Haufen Jisraels. — Erhebe Dich Ewiger, zu Deiner Ruhestätte, Du und die Lade Deiner Herrlichkeit! Deine Priester legen Heil an und Deine Frommen jubeln. Um Dawid Deines Knechtes willen, weise nicht ab das Angesicht Deines Gesalbten. — Denn gute Lehre gebe ich euch; meine Unterweisung verlasset nicht. Ein Baum des Lebens ist sie den an ihr Festhaltenden, und wer sie erfaßt ist selig geprie-

דַּרְכֵי־נֹעַם וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם: הֲשִׁיבֵנוּ יְיָ אֵלֶיךָ
וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם:

*)אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:

אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו:

קמה תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה
שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ
לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר:
דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד
הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ
וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ:
חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־חָסֶד: טוֹב יְיָ לַכֹּל
וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְיָ כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ
יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ:
לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ:
מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר:
סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כֹל
אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ
אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן: צַדִּיק יְיָ בְּכָל־דְּרָכָיו
וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְיָ לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר
יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע

sen. Ihre Wege sind Wege der Anmuth und ihre Bahnen Frieden. Führe uns zurück, Ewiger, zu Dir, und wir wollen zurückkehren. Verjünge unsere Tage, wie vormals.

---

*) Uebersetzung S. 35.

וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְיָ אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים
יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם
הַלְלוּיָהּ:

אלו ימים שא״א בהם למנצח· ר״ח, חול המועד, חנוכה, פורים (גדול וקטן), ט״ב, עי״כ
ע״פ· גם א״א אותו בבית האבל:

כ לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: יַעַנְךָ יְיָ בְּיוֹם צָרָה יְשַׂגֶּבְךָ
שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: יִשְׁלַח־עֶזְרְךָ מִקֹּדֶשׁ וּמִצִּיּוֹן
יִסְעָדֶךָּ: יִזְכֹּר כָּל־מִנְחֹתֶיךָ וְעוֹלָתְךָ יְדַשְּׁנֶה־סֶלָה: יִתֶּן־
לְךָ כִלְבָבֶךָ וְכָל־עֲצָתְךָ יְמַלֵּא: נְרַנְּנָה בִּישׁוּעָתֶךָ וּבְשֵׁם־
אֱלֹהֵינוּ נִדְגֹּל יְמַלֵּא יְיָ כָּל־מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ: עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי
הוֹשִׁיעַ יְיָ מְשִׁיחוֹ יַעֲנֵהוּ מִשְּׁמֵי קָדְשׁוֹ בִּגְבוּרוֹת יֵשַׁע
יְמִינוֹ: אֵלֶּה בָרֶכֶב וְאֵלֶּה בַסּוּסִים וַאֲנַחְנוּ בְּשֵׁם־יְיָ
אֱלֹהֵינוּ נַזְכִּיר: הֵמָּה כָּרְעוּ וְנָפָלוּ וַאֲנַחְנוּ קַמְנוּ וַנִּתְעוֹדָד:
יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ:

(Das nächstfolgende Stück fällt aus am Rosch ha-Chodesch, Chol ha-Moed, Chanuka, Purim, 9. Ab und den Tagen vor Peßach und dem Versöhnungs-Tage.)

למנצח (Ps. 20.) Dem Sangmeister. Psalm von Dawid. Erhöre dich der Ewige am Tage der Noth, dich kräftige der Name des Gottes Jaakob's. Er sende deinen Beistand aus dem Heiligthum, und von Zijon aus stütze Er dich. Er gedenke all deiner Speiseopfer, und dein Ganzopfer sei ihm werth. Selah. Er gebe dir nach deinem Sinn, und all dein Wollen erfülle Er. Jauchzen wollen wir in deiner Hülfe, und bei unseres Gottes Namen das Panier erheben. Erfülle der Ewige all dein Verlangen. Jetzt habe ich erkannt, daß der Ewige hilft seinem Gesalbten, ihn erhört aus seinem heiligen Himmel, durch mächtige Siegesthaten seiner Rechten. Diese mit Wagen und jene mit Rossen, wir aber rufen an den Namen des Ewigen, unseres Gottes. Sie sinken hin und fallen, wir aber stehen aufrecht und halten uns. Ewiger, hilf, der König erhöre uns am Tage unseres Rufens.

וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב נְאֻם יְיָ: וַאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם אָמַר יְיָ רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרַי אֲשֶׁר שַׂמְתִּי בְּפִיךָ לֹא יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זַרְעֲךָ וּמִפִּי זֶרַע זַרְעֲךָ אָמַר יְיָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל: וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: וּמְקַבְּלִין דֵּין מִן דֵּין וְאָמְרִין קַדִּישׁ בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא עִלָּאָה בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ קַדִּישׁ עַל אַרְעָא עוֹבַד גְּבוּרְתֵּהּ קַדִּישׁ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יְיָ צְבָאוֹת מַלְיָא כָל אַרְעָא זִיו יְקָרֵהּ: וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ: וּנְטָלַתְנִי רוּחָא וְשִׁמְעֵת בַּתְרַי קָל זִיעַ סַגִּיא דִּמְשַׁבְּחִין וְאָמְרִין בְּרִיךְ יְקָרָא דַיְיָ מֵאֲתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ: יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: יְיָ מַלְכוּתֵהּ קָאֵם לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: יְיָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ שָׁמְרָה זֹּאת לְעוֹלָם לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ: כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל־קֹרְאֶיךָ: צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת: תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם: בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם יַעֲמָס־לָנוּ הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ

ובא Und es wird kommen für Zijon ein Erlöser und für die von Missethat Bekehrten in Jaakob! spricht der Ewige. Und Ich — dies ist mein Bündniß mit ihnen, spricht der Ewige: Mein Geist, der auf dir ruht, und meine Worte, die Ich gelegt in deinen Mund, sollen nicht weichen aus deinem Munde und dem Munde deiner Kinder und deiner Kindeskinder, spricht der Ewige, von nun an bis in Ewigkeit. — Du aber bist der Heilige, thronend unter den Lobliedern Jisraels. — Und es rief Einer dem Andern zu und sprach: Heilig, heilig, heilig ist der Gott der Heerschaaren; so weit die Erde, reicht seine Herrlichkeit. (Und sie empfangen Einer von dem Andern das Wort und sprechen: Heilig in den Himmeln der höchsten Höhe, der Stätte seines Gottesglanzes, heilig auf der Erde, dem Werke seiner Macht, heilig in Ewigkeit und in Ewigkeit der Ewigkeiten, ist der Gott der Heerschaaren; voll ist die ganze Erde vom Glanze seiner Allmacht[1]). Und es erhob mich ein Wind, und ich hörte hinter mir eine Stimme mächtigen Rauschens: Gepriesen sei die Herrlichkeit des Ewigen von seiner Stätte aus. (Und es trug mich empor der Wind, und ich hörte hinter mir eine Stimme mächtigen Rauschens Derer, die Lobgesänge anstimmten und sprachen: Gelobt sei die Herrlichkeit des Ewigen aus der Stätte, wo sein Abglanz thront.) Der Ewige wird regieren immer und ewig. (Der Ewige — sein Reich dauert in Ewigkeit und Ewigkeit der Ewigkeiten.) Ewiger, Gott Abrahams, Jizchaks und Jisraels, unserer Väter! bewahre dies für ewig als den Trieb der Gedanken im Herzen Deines Volkes, und richte ihr Herz zu Dir. — Er aber ist barmherzig, vergiebt die Schuld, und richtet nicht zu Grunde, und wendet so oft seinen Zorn ab, und wecket nicht auf seinen ganzen Zorn. — Denn Du, o Herr bist gütig und verzeihend und reich an Huld Allen, die Dich anrufen. Deiner Gerechtigkeit Spruch bleibt gerecht für ewig und Deine Lehre Wahrheit. O verleihe Treue dem Jaakob, Huld dem Abraham, die Du geschworen unseren Vätern seit den Tagen der Urzeit. Gepriesen sei der Herr! An jedem Tage legt Er uns auf, Gott, unser Heil. Selah. Der Ewige der Heerschaaren ist mit uns, eine feste Burg ist uns der Gott Jaakobs. Selah. Ewiger der Heerschaaren! Heil dem Manne, der auf Dich vertraut. Ewiger, hilf, der König erhöre uns am Tage, wenn wir rufen. Gelobt sei unser Gott, der uns erschaffen hat zu seiner Ehre, und uns abgesondert von den Irrgläubigen, und der uns gegeben die Lehre der Wahrheit, und das ewige Leben gepflanzet in unsere Mitte. Er öffne unser Herz durch seine Lehre, und lege in unser Herz seine Liebe und Ehr-

[1]) Die hier und später eingeschlossenen Worte sind die chaldäische Umschreibung (Targum) der vorangegangenen Bibelverse.

אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם לְמַעַן לֹא נִיגַע לָרִיק וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁנִּשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה וְנִזְכֶּה וְנִחְיֶה וְנִרְאֶה וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה לִשְׁנֵי יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם יְיָ אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ: בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּייָ וְהָיָה יְיָ מִבְטַחוֹ: בִּטְחוּ בַייָ עֲדֵי עַד כִּי בְּיָהּ יְיָ צוּר עוֹלָמִים: וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ כִּי לֹא עָזַבְתָּ דוֹרְשֶׁיךָ יְיָ: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

(Mußaf für Rosch ha-Chodesch S. 332; für Chol ha-Moed S. 344).

ועתה יגדל נא כח אדני כאשר דברת לאמר.
זכר רחמיך יי וחסדיך כי מעולם המה:

*יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (וּלְעֵלָּא) מִן כָּל־בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

ק׳ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ:

תִּתְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל־יִשְׂרָאֵל קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי בִשְׁמַיָּא וְאִמְרוּ אָמֵן: ק׳ יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

ק׳ עֶזְרִי מֵעִם יְיָ עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

כשיש מילה בבה״כנ מלין קודם עלינו.

*) קדיש דרבנן ברף 116.

furcht, und daß wir seinen Willen erfüllen mögen, und ihm dienen mit ganzem Herzen, auf daß wir uns nicht mühen umsonst, und nicht zur Welt bringen zur Verwirrung. Möge es beschlossen sein vor Dir, Ewiger, unser Gott und unserer Väter Gott, daß wir beobachten Deine Satzungen in dieser Welt, und wir das Glück haben und erleben, sehen und erben Heil und Segen für die Jahre der Zeit des Erlösers und des Lebens der künftigen Welt, auf daß Dich lobpreise unseres Geistes Herrlichkeit und nimmer schweige. Ewiger, mein Gott, immerdar dank' ich Dir. Gesegnet ist der Mann, der vertraut auf den Ewigen, und der Ewige ist seine Zuversicht. Vertrauet auf den Ewigen bis in Ewigkeit; denn in Jah, dem Ewigen, ist ein Hort der Ewigkeiten. Und vertrauen mögen auf Dich, die Deinen Namen kennen, denn Du verlässest nicht, die Dich suchen, Ewiger. Der Ewige will es um seiner Gnade willen; Er macht groß die Lehre und herrlich.

(Das Mußaf für Rosch ha-Chodesch S. 332, für Chol ha-Moed S. 344.)

Kaddisch.

יתגדל (Vorb.) Erhoben und geweihet werde Sein großer Name in der Welt, die Er nach Seinem Willen erschaffen, und ausbreiten möge Er Sein Reich in euren Lebenstagen und in denen des ganzen Hauses Jisrael bald in naher Zeit und sprechet darauf:

יהא (Vorb. u. Gem.) Amen! Es sei Sein großer Name gebenedeiet in Ewigkeit und in Ewigkeit der Ewigkeit.

יתברך (Vorb.) Gebenedeiet und gepriesen, gerühmt und erhoben, erhöhet, verherrlicht und geweihet und gelobt sei der Name des Heiligen, gelobt sei Er, weit hinaus über alle Benedeiungen, Loblieder, Preisgesänge und Trostverheißungen, die gesprochen wurden in der Welt, so sprechet darauf:

(Vorb. u. Gem.) Amen!

תתקבל (Vorb.) Möge aufgenommen werden in Huld das Flehen und Gebet von ganz Jisrael vor ihrem Vater im Himmel und sprechet:

(Vorb. u. Gem.) Amen!

יהא (Vorb.) Reicher Friede komme vom Himmel, und Leben über uns und über ganz Jisrael und sprechet:

(Vorb. u. Gem.) Amen!

עשה (Vorb.) Der Frieden stiftet in Seinen Höhen, Er stifte Frieden über uns und über ganz Jisrael und sprechet:

(Vorb. u. Gem.) Amen!

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה. שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם: וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ. וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל. וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים: הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד: אֱמֶת מַלְכֵּנוּ אֶפֶס זוּלָתוֹ. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד:

עַל כֵּן נְקַוֶּה לְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ· לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן· לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי וְכָל־בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ· לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל־רִשְׁעֵי אָרֶץ: יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל־לָשׁוֹן: לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ· וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ· וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת־עֹל מַלְכוּתֶךָ· וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד· כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ· יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר· וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

קדיש יתום.

עלינו Uns liegt es ob, zu verherrlichen den Herrn des All's, die Ehre zu geben dem Schöpfer der Welt, daß er uns nicht hat sein lassen wie die Völker der Erde, und uns nicht gleichgestellt den Geschlechtern des Erdbodens, daß Er unser Theil nicht gleich gemacht dem ihren, und unser Loos dem ihrer Schaaren. Wir beugen das Knie und bücken uns und bekennen vor dem Könige, dem Weltenkönige, dem Heiligen, gelobt sei Er, daß Er ausgespannt die Himmel und gegründet die Erde, und seiner Allmacht Sitz ist im Himmel droben, und der Thron seiner Allmacht ist in den höchsten Höhen. Er ist unser Gott, Keiner sonst; in Wahrheit Er unser König, Niemand außer ihm, wie geschrieben steht in seiner Lehre: Und du sollst heut erkennen, und es dir zu Gemüthe führen, daß der Ewige der wahre Gott ist, im Himmel oben und auf der Erde hienieden, Keiner sonst!

על Darum hoffen wir auf Dich, Ewiger, unser Gott! bald zu schauen den Glanz Deiner Herrlichkeit, daß Du wegräumest die Götzen von der Erde, und all die eitlen Wahngebilde gänzlich tilgest, aufzurichten die Welt durch das Walten des Allmächtigen; und daß alle Fleischgebornen anrufen Deinen Namen, Dir zuzuwenden all die Frevler der Erde; daß erkennen und einsehen alle Bewohner des Erdenrundes, daß Dir sich beugen müsse jedes Knie, schwören müsse jegliche Zunge. Vor Dir, o Ewiger, unser Gott, müssen sie niederknieen und hinsinken, und der Herrlichkeit Deines Namens den Preis bringen, und sie Alle auf sich nehmen das Joch Deiner Herrschaft, daß Du über sie herrschest bald, auf immer und ewig. Denn Dein ist die Herrschaft, und in ewige Zeiten wirst Du in Ehren walten, wie geschrieben steht in Deiner Lehre: Der Ewige wird herrschen auf immer und ewig. Und es heißt: Und der Ewige wird König sein über die ganze Erde; an jenem Tage wird der Ewige einzig sein und sein Name einzig.

אַל תִּירָא מִפַּחַד פִּתְאֹם וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי תָבֹא: עֻצוּ עֵצָה וְתֻפָר דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם כִּי עִמָּנוּ אֵל: וְעַד זִקְנָה אֲנִי הוּא וְעַד שֵׂיבָה אֲנִי אֶסְבֹּל אֲנִי עָשִׂיתִי וַאֲנִי אֶשָּׂא וַאֲנִי אֶסְבֹּל וַאֲמַלֵּט:

שיר הכבוד.

כשפותחים ארון הקודש לאנעים זמירות יש לאמר ד׳ פסוקים אלו.

שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם ויבוא מלך הכבוד:
מי זה מלך הכבוד ה׳ עזוז וגבור ה׳ גבור מלחמה:
שאו שערים ראשיכם ושאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד:
מי הוא זה מלך הכבוד ה׳ צבאות הוא מלך הכבוד סלה:

אַנְעִים זְמִירוֹת וְשִׁירִים אֶאֱרוֹג. כִּי אֵלֶיךָ נַפְשִׁי תַעֲרוֹג:
נַפְשִׁי חָמְדָה בְּצֵל יָדֶיךָ. לָדַעַת כָּל־רָז סוֹדֶךָ:
מִדֵּי דַבְּרִי בִּכְבוֹדֶךָ. הוֹמֶה לִבִּי אֶל־דּוֹדֶיךָ:
עַל־כֵּן אֲדַבֵּר בְּךָ נִכְבָּדוֹת. וְשִׁמְךָ אֲכַבֵּד בְּשִׁירֵי יְדִידוֹת:

ע״ס א״ב.

אֲסַפְּרָה כְבוֹדְךָ וְלֹא רְאִיתִיךָ. אֲדַמְּךָ אֲכַנְּךָ וְלֹא יְדַעְתִּיךָ:
בְּיַד נְבִיאֶיךָ בְּסוֹד עֲבָדֶיךָ. דִּמִּיתָ הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ:
גְּדֻלָּתְךָ וּגְבוּרָתֶךָ. כִּנּוּ לְתֹקֶף פְּעֻלָּתֶךָ:
דִּמּוּ אוֹתְךָ וְלֹא כְּפִי יֶשְׁךָ. וַיְשַׁוּוּךָ לְפִי מַעֲשֶׂיךָ:
הִמְשִׁילוּךָ בְּרֹב חֶזְיוֹנוֹת. הִנְּךָ אֶחָד בְּכָל־דִּמְיוֹנוֹת:
וַיֶּחֱזוּ בְךָ זִקְנָה וּבַחֲרוּת. וּשְׂעַר רֹאשְׁךָ בְּשֵׂיבָה וְשַׁחֲרוּת:
זִקְנָה בְּיוֹם דִּין וּבַחֲרוּת בְּיוֹם קְרָב. כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת יָדָיו לוֹ רָב:
חָבַשׁ כּוֹבַע יְשׁוּעָה בְּרֹאשׁוֹ. הוֹשִׁיעָה לּוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ:
טַלְלֵי אוֹרוֹת רֹאשׁוֹ נִמְלָא. וּקְוֻצּוֹתָיו רְסִיסֵי לָיְלָה:
יִתְפָּאֵר־בִּי כִּי חָפֵץ־בִּי. וְהוּא יִהְיֶה־לִּי לַעֲטֶרֶת צְבִי:
כֶּתֶם טָהוֹר פָּז דְּמוּת רֹאשׁוֹ. וְחַק עַל מֵצַח כְּבוֹד שֵׁם קָדְשׁוֹ:

לְחֵן וּלְכָבוֹד צְבִי תִפְאָרָה׃ אֻמָּתוֹ לוֹ עִטְּרָה עֲטָרָה׃

מַחְלְפוֹת רֹאשׁוֹ כְּבִימֵי בְחֻרוֹת. קְוֻצּוֹתָיו תַּלְתַּלִּים שְׁחוֹרוֹת׃

נְוֵה הַצֶּדֶק צְבִי תִפְאַרְתּוֹ׃ יַעֲלֶה נָּא עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתוֹ׃

סְגֻלָּתוֹ תְּהִי בְיָדוֹ עֲטֶרֶת. וּצְנִיף מְלוּכָה צְבִי תִפְאֶרֶת׃

עֲמוּסִים נְשָׂאָם עֲטֶרֶת עִנְּדָם׃ מֵאֲשֶׁר יָקְרוּ בְעֵינָיו כִּבְּדָם׃

פְּאֵרוֹ עָלַי וּפְאֵרִי עָלָיו. וְקָרוֹב אֵלַי בְּקָרְאִי אֵלָיו׃

צַח וְאָדוֹם לִלְבוּשׁוֹ אָדוֹם׃ פּוּרָה בְּדָרְכוֹ בְּבוֹאוֹ מֵאֱדוֹם׃

קֶשֶׁר תְּפִלִּין הֶרְאָה לֶעָנָו. תְּמוּנַת יְיָ לְנֶגֶד עֵינָיו׃

רוֹצֶה בְעַמּוֹ עֲנָוִים יְפָאֵר׃ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת בָּם לְהִתְפָּאֵר׃

רֹאשׁ דְּבָרְךָ אֱמֶת קוֹרֵא מֵרֹאשׁ. דּוֹר וָדוֹר עַם דּוֹרֶשְׁךָ דְּרוֹשׁ׃

שִׁית הֲמוֹן שִׁירַי נָא עָלֶיךָ׃ וְרִנָּתִי תִּקְרַב אֵלֶיךָ׃

תְּהִלָּתִי תְּהִי לְרֹאשְׁךָ עֲטֶרֶת. וּתְפִלָּתִי תִּכּוֹן קְטֹרֶת׃

תִּיקַר שִׁירַת רָשׁ בְּעֵינֶיךָ׃ כַּשִּׁיר יוּשַׁר עַל קָרְבָּנֶיךָ׃

בִּרְכָתִי תַעֲלֶה לְרֹאשׁ מַשְׁבִּיר. מְחוֹלֵל וּמוֹלִיד צַדִּיק כַּבִּיר׃

וּבְבִרְכָתִי תְנַעֲנַע לִי רֹאשׁ׃ וְאוֹתָהּ קַח לְךָ כִּבְשָׂמִים רֹאשׁ׃

יֶעֱרַב נָא שִׂיחִי עָלֶיךָ. כִּי נַפְשִׁי תַעֲרוֹג אֵלֶיךָ׃

לך יי הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ לך יי הממלכה והמתנשא לכל לראש׃

מי ימלל גבורות יי ישמיע כל תהלתו׃

מזמורים של יום.

(Nach dem Morgengottesdienst werden an den einzelnen Wochentagen folgende Psalmen gelesen.)

(Am Sonntag.)

היום ראשון בשבת שבו היו הלויים אומרים במקדש.

כד לְדָוִד מִזְמוֹר לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ:
כִּי־הוּא עַל־יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ:
מִי יַעֲלֶה בְהַר יְיָ וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ: נְקִי כַפַּיִם
וּבַר לֵבָב אֲשֶׁר לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשׁוֹ וְלֹא נִשְׁבַּע
לְמִרְמָה: יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ:
זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁו מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים
רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי־
זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְיָ עִזּוּז וְגִבּוֹר יְיָ גִּבּוֹר מִלְחָמָה: שְׂאוּ
שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד:
מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְיָ צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה:

(Am Montag.)

היום שני בשבת שבו היו הלויים אומרים במקדש:

מח שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי־קֹרַח: גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד בְּעִיר
אֱלֹהֵינוּ הַר־קָדְשׁוֹ: יְפֵה נוֹף מְשׂוֹשׂ כָּל־הָאָרֶץ
הַר־צִיּוֹן יַרְכְּתֵי צָפוֹן קִרְיַת מֶלֶךְ רָב: אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ
נוֹדַע לְמִשְׂגָּב: כִּי־הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעֲדוּ עָבְרוּ יַחְדָּו: הֵמָּה
רָאוּ כֵּן תָּמָהוּ נִבְהֲלוּ נֶחְפָּזוּ: רְעָדָה אֲחָזָתַם שָׁם חִיל
כַּיּוֹלֵדָה: בְּרוּחַ קָדִים תְּשַׁבֵּר אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ: כַּאֲשֶׁר
שָׁמַעְנוּ כֵּן רָאִינוּ בְּעִיר־יְיָ צְבָאוֹת בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהִים

יְכוֹנְנֶהָ עַד־עוֹלָם סֶלָה׃ דִּמִּינוּ אֱלֹהִים חַסְדֶּךָ בְּקֶרֶב
הֵיכָלֶךָ׃ כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים כֵּן תְּהִלָּתְךָ עַל־קַצְוֵי־אֶרֶץ צֶדֶק
מָלְאָה יְמִינֶךָ׃ יִשְׂמַח הַר־צִיּוֹן תָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה
לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ׃ סֹבּוּ צִיּוֹן וְהַקִּיפוּהָ סִפְרוּ מִגְדָּלֶיהָ׃
שִׁיתוּ לִבְּכֶם לְחֵילָה פַּסְּגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ לְמַעַן תְּסַפְּרוּ
לְדוֹר אַחֲרוֹן׃ כִּי זֶה אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעֶד הוּא
יְנַהֲגֵנוּ עַל־מוּת׃

(Am Dienstag.)

היום שלישי בשבת שבו היו הלוים אומרים במקדש׃

פב מִזְמוֹר לְאָסָף אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל בְּקֶרֶב אֱלֹהִים
יִשְׁפֹּט׃ עַד־מָתַי תִּשְׁפְּטוּ־עָוֶל וּפְנֵי רְשָׁעִים
תִּשְׂאוּ־סֶלָה׃ שִׁפְטוּ־דַל וְיָתוֹם עָנִי וָרָשׁ הַצְדִּיקוּ׃ פַּלְּטוּ־
דַל וְאֶבְיוֹן מִיַּד רְשָׁעִים הַצִּילוּ׃ לֹא יָדְעוּ וְלֹא־יָבִינוּ
בַּחֲשֵׁכָה יִתְהַלָּכוּ יִמּוֹטוּ כָּל־מוֹסְדֵי אָרֶץ׃ אֲנִי אָמַרְתִּי
אֱלֹהִים אַתֶּם וּבְנֵי עֶלְיוֹן כֻּלְּכֶם׃ אָכֵן כְּאָדָם תְּמוּתוּן
וּכְאַחַד הַשָּׂרִים תִּפֹּלוּ׃ קוּמָה אֱלֹהִים שָׁפְטָה הָאָרֶץ כִּי־
אַתָּה תִנְחַל בְּכָל־הַגּוֹיִם׃

(Am Mittwoch.)

היום רביעי בשבת שבו היו הלוים אומרים במקדש׃

צד אֵל־נְקָמוֹת יְיָ אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ׃ הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ
הָשֵׁב גְּמוּל עַל־גֵּאִים׃ עַד־מָתַי רְשָׁעִים יְיָ עַד־
מָתַי רְשָׁעִים יַעֲלֹזוּ׃ יַבִּיעוּ יְדַבְּרוּ עָתָק יִתְאַמְּרוּ כָּל־פֹּעֲלֵי
אָוֶן׃ עַמְּךָ יְיָ יְדַכְּאוּ וְנַחֲלָתְךָ יְעַנּוּ׃ אַלְמָנָה וְגֵר יַהֲרֹגוּ
וִיתוֹמִים יְרַצֵּחוּ׃ וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה־יָּהּ וְלֹא יָבִין אֱלֹהֵי
יַעֲקֹב׃ בִּינוּ בֹּעֲרִים בָּעָם וּכְסִילִים מָתַי תַּשְׂכִּילוּ׃ הֲנֹטַע

אֹזֶן הֲלֹא יִשְׁמָע אִם־יֹצֵר עַיִן הֲלֹא יַבִּיט: הֲיֹסֵר גּוֹיִם הֲלֹא
יוֹכִיחַ הַמְלַמֵּד אָדָם דָּעַת: יְיָ יֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת אָדָם כִּי
הֵמָּה הָבֶל: אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר־תְּיַסְּרֶנּוּ יָהּ וּמִתּוֹרָתְךָ
תְלַמְּדֶנּוּ: לְהַשְׁקִיט לוֹ מִימֵי רָע עַד יִכָּרֶה לָרָשָׁע שָׁחַת:
כִּי לֹא־יִטֹּשׁ יְיָ עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב: כִּי־עַד־צֶדֶק יָשׁוּב
מִשְׁפָּט וְאַחֲרָיו כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב: מִי יָקוּם לִי עִם־מְרֵעִים
מִי־יִתְיַצֵּב לִי עִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן: לוּלֵי יְיָ עֶזְרָתָה לִּי כִּמְעַט
שָׁכְנָה דוּמָה נַפְשִׁי: אִם־אָמַרְתִּי מָטָה רַגְלִי חַסְדְּךָ יְיָ
יִסְעָדֵנִי: בְּרֹב שַׂרְעַפַּי בְּקִרְבִּי תַּנְחוּמֶיךָ יְשַׁעַשְׁעוּ נַפְשִׁי:
הַיְחָבְרְךָ כִּסֵּא הַוּוֹת יֹצֵר עָמָל עֲלֵי־חֹק: יָגוֹדּוּ עַל־נֶפֶשׁ
צַדִּיק וְדָם נָקִי יַרְשִׁיעוּ: וַיְהִי יְיָ לִי לְמִשְׂגָּב וֵאלֹהַי לְצוּר
מַחְסִי: וַיָּשֶׁב עֲלֵיהֶם אֶת־אוֹנָם וּבְרָעָתָם יַצְמִיתֵם יַצְמִיתֵם
יְיָ אֱלֹהֵינוּ:

(Am Donnerstag.)

היום חמישי בשבת שבו היו הלוים אומרים במקדש:

פא לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית לְאָסָף: הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ
הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: שְׂאוּ־זִמְרָה וּתְנוּ־תֹף
כִּנּוֹר נָעִים עִם־נָבֶל: תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֵּסֶה לְיוֹם
חַגֵּנוּ: כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: עֵדוּת
בִּיהוֹסֵף שָׂמוֹ בְּצֵאתוֹ עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם שְׂפַת לֹא־יָדַעְתִּי
אֶשְׁמָע: הֲסִירוֹתִי מִסֵּבֶל שִׁכְמוֹ כַּפָּיו מִדּוּד תַּעֲבֹרְנָה:
בַּצָּרָה קָרָאתָ וָאֲחַלְּצֶךָּ אֶעֶנְךָ בְּסֵתֶר רַעַם אֶבְחָנְךָ עַל־
מֵי מְרִיבָה סֶלָה: שְׁמַע עַמִּי וְאָעִידָה בָּךְ יִשְׂרָאֵל אִם־
תִּשְׁמַע־לִי: לֹא־יִהְיֶה בְךָ אֵל זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל
נֵכָר: אָנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הַרְחֶב־

פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ׃ וְלֹא־שָׁמַע עַמִּי לְקוֹלִי וְיִשְׂרָאֵל לֹא־אָבָה
לִי׃ וָאֲשַׁלְּחֵהוּ בִּשְׁרִירוּת לִבָּם יֵלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם׃ לוּ
עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ׃ כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם
אַכְנִיעַ וְעַל־צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי׃ מְשַׂנְאֵי יְיָ יְכַחֲשׁוּ־לוֹ וִיהִי
עִתָּם לְעוֹלָם׃ וַיַּאֲכִילֵהוּ מֵחֵלֶב חִטָּה וּמִצּוּר דְּבַשׁ
אַשְׂבִּיעֶךָ׃

(Am Freitag.)

היום ששי בשבת שבו היו הלוים אומרים במקדש:

צג יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל
בַּל־תִּמּוֹט׃ נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז מֵעוֹלָם אָתָּה׃ נָשְׂאוּ
נְהָרוֹת יְיָ נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם׃
מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם
יְיָ׃ עֵדֹתֶיךָ נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה־קֹדֶשׁ יְיָ לְאֹרֶךְ
יָמִים׃

בימים שאומרין תחנון נוהגים בהרבה קהלות לומר בכל יום אחר שיר של יום מזמור
פ״ג. ואומרין אותו אפילו בחנוכה ופורים וט״ב במנחה, ואי״א אותו בבית אבל.

פג שִׁיר מִזְמוֹר לְאָסָף׃ אֱלֹהִים אַל־דֳּמִי־לָךְ אַל־תֶּחֱרַשׁ
וְאַל־תִּשְׁקֹט אֵל׃ כִּי־הִנֵּה אוֹיְבֶיךָ יֶהֱמָיוּן
וּמְשַׂנְאֶיךָ נָשְׂאוּ רֹאשׁ׃ עַל־עַמְּךָ יַעֲרִימוּ סוֹד וְיִתְיָעֲצוּ
עַל־צְפוּנֶיךָ׃ אָמְרוּ לְכוּ וְנַכְחִידֵם מִגּוֹי וְלֹא־יִזָּכֵר שֵׁם־
יִשְׂרָאֵל עוֹד׃ כִּי נוֹעֲצוּ לֵב יַחְדָּו עָלֶיךָ בְּרִית יִכְרֹתוּ׃
אָהֳלֵי אֱדוֹם וְיִשְׁמְעֵאלִים מוֹאָב וְהַגְרִים׃ גְּבָל וְעַמּוֹן
וַעֲמָלֵק פְּלֶשֶׁת עִם־יֹשְׁבֵי צוֹר׃ גַּם־אַשּׁוּר נִלְוָה עִמָּם הָיוּ
זְרוֹעַ לִבְנֵי־לוֹט סֶלָה׃ עֲשֵׂה־לָהֶם כְּמִדְיָן כְּסִיסְרָא כְיָבִין
בְּנַחַל קִישׁוֹן׃ נִשְׁמְדוּ בְעֵין־דֹּאר הָיוּ דֹּמֶן לָאֲדָמָה׃

שִׁיתֵמוֹ נְדִיבֵמוֹ כְּעֹרֵב וְכִזְאֵב וּכְזֶבַח וּכְצַלְמֻנָּע כָּל־נְסִיכֵמוֹ: אֲשֶׁר אָמְרוּ נִירְשָׁה־לָּנוּ אֵת נְאוֹת אֱלֹהִים: אֱלֹהַי שִׁיתֵמוֹ כַגַּלְגַּל כְּקַשׁ לִפְנֵי־רוּחַ: כְּאֵשׁ תִּבְעַר־יָעַר וּכְלֶהָבָה תְּלַהֵט הָרִים: כֵּן תִּרְדְּפֵם בְּסַעֲרֶךָ וּבְסוּפָתְךָ תְבַהֲלֵם: מַלֵּא פְנֵיהֶם קָלוֹן וִיבַקְשׁוּ שִׁמְךָ יְיָ: יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ עֲדֵי־עַד וְיַחְפְּרוּ וְיֹאבֵדוּ: וְיֵדְעוּ כִּי־אַתָּה שִׁמְךָ יְיָ לְבַדֶּךָ עֶלְיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ:

בר"ח אומרים אחר שיר של יום מזמור ק"ד ברכי נפשי תמצאהו במנחה של שבת:

בק"ק נוהגין לומר מר"ח אלול עד י"כ (ובק"ק עד הו"ר) אחר שיר מזמור לאסף מזמור זה:

כז לְדָוִד יְיָ אוֹרִי וְיִשְׁעִי מִמִּי אִירָא יְיָ מָעוֹז־חַיַּי מִמִּי אֶפְחָד: בִּקְרֹב עָלַי מְרֵעִים לֶאֱכֹל אֶת־בְּשָׂרִי צָרַי וְאֹיְבַי לִי הֵמָּה כָשְׁלוּ וְנָפָלוּ: אִם תַּחֲנֶה עָלַי מַחֲנֶה לֹא־יִירָא לִבִּי אִם־תָּקוּם עָלַי מִלְחָמָה בְּזֹאת אֲנִי בוֹטֵחַ: אַחַת שָׁאַלְתִּי מֵאֵת־יְיָ אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ שִׁבְתִּי בְּבֵית־יְיָ כָּל־יְמֵי חַיַּי לַחֲזוֹת בְּנֹעַם־יְיָ וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלוֹ: כִּי יִצְפְּנֵנִי בְּסֻכֹּה בְּיוֹם רָעָה יַסְתִּרֵנִי בְּסֵתֶר אָהֳלוֹ בְּצוּר יְרוֹמְמֵנִי: וְעַתָּה יָרוּם רֹאשִׁי עַל אֹיְבַי סְבִיבוֹתַי וְאֶזְבְּחָה בְאָהֳלוֹ זִבְחֵי תְרוּעָה אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה לַייָ: שְׁמַע־יְיָ קוֹלִי אֶקְרָא וְחָנֵּנִי וַעֲנֵנִי: לְךָ אָמַר לִבִּי בַּקְּשׁוּ פָנָי אֶת־פָּנֶיךָ יְיָ אֲבַקֵּשׁ: אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי אַל־תַּט בְּאַף עַבְדֶּךָ עֶזְרָתִי הָיִיתָ אַל־תִּטְּשֵׁנִי וְאַל־תַּעַזְבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעִי: כִּי־אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי וַייָ יַאַסְפֵנִי: הוֹרֵנִי יְיָ דַּרְכֶּךָ וּנְחֵנִי בְּאֹרַח מִישׁוֹר לְמַעַן שׁוֹרְרָי: אַל־תִּתְּנֵנִי בְּנֶפֶשׁ צָרָי כִּי קָמוּ־בִי עֵדֵי־שֶׁקֶר וִיפֵחַ חָמָס: לוּלֵא הֶאֱמַנְתִּי לִרְאוֹת

בְּטוּב־יְיָ בְּאֶרֶץ חַיִּים: קַוֵּה אֶל־יְיָ חֲזַק וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ וְקַוֵּה אֶל־יְיָ:

*) בהרבה קהלות נוהגין לומר בבית האבל מכתם לדוד במקום שיר מזמור לאסף:

ט״ז מִכְתָּם לְדָוִד שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי־חָסִיתִי בָךְ: אָמַרְתְּ לַייָ
אֲדֹנָי אָתָּה טוֹבָתִי בַּל־עָלֶיךָ: לִקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר־
בָּאָרֶץ הֵמָּה וְאַדִּירֵי כָּל־חֶפְצִי־בָם: יִרְבּוּ עַצְּבוֹתָם אַחֵר
מָהָרוּ בַּל־אַסִּיךְ נִסְכֵּיהֶם מִדָּם וּבַל־אֶשָּׂא אֶת־שְׁמוֹתָם
עַל־שְׂפָתָי: יְיָ מְנָת־חֶלְקִי וְכוֹסִי אַתָּה תּוֹמִיךְ גּוֹרָלִי:
חֲבָלִים נָפְלוּ־לִי בַּנְּעִמִים אַף־נַחֲלָת שָׁפְרָה עָלָי: אֲבָרֵךְ
אֶת־יְיָ אֲשֶׁר יְעָצָנִי אַף־לֵילוֹת יִסְּרוּנִי כִלְיוֹתָי: שִׁוִּיתִי יְיָ

*) בק״ק אומרים בבית האבל בימים שאומרים תחנון מזמור זה וכשא״א תחנון מכתם לדוד ככתוב למעלה:

לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר: שִׁמְעוּ־זֹאת כָּל־הָעַמִּים הַאֲזִינוּ כָּל־יֹשְׁבֵי חָלֶד: גַּם־בְּנֵי אָדָם גַּם־בְּנֵי־אִישׁ יַחַד עָשִׁיר וְאֶבְיוֹן: פִּי יְדַבֵּר חָכְמוֹת וְהָגוּת לִבִּי תְבוּנוֹת: אַטֶּה לְמָשָׁל אָזְנִי אֶפְתַּח בְּכִנּוֹר חִידָתִי: לָמָּה אִירָא בִּימֵי רָע עֲוֹן עֲקֵבַי יְסֻבֵּנִי: הַבֹּטְחִים עַל־חֵילָם וּבְרֹב עָשְׁרָם יִתְהַלָּלוּ: אָח לֹא־פָדֹה יִפְדֶּה אִישׁ לֹא יִתֵּן לֵאלֹהִים כָּפְרוֹ: וְיֵקַר פִּדְיוֹן נַפְשָׁם וְחָדַל לְעוֹלָם: וִיחִי־עוֹד לָנֶצַח לֹא יִרְאֶה הַשָּׁחַת: כִּי יִרְאֶה חֲכָמִים יָמוּתוּ יַחַד כְּסִיל וָבַעַר יֹאבֵדוּ וְעָזְבוּ לַאֲחֵרִים חֵילָם: קִרְבָּם בָּתֵּימוֹ לְעוֹלָם מִשְׁכְּנֹתָם לְדוֹר וָדֹר קָרְאוּ בִשְׁמוֹתָם עֲלֵי אֲדָמוֹת: וְאָדָם בִּיקָר בַּל־יָלִין נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ: זֶה דַרְכָּם כֵּסֶל לָמוֹ וְאַחֲרֵיהֶם בְּפִיהֶם יִרְצוּ סֶלָה: כַּצֹּאן לִשְׁאוֹל שַׁתּוּ מָוֶת יִרְעֵם וַיִּרְדּוּ בָם יְשָׁרִים לַבֹּקֶר וְצִירָם לְבַלּוֹת שְׁאוֹל מִזְּבֻל לוֹ: אַךְ אֱלֹהִים יִפְדֶּה־נַפְשִׁי מִיַּד שְׁאוֹל כִּי יִקָּחֵנִי סֶלָה: אַל־תִּירָא כִּי יַעֲשִׁר אִישׁ כִּי יִרְבֶּה כְּבוֹד בֵּיתוֹ: כִּי לֹא בְמוֹתוֹ יִקַּח הַכֹּל לֹא יֵרֵד אַחֲרָיו כְּבוֹדוֹ: כִּי־נַפְשׁוֹ בְּחַיָּיו יְבָרֵךְ וְיוֹדֻךָ כִּי־תֵיטִיב לָךְ: תָּבוֹא עַד־דּוֹר אֲבוֹתָיו עַד־נֵצַח לֹא יִרְאוּ־אוֹר: אָדָם בִּיקָר וְלֹא יָבִין נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ:

לְנֶגְדִּי תָמִיד כִּי מִימִינִי בַּל־אֶמּוֹט: לָכֵן שָׂמַח לִבִּי וַיָּגֶל כְּבוֹדִי אַף־בְּשָׂרִי יִשְׁכֹּן לָבֶטַח: כִּי לֹא־תַעֲזֹב נַפְשִׁי לִשְׁאוֹל לֹא תִתֵּן חֲסִידְךָ לִרְאוֹת שָׁחַת: תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח חַיִּים שֹׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת־פָּנֶיךָ נְעִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח:

קדיש דרבנן.

אחר הלמוד אומרים ר' חנניה בן עקשיה אומר וכו'.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (וּלְעֵלָּא) מִן כָּל־־בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל־תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל־מָן דְּעָסְקִין בְּאוֹרַיְתָא דִּי בְאַתְרָא הָדֵין וְדִי בְכָל־אֲתַר וַאֲתַר. יְהֵא לָנָא וּלְהוֹן שְׁלָמָא רַבָּא. חִנָּא. וְחִסְדָּא. וְרַחֲמֵי. וְחַיֵּי אֲרִיכֵי. וּמְזוֹנָא רְוִיחָא. וּפֻרְקָנָא. מִן־קֳדָם מָארֵהּ דִשְׁמַיָּא וְאַרְעָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל
כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם
עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ וְאִמְרוּ אָמֵן:

(Abends und Morgens am Schlusse aller Gebete:)

יְהִי יְיָ אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־אֲבוֹתֵינוּ אַל־יַעַזְבֵנוּ
וְאַל־יִטְּשֵׁנוּ: לְהַטּוֹת לְבָבֵנוּ אֵלָיו לָלֶכֶת בְּכָל־דְּרָכָיו
וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־אֲבֹתֵינוּ:
וְיִהְיוּ דְבָרַי אֵלֶּה אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתִּי לִפְנֵי יְיָ קְרֹבִים אֶל־
יְיָ אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וָלָיְלָה לַעֲשׂוֹת מִשְׁפַּט עַבְדּוֹ וּמִשְׁפַּט
עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ: לְמַעַן דַּעַת כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ
כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד: יְיָ נְחֵנִי בְצִדְקָתֶךָ לְמַעַן
שׁוֹרְרָי הַיְשַׁר לְפָנַי דַּרְכֶּךָ: וַאֲנִי בְּתֻמִּי אֵלֵךְ פְּדֵנִי וְחָנֵּנִי
כִּי־יָחִיד וְעָנִי אָנִי: רַגְלִי עָמְדָה בְמִישׁוֹר בְּמַקְהֵלִים
אֲבָרֵךְ יְיָ: יְיָ שֹׁמְרִי יְיָ צִלִּי עַל־יַד יְמִינִי: עֶזְרִי מֵעִם יְיָ
עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: יְיָ יִשְׁמָר־צֵאתִי וּבוֹאִי לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם
מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן־הַשָּׁמַיִם
וּבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאֵת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה
לָנוּ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ: אֵל
הַכָּבוֹד אֶתֵּן לְךָ שִׁיר וְהַלֵּל. וְאֶעֱבָד־לְךָ יוֹם וָלֵיל: בָּרוּךְ
יָחִיד וּמְיֻחָד. הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה: יְיָ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: הוּא אֱלֹהִים
חַיִּים וּמֶלֶךְ חַי וְקַיָּם לָעַד וּלְעוֹלְמֵי־עַד: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד
מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְיָ:

אַךְ צַדִּיקִים יוֹדוּ לִשְׁמֶךָ יֵשְׁבוּ יְשָׁרִים אֶת־פָּנֶיךָ:

כִּי כָּל־הָעַמִּים יֵלְכוּ אִישׁ בְּשֵׁם אֱלֹהָיו וַאֲנִי אֵלֵךְ בְּשֵׁם־יְיָ אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם: עֶזְרִי מֵעִם יְיָ עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד:

יְיָ נְחֵנִי בְצִדְקָתֶךָ לְמַעַן שׁוֹרְרָי הַיְשַׁר לְפָנַי דַּרְכֶּךָ:

עשרת הדברות·

וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר: אָנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים: לֹא־יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל־פָּנָי. לֹא־תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל וְכָל־תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתָּחַת וַאֲשֶׁר בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ.

Die Zehn Gebote.[1])

וידבר Und Gott redete all diese Worte und sprach:

1) Ich bin der Ewige, dein Gott, der Ich dich geführt aus dem Lande Mizrajim, aus dem Knechthause.

2) Du sollst keine fremde Götter haben vor mir; du sollst dir kein Bild machen, kein Abbild deß, was im Himmel droben und was auf Erden hierunten und was im Wasser unter der Erde; du sollst dich nicht niederwerfen vor ihnen und ihnen nicht

1) S. zweites Buch Mos. Cap. 20.

לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תָעָבְדֵם כִּי אָנֹכִי יְיָ
אֱלֹהֶיךָ אֵל קַנָּא פֹּקֵד עֲוֹן אָבֹת עַל־בָּנִים עַל־
שִׁלֵּשִׁים וְעַל־רִבֵּעִים לְשֹׂנְאָי. וְעֹשֶׂה חֶסֶד
לַאֲלָפִים לְאֹהֲבַי וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָי: לֹא תִשָּׂא
אֶת־שֵׁם־יְיָ אֱלֹהֶיךָ לַשָּׁוְא כִּי לֹא יְנַקֶּה יְיָ אֵת
אֲשֶׁר־יִשָּׂא אֶת־שְׁמוֹ לַשָּׁוְא: זָכוֹר אֶת־יוֹם
הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ. שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ
כָּל־מְלַאכְתֶּךָ. וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַיְיָ אֱלֹהֶיךָ
לֹא־תַעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ
עַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ וּבְהֶמְתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ.

dienen; denn Ich, der Ewige, dein Gott, bin ein eifervoller Gott, der die Schuld der Väter ahnet an Kindern, am dritten und am vierten Gliede denen, die mich hassen; der aber Gnade übet am tausendsten Gliede denen, welche mich lieben und meine Gebote halten.

3) Du sollst nicht aussprechen den Namen des Ewigen, deines Gottes, zum Falschen; denn nicht ungestraft lassen wird der Ewige den, der seinen Namen ausspricht zum Falschen.

4) Gedenke des Sabbathtages, ihn zu heiligen; sechs Tage kannst du arbeiten und all' deine Werke verrichten: aber der siebente Tag ist ein Feiertag dem Ewigen, deinem Gott; da sollst du keinerlei Werk verrichten, du, dein Sohn, deine Tochter, dein Knecht und deine Magd und dein Vieh und dein Fremder, der in deinen Thoren. Denn sechs Tage hat der Ewige gemacht

כִּי שֵׁשֶׁת־יָמִים עָשָׂה יְיָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־
הָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם וַיָּנַח בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי עַל־כֵּן בֵּרַךְ יְיָ אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת
וַיְקַדְּשֵׁהוּ׃ כַּבֵּד אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אִמֶּךָ לְמַעַן
יַאֲרִכוּן יָמֶיךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־יְיָ אֱלֹהֶיךָ
נֹתֵן לָךְ׃ לֹא תִּרְצָח׃ לֹא תִּנְאָף׃ לֹא תִּגְנֹב׃
לֹא־תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ עֵד שָׁקֶר׃ לֹא־תַחְמֹד בֵּית
רֵעֶךָ לֹא־תַחְמֹד אֵשֶׁת רֵעֶךָ וְעַבְדּוֹ וַאֲמָתוֹ
וְשׁוֹרוֹ וַחֲמֹרוֹ וְכֹל אֲשֶׁר־לְרֵעֶךָ׃

שלשה עשר עקרים להרמ"בם ז"ל:

א אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁהַבּוֹרֵא
יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ הוּא בּוֹרֵא וּמַנְהִיג לְכָל־

den Himmel und die Erde, das Meer und Alles, was darin ist, und geruhet am siebenten Tage; deswegen hat gesegnet der Ewige den Sabbathtag und ihn geheiligt.

5) Ehre deinen Vater und deine Mutter, damit deine Tage lang werden in dem Lande, das der Ewige dein Gott dir giebt.

6) Du sollst nicht morden.

7) Du sollst nicht ehebrechen.

8) Du sollst nicht stehlen.

9) Du sollst nicht zeugen gegen deinen Nächsten als falscher Zeuge.

10) Du sollst nicht Gelüste tragen nach dem Hause deines Nächsten. Du sollst nicht Gelüste tragen nach dem Weibe deines Nächsten, nach seinem Knecht und nach seiner Magd und seinem Ochsen und seinem Esel und Allem, was deines Nächsten ist.

Die dreizehn Grundlehren des israelitischen Glaubens nach Maimonides.*)

1) Ich glaube mit voller Ueberzeugung, daß der Schöpfer,

*) Diese sog. dreizehn Grundlehren des Glaubens stellt R. Moscheh b. Maimen

הַבְּרוּאִים וְהוּא לְבַדּוֹ עָשָׂה וְעוֹשֶׂה וְיַעֲשֶׂה לְכָל־הַמַּעֲשִׂים:

ב אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ הוּא יָחִיד וְאֵין יְחִידוּת כָּמוֹהוּ בְּשׁוּם פָּנִים וְהוּא לְבַדּוֹ אֱלֹהֵינוּ הָיָה הוֶֹה וְיִהְיֶה:

ג אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ אֵינוֹ גוּף. וְלֹא יַשִּׂיגוּהוּ מַשִּׂיגֵי הַגּוּף. וְאֵין לוֹ שׁוּם דִּמְיוֹן כְּלָל:

gelobt sei sein Name, erschafft und leitet alle Geschöpfe, und daß Er allein gebildet hat, noch gegenwärtig bildet und stets bilden wird alle Wesen.

2) Ich glaube mit voller Ueberzeugung, daß der Schöpfer, gelobt sei sein Name, einzig ist, und daß es keine Einheit giebt, gleich der seinen, in irgend einer Art, und daß Er allein unser Gott ist, der war, ist und sein wird.

3) Ich glaube mit voller Ueberzeugung, daß der Schöpfer, gelobt sei sein Name, kein Körper ist, daß auf ihn keine Eigenschaft eines Körpers Anwendung findet und daß keinerlei Gestalt ihn darstellen kann.

(Maimonides, Rambam nach den Anfangsbuchstaben der Namen) in der Vorrede zu seinem Mischnah-Commentar zum Abschnitte Chelek im talm. Trakt. Synhedrin auf. Die Verehrung, die diesem großen Lehrer gezollt wurde, hat trotz der vielfachen Einwendungen, die gegen die Aufstellung solcher Glaubensformeln überhaupt, so wie gegen die Ordnung und Gliederung des Inhalts dieser in verschiedenen Zeiten von den bedeutendsten Denkern erhoben wurden, ihnen Aufnahme in das Gebetbuch und die Religionslehrbücher verschafft. Eine kanonische, bindende Bedeutung ist ihnen darum nicht zuzusprechen. Sie sind Halt- und Erinnerungspunkte für das religiöse Bewußtsein und liegen dem schönen Gebete „Jigdal“ (S. 1 und 2) zu Grunde.

ד אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ הוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן:

ה אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ לוֹ לְבַדּוֹ רָאוּי לְהִתְפַּלֵּל וְאֵין רָאוּי לְהִתְפַּלֵּל לְזוּלָתוֹ:

ו אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁכָּל־דִּבְרֵי נְבִיאִים אֱמֶת:

ז אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁנְּבוּאַת משֶׁה רַבֵּנוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם הָיְתָה אֲמִתִּית. וְשֶׁהוּא הָיָה אָב לַנְּבִיאִים לַקּוֹדְמִים לְפָנָיו וְלַבָּאִים אַחֲרָיו:

ח אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁכָּל־

4) Ich glaube mit voller Ueberzeugung, daß der Schöpfer, gelobt sei sein Name, ist der Erste und der Letzte.

5) Ich glaube mit voller Ueberzeugung, daß der Schöpfer, gelobt sei sein Name, allein es ist, an den das Gebet sich richten darf, daß an Keinen sonst ein Gebet sich richten dürfe.

6) Ich glaube mit voller Ueberzeugung, daß alle Worte der Propheten wahr sind.

7) Ich glaube mit voller Ueberzeugung, daß das Prophetenthum Moscheh's, unseres Lehrers, Friede mit ihm, ein wahrhaftes gewesen, und daß er der Vater aller Propheten gewesen[1]), sowohl der ihm vorangegangenen, als auch der ihm nachfolgenden.

8) Ich glaube mit voller Ueberzeugung, daß die ganze Thorah,

1) Dem Range und der Würde nach der Erste.

הַתּוֹרָה הַמְּצוּיָה עַתָּה בְיָדֵינוּ הִיא הַנְּתוּנָה לְמֹשֶׁה רַבֵּינוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם:

ט אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁזֹּאת הַתּוֹרָה לֹא תְהֵא מֻחְלֶפֶת וְלֹא תְהִי תוֹרָה אַחֶרֶת מֵאֵת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ:

י אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ יוֹדֵעַ כָּל־מַעֲשֵׂה בְנֵי־אָדָם וְכָל־מַחְשְׁבוֹתָם שֶׁנֶּאֱמַר הַיּוֹצֵר יַחַד לִבָּם הַמֵּבִין אֶל־כָּל־מַעֲשֵׂיהֶם:

יא אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁהַבּוֹרֵא

wie sie jetzt in unseren Händen sich findet, die dem Moscheh, unserem Lehrer, Friede mit ihm, gegeben ist.

9) Ich glaube mit voller Ueberzeugung, daß diese Thorah nicht mit einer andern vertauscht werden wird und daß keine andere Lehre von dem Schöpfer, gelobt sei sein Name, ausgehen wird.

10) Ich glaube mit voller Ueberzeugung, daß der Schöpfer, gelobt sei sein Name, kennt die Handlungen aller Menschenkinder und all' ihre Gedanken, wie es heißt[1]): der gebildet hat allsammt ihre Herzen, der merkt auf alle ihre Handlungen.

11) Ich glaube mit voller Ueberzeugung, daß der Schöpfer,

---

1) Ps. 33, 15.

יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ גּוֹמֵל טוֹב לְשׁוֹמְרֵי מִצְוֹתָיו וּמַעֲנִישׁ לְעוֹבְרֵי מִצְוֹתָיו:

יב אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה בְּבִיאַת הַמָּשִׁיחַ וְאַף־עַל־פִּי שֶׁיִּתְמַהְמֵהַּ עִם־כָּל־זֶה אֲחַכֶּה־לּוֹ בְּכָל־יוֹם שֶׁיָּבֹא:

יג אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁיִּהְיֶה תְּחִיַּת הַמֵּתִים בְּעֵת שֶׁתַּעֲלֶה רָצוֹן מֵאֵת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ וְיִתְעַלֶּה זִכְרוֹ לָעַד וּלְנֵצַח נְצָחִים:

gelobt sei sein Name, Gutes vergilt Denen, die wahren seine Gebote, und bestraft, die seine Gebote übertreten.

12) Ich glaube mit voller Ueberzeugung an die dereinstige Erscheinung des Maschiach [1]), und ob er gleich säume, dennoch harre ich sein jeglichen Tag, daß er kommen werde.

13) Ich glaube mit voller Ueberzeugung, daß eine Wiederbelebung der Todten stattfinden werde zur Zeit, da sie im Rathschlusse Gottes wird beliebt werden, dessen Name gebenedeiet und dessen Gedächtniß gepriesen sei für und für und in alle Ewigkeiten.

Das Minchah-Gebet besteht aus אשרי S. 34, der שמונה עשרה S. 58, die eben so vom Vorbeter wiederholt wird (dem סדר תחנון S. 90 und עלינו S. 106). Wenn dem Minchah-Gebet das Abend-Gebet angeschlossen wird, folgt עלינו am Schlusse dieses letzteren.

Das Abend-Gebet am Eingang des Sabbath folgt hier sogleich, das Abendgebet für die Wochentage bei den Gebeten am Ausgang des Sabbath.

---

1) Gesalbten, Messias.

קבלת שבת.

(צה) לְכוּ נְרַנְּנָה לַיְיָ נָרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ:
נְקַדְּמָה פָנָיו בְּתוֹדָה בִּזְמִרוֹת נָרִיעַ
לוֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יְיָ וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל־כָּל־אֱלֹהִים:
אֲשֶׁר בְּיָדוֹ מֶחְקְרֵי־אָרֶץ וְתוֹעֲפוֹת הָרִים לוֹ:
אֲשֶׁר־לוֹ הַיָּם וְהוּא עָשָׂהוּ וְיַבֶּשֶׁת יָדָיו יָצָרוּ:
בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה נִבְרְכָה לִפְנֵי־יְיָ עֹשֵׂנוּ:
כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ וַאֲנַחְנוּ עַם מַרְעִיתוֹ וְצֹאן יָדוֹ
הַיּוֹם אִם־בְּקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ: אַל־תַּקְשׁוּ לְבַבְכֶם
כִּמְרִיבָה כְּיוֹם מַסָּה בַּמִּדְבָּר: אֲשֶׁר נִסּוּנִי
אֲבוֹתֵיכֶם בְּחָנוּנִי גַּם־רָאוּ פָעֳלִי: אַרְבָּעִים
שָׁנָה אָקוּט בְּדוֹר וָאֹמַר עַם תֹּעֵי לֵבָב הֵם
וְהֵם לֹא־יָדְעוּ דְרָכָי: אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי בְאַפִּי
אִם־יְבֹאוּן אֶל־מְנוּחָתִי:

לכו (Psalm 95.) Auf! lasset uns jauchzen dem Ewigen, jubeln dem Hort unseres Heils. Lasset uns begrüßen sein Antlitz mit Danklied, mit Gesängen ihm jubeln. Denn ein großer Gott ist der Ewige, und ein König, groß über alle Götter. In dessen Hand die Gründe der Erde, und deß sind die Höhen der Berge. Dem das Meer gehört, das Er gemacht, und das Trockene haben seine Hände gebildet. Kommet, daß wir uns bücken und niederbeugen, hinknieen vor dem Ewigen, unserem Schöpfer. Denn Er ist unser Gott, und wir das Volk seiner Weide, und die Heerde seiner Hand noch heute, so ihr gehorchet seiner Stimme. Härtet nicht euer Herz wie zu Meribah, wie am Tage von Massah in der Wüste. Da mich versuchten eure Väter, mich prüften, obschon sie sahen mein Werk. Vierzig Jahre war Ich überdrüßig des Geschlechts, und Ich sprach: Ein Volk irren Herzens sind sie, und sie erkannten nicht meine Wege; daß Ich geschworen in meinem Zorne: Nimmer sollen sie gelangen zu meiner Ruhe!

(צו) שִׁירוּ לַיְיָ שִׁיר חָדָשׁ שִׁירוּ לַיְיָ כָּל־הָאָרֶץ: שִׁירוּ לַיְיָ בָּרְכוּ שְׁמוֹ בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־לְיוֹם יְשׁוּעָתוֹ: סַפְּרוּ בַגּוֹיִם כְּבוֹדוֹ בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו: כִּי גָדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד נוֹרָא הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים: כִּי כָּל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים וַיְיָ שָׁמַיִם עָשָׂה: הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו עֹז וְתִפְאֶרֶת בְּמִקְדָּשׁוֹ: הָבוּ לַיְיָ מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים הָבוּ לַיְיָ כָּבוֹד וָעֹז: הָבוּ לַיְיָ כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ מִנְחָה וּבֹאוּ לְחַצְרוֹתָיו: הִשְׁתַּחֲווּ לַיְיָ בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ חִילוּ מִפָּנָיו כָּל־הָאָרֶץ: אִמְרוּ בַגּוֹיִם יְיָ מָלָךְ אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט יָדִין עַמִּים בְּמֵישָׁרִים: יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ: יַעֲלֹז שָׂדַי וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ אָז יְרַנְּנוּ כָּל־עֲצֵי־יָעַר: לִפְנֵי יְיָ כִּי בָא כִּי בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בֶּאֱמוּנָתוֹ:

שירו (Psalm 96.) Singet dem Ewigen ein neues Lied, singet dem Ewigen, alle Lande. Singet dem Ewigen, preiset seinen Namen, verkündet von Tag zu Tag seine Hülfe. Erzählet unter den Völkern seine Herrlichkeit, unter allen Nationen seine Wunder. Denn groß ist der Ewige und sehr gepriesen, furchtbar ist Er über alle Götter. Denn all die Götter der Völker sind Nichtiges, aber der Ewige hat den Himmel gemacht. Glanz und Majestät ist vor ihm, Triumph und Schmuck in seinem Heiligthume. Spendet dem Ewigen, Völkergeschlechter, spendet dem Ewigen Ehre und Triumph. Spendet dem Ewigen seines Namens Ehre, bringet Geschenke und gehet ein in seine Höfe. Bücket euch vor dem Ewigen im heiligen Schmucke, erzittert vor ihm alle Lande! Sprechet unter den Völkern: der Ewige ist König! Und fest ist das Erdenrund, wanket nicht, Völker richtet Er mit Redlichkeit. Frohlocke der Himmel und juble die Erde, dröhne das Meer und seine Fülle; fröhlich sei die Flur und Alles, was darin, dann müssen jauchzen alle Bäume des Waldes — vor dem Ewigen; denn Er ist gekommen, ist gekommen, die Erde zu richten. Richten wird Er das Erdenrund mit Gerechtigkeit und die Völker mit seiner Treue.

(צז) יְיָ מָלָךְ תָּגֵל הָאָרֶץ יִשְׂמְחוּ אִיִּים רַבִּים׃
עָנָן וַעֲרָפֶל סְבִיבָיו צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן
כִּסְאוֹ׃ אֵשׁ לְפָנָיו תֵּלֵךְ וּתְלַהֵט סָבִיב צָרָיו׃
הֵאִירוּ בְרָקָיו תֵּבֵל רָאֲתָה וַתָּחֵל הָאָרֶץ׃
הָרִים כַּדּוֹנַג נָמַסּוּ מִלִּפְנֵי יְיָ מִלִּפְנֵי אֲדוֹן כָּל־
הָאָרֶץ׃ הִגִּידוּ הַשָּׁמַיִם צִדְקוֹ וְרָאוּ כָל־הָעַמִּים
כְּבוֹדוֹ׃ יֵבֹשׁוּ כָּל־עֹבְדֵי פֶסֶל הַמִּתְהַלְלִים
בָּאֱלִילִים הִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ כָּל־אֱלֹהִים׃ שָׁמְעָה
וַתִּשְׂמַח צִיּוֹן וַתָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן
מִשְׁפָּטֶיךָ יְיָ׃ כִּי־אַתָּה יְיָ עֶלְיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ
מְאֹד נַעֲלֵיתָ עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ אֹהֲבֵי יְיָ שִׂנְאוּ
רָע שֹׁמֵר נַפְשׁוֹת חֲסִידָיו מִיַּד רְשָׁעִים יַצִּילֵם׃

יי (Psalm 97.) Der Ewige ist König! Es juble die Erde, frohlocken die vielen Eilande. Gewölk und Wetterdunkel rings um ihn, Recht und Gebühr Stütze seines Thrones. Feuer geht einher vor ihm, und brennt ringsum seine Feinde. Es erhellen seine Blitze das Erdenrund. Es schaut und zittert die Erde; Berge zerschmelzen wie Wachs vor dem Ewigen, vor dem Herrn der ganzen Erde. Es verkünden die Himmel sein Recht, und schauen alle Völker seine Herrlichkeit. Zu Schanden werden all die Bildanbeter, die sich rühmen der Götzen. Vor ihm werfen sich nieder alle Götter. Es hört und freut sich Zijon, und es jubeln die Töchter Jehudahs, wegen Deiner Gerichte, Ewiger. Denn Du, Ewiger, bist erhaben über die ganze Erde, sehr über alle Götter hoch. Die ihr den Ewigen liebt, hasset das Böse, Er hütet die Seelen seiner Frommen, aus der Hand der Frevler rettet Er sie. Licht ist ausgesäet dem Gerechten, und denen, die

אוֹר זָרֻעַ לַצַּדִּיק וּלְיִשְׁרֵי־לֵב שִׂמְחָה: שִׂמְחוּ
צַדִּיקִים בַּייָ וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ:

(צח) מִזְמוֹר שִׁירוּ לַייָ שִׁיר חָדָשׁ כִּי־נִפְלָאוֹת עָשָׂה
הוֹשִׁיעָה־לּוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ: הוֹדִיעַ יְיָ
יְשׁוּעָתוֹ לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גִּלָּה צִדְקָתוֹ: זָכַר חַסְדּוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ
לְבֵית יִשְׂרָאֵל רָאוּ כָל־אַפְסֵי־אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ:
הָרִיעוּ לַייָ כָּל־הָאָרֶץ פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ וְזַמֵּרוּ: זַמְּרוּ לַייָ
בְּכִנּוֹר בְּכִנּוֹר וְקוֹל זִמְרָה: בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְיָ: יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ:
נְהָרוֹת יִמְחֲאוּ־כָף יַחַד הָרִים יְרַנֵּנוּ: לִפְנֵי יְיָ כִּי בָא
לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בְּמֵישָׁרִים:

(צט) יְיָ מָלָךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים יֹשֵׁב כְּרוּבִים תָּנוּט

redlichen Herzens sind, Freude. Freuet euch, Gerechte, in dem Ewigen, und danket seinem heiligen Angedenken.

מזמור (Psalm 98.) Singet dem Ewigen ein neues Lied, denn Er hat Wunder gethan. Ihm half seine Rechte und sein heiliger Arm. Kund gemacht hat der Ewige seine Hülfe, vor den Augen der Völker sein Heil offenbart. Er gedachte seiner Huld und seiner Treue dem Hause Israel. Es schauten alle Grenzen der Erde die Hülfe unseres Gottes. Jubelt dem Ewigen, alle Lande; brechet aus und jauchzet und spielet. Spielet dem Ewigen mit der Cither, mit Cither und Stimme des Jubels, mit Trompeten und Posaunenschall jubelt vor dem Könige, dem Ewigen. Dröhne das Meer und seine Fülle, das Erdenrund und seine Bewohner. Ströme müssen zusammenschlagen die Hand, zumal die Berge jubeln vor dem Ewigen; denn Er ist gekommen die Erde zu richten. Er wird richten das Erdenrund mit Gerechtigkeit und die Völker mit Redlichkeit.

יי (Psalm 99.) Der Ewige ist König! Es zittern die Völker;

הָאָרֶץ׃ יְיָ בְּצִיּוֹן גָּדוֹל וְרָם הוּא עַל־כָּל־
הָעַמִּים׃ יודו שִׁמְךָ גָּדוֹל וְנוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא׃
וְעֹז מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אָהֵב אַתָּה כּוֹנַנְתָּ מֵישָׁרִים
מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בְּיַעֲקֹב אַתָּה עָשִׂיתָ׃ רוֹמְמוּ
יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא׃
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכֹהֲנָיו וּשְׁמוּאֵל בְּקֹרְאֵי שְׁמוֹ
קֹרְאִים אֶל־יְיָ וְהוּא יַעֲנֵם׃ בְּעַמּוּד עָנָן יְדַבֵּר
אֲלֵיהֶם שָׁמְרוּ עֵדֹתָיו וְחֹק נָתַן־לָמוֹ׃ יְיָ
אֱלֹהֵינוּ אַתָּה עֲנִיתָם אֵל נֹשֵׂא הָיִיתָ לָהֶם
וְנֹקֵם עַל־עֲלִילוֹתָם׃ רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ׃

Er thronet über Cherubim — es wankt die Erde. Der Ewige in Zijon ist groß, und erhaben ist Er über alle Völker. Sie preisen Deinen Namen — groß und furchtbar, heilig ist er; und der Triumph des Königs, der das Recht liebt; Du hast festgestellt die Redlichkeit. Gebühr und Recht in Jaakob hast Du geschafft. Erhebet den Ewigen, unsern Gott, und bücket euch vor seiner Füße Schemel. Heilig ist Er. Moscheh und Aharon (waren) unter seinen Priestern, und Schemuel unter den Anrufern seines Namens. Sie riefen zum Ewigen und Er erhörte sie. In der Wolkensäule redete Er zu ihnen, sie wahrten seine Zeugnisse, und die Satzung, die Er ihnen gegeben. Ewiger, unser Gott, Du erhörtest sie. Ein verzeihender Gott warst Du ihnen, und auch Rächer ihrer Unthaten. Erhebet den Ewigen, unsern Gott, und bücket euch vor seinem heiligen Berge, denn heilig ist der Ewige, unser Gott.

(כט) מִזְמוֹר לְדָוִד הָבוּ לַייָ בְּנֵי אֵלִים הָבוּ לַייָ כָּבוֹד
וָעֹז: הָבוּ לַייָ כְּבוֹד שְׁמוֹ הִשְׁתַּחֲווּ לַייָ
בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ: קוֹל יְיָ עַל־הַמָּיִם אֵל־הַכָּבוֹד הִרְעִים יְיָ
עַל־מַיִם רַבִּים: קוֹל־יְיָ בַּכֹּחַ קוֹל יְיָ בֶּהָדָר: קוֹל יְיָ
שֹׁבֵר אֲרָזִים וַיְשַׁבֵּר יְיָ אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן: וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ־
עֵגֶל לְבָנוֹן וְשִׂרְיוֹן כְּמוֹ בֶן־רְאֵמִים: קוֹל־יְיָ חֹצֵב לַהֲבוֹת
אֵשׁ: קוֹל יְיָ יָחִיל מִדְבָּר יָחִיל יְיָ מִדְבַּר קָדֵשׁ: קוֹל
יְיָ יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד:
יְיָ לַמַּבּוּל יָשָׁב וַיֵּשֶׁב יְיָ מֶלֶךְ לְעוֹלָם: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן
יְיָ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

מזמור (Psalm 29.) Psalm von David. Spendet dem Ewigen, Söhne der Götter, spendet dem Ewigen Ehre und Triumph. Spendet dem Ewigen seines Namens Ehre, bücket euch vor dem Ewigen im heiligen Schmucke. Die Stimme des Ewigen erschallt über den Wassern, der Gott der Ehre donnert, der Ewige über mächtigen Wassern. Die Stimme des Ewigen erschallt mit Macht, die Stimme des Ewigen mit Majestät. Die Stimme des Ewigen zertrümmert Cedern, und es zertrümmert der Ewige die Cedern des Lebanon; und läßt sie hüpfen wie Kälber, Lebanon und Schirjon wie junge Reemim. Die Stimme des Ewigen wirft zuckende Feuerflammen. Die Stimme des Ewigen macht erbeben die Wüste, erbeben macht der Ewige die Wüste Kadesch. Die Stimme des Ewigen macht zittern die Eichen, und entblättert die Wälder, und in seinem Palaste spricht Alles: Ehre! Der Ewige throhnte bei der Fluth, und es thronet der Ewige als König immerdar. Der Ewige giebt Macht seinem Volke, der Ewige segnet sein Volk mit Frieden.

ראשי החרוזים שלמה הלוי.

לְכָה דוֹדִי לִקְרַאת כַּלָּה. פְּנֵי שַׁבָּת נְקַבְּלָה: לכה

שָׁמוֹר וְזָכוֹר בְּדִבּוּר אֶחָד. הִשְׁמִיעָנוּ אֵל הַמְיֻחָד. יְיָ אֶחָד
וּשְׁמוֹ אֶחָד. לְשֵׁם וּלְתִפְאֶרֶת וְלִתְהִלָּה: לכה

לִקְרַאת שַׁבָּת לְכוּ וְנֵלְכָה. כִּי הִיא מְקוֹר הַבְּרָכָה. מֵרֹאשׁ
מִקֶּדֶם נְסוּכָה. סוֹף מַעֲשֶׂה בְּמַחֲשָׁבָה תְּחִלָּה: לכה

מִקְדַּשׁ מֶלֶךְ עִיר מְלוּכָה. קוּמִי צְאִי מִתּוֹךְ הַהֲפֵכָה. רַב
לָךְ שֶׁבֶת בְּעֵמֶק הַבָּכָא. וְהוּא יַחֲמֹל עָלַיִךְ חֶמְלָה: לכה

הִתְנַעֲרִי מֵעָפָר קוּמִי. לִבְשִׁי בִּגְדֵי תִפְאַרְתֵּךְ עַמִּי. עַל־יַד
בֶּן־יִשַׁי בֵּית הַלַּחְמִי. קָרְבָה אֶל־נַפְשִׁי גְאָלָהּ: לכה

לכה Der Braut entgegen! Freund wohlan![1])
Laßt froh den Sabbath uns empfahn!

שמור „Hüt'[2]) und gedenk'!" in einem Laut
Hat uns des Einz'gen Mund vertraut,
Der einzig ist, der Einz'ge heißt,
So Weih' und Ruhm von jeder Lipp' ihn preist.

לקראת Dem Sabbath eilet froh entgegen,
Dem Quell, aus dem uns strömt der Segen,
Der eingesetzet ist von Anbeginn,
Des Werkes[3]) Schluß, das Erst' in Will' und Sinn.

מקדש O Stadt des Herrn, o Prachtpalast,
Steh' auf aus Trümmern du nach langer Rast,
Zu lang schon weilest du im Thal der Zähren,
Dein Gott wird neu dir seine Huld gewähren.

התנערי O schüttle ab den Staub und Wust,
Mein Volk! zieh' an das Kleid der Lust.
Der Sproß von Isai, dem edlen Ahn
Aus Betlehem, erlösend wird er nah'n.

---

[1]) Verfasser ist R. Salomo Alkabez.

[2]) Das Gebot, den Sabbath zu heiligen, ist in den zehn Geboten im zweiten Buche der Thorah mit dem Worte: „Gedenke," und im fünften Buche mit der Mahnung: „Hüte" (wache darüber) eingeleitet. Beide sind nach dem Midrasch, „wie es der Mund nicht sprechen und das Ohr nicht fassen kann," in einem Laute bei der Offenbarung Gottes vernommen worden.

[3]) Der Sabbath als die Krone des vollbrachten Schöpfungswerkes war in dem Plane des Weltenbaues das frühere. Das Ziel ist im Gedanken das Erste. Dieser Satz des Aristoteles kehrt bei jüdischen Philosophen häufig wieder und ist so geläufig, daß er auch in diesem Sabbathgruße seine Stelle gefunden

הִתְעוֹרְרִי הִתְעוֹרְרִי. כִּי בָא אוֹרֵךְ קוּמִי אוֹרִי. עוּרִי עוּרִי
שִׁיר דַּבֵּרִי. כְּבוֹד יְיָ עָלַיִךְ נִגְלָה: לכה

לֹא תֵבֹשִׁי וְלֹא תִכָּלְמִי. מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי וּמַה־תֶּהֱמִי. בָּךְ
יֶחֱסוּ עֲנִיֵּי עַמִּי. וְנִבְנְתָה עִיר עַל־תִּלָּהּ: לכה

וְהָיוּ לִמְשִׁסָּה שֹׁאסָיִךְ. וְרָחֲקוּ כָּל־מְבַלְּעָיִךְ. יָשִׂישׂ עָלַיִךְ
אֱלֹהָיִךְ. כִּמְשׂוֹשׂ חָתָן עַל־כַּלָּה: לכה

יָמִין וּשְׂמֹאל תִּפְרֹצִי. וְאֶת־יְיָ תַּעֲרִיצִי. עַל יַד־אִישׁ בֶּן
פַּרְצִי. וְנִשְׂמְחָה וְנָגִילָה: לכה

בּוֹאִי בְשָׁלוֹם עֲטֶרֶת בַּעְלָהּ. גַּם בְּשִׂמְחָה וּבְצָהֳלָה. תּוֹךְ
אֱמוּנֵי עַם סְגֻלָּה. בּוֹאִי כַלָּה. בּוֹאִי כַלָּה: לכה

התעוררי O raff' dich auf in frischem Muth.
Es naht dein Licht, leucht' hell in Gluth!
Steh' auf und stimm' ein Loblied an,
Sieh! Gottes Glanz verklärend zieht heran!

לא Nicht beugt Dich Schmach, nicht hüllt Dich Schaam,
Nicht seufze noch, betrübt von Gram.
Schutz meines Volkes Arme bei Dir finden,
Und neu entsteht die Stadt auf ihren Gründen.

והיו Die dich beraubt, sie sind zur Beute,
Es schwindet deiner Dränger Meute.
Dein Gott in froher Lust dich schaut,
Wie sich der Bräut'gam freut der Braut.

ימין Du dehnst dich aus nach allen Seiten,
Wirst deines Gottes Ruhm verbreiten,
Durch ihn, der ab von Perez[1]) stammt,
Froh jubeln wir und jauchzen insgesammt.

בואי Zieh' ein in Frieden[2]) du, des Gatten Lust,
Gegrüßt mit Wonne und aus froher Brust,
Im Kreis der frommen Treuen, lieb und traut,
Willkommen, Braut, willkommen Braut!

¹) Der Erlöser.

²) Das Bild des innigen Vereins zwischen Gott und Jisrael ist oft das des ehelichen Bundes. Der Sabbath, als der Gott geweihte Tag, heißt insofern des „Gatten Lust"

(צב) מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהֹדוֹת לַיְיָ וּלְזַמֵּר
לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן: לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ
בַּלֵּילוֹת: עֲלֵי־עָשׂוֹר וַעֲלֵי־נָבֶל עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר: כִּי
שִׂמַּחְתַּנִי יְיָ בְּפָעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: מַה־גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ
יְיָ מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ: אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדָע וּכְסִיל לֹא־
יָבִין אֶת־זֹאת: בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ כָּל־
פֹּעֲלֵי אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי־עַד: וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְיָ: כִּי
הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְיָ כִּי־הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל־פֹּעֲלֵי
אָוֶן: וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן: וַתַּבֵּט
עֵינִי בְּשׁוּרָי בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי: צַדִּיק
כַּתָּמָר יִפְרָח כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה: שְׁתוּלִים בְּבֵית יְיָ

מזמור (Psalm 92.) Psalmlied. Für den Sabbath-Tag. — Schön ist's, dem Ewigen zu danken, und zu spielen Deinem Namen, Höchster! — zu verkünden am Morgen Deine Huld, und Deine Treue in den Nächten, auf dem Zehnsait und auf dem Psalter, mit dem Getön der Cither. Denn erfreuet, Ewiger, hast Du mich durch Deine That; ob den Werken Deiner Hände jubele ich. Wie groß sind Deine Werke, Ewiger, wie sehr tief Deine Gedanken. Der Dumme erkennet nicht, und der Thor sieht solches nicht ein: Wenn aufblüh'n die Frevler wie Gras, und sprossen alle Uebelthäter, — daß sie getilgt werden auf ewig. Du aber bist ewiglich erhaben, Ewiger! Denn siehe, Deine Feinde, Ewiger! denn siehe, Deine Feinde gehen unter, es zerstreuen sich alle Uebelthäter. Und Du erhöhest, wie des Reëm, mein Horn, ich bin getränkt mit frischem Oele, und es schauet mein Auge auf meine Laurer, von den Böswichtern, die wider mich aufstehen, hört mein Ohr. Der Gerechte, Palmen gleich blühet er, wie die Ceder auf Lebanon schießt er empor; gepflanzt im Hause des Ewigen, in den Höfen unseres Gottes blühen sie; noch im Grei-

בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ: עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה דְּשֵׁנִים
וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ: לְהַגִּיד כִּי־יָשָׁר יְיָ צוּרִי וְלֹא־עַוְלָתָה בּוֹ:

(צג) יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר אַף־תִּכּוֹן
תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט: נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז מֵעוֹלָם אָתָּה:
נָשְׂאוּ נְהָרוֹת יְיָ נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם:
מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְיָ:
עֵדֹתֶיךָ נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה־קֹדֶשׁ יְיָ לְאֹרֶךְ יָמִים:

קדיש יתום ·

senalter sprossen sie, sind markig und belaubt; zu verkünden, daß redlich ist der Ewige, mein Hort, und kein Tadel ist an ihm.

יי (Psalm 93.) Der Ewige ist König! Hoheit hat angelegt, angelegt der Ewige, Macht umgürtet; und fest ist das Erdenrund, wanket nicht. Fest ist Dein Thron von je; von Ewigkeit bist Du. Es erheben Ströme, Ewiger, erheben Ströme ihre Stimme, Ströme erheben ihr Gebrause. Vor dem Rauschen großer Gewässer, den gewaltigen Brandungen des Meeres, ist gewaltig in der Höhe der Ewige. Deine Zeugnisse sind sehr bewährt, Dein Haus zieret Heiligkeit, Ewiger, für die Dauer der Zeiten

*תְּפִלַּת מַעֲרִיב לְשַׁבָּת וְי״ט.

חזן בָּרְכוּ אֶת־יְיָ הַמְבֹרָךְ:

ק׳ וחז בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

ק׳ יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים. סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו. וּשְׁמוֹ מְרוֹמָם עַל כָּל־בְּרָכָה וּתְהִלָּה: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:

ק׳ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מַעֲרִיב עֲרָבִים בְּחָכְמָה פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה עִתִּים וּמַחֲלִיף אֶת־הַזְּמַנִּים וּמְסַדֵּר אֶת־הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בָּרָקִיעַ כִּרְצוֹנוֹ בּוֹרֵא יוֹם וָלָיְלָה גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ

Abendgebet für Sabbath- und Feiertage.*)

ברכו (Vorb.) Preiset den Ewigen, den Hochgepriesenen!

ברוך (Gem.) Gepriesen sei der Ewige, der Hochgepriesene, für immer und ewig!

ברוך (Gem.) Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, auf dessen Geheiß die Abende dämmern, der mit Weisheit aufthut die Himmelspforten, und mit Einsicht wandelt die Zeiten, der wechseln läßt die Zeitläufte, und reihet die Sterne auf ihren Wachtposten am Firmamente, nach seinem Willen. Er schaffet Tag und

---

*) Das Abendgebet für Wochentage und für den Ausgang der Sabbath- und Feiertage zu Wochentagen s. S. 287 und 288.

וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אוֹר. וּמַעֲבִיר יוֹם וּמֵבִיא לָיְלָה וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ. אֵל חַי וְקַיָּם תָּמִיד יִמְלֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים:

אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אָהָבְתָּ. תּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ. עַל כֵּן יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשָׁכְבֵנוּ וּבְקוּמֵנוּ נָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ. וְנִשְׂמַח בְּדִבְרֵי תוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֹרֶךְ יָמֵינוּ וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה. וְאַהֲבָתְךָ אַל־תָּסִיר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

Nacht, rollet weg das Licht vor der Finsterniß, und die Finsterniß vor dem Lichte; läßt entschwinden den Tag und führet herauf die Nacht, und hat gesondert Tag und Nacht; Ewiger der Schaaren ist sein Name. Gott der Allmächtige, lebendig und ewig dauernd — Er wird über uns walten in alle Zeit und Ewigkeit. Gelobt seist Du, Ewiger, der die Abende dämmern läßt!

אהבת Mit ewiger Liebe hast Du Dein Volk, das Haus Jisrael, geliebt, Lehr' und Gebot, Satzungen und Vorschriften uns gelehrt. Darum, Ewiger, unser Gott! wenn wir uns niederlegen und wenn wir aufstehen, sprechen wir von Deinen Lehren, und freuen uns der Worte Deiner Gotteslehre und Deiner Gebote immer und ewig. Denn sie sind unser Leben und sie geben unseren Tagen die Dauer, und in ihnen sinnen wir Tag und Nacht. Du aber — Deine Liebe entzieh' uns nicht in alle Ewigkeiten. Gelobt seist Du, Ewiger, der liebt sein Volk Jisrael.

יחיד אומר אל מלך נאמן

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה ׀ אֶחָד׃

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃

וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ׃ וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לְבָבֶךָ׃ וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ׃ וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ׃ וּכְתַבְתָּם עַל־מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ׃

וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ

שמע Höre Israel, der Ewige, unser Gott, ist ein einiges, ewiges Wesen.

ברוך Gelobt sei der Name der Herrlichkeit seines Reiches auf immer und ewig!

ואהבת Und du sollst lieben den Ewigen, deinen Gott, mit deinem ganzen Herzen und mit deiner ganzen Seele und mit deinem ganzen Vermögen. Und es sollen diese Worte, die Ich dir heute gebiete, in deinem Herzen sein. Und du sollst sie einschärfen deinen Kindern, und davon reden, wenn du sitzest in deinem Hause, und wenn du gehest auf dem Wege, und wenn du dich hinlegst, und wenn du aufstehst. Und du sollst sie binden zum Wahrzeichen an deine Hand, und sie sollen sein zum Denkbande zwischen deinen Augen. Und du sollst sie schreiben auf die Pfosten deines Hauses und an deine Thore.

והיה Und es wird geschehen, so ihr höret auf meine Gebote

בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם׃ וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ
יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ׃ וְנָתַתִּי
עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ׃ הִשָּׁמְרוּ לָכֶם
פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים
וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם׃ וְחָרָה אַף־יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־
הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ
וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נֹתֵן
לָכֶם׃ וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם
וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין
עֵינֵיכֶם׃ וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ
בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ׃ וּכְתַבְתָּם
עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ׃ לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי

die Ich euch heut gebiete, den Ewigen, euren Gott, zu lieben, und ihm zu dienen mit eurem ganzen Herzen und eurer ganzen Seele, so werde Ich den Regen eures Landes geben zu seiner Zeit, Frühregen und Spätregen, daß du einsammelst dein Getreide und deinen Most und dein Oel. Und Ich werde Gras geben auf deinem Felde für dein Vieh, und du wirst essen und satt werden. Hütet euch, daß nicht euer Herz bethört werde, und ihr abweichet, und fremden Göttern dienet, und euch vor ihnen bücket; und über euch der Zorn des Ewigen erglühe, daß Er verschließe den Himmel, daß kein Regen sei, und der Erdboden nicht gebe sein Gewächs, und ihr bald umkommet, weg aus dem schönen Lande, das der Ewige, euer Gott, euch giebt. — Und ihr sollt diese meine Worte euch zu Herzen nehmen und zu Gemüthe, und sie binden als Wahrzeichen auf eure Hand, und sie seien zum Denkbande zwischen euren Augen. Und lehret sie eure Kinder, davon zu reden, wenn du sitzest in deinem Hause, und wenn du gehest auf dem Wege, und wenn du dich hinlegst, und wenn du aufstehst. Und schreibe sie auf die Pfosten deines Hauses und an deine Thore. Auf daß sich mehren eure Tage und die Tage eurer

בְּנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם
כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

Kinder auf dem Erdboden, den der Ewige geschworen euren Vätern, ihnen zu geben — wie die Dauer des Himmels über der Erde.

ויאמר Und der Ewige sprach zu Moscheh also: Rede zu den Kindern Jisraël und sprich zu ihnen, daß sie sich Schaufäden machen an die Zipfel ihrer Kleider für ihre Geschlechter, und sollen an die Schaufäden ihres Zipfels eine purpurblaue Schnur ansetzen. Und das sei euch zu Schaufäden, daß wenn ihr sie ansehet, ihr euch erinnert aller Gebote des Ewigen, und sie thuet, und nicht umherspähet nach eurem Herzen und nach euren Augen, denen ihr nachbuhlet; damit ihr euch erinnert all meiner Gebote, und sie thuet, und ihr heilig seiet eurem Gott. Ich bin der Ewige, euer Gott, der Ich euch herausgeführt habe aus dem Lande Mizrajim, euch ein Gott zu sein, Ich, der Ewige, euer Gott.

אֱמֶת וֶאֱמוּנָה כָּל־זֹאת וְקַיָּם עָלֵינוּ כִּי הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ
וְאֵין זוּלָתוֹ וַאֲנַחְנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ: הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מְלָכִים
מַלְכֵּנוּ הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל־הֶעָרִיצִים: הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ
מִצָּרֵינוּ וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל־אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ: הָעֹשֶׂה גְדֹלוֹת
עַד־אֵין חֵקֶר וְנִפְלָאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר: הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ
בַּחַיִּים וְלֹא־נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ: הַמַּדְרִיכֵנוּ עַל בָּמוֹת
אֹיְבֵינוּ וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ עַל־כָּל־שׂנְאֵינוּ: הָעֹשֶׂה לָּנוּ נִסִּים
וּנְקָמָה בְּפַרְעֹה אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם: הַמַּכֶּה
בְעֶבְרָתוֹ כָּל־בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם וַיּוֹצֵא אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
מִתּוֹכָם לְחֵרוּת עוֹלָם: הַמַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין גִּזְרֵי יַם־סוּף
אֶת־רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת־שׂוֹנְאֵיהֶם בִּתְהוֹמוֹת טִבַּע: וְרָאוּ
בָנָיו גְּבוּרָתוֹ שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ לִשְׁמוֹ וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ

אמת Wahr ist es und zuverlässige Gewißheit dies Alles, und für uns bindend. Denn Er ist der Ewige, unser Gott, und Keiner außer ihm, und wir sind Jisrael, sein Volk. Er ist es, der uns befreiet aus der Hand der Gewaltherren, unser König, der uns löset aus der Hand aller Tyrannen; der Allmächtige, der es unsertwegen heimkommen lässet unseren Widersachern, und der Lohn zahlt all den Feinden unseres Lebens; der Gewaltiges vollbringt, nicht zu ergründen, und Wunder unzählbar; der uns erhält im Leben und nicht wanken lässet unsern Fuß; der uns treten läßt auf die Höhen unserer Feinde, und aufrichtet unsere Kraft über all unsre Hasser; der für uns Wunder und rächende Vergeltung geübt an Pharaoh, Zeichen und augenfällige Werke am Boden der Söhne Chams; der schlug in seinem Grimme alle Erstgebornen Mizrajims, und hinausführte sein Volk Jisrael aus ihrer Mitte zu ewiger Freiheit; der hindurchleitete seine Kinder durch das gespaltene Schilfmeer, ihre Verfolger und ihre Feinde in die Tiefen versenkte Er. Und es sahen seine Kinder seine Stärke, gaben Lob und sangen Preis seinem Namen, und seine Herrschaft

עֲלֵיהֶם מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה
וְאָמְרוּ כֻלָּם:

מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָה מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר
בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה־פֶלֶא:

מַלְכוּתְךָ רָאוּ בָנֶיךָ בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מֹשֶׁה זֶה אֵלִי עָנוּ
וְאָמְרוּ:

יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד:

וְנֶאֱמַר כִּי־פָדָה יְיָ אֶת־יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

הַשְׁכִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם וְהַעֲמִידֵנוּ
מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ
וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן
שְׁמֶךָ וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב דֶּבֶר
וְחֶרֶב וְרָעָב וְיָגוֹן וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ

mit willigem Herzen nahmen sie auf sich. Moscheh und die Kinder Jisraels stimmten dir an ein Lied mit großer Freude, und sie Alle sprachen:

מי „Wer ist wie Du unter den Gewaltigen, Ewiger! wer, wie Du, verherrlicht in Heiligkeit, erhaben in ruhmvollen Werken, Wunder schaffend?“ —

מלכותך Dein Walten sahen Deine Kinder, Du, der das Meer gespalten vor Moscheh. „Dies ist mein Gott!“ huben sie an, und sprachen:

יי „Der Ewige wird regieren immer und ewig!“

ונאמר Und es heißt: Denn befreiet hat der Ewige Jaakob und ihn erlöset aus der Hand des Stärkeren. Gelobt seist Du, o Ewiger, der Jisrael erlöset hat.

השכיבנו Gieb, daß wir uns hinlegen, Ewiger, unser Gott! zum Frieden, und laß uns wieder aufstehen, unser König! zum Leben, und breite über uns Deines Friedens Zelt, und leite uns im Rechten mit gutem Rathe von Dir, und hilf uns um deines

וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַפּוֹרֵשׂ סֻכַּת שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל יְרוּשָׁלָיִם׃

(Am Sabbath.)

וְשָׁמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת־הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם׃ בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא לְעֹלָם כִּי־שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְיָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ׃

Namens willen, und schirme uns, und wende von uns ab Feind und böse Krankheit, Schwert und Noth und Sorge, und entferne jeden Hinderer aus unserem Antlitze und unserem Rücken; und im Schatten Deiner Fittige birg uns! Denn Du, o Gott, unser Hüter und unser Retter bist Du; denn ein Gott, der gnädig und barmherzig waltet, bist Du. Und wahre unsern Ausgang und unsern Eintritt zum Leben und zum Frieden von nun an bis in Ewigkeit. Und breite über uns Deines Friedens Zelt! Gelobt seist Du, Ewiger, der das Zelt des Friedens breitet über uns und über sein ganzes Volk Jisrael und über Jeruschalajim.

(Am Sabbath.)

ושמרו Und es sollen hüten die Kinder Jisrael den Sabbath, daß sie feiern den Sabbath in all' ihren Geschlechtern, als ein ewig Bündniß. Zwischen mir und den Kindern Jisrael ist er ein Zeichen für ewig, daß in sechs Tagen Gott geschaffen Himmel und Erde, und am siebenten Tage gefeiert und gerastet.

(Für Festtage:)

וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת־מֹעֲדֵי יְיָ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

(Für Rosch ha-Schanah:)

תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ: כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב:

(Für Jom Kippur:)

כִּי־בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם · מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ: ח״ק·

(Die Tefillah für Rosch ha-Schanah S. 356, für Jom Kippur S. 3?8, für die übrigen Feiertage S. 339.)

*אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה·

(בשבת שובה זָכְרֵנוּ לְחַיִּים. מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים· וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים. לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים.)

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם יְיָ מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב

(Für Festtage:)

וידבר Und Moscheh verkündete die Feste des Ewigen den Kindern Jisrael.

(Für Rosch ha-Schanah:)

תקעו Blaset am Neumond den Schofar, am Mondbeginne für den Tag unseres Festes; denn eine Satzung für Israel ist es, eine Gebühr für den Gott Jaakobs.

(Für Jom Kippur:)

כי Denn an diesem Tage wird Er euch sühnen, daß ihr rein werdet; von allen euren Sünden sollt ihr rein werden vor dem Ewigen.

*) Uebersetzung S. 39.

לְהוֹשִׁיעַ · (מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם.) מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה · (בעשי״ת מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים·) וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ: בעשי״ת הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה קִדַּשְׁתָּ אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי לִשְׁמֶךָ. תַּכְלִית מַעֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ וּבֵרַכְתּוֹ מִכָּל־הַיָּמִים וְקִדַּשְׁתּוֹ מִכָּל־הַזְּמַנִּים וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ:

וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ

אתה Du hast den siebenten Tag Deinem Namen geweihet, da Himmel und Erde vollendet waren; Du segnetest ihn vor allen Tagen, heiligtest ihn vor allen Zeiten, und so heißt es in Deiner Lehre:

ויכלו Und es waren vollendet Himmel und Erde und ihr ganzes Heer. Vollendet hatte Gott am siebenten Tage sein Werk, das Er gemacht, und feierte am siebenten Tage von seinem ganzen Werke, das Er gemacht. Und Gott segnete den siebenten Tag und

אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא
אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ
קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ
מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ
בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן
שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ וְיָנוּחוּ בָהּ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

*רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת
הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם
בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת
יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

heiligte ihn, denn an ihm feierte Er von seinem ganzen Werke, das Gott geschaffen, um es zu fertigen.

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter! Laß Dir unsere Ruhe wohlgefallen. Heilige uns durch Deine Gebote und laß Deine Lehre unser Theil sein; sättige uns von Deiner Güte und erfreue uns durch Deine Hülfe. Und läutere unser Herz, Dir in Wahrheit zu dienen, und gönne uns, Ewiger, unser Gott, in Liebe und Wohlgefallen Deinen heiligen Sabbath, daß an ihm ruhe Israel, das Deinen Namen heiligt. Gelobt seist Du, Ewiger, der heiliget den Sabbath.

---

*) Uebersetzung S. 60

(An ראש חדש und חה"מ wird hier eingeschaltet:)

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ · וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ · וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ, וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ · לִפְלֵטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם

לר"ח רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ | לפסח חַג הַמַּצּוֹת | לסכות חַג הַסֻּכּוֹת

הַזֶּה · זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה · וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה · וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים · וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ · וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ · כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ · כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר · נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם · הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

(An Chanukah על הנסים S. 70.)

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

(בעשי"ת וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ.)

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת־שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שָׁלוֹם רָב עַל־־יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל־־הַשָּׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ·

(בעשי״ת בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם:)

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

(Vorbeter und Gemeinde wiederholen ויכלו (S. 144.)

אין החזן מחזיר התפלה אבל אומר ברכה מעין שבע ואומר תחלה ויכלו בקול רם והקהל שנים עמו· ברכה מעין ז׳ אומרין גם בשבת שאחר י״ט וכן בי״ט שחל להיות בשבת (חוץ מליל ראשון דפסח)، ואין מזכירין בה של י״ט· בבית חתנים ואבלים אין אומרין אותה ולא בכל מקום שמתפללין באקראי·

ח בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

ק מָגֵן אָבוֹת בִּדְבָרוֹ מְחַיֵּה מֵתִים בְּמַאֲמָרוֹ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ (בעשי״ת הַמֶּלֶךְ) שֶׁאֵין כָּמוֹהוּ הַמֵּנִיחַ לְעַמּוֹ בְּיוֹם שַׁבַּת קָדְשׁוֹ כִּי בָם רָצָה לְהָנִיחַ לָהֶם לְפָנָיו נַעֲבוֹד בְּיִרְאָה וָפַחַד וְנוֹדֶה לִשְׁמוֹ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מֵעֵין הַבְּרָכוֹת אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַשָּׁלוֹם מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וּמְבָרֵךְ שְׁבִיעִי וּמֵנִיחַ בִּקְדֻשָּׁה לְעַם מְדֻשְּׁנֵי עֹנֶג זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

ח *אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ · וְיָנוּחוּ בָהּ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת: קדיש שלם ·

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott und unserer Väter Gott, Gott Abraham's, Jizchak's und Jaakob's, großer, gewaltiger und erhabener Gott, Schöpfer des Himmels und der Erde. —

מגן (Gem.) Schirm der Ahnen durch seine Verheißung, der die Todten belebt durch seinen Ausspruch, der heilige Gott (in den zehn Bußtagen: der heilige König), dem Keiner gleicht, der Ruhe bereitet seinem Volke an seinen heiligen Sabbathtagen; denn an ihnen (den Kindern Jisrael) hat Er Wohlgefallen, daß Er ihnen Ruhe bereitet. Vor ihm wollen wir im Dienste stehen in Ehrfurcht und Scheu, und seinem Namen dankend Bekenntniß ablegen an jedem Tage beständig, die ihm geweiheten Segenssprüche wiederholend. Gott, dem der Dank gebührt, Herr des Friedens, der den Sabbath geweihet, und den siebenten Tag gesegnet, und in Heiligkeit Ruhe bereitet dem Volke, das durch Sabbathlust getränkt ist, zum Gedächtniß an das Schöpfungswerk.

*) Uebersetzung S. 145

בק"ק אומרים גם במה מדליקין כשחל י"ט בשבת.

(שבת פ"ב.) בַּמֶּה מַדְלִיקִין וּבַמָּה אֵין מַדְלִיקִין. אֵין מַדְלִיקִין לֹא בְּלֶכֶשׁ וְלֹא בְחֹסֶן וְלֹא בְכָלָךְ. וְלֹא בִּפְתִילַת הָאִידָן וְלֹא בִּפְתִילַת הַמִּדְבָּר. וְלֹא בִירוֹקָה שֶׁעַל פְּנֵי הַמָּיִם. וְלֹא בְזֶפֶת וְלֹא בְשַׁעֲוָה. וְלֹא בְּשֶׁמֶן קִיק וְלֹא בְּשֶׁמֶן שְׂרֵפָה. וְלֹא בְאַלְיָה וְלֹא בְחֵלֶב. נַחוּם הַמָּדִי אוֹמֵר מַדְלִיקִין בְּחֵלֶב מְבֻשָּׁל. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֶחָד מְבֻשָּׁל וְאֶחָד שֶׁאֵינוֹ מְבֻשָּׁל אֵין מַדְלִיקִין בּוֹ: (ב) אֵין מַדְלִיקִין בְּשֶׁמֶן שְׂרֵפָה בְּיוֹם טוֹב. רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר אֵין מַדְלִיקִין בְּעִטְרָן מִפְּנֵי כְבוֹד הַשַּׁבָּת. וַחֲכָמִים מַתִּירִין בְּכָל הַשְּׁמָנִים בְּשֶׁמֶן שֻׁמְשְׁמִין בְּשֶׁמֶן אֱגוֹזִים בְּשֶׁמֶן צְנוֹנוֹת בְּשֶׁמֶן דָּגִים בְּשֶׁמֶן פַּקּוּעוֹת בְּעִטְרָן וּבְנֵפְט. רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר אֵין מַדְלִיקִין אֶלָּא בְּשֶׁמֶן זַיִת בִּלְבָד: (ג) כָּל הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ אֵין מַדְלִיקִין בּוֹ אֶלָּא פִשְׁתָּן. וְכָל הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ אֵינוֹ מִטַּמֵּא טֻמְאַת אֹהָלִים אֶלָּא פִשְׁתָּן. פְּתִילַת הַבֶּגֶד שֶׁקִּפְּלָהּ וְלֹא הִבְהֲבָהּ. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר טְמֵאָה הִיא וְאֵין מַדְלִיקִין בָּהּ. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר טְהוֹרָה הִיא וּמַדְלִיקִין בָּהּ: (ד) לֹא יִקּוֹב אָדָם שְׁפוֹפֶרֶת שֶׁל בֵּיצָה וִימַלְאֶנָּה שֶׁמֶן וְיִתְּנֶנָּה עַל פִּי הַנֵּר בִּשְׁבִיל שֶׁתְּהֵא מְנַטֶּפֶת וַאֲפִלּוּ הִיא שֶׁל חֶרֶס. וְרַבִּי יְהוּדָה מַתִּיר. אֲבָל אִם חִבְּרָהּ הַיּוֹצֵר מִתְּחִלָּה מֻתָּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּלִי אֶחָד. לֹא יְמַלֵּא אָדָם קְעָרָה שֶׁמֶן וְיִתְּנֶנָּה בְּצַד הַנֵּר וְיִתֵּן רֹאשׁ הַפְּתִילָה בְּתוֹכָהּ בִּשְׁבִיל שֶׁתְּהֵא שׁוֹאֶבֶת. וְרַבִּי יְהוּדָה מַתִּיר: (ה) הַמְכַבֶּה אֶת הַנֵּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִתְיָרֵא מִפְּנֵי גוֹיִם מִפְּנֵי לִסְטִים מִפְּנֵי רוּחַ רָעָה אוֹ בִשְׁבִיל הַחוֹלֶה שֶׁיִּישַׁן. פָּטוּר. כְּחָס עַל הַנֵּר כְּחָס עַל הַשֶּׁמֶן כְּחָס עַל הַפְּתִילָה. חַיָּב. רַבִּי יוֹסֵי פּוֹטֵר בְּכֻלָּן חוּץ מִן הַפְּתִילָה מִפְּנֵי שֶׁהוּא עוֹשָׂהּ פֶּחָם: (ו) עַל שָׁלֹשׁ עֲבֵרוֹת נָשִׁים מֵתוֹת בִּשְׁעַת לֵדָתָן. עַל שֶׁאֵינָן זְהִירוֹת בְּנִדָּה בְּחַלָּה וּבְהַדְלָקַת הַנֵּר: (ז) שְׁלֹשָׁה דְבָרִים צָרִיךְ אָדָם לוֹמַר בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ עֶרֶב שַׁבָּת עִם חֲשֵׁכָה. עִשַּׂרְתֶּם עֵרַבְתֶּם הַדְלִיקוּ אֶת הַנֵּר. סָפֵק חֲשֵׁכָה סָפֵק אֵינָהּ חֲשֵׁכָה. אֵין מְעַשְּׂרִין אֶת הַוַּדַּאי. וְאֵין מַטְבִּילִין אֶת הַכֵּלִים. וְאֵין מַדְלִיקִין אֶת הַנֵּרוֹת. אֲבָל מְעַשְּׂרִין אֶת הַדְּמַאי. וּמְעָרְבִין וְטוֹמְנִין אֶת הַחַמִּין:

תניא אמר ר' חנינא חייב אדם למשמש בבגדיו בערב שבת עם חשיכה שמא ישכח ויצא, אמר רב יוסף הלכתא רבתא לשבתא:

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַבִּי חֲנִינָא. תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מַרְבִּים שָׁלוֹם

בָּעוֹלָם: שֶׁנֶּאֱמַר וְכָל־בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְיָ וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ: אַל תִּקְרָא בָּנַיִךְ אֶלָּא בּוֹנָיִךְ: שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל: יְהִי שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ: לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ: לְמַעַן בֵּית־יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

הש"ץ מקדש בביהכ"נ בשבתות וי"ט חוץ מליל א' וב' של פסח.

עלינו לשבח (S. 106).

ומטעם לברך בניו ובנותיו בשבת וי"ט ואומרים

לזכר יְשִׂימְךָ אֱלֹהִים כְּאֶפְרַיִם וְכִמְנַשֶּׁה:

לנקבה יְשִׂימֵךְ אֱלֹהִים כְּשָׂרָה רִבְקָה רָחֵל וְלֵאָה:

ואח"כ יאמר זה.

אֵשֶׁת חַיִל מִי יִמְצָא וְרָחֹק מִפְּנִינִים מִכְרָהּ: בָּטַח בָּהּ לֵב בַּעְלָהּ וְשָׁלָל לֹא יֶחְסָר: גְּמָלַתְהוּ טוֹב וְלֹא־רָע כֹּל יְמֵי חַיֶּיהָ: דָּרְשָׁה צֶמֶר וּפִשְׁתִּים וַתַּעַשׂ בְּחֵפֶץ כַּפֶּיהָ: הָיְתָה כָּאֳנִיּוֹת סוֹחֵר מִמֶּרְחָק תָּבִיא לַחְמָהּ: וַתָּקָם בְּעוֹד לַיְלָה וַתִּתֵּן טֶרֶף לְבֵיתָהּ וְחֹק לְנַעֲרֹתֶיהָ: זָמְמָה שָׂדֶה וַתִּקָּחֵהוּ מִפְּרִי כַפֶּיהָ נָטְעָה כָּרֶם: חָגְרָה בְעוֹז מָתְנֶיהָ וַתְּאַמֵּץ זְרוֹעֹתֶיהָ: טָעֲמָה כִּי־טוֹב סַחְרָהּ לֹא־יִכְבֶּה בַלַּיְלָה נֵרָהּ: יָדֶיהָ שִׁלְּחָה בַכִּישׁוֹר וְכַפֶּיהָ תָּמְכוּ פָלֶךְ: כַּפָּהּ פָּרְשָׂה לֶעָנִי וְיָדֶיהָ שִׁלְּחָה לָאֶבְיוֹן: לֹא־תִירָא לְבֵיתָהּ מִשָּׁלֶג כִּי כָל־בֵּיתָהּ לָבֻשׁ שָׁנִים: מַרְבַדִּים עָשְׂתָה־לָּהּ שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁהּ: נוֹדָע בַּשְּׁעָרִים בַּעְלָהּ בְּשִׁבְתּוֹ עִם־זִקְנֵי־אָרֶץ: סָדִין עָשְׂתָה וַתִּמְכֹּר וַחֲגוֹר נָתְנָה לַכְּנַעֲנִי: עוֹז־וְהָדָר לְבוּשָׁהּ וַתִּשְׂחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן: פִּיהָ פָּתְחָה בְחָכְמָה וְתוֹרַת־חֶסֶד עַל־לְשׁוֹנָהּ: צוֹפִיָּה הֲלִיכוֹת בֵּיתָהּ וְלֶחֶם עַצְלוּת לֹא תֹאכֵל: קָמוּ בָנֶיהָ וַיְאַשְּׁרוּהָ בַּעְלָהּ וַיְהַלְלָהּ: רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חָיִל וְאַתְּ עָלִית עַל־כֻּלָּנָה: שֶׁקֶר הַחֵן וְהֶבֶל הַיֹּפִי אִשָּׁה יִרְאַת־יְיָ הִיא תִתְהַלָּל: תְּנוּ־לָהּ מִפְּרִי יָדֶיהָ וִיהַלְלוּהָ בַשְּׁעָרִים מַעֲשֶׂיהָ:

סדר קדוש לליל שבת.

בלחש ויהי ערב ויהי בקר בקול יוֹם הַשִּׁשִּׁי: וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְרָצָה בָנוּ וְשַׁבַּת קָדְשׁוֹ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן הִנְחִילָנוּ זִכָּרוֹן לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית· כִּי הוּא יוֹם תְּחִלָּה לְמִקְרָאֵי־קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם· כִּי בָנוּ בָחַרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדַּשְׁתָּ מִכָּל־הָעַמִּים וְשַׁבַּת קָדְשְׁךָ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן הִנְחַלְתָּנוּ· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

Kiddusch

am Eingang des Sabbath.

ויהי Es war Abend und es war Morgen, der sechste Tag. Und es waren vollendet Himmel und Erde und ihr ganzes Heer. Vollendet hatte Gott am siebenten Tage sein macht, und feierte am siebenten Tage von seinem ganzen Werke, das Er gemacht. Und Gott segnete den siebenten Tag und heiligte ihn, denn an ihm feierte Er von seinem ganzen Werke, das Gott geschaffen, um es zu fertigen.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der geschaffen die Frucht des Weinstocks.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der uns geheiligt durch seine Gebote und an uns Wohlgefallen gefunden und seinen heiligen Sabbath in Lieb und Huld als ewigen Besitz erliehen, ein Gedächtniß an Schöpfungswerk; denn er ist der Beginn der heiligen Festberufungen, ein Andenken an den Auszug aus Mizrajim. Ja, uns hast Du erkoren und uns geheiligt aus allen Völkern und Deinen heiligen Sabbath hast Du in Lieb' und Huld uns verliehen. Gelobt seist Du, Ewiger, der heiliget den Sabbath.

זמירות ליל שבת.

ע"ס א"ב

כָּל מְקַדֵּשׁ שְׁבִיעִי כָּרָאוּי לוֹ. כָּל־שׁוֹמֵר שַׁבָּת כַּדָּת מֵחַלְּלוֹ. שְׂכָרוֹ הַרְבֵּה מְאֹד עַל פִּי פָעֳלוֹ. אִישׁ עַל־מַחֲנֵהוּ וְאִישׁ עַל־דִּגְלוֹ: אוֹהֲבֵי יְיָ הַמְחַכִּים לְבִנְיַן אֲרִיאֵל. בְּיוֹם הַשַּׁבָּת שִׂישׂוּ כִּמְקַבְּלֵי מַתַּן נַחֲלִיאֵל. גַּם שְׂאוּ יְדֵיכֶם קֹדֶשׁ וְאִמְרוּ לָאֵל. בָּרוּךְ יְיָ אֲשֶׁר נָתַן מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל: דּוֹרְשֵׁי יְיָ זֶרַע אַבְרָהָם אוֹהֲבוֹ. הַמְאַחֲרִים לָצֵאת מִן הַשַּׁבָּת וּמְמַהֲרִים לָבֹא. וּשְׂמֵחִים לְשָׁמְרוֹ וּלְעָרֵב עֵרוּבוֹ. זֶה־הַיּוֹם עָשָׂה יְיָ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ: זִכְרוּ תּוֹרַת מֹשֶׁה בְּמִצְוַת שַׁבָּת גְּרוּסָה. חֲרוּתָה לַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי כְּכַלָּה בֵּין רֵעוֹתֶיהָ מְשֻׁבָּצָה. טְהוֹרִים יִירָשׁוּהָ וִיקַדְּשׁוּהָ בְּמַאֲמַר כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה. וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: יוֹם קָדוֹשׁ הוּא מִבֹּאוֹ וְעַד צֵאתוֹ. כָּל־זֶרַע יַעֲקֹב יְכַבְּדוּהוּ כִּדְבַר הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ. לָנוּחַ בּוֹ וְלִשְׂמֹחַ בְּתַעֲנוּגִים אָכוֹל וְשָׁתוֹ. כָּל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל יַעֲשׂוּ אֹתוֹ: מְשׁוֹךְ חַסְדְּךָ לְיֹדְעֶיךָ אֵל קַנֹּא וְנוֹקֵם. נוֹטְרֵי לַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי זָכוֹר וְשָׁמוֹר לְהָקֵם. שַׂמְּחֵם בְּבִנְיַן שָׁלֵם וּבְאוֹר פָּנֶיךָ תַּבְהִיקֵם. יִרְוְיֻן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם: עֲזוֹר לַשּׁוֹבְתִים בַּשְּׁבִיעִי בֶּחָרִישׁ וּבַקָּצִיר עוֹלָמִים. פּוֹסְעִים בּוֹ פְּסִיעָה קְטַנָּה וְסוֹעֲדִים בּוֹ לְבָרֵךְ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים. צִדְקָתָם תַּצְהִיר כְּאוֹר שִׁבְעַת הַיָּמִים. יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הָבָה תָמִים:

חתום שם המחבר מנחם.

מַה־יְּדִידוּת מְנוּחָתֵךְ. אַתְּ שַׁבָּת הַמַּלְכָּה. בְּכֵן נָרוּץ לִקְרָאתֵךְ. בּוֹאִי כַלָּה נְסוּכָה. לְבוּשׁ בִּגְדֵי חֲמוּדוֹת. לְהַדְלִיק נֵר בִּבְרָכָה. וַתֵּכֶל כָּל־הָעֲבוֹדוֹת. לֹא תַעֲשׂוּ מְלָאכָה. לְהִתְעַנֵּג בְּתַעֲנוּגִים. בַּרְבּוּרִים וּשְׂלָיו וְדָגִים: מֵעֶרֶב מַזְמִינִים. כָּל־מִינֵי מַטְעַמִּים. מִבְּעוֹד יוֹם מוּכָנִים. תַּרְנְגוֹלִים מְפֻטָּמִים. וְלַעֲרוֹךְ כַּמָּה מִינִים. שְׁתוֹת יֵינוֹת מְבֻשָּׂמִים. וְתַפְנוּקֵי מַעֲדַנִּים. בְּכָל־שָׁלֹשׁ פְּעָמִים: להתענג. נַחֲלַת יַעֲקֹב יִירָשׁ. בְּלִי מְצָרִים נַחֲלָה. וִיכַבְּדוּהוּ עָשִׁיר וָרָשׁ. וְתִזְכּוּ לִגְאֻלָּה. יוֹם שַׁבָּת אִם־תְּכַבְּדוּ. וִהְיִיתֶם לִי סְגֻלָּה. שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבוֹדוּ. וּבַשְּׁבִיעִי נָגִילָה: להתענג. חֲפָצֶיךָ אֲסוּרִים וְגַם לַחֲשׁוֹב חֶשְׁבּוֹנוֹת. הִרְהוּרִים מֻתָּרִים וּלְשַׁדֵּךְ הַבָּנוֹת. וְתִינוֹק לְלַמְּדוֹ סֵפֶר. לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת. וְלַהֲגוֹת בְּאִמְרֵי־

שְׁפָר. בְּכָל־פַּטּוֹת וּמַחֲטוֹת: להתענג. תְּלוּכַךְ תְּהֵא בְּנַחַת. עֹנֶג קְרָא
לַשַּׁבָּת. וְתַשְׁנָה מִשְׁבַּחַת. כְּדַת נֶפֶשׁ מְשִׁיכַת. כְּכֵן נַפְשִׁי לָךְ עָרְגָה.
לָנוּחַ בְּחִבַּת. כְּשׁוֹשַׁנִּים סוּגָה. בּוֹ יָנוּחוּ בֵּן וּבַת: להתענג. מֵעֵין עוֹלָם
הַבָּא. יוֹם שַׁבָּת מְנוּחָה. כָּל־הַמִּתְעַנְּגִים בָּהּ. יִזְכּוּ לְרֹב שִׂמְחָה. מֵחֶבְלֵי
מָשִׁיחַ. יֻצָּלוּ לִרְוָחָה. פְּדוּתֵנוּ תַצְמִיחַ. וְנָס יָגוֹן וַאֲנָחָה: להתענג.

חתום שם המחבר מרדכי בר יצחק חזק.

מַה־יָּפִית וּמַה־נָּעַמְתְּ בְּתַעֲנוּגִים. אַתְּ שַׁבָּת מְשׂוֹשׂ תּוּגִים. לָךְ בָּשָׂר וְגַם
דָּגִים. נְכוֹנִים מִבְּעוֹד יוֹם: מֵעֶרֶב עַד עֶרֶב לֵב חָרֵדִים. בְּבֹא עִתֵּךְ
עֵת דּוֹדִים. גִּיל וְשָׂשׂוֹן לַיְּהוּדִים. לִמְצֹא פִּדְיוֹם: וְאַתְּ עֹנֶג לְהִתְעַנֵּג
בְּמַמְתַּקִּים. בְּתַעֲנוּגוֹת בְּנֵי אָדָם. וְיַיִן כִּי־יִתְאַדָּם. וּשְׁאָר מַשְׁקִים: רְאֵה
וְקַדֵּשׁ בְּיוֹם קֹדֶשׁ. עֲלֵי יַיִן. וְכַבְּדֵהוּ וְאִם אַיִן. עֲלֵי לֶחֶם בְּצַע בְּעַיִן. יָפֶה
לְקַדְּשׁוֹ: שָׁמְרֵהוּ כְּהִלְכוֹתָיו מֵעֲבוֹדוֹת. מֵאָבוֹת וְתוֹלָדוֹת. שִׁיר לָאֵל תֵּן
לְהוֹדוֹת. וְהֵר לְקַדְּשׁוֹ: כָּל־שׁוֹמֵר יוֹם שַׁבָּת מֵחַלְּלוֹ. מְחוּלָלוֹ יִמְחוֹל
מַעֲלוֹ. וּבָא גוֹאֲלוֹ שְׁמוֹ שִׁילֹה. יוּבַל שַׁי לוֹ: דְּבַר סִימָן טוֹב לָךְ בְּמָן
וְאוֹת הֶגֶל. סַמְבַּטְיוֹן הַמִּתְגַּלְגֵּל. בְּכָל־יוֹם נָח כְּעַם סֶגֶל. יִשְׁבְּתוּ וְיִשְׁקְטוּ:
הַטּוֹרְחִים וְלֹא נָחִים. עֲדֵי שִׁשִּׁי. וְתְשַׁלְּחֵם לְחָפְשִׁי. בִּגְדֵי שֵׁשׁ וְגַם מֶשִׁי.
לְכַבְּדֵךְ יַעֲטוּ: וְיֹאמְרוּ בֹּאִי כַלָּה מַה־תְּאַחֲרִי. הֵן שֻׁלְחָן וְגַם נֵרֵךְ.
עֲרוּכִים כִּי בָא אוֹרֵךְ. קוּמִי אוֹרִי: כְּבוֹד יְיָ עָלַיִךְ כְּאוֹר זָרַח. בְּעֵת
יָצַר בְּלִי טֹרַח. קְצוֹת מַעֲרָב וְגַם מִזְרָח. צָפוֹן וְיָמִין: עֶלְיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים
כְּמַאֲמָרוֹ. עֲלֵי תֵבֵל שָׂם אוֹרוֹ. וְכַחֲטוֹא יְצִיר לְיוֹצְרוֹ. בִּקְּשׁוֹ לְהַטְמִין:
וְאַתְּ תְּלִית פְּנֵי קוֹנֵךְ וְלֹא נִטְמַן. יוֹם אֶחָד לְמוֹצָאָיו. וְאָז גְּנָזוֹ לִירֵאָיו:
יַיִן עֲסִיס וּמָן. יְהִי לְזָכְרֵךְ וּלְשָׁמְרֵךְ וְיִנָּצֵל. מִכָּל־רַע וְיִשְׁכּוֹן כְּצֵל. עֲצֵי
עֵדֶן. וְשָׁם אֵצֶל. יְשָׁרִים יִתֵּן: סְעוּדוֹתָיו בְּשַׁבְּתוֹתָיו אֲשֶׁר שָׁלַט. כְּאִישׁ
עָנָיו בְּדַת פָּלַשׁ. בְּמִקְרָא חַד הַיּוֹם שָׁלֹשׁ. רָמַז שְׁלָשְׁתָּן. יַעֲלֶה אִם־
שָׁלֹשׁ־אֵלֶּה יַעֲשֶׂה לָהּ: מֵחֲבָלִים וְגַם צִירִים. יֻצְּלוּ בְּלִי מְצָרִים. וְיִירַשׁ
נַחֲלָה: בְּרָכוֹת יַעֲטֶה מוֹרֶה בְּרֵאשִׁיתֵךְ. וְיֵשׁ תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֵךְ. וְשָׁבוּ
בָנִים בְּצֵאתֵךְ. לְהַבְדִּיל יִשָּׂאוּ: כּוֹס רְוָיָה לְהַלֵּל יָהּ. בְּשִׁיר וָרֹן. בְּקוֹל
נְעִים קְרָא בְגָרוֹן. לְלַוּוֹתֵךְ בְּנִין אַהֲרֹן. בְּשִׁיר יִקְרָאוּ: כְּבוֹד מְלָכִים
וְכָל־מַלְכִים לְלַוּוֹתָם. תַּפְּחוֹת וְהַסְּנָנִים. בְּשְׁבָחוֹת וּבִרְנָנִים. בְּכָל־עֵת
צֵאתָם: יָצוּ חַסְדּוֹ קְדוֹשׁ יַעֲקֹב לֵיל וְיוֹמָם. וְאָז לְוִיִּם עַל מְקוֹמָם.
יְנַצְּחוּ שִׁיר אֲשֶׁר נָסַם. בְּכָל־מִינֵי זֶמֶר: עֲלֵי עוֹלָה אֲשֶׁר כְּפוּלָה

בְּיוֹם שַׁבָּת. בְּאַהֲבַת יוֹם בְּרוֹב חִבַּת. עַם נָצוּר כְּאִישׁוֹן בַּת. עֵין נִשְׁמָר: מִי יְפָאֵר גֹּדֶל פְּאֵר. הַמַּלְכָּה מְנוּחָה אֶפִּים. הֲלִיכָתָהּ אַלְפַּיִם. אַמַּת אָרְכָּהּ: חַי וְקַיָּם תֵּן דֶּרֶךְ בְּקָרְאוֹ שְׁמֶךָ. שְׁמַע עֶלְיוֹן. וְאַל תֶּחֱרַשׁ לְרָשׁ וְאֶבְיוֹן. וְקַבֵּל נִיב וְגַם הִגָּיוֹן. לְבָבוֹ נִשְׁפָּל: מָזוֹן אֲרוּחָה לְיוֹם מְנוּחָה. בְּעֵת יֶחְסַר. יוּתַן בְּפַת דָּג וּבָשָׂר. יֵשֵׁב כְּשַׂר בְּלִי מַחְסוֹר. לַחְמוֹ נִכְפָּל: יוֹם שְׁבִיעִי כְּמֵרוֹעִי. אֲנִי קָשְׁבוּ. בִּרְדַת דְּגַן שָׁמַיִם. כְּחַת לֶחֶם יוֹמַיִם. אִישׁ תַּחְתָּיו שְׁבוּ:

חתום שם המחבר יהונתן חזק.

יוֹם שַׁבָּת קֹדֶשׁ הוּא. אַשְׁרֵי הָאִישׁ שׁוֹמְרֵהוּ. וְעַל הַיַּיִן זָכְרֵהוּ. וְאַל יָשִׂים אֶל לִבּוֹ. הַכִּיס רֵק וְאֵין בּוֹ. יִשְׂמַח וְיִרְוֶה. וְאִם לֹוֶה. תָּצוּר יִפְרַע אֶת־חוֹבוֹ: תַּבְשִׁיר יַיִן וְדָגִים. אַל־יֶחְסַר בְּתַעֲנוּגִים. וְאִם־שָׁלשׁ־אֵלֶּה לְפָנָיו צָגִים. זֶה יִהְיֶה שְׂכָרוֹ. אֲשֶׁר חָפֵץ בִּיקָרוֹ. יוֹסֵף חָצָה דָּג וּמָצָא. מַרְגָּלִיּוֹת בִּבְשָׂרוֹ: וְאִם שֻׁלְחָן כְּדָת עָרוּךְ. וּמַלְאָךְ אֵל יַעֲנֶה בָּרוּךְ. זֶה יִהְיֶה וּמִן אָרוּךְ. וְאוֹיְבָיו יִהְיוּ כְּדֹמֶן. וּמַלְאַךְ רָע יַעֲנֶה אָמֵן. בְּעַל כָּרְחוֹ. יְסַפֵּר שִׁבְחוֹ. שְׁמוֹ יַעֲלֶה כְּטוֹב שָׁמֶן: נָשִׁים נֵרוֹת תַּדְלֵקְנָה. וְחֹק נְדוֹת תַּחֲזֵקְנָה. וְהַחַלּוֹת תַּפְסֵקְנָה. יָגֵן בַּעֲדָן וְכוּתָן. יוֹם בֹּא עֵת לְדָתָן. וְאִם לֹא עָבְרוּ. וְנִזְהָרוּ. אֲזַי קְרוֹבָה לְדָתָן: תְּנוּ שֶׁבַח וְשִׁירָה. לָאֵל אֲשֶׁר שַׁבָּת בָּרָא וְלָנוּ בוֹ נָתַן תּוֹרָה. קָרָא לְמֹשֶׁה מַתָּנָה. בְּבֵית גְּנָזַי הִיא טְמוּנָה. לֵךְ יָאֶתָה. וְקַח אוֹתָהּ. תְּנָה לַעֲדַת מִי מָנָה: נֶפֶשׁ כִּי נֶאֱנָחָה. בָּא שַׁבָּת בָּא מְנוּחָה. גִּיל וְשָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה. בֵּרְכוֹ וְקִדְּשׁוֹ בְּמָן. מִלְּרֶדֶת לָעָם לֹא אַלְמָן. וְהִשְׁבַּת. נֶפֶשׁ מְשִׁיבַת. כְּפִסַּת בַּר אֲשֶׁר טָמָן: חֻקּוֹתֶיהָ בְּמָרָה. נִצְטַוּוּ בְּאוֹתָהּ. כַּהֲרָרִים בְּשַׂעֲרָה. תְּלוּיִם הִלְכוֹתֶיהָ. שׁוֹמְרֵי מִצְוֹתֶיהָ. יִנְחֲלוּ. לְיוֹם שֶׁכֻּלּוֹ. שַׁבָּת בִּצְבָאוֹתֶיהָ: זֶה הָאוֹת אֲשֶׁר שָׂם אֵל. בֵּינוֹ וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וּבַשְּׁבִיעִי אֲשֶׁר הוֹאֵל. סִמְבַּטְיוֹן הַנָּהָר. שֶׁבְּכָל־יוֹם רָץ וְנִמְהָר. יוֹכִיחַ. כִּי מָנוֹחַ. תָּשִׁיב לְמִין תִּנְמָהָר: קוֹלִי קוֹלוֹת יֶחְדָּלוּן. בְּעֵת שִׁירֵי יִגְדָּלוּן. כִּי כְּטַל חֵם יִזְּלוּן. וְאַל יַשְׁנוּ גְבוּלִי. בְּאֹרַח שִׁיר נָפַל חֶבְלִי. הִתְקוֹשְׁשׁוּ וְאַל תְּשַׁמְּשׁוּ. בְּנֵזֶר שִׁיר שֶׁפָּרַח־לִי: התקוששו.

יה רבון וצור משלו כזמירות ליום השבת:

יוֹם זֶה לְיִשְׂרָאֵל · אוֹרָה וְשִׂמְחָה · שַׁבַּת מְנוּחָה :
יום זה · צִוִּיתָ פִּקּוּדִים · בְּמַעֲמַד סִינַי · שַׁבָּת וּמוֹעֲדִים ·
לִשְׁמוֹר בְּכָל־שָׁנַי · לַעֲרוֹךְ לְפָנַי · מַשְׂאֵת וַאֲרוּחָה ·
שַׁבַּת מְנוּחָה: יום זה · חֶמְדַּת הַלְּבָבוֹת · לְאֻמָּה שְׁבוּרָה ·
לִנְפָשׁוֹת נִכְאָבוֹת · נְשָׁמָה יְתֵרָה · לְנֶפֶשׁ מְצֵרָה · יָסִיר
אֲנָחָה · שַׁבַּת מְנוּחָה: יום זה · קִדַּשְׁתָּ בֵּרַכְתָּ · אוֹתוֹ מִכָּל־
יָמִים · בְּשֵׁשֶׁת כִּלִּיתָ · מְלֶאכֶת עוֹלָמִים · בּוֹ מָצְאוּ עֲגוּמִים ·
הַשְׁקֵט וּבִטְחָה · שַׁבַּת מְנוּחָה: יום זה · לֶאֱסוֹר מְלָאכָה ·
צִוִּיתָנוּ נוֹרָא · אֶזְכֶּה הוֹד מְלוּכָה · אִם שַׁבָּת אֶשְׁמוֹרָה ·
אַקְרִיב שַׁי לַמּוֹרָא · מִנְחָה מֶרְקָחָה · שַׁבַּת מְנוּחָה :
יום זה · חַדֵּשׁ מִקְדָּשֵׁנוּ · זָכְרָה נֶחֱרֶבֶת · טוּבְךָ מוֹשִׁיעֵנוּ ·
תְּנָה לַנֶּעֱצֶבֶת · בְּשַׁבָּת יוֹשֶׁבֶת · בִּזְמִיר וּשְׁבָחָה · שַׁבַּת
מְנוּחָה : יום זה ·

יום Der Tag für Jisrael bringt Licht
und Heil [2]);
Der Sabbath-Frieden ist sein
Theil.

צוית Am Sinai gebotest Du
Gesetz der Offenbarung,
Sabbath- und Festesruh
Zu ew'ger treuer Wahrung.
Daß Mahl und Nahrung
An ihm bereitet sei.
Die Sabbathruhe macht uns frei.

חמדת Der Herzen heit're Lust
Bringt er dem Volk, dem leid-
geknickten;
Der schwerbeklomm'nen Brust
Der Seele Schwung, der froh-
beglückten.
Und von den Schwergedrückten
Nimmt Kummer ab und Leid
Des Sabbaths Heiterkeit.

קדשת Segnung und Weihe
Hast ihm allein Du zugewendet,
In der sechs Tage Reihe
Da war Dein Weltenwerk voll-
endet.
Und den Betrübten hast ge-
spendet
Du Still' und Frieden,
Die Sabbathruh zum Heil be-
schieden.

לאסור Arbeit an ihm verpönt
Hast Du, o Herr, in Deinem
Wort,
Mit Macht und Glanz ver-
schönt,
Halt' ich den Sabbath fort
und fort.
Dir wohlgefällig, Du mein
Hort,
Wie duft'ge Segensgabe
Ist meiner Sabbathruhe Labe.

חדש Das Heiligthum erneue,
O des zerstörten denke,
Dein Heil, Du Retter voller
Treue,
Auf Deine Tiefbetrübte senke,
Und Deine Gnad' ihr schenke,
Die Dank und Preis Dir weiht,
In Sabbatruh' und Freudig-
keit.

2) Verfasser R. Jizchak.

סדר שחרית לשבת וי״ט.

* * *

(Nach dem allgemeinen Morgengebet (S. 1–45) wird hier fortgefahren.)

* * *

נִשְׁמַת כָּל־חַי תְּבָרֵךְ אֶת־שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ· וְרוּחַ כָּל־בָּשָׂר תְּפָאֵר וּתְרוֹמֵם זִכְרְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד: מִן־הָעוֹלָם וְעַד־הָעוֹלָם אַתָּה אֵל· וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ פּוֹדֶה וּמַצִּיל וּמְפַרְנֵס וּמְרַחֵם בְּכָל־עֵת צָרָה וְצוּקָה אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה: אֱלֹהֵי הָרִאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים אֱלוֹהַּ כָּל־בְּרִיּוֹת אֲדוֹן כָּל־תּוֹלָדוֹת הַמְהֻלָּל בְּרֹב הַתִּשְׁבָּחוֹת הַמְנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים: וַיְיָ לֹא־יָנוּם וְלֹא־יִישָׁן· הַמְעוֹרֵר יְשֵׁנִים וְהַמֵּקִיץ נִרְדָּמִים וְהַמֵּשִׂיחַ אִלְּמִים וְהַמַּתִּיר אֲסוּרִים וְהַסּוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְהַזּוֹקֵף כְּפוּפִים· לְךָ לְבַדְּךָ אֲנַחְנוּ מוֹדִים: אִלּוּ פִינוּ מָלֵא שִׁירָה כַּיָּם· וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה כַּהֲמוֹן גַּלָּיו· וְשִׂפְתוֹתֵינוּ שֶׁבַח כְּמֶרְחֲבֵי רָקִיעַ· וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כַּשֶּׁמֶשׁ וְכַיָּרֵחַ· וְיָדֵינוּ פְרוּשׂוֹת כְּנִשְׁרֵי שָׁמָיִם· וְרַגְלֵינוּ קַלּוֹת כָּאַיָּלוֹת· אֵין אֲנַחְנוּ מַסְפִּיקִים לְהוֹדוֹת לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וּלְבָרֵךְ אֶת־שְׁמֶךָ עַל־אַחַת מֵאָלֶף אֶלֶף אַלְפֵי אֲלָפִים וְרִבֵּי רְבָבוֹת פְּעָמִים הַטּוֹבוֹת שֶׁעָשִׂיתָ עִם־אֲבוֹתֵינוּ וְעִמָּנוּ: מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ· בְּרָעָב זַנְתָּנוּ· וּבְשָׂבָע כִּלְכַּלְתָּנוּ· מֵחֶרֶב הִצַּלְתָּנוּ· וּמִדֶּבֶר מִלַּטְתָּנוּ· וּמֵחֳלָיִם רָעִים וְנֶאֱמָנִים דִּלִּיתָנוּ: עַד־הֵנָּה עֲזָרוּנוּ רַחֲמֶיךָ וְלֹא־עֲזָבוּנוּ חֲסָדֶיךָ· וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לָנֶצַח: עַל־כֵּן אֵבָרִים שֶׁפִּלַּגְתָּ בָּנוּ וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁנָּפַחְתָּ בְּאַפֵּינוּ וְלָשׁוֹן אֲשֶׁר שַׂמְתָּ

Morgengebet für Sabbathe und Feiertage.

(Nach dem allgemeinen Morgengebet (S. 1—45) wird hier fortgefahren.)

נשמת Der Odem alles Lebendigen segne Deinen Namen, Ewiger, unser Gott, und der Hauch alles Fleisches preise und erhebe ewiglich Dein Andenken, Du, unser König. Von Ewigkeit zu Ewigkeit bist Du Gott, und außer Dir haben wir keinen König, keinen Erlöser und Retter, der befreit und schützt, erhält und sich erbarmt zu jeglicher Zeit der Noth und des Drangsals, — wir haben keinen König außer Dir! Gott der frühesten und der spätesten Geschlechter, Gott aller Geschöpfe, Herr aller Wesen, der gepriesen wird in so vielen Lobliedern, der leitet seine Welt in Gnade und seine Geschöpfe mit Erbarmen. Und der Ewige schläft und schlummert nicht, Er, der in's Leben erwecket Schlafende, und aufwachen läßt Entschlummerte, und reden macht Stumme, und löset Gefesselte, und stützet Fallende, und aufrichtet Gebeugte; Dir allein bringen wir Dank. Wenn auch unser Mund voll wäre des Gesanges wie das Meer, und unsere Zunge des Jubels wie das Brausen seiner Wellen, und unsere Lippen voll Preis wie die Ausdehnung des Firmaments, und unsere Augen leuchtend wie Sonn' und Mond, und unsere Hände ausgebreitet wie die Adler am Himmel und unsere Füße schnell wie die Rehe, — wir würden nicht ausreichen, Dir zu danken, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter! und zu segnen Deinen Namen für eine der tausend- und abertausend- ja myriadenfachen Wohlthaten, die Du gethan an unseren Vätern und an uns. Aus Mizrajim hast Du uns erlöst, Ewiger, unser Gott, und aus dem Sklavenhause uns befreit, in Hungersnoth uns gespeist, und zur Fülle uns verpflegt, vom Schwerte hast Du uns gerettet, und der Seuche uns entrinnen, und von bösen und dauernden Krankheiten uns geheilt hervorgehen lassen. Bis hierher hat uns beigestanden Dein Erbarmen und haben uns nicht verlassen Deine Gnadenbezeigungen, und so wirst Du uns nicht im Stiche lassen, Ewiger, unser Gott! auf ewig. Darum die Glieder, die Du gesondert in uns, und Hauch und Odem, die Du gehaucht in unsere Nase, und die Zunge, die Du gelegt in unseren Mund, ja sie sollen danken und segnen, lobsingen und preisen, erheben und ver-

בְּפִינוּ הֵן הֵם יוֹדוּ וִיבָרְכוּ וִישַׁבְּחוּ וִיפָאֲרוּ וִירוֹמְמוּ וְיַעֲרִיצוּ וְיַקְדִּישׁוּ וְיַמְלִיכוּ אֶת־שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ: כִּי כָל־פֶּה לְךָ יוֹדֶה. וְכָל־לָשׁוֹן לְךָ תִשָּׁבַע. וְכָל־בֶּרֶךְ לְךָ תִכְרַע. וְכָל־קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִשְׁתַּחֲוֶה: וְכָל־לְבָבוֹת יִירָאוּךָ. וְכָל־קֶרֶב וּכְלָיוֹת יְזַמְּרוּ לִשְׁמֶךָ. כַּדָּבָר שֶׁכָּתוּב כָּל עַצְמוֹתַי תֹּאמַרְנָה יְיָ מִי כָמוֹךָ מַצִּיל עָנִי מֵחָזָק מִמֶּנּוּ וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגּוֹזְלוֹ: מִי יִדְמֶה־לָּךְ וּמִי יִשְׁוֶה־לָּךְ וּמִי יַעֲרָךְ־לָךְ. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: נְהַלֶּלְךָ וּנְשַׁבֵּחֲךָ וּנְפָאֶרְךָ וּנְבָרֵךְ אֶת־שֵׁם קָדְשֶׁךָ. כָּאָמוּר לְדָוִד בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְיָ וְכָל־קְרָבַי אֶת־שֵׁם קָדְשׁוֹ:

הָאֵל בְּתַעֲצֻמוֹת עֻזֶּךָ. הַגָּדוֹל בִּכְבוֹד שְׁמֶךָ. הַגִּבּוֹר לָנֶצַח וְהַנּוֹרָא בְּנוֹרְאוֹתֶיךָ. הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא:

herrlichen, die Weihe und Herrschaft geben Deinem Namen, unser König! Denn jeder Mund muß Dir danken, und jede Zunge Dir schwören, und jedes Knie sich Dir beugen, und jede Höhe vor Dir sich bücken, und alle Herzen müssen Dich fürchten, und jedes Innere und jede Niere lobsingen Deinem Namen, nach dem Worte, das geschrieben steht: All meine Gebeine sollen sprechen: Ewiger, wer ist wie Du, der rettet den Armen vor Dem, der stärker ist als er, und den Armen und Dürftigen vor seinem Räuber? — Wer ist Dir ähnlich, und wer Dir gleich, und wer darf sich Dir gegenüberstellen, Du Gott, groß, stark und furchtbar, höchster Gott, Eigner des Himmels und der Erde! Wir wollen Dich rühmen und preisen, Dich verherrlichen und Deinen heiligen Namen loben, wie es heißt: Von David. Preise meine Seele den Ewigen und ihr, all meine Eingeweide seinen heiligen Namen! Gott in den gewaltigen Zeichen Deiner Allmacht, groß in der Herrlichkeit Deines Namens, Du mächtig für ewig und furchtbar in Deinen furchterregenden Thaten. O König, sitzend auf hocherhabenem und majestätischem Throne.

שׁוֹכֵן עַד

מָרוֹם וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ. וְכָתוּב רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיְיָ
לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה: בְּפִי
יְשָׁרִים תִּתְהַלָּל: וּבְדִבְרֵי
צַדִּיקִים תִּתְבָּרַךְ: וּבִלְשׁוֹן
חֲסִידִים תִּתְרוֹמָם: וּבְקֶרֶב
קְדוֹשִׁים תִּתְקַדָּשׁ:

וּבְמַקְהֲלוֹת רִבְבוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יִתְפָּאַר
שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר. שֶׁכֵּן חוֹבַת
כָּל־הַיְצוּרִים לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדוֹת
לְהַלֵּל לְשַׁבֵּחַ לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדֵּר לְבָרֵךְ לְעַלֵּה וּלְקַלֵּס
עַל כָּל־דִּבְרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת דָּוִד בֶּן־יִשַׁי עַבְדְּךָ מְשִׁיחֶךָ:

שוכן Er thront ewig, Erhabener und Heiliger ist sein Name. Und es heißt in der Schrift: Jubelt, ihr Frommen, in dem Ewigen, den Redlichen steht zu das Loblied. Durch den Mund der Gerechten wirst Du verherrlicht, und durch die Worte der Frommen gesegnet, und durch die Zunge Dir Ergebener erhoben, und in der Mitte der Heiligen geheiligt.

ובמקהלות Und in den Versammlungen der Mengen Deines Volkes, des Hauses Jisrael, wird in Jubel gepriesen Dein Name, Du, unser König! in jeglichem Geschlechte; denn so ist es ja Pflicht all der Geschöpfe vor Dir, Ewiger unser Gott und Gott unserer Väter! zu danken und zu rühmen, zu preisen und zu loben, zu erheben und zu verherrlichen, zu segnen, hoch zu erheben und zu lobsingen hinaus über alle Worte der Lieder und Lobgesänge Dawid's, — des Sohnes Jischai's, — Deines Knechtes, Deines Gesalbten.

יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ כִּי לְךָ נָאֶה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שִׁיר וּשְׁבָחָה הַלֵּל וְזִמְרָה עֹז וּמֶמְשָׁלָה נֶצַח גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה תְּהִלָּה וְתִפְאֶרֶת קְדֻשָּׁה וּמַלְכוּת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל בַּתִּשְׁבָּחוֹת אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה מֶלֶךְ אֵל חֵי הָעוֹלָמִים:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ

אָמֵן· יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא·

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (וּלְעֵלָּא) מִן כָּל־בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

חזן **בָּרְכוּ אֶת־יְיָ הַמְבֹרָךְ:**
קהל **בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:**

ק׳ יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו. וּשְׁמוֹ מְרוֹמָם עַל כָּל־בְּרָכָה וּתְהִלָּה: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:

ישתבח Gepriesen sei Dein Name für immer, Du, unser König, Gott, Herrscher, groß und heilig im Himmel und auf Erden! Denn Dir geziemet, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter! Lied und Preis, Lobesspruch und Gesang, Macht und Herrschaft, Sieg, Größe und Stärke, Ruhm, Verherrlichung, Weihe und Herrlichkeit, Segenssprüche und Dankesverkündigungen von nun an bis in Ewigkeit. Gelobt sei, Ewiger! Allmächtiger, Herr, Du für das Loblied das Höchste, Gott, dem Dankeslieder gebühren, Herr der Wunder, der Wohlgefallen hat an den Lobgesängen, König, Gott, ewig Lebender!

ברכו (Vorb.) Preiset den Ewigen, den Hochgepriesenen!

ברוך (Gem.) Gepriesen sei der Ewige, der Hochgepriesene, für immer und ewig!

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא
חֹשֶׁךְ עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת־הַכֹּל:

כשאומרים יוצר מוסיפין זה:

אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי:

(An Festtagen, die auf einen Wochentag treffen, sagt man המאיר S. 47.)

הַכֹּל יוֹדוּךָ וְהַכֹּל יְשַׁבְּחוּךָ· וְהַכֹּל יֹאמְרוּ אֵין קָדוֹשׁ כַּיְיָ:
הַכֹּל יְרוֹמְמוּךָ סֶּלָה יוֹצֵר הַכֹּל· הָאֵל הַפּוֹתֵחַ בְּכָל־
יוֹם דַּלְתוֹת שַׁעֲרֵי מִזְרָח וּבוֹקֵעַ חַלּוֹנֵי רָקִיעַ· מוֹצִיא
חַמָּה מִמְּקוֹמָהּ וּלְבָנָה מִמְּכוֹן שִׁבְתָּהּ: וּמֵאִיר לָעוֹלָם
כֻּלּוֹ וּלְיוֹשְׁבָיו· שֶׁבָּרָא בְּמִדַּת רַחֲמִים: הַמֵּאִיר לָאָרֶץ
וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים· וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד
מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: הַמֶּלֶךְ הַמְּרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז· הַמְּשֻׁבָּח
וְהַמְפֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם: אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ
הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ· אֲדוֹן עֻזֵּנוּ צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ
מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ: אֵין כְּעֶרְכֶּךָ וְאֵין זוּלָתֶךָ· אֶפֶס בִּלְתֶּךָ

ברוך Gelobt sei, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der gebildet das Licht und erschaffen die Finsterniß, der Frieden stiftet und Alles hat erschaffen.

(An Festtagen, die auf einen Wochentag treffen, sagt man: „Er spendet" u.s.w. S. 47.)

הכל Alles preiset Dich, und Alles verherrlicht Dich, und Alles spricht: Keiner ist heilig wie Gott. Alles erhöhet Dich für und für, Bildner des Alls, Gott, der an jedem Tage öffnet die Pforten des Ostens, und aufthut die Lichträume des Firmaments, hervorgehen lässet die Sonne aus ihrem Orte, und den Mond aus der Stätte seines Weilens. Und Er leuchtet der ganzen Welt und ihren Bewohnern, die Er erschaffen in dem Walten seiner Barmherzigkeit. Er spendet Licht der Erde und den auf ihr Wohnenden in Barmherzigkeit, und in seiner Güte verjüngt Er an jedem Tage stets das Schöpfungswerk. O König, Du allein Erhabener von jeher, gepriesen und verherrlicht und in Allmacht hehr seit den Tagen der Urwelt. Herr der Welt, in Deinem großen Erbarmen erbarme Dich unser, Herr unsrer Macht, Hort unsrer Stärke, Schild unsres Heils, Schutzwehr um uns! Nichts

וּמִי דוֹמֶה לָּךְ: אֵין כְּעֶרְכְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה. וְאֵין זוּלָתְךָ מַלְכֵּנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: אֶפֶס בִּלְתְּךָ גּוֹאֲלֵנוּ לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ. וְאֵין דּוֹמֶה לְּךָ מוֹשִׁיעֵנוּ לִתְחִיַּת הַמֵּתִים:

אֵל אָדוֹן עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים. בָּרוּךְ וּמְבֹרָךְ בְּפִי כָּל נְשָׁמָה: גָּדְלוֹ וְטוּבוֹ מָלֵא עוֹלָם. דַּעַת וּתְבוּנָה סֹבְבִים אוֹתוֹ: הַמִּתְגָּאֶה עַל חַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ. וְנֶהְדָּר בְּכָבוֹד עַל הַמֶּרְכָּבָה: זְכוּת וּמִישׁוֹר לִפְנֵי כִסְאוֹ. חֶסֶד וְרַחֲמִים לִפְנֵי כְבוֹדוֹ: טוֹבִים מְאוֹרוֹת שֶׁבָּרָא אֱלֹהֵינוּ. יְצָרָם בְּדַעַת בְּבִינָה וּבְהַשְׂכֵּל: כֹּחַ וּגְבוּרָה נָתַן בָּהֶם. לִהְיוֹת מוֹשְׁלִים בְּקֶרֶב תֵּבֵל: מְלֵאִים זִיו וּמְפִיקִים נֹגַהּ. נָאֶה זִיוָם בְּכָל הָעוֹלָם: שְׂמֵחִים בְּצֵאתָם וְשָׂשִׂים בְּבוֹאָם. עֹשִׂים בְּאֵימָה רְצוֹן קוֹנָם: פְּאֵר וְכָבוֹד נוֹתְנִים לִשְׁמוֹ. צָהֳלָה וְרִנָּה

steht Dir gleich, und Nichts außer Dir! Es giebt neben Dir Nichts, und was wäre Dir ähnlich? Nichts steht Dir gleich, Herr, unser Gott, in dieser Welt, und Nichts außer Dir, Du unser König, im Leben der künftigen Welt, es giebt neben Dir Nichts, unser Erlöser, in den Zeiten des Messias, und Nichts ist Dir ähnlich, Du unser Retter, wenn Du belebest die Todten.

אל Gott, Herr aller Geschöpfe, gesegnet und gelobt im Munde aller Lebenden. Seiner Größe und Güte ist voll die Welt, Weisheit und Vernunft umgeben ihn rings. Der in Pracht sich erhebt über den heiligen Thieren, und im Glanze der Herrlichkeit strahlt auf seinem Wagenthron. Fürsprechende Milde und Geradheit stehen vor seinem Thronsitze, Gnad' und Erbarmen vor seinem Glanze. Wohlthuend sind die Leuchten, die erschaffen unser Gott, Er hat sie gebildet mit Weisheit, Vernunft und überlegender Kunst. Kraft und Stärke hat Er in sie gelegt, daß sie walten inmitten des Erdenballes. Glanzerfüllt und Helle strahlend, herrlich ist ihr Glanz durch die ganze Welt; fröhlich in ihrem Aufgange und herrlich in ihrem Niedergange, erfüllend in Ehrfurcht ihres Schöpfers Willen. Preis und Verherrlichung geben sie seinem Namen, Jubel und Jauchzen dem Gedächtniß seiner Herrschaft. Er rief die Sonne und Licht ging auf, Er

לְזֵכֶר מַלְכוּתוֹ: קָרָא לַשֶּׁמֶשׁ וַיִּזְרַח אוֹר. רָאָה וְהִתְקִין
צוּרַת הַלְּבָנָה: שֶׁבַח נוֹתְנִים לוֹ כָּל צְבָא מָרוֹם. תִּפְאֶרֶת
וּגְדֻלָּה שְׂרָפִים וְאוֹפַנִּים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ:

לָאֵל אֲשֶׁר שָׁבַת מִכָּל הַמַּעֲשִׂים. בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
הִתְעַלָּה וְיָשַׁב עַל כִּסֵּא כְבוֹדוֹ: תִּפְאֶרֶת עָטָה לְיוֹם
הַמְּנוּחָה עֹנֶג קָרָא לְיוֹם הַשַּׁבָּת: זֶה שֶׁבַח שֶׁלַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
שֶׁבּוֹ שָׁבַת אֵל מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ: וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי מְשַׁבֵּחַ וְאוֹמֵר
מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת טוֹב לְהוֹדוֹת לַיְיָ: לְפִיכָךְ יְפָאֲרוּ
וִיבָרְכוּ לָאֵל כָּל יְצוּרָיו. שֶׁבַח יְקָר וּגְדֻלָּה יִתְּנוּ לָאֵל מֶלֶךְ
יוֹצֵר כֹּל. הַמַּנְחִיל מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ בְּיוֹם
שַׁבַּת קֹדֶשׁ: שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִתְקַדַּשׁ. וְזִכְרְךָ מַלְכֵּנוּ
יִתְפָּאַר. בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת: תִּתְבָּרַךְ
מוֹשִׁיעֵנוּ עַל שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ וְעַל מְאוֹרֵי אוֹר שֶׁעָשִׂיתָ
יְפָאֲרוּךָ סֶּלָה:

sah und formte des Mondes Gebild. Preis ihm giebt das ganze Heer der Höhe, Ruhm und Größe Serafim und Ofannim und die heiligen Thiergestalten.

לאל Dem Gotte, der feierte von all seinen Werken, am siebenten Tage erhob Er sich in Majestät und setzte sich auf seinen Ehrenthron. Mit Herrlichkeit umgab Er den Ruhetag, Seelenlust nannte Er den Sabbathtag. Das ist der Preis des siebenten Tages, daß an ihm Gott feierte von seinem ganzen Wirken. Und der siebente Tag preiset und spricht das Lied vom Sabbath: „Schön ist's, dem Herrn zu danken!" Darob preisen und segnen Gott all seine Geschöpfe; Ruhm, Ehr' und Verherrlichung bringen sie dem Gotte, der Alles gebildet, der gegönnet Ruhe seinem Volke Jisrael in seiner Weihe am geweihten Sabbathtage. Dein Name, Ewiger, unser Gott! sei geheiligt, und Dein Gedächtniß, unser König! verherrlicht im Himmel droben, und auf Erden hienieden. Gesegnet sei, Du unser Retter! ob der Trefflichkeit der Werke Deiner Hand, und ob der hellen Leuchten, die Du gebildet, preisen sie Dich immerdar.

תִּתְבָּרַךְ צוּרֵנוּ מַלְכֵּנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים יִשְׁתַּבַּח
שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ יוֹצֵר מְשָׁרְתִים וַאֲשֶׁר מְשָׁרְתָיו
כֻּלָּם עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם וּמַשְׁמִיעִים בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל
דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם: כֻּלָּם אֲהוּבִים כֻּלָּם
בְּרוּרִים כֻּלָּם גִּבּוֹרִים וְכֻלָּם עֹשִׂים בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה רְצוֹן
קוֹנָם וְכֻלָּם פּוֹתְחִים אֶת פִּיהֶם בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה בְּשִׁירָה
וּבְזִמְרָה וּמְבָרְכִים וּמְשַׁבְּחִים וּמְפָאֲרִים וּמַעֲרִיצִים
וּמַקְדִּישִׁים וּמַמְלִיכִים:

אֶת־שֵׁם הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא קָדוֹשׁ
הוּא: וְכֻלָּם מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עוֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה
מִזֶּה. וְנוֹתְנִים רְשׁוּת זֶה לָזֶה לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצְרָם בְּנַחַת
רוּחַ בְּשָׂפָה בְרוּרָה וּבִנְעִימָה קְדוֹשָׁה. כֻּלָּם כְּאֶחָד עוֹנִים
וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה:

קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

תתברך Sei gesegnet, Du unser Hort, unser König und Erlöser! der erschaffen die heiligen Wesen, gepriesen Dein Name für immer, unser König! der gebildet die Dienstengel, dessen Diener alle stehen in den Weltenhöhen und erklingen lassen in Ehrfurcht einmüthig, mit lauter Stimme, die Worte des lebendigen Gottes, des Königs der Welt. Sie Alle in Liebe gehegt, lauter im Glanze, Alle voll Kraft, und Alle vollbringen in Bangen und Ehrfurcht den Willen ihres Meisters, und Alle thun sie auf den Mund in heiliger Weihe und Reinheit, mit Sang und Lied, und preisen und lobsingen und rühmen und verherrlichen und ertheilen die Weihe und die Herrschaft dem Namen Gottes, des großen, gewaltigen und furchtbaren Königs, heilig ist Er, und Alle nehmen sie auf sich das Joch der himmlischen Herrschaft Einer vom Andern, und ertheilen die Erlaubniß Einer dem Andern, das Weihelied zu singen ihrem Schöpfer in andächtigem Gemüthe, mit lauterer Lippe und in heiliger Melodie, sie Alle einmüthig heben an und sprechen in Ehrfurcht:

קדוש Heilig, heilig, heilig ist der Herr der Heerschaaren, so weit die Erde reicht, geht seine Herrlichkeit.

כשיש אופן אומרים והחיות:

וְהָאוֹפַנִּים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ | וְהַחַיּוֹת יְשׁוֹרֵרוּ וּכְרוּבִים יְפָאֵרוּ
וּשְׂרָפִים יָרֹנּוּ וְאֶרְאֶלִּים יְבָרֵכוּ
בְּרַעַשׁ גָּדוֹל מִתְנַשְּׂאִים | פְּנֵי כָל־חַיָּה וְאוֹפָן וּכְרוּב

לְעֻמַּת שְׂרָפִים לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים:

בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

לָאֵל בָּרוּךְ נְעִימוֹת יִתֵּנוּ. לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם זְמִירוֹת יֹאמֵרוּ וְתִשְׁבָּחוֹת יַשְׁמִיעוּ. כִּי הוּא לְבַדּוֹ פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת עֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת בַּעַל מִלְחָמוֹת זוֹרֵעַ צְדָקוֹת מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת בּוֹרֵא רְפוּאוֹת נוֹרָא תְהִלּוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת הַמְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: כָּאָמוּר לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: אוֹר חָדָשׁ עַל־צִיּוֹן תָּאִיר וְנִזְכֶּה כֻלָּנוּ מְהֵרָה לְאוֹרוֹ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת:

והאופנים Und die Ofannim und die heiligen Chajoth erheben sich mit lautem Hall, hingewandt zu den Serafim; ihnen entgegen lobpreisend sprechen sie:

ברוך Gelobt sei die Herrlichkeit Gottes, ein Jeglicher von seiner Stätte!

לאל Dem Herrn, dem gebenedeieten, lassen sie liebliche Weisen erklingen, dem Könige, dem ewig lebenden und dauernden Gott, stimmen sie Gesänge an und lassen sie Loblieder ertönen. Denn Er allein ist es, der Gewaltiges wirkt, Neues schafft, Herr ist der Kämpfe, der Heil säet, Rettung keimen läßt, Heilung schafft, furchtbar ist in seinen Ruhmeswerken, Herr der Wunder, der verjünget in seiner Güte an jedem Tage beständig das Schöpfungswerk, wie es heißt: Dem Schöpfer der großen Lichter sei Lob, denn ewiglich währt seine Huld. — Ein neues Licht laß über Zijon erstrahlen, daß wir Alle bald seines Lichtes genießen. Gelobt seist Du, Ewiger, Schöpfer der Himmelslichter!

אַהֲבָה רַבָּה אֲהַבְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ חֶמְלָה גְדוֹלָה וִיתֵרָה
חָמַלְתָּ עָלֵינוּ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבָּטְחוּ
בְךָ וַתְּלַמְּדֵם חֻקֵּי חַיִּים כֵּן תְּחָנֵּנוּ וּתְלַמְּדֵנוּ: אָבִינוּ הָאָב
הָרַחֲמָן הַמְרַחֵם רַחֵם עָלֵינוּ וְתֵן בְּלִבֵּנוּ לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל
לִשְׁמֹעַ לִלְמֹד וּלְלַמֵּד לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת־כָּל־
דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ בְּאַהֲבָה: וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ
וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְיַחֵד לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה שְׁמֶךָ
וְלֹא־נֵבוֹשׁ לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא
בָּטָחְנוּ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתֶךָ: וַהֲבִיאֵנוּ לְשָׁלוֹם
מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ וְתוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ: כִּי
אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אָתָּה וּבָנוּ בָחַרְתָּ מִכָּל־עַם וְלָשׁוֹן
וְקֵרַבְתָּנוּ לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה בֶּאֱמֶת. לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְיַחֶדְךָ
בְּאַהֲבָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

אהבה Mit großer Liebe hast Du uns geliebt, Ewiger, unser Gott, mit großer und überschwänglicher Barmherzigkeit Dich unser erbarmt. Unser Vater und König! um unserer Väter willen, die auf Dich vertraut und denen Du die Lehren des Lebens ertheilt, sei auch uns gnädig, und belehre uns. Unser Vater, Barmherziger, Gnadenreicher! erbarme Dich über uns, und gieb uns in das Herz, zu verstehen und zu erkennen, zu hören, zu lernen und zu lehren, zu bewahren und auszuüben und zu bewähren all die Worte der Belehrung aus Deiner Lehre, in Liebe. Und erleuchte unser Auge in Deiner Lehre, und laß festhalten unser Herz an Deinen Geboten, und einige unser Herz, zu lieben und zu fürchten Deinen Namen, und laß uns nicht zu Schanden werden auf immer und ewig. Denn auf Deinen heiligen Namen, den großen und erhabenen, vertrauen wir, frohlocken wollen wir und jubeln in Deinem Heile. Und laß uns in Frieden heimkehren von den vier Ecken der Erde, und führe uns aufrecht in unser Land. Denn ein Gott, der Heil schafft, bist Du, und uns hast Du erkoren aus allen Völkern und Zungen, und uns nahe gebracht Deinem großen Namen für ewig in Wahrheit, Dir zu danken, und Dich als den Einigen zu bezeugen, in Liebe. — Gelobt seist Du, o Ewiger! der erwählt hat sein Volk Jisrael in Liebe.

יחד אשר אל מלך נאמן

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה ׀ אֶחָד:

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ
בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ:
וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ:
וּכְתַבְתָּם עַל־מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ

שמע Höre Israel, der Ewige, unser Gott, ist ein einiges, ewiges Wesen.

ברוך Gelobt sei der Name der Herrlichkeit seines Reiches auf immer und ewig!

ואהבת Und du sollst lieben den Ewigen, deinen Gott, mit deinem ganzen Herzen und mit deiner ganzen Seele und mit deinem ganzen Vermögen. Und es sollen diese Worte, die Ich dir heute gebiete, in deinem Herzen sein. Und du sollst sie einschärfen deinen Kindern, und davon reden, wenn du sitzest in deinem Hause, und wenn du gehest auf dem Wege, und wenn du dich hinlegst, und wenn du aufstehst. Und du sollst sie binden zum Wahrzeichen an deine Hand, und sie sollen sein zum Denkbande zwischen deinen Augen. Und du sollst sie schreiben auf die Pfosten deines Hauses und an deine Thore.

והיה Und es wird geschehen, so ihr höret auf meine Gebote

בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ
יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי
עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ לָכֶם
פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים
וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף־יְהוָֹה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־
הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ
וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָֹה נֹתֵן
לָכֶם: וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם
וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין
עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ
בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתָּם
עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ: לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי

die Ich euch heut gebiete, den Ewigen, euren Gott, zu lieben, und ihm zu dienen mit eurem ganzen Herzen und eurer ganzen Seele, so werde Ich den Regen eures Landes geben zu seiner Zeit, Frühregen und Spätregen, daß du einsammelst dein Getreide und deinen Most und dein Oel. Und Ich werde Gras geben auf deinem Felde für dein Vieh, und du wirst essen und satt werden. Hütet euch, daß nicht euer Herz bethört werde, und ihr abweichet, und fremden Göttern dienet, und euch vor ihnen bücket; und über euch der Zorn des Ewigen erglühe, daß Er verschließe den Himmel, daß kein Regen sei, und der Erdboden nicht gebe sein Gewächs, und ihr bald umkommet, weg aus dem schönen Lande, das der Ewige, euer Gott, euch giebt. — Und ihr sollt diese meine Worte euch zu Herzen nehmen und zu Gemüthe, und sie binden als Wahrzeichen auf eure Hand, und sie seien zum Denkbande zwischen euren Augen. Und lehret sie eure Kinder, davon zu reden, wenn du sitzest in deinem Hause, und wenn du gehest auf dem Wege, und wenn du dich hinlegst, und wenn du aufstehst. Und schreibe sie auf die Pfosten deines Hauses und an deine Thore. Auf daß sich mehren eure Tage und die Tage eurer

בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם
כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ׃

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר
אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם
צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל־
צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת׃ וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת
וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה
וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם
וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם׃
לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם
קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם׃ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם
לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

Kinder auf dem Erdboden, den der Ewige geschworen euren Vätern, ihnen zu geben — wie die Dauer des Himmels über der Erde.

ויאמר Und der Ewige sprach zu Moscheh also: Rede zu den Kindern Jisraël und sprich zu ihnen, daß sie sich Schaufäden machen an die Zipfel ihrer Kleider für ihre Geschlechter, und sollen an die Schaufäden ihres Zipfels eine purpurblaue Schnur ansetzen. Und das sei euch zu Schaufäden, daß wenn ihr sie ansehet, ihr euch erinnert aller Gebote des Ewigen, und sie thuet, und nicht umherspähet nach eurem Herzen und nach euren Augen, denen ihr nachbuhlet; damit ihr euch erinnert all meiner Gebote, und sie thuet, und ihr heilig seiet eurem Gott. Ich bin der Ewige, euer Gott, der Ich euch herausgeführt habe aus dem Lande Mizrajim, euch ein Gott zu sein, Ich, der Ewige, euer Gott.

כשאומרים זולת אומרים כאשכנז אמת ויציב הקטן עד זולתך אבל בפולין אין מתליסן רק על הראשונים:

אֱמֶת וְיַצִּיב וְנָכוֹן וְקַיָּם וְיָשָׁר וְנֶאֱמָן וְאָהוּב וְחָבִיב וְנֶחְמָד וְנָעִים וְנוֹרָא וְאַדִּיר וּמְתֻקָּן וּמְקֻבָּל וְטוֹב וְיָפֶה הַדָּבָר הַזֶּה עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד: אֱמֶת אֱלֹהֵי עוֹלָם מַלְכֵּנוּ צוּר יַעֲקֹב מָגֵן יִשְׁעֵנוּ: לְדוֹר וָדוֹר הוּא קַיָּם וּשְׁמוֹ קַיָּם וְכִסְאוֹ נָכוֹן וּמַלְכוּתוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ לָעַד קַיָּמֶת: וּדְבָרָיו חָיִים וְקַיָּמִים נֶאֱמָנִים וְנֶחֱמָדִים לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים עַל־אֲבוֹתֵינוּ וְעָלֵינוּ עַל־בָּנֵינוּ וְעַל־דּוֹרוֹתֵינוּ וְעַל־כָּל־דּוֹרוֹת זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ:

עַל הָרִאשׁוֹנִים וְעַל הָאַחֲרוֹנִים דָּבָר טוֹב וְקַיָּם לְעוֹלָם וָעֶד: אֱמֶת וֶאֱמוּנָה חֹק וְלֹא יַעֲבוֹר: אֱמֶת שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מַלְכֵּנוּ מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ גֹּאֲלֵנוּ גּוֹאֵל אֲבוֹתֵינוּ יוֹצְרֵנוּ צוּר יְשׁוּעָתֵנוּ פּוֹדֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ מֵעוֹלָם שְׁמֶךָ אֵין אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ:

אֱמֶת וְיַצִּיב וְנָכוֹן וְקַיָּם וְיָשָׁר וְנֶאֱמָן וְטוֹב וְיָפֶה הַדָּבָר הַזֶּה. עַל אֲבוֹתֵינוּ וְעָלֵינוּ וְעַל בָּנֵינוּ וְעַל דּוֹרוֹתֵינוּ וְעַל כָּל־דּוֹרוֹת זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ:

עַל הָרִאשׁוֹנִים וְעַל הָאַחֲרוֹנִים לְעוֹלָם וָעֶד חֹק וְלֹא יַעֲבוֹר. אֱמֶת שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד: אֱמֶת הוּא מַלְכֵּנוּ מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ אֱמֶת. לְמַעַן שִׁמְךָ מַהֵר לְגָאֳלֵנוּ כַּאֲשֶׁר גָּאַלְתָּ אֶת־אֲבוֹתֵינוּ: אֱמֶת מֵעוֹלָם שִׁמְךָ הַגָּדוֹל עָלֵינוּ נִקְרָא בְּאַהֲבָה אֵין אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ:

עֶזְרַת אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם מָגֵן וּמוֹשִׁיעַ לִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר: בְּרוּם עוֹלָם מוֹשָׁבֶךָ

אמת Wahr und gültig ist das Wort, festgegründet und ewig bleibend, gerade, treu, bewährt, lieblich und theuer, voll Anmuth und holdselig, erhaben und gewaltig, wohlgeordnet und wohlgefällig, gut und schön für uns auf immer und ewig. Wahr ist der Weltengott, unser König, der Hort Jaakobs, unseres Heiles Schild. Für alle Geschlechter dauert Er, und sein Name dauert, und sein Thron ist festgegründet und sein Reich und seine Treue bestehet für ewig. Und seine Worte lebendig und ewigbestehend, treubewährt und stets begehrt, für immer und in alle Zeit und in Ewigkeit, so für unsere Väter wie für uns, für unsere Kinder und all unsere Nachkommen und die Nachkommen des Stammes Jisraels, Deine Knechte; für die früheren Geschlechter wie für die spätesten ein Wort, gut und gültig, auf immer und ewig; Wahrheit und Wahrhaftigkeit, ein Gesetz, das nie sich wandelt. Wahr ist es, daß Du Derselbige bist und bleibst, Ewiger, unser Gott, und unserer Väter Gott, unser König, König unserer Väter, unser Erlöser, Erlöser unserer Väter, unser Schöpfer, Hort unseres Heils, unser Befreier und Retter von jeher Dein Name. Kein Gott außer Dir!

עזרת Beistand unserer Väter warst Du von ewig her, Schild und Helfer ihren Kindern nach ihnen in jeglichem Geschlechte; in der Weltenhöhe ist Dein Sitz, und Deines Rechtes Walten und Deine Milde reicht bis an die Enden der Erde. Glücklich der Mann, der horcht auf Deine Gebote, und Deine Lehre und Dein Wort sich zu Herzen nimmt. Es ist wahr, Du bist ein Herr Deines Volkes, und ein König, mächtig, ihren Streit zu führen. Es ist wahr, Du bist der Erste und Du bist der Letzte, und außer Dir haben wir keinen König, der erlöst und errettet. Aus Mizrajim hast Du uns erlöst, Ewiger, unser Gott, und aus dem Sklavenhause uns befreit; alle ihre Erstgebornen

וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד אַפְסֵי־אָרֶץ: אַשְׁרֵי אִישׁ שֶׁיִּשְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יָשִׂים עַל לִבּוֹ: אֱמֶת אַתָּה הוּא אָדוֹן לְעַמֶּךָ וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר לָרִיב רִיבָם: אֱמֶת אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ: מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ. כָּל־בְּכוֹרֵיהֶם הָרַגְתָּ וּבְכוֹרְךָ גָּאָלְתָּ וְיַם־סוּף בָּקַעְתָּ וְזֵדִים טִבַּעְתָּ וִידִידִים הֶעֱבַרְתָּ וַיְכַסּוּ־מַיִם צָרֵיהֶם אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר: עַל־זֹאת שִׁבְּחוּ אֲהוּבִים וְרוֹמְמוּ אֵל וְנָתְנוּ יְדִידִים זְמִירוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם רָם וְנִשָּׂא גָּדוֹל וְנוֹרָא מַשְׁפִּיל גֵּאִים וּמַגְבִּיהַּ שְׁפָלִים מוֹצִיא אֲסִירִים וּפוֹדֶה עֲנָוִים וְעוֹזֵר דַּלִּים וְעוֹנֶה לְעַמּוֹ בְּעֵת שַׁוְּעָם אֵלָיו. תְּהִלּוֹת לְאֵל עֶלְיוֹן בָּרוּךְ הוּא וּמְבֹרָךְ: מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם:

מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְיָ מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה־פֶלֶא:

שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְּחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ עַל־שְׂפַת־הַיָּם יַחַד כֻּלָּם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ:

יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד:

צוּר יִשְׂרָאֵל קוּמָה בְּעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל וּפְדֵה כִנְאֻמֶךָ יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל. גֹּאֲלֵנוּ יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

hast Du erschlagen, und Deinen Erstgebornen hast Du erlöst, und das Schilfmeer gespalten, und die Uebermüthigen hast Du versenkt, und Deine Lieblinge hindurchgeführt, daß die Wasser ihre Feinde deckten, nicht Einer von ihnen blieb übrig. Darob priesen Dich die von Dir Geliebten, und erhoben den Allmächtigen, und Deine Lieblinge spendeten Gesänge, Lieder und Lobpreisungen, Segnungen und Dankesworte dem Könige, dem Gotte, der ewig lebt und dauert, hoch und erhaben, groß und mächtig ist, der die Trotzigen beugt und erhebt die Gebeugten, frei hinausführt die Gefesselten, und löset die Bedrückten, und beisteht den Verkümmerten, und sein Volk erhört, sobald es zu ihm ruft; sie spendeten Lob dem höchsten Gotte, gelobt sei Er und gepriesen! — Moscheh und die Kinder Jisrael stimmten Dir ein Loblied an, in voller Freude, und sie Alle sprachen:

מי Wer ist wie Du, Herr, unter den Göttern, wer wie Du verherrlicht in Heiligkeit, furchtbar in seinen ruhmwürdigen Thaten, Wunderthäter!

שירה Ein neues Lied sangen die Erlösten zu Deines Namens Preis am Meeresstrande, einmüthig Alle dankten sie und huldigten Dir und sprachen:

יי Der Ewige wird regieren immer und ewig!

צור Hort Jisraels! steh' auf zum Beistande Jisraels, und befreie nach Deiner Verheißung Jehudah und Jisrael, Du, unser Erlöser, — Ewiger der Heerschaaren ist sein Name, — Heiliger Jisraels! Gelobt seist Du, o Ewiger, der Jisrael erlöset hat!

(Die Tefillah für Rosch-Haschanah S. 356, für Jom Kippur S. 388, für die übrigen Feiertage S. 339.)

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה·

(בשבת שובה זָכְרֵנוּ לְחַיִּים. מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים. וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים.)

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ·

(Im Winter: מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם)

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה·

(בשבת שובה מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים·)

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

(Keduschah bei Wiederholung der Tefillah.)

ח׳ נְקַדֵּשׁ אֶת־שִׁמְךָ בָּעוֹלָם כְּשֵׁם שֶׁמַּקְדִּישִׁים אוֹתוֹ בִּשְׁמֵי מָרוֹם כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר:

ק״ח קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

ח׳ אָז בְּקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל אַדִּיר וְחָזָק מַשְׁמִיעִים קוֹל מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת שְׂרָפִים לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ:

ק״ח בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

אדני O Herr, öffne meine Lippen und mein Mund verkünde Dein Lob!

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott und Gott unsrer Väter, Gott Abraham's, Jizchak's und Jaakob's, Allmächtiger, Großer, Erhabener, Furchtbarer, höchster Gott, der in Güte Gnade erweiset, und dem Alles eignet, der gedenket der frommen Werke der Väter, und den Erlöser bringen wird ihren spätesten Abkömmlingen, um seines Namens Willen in Liebe.

(In den zehn Bußtagen: Gedenk' unser zum Leben, Herr, der will, daß wir leben, und schreibe uns in das Buch des Lebens, um Deinetwillen, Gott, ewiglebender.)

מלך König, Beistand und Retter und Schirm. Gelobt seist Du, Ewiger, Schirm des Abraham.

אתה Du bist mächtig in Ewigkeit, o Herr, Du belebst die Todten, stark, um stets zu helfen.

(Im Winter: Der wehen läßt den Wind und herabkommen den Regen.)

מכלכל Der erhält die Lebenden in Gnaden, belebt die Todten in großer Barmherzigkeit, stützt die Fallenden und heilt die Kranken, erlöst die Gefesselten, und bewährt seine Treue den im Staube Schlafenden. Wer ist wie Du, Herr der Stärke, und wer Dir ähnlich? König, der tödtet und wieder belebt, und sprossen lässet das Heil.

(In den zehn Bußtagen: Wer ist wie Du, Vater des Erbarmens, der gedenket seiner Geschöpfe zum Leben, in Erbarmen).

ונאמן Und Du bist zuverlässig, daß Du beleben wirst die Todten. Gelobt seist Du, Ewiger, der die Todten belebt.

(Kedulchah bei Wiederholung der Tefillah.)

נקדש (Vorb.) Wir wollen Deinem Namen die Heiligung bringen in dieser Welt, wie ihm die Heiligung wird in den Himmeln droben, wie geschrieben steht durch Deinen Propheten: Und Einer rief dem Andern zu, und sprach:

קדוש (Gem.) Heilig, heilig, heilig ist der Ewige der Heerschaaren, soweit die Erde reicht, seine Herrlichkeit.

אז (Vorb.) Und mit gewaltigem, mächtig erbrausendem Halle lassen sie die Stimme vernehmen, sich erhebend den Serafim entgegen, die ihnen zurufen:

ברוך (Gem.) Gelobt sei die Herrlichkeit des Ewigen, ein Jeglicher von seiner Stätte aus.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ: (בשבת שובה הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:)

יִשְׂמַח מֹשֶׁה בְּמַתְּנַת חֶלְקוֹ כִּי עֶבֶד נֶאֱמָן קָרָאתָ לּוֹ. כְּלִיל תִּפְאֶרֶת בְּרֹאשׁוֹ נָתַתָּ בְּעָמְדוֹ לְפָנֶיךָ עַל הַר־סִינַי. וּשְׁנֵי לֻחוֹת אֲבָנִים הוֹרִיד בְּיָדוֹ. וְכָתוּב בָּהֶם שְׁמִירַת שַׁבָּת. וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ:

וְשָׁמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת־הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם: בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִוא לְעֹלָם כִּי שֵׁשֶׁת־יָמִים עָשָׂה יְיָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ:

וְלֹא נְתַתּוֹ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת. וְלֹא הִנְחַלְתּוֹ מַלְכֵּנוּ לְעוֹבְדֵי פְסִילִים. וְגַם בִּמְנוּחָתוֹ לֹא יִשְׁכְּנוּ עֲרֵלִים. כִּי לְיִשְׂרָאֵל

ח׳ מִמְּקוֹמְךָ מַלְכֵּנוּ תוֹפִיעַ וְתִמְלוֹךְ עָלֵינוּ כִּי מְחַכִּים אֲנַחְנוּ לָךְ מָתַי תִּמְלֹךְ בְּצִיּוֹן בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד תִּשְׁכּוֹן: תִּתְגַּדַּל וְתִתְקַדַּשׁ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ לְדוֹר וָדוֹר וּלְנֵצַח נְצָחִים: וְעֵינֵינוּ תִרְאֶינָה מַלְכוּתֶךָ כַּדָּבָר הָאָמוּר בְּשִׁירֵי עֻזֶּךָ עַל יְדֵי דָוִד מְשִׁיחַ צִדְקֶךָ:

ק״ח יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

ח׳ לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל (הַמֶּלֶךְ) הַקָּדוֹשׁ:

אתה Du bist heilig und Dein Name ist heilig, und Heilige an jedem Tage preisen Dich ewiglich. Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger Gott. (In den zehn Bußtagen: heiliger König.)

ישמח Es freue sich Moscheh mit dem ihm gegönnten Theile, da Deinen treuen Knecht Du ihn genannt. Ein Prachtdiadem auf das Haupt hast Du ihm gesetzt, als er vor Dir stand auf dem Berge Sinai, und die beiden steinernen Tafeln brachte er mit hinab in seiner Hand, uud darauf geschrieben das Gebot der Sabbatwahrung und so heißt es in Deiner Lehre:

ושמרו Und es sollen hüten die Kinder Jisrael den Sabbath, daß sie feiern den Sabbath in all' ihren Geschlechtern, als ein ewig Bündniß. Zwischen mir und den Kindern Jisrael ist er ein Zeichen für ewig, daß in sechs Tagen der Ewige Himmel und Erde geschaffen und am siebenten Tage gefeiert und gerastet.

ולא Und Du hast ihn, Ewiger, unser Gott, nicht gegeben den Völkern der Länder, und ihn nicht zu Theil werden lassen den Götzenanbetern, und an seiner Ruhe haben nicht Theil die Fremden, denn Jisrael, Deinem Volke, hast Du ihn gegeben in

---

ממקומך (Vorb.) Aus Deiner Stätte, Du, unser König! glänz' hervor und walte über uns, denn wir harren auf Dich, wenn Du wieder herrschen wirst in Zijon, bald in unsern Tagen, für alle Zeit und Ewigkeit thronend. O werde erhoben und geheiligt in Deiner Stadt Jeruschalajim für alle Geschlechter und in alle Dauer der Zeiten! Und unser Auge möge schauen Dein Reich, wie das in den Sängen Deiner Verherrlichung gesprochene Wort lautet, durch David, Deinen frommen Gesalbten:

ימלך (Gem.) Herrschen wird der Ewige in Ewigkeit, Dein Gott, Zijon, in alle Geschlechter. Hallelujah!

לדור (Vorb.) Von Geschlecht zu Geschlecht wollen wir verkünden Deine Größe und in alle Dauer und Ewigkeit Dir die Heiligung bringen, und Dein Preis, unser Gott, soll aus unserem Munde nie entweichen in alle Zeit und Ewigkeit! Denn Gott und König, groß und heilig bist Du. Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger Gott (heiliger König).

עַמְּךָ נְתַתּוֹ בְּאַהֲבָה. לְזֶרַע יַעֲקֹב אֲשֶׁר בָּם בָּחָרְתָּ. עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ. וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ. וְיָנוּחוּ בָהּ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת־הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

(An ראש חדש und חול המועד wird יעלה ויבוא (S. 68) eingeschaltet:)

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ

Liebe, dem Saamen Jaakobs, den Du erkoren, dem Volke Derer, die den Sabbath weihen. Sie alle mögen sich sättigen und sich laben an Deinem Gute; und am siebenten Tage hast Du Wohlgefallen gefunden und ihn geheiligt, den köstlichsten der Tage ihn genannt, ein Gedächtniß an das Werk der Schöpfung.

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter! Laß Dir unsere Ruhe wohlgefallen. Heilige uns durch Deine Gebote und laß Deine Lehre unser Theil sein, sättige uns mit Deinem Gute, und erfreue uns mit Deiner Hülfe. Und läut're unser Herz, Dir in Wahrheit zu dienen, und gönne uns, Ewiger, unser Gott, in Liebe und Wohlwollen Deinen heiligen Sabbath, daß an ihm ruhe Jisrael, das Deinen Namen heiligt. Gelobt seist Du, Ewiger, der da heiliget den Sabbath.

רצה Laß Dir wohlgefallen, Ewiger unser Gott, Dein Volk Jisrael und sein Gebet und führe zurück den Tempeldienst in Deine heiligen Hallen, und die Feueropfer Jisrael's und sein Gebet in Liebe nimm an mit Huld, und zum Wohlgefallen stets vor Dir sei der Gottesdienst Jisraels, Deines Volkes.

(An Rosch ha-Chodesch und Chol ha-Moed: „Unser Gott" u. s. w. S. 69.)

ותחזינה Und schauen mögen unsere Augen, wenn Du zurückkehrst nach Zijon, in Barmherzigkeit. Gelobt seist Du, Ewiger, der zurückbringen wird seine Herrlichkeit nach Zijon.

מודים Wir danken Dir und bekennen, daß Du bist der Ewige unser Gott und unserer Väter Gott auf immer und ewig, Hort unseres Lebens, Schild unseres Heils bist Du durch alle Geschlechter. Wir danken Dir und verkünden Dein Lob für unser Leben, das gegeben ist in Deine Hand, wegen unserer Seelen, die Dir sind anvertraut, und wegen Deiner Wunder, die an

נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם · הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ · מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב
שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ ·
בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

(An Chanukah על הנסים S. 70.)

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

(בשבת שובה וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ.)

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת־שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

(Der Vorbeter bei Wiederholung der Tefillah:)

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ ·

(בשבת שובה בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם:)

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

jedem Tage uns geleiten, und wegen Deiner unvergleichlichen Thaten und Gnadenbezeugungen zu jeglicher Zeit, Abends und Morgens und Mittags. Allgütiger! Denn nicht geht zu Ende Deine Barmherzigkeit, — Du Allerbarmer! Denn kein Aufhören kennt Deine Huld. Von jeher hoffen wir auf Dich.

(An Chanukah: „Ob der Wunder" u. s. w. S. 71.)

ועל Und für dies Alles sei gesegnet und erhoben Dein Name, unser König, beständig auf immer und ewig.

(In den zehn Bußtagen wird eingeschaltet.)

וכתוב O, verzeichne zum heilvollen Leben alle Genossen Deines Bundes.

וכל Und Alles, was lebt, danke Dir ewiglich, und rühmen möge es Deinen Namen in Wahrheit, o Gott, Du unser Schutz und unser Beistand ewiglich. Gelobt seist Du, Ewiger, Allgütiger ist Dein Name, und Dir ist es schön, dankendes Bekenntniß abzulegen.

שים Laß Frieden, Heil und Segen, Gunst, Gnad' und Erbarmen kommen über uns und ganz Jisrael, Dein Volk. Segne uns Alle, unser Vater, insgesammt mit dem Lichte Deines Antlitzes, denn in dem Lichte Deines Antlitzes gabst Du uns, Ewiger, unser Gott, die Lehre des Lebens und die Liebe zur Milde und Gerechtigkeit und Segen und Erbarmen und Leben und Frieden. Und laß es Dir wohlgefällig sein zu segnen Dein Volk Jisrael zu jeder Zeit und Stunde mit Deinem Frieden.

(In den zehn Bußtagen wird geschlossen:)

בספר Im Buche des Lebens, Segens und Friedens und gesegneter Erhaltung möge unser gedacht und wir darin eingezeichnet werden, so wie Dein ganzes Volk, das Haus Jisrael's, zu gesegnetem Leben und zum Frieden. Gelobt seist Du, Ewiger, der erschafft den Frieden.

Gelobt seist Du Ewiger, der segnet sein Volk Jisrael mit Frieden.

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם
וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף
נַפְשִׁי וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם.
עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן
תּוֹרָתֶךָ: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי
פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה
שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהִי רָצוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:
וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת.
וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

(An Chol ha-Moed, Rosch ha-Chodesch und Chanuka folgt hier Hallel (S. 325).

סדר הוצאת ספר התורה.

אֵין כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים אֲדֹנָי וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים
וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר: יְיָ מֶלֶךְ יְיָ מָלָךְ יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד:
יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

אַב הָרַחֲמִים הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת־צִיּוֹן תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָיִם: כִּי בְךָ
לְבַד בָּטָחְנוּ מֶלֶךְ אֵל רָם וְנִשָּׂא אֲדוֹן עוֹלָמִים:

וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה יְיָ וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ
וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ: כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה
וּדְבַר יְיָ מִירוּשָׁלָיִם:

בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ:

(An Feiertagen: die hier und S. 184 folgende Einschaltung; sonst wird בריך (S. 186) fortgefahren.)

יְהוָֹה ׀ יְהוָֹה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב
חֶסֶד וֶאֱמֶת: נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן
וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה:

אלהי Mein Gott, bewahre meine Zunge vor Bösem, und meine Lippen, daß sie nichts Trügliches reden. Denen, die mich schmähen, laß meine Seele schweigen und gleich dem Staube sei sie demüthig gegen Alle. O öffne mein Herz durch Deine Lehre, und Deinen Geboten eile meine Seele nach. Und aller derer, die gegen mich Böses sinnen, Rath und Anschlag zerstöre, und vereitle ihr Sinnen. Thue es um Deines Namens, um Deiner Rechten, um Deiner Heiligkeit, um Deiner Lehre willen. Auf daß Deine Lieblinge gerettet werden, hilf mit Deiner Rechten und erhöre mich! Mögen wohlgefällig sein meines Mundes Worte und meines Herzens Sinnen vor Dir, Ewiger, mein Hort und Erlöser. Der Frieden stiftet in seinen Höhen, Er lasse walten Frieden über uns und über ganz Jisrael. Darauf sprechet: Amen!

יהי Mög' es Dir wohlgefällig sein, Ewiger, unser Gott, und Gott unserer Väter, daß erbauet werde das Heiligthum bald in unsern Tagen, und laß uns an Deiner Lehre unser Theil haben. Dort wollen wir Dir dienen in Ehrfurcht, wie in den Tagen der Vorwelt und in den Jahren der ältesten Zeiten.

(An Chol ha-Moed, Rosch ha-Chodesch und Chanuka folgt hier Hallel S. 328.)

אין Keiner ist wie Du unter den Göttern, o Herr! und Nichts wie Deine Werke! Dein Reich ist ein Reich aller Ewigkeiten, und Deine Herrschaft geht durch alle Geschlechter. Der Ewige ist Herrscher, der Ewige war Herrscher, der Ewige wird herrschen in alle Zeit und Ewigkeit. Der Ewige wird Macht verleihen seinem Volke, der Ewige segne sein Volk mit Frieden!

אב Vater des Erbarmens! Erweise Zijon Güte in Deiner Huld, baue die Mauern Jeruschalajim's. Denn auf Dich allein vertrauen wir, König, Gott, hoch und erhaben, Herr der Ewigkeiten!

(Beim Herausnehmen der Thorah.)

ויהי Und es geschah, wenn aufbrach die Bundeslade, da sprach Moscheh: Erhebe Dich, Ewiger, daß sich zerstreuen Deine Feinde, und flüchten, die Dich hassen, vor Deinem Angesichte. Denn von Zijon geht aus die Lehre und das Wort des Ewigen von Jeruschalajim.

ברוך Gelobt sei, der ertheilt hat die Lehre seinem Volke Jisrael in seiner Heiligkeit.

(An Feiertagen: Die hier und S. 185 folgende Einschaltung; sonst wird mit „Gelobt sei" S. 186 fortgefahren.)

יי Ewiger! Ewiger! Gott, barmherzig und gnädig, langmüthig und reich an Huld und Treue, der bewahret Huld bis in's tausendste Geschlecht, der verzeihet Sünde, Missethat und Vergehen.

אן פסח, שבועות, סוכות אונד ש״ע:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם מַלֵּא מִשְׁאֲלוֹת לִבִּי לְטוֹבָה וְהָפֵק רְצוֹנִי וְתֵן שְׁאֵלָתִי וְזַכֵּנִי (ואת אשתי ובני ובנותי) לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. וּמַלְּטֵנִי מִיֵּצֶר הָרָע. וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. וְזַכֵּנוּ כְּדֵי שֶׁתִּשְׁרֶה שְׁכִינָתְךָ עָלֵינוּ. וְהוֹפַע עָלֵינוּ רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה וְיִתְקַיֵּם בָּנוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב וְנָחָה עָלָיו רוּחַ יְיָ. רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה. רוּחַ עֵצָה וּגְבוּרָה. רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְיָ. וְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁאֶזְכֶּה לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים בְּעֵינֶיךָ. וְלָלֶכֶת בְּדַרְכֵי יְשָׁרִים לְפָנֶיךָ. וְקַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. כְּדֵי שֶׁנִּזְכֶּה לְחַיִּים טוֹבִים וַאֲרוּכִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. וְתִשְׁמְרֵנוּ מִמַּעֲשִׂים רָעִים. וּמִשָּׁעוֹת רָעוֹת הַמִּתְרַגְּשׁוֹת לָבֹא לָעוֹלָם. וְהַבּוֹטֵחַ בַּיְיָ חֶסֶד יְסוֹבְבֶנְהוּ אָמֵן:

אן ר״ה, יו״כ אונד הושענא רבא.

רִבּוֹן הָעוֹלָם מַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ לְטוֹבָה וְהָפֵק רְצוֹנֵנוּ וְתֵן לָנוּ שְׁאֵלָתֵנוּ. וּמְחוֹל עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ וְעַל כָּל עֲוֹנוֹת אַנְשֵׁי בָתֵּינוּ מְחִילָה בְּחֶסֶד מְחִילָה בְּרַחֲמִים. וְטַהֲרֵנוּ מֵחֲטָאֵינוּ וּמֵעֲוֹנוֹתֵינוּ וּמִפְּשָׁעֵינוּ. וְזָכְרֵנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ. וּפָקְדֵנוּ בִּפְקֻדַּת יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. וְזָכְרֵנוּ לְחַיִּים טוֹבִים וַאֲרוּכִים וּלְשָׁלוֹם לְפַרְנָסָה וְכַלְכָּלָה. וְתֵן לָנוּ לֶחֶם לֶאֱכוֹל וּבֶגֶד לִלְבּוֹשׁ וְעֹשֶׁר וְכָבוֹד וְאֹרֶךְ יָמִים לַהֲגוֹת בְּתוֹרָתֶךָ וּלְקַיֵּם מִצְוֹתֶיהָ וְשֵׂכֶל וּבִינָה לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל עִמְקֵי סוֹדוֹתֶיהָ. וּשְׁלַח רְפוּאָה לְכָל מַכְאוֹבֵינוּ וּתְבָרֵךְ אֶת כָּל מַעֲשֵׂי יָדֵינוּ. וְתִגְזוֹר עָלֵינוּ גְּזֵרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת וּתְבַטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת. וְתַטֶּה לֵב הַמַּלְכוּת וְיוֹעֲצֶיהָ וְשָׂרֶיהָ עָלֵינוּ לְטוֹבָה. אָמֵן וְכֵן יְהִי רָצוֹן:

An Pesach, Schabuoth, Succoth und Schemini-Azereth:

רבונו Herr der Welt! erfülle meines Herzens Wünsche zum Segen, und gewähre mein Verlangen, und erfülle mir meine Bitte, nnd würdige mich und die Meinigen, Deinen Willen mit ganzem Herzen zu erfüllen, und bewahre mich vor dem sündigen Triebe, und laß Deine Lehre unser Theil sein. Würdige uns, daß Dein Gottesglanz über uns walte. Laß über uns strahlen den Geist der Weisheit und Einsicht, daß an uns sich erfülle das Prophetenwort: Und es wird auf ihm ruhen der Geist des Ewigen, der Geist der Weisheit und Einsicht, der Geist des Rathes und der Stärke, der Geist der Erkenntniß und Furcht des Ewigen. So möge es denn auch Dein Wohlgefallen sein, Ewiger, unser Gott und unserer Väter Gott! daß ich so glücklich sein möge, das in Deinen Augen Gute zu vollbringen, und auf den Wegen der Frommen vor Dir zu wandeln. Heilige uns durch Deine Gebote, daß wir theilhaft werden gesegneten und dauernden Lebens, des Lebens in einer künftigen Welt, und bewahr' uns vor bösen Handlungen und bösen Stunden, die heranstürmen in das Leben dieser Welt. Wer aber auf den Ewigen vertraut, Huld umringet ihn. Amen!

An Rosch ha-Schanah, Jom Kippur und Hoschanah Rabba:

רבון Herr der Welten! erfülle unsere Bitten zum Segen, und gewähre unsern Wunsch. Gieb uns, was wir erbitten, und verzeihe uns all unsere Sünden und all die Sünden der Leute unseres Hauses; gewähre uns Verzeihung in Liebe und Vergebung in Barmherzigkeit; reinige uns von unseren Sünden, Vergehungen und Missethaten. Denke unser in segensreichem Gedächtnisse vor Dir, und verhänge über uns Heil und Erbarmen; denke unser zu glücklichem, langem Leben und zum Frieden, zur Ernährung und Erhaltung; gieb uns Brod zum Essen und Gewand zur Bekleidung, Reichthum und Ehre und Lebensdauer, uns zu befleißigen Deiner Lehre, und zu erfüllen ihre Gebote; gieb uns Einsicht und Verstand, um zu verstehen und einzusehen die Tiefen des in ihr verborgenen Geistes. Sende Heilung all unsern Schmerzen, und segne jegliches Werk unserer Hand. Fasse über uns segensvolle Beschlüsse zu Heil und Trost, und vereitle jeden über uns gefaßten bösen Beschluß, und lenke das Herz der Regierenden und ihrer Räthe und Angesehenen auf uns zum Heile. Amen! Und so sei es Dir wohlgefällig!

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי:
וַאֲנִי תְפִלָּתִי לְךָ יְיָ עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב־חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ: ג"ם
בְּרִיךְ שְׁמֵהּ דְּמָרֵא עָלְמָא. בְּרִיךְ כִּתְרָךְ וְאַתְרָךְ. יְהֵא רְעוּתָךְ עִם עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְעָלַם. וּפֻרְקַן יְמִינָךְ אַחֲזֵי לְעַמָּךְ בְּבֵית מַקְדְּשָׁךְ וּלְאַמְטוּיֵא לָנָא מִטּוּב נְהוֹרָךְ וּלְקַבֵּל צְלוֹתַנָא בְּרַחֲמִין. יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתוֹרִיךְ לָן חַיִּין בְּטִיבוּתָא. וְלֶהֱוֵא אֲנָא פְּקִידָא בְּגוֹ צַדִּיקַיָּא. לְמִרְחַם עָלַי וּלְמִנְטַר יָתִי וְיַת כָּל־דִּי לִי וְדִי לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל. אַנְתְּ הוּא זָן לְכֹלָּא וּמְפַרְנֵס לְכֹלָּא. אַנְתְּ הוּא שַׁלִּיט עַל כֹּלָּא. אַנְתְּ הוּא דְּשַׁלִּיט עַל מַלְכַיָּא וּמַלְכוּתָא דִּילָךְ הִיא. אֲנָא עַבְדָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּסָגִידְנָא קַמֵּהּ וּמִקַּמֵּהּ דִּיקַר אוֹרַיְתֵהּ בְּכָל־עִדָּן וְעִדָּן. לָא עַל אֱנָשׁ רָחִיצְנָא. וְלָא עַל בַּר אֱלָהִין סָמִיכְנָא. אֶלָּא בֶּאֱלָהָא דִשְׁמַיָּא. דְּהוּא אֱלָהָא קְשׁוֹט. וְאוֹרַיְתֵהּ קְשׁוֹט. וּנְבִיאוֹהִי קְשׁוֹט. וּמַסְגֵּא לְמֶעְבַּד טַבְוָן וּקְשׁוֹט. בֵּהּ אֲנָא רָחִיץ וְלִשְׁמֵהּ קַדִּישָׁא יַקִּירָא אֲנָא אֵמַר תֻּשְׁבְּחָן. יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתִפְתַּח לִבִּי בְּאוֹרַיְתָא וְתַשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דְּלִבָּאִי וְלִבָּא דְכָל־עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְטָב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם:

יהיו Mögen Dir wohlgefällig sein die Worte meines Mundes und das Sinnen meines Herzens, Ewiger. mein Hort und mein Erlöser!

ואני Und mein Gebet an Dich, o Ewiger! komme zur Gnadenzeit, o Gott! In der Fülle Deiner Gnade erhöre mich durch die treue Zuversicht Deines Heiles.

בריך Gelobt sei der Name des Weltenherrn, gelobt seiner Allmacht Krone und Stätte! Möge Deine Gnade sein mit Deinem Volke Israel in Ewigkeit, und die siegreiche Macht Deiner Rechten laß schauen Dein Volk in Deinem Heiligthume; laß uns zuströmen den Segen Deiner Erleuchtung und nimm unser Gebet an in Liebe. Möge es Dein Wille sein, daß Du uns in Gnaden das Leben verlängerst, und laß mich meine Stelle haben in der Mitte der Frommen, daß Du Dich mein erbarmest, mich schützest und all die Meinigen und die Deinem Volke Israel angehören. Du speisest Alle, und verpflegest Alle, Du, der Herrscher über Alles, Du, der herrschet über Könige, und die Herrschaft ist Dein. Ich stehe hier als Knecht des Heiligen, Hochgelobten. Vor ihm beuge ich mich und vor der Würde seiner Lehre zu jeglicher Zeit. Auf keinen Sterblichen verlasse ich mich, und auf Keinen, der Göttlichkeit sich zuspricht, lehne ich mich, — nur auf den Gott des Himmels, der da ist ein Gott in Wahrheit, und dessen Lehre ist Wahrheit, und dessen Propheten sind Wahrheit, und der in reicher Fülle übt Thaten der Liebe und Wahrheit; auf ihn vertraue ich, und seinem Namen, dem heiligen und weihevollen, spende ich Loblieder. Möge es Dein Wille sein, daß Du öffnest mein Herz für die Lehre, und erfüllest die Wünsche meines Herzens und des Herzens Deines ganzen Volkes Israel zum Guten, zum Leben und zum Frieden.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:
אֶחָד אֱלֹהֵינוּ גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ קָדוֹשׁ שְׁמוֹ:
גַּדְּלוּ לַייָ אִתִּי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו:

לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ:

עַל הַכֹּל יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל־מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: בָּעוֹלָמוֹת שֶׁבָּרָא הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא: כִּרְצוֹנוֹ וְכִרְצוֹן יְרֵאָיו וְכִרְצוֹן כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל: צוּר הָעוֹלָמִים אֲדוֹן כָּל־הַבְּרִיּוֹת אֱלוֹהַּ כָּל־הַנְּפָשׁוֹת: הַיּוֹשֵׁב בְּמֶרְחֲבֵי מָרוֹם הַשּׁוֹכֵן בִּשְׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם: קְדֻשָּׁתוֹ עַל הַחַיּוֹת וּקְדֻשָּׁתוֹ עַל כִּסֵּא הַכָּבוֹד: וּבְכֵן יִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ בָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְעֵינֵי כָּל־חָי: וְנֹאמַר לְפָנָיו שִׁיר חָדָשׁ כַּכָּתוּב. שִׁירוּ לֵאלֹהִים זַמְּרוּ שְׁמוֹ סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו: וְנִרְאֵהוּ עַיִן בְּעַיִן בְּשׁוּבוֹ אֶל נָוֵהוּ כַּכָּתוּב. כִּי עַיִן בְּעַיִן יִרְאוּ בְּשׁוּב יְיָ צִיּוֹן: וְנֶאֱמַר וְנִגְלָה כְּבוֹד יְיָ וְרָאוּ כָל־בָּשָׂר יַחְדָּו כִּי פִּי יְיָ דִּבֵּר:

אַב הָרַחֲמִים הוּא יְרַחֵם עַם עֲמוּסִים וְיִזְכֹּר בְּרִית אֵיתָנִים וְיַצִּיל נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשָּׁעוֹת הָרָעוֹת וְיִגְעַר בְּיֵצֶר הָרָע מִן־הַנְּשׂוּאִים וְיָחֹן

שמע Höre Israel! der Ewige, unser Gott, ist ein einiges, ewiges Wesen!

אחד Einzig ist unser Gott, groß unser Herr, Heiliger, sein Name!

גדלו Erhebet den Ewigen mit mir! und seinen Namen wollen wir vereint verherrlichen.

לך Dein, o Ewiger, ist die Größe und die Stärke und die Herrlichkeit, die Macht und der Glanz, ja Dein Alles im Himmel und auf Erden. Dein, o Ewiger! ist die Herrschaft, und du bist es, der sich erhebet über Alles als Haupt. Erhebet den Ewigen unsern Gott, und bücket euch vor dem Schemel seiner Füße, heilig ist Er! Erhebet den Ewigen, unsern Gott, und bücket euch vor seinem heiligen Berge, denn heilig ist der Ewige, unser Gott!

אב Der Vater des Erbarmens erbarme sich des Volkes, des von ihm geschützten und gedenke des Bundes mit den urgewaltigen Ahnen, und rette un-

אותנו לפלטת שלמים וימלא משאלותינו במדה טובה ישועה ורחמים:

כהגיע הש"ץ על הבימה מניח הס"ת על השולחן ופותח ואומר:

ויעזור ויגן ויושיע לכל החוסים בו. ונאמר אמן: הכל הבו גדל לאלהינו ותנו כבוד לתורה. כהן קרב. יעמוד (פלוני בר פלוני הכהן): ברוך שנתן תורה לעמו ישראל בקדשתו: תורת יי תמימה משיבת נפש עדות יי נאמנה מחכימת פתי: פקודי יי ישרים משמחי לב מצות יי ברה מאירת עינים: יי עז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום: האל תמים דרכו אמרת יי צרופה מגן הוא לכל החוסים בו:

קהל ואתם הדבקים ביי אלהיכם חיים כלכם היום:

העולה לתורה מברך.

ברכו את־יי המברך:

ברוך יי המברך לעולם ועד:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בחר בנו מכל־העמים ונתן לנו את־תורתו. בא"י נותן התורה:

אחר הקריאה.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר נתן לנו תורת אמת וחיי עולם נטע בתוכנו. בא"י נותן התורה:

sere Seelen vor bösen Stunden, und wende ab jede sündige Regung den von ihm Geschirmten, und begnadige uns zu steter Erhaltung, und erfülle unsere Wünsche in reichem Maße, in Heil und Erbarmen.

(Der zur Thorah Gerufene spricht:)

ברכו Preiset den Ewigen, den Hochgepriesenen!

ברוך יי (Gem.) Gepriesen sei der Ewige, der Hochgepriesene für immer und ewig!

ברוך אתה Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der uns erkoren hat aus allen Völkern, und uns ertheilt hat seine Lehre. Gelobt seist Du, Ewiger, der die Lehre ertheilt hat!

(Nach der Vorlesung.)

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der uns ertheilt hat die Lehre der Wahrheit, und das ewige Leben gepflanzt hat in unserer Mitte. Gelobt seist Du, Ewiger, der die Lehre ertheilt hat!

קורין בתורה בסדר היום.

ברכת הגומל תמצא לעיל בתפלת חול.

מי שהגיע בנו לחינוך אומר כשעה שבנו עולה לתורה ברכה זו:

בָּרוּךְ שֶׁפְּטָרַנִי מֵעָנְשׁוֹ שֶׁלָּזֶה:

כשמגביהים הס"ת אומרים.

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל־פִּי יְיָ בְּיַד מֹשֶׁה: עֵץ־חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתוֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר: דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי־נֹעַם וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם: אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ בִּשְׂמֹאלָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

קודם קריאת ההפטרה ואחר שגמר הגולל יברך המפטיר ברכה זו.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בִּנְבִיאִים טוֹבִים וְרָצָה בְדִבְרֵיהֶם הַנֶּאֱמָרִים בֶּאֱמֶת. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ וּבִנְבִיאֵי הָאֱמֶת וָצֶדֶק:

(Wenn die Thorah erhoben wird, spricht die Gemeinde:)

וזאת Und das ist die Lehre, die Moscheh vorgelegt den Kindern Jisrael auf den Befehl des Ewigen durch Moscheh. Ein Baum des Lebens ist sie den an ihr Festhaltenden, und wer sie erfaßt, ist selig gepriesen. Ihre Wege sind Wege der Anmuth, und ihre Bahnen Frieden. Dauer der Tage ist in ihrer Rechten, in ihrer Linken Reichthum und Ehre. Der Ewige hat es gewollt um seiner Gerechtigkeit willen, Er erhebt die Lehre und verherrlicht sie.

(Segensspruch vor der Haftarah.)

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der erwählt hat die wahren Propheten, und Wohlgefallen gefunden an ihren Worten, den in Wahrhaftigkeit gesprochenen. Gelobt seist Du, o Ewiger, der erkoren die Thorah und Moscheh seinen Knecht, und Jisrael, sein Volk, und die Propheten der Treue und Wahrheit. —

המפטיר יברך ברכות אחרונות.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם צוּר כָּל־הָעוֹלָמִים צַדִּיק בְּכָל־הַדּוֹרוֹת הָאֵל הַנֶּאֱמָן הָאוֹמֵר וְעוֹשֶׂה. הַמְדַבֵּר וּמְקַיֵּם. שֶׁכָּל־דְּבָרָיו אֱמֶת וָצֶדֶק:

נֶאֱמָן אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְנֶאֱמָנִים דְּבָרֶיךָ וְדָבָר אֶחָד מִדְּבָרֶיךָ אָחוֹר לֹא־יָשׁוּב רֵיקָם כִּי אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַנֶּאֱמָן בְּכָל־דְּבָרָיו:

רַחֵם עַל־צִיּוֹן כִּי הִיא בֵּית חַיֵּינוּ וְלַעֲלוּבַת נֶפֶשׁ תּוֹשִׁיעַ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן בְּבָנֶיהָ:

שַׂמְּחֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא עַבְדֶּךָ וּבְמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ בִּמְהֵרָה יָבֹא וְיָגֵל לִבֵּנוּ. עַל־כִּסְאוֹ לֹא־יֵשֶׁב זָר וְלֹא יִנְחֲלוּ עוֹד אֲחֵרִים אֶת־כְּבוֹדוֹ. כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לוֹ שֶׁלֹּא יִכְבֶּה נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן דָּוִד:

(Segenssprüche nach der Haftarah.)

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, Hort aller Ewigkeiten, gerecht in allen Zeiten, Du treuer Gott! der spricht und vollbringt, verheißt und erfüllt, deß jegliches Wort ist Wahrheit und Gerechtigkeit Bewährt bist Du, Ewiger, unser Gott, bewährt Dein Wort, und nicht einer Deiner Aussprüche kehrt unerfüllt zurück, denn Du, o Gott und König, bist bewährt und barmherzig. Gelobt seist Du, Ewiger, o Gott, bewährt in all seinen Aussprüchen!

רחם Erbarme Dich über Zijon, das ist ja die Stätte unseres Lebens, und der Seelenbetrübten hilf auf bald in unsren Tagen. Gelobt seist Du, o Ewiger, der erfreuet Zijon durch seine Kinder.

שמחנו Erfreue uns, Ewiger, unser Gott, durch Elijahu, den Propheten, Deinen Knecht, und durch das Reich des Hauses Davids, Deines Gesalbten; möge er bald herbeikommen, und frohlocken unser Herz. Auf seinem Thron dann sitzet kein Fremder, und nicht werden fürder Andere in seine Herrlichkeit sich theilen, denn bei Deinem heiligen Namen hast Du ihm geschworen, daß nicht verlöschen soll sein Licht in alle Zeit und Ewigkeit. Gelobt seist Du, o Ewiger. Schild des David!

עַל־הַתּוֹרָה וְעַל־הָעֲבוֹדָה וְעַל־הַנְּבִיאִים וְעַל־יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה שֶׁנָּתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת. עַל־הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל־חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

יְקוּם פֻּרְקָן מִן שְׁמַיָּא חִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמֵי וְחַיֵּי אֲרִיכֵי וּמְזוֹנֵי רְוִיחֵי וְסִיַּעְתָּא דִשְׁמַיָּא וּבַרְיוּת גּוּפָא וּנְהוֹרָא מַעַלְיָא. זַרְעָא חַיָּא וְקַיָּמָא. זַרְעָא דִּי לָא יִפְסוּק וְדִי לָא יִבְטוּל מִפִּתְגָּמֵי אוֹרַיְתָא. לְמָרָנָן וְרַבָּנָן חֲבוּרָתָא קַדִּישָׁתָא דִּי בְאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל וְדִי בְבָבֶל. לְרֵישֵׁי כַלֵּי וּלְרֵישֵׁי גַלְוָתָא וּלְרֵישֵׁי מְתִיבָתָא וּלְדַיָּנֵי דִי בָבָא. לְכָל־תַּלְמִידֵיהוֹן וּלְכָל־תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן וּלְכָל מַן דְּעָסְקִין בְּאוֹרַיְתָא: מַלְכָּא דְעָלְמָא יְבָרֵךְ יָתְהוֹן. יַפִּישׁ חַיֵּיהוֹן וְיַסְגֵּא יוֹמֵיהוֹן וְיִתֵּן אַרְכָה לִשְׁנֵיהוֹן. וְיִתְפָּרְקוּן וְיִשְׁתֵּזְבוּן מִן כָּל־עָקָא וּמִן כָּל־מַרְעִין בִּישִׁין: מָרָן דִּי בִשְׁמַיָּא יְהֵא בְסַעְדְּהוֹן כָּל־זְמַן וְעִדָּן. וְנֹאמַר אָמֵן:

על Für die Gotteslehre, den Gottesdienst und das Prophetenwort, und für diesen Sabbath, den Du uns gegeben, Ewiger, unser Gott, zur Weihe und Ruhe, zur Ehre und Verherrlichung: für alles das, Ewiger, unser Gott, danken wir Dir und preisen Dich. Gebenedeiet sei Dein Name im Munde alles Lebenden beständig und in alle Zeit und Ewigkeit! Gelobt seist Du, Ewiger der heiligt den Sabbath.

המתפלל ביחידות א״ן אומר יקום פורקן זה ולא מי שברך.

יְקוּם פֻּרְקָן מִן שְׁמַיָּא חִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמֵי וְחַיֵּי אֲרִיכֵי וּמְזוֹנֵי רְוִיחֵי וְסִיַּעְתָּא דִשְׁמַיָּא וּבַרְיוּת גּוּפָא וּנְהוֹרָא מַעַלְיָא· זַרְעָא חַיָּא וְקַיָּמָא· זַרְעָא דִּי לָא יִפְסוּק וְדִי לָא יִבְטוּל מִפִּתְגָּמֵי אוֹרַיְתָא· לְכָל קְהָלָא קַדִּישָׁא הָדֵין· רַבְרְבַיָּא עִם זְעֵרַיָּא טַפְלָא וּנְשַׁיָּא: מַלְכָּא דְעָלְמָא יְבָרֵךְ יָתְכוֹן· יַפִּישׁ חַיֵּיכוֹן וְיַסְגֵּא יוֹמֵיכוֹן וְיִתֵּן אַרְכָה לִשְׁנֵיכוֹן· וְתִתְפָּרְקוּן וְתִשְׁתֵּזְבוּן מִן כָּל־עָקָא וּמִן כָּל־מַרְעִין בִּישִׁין: מָרָן דִּי בִשְׁמַיָּא יְהֵא בְסַעְדְּכוֹן כָּל־זְמַן וְעִדָּן· וְנֹאמַר אָמֵן:

מִי שֶׁבֵּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב הוּא יְבָרֵךְ אֶת־כָּל־הַקָּהָל הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה עִם כָּל־קְהִלּוֹת הַקֹּדֶשׁ· הֵם וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם· וּמִי שֶׁמְּיַחֲדִים בָּתֵּי כְנֵסִיּוֹת לִתְפִלָּה· וּמִי שֶׁבָּאִים בְּתוֹכָם לְהִתְפַּלֵּל· וּמִי שֶׁנּוֹתְנִים נֵר לַמָּאוֹר וְיַיִן לְקִדּוּשׁ וּלְהַבְדָּלָה· וּפַת לָאוֹרְחִים וּצְדָקָה לָעֲנִיִּים· וְכָל־מִי שֶׁעוֹסְקִים בְּצָרְכֵי צִבּוּר בֶּאֱמוּנָה· הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יְשַׁלֵּם שְׂכָרָם וְיָסִיר מֵהֶם כָּל־מַחֲלָה וְיִרְפָּא לְכָל־גּוּפָם וְיִסְלַח לְכָל־עֲוֹנָם וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם עִם כָּל־יִשְׂרָאֵל אֲחֵיהֶם· וְנֹאמַר אָמֵן:

Gebet für den Landesherrn.

הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לַמְּלָכִים וּמֶמְשָׁלָה לַנְּסִיכִים· מַלְכוּתוֹ מַלְכוּת כָּל עוֹלָמִים· הַפּוֹצֶה אֶת־דָּוִד עַבְדּוֹ מֵחֶרֶב רָעָה·

הַנּוֹתֵן בַּיָּם דֶּרֶךְ וּבְמַיִם עַזִּים נְתִיבָה. הוּא יְבָרֵךְ וְיִשְׁמוֹר וְיִנְצוֹר וְיַעֲזוֹר וִירוֹמֵם וִיגַדֵּל וִינַשֵּׂא לְמַעְלָה אֶת־אֲדוֹנֵינוּ

הַמֶּלֶךְ
ווילהעלם הָרִאשׁוֹן
וְאֶת הַמַּלְכָּה הַגְּבִירָה
א ו י ג ו ס ט א

יָרוּם הוֹדָם: מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יְחַיֵּם יִשְׁמְרֵם וּמִכָּל־צָרָה וְיָגוֹן וָנֶזֶק יַצִּלֵם וְיַדְבֵּר עַמִּים תַּחַת רַגְלֵי הַמֶּלֶךְ וְיַפִּיל שׂוֹנְאָיו לְפָנָיו וּבְכָל־אֲשֶׁר יִפְנֶה יַצְלִיחַ: מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יִתֵּן בְּלִבּוֹ וּבְלֵב כָּל־יוֹעֲצָיו וְשָׂרָיו רַחֲמָנוּת לַעֲשׂוֹת טוֹבָה עִמָּנוּ וְעִם כָּל־יִשְׂרָאֵל. בְּיָמָיו וּבְיָמֵינוּ תִּוָּשַׁע יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁכּוֹן לָבֶטַח וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל. וְכֵן יְהִי רָצוֹן. וְנֹאמַר אָמֵן:

סדר ברכת החדש:

כשמברכים החדש נוהגים לומר תפלת רב בתר צלותא (ברכות דף ט״ז ב׳).

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּחַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת־הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה וְתִתֶּן־לָנוּ חַיִּים אֲרוּכִים חַיִּים שֶׁל־שָׁלוֹם חַיִּים שֶׁל־טוֹבָה חַיִּים שֶׁל־בְּרָכָה חַיִּים שֶׁל־פַּרְנָסָה חַיִּים שֶׁל־חִלּוּץ עֲצָמוֹת חַיִּים שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם יִרְאַת שָׁמַיִם וְיִרְאַת חֵטְא חַיִּים שֶׁאֵין בָּהֶם בּוּשָׁה וּכְלִמָּה חַיִּים שֶׁל־עֹשֶׁר וְכָבוֹד חַיִּים שֶׁתְּהֵא בָנוּ אַהֲבַת תּוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם חַיִּים שֶׁיִּמָּלְאוּ מִשְׁאֲלוֹת לִבֵּנוּ לְטוֹבָה אָמֵן סֶלָה:

בשבת שלפני ר״ח מב־כן ומכריזין החדש הבא לטובה ואומר הש״ץ.

מִי שֶׁעָשָׂה נִסִּים לַאֲבוֹתֵינוּ וְגָאַל אוֹתָם מֵעַבְדוּת לְחֵרוּת. הוּא יִגְאַל אוֹתָנוּ בְּקָרוֹב וִיקַבֵּץ נִדָּחֵינוּ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ. חֲבֵרִים כָּל־יִשְׂרָאֵל. וְנֹאמַר אָמֵן:

הש״ץ לוקח ס״ת בידו ואומר. ר״ח פלוני יהיה ביום פלוני הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה.

ק״ה יְחַדְּשֵׁהוּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עָלֵינוּ וְעַל כָּל־עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל. לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם. לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה. לִישׁוּעָה וּלְנֶחָמָה. וְנֹאמַר אָמֵן:

ברוב ק״ק פולין אומרים בכל שבת אב הרחמים חוץ משבת שיש חתן או מילה וכלל בימים שא״א בהם תחנון בחול ולא כשמברכים החדש ולא בארבע שבתות. ובשבת לפני ר״ח סיון ואב נוהגין לאמרו:

וברוב ק״ק אשכנז א״א אותו כי אם בשבת שלפני שבועות ושלפני תשעה באב.

אַב הָרַחֲמִים שׁוֹכֵן מְרוֹמִים. בְּרַחֲמָיו הָעֲצוּמִים. הוּא יִפְקוֹד בְּרַחֲמִים הַחֲסִידִים וְהַיְשָׁרִים וְהַתְּמִימִים. קְהִלּוֹת הַקֹּדֶשׁ שֶׁמָּסְרוּ נַפְשָׁם עַל קְדֻשַּׁת הַשֵּׁם הַנֶּאֱהָבִים וְהַנְּעִימִים בְּחַיֵּיהֶם וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרָדוּ.

Weihe des Neumondes.

(Vorbeter:)

מי Er, der Wunder gethan unseren Vätern und sie erlöst aus Knechtschaft zur Freiheit, Er erlöse uns bald und sammle unsere Zerstreuten von den vier Enden der Erde, wieder geeinigt alle Jisraeliten; darauf sprechen wir: Amen!

(Der Vorbeter nennt den Wochentag, mit dem der neue Monat beginnt; hierauf Gemeinde und Vorbeter:)

יחדשהו Der Heilige, gelobt sei Er, möge diesen Monat für uns und für sein ganzes Volk, das Haus Jisrael, anheben lassen zum Leben und zum Frieden, zur Wonne und zur Freude, zum Heil und zum Troste: darauf sprechen wir: Amen!

מִנְּשָׁרִים קַלּוּ מֵאֲרָיוֹת גָּבֵרוּ. לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנָם וְחֵפֶץ צוּרָם: יִזְכְּרֵם אֱלֹהֵינוּ לְטוֹבָה עִם שְׁאָר צַדִּיקֵי עוֹלָם. וְיִקּוֹם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם עֲבָדָיו הַשָּׁפוּךְ: כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת משֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים. הַרְנִינוּ גוֹיִם עַמּוֹ כִּי דַם־עֲבָדָיו יִקּוֹם וְנָקָם יָשִׁיב לְצָרָיו וְכִפֶּר אַדְמָתוֹ עַמּוֹ: וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כָּתוּב לֵאמֹר. וְנִקֵּיתִי דָּמָם לֹא־נִקֵּיתִי וַיְיָ שֹׁכֵן בְּצִיּוֹן: וּבְכִתְבֵי הַקֹּדֶשׁ נֶאֱמַר. לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם. יִוָּדַע בַּגּוֹיִם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ: וְאוֹמֵר. כִּי דוֹרֵשׁ דָּמִים אוֹתָם זָכָר לֹא שָׁכַח צַעֲקַת עֲנָוִים: וְאוֹמֵר. יָדִין בַּגּוֹיִם מָלֵא גְוִיּוֹת מָחַץ רֹאשׁ עַל אֶרֶץ רַבָּה: מִנַּחַל בַּדֶּרֶךְ יִשְׁתֶּה עַל־כֵּן יָרִים רֹאשׁ:

*אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:

אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו:

קמה תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־חָסֶד: טוֹב־יְיָ לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְיָ כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר: סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינֵי־כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי

*) Uebersetzung S. 30

רָצוֹן: צַדִּיק יְיָ בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְיָ לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְיָ אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר־פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

(Vorbeter:)

יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְיָ כִּי־נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ:

(Gemeinde:)

הוֹדוֹ עַל־אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל־חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ:

*מִזְמוֹר לְדָוִד הָבוּ לַייָ בְּנֵי אֵלִים הָבוּ לַייָ כָּבוֹד וָעֹז: הָבוּ לַייָ כְּבוֹד שְׁמוֹ הִשְׁתַּחֲווּ לַייָ בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ: קוֹל יְיָ עַל־הַמָּיִם אֵל־הַכָּבוֹד הִרְעִים יְיָ עַל־מַיִם רַבִּים: קוֹל יְיָ בַּכֹּחַ קוֹל יְיָ בֶּהָדָר: קוֹל יְיָ שֹׁבֵר אֲרָזִים וַיְשַׁבֵּר יְיָ אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן: וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ־עֵגֶל לְבָנוֹן וְשִׂרְיֹן כְּמוֹ בֶן־רְאֵמִים: קוֹל־יְיָ חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ: קוֹל יְיָ יָחִיל מִדְבָּר יָחִיל יְיָ מִדְבַּר קָדֵשׁ: קוֹל יְיָ יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד: יְיָ לַמַּבּוּל יָשָׁב וַיֵּשֶׁב יְיָ מֶלֶךְ לְעוֹלָם: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

(Vorbeter:)

יהללו Sie sollen loben des Ewigen Namen; denn erhaben ist sein Name allein.

(Gemeinde:)

הודו Sein Glanz ist über Himmel und Erden. Und Er erhöht das Horn seines Volkes, Ruhm all seinen Frommen, den Kindern Jisrael, dem ihm nahen Volke. Hallelujah!

---

*) Uebersetzung S. 130; an Feiertagen, die auf einen Wochentag treffen, statt des obigen Psalm's: לדוד מזמור S. 98

(Beim Zurückstellen der Thorah.)

*וּבְנֻחֹה יֹאמַר שׁוּבָה יְיָ רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל: קוּמָה יְיָ לִמְנוּחָתֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ: כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ: בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל־תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אַל־תַּעֲזֹבוּ: עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתוֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר: דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי־נֹעַם וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם: הֲשִׁיבֵנוּ יְיָ אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם:

חצי קדיש·

תפלת מוסף לשבת.

(Die Mußaf-Tefillah für Rosch-Haschanah S. 369, für Jom Kippur S. 406, für die übrigen Feiertage, einschließlich Chol ha-Moed, S. 344.)

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

**בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה·

(בשבת שובה זָכְרֵנוּ לְחַיִּים. מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים. וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים. לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים.)

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם: אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ·

(Im Winter: מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם)

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה·

(בשבת שובה מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים·)

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

*) Uebersetzung S. 90   **) Uebersetzung S. 175.

*אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ

(Kedusсhah bei Wiederholung der Tefillah).

*נַעֲרִיצְךָ וְנַקְדִּישְׁךָ כְּסוֹד שִׂיחַ שַׂרְפֵי־קֹדֶשׁ הַמַּקְדִּישִׁים שִׁמְךָ בַּקֹּדֶשׁ. כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ. וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר:

קו״ח קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

חזן
כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם מְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה לָזֶה אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ:

קו״ח בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

חזן
מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֶן בְּרַחֲמִים וְיָחוֹן עַם הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבֹקֶר בְּכָל־יוֹם תָּמִיד פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים:

קו״ח שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:

ח׳ אֶחָד הוּא אֱלֹהֵינוּ הוּא אָבִינוּ הוּא מַלְכֵּנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ. וְהוּא יַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו שֵׁנִית לְעֵינֵי כָּל־חַי לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים:

קו״ח אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם:

(An Feiertagen werden die nächsten zwei Zeilen eingeschaltet.)

חזן
אַדִּיר אַדִּירֵנוּ יְיָ אֲדוֹנֵנוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ: וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר:

קו״ח יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

ח׳ לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל (הַמֶּלֶךְ) הַקָּדוֹשׁ:

סֶלָה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ׃ (בשבת שובה הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ.)

(Keduschah bei Wiederholung der Tefillah.)

נעריצך Wir wollen Dich rühmen und Dir Heiligung widmen nach der Weise der heiligen Serafim, die Deinen Namen weihevoll erheben, wie geschrieben steht durch Deinen Propheten: Und Einer ruft dem Andern zu und spricht:

קדוש (Gem.) Heilig, heilig, heilig ist der Gott der Heerschaaren, so weit die Erde reicht, seine Herrlichkeit.

כבודו Seiner Herrlichkeit ist voll die Welt, seine Diener fragen Einer den Andern: Wo ist der Ort seiner Herrlichkeit? — Die ihnen gegenüber Geschaarten antworten: „Gelobt sei —"

ברוך (Gem.) Gelobt sei die Herrlichkeit des Ewigen! — ein Jeglicher von seiner Stätte aus.

ממקומו Aus seiner geweihten Stätte wende Er sich in Erbarmen, und begnadige das Volk Derer, die als einig bekennen seinen Namen, Abends und Morgens an jeglichem Tage beständig; zweimal in liebender Hingebung rufen sie: „Höre Jisrael —"

שמע (Gem.) Höre Jisrael! Der Ewige, unser Gott, ist ein einiges, ewiges Wesen!

אחד Einig ist Er, unser Gott, Er, unser Vater, Er, unser König, Er, unser Retter, und Er wird uns vernehmen lassen in seiner Gnade den Ruf zum zweiten Male, sichtbarlich vor allen Lebenden: Ich will euer Gott sein!

אני (Gem.) Ich bin der Ewige, euer Gott!

(An Feiertagen werden die nächsten vier Zeilen eingeschaltet.)

אדיר O Herrlicher, Du von uns verherrlicht, Ewiger, unser Herr! wie herrlich ist Dein Name auf der ganzen Erde. Und es wird der Ewige König sein über die ganze Erde. An demselbigen Tage wird der Ewige einzig sein und sein Name einzig.

ובדברי Und in Deinen heiligen Worten steht geschrieben also:

ימלך (Gem.) Der Ewige wird herrschen in alle Zeit; dein Gott, Zijon, in alle Geschlechter. Hallelujah!

אם שבת ראש חדש דיא אונטען שטעהענדען שטיקקע.

תִּכַּנְתָּ שַׁבָּת רָצִיתָ קָרְבְּנוֹתֶיהָ. צִוִּיתָ פֵּרוּשֶׁיהָ עִם סִדּוּרֵי נְסָכֶיהָ. מְעַנְּגֶיהָ לְעוֹלָם כָּבוֹד יִנְחָלוּ. טוֹעֲמֶיהָ חַיִּים זָכוּ. וְגַם הָאוֹהֲבִים דְּבָרֶיהָ גְּדֻלָּה בָּחָרוּ. אָז מִסִּינַי נִצְטַוּוּ עָלֶיהָ. וַתְּצַוֵּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְהַקְרִיב בָּהּ קָרְבַּן מוּסַף שַׁבָּת כָּרָאוּי: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתַּעֲלֵנוּ בְשִׂמְחָה לְאַרְצֵנוּ וְתִטָּעֵנוּ בִּגְבוּלֵנוּ. וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ

אם שבת ראש חדש.

אַתָּה יָצַרְתָּ עוֹלָמְךָ מִקֶּדֶם כִּלִּיתָ מְלַאכְתְּךָ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ. וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים לְכַפָּרָה: וּלְפִי שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָרְבָה עִירֵנוּ וְשָׁמֵם בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ וְגָלָה יְקָרֵנוּ וְנִטַּל כָּבוֹד מִבֵּית חַיֵּינוּ. וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתַּעֲלֵנוּ בְשִׂמְחָה לְאַרְצֵנוּ וְתִטָּעֵנוּ בִּגְבוּלֵנוּ וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם: וְאֶת־מוּסְפֵי יוֹם

(Am Sabbath Rosch ha-Chodesch die unten stehenden Stücke.)

תכנת Du hast festgestellt die Sabbathweihe, angeordnet deren Opfer, durch Dein Gebot sie erläutert, sammt den geordneten Altarspenden. Die in Lust sie begehen, werden ewiger Ehre theilhaft; die sie gekostet, sind ewigen Lebens theilhaft und die das sie betreffende Wort lieben, haben das beste Theil erkürt. Schon vom Sinai ist ihnen darob Vorschrift ertheilt worden, und so hast Du uns, Ewiger unser Gott! geboten, an ihm das Sabbath-Mußafopfer darzubringen, wie sich's gebührt. Mög' es Dir wohlgefällig sein, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, daß Du uns hinaufführest in Freuden in unser Land und uns wieder einsetzest in unser Gebiet und dort wollen wir Dir

---

(Am Sabbath Rosch ha-Chodesch.)

אתה Du hast gebildet Deine Welt in der Urzeit, vollbracht Dein Werk am siebenten Tage, Du hast uns geliebt und an uns Wohlgefallen gefunden und uns erhöht über alle Zungen und uns geweihet durch Deine Gebote und uns nahe gebracht, Du unser König! Deinem Dienste, und Deinen Namen, den großen und heiligen, über uns genannt. So gabst Du uns auch, Ewiger, unser Gott! Sabbathe zur Ruhe und Neumondsfeier zur Sühne. Weil wir aber gesündigt vor Dir, wir und unsere Väter, ward zerstört unsere Stadt, verwüstet unser Heiligthum, und ins Elend wanderte unsere Herrlichkeit; hinweggenommen ward der Glanz von dem Hause unseres Lebens und wir sind nicht im Stande, unsere Pflichtopfer darzubringen in Deinem erkornen Hause, dem großen und heiligen Hause, über welches Dein Name genannt ist, ob der Gewalt, die gegen Dein Heiligthum feindlich sich gewandt. Mög' es Dir wohlgefällig sein, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, daß Du uns hinaufführest in Freude in unser Land und uns wieder einsetzest in unser Gebiet und dort wollen wir Dir darbringen unsere schuldigen Opfer, die täglichen nach ihrer Ordnung und die Mußafopfer nach ihrer Vorschrift. Und

אֶת־קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ. תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם. וְאֶת־מוּסַף יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל־עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג עַם

אם שבת ראש חדש.

הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל־עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:

וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיָי פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם: וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ וְשָׂעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג עַם

darbringen unsere Pflichtopfer, die täglichen nach ihrer Ordnung und die Mußafopfer nach ihrer Vorschrift. Und das Mußafopfer dieses Sabbathtages wollen wir veranstalten und darbringen vor Dir in Liebe nach den Geboten Deines Willens, wie Du uns vorgeschrieben hast in Deiner Lehre durch Moscheh, Deinen Knecht, aus dem Munde Deiner Herrlichkeit, wie es heißt:

וביום Am Sabbathtage zwei Lämmer, jährige, ohne Fehl, und zwei Zehntel feines Mehl als Opfergabe, mit Oel eingerührt, und das dazu gehörige Trankopfer. Das ist das Sabbathopfer eines jeglichen Sabbath's, außer dem täglichen Opfer und seinem Trankopfer.

ישמחו Freuen mögen sich Deines Reiches, die den Sabbath halten und ihn eine Lust nennen, das Volk Derer, die den Sab-

---

(Am Sabbath Rosch ha-Chodesch:)

die Mußafopfer dieses Sabbath- und dieses Neumondstages wollen wir veranstalten nnd darbringen vor Dir in Liebe nach den Geboten Deines Willens, wie Du uns vorgeschrieben hast in Deiner Lehre durch Moscheh, Deinen Knecht, aus dem Munde Deiner Herrlichkeit, wie es heißt:

וביום Am Sabbathtage zwei Lämmer, jährige, ohne Fehl, und zwei Zehntel feines Mehl als Opfergabe, mit Oel eingerührt, und das dazu gehörige Trankopfer. Das ist das Sabbathopfer eines jeglichen Sabbath's, außer dem täglichen Opfer und seinem Trankopfer.

ובראשי Und zu Anfang eurer Monate bringet ein Ganzopfer dar dem Ewigen, zwei junge Farren und einen Widder, sieben einjährige Schafe ohne Fehl. — Und ihr Speis- und Trankopfer, wie bestimmt ist: Drei Zehntel für den Farren, zwei Zehntel für den Widder und ein Zehntel für das Schaf, und Wein, wie für sein Trankopfer sich gehört, und ein Bock zur Sühne und die beiden täglichen Opfer nach ihrer Vorschrift.

ישמחו Freuen mögen sich Deines Reiches, die den Sabbath halten und ihn eine Lust nennen, das Volk Derer, die den Sab-

מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי. כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ. וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ־בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ. זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ. וְיָנוּחוּ בָהּ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

(Am Sabbath Rosch ha-Chodesch:)

מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי. כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ. וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ־בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ. זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ וְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה אֶת־הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה. לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה. לִישׁוּעָה וּלְנֶחָמָה. לְפַרְנָסָה וּלְכַלְכָּלָה. לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם. לִמְחִילַת־חֵטְא וְלִסְלִיחַת עָוֹן (בשנת העבור וּלְכַפָּרַת פָּשַׁע): כִּי בְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בָּחַרְתָּ מִכָּל־הָאֻמּוֹת. וְשַׁבַּת קָדְשְׁךָ לָהֶם הוֹדַעְתָּ וְחֻקֵּי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לָהֶם קָבָעְתָּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים:

bath weihen. Sie Alle mögen sich sättigen und sich laben an Deiner Güte; und am siebenten Tage hast Du Wohlgefallen gefunden und ihn geheiligt, den köstlichsten der Tage hast Du ihn genannt, ein Gedächtniß an das Werk der Schöpfung.

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter! Laß Dir unsere Ruhe wohlgefallen. Heilige uns durch Deine Gebote und laß Deine Lehre unser Theil sein, sättige uns von Deinem Gute und erfreue uns durch Deine Hülfe. Und läut're unser Herz, Dir in Wahrheit zu dienen, und gönne uns, Ewiger, unser Gott, in Liebe und Wohlwollen Deinen heiligen Sabbath, daß an ihm ruhe Jisrael, das Deinen Namen heiligt. Gelobt seist Du, Ewiger, der heiligt den Sabbath!

(Am Sabbath Rosch ha-Chodesch:)

bath weihen. Sie Alle mögen sich sättigen und sich laben an Deiner Güte; und am siebenten Tage hast Du Wohlgefallen gefunden und ihn geheiligt, den köstlichsten der Tage hast Du ihn genannt, ein Gedächtniß an das Werk der Schöpfung.

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter! Lasse Dir wohlgefallen unsere Sabbathruhe und neu anheben an diesem Sabbathtage diesen Monat zu Glück und Segen, zu Wonne und Lust, zu Heil und Trost, zu reicher Nahrung und Verpflegung, zu Leben und Frieden, zur Vergebung der Sünden und Verzeihung der Schuld (und zur Sühne jeder Missethat). Denn Dein Volk Jisrael hast Du dir erkoren vor allen Völkern und Deinen heiligen Sabbath ihnen kund gemacht und die Satzungen der Neumonde ihnen festgestellt. Gelobt seist Du, Ewiger, der da heiligt den Sabbath und Jisrael und die Neumondszeit.

*רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת־הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ. מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

(An Chanukah על הנסים S. 70.)

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

(בשבת שובה וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ.)

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת־שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

---

*) Uebersetzung S. [illegible]

(דער פֿארבעטער בייא ווידערהאָלונג דער תפלה:)

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה. הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ. הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ׃ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

בשבת שובה בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת:

בשבת שיש אופן אומרים באשכנז אלהיכם בסוף הקדושה:

לשבת שובה. חתום שם המחבר שמואל חזק,

אֱלֹהֵיכֶם שׁוֹפֵט צֶדֶק וּבְמִישׁוֹר לְאֻמִּים. מִדַּת הַדִּין יַהֲפוֹךְ לְרַחֲמִים. וִיכַפֵּר זְדוֹנוֹת וּשְׁגָגוֹת עֲוֹנוֹת וַאֲשָׁמִים. אֲרוֹן חֲטָאִים תַּצְהֵר וְהַלְבֵּן כְּתָמִים. לְכַפָּרַת מְקַוִּים לֵילוֹת וְיָמִים. חֲזֵה עַמְּךָ מִתְעַנִּים וְצָמִים וּזְכוֹר בְּרִית רִאשׁוֹנִים הַיְשָׁרִים וְהַתְּמִימִים. קַיֵּם לִבְנֵיהֶם שְׁבוּעַת קְדוּמִים. וְיִמְלוֹךְ מַלְכְּכֶם לְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים: ה׳ וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: ימלך ה׳.

לשבת חול המועד סכות. חתום שם המחבר יהודה.

אֱלֹהֵיכֶם יָשִׁיב בְּשָׁלֵם סֻכּוֹ וּמְעוֹנָתוֹ. הָקֵם יָקִים דְּבִירוֹ וַהֲדַר מִטָּתוֹ. וְעַד סֶלָה יִשְׁכָּן־שָׁם הוֹד שְׁכִינָתוֹ. דִּירַת סֻכָּה תִּהְיֶה לְצֵל לְשׁוֹמְרֵי סֻכָּתוֹ. הָעֵת יַעֲמִיד עַל אֶרֶץ אֲגֻדָּתוֹ. יִמְלוֹךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ הַבּוֹנֶה בַשָּׁמַיִם מַעֲלָתוֹ: ובדברי קדשך.

לשבת ראש חדש. חתום שם המחבר יהודה חזק.

אֱלֹהֵיכֶם יַזְרִיחַ שִׁמְשׁוֹ. שִׁבְעָתַיִם בִּגְבוּרָתוֹ. הַיָּרֵחַ בְּהִתְחַדְּשׁוֹ. כְּשֶׁמֶשׁ זְרִיחָתוֹ. וְהַחֹדֶשׁ בְּהִתְקַדְּשׁוֹ. לְחַדֵּשׁ כַּפָּרָתוֹ. דַּת הַיּוֹם לְשַׁמְּשׁוֹ. חֲזוּת קְדֻשַּׁת שְׁכִינָתוֹ. מִדֵּי חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ. וּמִדֵּי שַׁבָּת בְּשַׁבַּתּוֹ: ובדברי קדשך.

לשבת בראשית. חתום שם המחבר יהודה חזק.

אֱלֹהֵיכֶם יַשְׂכִּיל עַבְדּוֹ יִכּוֹן כִּסְאוֹ כְּמֵרֵאשִׁית. הָעִיר עַל תִּלָּהּ יִבָּנֶה וְאַרְמוֹן יָשִׁית. וּמִזְבְּחוֹ יְרַפֵּא וּמְקוֹם נָסוּךְ לְהָשִׁית. דְּרוֹר יִקְרָא לְעִבְרִיָּה הֱיוֹתָהּ חָפְשִׁית. הִנֵּה חָזָק וְעִמּוֹ קָמָיו יָפִיץ חֲרִישִׁית. יִמְלוֹךְ עַל עַם שׁוֹמֵר שַׁבַּת בְּרֵאשִׁית: ובדברי קדשך.

לשבת חנכה. חתום שם המחבר יהודה חזק.

אֱלֹהֵיכֶם יִשְׁלַח מְשִׁיחוֹ אֱזוֹר צֶדֶק וְהָאֱמוּנָה יַרְכִּיד. הָרֶשַׁע יָסִיר בְּשֵׁבֶט פִּיו אוֹיֵב יַאֲבִיד. וְעַל הַנִּסִּים הַלֵּל לִגְמוֹר וְעֵיר מַהֲעָבִיד. דֵּעָה חֲדָשָׁה יְחַדֵּשׁ הַטּוֹת אֹזֶן מַתְכְּבִיר. הֲדַר חֶמְדַּת וְכוֹל קֹדֶשׁ יְקוֹמֵם וְיַזְבִּיד. וְנָשִׁיר מִזְמוֹר שִׁיר חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד: ובדברי קדשך.

לשבת נחמו. חתום שם המחבר יהודה בר שמואל חזק.

אֱלֹהֵיכֶם יוֹסִיף יָדוֹ לְקַבֵּץ נְפוּצוֹתֵיכֶם. הָעֵת יָחִישׁ לֵאמֹר צְאוּ מֵאֲסוּרֵיכֶם. וּמַלְאַךְ בְּרִיתוֹ יִשְׁלַח לְהָשִׁיב לְבַבְכֶם. דַּרְכּוֹ

פָּנוּ וְהָיָה הֶעָקֹב לְמִישׁוֹר וּלְעִירוֹ יְקַבֶּצְכֶם. הַשּׁוֹמְרִים שַׁבָּת בְּרִית הִיא בֵּינוֹ וּבֵינֵיכֶם. בָּרְכוּ שְׁמוֹ וְאַל תִּתְּנוּ דֳמִי לָכֶם. חַי וְזֵכֶר קָדְשׁוֹ נַחֲמוּ יֹאמַר אֱלֹהֵיכֶם. כִּי אֲנִי הוּא מַלְכְּכֶם וְאֶמְלוֹךְ עֲלֵיכֶם: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ.

לשבת נשואין. חתום שם המחבר שמואל חוק.

אֱלֹהֵיכֶם שָׁכְנוֹ שָׁם כֵּס עֵילָמוֹ. מַלְאָכָיו רוּחוֹת רָז לֹא לָמוֹ. וְאַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ הוֹלְמוֹ. אוֹמְרִים בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ. לְעֵת יִמְלוֹךְ לְיוֹם קוּמוֹ. חֲוֵה צִיּוֹן נָוֹן בִּמְקוֹמוֹ. זֶה יִרְאוּ וְיֵדְעוּ כָּל־יְקוּמוֹ. קְרִיאָה לִירוּשָׁלַיִם כִּסֵּא מְקוֹמוֹ: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ.

לשבת ברית מילה.

אֱלֹהֵיכֶם אֲנִי זוֹכֵר הַבְּרִית. הִנֵּה שׁוֹלֵחַ לִשְׁאֵרִית. אֶת־נִסְתַּר בְּנַחַל כְּרִית. מְבַשֵּׂר טוֹב וְשָׁלוֹם בְּאַחֲרִית. יֵדְעוּ וְאֵת כָּל־כּוֹרְתֵי בְרִית. אוֹמֵר לְצִיּוֹן מָלַךְ אֱלֹהַיִךְ וְהוֹרִית: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ.

ועתה יגדל נא כח אדני כאשר דברת לאמר:
זכר רחמיך יי וחסדיך כי מעולם המה:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בשבת שובה וּלְעֵלָּא) מִן כָּל־בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

ק׳ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ:

תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל־יִשְׂרָאֵל קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי בִשְׁמַיָּא וְאִמְרוּ אָמֵן: ק׳ יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

ק׳ עֶזְרִי מֵעִם יְיָ עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

אֵין כֵּאלֹהֵינוּ. אֵין כַּאדוֹנֵינוּ. אֵין כְּמַלְכֵּנוּ. אֵין כְּמוֹשִׁיעֵנוּ: מִי כֵאלֹהֵינוּ. מִי כַאדוֹנֵינוּ. מִי כְמַלְכֵּנוּ. מִי כְמוֹשִׁיעֵנוּ: נוֹדֶה לֵאלֹהֵינוּ. נוֹדֶה לַאדוֹנֵינוּ. נוֹדֶה לְמַלְכֵּנוּ. נוֹדֶה לְמוֹשִׁיעֵנוּ: בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ. בָּרוּךְ אֲדוֹנֵינוּ. בָּרוּךְ מַלְכֵּנוּ. בָּרוּךְ מוֹשִׁיעֵנוּ: אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ. אַתָּה הוּא אֲדוֹנֵינוּ. אַתָּה הוּא מַלְכֵּנוּ. אַתָּה הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ: אַתָּה הוּא שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת־קְטֹרֶת הַסַּמִּים:

פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת הַצֳּרִי וְהַצִּפֹּרֶן וְהַחֶלְבְּנָה וְהַלְּבוֹנָה· מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה: מוֹר וּקְצִיעָה שִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ וְכַרְכֹּם מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה· הַקֹּשְׁטְ שְׁנֵים עָשָׂר· וְקִלּוּפָה שְׁלשָׁה· וְקִנָּמוֹן תִּשְׁעָה· בֹּרִית כַּרְשִׁינָה תִּשְׁעָה קַבִּין· יֵין קַפְרִיסִין סְאִין תְּלָתָא וְקַבִּין תְּלָתָא· וְאִם אֵין לוֹ יֵין קַפְרִיסִין מֵבִיא חֲמַר חִוַּרְיָן עַתִּיק: מֶלַח סְדוֹמִית רֹבַע (הַקָּב)· מַעֲלֶה עָשָׁן כָּל־שֶׁהוּא· רַבִּי נָתָן אוֹמֵר אַף כִּפַּת הַיַּרְדֵּן כָּל שֶׁהִיא וְאִם נָתַן בָּהּ דְּבַשׁ פְּסָלָהּ· וְאִם חִסַּר אֶחָד מִכָּל־סַמָּנֶיהָ חַיָּב מִיתָה: רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן־גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר· הַצֳּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָף הַנּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקְּטָף: בֹּרִית כַּרְשִׁינָה שֶׁשָּׁפִין בָּהּ אֶת־הַצִּפֹּרֶן· כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה: יֵין קַפְרִיסִין שֶׁשּׁוֹרִין

כּוֹ אֶת־הַצִּפֹּרֶן. כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עַזָּה: וַהֲלֹא מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ אֶלָּא שֶׁאֵין מַכְנִיסִין מֵי רַגְלַיִם בָּעֲזָרָה מִפְּנֵי הַכָּבוֹד:

הַשִּׁיר שֶׁהַלְוִיִּם הָיוּ אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן הָיוּ אוֹמְרִים.

לַיָי הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ:

בַּשֵּׁנִי הָיוּ אוֹמְרִים.

גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר־קָדְשׁוֹ:

בַּשְּׁלִישִׁי הָיוּ אוֹמְרִים.

אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט:

בָּרְבִיעִי הָיוּ אוֹמְרִים.

אֵל נְקָמוֹת יְיָ אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ:

בַּחֲמִישִׁי הָיוּ אוֹמְרִים.

הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב:

בַּשִּׁשִּׁי הָיוּ אוֹמְרִים.

יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט:

בַּשַּׁבָּת הָיוּ אוֹמְרִים.

מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת:

מִזְמוֹר שִׁיר לֶעָתִיד לָבֹא. לְיוֹם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים:

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַבִּי חֲנִינָא. תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מַרְבִּים שָׁלוֹם בָּעוֹלָם. שֶׁנֶּאֱמַר וְכָל־בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְיָ וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ. אַל תִּקְרָא בָּנָיִךְ אֶלָּא בּוֹנָיִךְ: שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל: יְהִי־שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ: לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ: לְמַעַן בֵּית־יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

Hierauf folgt עלינו (S. 106), אז ביום השביעי נחת (am Schlusse des Gebetbuchs) אנעים זמירות (oben S. 103) und מזמור שיר ליום השבת (S. 32.)

סדר קדוש ליום השבת.

וְשָׁמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת־הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם: בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִוא לְעֹלָם כִּי שֵׁשֶׁת־יָמִים עָשָׂה יְיָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ:

זָכוֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ. שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל־מְלַאכְתֶּךָ. וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַייָ אֱלֹהֶיךָ לֹא־תַעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְךָ־וּבִתֶּךָ עַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ וּבְהֶמְתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ. כִּי שֵׁשֶׁת־יָמִים עָשָׂה יְיָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר בָּם וַיָּנַח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עַל־כֵּן בֵּרַךְ יְיָ אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ:

סברי מרנן ורבנן ורבותי.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

מי שמבקר החולה ביום השבת אומר בצאתו·

שַׁבָּת הִיא מִלִּזְעוֹק וּרְפוּאָה קְרוֹבָה לָבוֹא וְשִׁבְתּוּ בְּשָׁלוֹם:

מי שהולך אצל האבל לנחמו ביום השבת אומר בצאתו·

שַׁבָּת הִיא מִלְּנַחֵם וְנֶחָמָה קְרוֹבָה לָבוֹא וְשִׁבְתּוּ בְּשָׁלוֹם:

זמירות ליום השבת.

חתום שם המחבר שמעון בר יצחק.

בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם. יַעֲמָס לָנוּ יֶשַׁע וּפִדְיוֹם. וּבִשְׁמוֹ נָגִיל כָּל־הַיּוֹם
וּבִישׁוּעָתוֹ נָרִים רֹאשׁ עֶלְיוֹן. כִּי הוּא מָעוֹז לַדָּל וּמַחְסֶה לָאֶבְיוֹן:
שִׁבְטֵי יָהּ לְיִשְׂרָאֵל עֵדוּת. בְּצָרָתָם לוֹ צָר בְּסִבְלוּת וּבְעַבְדוּת. בִּלְבֵנַת
הַסַּפִּיר וְהֶרְאָם עֹז יְדִידוּת. וְנִגְלָה לְהַעֲלֹתָם מֵעֹמֶק בּוֹר וָדוּת. כִּי עִם יְיָ
הַחֶסֶד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְדוּת: מַה יָּקָר חַסְדּוֹ בְּצִלּוֹ לְגוֹנְנֵמוֹ. בְּגָלוּת בָּבֶלָה
שֻׁלַּח לְמַעַנְמוֹ. לְהוֹרִיד בָּרִיחִים נִמְנָה בֵינֵימוֹ. וַיִּתְּנֵם לְרַחֲמִים לִפְנֵי
שׁוֹבֵימוֹ. כִּי לֹא יִטֹּשׁ יְיָ אֶת־עַמּוֹ בַּעֲבוּר הַגָּדוֹל שְׁמוֹ. עֵילָם שָׁת כִּסְאוֹ
לְהַצִּיל יְדִידָיו. לְהַעֲבִיר מִשָּׁם מָעֻזְנֵי מוֹרְדָיו. (נ״א לְהַעֲבִיר מִשָּׁם רוֹזְנֵי
מוֹרְדָיו). מֵעֲבוֹר בַּשֶּׁלַח פָּדָה אֶת־עֲבָדָיו. קֶרֶן לְעַמּוֹ יָרִים תְּהִלָּה
לְכָל־חֲסִידָיו. כִּי אִם הוֹגָה וְרִחַם כְּרֹב חֲסָדָיו: וּצְפִיר הָעִזִּים הִגְדִּיל
עֲצוּמָיו. וְגַם חָזוּת אַרְבַּע עָלוּ לִמְרוֹמָיו. וּבְלִבָּם דִּמּוּ לְהַשְׁחִית אֶת־
רְחוּמָיו. עַל יְדֵי כֹהֲנָיו מִגֵּר מִתְקוֹמְמָיו. חַסְדֵי יְיָ כִּי לֹא תָמְנוּ כִּי לֹא
כָלוּ רַחֲמָיו: נִסְגַּרְתִּי לֶאֱדוֹם בְּיַד רֵעַי מְדָנַי. שֶׁבְּכָל־יוֹם מְמַלְּאִים
כְּרֵסָם מֵעֲדָנַי. עֶזְרָתוֹ עִמִּי לִסְמוֹךְ אֶת־אֲדֹנָי. וְלֹא נְטַשְׁתַּנִי כָּל־יְמֵי עִדָּנַי.
כִּי לֹא יִזְנַח לְעוֹלָם אֲדֹנָי: בְּבֹאוֹ מֵאֱדוֹם חֲמוּץ בְּגָדִים. זֶבַח לוֹ בְּבָצְרָה
וְטֶבַח לוֹ בְּבוֹגְדִים. וְיֵז נִצְחָם מַלְבּוּשָׁיו לְהַאְדִּים. בְּכֹחוֹ הַגָּדוֹל יִבְצוֹר
רוּחַ נְגִידִים. הָגָה בְּרוּחוֹ הַקָּשָׁה בְּיוֹם קָדִים: רְאוֹתוֹ כִּי כֵן אֲדוֹמִי
הָעוֹצֵר. יַחְשֹׁב לוֹ בָּצְרָה תִּקְלוֹט כְּבֶצֶר. וּמַלְאָךְ כְּאָדָם בְּתוֹכָהּ יִנָּצֵר.
וּמֵזִיד כַּשּׁוֹגֵג בְּמִקְלָט יֵעָצֵר. אֶהֱבוּ אֶת־יְיָ כָּל־חֲסִידָיו אֱמוּנִים נֹצֵר:
יְצַוֶּה צוּר חַסְדּוֹ קְהִלּוֹתָיו לְקַבֵּץ. מֵאַרְבַּע רוּחוֹת עָדָיו לְהִקָּבֵץ. וּבְהַר
מְרוֹם הָרִים אוֹתָנוּ לְהַרְבֵּץ. וְאִתָּנוּ יָשׁוּב נִדָּחִים קוֹבֵץ. וְהֵשִׁיב לֹא
נֶאֱמַר כִּי אִם וְשָׁב וְקִבֵּץ: בָּרוּךְ הוּא אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר טוֹב גְּמָלָנוּ.
כְּרַחֲמָיו וּכְרֹב חֲסָדָיו הִגְדִּיל לָנוּ. אֵלֶּה וְכָאֵלֶּה יוֹסֵף עִמָּנוּ. לְהַגְדִּיל
שְׁמוֹ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ: בָּרוּךְ הוּא אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ
לִכְבוֹדוֹ. לְהַלְּלוֹ וּלְשַׁבְּחוֹ וּלְסַפֵּר הוֹדוֹ. מִכָּל־אֹם גָּבַר עָלֵינוּ חַסְדּוֹ. לָכֵן
בְּכָל־לֵב וּבְכָל־נֶפֶשׁ וּבְכָל־מְאוֹד נַמְלִיכוֹ וּנְיַחֲדוֹ: שֶׁהַשָּׁלוֹם שֶׁלּוֹ יָשִׂים

עָלֵינוּ בְּרָכָה וְשָׁלוֹם. מִשְּׂמֹאל וּמִיָּמִין עַל יִשְׂרָאֵל שָׁלוֹם. הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם. וְיִזְכּוּ לִרְאוֹת בָּנִים וּבְנֵי בָנִים עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּבְמִצְוֹת עַל יִשְׂרָאֵל שָׁלוֹם. יוֹעֵץ אֵל גִּבּוֹר אֲבִי עַד שַׂר שָׁלוֹם:

חתום שם המחבר ברוך חזק.

בָּרוּךְ אֵל עֶלְיוֹן. אֲשֶׁר נָתַן מְנוּחָה. לְנַפְשֵׁנוּ פִדְיוֹן מִשֵּׁאת וַאֲנָחָה׃ וְהוּא יִדְרוֹשׁ לְצִיּוֹן. עִיר הַנִּדָּחָה. עַד אָנָה תּוּגְיוֹן. נֶפֶשׁ נֶאֱנָחָה: הַשּׁוֹמֵר שַׁבָּת. הַבֵּן עִם הַבַּת. לָאֵל יֵרָצוּ כְּמִנְחָה עַל מַחֲבַת: רוֹכֵב בָּעֲרָבוֹת. מֶלֶךְ עוֹלָמִים. אֶת־עַמּוֹ לִשְׁבּוֹת. אִזֵּן בַּנְּעִימִים. בְּמַאֲכָלֵי עֲרֵבוֹת. בְּמִינֵי מַטְעַמִּים. בְּמַלְבּוּשֵׁי כָבוֹד. זֶבַח מִשְׁפָּחָה: השומר. וְאַשְׁרֵי כָּל־חוֹכֶה. לְתַשְׁלוּמֵי כֵפֶל. מֵאֵת כָּל סוֹכֶה. שׁוֹכֵן בָּעֲרָפֶל. נַחֲלָה לוֹ יִזְכֶּה. בָּהָר וּבַשָּׁפֶל. נַחֲלָה וּמְנוּחָה. כַּשֶּׁמֶשׁ לוֹ זָרְחָה: השומר. כָּל־שׁוֹמֵר שַׁבָּת. כַּדָּת מֵחַלְּלוֹ. הֵן הֶכְשֵׁר חִבַּת. קֹדֶשׁ גּוֹרָלוֹ. וְאִם יָצָא חוֹבַת. הַיּוֹם אַשְׁרֵי לוֹ. אֶל אֵל אָדוֹן מְחוֹלְלוֹ. מִנְחָה הִיא שְׁלוּחָה: השומר. חֶמְדַּת הַיָּמִים. קְרָאוֹ אֵלִי צוּר. וְאַשְׁרֵי לִתְמִימִים. אִם יִהְיֶה נָצוּר. כֶּתֶר הִלּוּמִים עַל רֹאשָׁם יָצוּר. צוּר הָעוֹלָמִים. רוּחוֹ בָּם נָחָה: השומר. זָכוֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ. קַרְנוֹ כִּי גָבְהָה. נֵזֶר עַל רֹאשׁוֹ. עַל כֵּן יִתֵּן הָאָדָם לְנַפְשׁוֹ. עֹנֶג וְגַם שִׂמְחָה. בָּהֶם לְמָשְׁחָה: השומר. קֹדֶשׁ הִיא לָכֶם. שַׁבָּת הַמַּלְכָּה. אֶל תּוֹךְ בָּתֵּיכֶם. לְהָנִיחַ בְּרָכָה. בְּכָל־מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם. לֹא תַעֲשׂוּ מְלָאכָה. בְּנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם. עֶבֶד וְגַם שִׁפְחָה: השומר.

חתום שם המחבר משה.

מְנוּחָה וְשִׂמְחָה אוֹר לַיְּהוּדִים. יוֹם שַׁבָּתוֹן יוֹם מַחֲמַדִּים. שׁוֹמְרָיו וְזוֹכְרָיו הֵמָּה מְעִידִים. כִּי לְשִׁשָּׁה כֹּל בְּרוּאִים וְעוֹמְדִים: שְׁמֵי שָׁמַיִם אֶרֶץ וְיַמִּים. כָּל־צְבָא מָרוֹם גְּבוֹהִים וְרָמִים. תַּנִּין וְאָדָם וְחַיַּת רְאֵמִים. כִּי בְּיָהּ יְיָ צוּר עוֹלָמִים: הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר לְעַם סְגֻלָּתוֹ. שָׁמוֹר לְקַדְּשׁוֹ מִבּוֹאוֹ וְעַד צֵאתוֹ. שַׁבַּת קֹדֶשׁ יוֹם חֶמְדָּתוֹ. כִּי בוֹ שָׁבַת אֵל מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ: בְּמִצְוַת שַׁבָּת אֵל יַחֲלִיצָךְ. קוּם קְרָא אֵלָיו יָחִישׁ לְאַמְּצָךְ. נִשְׁמַת כָּל־חַי וְגַם נַעֲרִיצָךְ. אֱכוֹל בְּשִׂמְחָה כִּי כְבָר רָצָךְ: בְּמִשְׁנֶה לֶחֶם וְקִדּוּשׁ רַבָּה. בְּרוֹב מַטְעַמִּים וְרוּחַ נְדִיבָה. יִזְכּוּ לְרַב טוּב הַמִּתְעַנְּגִים בָּהּ. בְּבִיאַת גּוֹאֵל לְחַיֵּי עוֹלָם הַבָּא:

חתום שם המחבר יהודה·

יוֹם שַׁבָּתוֹן אֵין לִשְׁכֹּחַ· זִכְרוֹ כְּרֵיחַ הַנִּיחֹחַ· יוֹנָה מָצְאָה
בוֹ מָנוֹחַ· וְשָׁם יָנוּחוּ יְגִיעֵי כֹחַ: הַיּוֹם נִכְבָּד
לִבְנֵי אֱמוּנִים· זְהִירִים לְשָׁמְרוֹ אָבוֹת וּבָנִים· חָקוּק
בִּשְׁנֵי לֻחוֹת אֲבָנִים· מֵרֹב אוֹנִים וְאַמִּיץ כֹּחַ: יונה·
וּבָאוּ כֻלָּם בִּבְרִית יַחַד· נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע אָמְרוּ כְּאֶחָד·
וּפָתְחוּ וְעָנוּ יְיָ אֶחָד· בָּרוּךְ נֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ: יונה· דִּבֶּר
בְּקָדְשׁוֹ בְּהַר הַמֹּר· יוֹם הַשְּׁבִיעִי זָכוֹר וְשָׁמוֹר· וְכָל־
פִּקּוּדָיו יַחַד לִגְמֹר· חַזֵּק מָתְנַיִם וְאַמֵּץ כֹּחַ: יונה· הָעָם
אֲשֶׁר נָע כַּצֹּאן טָעָה· יִזְכֹּר לְפָקְדוֹ בְּרִית וּשְׁבוּעָה· לְבַל
יַעֲבָר־בָּם מִקְרֶה רָעָה· כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ עַל מֵי נֹחַ: יונה·

חתום שם המחבר אברהם·

כִּי אֶשְׁמְרָה שַׁבָּת אֵל יִשְׁמְרֵנִי· אוֹת הִיא לְעוֹלְמֵי עַד
בֵּינוֹ וּבֵינִי: אָסוּר מְצֹא חֵפֶץ עֲשׂוֹת דְּרָכִים· גַּם
מִלְּדַבֵּר בּוֹ דִּבְרֵי צְרָכִים· דִּבְרֵי סְחוֹרָה אַף דִּבְרֵי
מְלָכִים· אֶהְגֶּה בְּתוֹרַת אֵל וּתְחַכְּמֵנִי: אות היא· בּוֹ
אֶמְצָא תָמִיד נֹפֶשׁ לְנַפְשִׁי· הִנֵּה לְדוֹר רִאשׁוֹן נָתַן
קְדוֹשִׁי· מוֹפֵת בְּתֵת לֶחֶם מִשְׁנֶה בַּשִּׁשִּׁי· כָּכָה בְּכָל־
שִׁשִּׁי יַכְפִּיל מְזוֹנִי: אות היא· רָשַׁם בְּדַת הָאֵל חוֹק
אֶל־סְגָנָיו· בּוֹ לַעֲרֹךְ לֶחֶם פָּנִים לְפָנָיו· גַּם בּוֹ לְהִתְעַנּוֹת
עַל פִּי נְבוֹנָיו· אָסוּר לְבַד מִיּוֹם כִּפּוּר עֲוֹנִי: אות היא
הוּא יוֹם מְכֻבָּד הוּא יוֹם תַּעֲנוּגִים· לֶחֶם וְיַיִן טוֹב
בָּשָׂר וְדָגִים· מִתְאַבְּלִים־בּוֹ הֵם אָחוֹר נְסוּגִים· כִּי יוֹם
שְׂמָחוֹת הוּא וּתְשַׂמְּחֵנִי: אות היא· מֵחֵל מְלָאכָה בּוֹ סוֹפוֹ
לְהַכְרִית· עַל כֵּן אֲכַבֵּס־בּוֹ לִבִּי כְּבוֹרִית· אֶתְפַּלְּלָה אֶל אֵל
עַרְבִית וְשַׁחְרִית· מוּסָף וְגַם מִנְחָה הוּא יַעֲנֵנִי: אות היא·

חתום שם המחבר ישראל.

יוֹם זֶה מְכֻבָּד מִכָּל־יָמִים. כִּי בוֹ שָׁבַת צוּר עוֹלָמִים: שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלַאכְתֶּךָ. וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי לֵאלֹהֶיךָ. שַׁבָּת לֹא תַעֲשֶׂה בוֹ מְלָאכָה. כִּי כֹל עָשָׂה שֵׁשֶׁת יָמִים: יום זה. רִאשׁוֹן הוּא לְמִקְרָאֵי קֹדֶשׁ. יוֹם שַׁבָּתוֹן יוֹם שַׁבַּת קֹדֶשׁ. עַל כֵּן כָּל־אִישׁ בְּיֵינוֹ יְקַדֵּשׁ. עַל שְׁתֵּי לֶחֶם יִבְצְעוּ תְמִימִים: יום זה. אֱכֹל מַשְׁמַנִּים שְׁתֵה מַמְתַּקִּים. כִּי אֵל יִתֵּן לְכָל־בּוֹ דְבֵקִים. בֶּגֶד לִלְבּוֹשׁ לֶחֶם חֻקִּים. בָּשָׂר וְדָגִים וְכָל־מַטְעַמִּים: יום זה. לֹא תֶחְסַר כֹּל בּוֹ וְאָכַלְתָּ. וְשָׂבָעְתָּ וּבֵרַכְתָּ. אֶת־יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אָהַבְתָּ. כִּי בֵרַכְךָ מִכָּל־הָעַמִּים: יום זה. הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹדוֹ. וְגַם הָאָרֶץ מָלְאָה חַסְדּוֹ. רְאוּ כִּי כָל־אֵלֶּה עָשְׂתָה יָדוֹ. כִּי הוּא הַצּוּר פָּעֳלוֹ תָמִים: יום זה.

חתום שם המחבר שלמה חזק.

שִׁמְרוּ שַׁבְּתוֹתַי. לְמַעַן תִּינְקוּ וּשְׂבַעְתֶּם. מִזִּיו בִּרְכוֹתָי. אֶל הַמְּנוּחָה כִּי בָאתֶם. וּלְווּ עָלַי בָּנַי. וְעִדְנוּ מַעֲדָנָי. שַׁבָּת הַיּוֹם לַייָ: לֶעָמֵל קִרְאוּ דְרוֹר. וְנָתַתִּי אֶת־בִּרְכָתִי. אִשָּׁה אֶל אֲחוֹתָהּ לִצְרוֹר. לְגַלּוֹת עַל יוֹם שִׂמְחָתִי. בִּגְדֵי שֵׁשׁ עִם שָׁנִי. וְהִתְבּוֹנְנוּ מִזְּקֵנָי. שַׁבָּת הַיּוֹם לַייָ: ולוו עלי. מַהֲרוּ אֶת־הַמָּנֶה. לַעֲשׂוֹת אֶת־דְּבַר אֶסְתֵּר. וְחִשְׁבוּ עִם הַקּוֹנֶה. לְשַׁלֵּם אָכוֹל וְהוֹתֵר. בִּטְחוּ בִי אֱמוּנָי. וּשְׁתוּ יֵין מַשְׁמַנָּי. שַׁבָּת הַיּוֹם לַייָ: ולוו עלי. הִנֵּה יוֹם גְּאֻלָּה. יוֹם שַׁבָּת אִם תִּשְׁמֹרוּ. וִהְיִיתֶם לִי סְגֻלָּה. לִינוּ וְאַחַר תַּעֲבֹרוּ. וְאָז תִּחְיוּ לְפָנַי. וּתְמַלְאוּ צְפוּנַי. שַׁבָּת הַיּוֹם לַייָ: ולוו עלי. חַזֵּק קִרְיָתִי. אֵל אֱלֹהִים עֶלְיוֹן. וְהָשֵׁב אֶת־נְוָתִי. בְּשִׂמְחָה וּבְהִגָּיוֹן. יְשׁוֹרְרוּ שָׁם רְנָנַי. לְוִיַּי וְכֹהֲנַי. וְאָז תִּתְעַנַּג עַל יְיָ: ולוו עלי.

שם המחבר משולש דונש.

דְּרוֹר יִקְרָא לְבֵן עִם בַּת. וְיִנְצָרְכֶם כְּמוֹ בָבַת. נְעִים שִׁמְכֶם וְלֹא יֻשְׁבַּת. שְׁבוּ נוּחוּ בְּיוֹם שַׁבָּת: דְּרוֹשׁ נָוִי וְאוּלָמִי. וְאוֹת יֶשַׁע עֲשֵׂה עִמִּי. נְטַע שׂוֹרֵק בְּתוֹךְ כַּרְמִי. שְׁעֵה שַׁוְעַת בְּנֵי עַמִּי: דְּרֹךְ פּוּרַת בְּתוֹךְ בָּצְרַת. וְגַם בָּבֶל אֲשֶׁר גָּבְרָה. נְתוֹץ צָרִים בְּאַף עֶבְרַת. שְׁמַע קוֹלִי בְּיוֹם אֶקְרָא: אֱלֹהִים תֵּן בְּמִדְבָּר הַר. הֲדַס שִׁטָּה בְּרוֹשׁ תִּדְהָר. וְלַמַּזְהִיר וְלַנִּזְהָר. שְׁלוֹמִים תֵּן כְּמֵי נָהָר: הֲדוֹךְ קָמַי אֵל קַנָּא. בְּמוֹג לֵבָב וּבִמְגִנָּה. וְנַרְחִיב פֶּה לְמַלְאֶנָּה. לְשׁוֹנֵנוּ לְךָ רִנָּה:

דֵּעָה חָכְמָה לְנַפְשֶׁךָ. וְהִיא כֶתֶר לְרֹאשֶׁךָ. נְצוֹר מִצְוַת קְדוֹשֶׁךָ. שְׁמוֹר שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ:

חתום שם המחבר שמואל.

שַׁבָּת הַיּוֹם לַיָי. מְאֹד צַהֲלוּ בְּרִנּוּנַי. וְגַם הַרְבּוּ מַעֲדַנַּי. אוֹתוֹ לִשְׁמוֹר כְּמִצְוַת יְיָ: שבת היום ליי. מֵעֲבוֹר דֶּרֶךְ וּגְבוּלִים. מֵעֲשׂוֹת הַיּוֹם פְּעָלִים. לֶאֱכוֹל וְלִשְׁתּוֹת בְּהִלּוּלִים. זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְיָ: שבת היום ליי. וְאִם תִּשְׁמְרֶנּוּ יָהּ יִנְצָרְךָ כְּבָבַת. אַתָּה וּבִנְךָ וְגַם הַבַּת. וְקָרָאתָ עֹנֶג לַשַּׁבָּת. אָז תִּתְעַנַּג עַל יְיָ: שבת היום ליי. אֱכוֹל מַשְׁמַנִּים וּמַעֲדַנִּים. וּמַטְעַמִּים הַרְבֵּה מִינִים. אֱגוֹזֵי פֶרֶךְ וְרִמּוֹנִים. וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת־יְיָ: שבת היום ליי. לַעֲרוֹךְ בְּשֻׁלְחָן לֶחֶם חֲמוּדוֹת. לַעֲשׂוֹת הַיּוֹם שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת. הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד לְבָרֵךְ וּלְהוֹדוֹת. שִׁקְדוּ וְשִׁמְרוּ וַעֲשׂוּ בָנַי: שבת היום ליי.

חתום שם המחבר חיים יצחק.

חַי יְיָ וּבָרוּךְ צוּרִי. בַּיְיָ תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי. כִּי יְיָ יָאִיר נֵרִי. בְּהִלּוֹ נֵרוֹ עֲלֵי רֹאשִׁי: יְיָ רוֹעִי לֹא אֶחְסָר. עַל מֵי מְנוּחוֹת יְנַהֲלֵנִי. נוֹתֵן לֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר. לֶחֶם חֻקִּי הַטְרִיפֵנִי: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ. אַתָּה אֱלֹהַי קְדוֹשִׁי. תַּעֲרוֹךְ לְפָנַי שֻׁלְחָנֶךָ. תְּדַשֵּׁן בַּשֶּׁמֶן רֹאשִׁי: מִי יִתֵּן מְנוּחָתִי. לִפְנֵי אֲדוֹן הַשָּׁלוֹם. וְהָיְתָה שְׁלֵמָה מִטָּתִי. הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם: יִשְׁלַח מַלְאָכוֹ לְפָנַי. לְלַוּוֹתִי לְוָיָה. בְּכוֹס יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא פָנַי. מְנָת כּוֹסִי רְוָיָה: צָמְאָה נַפְשִׁי אֶל יְיָ. יְמַלֵּא שָׂבָע אֲסָמַי. אֶל הֶהָרִים אֶשָּׂא עֵינַי. כְּהִלֵּל וְלֹא כְשַׁמַּאי: חֶדְוַת יָמִים וּשְׁנוֹת עוֹלָמִים. עוּרָה כְבוֹדִי עוּרָה. וְעַל רֹאשִׁי יִהְיוּ תַמִּים. נֵר מִצְוָה וְאוֹר תּוֹרָה: קוּמָה יְיָ לִמְנוּחָתִי. אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ. קַח־נָא אֶל אֶת־בִּרְכָתִי. וְהַחֲזֵק מָגֵן חוֹזֶךָ:

חתום שם המחבר ישראל.

יָהּ רִבּוֹן עָלַם וְעָלְמַיָּא· אַנְתְּ הוּא מַלְכָּא מֶלֶךְ מַלְכַיָּא· עוֹבַד גְּבוּרְתֵּךְ וְתִמְהַיָּא· שְׁפַר קֳדָמַי לְהַחֲוָיָא: יה רבון· שְׁבָחִין אֲסַדֵּר צַפְרָא וְרַמְשָׁא· לָךְ אֱלָהָא קַדִּישָׁא בְּרָא כָל־נַפְשָׁא· עִירִין קַדִּישִׁין וּבְנֵי אֱנָשָׁא· חֵיוַת בְּרָא וְעוֹף שְׁמַיָּא: יה רבון· רַבְרְבִין עוֹבָדָךְ וְתַקִּיפִין· מָכִיךְ רָמַיָּא זָקִיף כְּפִיפִין· לוּ יְחִי גְּבַר שְׁנִין אַלְפִין· לָא יֵיעוּל גְּבוּרְתֵּךְ בְּחוּשְׁבְּנַיָּא: יה רבון· אֱלָהָא דִּילֵהּ יְקַר וּרְבוּתָא· פְּרוֹק יַת־עָנָךְ מִפּוּם אַרְיְוָתָא· וְאַפֵּק יַת־עַמֵּךְ מִגּוֹ גָלוּתָא· עַמָּא דִּי בְחַרְתְּ מִכָּל אֻמַּיָּא: יה רבון· לְמַקְדְּשֵׁךְ תּוּב וּלְקֹדֶשׁ קוּדְשִׁין· אֲתַר דִּי בֵהּ יֶחֱדוּן רוּחִין וְנַפְשִׁין· וִיזַמְּרוּן שִׁירִין וְרַחֲשִׁין· בִּירוּשְׁלֵם קַרְתָּא דְשׁוּפְרַיָּא: יה רבון·

צוּר מִשֶּׁלּוֹ אָכַלְנוּ· בָּרְכוּ אֱמוּנַי· שָׂבַעְנוּ וְהוֹתַרְנוּ· כִּדְבַר יְיָ: הַזָּן אֶת־עוֹלָמוֹ· רוֹעֵנוּ אָבִינוּ· אָכַלְנוּ אֶת־לַחְמוֹ· וְיֵינוֹ שָׁתִינוּ· עַל כֵּן נוֹדֶה לִשְׁמוֹ· וּנְהַלְּלוֹ בְּפִינוּ· אָמַרְנוּ וְעָנִינוּ· אֵין קָדוֹשׁ כַּייָ: צור· בְּשִׁיר וְקוֹל תּוֹדָה· נְבָרֵךְ לֵאלֹהֵינוּ· עַל אֶרֶץ חֶמְדָּה· שֶׁהִנְחִיל לַאֲבוֹתֵינוּ· מָזוֹן וְצֵידָה· הִשְׂבִּיעַ לְנַפְשֵׁנוּ· חַסְדּוֹ גָּבַר עָלֵינוּ· וֶאֱמֶת יְיָ: צור· רַחֵם בְּחַסְדֶּךָ· עַל עַמְּךָ צוּרֵנוּ· עַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ· זְבוּל בֵּית תִּפְאַרְתֵּנוּ· בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ· יָבֹא וְיִגְאָלֵנוּ· רוּחַ אַפֵּינוּ· מְשִׁיחַ יְיָ: צור· יִבָּנֶה הַמִּקְדָּשׁ· עִיר צִיּוֹן תְּמַלֵּא· וְשָׁם נָשִׁיר שִׁיר חָדָשׁ· וּבִרְנָנָה נַעֲלֶה· הָרַחֲמָן הַנִּקְדָּשׁ· יִתְבָּרַךְ וְיִתְעַלֶּה· עַל כּוֹס יַיִן מָלֵא· כְּבִרְכַּת יְיָ: צור·

יה Herr der Welt, ob Welten schaltend [1]),
König Du, ob Kön'gen waltend,
Deiner Wunder Staunenswerke —
Schön ist's künden Deine Stärke.

Früh und spät tönt Lobesruf
Ihm, der alles Leben schuf,
Engelschaaren, Menschenbild,
Himmelsvögel, Flurgewild.

רברבין Deine Thaten groß und prächtig,
Schwache hebst Du, beugst, was mächtig,
Nicht, — lebt tausend Jahr ein Mann, —
Giebt der Wunder Zahl er an.

Mächt'ger Gott! Dein Lamm befreien
Mögst Du aus dem Schlund der Leuen.
Aus dem Elend hingeführt,
Die aus Völkern Du erkürt.

למקדשך Zieh' in Deinen Tempel ein,
Wo sich Geister, Herzen freu'n.
Preisgesang und Lob Dir dankt
In der Stadt, die herrlich prangt.

צור Den Hort, der von dem Seinen uns gespeist,
Den, meine Trauten! dankend preist.
Hier ist noch übrig, wir sind satt,
Wie's gnädig uns verheißen hat
In seinem Worte unser Gott.

הזן Der seine Welt verpflegt,
Der Vater, der — ein Hirt — uns hegt,
Sein Brot hat uns gespeist,
Sein Wein im Becher kreist.
Wir machen seinen Namen kund,
Ihn preiset unser Mund.
Wir sprechen laut voll Dank
In hellem Liedesklang.
Niemand ist heilig, als wie Gott.

בשיר Aus dankerfüllter Brust
Für's Land der Lab' und Lust,
Das Er den Vätern hat gegeben,
Wir unsern Gott erheben.
Speis' uns und reiche Zehrung
Aus ew'ger Huldgewährung
Hat liebend Er gespendet,
Stets seine Huld gesendet.
Ja, wahr und treu ist Gott.

רחם Erbarmer schau hernieder
Auf Deine Schaaren wieder,
Auf Zion, Deinen Thron, o Hort,
Den Dir als Prachtsitz eignen Ort,
Der Sproß von Dawid, Deinem Frommen,
Erlösend mög' er kommen,
An dem wir liebend hangen
Mit unsrer Seele Bangen,
Er, den gesalbt hat Gott!

יבנה Erbaue Deine Hallen,
Von Volkesschaaren mög' Zion wallen!
Dort singen wir ein neues Lied.
Wir ziehn hinauf mit jubelndem Gemüth.
Erbarmer, sei gepriesen,
Preis Dir und Ehr' erwiesen
Hier ob dem Becher, reichgefüllt,
In dem des Segens Fülle quillt,
Wie uns gesegnet Gott.

---

1) Verfasser: R. Jisrael Nag'ara.

סדר מנחה לשבת וי״ט.

*) אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:

אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו:

קמה תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה
שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ
לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר:
דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד
הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ
וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ:
חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־חָסֶד: טוֹב יְיָ לַכֹּל
וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְיָ כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ
יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ:
לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ:
מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר:
סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כֹל
אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ
אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן: צַדִּיק יְיָ בְּכָל־דְּרָכָיו
וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְיָ לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר
יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע
וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְיָ אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים
יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם
הַלְלוּיָהּ:

*) Uebersetzung S. 35.

וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב נְאֻם יְיָ: וַאֲנִי זֹאת
בְּרִיתִי אוֹתָם אָמַר יְיָ רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרַי אֲשֶׁר
שַׂמְתִּי בְּפִיךָ לֹא יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זַרְעֲךָ וּמִפִּי זֶרַע
זַרְעֲךָ אָמַר יְיָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב
תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל: וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ
קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: וּמְקַבְּלִין דֵּין
מִן דֵּין וְאָמְרִין קַדִּישׁ בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא עִלָּאָה בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ
קַדִּישׁ עַל אַרְעָא עוֹבַד גְּבוּרְתֵּהּ קַדִּישׁ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי
עָלְמַיָּא יְיָ צְבָאוֹת מַלְיָא כָל אַרְעָא זִיו יְקָרֵהּ: וַתִּשָּׂאֵנִי
רוּחַ וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ
מִמְּקוֹמוֹ: וּנְטָלַתְנִי רוּחָא וְשִׁמְעֵית בַּתְרַי קָל זִיעַ סַגִּיא
דִּמְשַׁבְּחִין וְאָמְרִין: בְּרִיךְ יְקָרָא דַיְיָ מֵאֲתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ:
יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: יְיָ מַלְכוּתֵהּ קָאֵם לְעָלַם וּלְעָלְמֵי

ובא Und es wird kommen für Zijon ein Erlöser und für die von Missethat Bekehrten in Jaakob! spricht der Ewige. Und Ich — dies ist mein Bündniß mit ihnen, spricht der Ewige: Mein Geist, der auf dir ruht, und meine Worte, die Ich gelegt in deinen Mund, sollen nicht weichen aus deinem Munde und dem Munde deiner Kinder und deiner Kindeskinder, spricht der Ewige, von nun an bis in Ewigkeit. — Du aber bist der Heilige, thronend unter den Lobliedern Jisraels. — Und es rief Einer dem Andern zu und sprach: Heilig, heilig, heilig ist der Gott der Heerschaaren; so weit die Erde, reicht seine Herrlichkeit. (Und sie empfangen Einer von dem Andern das Wort und sprechen: Heilig in den Himmeln der höchsten Höhe, der Stätte seines Gottesglanzes, heilig auf der Erde, dem Werke seiner Macht, heilig in Ewigkeit und in Ewigkeit der Ewigkeiten, ist der Gott der Heerschaaren; voll ist die ganze Erde vom Glanze seiner Allmacht[1]). Und es erhob mich ein Wind, und ich hörte hinter mir eine Stimme mächtigen Rauschens: Gepriesen sei die Herrlichkeit des Ewigen von seiner Stätte aus. (Und es trug mich empor der Wind, und ich hörte hinter mir eine Stimme mächtigen Rau-

[1]) Die hier und später eingeschlossenen Worte sind die chaldäische Umschreibung (Targum) der vorangegangenen Bibelverse.

עָלְמַיָּא: יְיָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ שָׁמְרָה זֹּאת לְעוֹלָם לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ: כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קֹרְאֶיךָ: צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת: תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם: בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם יַעֲמָס־לָנוּ הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ

schens Derer, die Lobgesänge anstimmten und sprachen: Gelobt sei die Herrlichkeit des Ewigen aus der Stätte, wo sein Abglanz thront.) Der Ewige wird regieren immer und ewig. (Der Ewige — sein Reich dauert in Ewigkeit und Ewigkeit der Ewigkeiten.) Ewiger, Gott Abrahams, Jizchaks und Jisraels, unserer Väter! bewahre dies für ewig als den Trieb der Gedanken im Herzen Deines Volkes, und richte ihr Herz zu Dir. — Er aber ist barmherzig, vergiebt die Schuld, und richtet nicht zu Grunde, und wendet so oft seinen Zorn ab, und wecket nicht auf seinen ganzen Zorn. — Denn Du, o Herr bist gütig und verzeihend und reich an Huld Allen, die Dich anrufen. Deiner Gerechtigkeit Spruch bleibt gerecht für ewig und Deine Lehre Wahrheit. O verleihe Treue dem Jaakob, Huld dem Abraham, die Du geschworen unseren Vätern seit den Tagen der Urzeit. Gepriesen sei der Herr! An jedem Tage legt Er uns auf, Gott, unser Heil. Selah. Der Ewige der Heerschaaren ist mit uns, eine feste Burg ist uns der Gott Jaakobs. Selah. Ewiger der Heerschaaren! Heil dem Manne, der auf Dich vertraut. Ewiger, hilf, der König erhöre uns am Tage, wenn wir rufen. Gelobt sei unser Gott, der uns erschaffen hat zu seiner Ehre, und uns abgesondert von den Irrgläubigen, und der uns gegeben die Lehre der Wahrheit, und das ewige Leben gepflanzet in unsere Mitte. Er öffne unser Herz durch seine Lehre, und lege in unser Herz seine Liebe und Ehr-

אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם. לְמַעַן לֹא נִיגַע לָרִיק וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁנִּשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה וְנִזְכֶּה וְנִחְיֶה וְנִרְאֶה וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה לִשְׁנֵי יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם יְיָ אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ: בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּייָ וְהָיָה יְיָ מִבְטַחוֹ: בִּטְחוּ בַייָ עֲדֵי עַד כִּי בְּיָהּ יְיָ צוּר עוֹלָמִים: וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ כִּי לֹא עָזַבְתָּ דֹרְשֶׁיךָ יְיָ: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

וַאֲנִי תְפִלָּתִי לְךָ יְיָ עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב־חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ:

חצי קדיש.

מוציאים ס"ת וקורין בפ' השבוע ומחזירין הספר להיכל ואומרים ח"ק.

סדר הוצאה והכנסה תמצא לעיל בתפלת שחרית.

furcht, und daß wir seinen Willen erfüllen mögen, und ihm dienen mit ganzem Herzen, auf daß wir uns nicht mühen umsonst, und nicht zur Welt bringen zur Verwirrung. Möge es beschlossen sein vor Dir, Ewiger, unser Gott und unserer Väter Gott, daß wir beobachten Deine Satzungen in dieser Welt, und wir das Glück haben und erleben, sehen und erben Heil und Segen für die Jahre der Zeit des Erlösers und des Lebens der künftigen Welt, auf daß Dich lobpreise unseres Geistes Herrlichkeit und nimmer schweige. Ewiger, mein Gott, immerdar dank' ich Dir. Gesegnet ist der Mann, der vertraut auf den Ewigen, und der Ewige ist seine Zuversicht. Vertrauet auf den Ewigen bis in Ewigkeit; denn in Jah, dem Ewigen, ist ein Hort der Ewigkeiten. Und vertrauen mögen auf Dich, die Deinen Namen kennen, denn Du verlässest nicht, die Dich suchen, Ewiger! Der Ewige will es um seiner Gnade willen; Er macht groß die Lehre und herrlich.

ואני Und mein Gebet an Dich, o Ewiger, komme zur Gnadenzeit, o Gott! In der Fülle Deiner Gnade erhöre mich durch die treue Zuversicht Deines Heiles.

(Vorlesung aus der Thorah.)

*)אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה׃

(בשבת שובה זָכְרֵנוּ לְחַיִּים. מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים. וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים. לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים.)

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם׃

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ׃ (מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם.) מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה׃ (בשבת שובה מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים׃)

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים**)׃

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ׃ (בשבת שובה הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ׃)

אַתָּה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד. וּמִי כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ. תִּפְאֶרֶת גְּדֻלָּה. וַעֲטֶרֶת

אתה Du bist einzig und Dein Name einzig und wer, wie Dein Volk Jisrael, ist einzig auf Erden! Einen Ehrenschmuck

*) Uebersetzung S. 58. **) Die Kedusch̲ah s. S. 60.

יְשׁוּעָה. (יוֹם) מְנוּחָה וּקְדֻשָּׁה לְעַמְּךָ נָתָתָּ. אַבְרָהָם יָגֵל. יִצְחָק יְרַנֵּן. יַעֲקֹב וּבָנָיו יָנוּחוּ בוֹ: מְנוּחַת אַהֲבָה וּנְדָבָה. מְנוּחַת אֱמֶת וֶאֱמוּנָה. מְנוּחַת שָׁלוֹם וְשַׁלְוָה וְהַשְׁקֵט וָבֶטַח. מְנוּחָה שְׁלֵמָה שֶׁאַתָּה רוֹצֶה בָּהּ. יַכִּירוּ בָנֶיךָ וְיֵדְעוּ כִּי מֵאִתְּךָ הִיא מְנוּחָתָם וְעַל מְנוּחָתָם יַקְדִּישׁוּ אֶת־שְׁמֶךָ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ. וְיָנוּחוּ בָהּ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

und ein Diadem des Heils hast Du den Tag der Ruhe und Weihe Deinem Volke verliehen. Abraham frohlocket, Jizchak jubelt, Jakob und seine Söhne ruhen an ihm, eine Ruhe voll Liebe und Herzenslust, eine Ruhe in Wahrheit und treuem Sinn, eine Ruhe voll Frieden und seliger Stille, Sorglosigkeit und sicherem Vertrauen, eine vollkommene Ruhe, an der Du Lust hast; es erkennen und wissen Deine Kinder, daß von Dir kommt ihre Ruhe und ob ihrer Ruhe weihen sie Deinen Namen.

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter! Laß Dir unsere Ruhe wohlgefallen. Heilige uns durch Deine Gebote und laß Deine Lehre unser Theil sein, sättige uns von Deinem Gute und erfreue uns durch Deine Hülfe. Und läut're unser Herz, Dir in Wahrheit zu dienen, und gönne uns, Ewiger, unser Gott, in Liebe und Wohlwollen Deinen heiligen Sabbath, daß an ihm ruhe Jisrael, das Deinen Namen heiligt. Gelobt seist Du, Ewiger, der heiligt den Sabbath!

*רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת־הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

(An ראש חדש und חול המועד wird יעלה ויבוא [S. 68] eingeschaltet.)

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ. מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

(An Chanukah: על הניסים S. 70.)

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

(בשבת שובה וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ.)

*) Uebersetzung S. 69.

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת־שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

בפולין

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל־הַשָּׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

באשכנז

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

(בשבת שובה בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם:)

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

בימים שא״א תחנון בחול א״א צו״ץ בשבת ולא בבית חתנים כו׳ ימי המשתה ולא בבית האבל.

צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת: וְצִדְקָתְךָ אֱלֹהִים עַד־מָרוֹם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ גְדוֹלוֹת אֱלֹהִים מִי כָמוֹךָ: צִדְקָתְךָ׀ כְּהַרְרֵי־אֵל מִשְׁפָּטֶךָ תְּהוֹם רַבָּה אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ יְיָ: קדיש שלם.

בשבת בראשית מתחילים לאמר ברכי נפשי וכו׳, ואומרים עד שבת הגדול, ובשבת של אחר פסח מתחילין לומר פרקי אבות.

קד בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְיָ יְיָ אֱלֹהַי גָּדַלְתָּ מְּאֹד הוֹד וְהָדָר לָבָשְׁתָּ: עֹטֶה אוֹר כַּשַּׂלְמָה נוֹטֶה שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה: הַמְקָרֶה בַמַּיִם עֲלִיּוֹתָיו הַשָּׂם עָבִים רְכוּבוֹ הַמְהַלֵּךְ עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ: עֹשֶׂה מַלְאָכָיו רוּחוֹת מְשָׁרְתָיו אֵשׁ לֹהֵט: יָסַד־אֶרֶץ עַל־מְכוֹנֶיהָ בַּל־תִּמּוֹט עוֹלָם וָעֶד: תְּהוֹם כַּלְּבוּשׁ כִּסִּיתוֹ עַל־הָרִים יַעַמְדוּ־מָיִם: מִן־גַּעֲרָתְךָ יְנוּסוּן מִן־קוֹל רַעַמְךָ יֵחָפֵזוּן: יַעֲלוּ הָרִים יֵרְדוּ בְקָעוֹת אֶל־מְקוֹם זֶה יָסַדְתָּ לָהֶם: גְּבוּל שַׂמְתָּ בַּל־יַעֲבֹרוּן בַּל־יְשׁוּבוּן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ: הַמְשַׁלֵּחַ מַעְיָנִים בַּנְּחָלִים בֵּין הָרִים יְהַלֵּכוּן: יַשְׁקוּ כָּל־חַיְתוֹ שָׂדָי יִשְׁבְּרוּ פְרָאִים צְמָאָם: עֲלֵיהֶם עוֹף־הַשָּׁמַיִם יִשְׁכּוֹן מִבֵּין עֳפָאיִם יִתְּנוּ־קוֹל: מַשְׁקֶה הָרִים מֵעֲלִיּוֹתָיו מִפְּרִי מַעֲשֶׂיךָ תִּשְׂבַּע הָאָרֶץ: מַצְמִיחַ חָצִיר לַבְּהֵמָה וְעֵשֶׂב לַעֲבֹדַת הָאָדָם לְהוֹצִיא לֶחֶם מִן־הָאָרֶץ: וְיַיִן יְשַׂמַּח לְבַב־אֱנוֹשׁ לְהַצְהִיל פָּנִים מִשָּׁמֶן וְלֶחֶם לְבַב־אֱנוֹשׁ יִסְעָד: יִשְׂבְּעוּ עֲצֵי יְיָ אַרְזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטָע: אֲשֶׁר־שָׁם צִפֳּרִים יְקַנֵּנוּ חֲסִידָה בְּרוֹשִׁים בֵּיתָהּ: הָרִים הַגְּבֹהִים לַיְּעֵלִים סְלָעִים מַחְסֶה לַשְׁפַנִּים: עָשָׂה

צדקתך Deine Gerechtigkeit bleibt ewig recht, und Deine Lehre wahr. — Und Deine Gerechtigkeit, o Gott, reicht zur Höhe, der Du Großes gethan, Gott, wer ist Dir gleich? — Deine Gerechtigkeit gleicht den Bergen Gottes, Deine Gerichte einer unermeßlichen Tiefe. Menschen und Vieh hilfst Du, Ewiger!

In den Wintermonaten [vom Sabbath nach Sukkoth bis zum Sabbath vor Peßach] werden nach dem Minchagebet folgende Psalmen gebetet; im Sommer treten dafür die nach diesem folgenden „Sprüche der Väter" ein.

ברכי (Ps. 104.) Preise, meine Seele, den Ewigen! Ewiger, mein Gott, groß bist Du sehr, Glanz und Majestät legst Du an. Er hüllt sich in Licht, wie in ein Gewand, spannt die Himmel wie einen Teppich. Der mit Wassern bälkt seine Söller, Wolken macht zu seinem Gespanne, der einherzieht auf Fittigen des Windes. Er macht zu seinen Boten Winde, zu seinen Dienern flammenden Blitz. Er gründete die Erde auf ihren Stützen, daß sie nicht wanke immer und ewig. Die Meeresfluth hattest Du wie ein Kleid übergedeckt, auf Bergen standen Wasser. Vor Deinem Dräuen flohen sie, vor der Stimme Deines Donners bebten sie zurück. Es hoben sich Berge, es senkten sich Ebenen, an den Ort, den Du ihnen gegründet. Eine Grenze stecktest Du, sie gehen nicht darüber, kehren nicht zurück, die Erde zu bedecken. Der Quellen sich ergießen läßt zu Bächen, zwischen Bergen fließen sie. Sie tränken alles Gewild des Feldes, es stillen Waldesel ihren Durst. Ueber ihnen wohnt der Vogel des Himmels, hervor aus dem Laub lassen sie die Stimme erschallen. Er tränkt Berge aus seinen Söllern, von der Frucht Deiner Werke sättigt sich die Erde. Er läßt Gras sprossen für das Vieh, und Kraut dem Dienste der Menschen, Brod zu gewinnen aus der Erde. Und Wein, der erfreuet des Menschen Herz, daß das Angesicht glänze mehr denn Oel, und Brod, das des Menschen Herz labt. Es sättigen sich die Bäume des Ewigen, Lebanons Zedern, die er gepflanzt, woselbst Vögel nisten, der Storch, — Zypressen sein Haus; Berge, die hohen, für die Gemsen; Felsen, Zuflucht der

יָרֵחַ לְמוֹעֲדִים שֶׁמֶשׁ יָדַע מְבוֹאוֹ: תָּשֶׁת־חֹשֶׁךְ וִיהִי לָיְלָה
בּוֹ־תִרְמֹשׂ כָּל־חַיְתוֹ־יָעַר: הַכְּפִירִים שֹׁאֲגִים לַטָּרֶף
וּלְבַקֵּשׁ מֵאֵל אָכְלָם: תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ יֵאָסֵפוּן וְאֶל־
מְעוֹנֹתָם יִרְבָּצוּן: יֵצֵא אָדָם לְפָעֳלוֹ וְלַעֲבֹדָתוֹ עֲדֵי־עָרֶב:
מָה־רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה הָאָרֶץ
קִנְיָנֶךָ: זֶה הַיָּם גָּדוֹל וּרְחַב יָדָיִם שָׁם־רֶמֶשׂ וְאֵין
מִסְפָּר חַיּוֹת קְטַנּוֹת עִם־גְּדֹלוֹת: שָׁם אֳנִיּוֹת יְהַלֵּכוּן
לִוְיָתָן זֶה יָצַרְתָּ לְשַׂחֶק־בּוֹ: כֻּלָּם אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּן לָתֵת
אָכְלָם בְּעִתּוֹ: תִּתֵּן לָהֶם יִלְקֹטוּן תִּפְתַּח יָדְךָ יִשְׂבְּעוּן
טוֹב: תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ יִבָּהֵלוּן תֹּסֵף רוּחָם יִגְוָעוּן וְאֶל־
עֲפָרָם יְשׁוּבוּן: תְּשַׁלַּח רוּחֲךָ יִבָּרֵאוּן וּתְחַדֵּשׁ פְּנֵי
אֲדָמָה: יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו: הַמַּבִּיט
לָאָרֶץ וַתִּרְעָד יִגַּע בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ: אָשִׁירָה לַייָ בְּחַיָּי
אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי: יֶעֱרַב עָלָיו שִׂיחִי אָנֹכִי אֶשְׂמַח
בַּייָ: יִתַּמּוּ חַטָּאִים מִן־הָאָרֶץ וּרְשָׁעִים עוֹד אֵינָם בָּרְכִי
נַפְשִׁי אֶת־יְיָ הַלְלוּיָהּ:

קכ **שִׁיר** הַמַּעֲלוֹת אֶל־יְיָ בַּצָּרָתָה לִּי קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי: יְיָ
הַצִּילָה נַפְשִׁי מִשְּׂפַת־שֶׁקֶר מִלָּשׁוֹן רְמִיָּה:
מַה־יִּתֵּן לְךָ וּמַה־יֹּסִיף לָךְ לָשׁוֹן רְמִיָּה: חִצֵּי גִבּוֹר
שְׁנוּנִים עִם גַּחֲלֵי רְתָמִים: אוֹיָה־לִי כִּי־גַרְתִּי מֶשֶׁךְ
שָׁכַנְתִּי עִם־אָהֳלֵי קֵדָר: רַבַּת שָׁכְנָה־לָּהּ נַפְשִׁי עִם שׂוֹנֵא
שָׁלוֹם: אֲנִי־שָׁלוֹם וְכִי אֲדַבֵּר הֵמָּה לַמִּלְחָמָה:

קכא **שִׁיר** לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל־הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא
עֶזְרִי: עֶזְרִי מֵעִם יְיָ עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: אַל־

Kaninchen. Er hat den Mond gemacht für Zeiten, die Sonne kennt ihren Niedergang. Du stellst Finsterniß hin und Nacht wird es; da tummelt sich alles Gewild des Waldes. Die jungen Leuen brüllen nach Raub, um zu verlangen von Gott ihre Nahrung. Aufgeht die Sonne, sie ziehen sich zurück, und in ihren Wohnungen strecken sie sich. Der Mensch geht aus zu seinem Geschäft, und zu seinem Dienste bis zum Abend. Wie viel sind Deine Werke, Ewiger! sie alle hast Du mit Weisheit gemacht. Voll ist die Erde Deiner Besitzthümer. Da das Meer, groß und geräumig nach jeglicher Seite; dort ein Gewimmel, unzählig, von kleinen und großen Thieren. Dort ziehen Schiffe einher, Liwjatan, den Du gebildet, sich darin zu tummeln. Sie alle harren auf Dich, ihnen ihre Nahrung zu geben zur rechten Zeit. Du giebst ihnen, sie lesen auf; Du öffnest Deine Hand, sie sättigen sich an dem Segen. Du birgst Dein Antlitz — sie verfallen dem Schrecken; nimmst ihren Odem, sie verscheiden und kehren in ihren Staub zurück. Du sendest Deinen Odem aus, sie werden geschaffen, und Du verjüngst das Angesicht der Erde. Die Herrlichkeit des Ewigen dauert auf ewig, es freuet sich der Ewige seiner Werke. Der auf die Erde schauet und sie erzittert, die Berge berührt und sie dampfen. Ich will dem Ewigen singen, weil ich lebe, saitenspielen meinem Gotte, weil ich da bin. Angenehm mög' ihm sein meine Rede. Ich freue mich des Ewigen. Aufgerieben werden die Sünder von der Erde, und die Frevler nicht mehr sein. Preise, meine Seele, den Ewigen, Hallelujah!

שיר (Psalm 120.) Stufenlied. Zum Ewigen in meiner Bedrängniß ruf' ich und Er erhört mich. O Ewiger, rette meine Seele von der Lippe der Lüge, von trügerischer Zunge. Was schenkt dir denn und was mehrt dir denn die trügerische Zunge? (Wie) die Pfeile eines Helden, die geschärften, sammt den Kohlen der Ginster. Wehe mir, daß ich geweilt in Meschech, gewohnt bei den Zelten Kedar's, daß so lange Zeit gewohnt meine Seele bei dem Feinde des Friedens. Ich bin für Frieden, und ob ich auch rede, sie wollen Krieg.

שיר (Psalm 121.) Stufenlied. Ich erhebe meine Augen zu den Bergen, von wannen wird mir Beistand kommen? Mein

יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ אַל־יָנוּם שֹׁמְרֶךָ: הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא
יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: יְיָ שֹׁמְרֶךָ יְיָ צִלְּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ:
יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה: יְיָ יִשְׁמָרְךָ מִכָּל־
רָע יִשְׁמֹר אֶת־נַפְשֶׁךָ: יְיָ יִשְׁמָר־צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה
וְעַד־עוֹלָם:

קכב שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שָׂמַחְתִּי בְּאֹמְרִים לִי בֵּית יְיָ
נֵלֵךְ: עֹמְדוֹת הָיוּ רַגְלֵינוּ בִּשְׁעָרַיִךְ יְרוּשָׁלָםִ:
יְרוּשָׁלַםִ הַבְּנוּיָה כְּעִיר שֶׁחֻבְּרָה־לָּהּ יַחְדָּו: שֶׁשָּׁם עָלוּ
שְׁבָטִים שִׁבְטֵי־יָהּ עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל לְהֹדוֹת לְשֵׁם יְיָ: כִּי
שָׁמָּה יָשְׁבוּ כִסְאוֹת לְמִשְׁפָּט כִּסְאוֹת לְבֵית דָּוִד: שַׁאֲלוּ
שְׁלוֹם יְרוּשָׁלָםִ יִשְׁלָיוּ אֹהֲבָיִךְ: יְהִי־שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה
בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ: לְמַעַן־אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ:
לְמַעַן בֵּית־יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ:

קכג שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת־עֵינַי הַיֹּשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם:
הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל־יַד אֲדוֹנֵיהֶם כְּעֵינֵי שִׁפְחָה
אֶל־יַד גְּבִרְתָּהּ כֵּן עֵינֵינוּ אֶל־יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַד שֶׁיְּחָנֵּנוּ:
חָנֵּנוּ יְיָ חָנֵּנוּ כִּי־רַב שָׂבַעְנוּ בוּז: רַבַּת שָׂבְעָה־לָּהּ
נַפְשֵׁנוּ הַלַּעַג הַשַּׁאֲנַנִּים הַבּוּז לִגְאֵיוֹנִים:

קכד שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד לוּלֵי יְיָ שֶׁהָיָה לָנוּ יֹאמַר־נָא
יִשְׂרָאֵל: לוּלֵי יְיָ שֶׁהָיָה לָנוּ בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם:
אֲזַי חַיִּים בְּלָעוּנוּ בַּחֲרוֹת אַפָּם בָּנוּ: אֲזַי הַמַּיִם שְׁטָפוּנוּ
נַחְלָה עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ: אֲזַי עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ הַמַּיִם
הַזֵּידוֹנִים: בָּרוּךְ יְיָ שֶׁלֹּא נְתָנָנוּ טֶרֶף לְשִׁנֵּיהֶם: נַפְשֵׁנוּ
כְּצִפּוֹר נִמְלְטָה מִפַּח יוֹקְשִׁים הַפַּח נִשְׁבָּר וַאֲנַחְנוּ
נִמְלָטְנוּ: עֶזְרֵנוּ בְּשֵׁם יְיָ עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

Beistand kommt vom Ewigen, dem Schöpfer des Himmels und der Erde. Er wird nicht lassen wanken deinen Fuß, nicht schlummert dein Hüter. Siehe nicht schlummert und nicht schläft der Hüter Jisrael's. Der Ewige ist dein Hüter, der Ewige dein Schatten zu deiner rechten Hand. Tages trifft dich die Sonne nicht, und nicht der Mond bei Nacht. Der Ewige wird dich behüten vor allem Bösen, behüten deine Seele. Der Ewige wird behüten deinen Ausgang und deinen Eingang, von nun an bis in Ewigkeit.

שיר (Psalm 122.) Stufenlied. Von David. Ich freue mich mit denen, die zu mir sprechen: Ins Haus des Ewigen lasset uns gehen. Es standen unsere Füße in deinen Thoren, Jeruschalajim! Jeruschalajim, du Aufgebaute, wie eine ganz verbundene Stadt. Dahin die Stämme zogen, die Stämme Jah's ein Zeugniß für Jisrael, zu danken dem Namen des Ewigen. Denn dort saßen sie auf Thronen zu Gericht, den Thronen des Hauses David. Erkundiget euch nach dem Wohle Jeruschalajim's! Wohl geh' es deinen Freunden! Möge Friede sein in deinem Zwinger, Sicherheit in deinen Palästen. Um meiner Brüder und Freunde willen, laß mich Frieden aussprechen über dich. Um des Hauses willen des Ewigen unseres Gottes, laß mich Gutes erbitten für dich.

שיר (Psalm 123.) Stufenlied. Zu Dir erheb' ich meine Augen, Du, der im Himmel thronet. Siehe, wie die Augen der Knechte auf ihres Herrn Hand, wie die Augen der Magd auf ihrer Gebieterin Hand, so schauen unsere Augen auf den Ewigen unsern Gott, bis Er uns begnadigt. Sei uns gnädig, Ewiger, sei uns gnädig; denn reichlich wurden wir satt der Verachtung. Lang schon ist satt geworden unsere Seele des Spottes der Sorglosen, der Verachtung der Hoffährtigen.

שיר (Psalm 124.) Stufenlied. Von David. War's nicht der Ewige, der für uns gewesen — spreche Jisrael —, war's nicht der Ewige, der für uns gewesen, da aufstand wider uns ein Mensch: dann hätten lebendig sie uns verschlungen, wenn ihr Zorn erglühte gegen uns. Dann hätten die Wasser uns überfluthet, Strömung ging' über unsre Seele hin. Dann gingen hin über unsere Seele die schwellenden Wasser. Gepriesen sei der Ewige, der uns nicht gab zum Raube für ihre Zähne. Unsre Seele ist wie ein Vogel entronnen aus der Schlinge der Vogelsteller, die Schlinge riß, und wir entrannen. Unser Beistand ist im Namen des Ewigen, des Schöpfers des Himmels und der Erde.

קכה שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הַבֹּטְחִים בַּיָי כְּהַר־צִיּוֹן לֹא־יִמּוֹט
לְעוֹלָם יֵשֵׁב׃ יְרוּשָׁלַםִ הָרִים סָבִיב לָהּ וַיָי
סָבִיב לְעַמּוֹ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ כִּי לֹא יָנוּחַ שֵׁבֶט הָרֶשַׁע
עַל גּוֹרַל הַצַּדִּיקִים לְמַעַן לֹא־יִשְׁלְחוּ הַצַּדִּיקִים בְּעַוְלָתָה
יְדֵיהֶם׃ הֵיטִיבָה יָי לַטּוֹבִים וְלִישָׁרִים בְּלִבּוֹתָם׃ וְהַמַּטִּים
עֲקַלְקַלּוֹתָם יוֹלִיכֵם יָי אֶת־פֹּעֲלֵי הָאָוֶן שָׁלוֹם עַל־
יִשְׂרָאֵל׃

קכו שִׁיר הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוּב יָי אֶת־שִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ
כְּחֹלְמִים׃ אָז יִמָּלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה
אָז יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם הִגְדִּיל יָי לַעֲשׂוֹת עִם־אֵלֶּה׃ הִגְדִּיל יָי
לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הָיִינוּ שְׂמֵחִים׃ שׁוּבָה יָי אֶת־שְׁבִיתֵנוּ
כַּאֲפִיקִים בַּנֶּגֶב׃ הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ׃ הָלוֹךְ
יֵלֵךְ וּבָכֹה נֹשֵׂא מֶשֶׁךְ־הַזָּרַע בֹּא־יָבֹא בְרִנָּה נֹשֵׂא
אֲלֻמֹּתָיו׃

קכז שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לִשְׁלֹמֹה אִם־יָי לֹא־יִבְנֶה בַיִת שָׁוְא
עָמְלוּ בוֹנָיו בּוֹ אִם־יָי לֹא־יִשְׁמָר־עִיר שָׁוְא
שָׁקַד שׁוֹמֵר׃ שָׁוְא לָכֶם מַשְׁכִּימֵי קוּם מְאַחֲרֵי־שֶׁבֶת
אֹכְלֵי לֶחֶם הָעֲצָבִים כֵּן יִתֵּן לִידִידוֹ שֵׁנָא׃ הִנֵּה נַחֲלַת
יָי בָּנִים שָׂכָר פְּרִי הַבָּטֶן׃ כְּחִצִּים בְּיַד־גִּבּוֹר כֵּן בְּנֵי
הַנְּעוּרִים׃ אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת־אַשְׁפָּתוֹ מֵהֶם
לֹא־יֵבֹשׁוּ כִּי־יְדַבְּרוּ אֶת־אוֹיְבִים בַּשָּׁעַר׃

קכח שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אַשְׁרֵי כָּל־יְרֵא יָי הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו׃
יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ׃ אֶשְׁתְּךָ כְּגֶפֶן
פֹּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים סָבִיב

שיר (Psalm 125.) Stufenlied. Die vertrauen auf den Ewigen, sind wie der Zijonsberg, der nicht wankt, ewiglich bleibt. Jeruschalajim, Berge sind rings darum, so der Ewige rings um sein Volk, von nun an bis in Ewigkeit. Denn nicht soll ruhen des Frevlers Stamm neben dem Loos der Gerechten, auf daß nicht ausstrecken die Gerechten nach dem Unrecht ihre Hände. Erweise Gutes, Ewiger, den Guten, und den Redlichen in ihrem Herzen. Die aber ihre gewundenen Pfade krümmen, — es entführe der Ewige sie, die Uebelthäter. Friede über Jisrael!

שיר (Psalm 126.) Stufenlied. Als der Ewige zurückführte die Weggeführten Zijon's, waren wir gleich Träumenden. Dann füllt mit Lachen sich unser Mund, und unsere Zunge mit Jubel. Dann spricht man unter den Völkern: Der Ewige hat Großes an diesen gethan. Großes hat der Ewige an uns gethan, wir waren erfreuet. Führe zurück, o Ewiger, unsere Weggeführten, wie Quellen im Mittagland. Die mit Thränen säen, mit Jubel sollen sie ernten. Weinend gehet, der den Wurf des Samens trägt, heimkehrt er mit Jubel, tragend seine Garben.

שיר (Psalm 127.) Stufenlied. Von Schelomoh. Wenn der Ewige nicht bauet das Haus — umsonst mühen sich seine Erbauer daran; wenn der Ewige nicht hütet die Stadt — umsonst wacht der Wächter. Umsonst, daß ihr früh aufstehet, spät noch sitzet, die ihr Brod der Mühsal esset; das giebt er seinem Liebling im Schlaf. Siehe, ein Geschenk des Ewigen sind Söhne, ein Lohn die Leibesfrucht. Wie Pfeile in des Helden Hand, also die Söhne der Jugend. Heil dem Mann, der gefüllt mit ihnen seinen Köcher! sie werden nicht zu Schanden, wenn sie mit Feinden reden im Thore.

שיר (Psalm 128.) Stufenlied. Heil dem, der den Ewigen fürchtet, der in seinen Wegen wandelt. Wenn du deiner Hände Arbeit genießest, Heil dir, und dir ist wohl. Dein Weib wie ein fruchttragender Weinstock im Innern deines Hauses, deine Kinder wie Oelbaum-Sprößlinge rings um deinen Tisch. Siehe

לְשֻׁלְחָנֶךָ: הִנֵּה כִי־כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר יְרֵא יְיָ: יְבָרֶכְךָ יְיָ
מִצִּיּוֹן וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלָםִ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ: וּרְאֵה־בָנִים
לְבָנֶיךָ שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל:

קכט שִׁיר הַמַּעֲלוֹת רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרָי יֹאמַר־נָא
יִשְׂרָאֵל: רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרָי גַּם לֹא־יָכְלוּ
לִי: עַל־גַּבִּי חָרְשׁוּ חֹרְשִׁים הֶאֱרִיכוּ לְמַעֲנִיתָם: יְיָ צַדִּיק
קִצֵּץ עֲבוֹת רְשָׁעִים: יֵבֹשׁוּ וְיִסֹּגוּ אָחוֹר כֹּל שֹׂנְאֵי צִיּוֹן:
יִהְיוּ כַּחֲצִיר גַּגּוֹת שֶׁקַּדְמַת שָׁלַף יָבֵשׁ: שֶׁלֹּא מִלֵּא כַפּוֹ
קוֹצֵר וְחִצְנוֹ מְעַמֵּר: וְלֹא אָמְרוּ הָעֹבְרִים בִּרְכַּת־יְיָ
אֲלֵיכֶם בֵּרַכְנוּ אֶתְכֶם בְּשֵׁם יְיָ:

קל שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְיָ: אֲדֹנָי
שִׁמְעָה בְקוֹלִי תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת לְקוֹל
תַּחֲנוּנָי: אִם־עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר־יָהּ אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד: כִּי־עִמְּךָ
הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא: קִוִּיתִי יְיָ קִוְּתָה נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ
הוֹחָלְתִּי: נַפְשִׁי לַאדֹנָי מִשֹּׁמְרִים לַבֹּקֶר שֹׁמְרִים לַבֹּקֶר:
יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל־יְיָ כִּי־עִם אֲדֹנָי הַחֶסֶד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ
פְדוּת: וְהוּא יִפְדֶּה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֹנֹתָיו:

קלא שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד יְיָ | לֹא־גָבַהּ לִבִּי וְלֹא רָמוּ עֵינַי
וְלֹא־הִלַּכְתִּי בִּגְדֹלוֹת וּבְנִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי: אִם־
לֹא שִׁוִּיתִי וְדוֹמַמְתִּי נַפְשִׁי כְּגָמֻל עֲלֵי אִמּוֹ כַּגָּמֻל עָלַי
נַפְשִׁי: יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל־יְיָ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:

קלב שִׁיר הַמַּעֲלוֹת זְכוֹר־יְיָ לְדָוִד אֵת כָּל־עֻנּוֹתוֹ: אֲשֶׁר־
נִשְׁבַּע לַיְיָ נָדַר לַאֲבִיר יַעֲקֹב: אִם־אָבֹא בְּאֹהֶל

also ist der Mann gesegnet, der den Ewigen fürchtet. Es segne dich der Ewige von Zijon; und schaue Jeruschalajim's Glück all deine Lebenstage, und siehe Kinder von deinen Kindern. Friede über Jisrael!

שיר (Psalm 129.) Stufenlied. Gar sehr haben sie mich bedrängt seit meiner Jugend — spreche Jisrael —, gar sehr mich bedrängt seit meiner Jugend; doch überwältigt haben sie mich nicht. Auf meinem Rücken haben Pflüger gepflügt, lang gezogen ihre Furchen. Der Ewige ist gerecht, Er zerschnitt das Seil der Frevler. Mögen zu Schanden werden und zurückweichen alle Feinde Zijon's; werden wie das Gras der Dächer, das noch, bevor man es auszieht, vertrocknet. Womit nicht die Hand gefüllt der Schnitter, und nicht seinen Schoß der Garbenbinder, und nicht sprechen die Vorüberziehenden: der Segen des Ewigen über euch. Wir segnen euch im Namen des Ewigen!

שיר (Psalm 130.) Stufenlied. Aus den Tiefen ruf' ich Dich, o Ewiger! Herr, erhöre meine Stimme, möge Dein Ohr aufhorchen bei meines Flehens Stimme. Wenn die Schuld Du aufbewahrtest Jah — Herr, wer könnte bestehen? Aber bei Dir ist die Vergebung, auf daß Du gefürchtet werdest. Ich hoffe, Ewiger, es hofft meine Seele, und auf sein Wort harre ich. Meine Seele auf den Herren, mehr als Wächter auf den Morgen, Wächter auf den Morgen. Harre, Jisrael, auf den Ewigen; denn bei dem Ewigen ist die Huld, und reichlich bei ihm Erlösung. Und Er wird Jisrael erlösen von all seiner Schuld.

שיר (Psalm 131.) Stufenlied. Von Dawid. Ewiger, nicht erhob sich mein Herz, und nicht stolz waren meine Blicke, und nicht ging ich großen und mir zu erhabenen Dingen nach. Beruhigt fürwahr und gestillt meine Seele hab' ich, wie ein entwöhntes Kind an seiner Mutter; wie das entwöhnte Kind ist an mir meine Seele. Harre, Jisrael, auf den Ewigen, von nun an bis in Ewigkeit!

שיר (Psalm 132.) Stufenlied. Gedenk', o Ewiger, dem Dawid all' seine Mühe; wie er geschworen dem Ewigen, gelobt dem Gewaltigen Jaakob's: Ich gehe nicht in das Zelt meines Hauses,

בֵּיתִי אִם־אֶעֱלֶה עַל־עֶרֶשׂ יְצוּעָי: אִם־אֶתֵּן שְׁנָת לְעֵינָי
לְעַפְעַפַּי תְּנוּמָה: עַד־אֶמְצָא מָקוֹם לַייָ מִשְׁכָּנוֹת לַאֲבִיר
יַעֲקֹב: הִנֵּה שְׁמַעֲנוּהָ בְאֶפְרָתָה מְצָאנוּהָ בִּשְׂדֵי־יָעַר:
נָבוֹאָה לְמִשְׁכְּנוֹתָיו נִשְׁתַּחֲוֶה לַהֲדֹם רַגְלָיו: קוּמָה יְיָ
לִמְנוּחָתֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ: כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־צֶדֶק
וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ: בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל־תָּשֵׁב פְּנֵי
מְשִׁיחֶךָ: נִשְׁבַּע־יְיָ לְדָוִד אֱמֶת לֹא־יָשׁוּב מִמֶּנָּה מִפְּרִי
בִטְנְךָ אָשִׁית לְכִסֵּא־לָךְ: אִם־יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ בְּרִיתִי
וְעֵדֹתִי זוֹ אֲלַמְּדֵם גַּם־בְּנֵיהֶם עֲדֵי־עַד יֵשְׁבוּ לְכִסֵּא־לָךְ:
כִּי־בָחַר יְיָ בְּצִיּוֹן אִוָּהּ לְמוֹשָׁב לוֹ: זֹאת־מְנוּחָתִי עֲדֵי־
עַד פֹּה אֵשֵׁב כִּי אִוִּתִיהָ: צֵידָהּ בָּרֵךְ אֲבָרֵךְ אֶבְיוֹנֶיהָ
אַשְׂבִּיעַ לָחֶם: וְכֹהֲנֶיהָ אַלְבִּישׁ יֶשַׁע וַחֲסִידֶיהָ רַנֵּן יְרַנֵּנוּ:
שָׁם ׀ אַצְמִיחַ קֶרֶן לְדָוִד עָרַכְתִּי נֵר לִמְשִׁיחִי: אוֹיְבָיו
אַלְבִּישׁ בֹּשֶׁת וְעָלָיו יָצִיץ נִזְרוֹ:

קלג **שִׁיר** הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד הִנֵּה־מַה־טּוֹב וּמַה־נָּעִים שֶׁבֶת
אַחִים גַּם־יָחַד: כַּשֶּׁמֶן הַטּוֹב עַל־הָרֹאשׁ יֹרֵד
עַל הַזָּקָן זְקַן אַהֲרֹן שֶׁיֹּרֵד עַל־פִּי מִדּוֹתָיו: כְּטַל חֶרְמוֹן
שֶׁיֹּרֵד עַל־הַרְרֵי צִיּוֹן כִּי־שָׁם צִוָּה יְיָ אֶת־הַבְּרָכָה חַיִּים
עַד־הָעוֹלָם:

קלד **שִׁיר** הַמַּעֲלוֹת הִנֵּה בָּרְכוּ אֶת־יְיָ כָּל־עַבְדֵי יְיָ
הָעֹמְדִים בְּבֵית־יְיָ בַּלֵּילוֹת: שְׂאוּ־יְדֵכֶם קֹדֶשׁ
וּבָרְכוּ אֶת־יְיָ: יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

עלינו. קדיש יתום.

ich besteige nicht mein Ruhebett, ich gönne keinen Schlaf meinen Augen, meinen Wimpern nicht Schlummer, bis ich gefunden eine Stätte dem Ewigen, eine Wohnung dem Gewaltigen Jaakob's. Siehe, wir hörten von ihr zu Efratah, wir fanden sie in dem Gefilde Jaar. Lasset uns in seine Wohnung gehen, uns bücken vor seiner Füße Schemel. Erhebe Dich, Ewiger, zu deiner Ruhestatt, Du und die Lade Deiner Herrlichkeit! Deine Priester legen Heil an, und Deine Frommen jubeln. Um Dawid's Deines Knechtes willen, weise nicht ab das Angesicht Deines Gesalbten. Geschworen hat der Ewige dem Dawid Treue, nicht wird Er davon lassen, von deiner Leibesfrucht setze Ich dir auf den Thron! Wenn deine Söhne meinen Bund halten und das Zeugniß, das Ich sie lehre, so sollen auch ihre Söhne für ewig dir auf dem Throne sitzen. Denn erkoren hat der Ewige Zijon, begehrt zum Wohnsitze sich. Dies ist meine Ruhestatt für ewig; hier will Ich thronen, denn Ich begehre es. Seine Zehrung werd Ich segnen, und seine Dürftigen sättigen mit Brod. Und seinen Priestern leg' Ich Sieg an, und seine Frommen sollen jubeln. Dort lass' Ich wachsen ein Horn dem Dawid, richte eine Leuchte meinem Gesalbten. Seinen Feinden leg' Ich Schmach an, aber auf ihm blühe seine Krone.

שיר (Psalm 133.) Stufenlied. Von Dawid. Siehe, wie schön und lieblich ist's, wenn Brüder zusammenwohnen. Wie köstliches Oel auf das Haupt, herabfließend auf den Bart, den Bart Aharon's, der herabrollt auf den Saum seiner Gewänder. Wie der Thau Chermon's, der herabrollt auf Zijon's Gebirge; denn dort hat der Ewige den Segen entboten, Leben bis in Ewigkeit.

שיר (Psalm 134.) Stufenlied. Wohlan, preiset den Ewigen, all ihr Knechte des Ewigen, die im Hause des Ewigen stehn in den Nächten. Erhebet eure Hände zum Heiligthume und preiset den Ewigen. Es segne dich der Ewige von Zijon, der Schöpfer des Himmels und der Erde.

פרקי אבות.

פרק ראשון.

כָּל־יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא שֶׁנֶּאֱמַר וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים
לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂה יָדַי לְהִתְפָּאֵר׃

א **מֹשֶׁה** קִבֵּל תּוֹרָה מִסִּינַי וּמְסָרָהּ לִיהוֹשֻׁעַ וִיהוֹשֻׁעַ
לִזְקֵנִים וּזְקֵנִים לִנְבִיאִים וּנְבִיאִים מְסָרוּהָ
לְאַנְשֵׁי כְנֶסֶת הַגְּדוֹלָה. הֵם אָמְרוּ שְׁלשָׁה דְבָרִים הֱווּ
מְתוּנִים בַּדִּין וְהַעֲמִידוּ תַּלְמִידִים הַרְבֵּה וַעֲשׂוּ סְיָג לַתּוֹרָה׃
ב שִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק הָיָה מִשְּׁיָרֵי כְנֶסֶת הַגְּדוֹלָה. הוּא הָיָה
אוֹמֵר. עַל שְׁלשָׁה דְבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד עַל הַתּוֹרָה וְעַל
הָעֲבוֹדָה וְעַל גְּמִילוּת חֲסָדִים׃ ג אַנְטִיגְנוֹס אִישׁ סוֹכוֹ
קִבֵּל מִשִּׁמְעוֹן הַצַּדִּיק. הוּא הָיָה אוֹמֵר. אַל־תִּהְיוּ
כַּעֲבָדִים הַמְשַׁמְּשִׁין אֶת־הָרַב עַל מְנָת לְקַבֵּל פְּרָס אֶלָּא
הֱיוּ כַּעֲבָדִים הַמְשַׁמְּשִׁין אֶת־הָרַב שֶׁלֹּא עַל מְנָת לְקַבֵּל
פְּרָס וִיהִי מוֹרָא שָׁמַיִם עֲלֵיכֶם׃ ד יוֹסֵי בֶּן־יוֹעֶזֶר אִישׁ
צְרֵדָה וְיוֹסֵי בֶּן־יוֹחָנָן אִישׁ יְרוּשָׁלַיִם קִבְּלוּ מֵהֶם. יוֹסֵי
בֶּן־יוֹעֶזֶר אִישׁ צְרֵדָה אוֹמֵר. יְהִי בֵיתְךָ בֵּית וַעַד
לַחֲכָמִים וֶהֱוֵה מִתְאַבֵּק בַּעֲפַר רַגְלֵיהֶם וֶהֱוֵה שׁוֹתֶה בַצָּמָא
אֶת־דִּבְרֵיהֶם׃ ה יוֹסֵי בֶּן־יוֹחָנָן אִישׁ יְרוּשָׁלַיִם אוֹמֵר.
יְהִי בֵיתְךָ פָּתוּחַ לִרְוָחָה וְיִהְיוּ עֲנִיִּים בְּנֵי בֵיתֶךָ וְאַל
תַּרְבֶּה שִׂיחָה עִם הָאִשָּׁה. בְּאִשְׁתּוֹ אָמְרוּ קַל וָחֹמֶר
בְּאֵשֶׁת חֲבֵרוֹ. מִכָּאן אָמְרוּ חֲכָמִים. כָּל־הַמַּרְבֶּה שִׂיחָה
עִם־הָאִשָּׁה גּוֹרֵם רָעָה לְעַצְמוֹ וּבוֹטֵל מִדִּבְרֵי תוֹרָה
וְסוֹפוֹ יוֹרֵשׁ גֵּיהִנֹּם׃ ו יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־פְּרַחְיָה וְנִתַּאי הָאַרְבֵּלִי

Sprüche der Väter.

Erster Abschnitt.

כל Ganz Jisrael hat Antheil am künftigen Leben; denn es heißt (Jes. 42, 17): Und Dein Volk, sie sind alle Gerechte, für ewig werden sie besitzen das Land, ein Zweig meiner Pflanzungen, meiner Hände Werk, zur Verherrlichung.

משה 1. Moscheh hat die Thorah empfangen vom Sinai aus, und sie überliefert dem Jehoschua und Jehoschua den Alten [1]) und die Alten den Propheten, und die Propheten haben sie überliefert den Männern des großen Vereines [2]). Diese haben drei Dinge ausgesprochen: Seid ruhig überlegt im Richtspruche und stellet viele Schüler aus und machet einen Zaun um die Thorah. 2. Schimeon der Gerechte war von dem letzten Reste des großen Vereines. Er that den Ausspruch: Auf drei Dingen steht die Welt: Auf der Gotteslehre und auf dem Tempeldienste und auf der Uebung von Liebeswerken. 3. Antigonos aus Socho empfing die Ueberlieferung von Schimeon dem Gerechten. Der that den Spruch: Seid nicht gleich den Knechten, die aufwarten dem Meister in der Absicht, ihr Theil zu empfangen, sondern seid den Knechten gleich, die dem Meister aufwarten ohne die Absicht, ihr Theil zu empfangen. Und die Ehrfurcht vor dem Himmel sei über euch. 4. Jose ben Joëser aus Zeredah und Jose ben Jochanan aus Jeruschalajim empfingen von jenen. Jose b. Joëser spricht: Es sei dein Haus eine Stätte des Zusammentreffens für Weise, und bestäube dich mit dem Staube ihrer Füße [3]), und trinke mit Durst ihre Worte. 5. Jose b. Jochanan aus Jeruschalajim spricht: Es sei offen dein Haus freier Gastlichkeit, und es sollen Arme sein deines Hauses Genossen, und führe nicht viel Geschwätz mit Weibern. Selbst seiner eigenen Frau gegenüber gilt dies Wort, um wie viel mehr bei dem Weibe eines Andern. Daher auch die Weisen sprechen: Wer viel Geschwätz führt mit Weibern, zieht sich Leides zu und vernachläßigt die Worte der Lehre und sein Erbe ist am Ende die Hölle. 6. Jehoschua b. Perachjah und Nittai aus Arbel empfin-

---

1) Die aus der Mitte des Volkes zur Vertretung und Wahrung wichtiger Angelegenheiten Gewählten, die in entscheidenden Momenten schon von Moscheh zusammengerufen wurden (2. M. 4, 29), deren Zusammenberufung von Gott selbst angeordnet wird (das. 3 16. 4. M. 11, 16); neben den Aufsehern an dieser Stelle und 5. M. 29, 19 neben den Richtern 5. M. 21. 20 genannt; so auch Jos. 23, 2. 24, 1 und sonst.

2) An den großartigen Bestrebungen und Anstallen Esra's, die Kenntniß der Gotteslehre und die Beobachtung des Gesetzes zu verbreiten und festzugründen, betheiligten sich die hervorragendsten Frommen und Weisen und wirkten mit ihm im Verein. Dieser Verein ist die sogenannte Synagoga magna, die große Versammlung.

3) Sitze lernbegierig im Lehrhause zu ihren Füßen.

קִבְּלוּ מֵהֶם. יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־פְּרַחְיָה אוֹמֵר. עֲשֵׂה לְךָ רַב וּקְנֵה לְךָ חָבֵר וֶהֱוֵה דָן אֶת־כָּל־־אָדָם לְכַף זְכוּת: ז נִתַּאי הָאַרְבֵּלִי אוֹמֵר. הַרְחֵק מִשָּׁכֵן רָע וְאַל תִּתְחַבֵּר לָרָשָׁע וְאַל תִּתְיָאֵשׁ מִן הַפֻּרְעָנוּת: ח יְהוּדָה בֶּן טַבַּאי וְשִׁמְעוֹן בֶּן־שָׁטַח קִבְּלוּ מֵהֶם. יְהוּדָה בֶּן־טַבַּאי אוֹמֵר. אַל־תַּעַשׂ עַצְמְךָ כְּעֶרְכֵי*) הַדַּיָּנִים וּכְשֶׁיִּהְיוּ בַּעֲלֵי הַדִּין עוֹמְדִים לְפָנֶיךָ יִהְיוּ בְעֵינֶיךָ כִּרְשָׁעִים וּכְשֶׁנִּפְטָרִים מִלְּפָנֶיךָ יִהְיוּ בְעֵינֶיךָ כְּזַכָּאִים כְּשֶׁקִּבְּלוּ עֲלֵיהֶם אֶת־־הַדִּין: ט שִׁמְעוֹן בֶּן־שָׁטַח אוֹמֵר. הֱוֵה מַרְבֶּה לַחֲקוֹר אֶת־הָעֵדִים וֶהֱוֵי זָהִיר בִּדְבָרֶיךָ שֶׁמָּא מִתּוֹכָם יִלְמְדוּ לְשַׁקֵּר: י שְׁמַעְיָה וְאַבְטַלְיוֹן קִבְּלוּ מֵהֶם. שְׁמַעְיָה אוֹמֵר. אֱהַב אֶת־הַמְּלָאכָה וּשְׂנָא אֶת־־הָרַבָּנוּת וְאַל תִּתְוַדַּע לָרָשׁוּת: יא אַבְטַלְיוֹן אוֹמֵר. חֲכָמִים הִזָּהֲרוּ בְּדִבְרֵיכֶם שֶׁמָּא תָחוּבוּ חוֹבַת גָּלוּת וְתִגְלוּ לִמְקוֹם מַיִם הָרָעִים וְיִשְׁתּוּ הַתַּלְמִידִים הַבָּאִים אַחֲרֵיכֶם וְיָמוּתוּ וְנִמְצָא שֵׁם שָׁמַיִם מִתְחַלֵּל: יב הִלֵּל וְשַׁמַּאי קִבְּלוּ מֵהֶם. הִלֵּל אוֹמֵר. הֱוֵה מִתַּלְמִידָיו שֶׁל־אַהֲרֹן אוֹהֵב שָׁלוֹם וְרוֹדֵף שָׁלוֹם אוֹהֵב אֶת־הַבְּרִיּוֹת וּמְקָרְבָן לַתּוֹרָה: יג הוּא הָיָה אוֹמֵר. נְגִיד שְׁמָא אֲבַד שְׁמֵהּ וּדְלָא מוֹסִיף יָסִיף וּדְלָא יַלִּיף קְטָלָא חַיָּב וּדְאִשְׁתַּמַּשׁ בְּתָגָא חֲלָף: יד הוּא הָיָה אוֹמֵר. אִם אֵין אֲנִי לִי מִי לִי וּכְשֶׁאֲנִי לְעַצְמִי מָה אֲנִי וְאִם לֹא עַכְשָׁו אֵימָתַי: טו שַׁמַּאי אוֹמֵר. עֲשֵׂה

*) ז"ל הרמב"ן ז"ל בפי' על התורה בפ' כי תצא: והנראה בעיני לפי פשוטו כי לא תתעמר הוא כמו לא תתאמר וכו' ושמוש העי"ן והאל"ף כאחת מורגל בלשון כו' ובלשון חכמים עומדות אומרות כו' ערכי הדיינים ארכי כו' ע"כ וכדבריו ראיתי לנקד ולתרגם. וכן הביא בס' מדרש שמואל בשם ר' יוסף ן' נחמיאש והוא גורס באל"ף וראי' מס' סבר"ד (פ' נ') ועפרון יושב אותו היום מינוהו ארכי הדיינים:

gen die Ueberlieferung von jenen. Jehoschua b. Perachjah spricht: Bestelle dir einen Lehrer und erwirb dir einen Genossen[1]) und beurtheile jeden Menschen nach der besten Seite. 7. Nittai aus Arbel spricht: Bleibe fern einem bösen Nachbar und verbinde dich mit keinem schlechten Menschen und gieb dich nicht verzweifelnd auf in Folge von bösen Geschicken[2]). 8. Jehudah b. Tabbai und Schimeon b. Schetach empfingen von jenen. Jehudah b. Tabbai spricht: Benimm dich nicht wie ein oberster Richter, und wenn die, so den Rechtshandel haben, vor dir stehen, lasse sie in deinen Augen wie Schuldige sein; wie sie aber von dir weggegangen, müssen sie dir wie Schuldlose sein, sobald sie dem Richterspruche sich gefügt. 9. Schimeon b. Schetach spricht: Forsche gründlich die Zeugen aus und sei vorsichtig in deinen Worten, daß sie nicht aus ihnen lernen, wie sie lügen sollen. 10. Schemajah und Abtaljon empfingen von ihnen. Schemajah spricht: Liebe die Arbeit, halte feind das Herren- und Meisterthum, und dränge dich nicht, der herrschenden Macht bekannt zu werden. 11. Abtaljon spricht: Ihr Weisen! seid vorsichtig mit euren Worten[3]); ihr könntet durch eure Schuld eine Vertreibung ins Elend verwirken und in einen Ort schlechten Wassers vertrieben werden, und die euch nachziehenden Schüler trinken es dann und sterben; und es ist die Folge davon, daß der göttliche Namen entweihet wird. 12. Hillel und Schammai empfingen von ihnen. Hillel spricht: Sei von den Jüngern Aharons, friedliebend[4]) und nach Frieden strebend, die Menschen liebend und sie hinführend zur Gotteslehre. 13. Er spricht ferner: Der seinen Namen weit zu verbreiten strebt, verliert seinen Namen, und der in Erkenntniß nicht zunimmt, nimmt ab, und der nicht lernen will, ist todeswürdig, und der sich der Krone (der Erkenntniß der Gotteslehre) bedient (zu seiner Eitelkeit, um mit seinem Wissen zu prahlen), schwindet hin. 14. Er spricht ferner: Wenn ich nicht für mich bin, wer ist für mich? und bin ich für mich, was bin ich? und wenn nicht jetzt, wann denn? 15. Schammai spricht: Mache deine Beschäftigung mit der Thorah zu

---

1) Suche den Umgang eines dir Ueberlegenen, daß er dich belehre und auf deine Fehler hinweise, und eines dir Gleichartigen und Gleichgestimmten, mit dem du traulich verkehrst und Alles besprichst. Dies führt zur religiösen und sittlichen Ausbildung.

2) Oder: Verzweifle nicht am (göttlichen) Strafgerichte.

3) Seid in euren Aeußerungen vorsichtig, daß sie euch nicht bei der herrschenden Macht schaden, und ihr in Folge dessen an einen Ort ausgewiesen werdet, wo anderweitige schädliche Einflüsse eure Lehren in euren Jüngern verderben, und diese dadurch in Irrlehren gerathen.

4) Nach Mal. 2, 5: Mein Bund war mit ihm (Aharon) ein Bund des Lebens und des Friedens.

תּוֹרָתְךָ קֶבַע אֱמוֹר מְעַט וַעֲשֵׂה הַרְבֵּה וֶהֱוֵה מְקַבֵּל אֶת־
כָּל־הָאָדָם בְּסֵבֶר פָּנִים יָפוֹת: טו רַבָּן גַּמְלִיאֵל הָיָה
אוֹמֵר· עֲשֵׂה לְךָ רַב וְהִסְתַּלֵּק מִן־הַסָּפֵק וְאַל תַּרְבֶּה
לְעַשֵּׂר אֻמָּדוֹת: יז שִׁמְעוֹן בְּנוֹ אוֹמֵר· כָּל־יָמַי גָּדַלְתִּי
בֵּין הַחֲכָמִים וְלֹא מָצָאתִי לַגּוּף טוֹב מִשְּׁתִיקָה וְלֹא
הַמִּדְרָשׁ עִקָּר אֶלָּא הַמַּעֲשֶׂה וְכָל־הַמַּרְבֶּה דְבָרִים מֵבִיא
חֵטְא: יח רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן־גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר· עַל־שְׁלֹשָׁה
דְבָרִים הָעוֹלָם קַיָּם עַל־הָאֱמֶת וְעַל־הַדִּין וְעַל־הַשָּׁלוֹם
שֶׁנֶּאֱמַר (זכריה ח׳ ט״ז) אֱמֶת וּמִשְׁפַּט שָׁלוֹם שִׁפְטוּ
בְּשַׁעֲרֵיכֶם:

רַבִּי חֲנַנְיָא בֶּן־עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל
לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה מ״ב כ״א) יְיָ חָפֵץ
לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

פ ר ק ש נ י ·

כל ישראל וכו׳

א רַבִּי אוֹמֵר· אֵיזוֹ הִיא דֶּרֶךְ יְשָׁרָה שֶׁיָּבֹר־לוֹ הָאָדָם
כָּל־שֶׁהִיא תִּפְאֶרֶת לְעֹשֶׂהָ וְתִפְאֶרֶת לוֹ מִן־
הָאָדָם· וֶהֱוֵי זָהִיר בְּמִצְוָה קַלָּה כְּבַחֲמוּרָה שֶׁאֵין אַתָּה
יוֹדֵעַ מַתַּן שְׂכָרָן שֶׁל־מִצְוֹת וֶהֱוֵה מְחַשֵּׁב הֶפְסֵד מִצְוָה
כְּנֶגֶד שְׂכָרָהּ וּשְׂכַר עֲבֵרָה כְּנֶגֶד הֶפְסֵדָהּ· הִסְתַּכֵּל
בִּשְׁלֹשָׁה דְבָרִים וְאֵין אַתָּה בָא לִידֵי עֲבֵרָה דַּע מַה־
לְּמַעְלָה מִמְּךָ עַיִן רוֹאָה וְאֹזֶן שׁוֹמַעַת וְכָל־מַעֲשֶׂיךָ בַּסֵּפֶר
נִכְתָּבִים: ב רַבָּן גַּמְלִיאֵל בְּנוֹ שֶׁל־רַבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא
אוֹמֵר· יָפֶה תַּלְמוּד תּוֹרָה עִם דֶּרֶךְ אֶרֶץ שֶׁיְּגִיעַת

einem stehenden Geschäfte, sprich wenig und thue viel, und empfange jeden Menschen mit freundlichem Angesichte. 16. Rabban Gamliel spricht: Schaffe dir einen Lehrer, und suche dich jedem Zweifel zu entreißen, und gewöhne dich nicht, nach dem Gutdünken zu verzehnten. 17. Schimeon, sein Sohn, spricht: All meine Lebenstage bin ich unter Weisen aufgewachsen, und ich habe nichts Besseres für den Menschen gefunden, als Schweigen. Die Erforschung der Lehre ist nicht die Hauptsache, sondern die Ausübung, und wer viel Worte macht, bringt Fehler zu Wege. 18. Rabban Schimeon b. Gamliel spricht: Auf drei Dingen beruhet die Welt: Auf der Wahrheit und auf dem Rechte und auf dem Frieden; denn es heißt (Sechar. 8, 16): Wahrheit und ein Recht, das zum Frieden führt, handhabet in euren Thoren.

רבי Rabbi Chananjah, Sohn des Akaschjah, spricht: Der Heilige, gelobt sei Er, hat Jisrael mit Verdiensten krönen wollen[1]); darum hat Er ihnen Lehren und gute Werke in Menge aufgetragen, wie es heißt (Jes. 42, 21): Der Ewige hat es gewollt um seiner Gnade willen, daß Er die Lehre groß mache und verherrliche.

Zweiter Abschnitt.

רבי 1. Rabbi spricht: Welches ist der rechte Weg, den sich der Mensch auswählen soll? Der zur Ehre gereicht dem, der auf ihm sich hält, und ihm Ehre bringt bei den Menschen. Sei achtsam auf das geringste Gebot, wie auf das gewichtigste; denn du kennst nicht den Lohn, der verliehen wird für die Gebote. Rechne ab den Schaden, den dir die Erfüllung eines Gebots bringt (Geldverlust oder sinnlicher Genuß), gegen den Gotteslohn, und den Gewinn durch Uebertretung gegen den Schaden (die moralische Einbuße und die göttliche Strafe). Fasse drei Dinge ins Auge   wirst nicht dazu kommen, zu sündigen: Wisse, was über dir ist! Ein sehendes Auge, ein hörendes Ohr, und all deine Thaten werden im Buche verzeichnet! 2. Rabban Gamliel, Sohn Rabbi Jehudah's, des Fürsten, spricht: Schön ist die Erlernung der Thorah im Verein mit weltlichem Thun; denn die Mühe, auf beides

---

1) Die göttlichen Gebote sollen uns das Mittel bieten, durch treue Befolgung derselben uns der Gnade Gottes und eines jenseitigen Lohnes theilhaft und würdig zu machen beides uns zu verdienen.

שְׁנֵיהֶם מַשְׁכַּחַת עָוֹן וְכָל־תּוֹרָה שֶׁאֵין עִמָּהּ מְלָאכָה
סוֹפָהּ בְּטֵלָה וְגוֹרֶרֶת עָוֹן· וְכָל־הָעוֹסְקִים עִם הַצִּבּוּר
יִהְיוּ עוֹסְקִים עִמָּהֶם לְשֵׁם שָׁמַיִם שֶׁזְּכוּת אֲבוֹתָם מְסַיַּעְתָּם
וְצִדְקָתָם עוֹמֶדֶת לָעַד וְאַתֶּם מַעֲלֶה אֲנִי עֲלֵיכֶם שָׂכָר
הַרְבֵּה כְּאִלּוּ עֲשִׂיתֶם: ג הֱווּ זְהִירִין בָּרָשׁוּת שֶׁאֵין
מְקָרְבִין לוֹ לָאָדָם אֶלָּא לְצֹרֶךְ עַצְמָן נִרְאִין כְּאוֹהֲבִין
בִּשְׁעַת הֲנָאָתָן וְאֵין עוֹמְדִין לוֹ לָאָדָם בִּשְׁעַת דָּחֳקוֹ:
ד הוּא הָיָה אוֹמֵר עֲשֵׂה רְצוֹנוֹ כִּרְצוֹנְךָ כְּדֵי שֶׁיַּעֲשֶׂה
רְצוֹנְךָ כִּרְצוֹנוֹ בַּטֵּל רְצוֹנְךָ מִפְּנֵי רְצוֹנוֹ כְּדֵי שֶׁיְּבַטֵּל
רְצוֹן אֲחֵרִים מִפְּנֵי רְצוֹנֶךָ: ה הִלֵּל אוֹמֵר· אַל־תִּפְרוֹשׁ
מִן־הַצִּבּוּר וְאַל־תַּאֲמִין בְּעַצְמְךָ עַד יוֹם מוֹתְךָ וְאַל־
תָּדִין אֶת־חֲבֵרְךָ עַד שֶׁתַּגִּיעַ לִמְקוֹמוֹ וְאַל־תֹּאמַר דָּבָר
שֶׁאִי־אֶפְשַׁר לִשְׁמוֹעַ שֶׁסּוֹפוֹ לְהִשָּׁמַע וְאַל־תֹּאמַר
לִכְשֶׁאֶפָּנֶה אֶשְׁנֶה שֶׁמָּא לֹא תִפָּנֶה: ו הוּא הָיָה אוֹמֵר·
אֵין בּוּר יְרֵא חֵטְא וְלֹא עַם הָאָרֶץ חָסִיד וְלֹא הַבַּיְשָׁן
לָמֵד וְלֹא הַקַּפְּדָן מְלַמֵּד וְלֹא כָּל־הַמַּרְבֶּה בִסְחוֹרָה
מַחְכִּים וּבַמָּקוֹם שֶׁאֵין אֲנָשִׁים הִשְׁתַּדֵּל לִהְיוֹת אִישׁ:
ז אַף הוּא רָאָה גֻּלְגֹּלֶת אַחַת שֶׁצָּפָה עַל־פְּנֵי הַמָּיִם
אָמַר לָהּ· עַל דַּאֲטֵפְתְּ אַטְפוּךְ וְסוֹף מְטַיְּפַיִךְ יְטוּפוּן:
ח הוּא הָיָה אוֹמֵר· מַרְבֶּה בָשָׂר מַרְבֶּה רִמָּה מַרְבֶּה
נְכָסִים מַרְבֶּה דְאָגָה מַרְבֶּה נָשִׁים מַרְבֶּה כְשָׁפִים
מַרְבֶּה שְׁפָחוֹת מַרְבֶּה זִמָּה מַרְבֶּה עֲבָדִים מַרְבֶּה גָזֵל
מַרְבֶּה תוֹרָה מַרְבֶּה חַיִּים מַרְבֶּה יְשִׁיבָה מַרְבֶּה חָכְמָה
מַרְבֶּה עֵצָה מַרְבֶּה תְבוּנָה מַרְבֶּה צְדָקָה מַרְבֶּה שָׁלוֹם
קָנָה שֵׁם טוֹב קָנָה לְעַצְמוֹ קָנָה לוֹ דִבְרֵי תוֹרָה קָנָה לוֹ

gewandt, läßt die Sünde nicht aufkommen, und alles Thorahwissen, damit kein Lebenserwerb verbunden ist, geht am Ende zu nichte und ziehet Sünde nach sich. Die aber im Dienste der Gesammtheit thätig sind, sollen für sie arbeiten im Namen Gottes; denn das Verdienst ihrer Väter steht ihnen bei, und ihre Frömmigkeit besteht für ewig. Euch aber werde ich reichen Lohn zahlen (spricht Gott), als hättet ihr es vollbracht. 3. Seid bedächtig gegen die herrschenden Machthaber, die mit den Menschen nur um ihres eigenen Bedürfnisses willen sich näher einlassen, sich wie Freunde stellen zur Zeit, wo's ihnen taugt, dem Menschen aber nicht beistehen in der Zeit seiner Bedrängniß. 4. Er spricht ferner: Vollführe seinen [1]) Willen wie deinen eigenen Willen, daß er deinen Willen vollführe wie seinen eigenen; gieb deinen Willen vor dem seinigen auf, daß er den deinem Willen entgegenstehenden aufhebe vor deinem Willen. 5. Hillel spricht: Sondere dich nicht von der Gemeinde ab, und glaube nicht an dich selbst bis zu deinem Todestage, und richte deinen Nebenmenschen nicht, bis du in seine Lage gekommen. Und denke nicht, daß Etwas, das unmöglich ist zu verstehen, am Ende doch werde verstanden werden [2]); und sprich nicht: wenn ich erst in freier Muße bin, will ich lernen; vielleicht kommst du nie zu freier Muße. 6. Er sagte ferner: Der Geistleere kann nicht Furcht vor der Sünde haben, und der Unwissende kann nicht fromm sein, und der Verschämte wird nichts lernen, und der Zornmüthige kann nicht lehren, und wer mit dem Erwerb allzuviel zu thun hat, kann nicht weise werden, und an einem Orte, da es keine Männer giebt, bestrebe dich, ein Mann zu sein. 7. Auch sah er einmal einen Schädel, der oben auf dem Wasser schwamm. Er sprach zu ihm: Dieweil du ersäuft hast, hat man dich ersäuft, und das Ende derer, die dich ersäuft, ist, daß sie ersaufen. Er sprach ferner: Viel Fleisch, viel Gewürm; viel Güter, viel Sorgen; viel Weiber, viel Wahnwesen; viel Mägde, viel Unzucht; viel Knechte, viel Raub; viel Gotteslehre, viel wahres Leben; viel Beschäftigung mit der Lehre, viel Weisheit; viel Berathen, viel Verständigung; viel Wohlthätigkeit, viel Frieden. Wer einen guten Namen erworben, hat

1) Gottes.

2) Sprich dich in der Lehre klar und deutlich aus und verlasse dich nicht darauf, daß man deinen Sinn doch wohl endlich enträthseln werde.

חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא׃ ט רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן־זַכַּאי קִבֵּל מֵהִלֵּל
וּמִשַּׁמַּאי· הוּא הָיָה אוֹמֵר· אִם לָמַדְתָּ תּוֹרָה הַרְבֵּה אַל־
תַּחֲזִיק טוֹבָה לְעַצְמְךָ כִּי לְכָךְ נוֹצָרְתָּ׃ י חֲמִשָּׁה
תַלְמִידִים הָיוּ לוֹ לְרַבָּן יוֹחָנָן בֶּן־זַכַּאי וְאֵלּוּ הֵן· רַבִּי
אֱלִיעֶזֶר בֶּן־הֻרְקְנוֹס רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־חֲנַנְיָא רַבִּי יוֹסֵי
הַכֹּהֵן רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן־נְתַנְאֵל רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן־עֲרָךְ׃
יא הוּא הָיָה מוֹנֶה שִׁבְחָם· (רַבִּי) אֱלִיעֶזֶר בֶּן־הֻרְקְנוֹס
בּוֹר סוּד שֶׁאֵינוֹ מְאַבֵּד טִפָּה· (רַבִּי) יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־חֲנַנְיָא
אַשְׁרֵי יוֹלַדְתּוֹ· (רַבִּי) יוֹסֵי הַכֹּהֵן חָסִיד· (רַבִּי) שִׁמְעוֹן
בֶּן־נְתַנְאֵל יְרֵא חֵטְא· (וְרַבִּי) אֶלְעָזָר בֶּן־עֲרָךְ כְּמַעְיָן
הַמִּתְגַּבֵּר׃ יב הוּא הָיָה אוֹמֵר· אִם יִהְיוּ כָּל־חַכְמֵי
יִשְׂרָאֵל בְּכַף מֹאזְנַיִם וֶאֱלִיעֶזֶר בֶּן־הֻרְקְנוֹס בְּכַף שְׁנִיָּה
מַכְרִיעַ אֶת־כֻּלָּם׃ אַבָּא שָׁאוּל אוֹמֵר מִשְּׁמוֹ· אִם יִהְיוּ
כָּל־חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל בְּכַף מֹאזְנַיִם וֶאֱלִיעֶזֶר בֶּן־הֻרְקְנוֹס
אַף עִמָּהֶם וְאֶלְעָזָר בֶּן־עֲרָךְ בְּכַף שְׁנִיָּה מַכְרִיעַ אֶת־
כֻּלָּם׃ יג אָמַר לָהֶם· צְאוּ וּרְאוּ אֵיזוֹ הִיא דֶּרֶךְ טוֹבָה
שֶׁיִּדְבַּק בָּהּ הָאָדָם· רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר עַיִן טוֹבָה· רַבִּי
יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר חָבֵר טוֹב· רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר שָׁכֵן טוֹב·
רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר הָרוֹאֶה אֶת־הַנּוֹלָד· רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר
לֵב טוֹב· אָמַר לָהֶם רוֹאֶה אֲנִי אֶת־דִּבְרֵי אֶלְעָזָר בֶּן־
עֲרָךְ מִדִּבְרֵיכֶם שֶׁבִּכְלַל דְּבָרָיו דִּבְרֵיכֶם׃ יד אָמַר לָהֶם·
צְאוּ וּרְאוּ אֵיזוֹ הִיא דֶּרֶךְ רָעָה שֶׁיִּתְרַחֵק מִמֶּנָּה הָאָדָם·
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר עַיִן רָעָה· רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר חָבֵר
רָע· רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר שָׁכֵן רָע· רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר הַלֹּוֶה
וְאֵינוֹ מְשַׁלֵּם· אֶחָד הַלֹּוֶה מִן הָאָדָם כְּלֹוֶה מִן הַמָּקוֹם

für sich was erworben; wer sich die Worte der Lehre erworben, hat sich ewiges Leben erworben. 9. Rabban Jochanan ben Sakkai empfing die Ueberlieferung von Hillel und Schammai. Er sprach: Hast du viel Thorah gelernt, rechne dir das nicht als besonderes Verdienst an; denn dazu bist du erschaffen worden. 10. Fünf Schüler [1]) hatte Rabban Jochanan b. Sakkai, nämlich folgende: Rabbi Eliefer, Sohn des Hyrkanos, R. Jehoschua, Sohn des Chananjah, R. Jose Hakkohen, R. Schimeon, Sohn des Nethanel, und R. Eleasar, Sohn des Arach. 11. Er zählte ihre Vorzüge auf: R. Eliefer b. Hyrkanos: eine ausgekalkte Grube, die keinen Tropfen entschwinden läßt; R. Jehoschua b. Chananjah: Wohl der, die ihn gebar! R. Jose Hakkohen: Ein Frommer; R. Schimeon b. Nethanel: Der hat Furcht vor der Sünde; R. Eleasar b. Arach gleicht einer stets wachsenden Quelle. 12. Er sagte ferner: Wenn alle Weisen Jisraels in einer Wagschaale lägen und Eliefer b. Hyrkanos in der zweiten, würde er alle aufwiegen. Abba Schaül sagte in seinem Namen: Wenn alle Weisen Jisraëls in einer Wagschaale lägen und Eliefer b. Hyrkanos noch mit ihnen, und Eleasar b. Arach in der zweiten Schaale, so würde er doch alle aufwiegen. 13. Er sagte zu ihnen: Gehet hin und sehet zu: Welches ist der gute Weg, an welchen der Mensch festhalten soll? R. Eliefer sagte: Ein wohlwollender Blick; R. Jehoschua sagte: Ein guter Freund; R. Jose sagte: Ein guter Nachbar; R. Schimeon sagte: Ins Auge fassen, was kommen wird; R. Eleasar sagte: Ein gutes Herz. Da sprach er zu ihnen: Ich muß das Wort des Eleasar b. Arach euren Worten vorziehen; denn in seinen Worten sind die euren mit einbegriffen. 14. Er sagte ferner zu ihnen: Gehet hin und sehet zu: Welches ist der schlimme Weg, von dem sich fern halten muß der Mensch? R. Eliefer sagte: Der scheele Blick; R. Jehoschua sagte: Ein böser Genoß; R. Jose sagte: Ein böser Nachbar; R. Schimeon sagte: Wer borgt und nicht bezahlt; wenn Einer von den Menschen leiht, so ist's, als lieh er sich von Gott; drum heißt es (Ps. 37, 21): Es leiht der Bösewicht und bezahlt nicht, aber der Fromme schenkt

1) Unter zahlreichen Jüngern werden diese als ihm besonders werthe genannt.

שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים ל״ז כ״א) לֹוֶה רָשָׁע וְלֹא יְשַׁלֵּם וְצַדִּיק חוֹנֵן
וְנוֹתֵן. רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר לֵב רָע. אָמַר לָהֶם רוֹאֶה אֲנִי
אֶת־דִּבְרֵי אֶלְעָזָר בֶּן־עֲרָךְ מִדִּבְרֵיכֶם שֶׁבִּכְלַל דְּבָרָיו
דִּבְרֵיכֶם: טו הֵם אָמְרוּ שְׁלשָׁה דְבָרִים. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
אוֹמֵר. יְהִי כְבוֹד חֲבֵרְךָ חָבִיב עָלֶיךָ כְּשֶׁלָּךְ וְאַל תְּהִי
נוֹחַ לִכְעוֹס וְשׁוּב יוֹם אֶחָד לִפְנֵי מִיתָתְךָ וֶהֱוֵי מִתְחַמֵּם
כְּנֶגֶד אוּרָן שֶׁל־חֲכָמִים וֶהֱוֵי זָהִיר בְּגַחַלְתָּן שֶׁלֹּא תִכָּוֶה
שֶׁנְּשִׁיכָתָן נְשִׁיכַת שׁוּעָל וַעֲקִיצָתָן עֲקִיצַת עַקְרָב וּלְחִישָׁתָן
לְחִישַׁת שָׂרָף וְכָל־דִּבְרֵיהֶם כְּגַחֲלֵי־אֵשׁ: טז רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ
אוֹמֵר. עַיִן הָרָע וְיֵצֶר הָרָע וְשִׂנְאַת הַבְּרִיּוֹת מוֹצִיאִין
אֶת־הָאָדָם מִן־הָעוֹלָם: יז רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. יְהִי מָמוֹן
חֲבֵרְךָ חָבִיב עָלֶיךָ כְּשֶׁלָּךְ וְהַתְקֵן עַצְמְךָ לִלְמוֹד תּוֹרָה
שֶׁאֵינָהּ יְרֻשָּׁה־לָּךְ וְכָל־מַעֲשֶׂיךָ יִהְיוּ לְשֵׁם שָׁמָיִם: יח רַבִּי
שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. הֱוֵה זָהִיר בִּקְרִיאַת שְׁמַע (וּבִתְפִלָּה)
וּכְשֶׁאַתָּה מִתְפַּלֵּל אַל־תַּעַשׂ תְּפִלָּתְךָ קֶבַע אֶלָּא רַחֲמִים
וְתַחֲנוּנִים לִפְנֵי הַמָּקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר (יואל ב׳ י״ג) כִּי־חַנּוּן וְרַחוּם
הוּא אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְנִחָם עַל־הָרָעָה. וְאַל תְּהִי
רָשָׁע בִּפְנֵי עַצְמְךָ: יט רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר. הֱוֵה שָׁקוּד
לִלְמוֹד תּוֹרָה וְדַע מַה־שֶּׁתָּשִׁיב לְאֶפִּיקוּרוֹס וְדַע לִפְנֵי
מִי אַתָּה עָמֵל וּמִי הוּא בַּעַל מְלַאכְתְּךָ שֶׁיְּשַׁלֶּם־לְךָ שְׂכַר
פְּעֻלָּתֶךָ: כ רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר. הַיּוֹם קָצָר וְהַמְּלָאכָה
מְרֻבָּה וְהַפּוֹעֲלִים עֲצֵלִים וְהַשָּׂכָר הַרְבֵּה וּבַעַל הַבַּיִת
דּוֹחֵק: כא הוּא הָיָה אוֹמֵר. לֹא עָלֶיךָ הַמְּלָאכָה לִגְמוֹר
וְלֹא אַתָּה בֶן־חוֹרִין לְהִבָּטֵל מִמֶּנָּה אִם לָמַדְתָּ תּוֹרָה
הַרְבֵּה נוֹתְנִין־לְךָ שָׂכָר הַרְבֵּה וְנֶאֱמָן הוּא בַּעַל מְלַאכְתְּךָ

mild und giebt. R. Eleasar sagte: Ein böses Herz. Da sprach er zu ihnen: Ich muß den Worten des Eleasar b. Arach den Vorzug vor euren Worten geben; denn in seinen Worten sind die euren mit einbegriffen. 15. Sie sprachen drei Sätze. R. Elieser spricht: Die Ehre deines Nächsten sei dir so lieb, wie deine eigene; sei nicht geneigt zum Zorne und bekehre dich einen Tag vor deinem Tode. Wärme dich an der Gluth der Weisen, sei aber vorsichtig, daß ihrer Kohle Gluth dich nicht brenne[1]); ihr Biß trifft verwundend wie der des Fuchses, ihr Stachel ist wie des Skorpiones Stich, und ihres Zornes Zischen gleicht dem der Schlange und alle ihre Worte gleichen Feuerkohlen. 16. R. Jehoschua spricht: Der scheele Blick und der sündige Trieb und der Haß gegen die Menschen bringen den Menschen von der Welt. 17. R. Jose spricht: Laß dir das Eigenthum deines Nächsten so theuer sein, wie dein eigenes, und rüste dich, die Thorah zu erlernen, denn sie ist nicht dein Erbe, und all deine Handlungen seien im Namen Gottes. 18. R. Schimeon spricht: Sei achtsam beim Lesen des Sch'ma und beim Gebete, und wenn du betest, behandle nicht dein Gebet wie ein stehendes Geschäft, sondern es sei Inbrunst und Flehen zu Gott; denn es heißt (Joel 2, 13): Er ist gnädig und barmherzig[2]), langmüthig und reich an Huld und nimmt Böses zurück, und erscheine dir nicht selbst als Bösewicht[3]). 19. R. Eleasar spricht: Sei eifrig beflissen, Thorah zu lernen, und wisse, was du einem Epikuräer[4]) entgegenzusetzen hast, und wisse, vor wem du dich mühest, und wer dein Arbeitsherr ist, der dir den Lohn deiner Arbeit bezahlen wird. 20. R. Tarfon spricht: Der Tag ist kurz und die Arbeit groß und die Arbeiter sind träge und der Lohn ist groß und der Hausherr dränget. 21. Er spricht ferner: Nicht dir liegt es ob, die Arbeit zu vollenden, und du bist nicht so weit frei, dich ihrer zu entledigen. Hast

1) Ziehe dir nicht Tadel oder gar Fluch oder Bann von ihnen zu. Die bildlichen Bezeichnungen sind auch sonst für diese Aeußerungen des Mißfallens der Weisen üblich.

2) Offenbar wird mit חנון ורחום der Prophetenstelle das als Bezeichnung für den Charakter des Gebetes gewählte רחמים ותחנונים begründet. Wendest du dich an den Erbarmenden, dessen Mitleid für dich sich regen soll, so muß dein Gebet dem erregten Innern entquellen, und wenn du an den Gnadenreichen dich richtest, der dich begünstigen und begnaden soll, so muß dein Gebet ein solches „Flehen um Gunst“ ausdrücken.

3) Verzweifle nie an dir selbst. Hältst du dich für einen ausgemachten Frevler, so wirst du es aufgeben, dich zu bessern.

4) Die Bezeichnung einer jeden, Gott entfremdeten, auf bloßen Sinnen- und Lebensgenuß gewandten Sinnesrichtung, die Heiliges verachtet und verspottet.

שֶׁיְּשַׁלֶּם-לְךָ שְׂכַר פְּעֻלָּתֶךָ וְדַע שֶׁמַּתַּן שְׂכָרָן שֶׁל-צַדִּיקִים לֶעָתִיד לָבוֹא: רבי חנניא בן עקשיא וכו׳.

פרק שלישי·

כל ישראל וכו׳·

א עֲקַבְיָא בֶּן־מַהֲלַלְאֵל אוֹמֵר· הִסְתַּכֵּל בִּשְׁלשָׁה דְבָרִים וְאֵין אַתָּה בָא לִידֵי עֲבֵרָה דַּע מֵאַיִן בָּאתָ וּלְאָן אַתָּה הוֹלֵךְ וְלִפְנֵי מִי אַתָּה עָתִיד לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן· מֵאַיִן בָּאתָ מִטִּפָּה סְרוּחָה וּלְאָן אַתָּה הוֹלֵךְ לִמְקוֹם עָפָר רִמָּה וְתוֹלֵעָה וְלִפְנֵי מִי אַתָּה עָתִיד לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: ב רַבִּי חֲנִינָא סְגַן הַכֹּהֲנִים אוֹמֵר· הֱוֵה מִתְפַּלֵּל בִּשְׁלוֹמָהּ שֶׁל-מַלְכוּת שֶׁאִלְמָלֵא מוֹרָאָהּ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ חַיִּים בְּלָעוֹ: ג רַבִּי חֲנַנְיָא בֶּן־תְּרַדְיוֹן אוֹמֵר· שְׁנַיִם שֶׁיּוֹשְׁבִין וְאֵין בֵּינֵיהֶם דִּבְרֵי תוֹרָה הֲרֵי זֶה מוֹשַׁב לֵצִים שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים א׳ א׳) וּבְמוֹשַׁב לֵצִים לֹא יָשָׁב· אֲבָל שְׁנַיִם שֶׁיּוֹשְׁבִין וְיֵשׁ בֵּינֵיהֶם דִּבְרֵי תוֹרָה שְׁכִינָה שְׁרוּיָה בֵינֵיהֶם· שֶׁנֶּאֱמַר (מלאכי ג׳ ט״ז) אָז נִדְבְּרוּ יִרְאֵי יְיָ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ וַיַּקְשֵׁב יְיָ וַיִּשְׁמָע וַיִּכָּתֵב סֵפֶר זִכָּרוֹן לְפָנָיו לְיִרְאֵי יְיָ וּלְחֹשְׁבֵי שְׁמוֹ· אֵין לִי אֶלָּא שְׁנַיִם מִנַּיִן אֲפִלּוּ אֶחָד שֶׁיּוֹשֵׁב וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא קוֹבֵעַ לוֹ שָׂכָר שֶׁנֶּאֱמַר (איכה ג׳ כ״ח) יֵשֵׁב בָּדָד וְיִדֹּם כִּי נָטַל עָלָיו: ד רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר· שְׁלשָׁה שֶׁאָכְלוּ עַל שֻׁלְחָן אֶחָד וְלֹא אָמְרוּ עָלָיו דִּבְרֵי תוֹרָה כְּאִלּוּ אָכְלוּ מִזִּבְחֵי מֵתִים שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה כ״ח ח׳) כִּי

du viel Thora gelernt, wird dir großer Lohn gereicht werden, und dein Arbeitsherr ist zuverlässig, daß er den Lohn deiner Mühe dir zahlen wird, und wisse, daß die Lohnvertheilung für die Frommen im zukünftigen Leben erfolgt.

Dritter Abschnitt.

עקביא 1. Akabjah, Sohn des Mahalalel, spricht: Fasse drei Dinge in's Auge, und du wirst in keine Sünde gerathen: Wisse, von wannen du kommst, und wohin du gehst, und vor wem du dereinst wirst Rechtfertigung und Rechnung abzulegen haben! Woher kommst du? Aus widrigem Keime! Wohin gehst du? An einen Ort, wo Gewürm und Moder! und vor wem wirst du dereinst Rechtfertigung und Rechnung abzulegen haben? Vor dem Könige der Könige, dem Heiligen, gelobt sei Er! 2. R. Chaninah, der Beistand (Stellvertreter) der Priester, spricht: Bete für das Wohl der Landesherrschaft; denn wäre nicht die Furcht vor ihr da, verschlänge Einer den Andern lebendig. 3. Rabbi Chaninah b. Teradjon spricht: Wo Zwei zusammen sitzen und es werden nicht Worte der Lehre zwischen ihnen verhandelt, so ist das ein Sitz der Spötter, von dem es heißt Ps. 1, 1.): Und im Sitze der Spötter sitzt er nicht. Aber wo Zwei zusammen sitzen und es werden Worte der Lehre zwischen ihnen verhandelt. da weilet unter ihnen die göttliche Gegenwart, wie es heißt (Maleachi 3, 16): Dann pflegen Zwiesprach die Gottesfürchtigen Einer mit dem Andern, und es vernimmt es der Ewige, und es wird geschrieben ins Buch des Gedächtnisses vor ihm für die, so gottesfürchtig sind und achten seines Namens. Dies könnte nur von Zweien gelten. Woher weiß ich, daß auch Einem, der sitzet und sich mit der Thora beschäftigt, der Heilige, gelobt sei Er, Lohn bestimmt? Weil es heißt (Klagel. 3, 28): Er sitzet einsam und still gesammelt, und Er legt ihm Lohn auf. 4. R. Schimeon spricht: Drei, die essen an einem Tische und sprechen dabei kein Wort aus der Thora, die sind anzusehen, als hätten sie von Todten- (Götzen-) Opfern gegessen, denn es heißt (Jes. 28, 8): Denn alle Tische sind voll

כָּל־שֻׁלְחָנוֹת מָלְאוּ קִיא צֹאָה בְּלִי מָקוֹם. אֲבָל שְׁלֹשָׁה
שֶׁאָכְלוּ עַל שֻׁלְחָן אֶחָד וְאָמְרוּ עָלָיו דִּבְרֵי תוֹרָה כְּאִלּוּ
אָכְלוּ מִשֻּׁלְחָנוֹ שֶׁל־מָקוֹם. שֶׁנֶּאֱמַר (יחזקאל מ״א כ״ב) וַיְדַבֵּר
אֵלַי זֶה הַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְיָ: ה רַבִּי חֲנִינָא בֶּן
חֲכִינַאי אוֹמֵר. הַנֵּעוֹר בַּלַּיְלָה וְהַמְהַלֵּךְ בַּדֶּרֶךְ יְחִידִי
וּמְפַנֶּה לִבּוֹ לְבַטָּלָה הֲרֵי זֶה מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ: ו רַבִּי
נְחוּנְיָא בֶּן־הַקָּנָה אוֹמֵר. כָּל־הַמְקַבֵּל עָלָיו עֹל תּוֹרָה
מַעֲבִירִין מִמֶּנּוּ עֹל מַלְכוּת וְעֹל דֶּרֶךְ אֶרֶץ וְכָל־הַפּוֹרֵק
מִמֶּנּוּ עֹל תּוֹרָה נוֹתְנִין עָלָיו עֹל מַלְכוּת וְעֹל דֶּרֶךְ אֶרֶץ:
ז רַבִּי חֲלַפְתָּא בֶּן־דּוֹסָא אִישׁ כְּפַר חֲנַנְיָא אוֹמֵר. עֲשָׂרָה
שֶׁיּוֹשְׁבִין וְעוֹסְקִין בַּתּוֹרָה שְׁכִינָה שְׁרוּיָה בֵינֵיהֶם שֶׁנֶּאֱמַר
(תהלים פ״ב א׳) אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל. וּמִנַּיִן אֲפִלּוּ חֲמִשָּׁה
שֶׁנֶּאֱמַר (עמוס ט׳ ו׳) וַאֲגֻדָּתוֹ עַל־אֶרֶץ יְסָדָהּ. וּמִנַּיִן אֲפִלּוּ
שְׁלֹשָׁה שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים פ״ב א׳) בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט. וּמִנַּיִן
אֲפִלּוּ שְׁנַיִם שֶׁנֶּאֱמַר (מלאכי ג׳ ט״ז) אָז נִדְבְּרוּ יִרְאֵי יְיָ אִישׁ
אֶל־רֵעֵהוּ וַיַּקְשֵׁב יְיָ וַיִּשְׁמָע. וּמִנַּיִן אֲפִלּוּ אֶחָד שֶׁנֶּאֱמַר
(שמות כ׳ כ״ח) בְּכָל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַזְכִּיר אֶת־שְׁמִי אָבֹא
אֵלֶיךָ וּבֵרַכְתִּיךָ: ח רַבִּי אֶלְעָזָר אִישׁ בַּרְתּוֹתָא אוֹמֵר.
תֶּן־לוֹ מִשֶּׁלּוֹ שֶׁאַתָּה וְשֶׁלְּךָ שֶׁלּוֹ וְכֵן בְּדָוִד הוּא אוֹמֵר
(דה״א כ״ט י״ד) כִּי־מִמְּךָ הַכֹּל וּמִיָּדְךָ נָתַנּוּ לָךְ: ט רַבִּי יַעֲקֹב
אוֹמֵר. הַמְהַלֵּךְ בַּדֶּרֶךְ וְשׁוֹנֶה וּמַפְסִיק מִמִּשְׁנָתוֹ וְאוֹמֵר
מַה־נָּאֶה אִילָן זֶה מַה־נָּאֶה נִיר זֶה מַעֲלֶה עָלָיו הַכָּתוּב
כְּאִלּוּ מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ: י רַבִּי דּוֹסְתַּאי בַּר יַנַּאי מִשּׁוּם
רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. כָּל־הַשּׁוֹכֵחַ דָּבָר אֶחָד מִמִּשְׁנָתוֹ
מַעֲלֶה עָלָיו הַכָּתוּב כְּאִלּוּ מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ שֶׁנֶּאֱמַר

unfläthigen Gespeies, so daß kein Raum ist. Aber wo Drei essen an einem Tische und sprechen dabei Worte der Thorah, so ist's, als hätten sie vom Tische Gottes gegessen, davon es heißt (Jechesk. 48, 2): Und er redete zu mir: Dies ist der Tisch, der vor dem Ewigen (steht). 5. R. Chanina b. Chachinai spricht: Wer wachet bei Nacht und wer auf dem Wege sich befindet und sein Herz dabei mit müssigem Sinnen beschäftigt, der ist todeswürdig. 6. R. Nechunjah b. Hakanah spricht: Wer auf sich nimmt das Joch der Thorah, dem wird abgenommen das Joch des weltlichen Dienstes und des Erdenwesens, und wer abwirft das Joch der Thorah, dem wird aufgelegt das Joch des weltlichen Dienstes und des Erdenwesens. 7. R. Chalafta b. Dosa aus Kefar Chananja spricht: Zehn, die sitzen und mit der Thorah sich beschäftigen, da ruhet die göttliche Gegenwart in ihrer Mitte; denn es heißt (Ps. 82, 1): Gott stehet in der Gemeinde [1]) des Herrn. Von wannen ergiebt sich, daß auch bei Fünf (dies der Fall ist)? Weil es heißt (Amos 7, 3): Und seinen Bund hat Er auf Erden gegründet. Von wannen, daß auch bei Drei? Denn es heißt (Ps. 82, 1): In der Mitte von Richtern spricht Er das Recht. Von wannen, daß auch bei Zwei? Weil es heißt (Maleachi 3, 16): Da bereden sich die Gottesfürchtigen mit einander und der Ewige vernimmt und hört es. Von wannen, daß auch bei Einem? Denn es heißt (2. Mos. 20, 21): An jeglicher Stelle, da Ich meines Namens gedenken höre, komme Ich zu dir und segne dich. 8. R. Eliefer aus Barthotha spricht: Gieb ihm von dem Seinigen [2]); denn du und das Deinige bist ja sein. Und so heißt es auch bei Dawid [3]): Denn von Dir ist Alles und aus Deiner Hand geben wir Dir. 9. R. Jaakob spricht: Wer auf einem Wege dahin wandelt lernend und im Lernen sich unterbricht und spricht: Wie schön ist dieser Baum, wie schön ist dies Brachfeld! — dem rechnet es die Schrift an, als wäre er todeswürdig. 10. R. Dosithai b. Jannai im Namen von R. Meïr spricht: Wer Etwas von dem Gelernten vergißt, dem rechnet es die Schrift an, als wär' er todeswürdig; denn es heißt (5. Mos. 4, 9): Nimm dich in Acht und hüte deine Seele sehr, daß du

---

1) Zehn bilden eine gottesdienstliche Gemeinde.

2) Wende willig dein Vermögen für religiöse und wohlthätige Zwecke auf, du bringest damit kein Opfer für Gott, sondern giebst gleichsam nur einen Theil des von ihm reichlich dir Gegönnten zurück.

3) Als er die reichen Schätze, die er für den Tempelbau aufgesammelt, dafür widmete sprach er die Worte 1. Chr. 29. 14.

(דברים ד׳ ט׳) רַק הִשָּׁמֶר לְךָ וּשְׁמֹר נַפְשְׁךָ מְאֹד פֶּן־תִּשְׁכַּח
אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־רָאוּ עֵינֶיךָ. יָכוֹל אֲפִלּוּ תָּקְפָה עָלָיו
מִשְׁנָתוֹ תַּלְמוּד לוֹמַר (שם) וּפֶן־יָסוּרוּ מִלְּבָבְךָ כֹּל יְמֵי
חַיֶּיךָ הָא אֵינוֹ מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ עַד־שֶׁיֵּשֵׁב וִיסִירֵם מִלִּבּוֹ:
יא רַבִּי חֲנִינָא בֶּן־דּוֹסָא אוֹמֵר. כֹּל שֶׁיִּרְאַת חֶטְאוֹ
קוֹדֶמֶת לְחָכְמָתוֹ חָכְמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת וְכֹל שֶׁחָכְמָתוֹ קוֹדֶמֶת
לְיִרְאַת חֶטְאוֹ אֵין חָכְמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת: יב הוּא הָיָה אוֹמֵר.
כֹּל שֶׁמַּעֲשָׂיו מְרֻבִּין מֵחָכְמָתוֹ חָכְמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת וְכֹל
שֶׁחָכְמָתוֹ מְרֻבָּה מִמַּעֲשָׂיו אֵין חָכְמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת: יג הוּא
הָיָה אוֹמֵר. כֹּל שֶׁרוּחַ הַבְּרִיּוֹת נוֹחָה הֵימֶנּוּ רוּחַ הַמָּקוֹם
נוֹחָה הֵימֶנּוּ וְכֹל שֶׁאֵין רוּחַ הַבְּרִיּוֹת נוֹחָה הֵימֶנּוּ אֵין רוּחַ
הַמָּקוֹם נוֹחָה הֵימֶנּוּ: יד רַבִּי דוֹסָא בֶּן־הָרְכִּינַס אוֹמֵר.
שֵׁנָה שֶׁל־שַׁחֲרִית וְיַיִן שֶׁל־צָהֳרַיִם וְשִׂיחַת הַיְלָדִים וִישִׁיבַת
בָּתֵּי כְנֵסִיּוֹת שֶׁל־עַמֵּי־הָאָרֶץ מוֹצִיאִין אֶת־הָאָדָם מִן
הָעוֹלָם: טו רַבִּי אֶלְעָזָר הַמּוֹדָעִי אוֹמֵר. הַמְחַלֵּל אֶת־
הַקֳּדָשִׁים וְהַמְבַזֶּה אֶת־הַמּוֹעֲדוֹת וְהַמַּלְבִּין פְּנֵי חֲבֵרוֹ
בָּרַבִּים וְהַמֵּפֵר בְּרִיתוֹ שֶׁל־אַבְרָהָם אָבִינוּ וְהַמְגַלֶּה פָנִים
בַּתּוֹרָה שֶׁלֹּא כַהֲלָכָה אַף־עַל־פִּי שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ תּוֹרָה
וּמַעֲשִׂים טוֹבִים אֵין לוֹ חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא: טז רַבִּי
יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר. הֱוֵה קַל לְרֹאשׁ וְנוֹחַ לְתִשְׁחוֹרֶת וֶהֱוֵה
מְקַבֵּל אֶת־כָּל־הָאָדָם בְּשִׂמְחָה: יז רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר.
שְׂחוֹק וְקַלּוּת רֹאשׁ מַרְגִּילִין אֶת־הָאָדָם לְעֶרְוָה: מַסֹּרֶת
סְיָג לַתּוֹרָה מַעְשְׂרוֹת סְיָג לָעשֶׁר נְדָרִים סְיָג לַפְּרִישׁוּת
סְיָג לַחָכְמָה שְׁתִיקָה: יח הוּא הָיָה אוֹמֵר. חָבִיב אָדָם
שֶׁנִּבְרָא בְּצֶלֶם חִבָּה יְתֵרָה נוֹדַעַת לוֹ שֶׁנִּבְרָא בְּצֶלֶם

nicht vergessest die Dinge, die gesehen haben deine Augen; nun könnte man meinen, selbst dann, wenn ihm das Gelernte als zu schwer (ohne sein Hinzuthun) entfällt; darum heißt es (daselbst): Und daß sie nicht entweichen deinem Herzen all deine Lebenstage: also ist er nur strafbar, wenn er sie absichtlich aus seinem Sinne entfernt. 11. R. Chanina b. Dosa spricht: In wem die Scheu vor der Sünde höher steht, als sein Wissen, dessen Wissen ist von Bestand; in wem aber das Wissen höher steht, als die Scheu vor der Sünde, dessen Wissen hat keinen Bestand. 12. Er spricht ferner: Wem die Ausübung guter Werke mehr gilt, als sein Wissen, dessen Wissen hat Bestand; wem aber das Wissen mehr gilt, als die Ausübung guter Werke, dessen Wissen hat keinen Bestand. 13. Er spricht ferner: An wem der Sinn der Menschen ein Wohlgefallen findet, an dem hat auch Gott sein Wohlgefallen: an wem aber die Menschen nicht Gefallen finden, an dem hat auch Gott kein Wohlgefallen. 14. R. Dosa b. Horkinas spricht: Der lange Morgenschlaf und der Wein beim Mittag und das Spielen mit Kindern und das Sitzen in den Zusammenkunftorten unwissenden Trosses bringen den Menschen von der Welt [1]). 15. Rabbi Eleasar aus Modaim spricht: Wer entweihet die Heiligthümer und die Feiertage verunehrt und seines Nebenmenschen Angesicht vor Leuten beschämt und den Bund Abrahams, unseres Ahns, zerstört und sich Deutungen der Gotteslehre herausnimmt gegen die überlieferte Satzung, hat, obgleich er im Besitze des Wissens von der Thorah und guter Werke ist, keinen Theil am künftigen Leben. 16. R. Jischmael spricht: Sei willig [2]) gegen Obere und bereit zu dir auferlegtem Dienste und nimm jeden Menschen mit Heiterkeit auf. 17. R. Akiba spricht: Spiel und Leichtfertigkeit des Sinnes verleiten den Menschen zur Unsittlichkeit. Die Ueberlieferung [3]) ist ein Zaun für die Thorah, die Zehnten ein Zaun für den Reichthum [4]), Gelübde ein Zaun für die Enthaltsamkeit [5]). Ein Zaun für die Weisheit ist — Schweigsamkeit. 18. Er spricht ferner: Ein Liebling (Gottes) ist der Mensch, der im Ebenbilde Gottes erschaffen; in besonderer Liebe ist ihm noch kund gemacht worden, daß er im Ebenbilde Gottes erschaffen sei, denn es heißt (1. Mos.

---

1) Ziehen ihn von seiner edlern Bestimmung ab und hernieder.

2) Eigentlich leichtfüßig, schnell in seinem Auftrage zu gehen bereit. Theilweise stimmt diese Uebersetzung mit der von R. Jaakob Emden in seinem לחם שמים gegebenen zusammen. (Vgl. Ker. Chemed VII. S. 276 Anm., wo ich, von diesem Commentare unabhängig, sie bereits mitgetheilt.)

3) Im jüngern Sprachgebrauch ist מסורה speziell die Ueberlieferung in Betreff der Rechtschreibung des heiligen Textes.

4) Durch die Gaben an die Bedürftigen wird dem Besitz der Schutz Gottes zu Theil.

5) Durch freiwillige zeitweilige Entsagung vom erlaubten Genuß wird die Enthaltsamkeit gestärkt.

אֱלֹהִים שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית ט׳ ו׳) כִּי בְּצֶלֶם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת־
הָאָדָם: חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרְאוּ בָנִים (לַמָּקוֹם) חִבָּה
יְתֵרָה נוֹדַעַת לָהֶם שֶׁנִּקְרְאוּ בָנִים לַמָּקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר
(דברים י״ד א׳) בָּנִים אַתֶּם לַייָ אֱלֹהֵיכֶם: חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל
שֶׁנִּתַּן לָהֶם כְּלִי חֶמְדָּה חִבָּה יְתֵרָה נוֹדַעַת לָהֶם שֶׁנִּתַּן
לָהֶם כְּלִי חֶמְדָּה שֶׁבּוֹ נִבְרָא הָעוֹלָם שֶׁנֶּאֱמַר (משלי ד׳ ב׳)
כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אַל־תַּעֲזֹבוּ: יט הַכֹּל
צָפוּי וְהָרְשׁוּת נְתוּנָה וּבְטוּב הָעוֹלָם נִדּוֹן וְהַכֹּל לְפִי רֹב
הַמַּעֲשֶׂה: כ הוּא הָיָה אוֹמֵר. הַכֹּל נָתוּן בְּעֵרָבוֹן וּמְצוּדָה
פְּרוּסָה עַל־כָּל־הַחַיִּים הֶחָנוּת פְּתוּחָה וְהַחֶנְוָנִי מַקִּיף
וְהַפִּנְקָס פָּתוּחַ וְהַיָּד כּוֹתֶבֶת וְכָל־הָרוֹצֶה לִלְווֹת יָבֹא
וְיִלְוֶה וְהַגַּבָּאִין מַחֲזִירִין תָּדִיר בְּכָל־יוֹם וְנִפְרָעִין מִן
הָאָדָם מִ . . . . מַה־שֶּׁיִּסְמֹכוּ
וְהַדִּין דִּין אֱמֶת וְהַכֹּל מְתֻקָּן לִסְעוּדָה: כא רַבִּי אֶלְעָזָר
בֶּן־עֲזַרְיָה אוֹמֵר. אִם אֵין תּוֹרָה אֵין דֶּרֶךְ אֶרֶץ אִם אֵין
דֶּרֶךְ אֶרֶץ אֵין תּוֹרָה אִם אֵין חָכְמָה אֵין יִרְאָה אִם אֵין
יִרְאָה אֵין חָכְמָה אִם אֵין דַּעַת אֵין בִּינָה אִם אֵין בִּינָה
אֵין דַּעַת אִם אֵין קֶמַח אֵין תּוֹרָה אִם אֵין תּוֹרָה אֵין
קֶמַח: כב הוּא הָיָה אוֹמֵר. כֹּל שֶׁחָכְמָתוֹ מְרֻבָּה מִמַּעֲשָׂיו
לְמָה הוּא דוֹמֶה לְאִילָן שֶׁעֲנָפָיו מְרֻבִּין וְשָׁרָשָׁיו מוּעָטִין
וְהָרוּחַ בָּאָה וְעוֹקַרְתּוֹ וְהוֹפַכְתּוֹ עַל פָּנָיו שֶׁנֶּאֱמַר (ירמיה י״ז ו׳)
וְהָיָה כְּעַרְעָר בָּעֲרָבָה וְלֹא יִרְאֶה כִּי־יָבֹא טוֹב וְשָׁכַן
חֲרֵרִים בַּמִּדְבָּר אֶרֶץ מְלֵחָה וְלֹא תֵשֵׁב. אֲבָל כֹּל
שֶׁמַּעֲשָׂיו מְרֻבִּין מֵחָכְמָתוֹ לְמָה הוּא דוֹמֶה לְאִילָן שֶׁעֲנָפָיו
מוּעָטִין וְשָׁרָשָׁיו מְרֻבִּין שֶׁאֲפִלּוּ כָּל־הָרוּחוֹת שֶׁבָּעוֹלָם

9, 6): Im Ebenbilde Gottes hat Er den Menschen erschaffen. Lieblinge Gottes sind die Kinder Jisrael, die Kinder Gottes genannten; in besonderer Liebe ist ihnen noch kund gethan worden, daß sie Kinder Gottes heißen; denn es heißt (5. Mos. 14, 1): Kinder seid ihr des Ewigen, eures Gottes. Lieblinge Gottes sind die Kinder Jisrael, denen ein Prachtgeräth (die Thorah) verliehen worden; in besonderer Liebe ward ihnen noch kund gethan, daß ihnen verliehen ist das Prachtgeräth, durch das die Welt erschaffen ward; denn es heißt (Spr. 4, 2): Denn trefflichen Unterricht hab' Ich euch ertheilt; meine Lehre verlasset nicht. 45. Alles ist vorausgeschauet (von der göttlichen Weisheit), aber die freie Wahl ist gelassen, und nach ewiger Güte wird die Welt gerichtet, und Alles (wird gerichtet) nach der Mehrheit der Werke. 20. Er spricht ferner: Alles ist auf Bürgschaft gegeben und ein Netz gebreitet über alles Leben [1]). Der Laden ist offen, der Kaufherr giebt auf Borg, das Schuldbuch ist aufgeschlagen und die Hand schreibt, und wer sich leihen will, komm' und leihe sich, und die Schuldeinforderer [2]) gehen umher beständig, jeglichen Tag, und treiben die Bezahlung ein von dem Menschen mit seinem Wissen und ohne sein Wissen, und sie wissen, worauf sie sich stützen, und das Gericht erfolgt nach strenger Wahrheit, und Alles ist zum Mahle [3]) schon bereit. 21. R. Eleasar b. Asarjah spricht: Ohne Gotteslehre kein Lebensberuf, ohne Lebensberuf keine Gotteslehre; ohne Weisheit keine Gottesfurcht, ohne Gottesfurcht keine Weisheit; ohne Wissen keine Einsicht, ohne Einsicht kein Wissen; ohne Brot keine Thorah, ohne Thorah kein Brot. 22. Er spricht ferner: In wem der Wissenstrieb größer ist, als die Ausübung durch Werke, womit ist der zu vergleichen? Einem Baume mit vielen Zweigen und wenigen Wurzeln; es kommt der Wind und reißt ihn aus und kehrt ihn um; denn es heißt (Jirmij. 17, 6): Und er gleicht einem einsamen Baume in der Steppe und siehet nicht, daß Gutes kommt, und weilt in sonnenverbrannter Gegend in der Wüste, salzigem Lande, unbewohnt. In wem aber die Ausübung in Werken überwiegt den Wissenstrieb, womit ist der zu vergleichen? Einem Baume mit wenigen Zweigen und zahlreichen

1) Niemand kann sich dem göttlichen Walten entziehen.
2) Unglücksfälle als göttliche Strafen. 3) Zur einstigen Vergeltung.

בָּאוֹת וְנוֹשְׁבוֹת בּוֹ אֵין מְזִיזִין אוֹתוֹ מִמְּקוֹמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שם י״ז ח׳) וְהָיָה כְּעֵץ שָׁתוּל עַל־מַיִם וְעַל־יוּבַל יְשַׁלַּח שָׁרָשָׁיו וְלֹא יִרְאֶה כִּי־יָבֹא חֹם וְהָיָה עָלֵהוּ רַעֲנָן וּבִשְׁנַת בַּצֹּרֶת לֹא יִדְאָג וְלֹא יָמִישׁ מֵעֲשׂוֹת פֶּרִי: כג רַבִּי אֱלְעָזָר (בֶּן) חִסְמָא אוֹמֵר· קִנִּין וּפִתְחֵי נִדָּה הֵן הֵן גּוּפֵי הֲלָכוֹת· תְּקוּפוֹת וְגִמַטְרִיָּאוֹת פַּרְפְּרִיּוֹת*) לַחָכְמָה: רבי חנניא וכו׳·

פרק רביעי·

כל ישראל וכו׳·

א בֶּן־זוֹמָא אוֹמֵר· אֵיזֶהוּ חָכָם הַלּוֹמֵד מִכָּל־אָדָם שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים קי״ט צ״ט) מִכָּל־מְלַמְּדַי הִשְׂכַּלְתִּי (כִּי עֵדְוֹתֶיךָ שִׂיחָה לִּי): אֵיזֶהוּ גִבּוֹר הַכּוֹבֵשׁ אֶת־יִצְרוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (משלי ט״ז ל״ב) טוֹב אֶרֶךְ אַפַּיִם מִגִּבּוֹר וּמשֵׁל בְּרוּחוֹ מִלֹּכֵד עִיר: אֵיזֶהוּ עָשִׁיר הַשָּׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים קכ״ח ב׳) יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ (אַשְׁרֶיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה וְטוֹב לָךְ לָעוֹלָם הַבָּא): אֵיזֶהוּ מְכֻבָּד הַמְכַבֵּד אֶת־הַבְּרִיּוֹת שֶׁנֶּאֱמַר (ש״א ב׳ ל׳) כִּי־מְכַבְּדַי אֲכַבֵּד וּבֹזַי יֵקָלּוּ:

ב בֶּן־עַזַּי אוֹמֵר· הֱוֵה רָץ לְמִצְוָה קַלָּה וּבוֹרֵחַ מִן־הָעֲבֵרָה שֶׁמִּצְוָה גוֹרֶרֶת מִצְוָה וַעֲבֵרָה גוֹרֶרֶת עֲבֵרָה שֶׁשְּׂכַר מִצְוָה מִצְוָה וּשְׂכַר עֲבֵרָה עֲבֵרָה: ג הוּא הָיָה אוֹמֵר· אַל תְּהִי בָז לְכָל־אָדָם וְאַל תְּהִי מַפְלִיג לְכָל־דָּבָר שֶׁאֵין לְךָ אָדָם שֶׁאֵין לוֹ שָׁעָה וְאֵין לְךָ דָבָר שֶׁאֵין לוֹ מָקוֹם: ד רַבִּי לְוִיטַס אִישׁ יַבְנֶה אוֹמֵר· מְאֹד מְאֹד הֱוֵה שְׁפַל־

---

*) נ״א פַּרְפְּרָאוֹת וכן נראה עיקר·

Wurzeln, den selbst alle Stürme der Welt, wenn sie kommen und ihn anwehen, nicht von seiner Stelle verrücken werden; denn es heißt (daselbst 17, 8): Und er gleicht einem Baume, gepflanzt am Wasser, der an einem Quell hinstreckt seine Wurzeln; und er merkt nicht, daß die Gluth komme, und sein Laub ist frisch, und im Jahre der Dürre bangt er nicht, und er wird nicht nachlassen, Frucht zu bringen. 23. R. Elasar b. Chisma spricht: Die Vorschriften über die (zu gewissen Opfern bestimmten) Vogelnester und manche die Frauen betreffenden Anordnungen bilden den Inhalt wesentlicher Halachoth [1]); die Berechnung der Zeitwenden und die Geometrie sind Behelfe zur Wissenschaft.

Vierter Abschnitt.

1. Ben Soma spricht: Wer ist weise? Wer von Jeglichem lernt; denn es heißt (Ps. 119, 99): Von all denen, die mich belehren konnten, lernte ich [2]). Wer ist stark? Wer seinen Trieb bezwingt; denn es heißt (Sprüche 16, 32): Besser der Langmüthige, als ein Held, und wer sein Gemüth beherrscht, als ein Bezwinger einer Stadt. Wer ist reich? Wer sich freut mit seinem Theil; denn es heißt (Ps. 128, 2): Wenn du, was deine Hände dir ermühet, issest, Heil dir und wohl dir; Heil dir in diesem Leben, und wohl dir im künftigen Leben. Wer ist geehrt? Wer ehret seine Nebenmenschen; denn es heißt (1. Sam. 2, 30): Denn die mich ehren, bringe ich zu Ehren, und die mich verachten, werden gering geschätzt. 2. Ben Asai spricht: Eile zu einer auch geringeren frommen Handlung und fliehe vor der Uebertretung, denn eine gute Handlung zieht eine andere nach sich und eine Uebertretung eine andere Uebertretung; denn der Lohn einer frommen Handlung ist sie selbst und der Lohn der Uebertretung sie selbst. 3. Er spricht ferner: Halte keinen Menschen zu gering und weise kein Ding als unmöglich ab; denn es giebt keinen Menschen, der nicht seine Stunde hätte, und kein Ding, das nicht seine Stelle fände. 4. R. Levites aus Jabneh spricht: Sei gar sehr demüthig; denn was des Men-

1) Ueberlieferter Gesetzesbestimmungen. 2) Der Psalmvers (119, 99) ist für den Gedanken anders gewendet, als sein eigentlicher Sinn ist.

רֽוּחַ שֶׁתִּקְוַת אֱנוֹשׁ רִמָּה: ה רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן־בְּרוֹקָה אוֹמֵר· כָּל־־הַמְחַלֵּל שֵׁם שָׁמַיִם בְּסֵתֶר נִפְרָעִין מִמֶּנּוּ בְּגָלוּי· אֶחָד בְּשׁוֹגֵג וְאֶחָד בְּמֵזִיד בְּחִלּוּל הַשֵּׁם: ו רַבִּי יִשְׁמָעֵאל (בַּר רַבִּי יוֹסֵי) אוֹמֵר· הַלּוֹמֵד עַל מְנָת לְלַמֵּד מַסְפִּיקִין בְּיָדוֹ לִלְמוֹד וּלְלַמֵּד וְהַלּוֹמֵד עַל מְנָת לַעֲשׂוֹת מַסְפִּיקִין בְּיָדוֹ לִלְמוֹד וּלְלַמֵּד (לִשְׁמֹר) וְלַעֲשׂוֹת: ז רַבִּי צָדוֹק אוֹמֵר· אַל (תִּפְרוֹשׁ מִן הַצִּבּוּר וְאַל תַּעַשׂ עַצְמְךָ כְּעֹרְכֵי הַדַּיָּנִין וְאַל) תַּעֲשֶׂהָ עֲטָרָה לְהִתְגַּדֶּל־בָּהּ וְלֹא קַרְדּוֹם לַחְפָּר־בָּהּ וְכַךְ הָיָה הִלֵּל אוֹמֵר וּדְאִשְׁתַּמַּשׁ בְּתָגָא חֲלָף הָא לָמַדְתָּ כָּל־הַנֶּהֱנֶה מִדִּבְרֵי תוֹרָה נוֹטֵל חַיָּיו מִן הָעוֹלָם: ח רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר· כָּל־הַמְכַבֵּד אֶת־הַתּוֹרָה גּוּפוֹ מְכֻבָּד עַל הַבְּרִיּוֹת וְכָל־הַמְחַלֵּל אֶת־הַתּוֹרָה גּוּפוֹ מְחֻלָּל עַל הַבְּרִיּוֹת: ט רַבִּי יִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ אוֹמֵר· הַחוֹשֵׂךְ עַצְמוֹ מִן־הַדִּין פּוֹרֵק מִמֶּנּוּ אֵיבָה וְגָזֵל וּשְׁבוּעַת־שָׁוְא וְהַגַּס לִבּוֹ בְּהוֹרָאָה שׁוֹטֶה רָשָׁע וְגַס־רֽוּחַ: י הוּא הָיָה אוֹמֵר· אַל תְּהִי דָן יְחִידִי שֶׁאֵין דָּן יְחִידִי אֶלָּא אֶחָד וְאַל תֹּאמַר קַבְּלוּ דַעְתִּי שֶׁהֵן רַשָּׁאִין וְלֹא אָתָּה: יא רַבִּי יוֹנָתָן אוֹמֵר· כָּל־הַמְקַיֵּם אֶת־הַתּוֹרָה מֵעֹנִי סוֹפוֹ לְקַיְּמָהּ מֵעֹשֶׁר וְכָל־הַמְבַטֵּל אֶת־הַתּוֹרָה מֵעֹשֶׁר סוֹפוֹ לְבַטְּלָהּ מֵעֹנִי: יב רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר· הֱוֵה מְמַעֵט בְּעֵסֶק וַעֲסֹק בַּתּוֹרָה וֶהֱוֵה שְׁפַל רֽוּחַ בִּפְנֵי־כָל־אָדָם וְאִם בָּטַלְתָּ מִן־הַתּוֹרָה יֶשׁ־לְךָ בְּטֵלִים הַרְבֵּה כְּנֶגְדְּךָ וְאִם עָמַלְתָּ בַתּוֹרָה יֶשׁ־(לוֹ) שָׂכָר הַרְבֵּה לִתֶּן־לָךְ: יג רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן־יַעֲקֹב אוֹמֵר· הָעוֹשֶׂה מִצְוָה אַחַת קוֹנֶה לוֹ פְּרַקְלִיט אֶחָד וְהָעוֹבֵר עֲבֵרָה אַחַת

schen wartet, ist — Gewürm. 5. R. Jochanan aus Bne Brak spricht: Wer den Namen Gottes entweihet im Geheimen, an dem wird Vergeltung geübt öffentlich, sei es aus Versehen, sei es mit Wissen und Willen geschehen, so er den Namen Gottes hat entweihet. 6. R. Jischmael (b. R. Jose) spricht: Wer lernt, in der Absicht zu lehren, dem wird reichliche Gelegenheit geboten, zu lernen und zu lehren, und wer lernt, um auszuüben, dem wird reichlicher Anlaß, zu lernen und zu lehren und auszuüben. 7. R. Zadok spricht: Mache die Lehre nicht zum Diadem, damit zu prahlen und nicht zur Hacke, damit zu graben. Und so hat bereits Hillel gesprochen: Und der sich der Krone bedient, gehet hin[1]), woraus du ersiehst, daß wer die Worte der Thorah zum Nutzen für sich verwendet, sich selbst das Leben aus dieser Welt raubt. 8. R. Jose spricht: Wer die Thorah ehrt, wird selbst bei seinen Mitmenschen geehrt, und wer die Thorah geringschätzt, wird selbst bei seinen Mitmenschen gering gehalten werden. 9. R. Jischmael, sein Sohn, spricht: Wer sich vom Rechtsprechen fern hält, schüttelt von sich ab Haß und Raub und unnützen Schwur[2]); wer aber zum Entscheiden und Lehren sich vordrängt, ist ein Frevler, ein Thor und ein Hochmüthiger. 10. Er sagt noch ferner: Sei nicht allein Richter; denn alleiniger Richter ist nur Einer. Und sprich nicht (zu deinen Amtsgenossen im Gerichte): Nehmet meine Meinung an! Denn sie haben zu entscheiden, nicht du. 11. R. Jonathan spricht: Wer die Thorah hält in drückender Noth, der wird sie endlich halten können im Wohlstande, und wer sie vor Wohlstand vernachlässigt, der wird sie endlich vernachlässigen müssen vor Armuth. 12. R. Meïr spricht: Mache dir wenig mit Geschäften zu thun, und beschäftige dich mit der Thorah nnd sei demüthig gegen Jedermann. Wenn du dich abziehst von der Thora, so wirst du Vieles,was dich von ihr abzieht, bald vor dir finden; wenn du dich aber mühest mit der Thorah, dann ist reicher Lohn vorhanden, der dir wird. 13. R. Elieser b. Jaakob spricht: Wer ein göttlich Gebot vollbringt, erwirbt sich einen Fürsprecher, und wer eine Sünde begeht, erwirbt sich

1) S. Abschnitt 2.
2) Der Gewissenhafte fürchtet beim Rechtsprechen durch einen irrthümlichen Spruch den Einen ungerechter Weise zu einer Zahlung oder zu einem unnöthigen Eide zu veranlassen.

קוֹנֶה לּוֹ קַטֵּגוֹר אֶחָד תְּשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים כִּתְרִיס
בִּפְנֵי הַפֻּרְעָנוּת: יד רַבִּי יוֹחָנָן הַסַּנְדְּלָר אוֹמֵר כָּל־
כְּנֵסִיָּה שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם סוֹפָהּ לְהִתְקַיֵּם וְשֶׁאֵינָהּ
לְשֵׁם שָׁמַיִם אֵין סוֹפָהּ לְהִתְקַיֵּם: טו רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן־
שַׁמּוּעַ אוֹמֵר. יְהִי כְבוֹד תַּלְמִידְךָ חָבִיב עָלֶיךָ כְּשֶׁלָּךְ
וּכְבוֹד חֲבֵרְךָ כְּמוֹרָא רַבָּךְ וּמוֹרָא רַבָּךְ כְּמוֹרָא שָׁמָיִם:
טז רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. הֱוֵה זָהִיר בְּתַלְמוּד שֶׁשִּׁגְגַת תַּלְמוּד
עוֹלָה זָדוֹן: יז רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. שְׁלשָׁה כְתָרִים הֵן כֶּתֶר
תּוֹרָה וְכֶתֶר כְּהֻנָּה וְכֶתֶר מַלְכוּת וְכֶתֶר שֵׁם טוֹב עוֹלֶה
עַל־גַּבֵּיהֶן: יח רַבִּי נְהוֹרַאי אוֹמֵר. הֱוֵה גוֹלֶה לִמְקוֹם
תּוֹרָה וְאַל תֹּאמַר שֶׁהִיא תָבוֹא אַחֲרֶיךָ שֶׁחֲבֵרֶיךָ יְקַיְּמוּהָ
בְיָדֶךָ וְאֶל־בִּינָתְךָ אַל־תִּשָּׁעֵן: יט רַבִּי יַנַּאי אוֹמֵר. אֵין
בְּיָדֵינוּ לֹא מִשַּׁלְוַת הָרְשָׁעִים וְאַף לֹא מִיִּסּוּרֵי הַצַּדִּיקִים:
כ רַבִּי מַתְיָא בֶּן־חָרָשׁ אוֹמֵר. הֱוֵה מַקְדִּים בִּשְׁלוֹם
כָּל־אָדָם וֶהֱוֵה זָנָב לָאֲרָיוֹת וְאַל־תְּהִי רֹאשׁ לַשֻּׁעָלִים:
כא רַבִּי יַעֲקֹב אוֹמֵר. הָעוֹלָם הַזֶּה דּוֹמֶה לִפְרוֹזְדוֹר בִּפְנֵי
הָעוֹלָם הַבָּא הַתְקֵן עַצְמְךָ בִּפְרוֹזְדוֹר כְּדֵי שֶׁתִּכָּנֵס
לִטְרַקְלִין: כב הוּא הָיָה אוֹמֵר. יָפָה שָׁעָה אַחַת בִּתְשׁוּבָה
וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בָּעוֹלָם הַזֶּה מִכָּל־חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא
וְיָפָה שָׁעָה אַחַת שֶׁל־קֹרַת רוּחַ בָּעוֹלָם הַבָּא מִכָּל־חַיֵּי
הָעוֹלָם הַזֶּה: כג רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן־אֶלְעָזָר אוֹמֵר. אַל
תְּרַצֶּה אֶת־חֲבֵרְךָ בִּשְׁעַת כַּעְסוֹ וְאַל תְּנַחֲמֵהוּ בְּשָׁעָה
שֶׁמֵּתוֹ מֻטָּל לְפָנָיו וְאַל תִּשְׁאַל־לוֹ בִּשְׁעַת נִדְרוֹ וְאַל
תִּשְׁתַּדֵּל לִרְאוֹתוֹ בִּשְׁעַת קַלְקָלָתוֹ: כד שְׁמוּאֵל הַקָּטָן
אוֹמֵר בִּנְפֹל אוֹיִבְךָ אַל תִּשְׂמָח וּבִכָּשְׁלוֹ אַל־יָגֵל לִבֶּךָ

einen Ankläger. Rückkehr zu Gott und gute Thaten sind wie ein Schild gegen Leiden. 14. R. Jochanan, der Sandalenmacher, spricht: Jede Vereinigung, die um des Himmels willen [1]) stattfindet, wird zuletzt bestehen, die aber nicht um des Himmels willen stattfindet, wird zuletzt nicht bestehen. 15. R. Eleasar b. Schammua spricht: Die Ehre deines Schülers muß dir so werth sein, wie die eigene, und die Ehre deines Genossen wie die Ehrfurcht vor deinem Lehrer, und die Ehrfurcht vor deinem Lehrer wie die Ehrfurcht vor dem Himmel. 16. R. Jehudah spricht: Sei sorgsam im Lehren; denn ein Irrthum im Unterricht gilt einer vorsätzlichen Uebertretung gleich. 17. R. Schimeon spricht: Drei Kronen giebt's: die Krone der Gotteslehre, die Krone des Priesterthums und die Krone des Königthums. Aber die Krone eines guten Namens steht höher als sie alle. 18. R. Nehorai spricht: Wandere aus nach einem Ort, wo die Thora heimisch ist; denke aber nicht, daß sie dir nachziehen wird (selbst an einen Ort, wo sonst keine Thorahkenntniß herrscht) — damit deine [2]) Genossen sie dir erhalten; und auf deine Einsicht stütze dich nicht. 19. R. Jannai spricht: Uns steht Nichts zu Gebote, keine Auskunft in Bezug auf das Glück der Bösen und die Leiden der Frommen. 20. R. Mathithja b. Cheresch spricht: Sei ein Schweif der Löwen und nicht das Haupt von Füchsen. 21. R. Jaakob spricht: Diese Welt gleicht der Vorhalle vor der künftigen Welt. Rüste dich in der Vorhalle, damit du hineingelassen wirst in den Empfangsaal. 22. Er sprach ferner: Schöner eine Stunde in Rückkehr zu Gott und guten Werken in dieser Welt, als das ganze Leben der künftigen Welt, und besser eine Stunde der Seligkeit des Gemüths in künftiger Welt, als alles Leben in dieser Welt. 23. R. Schimeon b. Eleasar spricht: Begütige nicht deinen Nächsten im Augenblicke seines Zornes, und tröste ihn nicht, so lange sein Todter vor ihm liegt, und frage ihn nicht, wenn er eben ein Gelübde thut [3]), und beeifre dich nicht, ihn zu sehen, wenn er tief gesunken. 24. Schemuel der Kleine spricht: Fällt dein Feind, freue dich nicht, und strau-

---

1) Zur Förderung wirklich religiöser, gottgefälliger Zwecke.

2) Dies ist der Grund des Hauptsatzes, daß man immer an einen Ort, wo die Thorah bereits ihre Stelle gefunden, sich begebe, weil dort der Verkehr mit Kundigen möglich ist, und so die Kenntniß sich befestigt, die sonst ohne solchen Verkehr verloren geht. So nach R. Obadja Bertinoro in der zweiten Erklärung. Der Zwischensatz: „denke aber nicht" u.s.w. und der Schlußsatz: „auf deine Einsicht" u. s. w. bilden einen Gedanken. Verlasse dich nicht auf dein noch so großes Wissen, daß es dir überallhin folgt; denn ohne Verkehr mit Gelehrten und Strebenden bleibt's dir nicht.

3) Wenn ein in Uebereilung gethanes Gelübde gelöst werden soll, so wird der Gelobende gefragt, ob er auch das Gelübde gethan, wenn er den oder jenen Umstand bedacht hätte, und wenn er jetzt aussagen kann, daß er in diesem Fall in der That nicht gelobt haben würde, so ist hierdurch die Lösung gerechtfertigt. Eine solche Frage soll aber an den Gelobenden nicht in der Stunde, wo er gelobt, gerichtet werden, da er möglicher Weise in der augenblicklichen Erregung das Gelübde auch auf diesen ihm vorgehaltenen Fall ausdehnen und sich so jeden Ausweg versperren würde.

פֶּן יִרְאֶה יְיָ וְרַע בְּעֵינָיו וְהֵשִׁיב מֵעָלָיו אַפּוֹ (משלי כ״ד י״ח):
כה אֱלִישָׁע בֶּן־אֲבוּיָה אוֹמֵר. הַלּוֹמֵד יֶלֶד לְמָה הוּא דוֹמֶה לִדְיוֹ כְתוּבָה עַל נְיָר חָדָשׁ וְהַלּוֹמֵד זָקֵן לְמָה הוּא דוֹמֶה לִדְיוֹ כְתוּבָה עַל נְיָר מָחוּק: כו רַבִּי יוֹסֵי בַּר יְהוּדָה אִישׁ כְּפַר הַבַּבְלִי אוֹמֵר. הַלּוֹמֵד מִן־הַקְּטַנִּים לְמָה הוּא דוֹמֶה לְאוֹכֵל עֲנָבִים קֵהוֹת וְשׁוֹתֶה יַיִן מִגִּתּוֹ וְהַלּוֹמֵד מִן הַזְּקֵנִים לְמָה הוּא דוֹמֶה לְאוֹכֵל עֲנָבִים בְּשׁוּלוֹת וְשׁוֹתֶה יַיִן יָשָׁן: כז רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. אַל תִּסְתַּכֵּל בְּקַנְקַן אֶלָּא בְּמַה שֶּׁיֶּשׁ־בּוֹ יֵשׁ קַנְקַן חָדָשׁ מָלֵא יָשָׁן וְיָשָׁן שֶׁאֲפִלּוּ חָדָשׁ אֵין בּוֹ: כח רַבִּי אֶלְעָזָר הַקַּפָּר אוֹמֵר. הַקִּנְאָה וְהַתַּאֲוָה וְהַכָּבוֹד מוֹצִיאִין אֶת־הָאָדָם מִן־הָעוֹלָם: כט הוּא הָיָה אוֹמֵר. הַיִּלּוֹדִים לָמוּת וְהַמֵּתִים לְחִיוֹת וְהַחַיִּים לִדּוֹן לֵידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהִוָּדַע שֶׁהוּא אֵל הוּא הַיּוֹצֵר הוּא הַבּוֹרֵא הוּא הַמֵּבִין הוּא הַדַּיָּן הוּא הָעֵד הוּא בַּעַל דִּין הוּא עָתִיד לָדוּן בָּרוּךְ הוּא שֶׁאֵין לְפָנָיו לֹא עַוְלָה וְלֹא שִׁכְחָה וְלֹא מַשּׂוֹא פָנִים וְלֹא מִקַּח שֹׁחַד וְדַע שֶׁהַכֹּל לְפִי הַחֶשְׁבּוֹן וְאַל יַבְטִיחֲךָ יִצְרְךָ שֶׁהַשְּׁאוֹל בֵּית מָנוֹס לָךְ שֶׁעַל־כָּרְחֲךָ אַתָּה נוֹצָר וְעַל־כָּרְחֲךָ אַתָּה נוֹלָד וְעַל־כָּרְחֲךָ אַתָּה חַי וְעַל־כָּרְחֲךָ אַתָּה מֵת וְעַל־כָּרְחֲךָ אַתָּה עָתִיד לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: רבי חנניא וכו׳.

פרק חמישי.

כל ישראל וכו׳.

א בַּעֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם וּמַה תַּלְמוּד לוֹמַר

chelt er, nicht frohlocke dein Herz. Es könnte der Ewige es sehen, und es mißfiele ihm, und Er wendet von ihm auf dich seinen Zorn (Spr. 24, 17). 25. Elischa b. Abujah spricht: Wer lernt als Kind, womit ist der zu vergleichen? Der Dintenschwärze, mit der geschrieben ist auf frisches Papier; und wer im Alter lernt, womit ist der zu vergleichen? Der Dinte, mit der geschrieben ist auf Papier, davon schon abgelöscht worden. 26. R. Jose b. Jehudah aus Kefar Hababli spricht: Wer von Kindern lernt, wem gleicht der? Dem, der ißt noch herbe Trauben und der den Wein wegtrinkt aus seiner Kelter; wer aber im Alter lernt, wem gleicht der? Dem, der süße Trauben ißt und alten Wein trinkt. R. Meïr aber spricht: Schaue nicht auf das Gefäß, sondern auf das, was darin ist. Manches neue Gefäß, das voll ist alten Weines, und manches alte, darin nicht einmal neuer Wein ist. 27. R. Eleasar Hakapar spricht: Neid, Sinnenlust, Ehrsucht bringen den Menschen von der Welt. Er sprach ferner: Die Geborenen sind bestimmt zu sterben und die Todten wieder aufzuleben, und die Lebenden gerichtet zu werden, damit man erkenne, damit kund werde und damit man wisse, daß Er ist Gott, Er der Bildner, Er der Schöpfer, Er, der Alles erkennt, Er, der Richter, Er, der Zeuge, Er, der Kläger, Er, der richten wird, gelobt sei Er, vor dem es kein Unrecht giebt und kein Vergessen und kein Ansehen der Person und keine Bestechung. Wisse auch, daß Alles geschieht nach genauer Rechnung. Es soll aber dein sündiger Trieb dich nicht sicher machen, daß die Gruft eine Zufluchtsstätte für dich sei [1]), denn wider Willen wurdest du gebildet, wider Willen geboren, wider Willen lebst du, wider Willen stirbst du, und wider Willen wirst du einst Rechtfertigung und Rechnung abzulegen haben vor dem König der Könige, dem Heiligen, gelobt sei Er.

Fünfter Abschnitt.

1. Mit zehn Aussprüchen [2]) ist die Welt erschaffen worden. Welche

1) Daß es nach dem Tode keine Vergeltung gebe.
2) Zehn Ausdrücke werden in der Schöpfungsgeschichte (1. M. 1.) gebraucht von dem Erschaffen: Gott „schuf“, „machte“ u. s w.

וַהֲלֹא בְּמַאֲמָר אֶחָד יָכוֹל לְהִבָּרְאוֹת אֶלָּא לְהִפָּרַע מִן הָרְשָׁעִים שֶׁמְּאַבְּדִין אֶת־הָעוֹלָם שֶׁנִּבְרָא בַּעֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת וְלִתֵּן שָׂכָר טוֹב לַצַּדִּיקִים שֶׁמְּקַיְּמִין אֶת־הָעוֹלָם שֶׁנִּבְרָא בַּעֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת: ב עֲשָׂרָה דוֹרוֹת מֵאָדָם וְעַד־נֹחַ לְהוֹדִיעַ כַּמָּה אֶרֶךְ אַפַּיִם לְפָנָיו שֶׁכָּל־הַדּוֹרוֹת הָיוּ מַכְעִיסִין וּבָאִין עַד שֶׁהֵבִיא עֲלֵיהֶם אֶת־מֵי הַמַּבּוּל: ג עֲשָׂרָה דוֹרוֹת מִנֹּחַ וְעַד אַבְרָהָם לְהוֹדִיעַ כַּמָּה אֶרֶךְ אַפַּיִם לְפָנָיו שֶׁכָּל־הַדּוֹרוֹת הָיוּ מַכְעִיסִין וּבָאִין עַד שֶׁבָּא אַבְרָהָם אָבִינוּ וְקִבֵּל שְׂכַר כֻּלָּם: ד עֲשָׂרָה נִסְיוֹנוֹת נִתְנַסָּה אַבְרָהָם אָבִינוּ וְעָמַד בְּכֻלָּם לְהוֹדִיעַ כַּמָּה חִבָּתוֹ שֶׁל־אַבְרָהָם אָבִינוּ: ה עֲשָׂרָה נִסִּים נַעֲשׂוּ לַאֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם וַעֲשָׂרָה עַל הַיָּם: ו עֶשֶׂר מַכּוֹת הֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרִיִּים בְּמִצְרַיִם וַעֲשָׂרָה עַל הַיָּם: ז עֲשָׂרָה נִסְיוֹנוֹת נִסּוּ אֲבוֹתֵינוּ אֶת־הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בַּמִּדְבָּר שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יד כ״ב) וַיְנַסּוּ אֹתִי זֶה עֶשֶׂר פְּעָמִים וְלֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי: ח עֲשָׂרָה נִסִּים נַעֲשׂוּ לַאֲבוֹתֵינוּ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ· לֹא הִפִּילָה אִשָּׁה מֵרֵיחַ בְּשַׂר הַקֹּדֶשׁ· וְלֹא הִסְרִיחַ בְּשַׂר הַקֹּדֶשׁ מֵעוֹלָם· וְלֹא נִרְאָה זְבוּב בְּבֵית הַמִּטְבָּחַיִם· וְלֹא אֵרַע קֶרִי לְכֹהֵן גָּדוֹל בְּיוֹם הַכִּפֻּרִים· וְלֹא כִבּוּ הַגְּשָׁמִים אֵשׁ שֶׁל עֲצֵי הַמַּעֲרָכָה· וְלֹא נִצְּחָה הָרוּחַ אֶת־עַמּוּד הֶעָשָׁן· וְלֹא נִמְצָא פְסוּל בָּעֹמֶר וּבִשְׁתֵּי הַלֶּחֶם וּבְלֶחֶם הַפָּנִים· עוֹמְדִים צְפוּפִים וּמִשְׁתַּחֲוִים רְוָחִים· וְלֹא הִזִּיק נָחָשׁ וְעַקְרָב בִּירוּשָׁלַיִם מֵעוֹלָם· וְלֹא אָמַר אָדָם לַחֲבֵירוֹ צַר לִי הַמָּקוֹם שֶׁאָלִין בִּירוּשָׁלָיִם: ט עֲשָׂרָה דְבָרִים נִבְרְאוּ

Belehrung ist darin ertheilt, da sie doch mit einem Ausspruche hätte erschaffen werden können? Um verantwortlich zu machen die Frevler, die zerstören eine Welt, die mit zehn Aussprüchen erschaffen worden, und reichen Lohn den Frommen zu ertheilen, die erhalten eine Welt, die mit zehn Aussprüchen erschaffen worden. 2. Zehn Geschlechter sind von Adam bis Noach genannt[1]), um kund zu machen, welche Langmuth Er walten ließ, denn alle Geschlechter übten fort und fort Kränkendes, ehe Er über sie brachte die Wasser der Sündfluth. 3. Zehn Geschlechter von Noach bis Abraham[2]), um kund zu thun, welche Langmuth Er walten ließ; denn alle Geschlechter übten fort und fort Kränkendes, bis Abraham auftrat und den für Alle bestimmten Lohn empfing. 4. Mit zehn Prüfungen ward Abraham, unser Ahn[3]), geprüft, und er bestand sie alle, um kund zu machen, wie hoch die Liebe Abrahams, unseres Ahnes, stand. 5. Zehn Wunder geschahen unsern Vätern in Mizrajim und zehn am Meere. 6. Zehn Plagen brachte Gott, gelobt sei Er, über die Mizrijim in Mizrajim und zehn am Meere. 7. Zehn Versuchungen übten unsere Väter gegen Gott, gelobt sei Er, in der Wüste; denn es heißt (4 Mos. 14, 22): Und sie versuchten mich schon zehn Mal und gehorchten nicht meiner Stimme. 8. Zehn Wunder geschahen unseren Vätern im Heiligthume: Nie verlor ein Weib seine Frucht vom Geruche des Opferfleisches. Nimmer ist das Opferfleisch riechend worden. Nie ward eine Fliege im Schlachthause gesehen. Nie ist dem Hohenpriester am Sühnetage eine Unreinheit begegnet, die ihn zum Dienste untauglich machte. Nie löschte der Regen das Feuer des Altares aus. Nie hat ein Sturm die aufwirbelnde Rauchsäule bezwungen. Nie fand sich ein Makel am Omer und an den beiden Broten und am Schaubrote. Sie standen gedrängt und konnten sich bequem bücken. Nie hat eine Schlange oder ein Skorpion in Jeruschalajim geschädigt. Und nie hat Einer zum Andern gesagt: Mir ist's hier zu eng, daß ich in Jeruschalajim übernachten soll. 9. Zehn Dinge wurden erschaffen[4]) am Vorabend des

---

1) 1. Mos. 5.

2) 1. Mos. 11, 10 ff.

3) Die Hagada zählt zehn Prüfungen auf, die Abraham zu bestehen hatte, z. B. das Verlassen seines Vaterhauses, die Hungersnoth u. s. w.

4) Nach einer im Midrasch geläufigen Anschauung wurden, als das Schöpfungswerk sich seiner Vollendung näherte (am Ende des 6. Tages), die späteren Wunder als im Voraus bedachte und vorbehaltene Ausnahmen und Abweichungen von dem Naturgesetz durch die schöpferische Allmacht festgestellt, so daß demnach eine eigentliche Änderung des Naturgesetzes nie stattgefunden.

בְּעֶרֶב שַׁבָּת בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת וְאֵלּוּ הֵן · פִּי הָאָרֶץ פִּי הַבְּאֵר
פִּי הָאָתוֹן הַקֶּשֶׁת וְהַמָּן וְהַמַּטֶּה וְהַשָּׁמִיר הַכְּתָב וְהַמִּכְתָּב
וְהַלֻּחוֹת · וְיֵשׁ אוֹמְרִים אַף הַמַּזִּיקִין וּקְבוּרָתוֹ שֶׁל־משֶׁה
וְאֵילוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ וְיֵשׁ אוֹמְרִים אַף צְבָת בִּצְבָת
עֲשׂוּיָה: י שִׁבְעָה דְבָרִים בְּגֹלֶם וְשִׁבְעָה בְחָכָם · חָכָם
אֵינוֹ מְדַבֵּר לִפְנֵי מִי שֶׁגָּדוֹל מִמֶּנּוּ בְּחָכְמָה (וּבְמִנְיָן)
וְאֵינוֹ נִכְנָס לְתוֹךְ דִּבְרֵי חֲבֵרוֹ וְאֵינוֹ נִבְהָל לְהָשִׁיב
שׁוֹאֵל כְּעִנְיָן וּמֵשִׁיב כַּהֲלָכָה וְאוֹמֵר עַל רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן
וְעַל אַחֲרוֹן אַחֲרוֹן וְעַל מַה־שֶּׁלֹּא שָׁמַע אוֹמֵר לֹא שָׁמַעְתִּי
וּמוֹדֶה עַל־הָאֱמֶת · וְחִלּוּפֵיהֶן בְּגֹלֶם: יא שִׁבְעָה מִינֵי
פֻרְעָנִיּוֹת בָּאִין לָעוֹלָם עַל שִׁבְעָה גוּפֵי עֲבֵרָה · מִקְצָתָן
מְעַשְּׂרִין וּמִקְצָתָן אֵינָן מְעַשְּׂרִין רָעָב שֶׁל־בַּצֹּרֶת בָּא
מִקְצָתָן רְעֵבִים וּמִקְצָתָן שְׂבֵעִים · גָּמְרוּ שֶׁלֹּא לְעַשֵּׂר רָעָב
שֶׁל מְהוּמָה וְשֶׁל בַּצֹּרֶת בָּא · וְשֶׁלֹּא לִטּוֹל אֶת־הַחַלָּה
רָעָב שֶׁל־כְּלָיָה בָּא · דֶּבֶר בָּא לָעוֹלָם עַל מִיתוֹת הָאֲמוּרוֹת
בַּתּוֹרָה שֶׁלֹּא נִמְסְרוּ לְבֵית דִּין וְעַל פֵּרוֹת שְׁבִיעִית · חֶרֶב
בָּאָה לָעוֹלָם עַל עִנּוּי הַדִּין וְעַל עִוּוּת הַדִּין וְעַל הַמּוֹרִים
בַּתּוֹרָה שֶׁלֹּא כַהֲלָכָה · חַיָּה רָעָה בָּאָה לָעוֹלָם עַל שְׁבוּעַת
שָׁוְא וְעַל חִלּוּל הַשֵּׁם · גָּלוּת בָּאָה לָעוֹלָם עַל עוֹבְדֵי אֱלִילִים
וְעַל גִּלּוּי עֲרָיוֹת וְעַל שְׁפִיכוּת דָּמִים וְעַל שְׁמִטַּת הָאָרֶץ:
יב בְּאַרְבָּעָה פְרָקִים הַדֶּבֶר מִתְרַבֶּה · בָּרְבִיעִית וּבַשְּׁבִיעִית
וּבְמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית וּבְמוֹצָאֵי הֶחָג שֶׁבְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה ·
בָּרְבִיעִית מִפְּנֵי מַעְשַׂר עָנִי שֶׁבַּשְּׁלִישִׁית · בַּשְּׁבִיעִית מִפְּנֵי
מַעְשַׂר עָנִי שֶׁבַּשִּׁשִּׁית · בְּמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית מִפְּנֵי פֵרוֹת
שְׁבִיעִית · בְּמוֹצָאֵי הֶחָג שֶׁבְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה מִפְּנֵי גֶזֶל

Sabbath in der Dämmerstunde. Diese sind: die Oeffnung der Erde[1]), die Mündung des Brunnens[2]), der Mund der Eselin[3]), der Regenbogen[4]), das Manna, der Stab (des Mescheh), der Schamir[5]), die Schrift[6]), die Inschrift[7]) (auf den beiden Tafeln) und die Tafeln. Einige sagen: Auch die schädlichen Kräfte[8]), das Grab unseres Lehrers Moscheh und der Widder Abrahams[9]), unsers Ahns, und, wie Einige sagen, auch die Zange, mit der Zange gefertigt. 10. Sieben Dinge (sind wahrzunehmen) an dem ungehobelten Menschen und sieben an dem Weisen. Der Weise nimmt nicht das Wort vor dem, der ihm überlegen an Weisheit, und fällt einem Andern nicht ins Wort, und übereilt sich nicht mit Antworten, fragt, wie es zur Sache gehört, und antwortet, wie es Recht ist, redet von dem Ersten zuerst und von dem Letzten zuletzt, und worüber er Nichts gehört, davon sagt er: ich weiß es nicht, und räumt die Wahrheit ein. Das Widerspiel von Alldem findet sich beim Ungehobelten. 11. Sieben Strafgerichte treffen die Welt für sieben Hauptsünden. Verzehntet ein Theil und ein Theil verzehntet nicht, so kommt Hungersnoth aus Dürre; ein Theil wird satt und ein Theil hungert. Haben sie Alle nicht verzehntet, so kommt Hungersnoth in Folge der Störung alles Verkehrs und der Dürre; haben Alle nicht die Challah genommen, so tritt eine Hungersnoth der Vernichtung ein. Eine Seuche kommt in die Welt wegen der in der Thorah verhängten Todesstrafen, die nicht dem Gerichtshofe anheimgegeben sind, und wegen der Früchte des siebenten Jahres. Das Schwert kommt in die Welt wegen Rechtsverzögerung und Rechtsverdrehung und wegen Solcher, die aus der Thorah entscheiden gegen die feststehende Gesetzesüberlieferung. Reißendes Gethier kommt in die Welt wegen unnützer Eide und der Entweihung des göttlichen Namens. Vertreibung ins Elend trifft ein wegen des Götzendienstes, wegen Unzucht, wegen Blutvergießen und wegen des versäumten Erlaßjahres für den Boden. 12. Zu vier verschiedenen Zeitabschnitten nimmt die Seuche überhand: Im vierten und siebenten Jahre und beim Ausgange des siebenten Jahres und beim Ausgange des Hüttenfestes in jeglichem Jahre; im vierten Jahre wegen des (versäumten) Armenzehnts im dritten; im siebenten wegen des Armenzehnts im sechsten; im Ausgange des siebenten Jah-

1) Die den Korach und seine Rotte verschlang. 4. Mos. 16, 30.
2) Der auf dem Zuge durch die Wüste Wasser spendete. 4. Mos. 21, 17.
3) Des Bileam. 4. Mos. 22, 98.
4) Nach der Sündfluth. 1. Mos. 4, 13.
5) Der die Steine zum Tempelbau, die nicht mit Eisen bearbeitet werden durften (2. Mos 20, 25. 1. Kön. 6, 7), wunderbar bearbeitete und formte. Gittin 68 a.
6) Die Form der Buchstaben auf den beiden Tafeln.
7) 2 Mos. 32, 16. 8) Oder Dämonen.
9) S. meine „Stimmen vom Jordan und Euphrat“ S. 9 und 378.

מַתְּנוֹת עֲנִיִּים: יג אַרְבַּע מִדּוֹת בָּאָדָם. הָאוֹמֵר שֶׁלִּי שֶׁלִּי
וְשֶׁלְּךָ שֶׁלָּךְ זוֹ מִדָּה בֵינוֹנִית וְיֵשׁ אוֹמְרִים זוֹ מִדַּת סְדוֹם.
שֶׁלִּי שֶׁלָּךְ וְשֶׁלְּךָ שֶׁלִּי עַם הָאָרֶץ. שֶׁלִּי שֶׁלָּךְ וְשֶׁלְּךָ שֶׁלָּךְ
חָסִיד. שֶׁלְּךָ שֶׁלִּי וְשֶׁלִּי שֶׁלִּי רָשָׁע: יד אַרְבַּע מִדּוֹת
בְּדֵעוֹת. נוֹחַ לִכְעוֹס וְנוֹחַ לִרְצוֹת יָצָא הֶפְסֵדוֹ בִשְׂכָרוֹ.
קָשֶׁה לִכְעוֹס וְקָשֶׁה לִרְצוֹת יָצָא שְׂכָרוֹ בְהֶפְסֵדוֹ. קָשֶׁה
לִכְעוֹס וְנוֹחַ לִרְצוֹת חָסִיד. נוֹחַ לִכְעוֹס וְקָשֶׁה לִרְצוֹת
רָשָׁע: טו אַרְבַּע מִדּוֹת בְּתַלְמִידִים. מָהִיר לִשְׁמוֹעַ וּמָהִיר
לְאַבֵּד יָצָא שְׂכָרוֹ בְהֶפְסֵדוֹ. קָשֶׁה לִשְׁמוֹעַ וְקָשֶׁה לְאַבֵּד
יָצָא הֶפְסֵדוֹ בִשְׂכָרוֹ. מָהִיר לִשְׁמוֹעַ וְקָשֶׁה לְאַבֵּד זוֹ
חֵלֶק טוֹב. קָשֶׁה לִשְׁמוֹעַ וּמָהִיר לְאַבֵּד זוֹ חֵלֶק רָע:
טז אַרְבַּע מִדּוֹת בְּנוֹתְנֵי צְדָקָה. הָרוֹצֶה שֶׁיִּתֵּן וְלֹא יִתְּנוּ
אֲחֵרִים עֵינוֹ רָעָה בְּשֶׁל אֲחֵרִים. יִתְּנוּ אֲחֵרִים וְהוּא
לֹא יִתֵּן עֵינוֹ רָעָה בְּשֶׁלּוֹ יִתֵּן וְיִתְּנוּ אֲחֵרִים חָסִיד. לֹא
יִתֵּן וְלֹא יִתְּנוּ אֲחֵרִים רָשָׁע: יז אַרְבַּע מִדּוֹת בְּהוֹלְכֵי
בֵית הַמִּדְרָשׁ. הוֹלֵךְ וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה שְׂכַר הֲלִיכָה בְּיָדוֹ.
עוֹשֶׂה וְאֵינוֹ הוֹלֵךְ שְׂכַר מַעֲשֶׂה בְּיָדוֹ. הוֹלֵךְ וְעוֹשֶׂה
חָסִיד. לֹא הוֹלֵךְ וְלֹא עוֹשֶׂה רָשָׁע: יח אַרְבַּע מִדּוֹת בְּיוֹשְׁבִים
לִפְנֵי חֲכָמִים. סְפוֹג וּמַשְׁפֵּךְ מְשַׁמֶּרֶת וְנָפָה. סְפוֹג שֶׁהוּא
סוֹפֵג אֶת־הַכֹּל. מַשְׁפֵּךְ שֶׁמַּכְנִיס בְּזוֹ וּמוֹצִיא בְזוֹ.
מְשַׁמֶּרֶת שֶׁמּוֹצִיאָה אֶת־הַיַּיִן וְקוֹלֶטֶת אֶת־הַשְּׁמָרִים.
נָפָה שֶׁמּוֹצִיאָה אֶת־הַקֶּמַח וְקוֹלֶטֶת אֶת־הַסֹּלֶת: יט כָּל־
אַהֲבָה שֶׁהִיא תְלוּיָה בְדָבָר בָּטֵל דָּבָר בְּטֵלָה אַהֲבָה
וְשֶׁאֵינָהּ תְּלוּיָה בְדָבָר אֵינָהּ בְּטֵלָה לְעוֹלָם. אֵיזוֹ הִיא
אַהֲבָה שֶׁהִיא תְלוּיָה בְדָבָר זוֹ אַהֲבַת אַמְנוֹן וְתָמָר

res wegen der Früchte des siebenten (Feier-) Jahres, und am Ausgange des Hüttenfestes in jeglichem Jahre wegen der räuberischen Vorenthaltung der Armengaben. 13. Vier Sinnesarten giebt's bei den Menschen. Wer spricht: Das Meine ist mein und das Deine dein, — das ist die gewöhnliche Art (eig. der mittlere Durchschnitt), Andere sagen: Das wäre die Art von Sedom. Das Meine ist dein und das Deine mein, — gehört dem unwissenden Trosse an. Das Meine ist dein und das Deine auch dein, — das ist die Art der Frommen. Das Deine ist mein und das Meine auch mein, — das denkt der Frevler. 14. Vier Gemüthsarten giebt es: Leicht zu erzürnen und leicht zu begütigen — hier geht der Schaden in Gewinn auf; schwer zu erzürnen und schwer zu begütigen, — hier geht der Gewinn in Schaden auf; schwer zu erzürnen und leicht zu begütigen, — das ist der Fromme; leicht zu erzürnen und schwer zu begütigen, — der Bösewicht. 15. Vier Arten giebt es bei Schülern; schnell im Auffassen, und schnell im Vergessen, — da geht der Gewinn in Schaden auf; schwer im Auffassen, aber auch schwer im Vergessen, — da geht der Schaden in Gewinn auf; schnell im Auffassen, und schwer im Vergessen, — das ist ein gutes Theil; schwer im Auffassen, und schnell im Vergessen — das ist ein böses Theil. 16. Vier Arten giebt es unter denen, die Almosen spenden: Wer gern selbst giebt, aber nicht will, daß Andere geben, der ist mißgünstig gegen Andere; daß die Anderen geben, er aber nicht gebe, der ist mißgünstig gegen sich; daß er gebe und Andere geben, — ein Frommer; daß er nicht gebe und Andere nicht geben, — ein Bösewicht. 17. Vier Arten giebt es unter denen, die in's Lehrhaus gehen: Wer dahin geht und nichts thut, der hat den Lohn für seinen Gang; und wer Gutes thut, ohne dahin zu gehen, hat für seine That den Lohn; wer dahin geht und Gutes thut — ist ein Frommer; wer nicht hingeht und kein Gutes thut, — ist ein Bösewicht. 18. Vier Arten giebts unter denen, die vor den Weisen sitzen: Schwamm, Trichter, Seihelauf und Schwinge. Schwamm ist der, der Alles aufsaugt; ein Trichter, der auf der einen Seite aufnimmt und auf der andern hinausfließen läßt; der Seihelauf läßt den Wein ausfließen und behält nur die Hefen zurück; die Schwinge läßt fahren das staubige Mehl und behält das Kraftmehl zurück. 19. Jede Liebe, die von irgend einer Sache bedingt ist, — hört die Sache auf, hört die Liebe auf; die aber durch Nichts bedingt ist, hört niemals auf. Welches ist eine Liebe, die durch Etwas bedingt ist? das

וְשֶׁאֵינָהּ תְּלוּיָה בְדָבָר זוֹ אַהֲבַת דָּוִד וִיהוֹנָתָן: כ כָּל־
מַחֲלֹקֶת שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם סוֹפָהּ לְהִתְקַיֵּם וְשֶׁאֵינָהּ
לְשֵׁם שָׁמַיִם אֵין סוֹפָהּ לְהִתְקַיֵּם· אֵיזוֹ הִיא מַחֲלֹקֶת
שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם זוֹ מַחֲלֹקֶת הִלֵּל וְשַׁמַּאי וְשֶׁאֵינָהּ לְשֵׁם
שָׁמַיִם זוֹ מַחֲלֹקֶת קֹרַח וְכָל־עֲדָתוֹ: כא כָּל־הַמְזַכֶּה אֶת־
הָרַבִּים אֵין חֵטְא בָּא עַל יָדוֹ וְכָל־הַמַּחֲטִיא אֶת־הָרַבִּים
אֵין מַסְפִּיקִין בְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה· מֹשֶׁה זָכָה וְזִכָּה
אֶת־הָרַבִּים זְכוּת הָרַבִּים תָּלוּי בּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ל״ג כ״א)
צִדְקַת יְיָ עָשָׂה וּמִשְׁפָּטָיו עִם־יִשְׂרָאֵל· יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט
חָטָא וְהֶחֱטִיא אֶת־הָרַבִּים חֵטְא הָרַבִּים תָּלוּי בּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(מ״א ט״ו ל׳) עַל חַטֹּאות יָרָבְעָם אֲשֶׁר חָטָא וַאֲשֶׁר הֶחֱטִיא
אֶת־יִשְׂרָאֵל: כב כָּל־מִי שֶׁיֶּשׁ־בּוֹ שְׁלֹשָׁה דְבָרִים הַלָּלוּ
הוּא מִתַּלְמִידָיו שֶׁל־אַבְרָהָם אָבִינוּ· וּשְׁלֹשָׁה דְבָרִים
אֲחֵרִים הוּא מִתַּלְמִידָיו שֶׁל־בִּלְעָם הָרָשָׁע· עַיִן טוֹבָה
וְרוּחַ נְמוּכָה וְנֶפֶשׁ שְׁפָלָה תַּלְמִידָיו שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ
עַיִן רָעָה וְרוּחַ גְּבוֹהָה וְנֶפֶשׁ רְחָבָה תַּלְמִידָיו שֶׁל־בִּלְעָם
הָרָשָׁע· מַה בֵּין תַּלְמִידָיו שֶׁל־אַבְרָהָם אָבִינוּ לְתַלְמִידָיו
שֶׁל־בִּלְעָם הָרָשָׁע תַּלְמִידָיו שֶׁל־אַבְרָהָם אָבִינוּ אוֹכְלִין
בָּעוֹלָם הַזֶּה וְנוֹחֲלִין הָעוֹלָם הַבָּא שֶׁנֶּאֱמַר (משלי ח׳ כ״א)
לְהַנְחִיל אֹהֲבַי יֵשׁ וְאֹצְרֹתֵיהֶם אֲמַלֵּא· תַּלְמִידָיו שֶׁל־
בִּלְעָם הָרָשָׁע יוֹרְשִׁין גֵּיהִנֹּם וְיוֹרְדִין לִבְאֵר שַׁחַת שֶׁנֶּאֱמַר
(תהלים נ״ה כ״ד) וְאַתָּה אֱלֹהִים תּוֹרִדֵם לִבְאֵר שַׁחַת אַנְשֵׁי
דָמִים וּמִרְמָה לֹא־יֶחֱצוּ יְמֵיהֶם וַאֲנִי אֶבְטַח־בָּךְ:
כג יְהוּדָה בֶּן־תֵּימָא אוֹמֵר· הֱוֵי עַז כַּנָּמֵר וְקַל כַּנֶּשֶׁר רָץ
כַּצְּבִי וְגִבּוֹר כָּאֲרִי לַעֲשׂוֹת רְצוֹן אָבִיךָ שֶׁבַּשָּׁמָיִם: הוּא

ist die Liebe von Amnon und Tamar[1]), und die durch Nichts bedingt ist? das ist die Liebe von Dawid und Jonathan. 20. Jeder Streit, der rein um Gottes Sache geführt wird, hat am Ende bleibenden Erfolg; der aber nicht um Gottes willen geführt wird, hat am Ende keinen bleibenden Erfolg. Welches ist ein Streit um Gottes Sache? das ist der Streit von Hillel und Schammai, und welcher nicht um Gottes willen? das ist der Streit von Korach sammt seiner ganzen Rotte. 21. Wer die Gesammtheit im Guten fördert, dem wird kein Fehltritt zustoßen, und wer die Gesammtheit zur Sünde verführt, dem wird nicht die Gelegenheit gegönnt werden, Buße zu thun. Moscheh in seiner reinen Frömmigkeit führte die Gesammtheit zum Frommen, so wird das Verdienst der Gesammtheit ihm beigelegt; denn es heißt: Das Recht Gottes hat er gewirkt und seine Vorschriften an Jisrael[2]). Jerobeam, Sohn des Nebat, selbst sündig, verleitete zur Sünde die Gesammtheit, so wird der Gesammtheit Schuld ihm zugerechnet; denn es heißt (1. Könige 15, 15): Wegen der Sünden des Jerobeam, durch die er sich versündigt und zur Sünde verleitet Jisrael. 22. Jeder, der folgende drei Dinge an sich hat, gehört zu den Jüngern Abrahams, unseres Ahns, und drei andere Dinge, der gehört zu den Jüngern Bileams, des Gottlosen. Ein wohlwollendes Auge, ein bescheidenes Gemüth und ein demüthiger Sinn (bezeichnet) die Jünger Abrahams, unseres Ahns; ein scheeles Auge, hochfahrender Sinn und eine unermeßliche Gier die Jünger Bileams, des Gottlosen. Was scheidet die Jünger Abrahams, unsers Ahns, von den Jüngern Bileams, des Gottlosen? Die Jünger Abrahams, unseres Ahns, genießen in dieser Welt und erwerben das künftige Leben; denn es heißt (Spr. 8, 21): Meinen Freunden ein Erbtheil zu geben ist Vorrath da und ihre Speicher füll' Ich. Die Jünger Bileams, des Gottlosen, erben die Hölle und sinken in die Grube des Verderbens, wie es heißt (Ps. 55, 24): Du aber, o Gott, stürzest sie in die Grube des Verderbens; die Männer des Blutes und Truges leben nicht halb ihre Tage durch; aber ich vertrau auf Dich. 23. Jehudah b. Tema spricht: Sei muthig wie der Leopard und schnell wie der Adler, flüchtig wie ein Hirsch, und kühn wie der Löwe, zu vollbringen den Willen deines Vaters im Himmel. Er sprach ferner: Wer

1) 2. Sam. 13.
2) 5. Mos. 33, 21 wird auf Moscheh gedeutet.

הָיָה אוֹמֵר· עַז פָּנִים לְגֵיהִנֹּם וּבוֹשׁ פָּנִים לְגַן עֵדֶן: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: כב הוּא הָיָה אוֹמֵר בֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים לַמִּקְרָא בֶּן־עֶשֶׂר שָׁנִים לַמִּשְׁנָה בֶּן־שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה לַמִּצְוֹת בֶּן־חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה לַתַּלְמוּד בֶּן־שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה לַחֻפָּה בֶּן־עֶשְׂרִים לִרְדּוֹף בֶּן־שְׁלֹשִׁים לְכֹחַ בֶּן־אַרְבָּעִים לְבִינָה בֶּן־חֲמִשִּׁים לְעֵצָה בֶּן־שִׁשִּׁים לְזִקְנָה בֶּן־שִׁבְעִים לְשֵׂיבָה בֶּן־שְׁמוֹנִים לִגְבוּרָה בֶּן־תִּשְׁעִים לָשׁוּחַ בֶּן־מֵאָה כְּאִלּוּ מֵת וְעָבַר וּבָטֵל מִן הָעוֹלָם: כג בֶּן בַּג בַּג אוֹמֵר· הֲפָךְ בָּהּ וַהֲפָךְ בָּהּ דְּכֹלָּא בָהּ וּבָהּ תֶּחֱזֵי וְסִיב וּבְלֵה בָהּ וּמִנַּהּ לָא תְזוּעַ שֶׁאֵין לְךָ מִדָּה טוֹבָה הֵימֶנָּה: כד בֶּן הֵא הֵא אוֹמֵר· לְפוּם צַעֲרָא אַגְרָא: רבי חנניא וכו׳·

פרק ששי·

הוא פרק קנין התורה.

כל ישראל וכו׳·

שָׁנוּ חֲכָמִים בִּלְשׁוֹן הַמִּשְׁנָה בָּרוּךְ שֶׁבָּחַר בָּהֶם וּבְמִשְׁנָתָם: א רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר· כָּל־הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה לִשְׁמָהּ זוֹכֶה לִדְבָרִים הַרְבֵּה וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁכָּל־הָעוֹלָם כֻּלּוֹ כְּדַי הוּא לוֹ· נִקְרָא רֵעַ אָהוּב אוֹהֵב אֶת־הַמָּקוֹם אוֹהֵב אֶת־הַבְּרִיּוֹת מְשַׂמֵּחַ אֶת־הַמָּקוֹם מְשַׂמֵּחַ אֶת־הַבְּרִיּוֹת וּמַלְבַּשְׁתּוֹ עֲנָוָה וְיִרְאָה וּמַכְשַׁרְתּוֹ לִהְיוֹת צַדִּיק חָסִיד יָשָׁר וְנֶאֱמָן וּמְרַחַקְתּוֹ מִן הַחֵטְא וּמְקָרַבְתּוֹ לִידֵי זְכוּת וְנֶהֱנִין מִמֶּנּוּ עֵצָה וְתוּשִׁיָּה בִּינָה

frecher Stirn ist, kommt in die Hölle, wer verschämten Angesichts, in das Eden. Sei es Dir wohlgefällig, Ewiger, unser Gott und unserer Väter Gott, daß das Heiligthum wieder gebauet werde bald in unseren Tagen, und gieb uns unser Theil an Deiner Lehre. 24. Er sprach ferner: Mit fünf Jahren (gehört das Kind) für das Lesen der heiligen Schrift, mit zehn Jahren für die Mischnah, mit dreizehn Jahren für die Uebung der religiösen Gebote, mit fünfzehn Jahren für die Gemara, mit achtzehn Jahren für den Trauhimmel, mit zwanzig Jahren sich einen Lebensberuf zu erringen. Mit dreißig Jahren besitzt der Mensch volle Kraft, mit vierzig Reife des Urtheils, mit fünfzig einsichtigen Rath; mit sechzig tritt das Alter ein, mit siebzig das Greisenthum, mit achtzig das hohe Alter, mit neunzig das niederdrückende Alter, mit hundert ist er, als wäre er todt und aus der Welt als nutzlos ausgeschieden. 25. Ben Bag Bag spricht: Wende sie (die Gotteslehre) hin und her nach allen Seiten; denn Alles ist in ihr. Schau' in sie hinein und werde grau und alt in ihr und von ihr weiche nicht; denn nichts Besseres giebt's als sie. 23. Ben He He spricht: Nach der Mühe der Lohn!

Sechster Abschnitt.

Auch das Folgende haben die Weisen in der Sprache der Mischnah[1]) gelehrt. Gesegnet sei, wer an ihnen und ihrer Lehre Gefallen findet.

1. R. Meïr spricht: Wer mit der Lehre sich um ihrer selbst willen beschäftigt, wird vieler Segnungen theilhaft; ja noch mehr, die ganze Welt ist es werth, für ihn allein da zu sein, er heißt ein Freund, Liebling (Gottes), liebt Gott und die Menschen, erfreut Gott und erfreut die Menschen. Sie bekleidet ihn mit Demuth und Gottesfurcht, macht ihn geeignet, ein Gerechter und Frommer zu sein, redlich und treu, hält ihn fern von der Sünde, bringet ihn nahe jeglichem Verdienste, und man gewinnt aus ihm Rath und Gediegenheit, Einsicht

1) Der sechste Abschnitt bildet nicht, wie die die ersten fünf, einen Theil der Mischnah

וּגְבוּרָה שֶׁנֶּאֱמַר (משלי ח׳ י״ד) לִי־עֵצָה וְתוּשִׁיָּה אֲנִי בִינָה לִי גְבוּרָה. וְנוֹתֶנֶת לוֹ מַלְכוּת וּמֶמְשָׁלָה וְחִקּוּר דִּין וּמְגַלִּין־לוֹ רָזֵי תוֹרָה וְנַעֲשֶׂה כְּמַעְיָן שֶׁאֵינוֹ פּוֹסֵק וּכְנָהָר הַמִּתְגַּבֵּר וְהוֹלֵךְ וֶהֱוֵה צָנוּעַ וְאֶרֶךְ רוּחַ וּמוֹחֵל עַל עֶלְבּוֹנוֹ וּמְגַדַּלְתּוֹ וּמְרוֹמַמְתּוֹ עַל־כָּל־הַמַּעֲשִׂים: ב אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־לֵוִי בְּכָל־יוֹם וָיוֹם בַּת־קוֹל יוֹצֵאת מֵהַר חוֹרֵב וּמַכְרֶזֶת וְאוֹמֶרֶת אוֹי לָהֶם לַבְּרִיּוֹת מֵעֶלְבּוֹנָהּ שֶׁל־תּוֹרָה שֶׁכָּל־מִי שֶׁאֵינוֹ עוֹסֵק בַּתּוֹרָה נִקְרָא נָזוּף שֶׁנֶּאֱמַר (משלי י״א כ״ב) נֶזֶם זָהָב בְּאַף חֲזִיר אִשָּׁה יָפָה וְסָרַת טָעַם. וְאוֹמֵר (שמות ל״ב ט״ז) וְהַלֻּחֹת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הֵמָּה וְהַמִּכְתָּב מִכְתַּב אֱלֹהִים הוּא חָרוּת עַל הַלֻּחֹת אַל־תִּקְרָא חָרוּת אֶלָּא חֵרוּת שֶׁאֵין לְךָ בֶּן־חוֹרִין אֶלָּא מִי שֶׁעוֹסֵק בְּתַלְמוּד תּוֹרָה וְכָל־מִי שֶׁעוֹסֵק בְּתַלְמוּד תּוֹרָה הֲרֵי זֶה מִתְעַלֶּה שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר כ״א י״ט) וּמִמַּתָּנָה נַחֲלִיאֵל וּמִנַּחֲלִיאֵל בָּמוֹת: ג הַלּוֹמֵד מֵחֲבֵרוֹ פֶּרֶק אֶחָד אוֹ הֲלָכָה אַחַת אוֹ פָּסוּק אֶחָד אוֹ דִּבּוּר אֶחָד אוֹ אֲפִלּוּ אוֹת אַחַת צָרִיךְ לִנְהָג בּוֹ כָּבוֹד שֶׁכֵּן מָצִינוּ בְּדָוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא לָמַד מֵאֲחִיתֹפֶל אֶלָּא שְׁנֵי דְבָרִים בִּלְבָד קְרָאוֹ רַבּוֹ אַלּוּפוֹ וּמְיֻדָּעוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים נ״ה י״ד) וְאַתָּה אֱנוֹשׁ כְּעֶרְכִּי אַלּוּפִי וּמְיֻדָּעִי. וַהֲלֹא דְבָרִים קַל וָחֹמֶר וּמַה דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא לָמַד מֵאֲחִיתֹפֶל אֶלָּא שְׁנֵי דְבָרִים בִּלְבָד קְרָאוֹ רַבּוֹ אַלּוּפוֹ וּמְיֻדָּעוֹ הַלּוֹמֵד מֵחֲבֵרוֹ פֶּרֶק אֶחָד אוֹ הֲלָכָה אַחַת אוֹ פָּסוּק אֶחָד אוֹ דִבּוּר אֶחָד אוֹ אֲפִלּוּ אוֹת אַחַת עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שֶׁצָּרִיךְ לִנְהָג בּוֹ כָּבוֹד וְאֵין כָּבוֹד אֶלָּא לַחֲכָמִים שֶׁנֶּאֱמַר כָּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ

und Stärke; denn es heißt (Spr. 8, 14): Mein ist Rath und Gediegenheit, ich bin die Vernunft, mein ist die Stärke; und sie verleihet ihm Herrlichkeit und Herrschaft und Ergründung jeder Rechtsfrage, und ihm erschließt man die Geheimnisse der Lehre. Er wird wie ein Quell, der nie versiegt, und wie ein Strom, der immer wächst; und er ist bescheiden und langmüthig, und sieht ihm angethane Kränkung nach. Und sie erhebt und erhöht ihn über alle Wesen. 2. Es spricht R. Jehoschua b. Lewi: An jedem Tage geht eine weithin hallende Stimme vom Berge Choreb aus und ruft aus und spricht: Weh den Menschen ob der Kränkung, die sie der Lehre anthun! Denn wer sich nicht mit der Lehre beschäftigt, wird ein Ausgestoßener genannt, von dem es heißt (Spr. 11, 22): Ein goldener Nasenring im Rüssel eines Schweines, — ein schönes Weib, dem Verstand fehlt. Und es heißt (2 Mos. 32, 16): Die Tafeln waren ein Werk Gottes, und die Schrift, eine Schrift Gottes war sie, gegraben auf die Tafeln; lies nicht, חָרוּת gegraben, sondern חֵרוּת Freiheit; denn du findest keinen wahrhaft Freien, als den, der mit der Ergründung der Lehre sich befaßt. Und wer mit der Lehre sich beschäftigt, der steigt immer höher, wie es heißt (4 Mos. 21, 19): Vom Geschenke [1]) zum Gotteserbe und vom Gotteserbe zu den Höhen. 3. Wer von seinem Nächsten lernt einen Abschnitt, oder einen Satz der Lehre, oder einen Vers, oder einen Satz, ja nur einen Buchstaben, der muß ihn in Ehren halten. Denn so finden wir's bei Dawid, dem Könige von Jisrael, der vom Achithofel nichts als nur zwei Dinge gelernt hatte, und er nannte ihn seinen Meister, seinen Lehrer und seinen Freund; denn es heißt (Ps. 55, 14): Aber du, ein Mensch, gleich mir an Werth, mein Lehrer und Freund. Kann man hier nicht vom Geringern auf's Schwerere schließen? Wenn Dawid, der König von Jisrael, der von Achithofel nur zwei Dinge gelernt hatte, ihn nannte Meister, Lehrer und Freund, — der von seinem Nächsten lernt einen Abschnitt, einen Satz aus der Lehre, oder einen Vers, oder einen Satz, ja einen Buchstaben, um wie viel Male mehr muß er ihn in Ehren halten. Ehre aber gebührt nur den Weisen, denn es heißt (Spr. 3, 35): Ehre er-

---

1) Die Namen von Lagerstätten in der Wüste werden symbolisch nach ihrer Bedeutung erklärt

וּתְמִימִים יִנְחֲלוּ טוֹב*). וְאֵין טוֹב אֶלָּא תוֹרָה שֶׁנֶּאֱמַר
(משלי ד׳ ב) כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אַל־תַּעֲזֹבוּ:
ד כָּךְ הִיא דַּרְכָּהּ שֶׁל־תּוֹרָה פַּת בְּמֶלַח תֹּאכֵל וּמַיִם
בִּמְשׂוּרָה תִּשְׁתֶּה וְעַל הָאָרֶץ תִּישָׁן וְחַיֵּי צַעַר תִּחְיֶה
וּבַתּוֹרָה אַתָּה עָמֵל אִם אַתָּה עֹשֶׂה כֵּן אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב
לָךְ אַשְׁרֶיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה וְטוֹב לָךְ לָעוֹלָם הַבָּא:
ה אַל תְּבַקֵּשׁ גְּדֻלָּה לְעַצְמְךָ וְאַל תַּחְמוֹד כָּבוֹד
יוֹתֵר מִלִּמּוּדֶךָ עֲשֵׂה וְאַל תִּתְאַוֶּה לְשֻׁלְחָנָם שֶׁל־
מְלָכִים שֶׁשֻּׁלְחָנְךָ גָּדוֹל מִשֻּׁלְחָנָם וְכִתְרְךָ גָּדוֹל
מִכִּתְרָם וְנֶאֱמָן הוּא בַּעַל מְלַאכְתְּךָ שֶׁיְּשַׁלֶּם־לְךָ שְׂכַר
פְּעֻלָּתֶךָ: ו גְּדוֹלָה תוֹרָה יוֹתֵר מִן הַכְּהֻנָּה וּמִן הַמַּלְכוּת.
שֶׁהַמַּלְכוּת נִקְנֵית בִּשְׁלֹשִׁים מַעֲלוֹת וְהַכְּהֻנָּה בְּעֶשְׂרִים
וְאַרְבַּע. וְהַתּוֹרָה נִקְנֵית בְּאַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה דְבָרִים.
וְאֵלּוּ הֵן. בְּתַלְמוּד בִּשְׁמִיעַת הָאֹזֶן בַּעֲרִיכַת שְׂפָתַיִם
בְּבִינַת הַלֵּב בְּאֵימָה בְּיִרְאָה בַּעֲנָוָה בְּשִׂמְחָה בְּטָהֳרָה
בְּשִׁמּוּשׁ חֲכָמִים בְּדִקְדּוּק חֲבֵרִים בְּפִלְפּוּל הַתַּלְמִידִים
בְּיִשּׁוּב בְּמִקְרָא בְּמִשְׁנָה בְּמִעוּט סְחוֹרָה בְּמִעוּט דֶּרֶךְ
אֶרֶץ בְּמִעוּט תַּעֲנוּג בְּמִעוּט שֵׁנָה בְּמִעוּט שִׂיחָה בְּמִעוּט
שְׂחוֹק בְּאֶרֶךְ אַפַּיִם בְּלֵב טוֹב בֶּאֱמוּנַת חֲכָמִים בְּקַבָּלַת
הַיִּסּוּרִין הַמַּכִּיר אֶת־מְקוֹמוֹ וְהַשָּׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ וְהָעוֹשֶׂה
סְיָג לִדְבָרָיו וְאֵינוֹ מַחֲזִיק טוֹבָה לְעַצְמוֹ אָהוּב אוֹהֵב
אֶת־הַמָּקוֹם אוֹהֵב אֶת־הַבְּרִיּוֹת אוֹהֵב אֶת־הַצְּדָקוֹת
אוֹהֵב אֶת־הַמֵּישָׁרִים אוֹהֵב אֶת־הַתּוֹכָחוֹת וּמִתְרַחֵק מִן
הַכָּבוֹד וְלֹא מֵגִיס לִבּוֹ בְּתַלְמוּדוֹ וְאֵינוֹ שָׂמֵחַ בְּהוֹרָאָה

*) מורכב משני מקראות משלי ג׳ כ״ה ושם כ״ה י׳.

werben die Weisen und die Untadeligen erwerben das Gut. Ein Gut aber ist nur die Thorah; denn es heißt (Spr. 4, 2): Denn Lehre des Guten ertheil' Ich euch, meine Lehre verlasset nicht. 4. Das ist die rechte Weise für die Thorah: iß Brot mit Salz, und Wasser trink' aus dem Gemäße, und auf der Erde schlafe, lebe ein Leben der Entbehrung, und mit der Thorah mühe dich. Thust du also, dann Heil dir und wohl dir; Heil dir in diesem Leben und wohl dir im künftigen Leben. 5. Strebe nicht nach irdischer Größe. Mehr als du gewohnt[1]) bist, arbeite, und laß dich nicht gelüsten nach der Tafel der Könige; denn dein Tisch steht höher als ihre Tafel und deine Krone höher als die ihre. Dein Arbeitsherr aber ist zuverlässig, daß Er dir den Lohn deiner Arbeit bezahlen wird. 6. Größer ist die Thorah als das Priesterthum und das Königthum, denn das Königthnm wird erworben durch dreißig Vorzüge und das Priesterthum durch vierundzwanzig; die Thorah aber wird erworben durch achtundvierzig Dinge. Folgende sind es[2]): durch's Lernen, durch Aufhorchen des Ohres, durch geordnete Aussprache der Lippen, durch Achtsamkeit des Sinnes, durch Scheu, Ehrfurcht, Demuth, Freudigkeit, Reinheit, durch den Verkehr mit Weisen, durch scharfes Eingehen der Lehrgenossen, die freien Erörterungen der Jünger, durch Geistessammlung im Bibelwort und in der Mischnah, durch wenig Verkehr mit Handel, durch wenig Verkehr mit dem Weltwesen, durch Minderung der Genüsse, durch Beschränkung im Schlafe, Beschränkung in der Unterhaltung und im Scherze, durch Geduld, ein heiter zufriedenes Herz, den Glauben an die Weisen, durch willige Aufnahme von Leiden, dadurch daß man seine Stelle kennt[3]) (und sie sich richtig bewahrt), sich freuet mit seinem Theile, und einen Zaun

---

1) למוד scheint hier nach dem auch anderweitig erscheinenden Gebrauch (מבקש לסודו ואינו מוצא Sanh. 72 a.) die gewohnte Art zu bedeuten, und so auch in dem an den Bußtagen üblichen Gebete למען למודך um Deiner Gewohnheit willen, d. h. der von Gott stets geübten Gnad' und Milde.

2) Die hier aufgezählten Dinge variiren in den Texten des Talmud und der Gebetbücher durch Auslassungen und Einschiebungen. Beachtenswerth ist die Variante eines römischen Machsor-Manuskripts: התורה נקנית בארבעים ושמנה דברים בישוב במקרא במשנה בתלמוד בשמיעת אזן כו׳. Die Uebersetzung hat ebenfalls בישוב mit den beiden folgenden Substantiven zusammen verbunden, und findet in der angegebenen Lesart eine willkommene Bestätigung. Auch בתלמוד an der Spitze der 48 Dinge scheint nicht: „durch's Lernen" sondern: „im Talmud" zu heißen. Diese sind es beim Talmud oder der Erläuterung des traditionellen Stoffes, und dann erst folgen die Bedingungen. In derselben Handschrift steht für המחכים את רבו die wahrscheinlich richtigere Lesart: המחכה, was nach Hiob 32, 4 heißt: „der auf seinen Lehrer wartet", d. h. nicht vorschnell ihm ins Wort fällt, oder nach dem talmudischen Worte מימיו לא הקדימו אדם לבית המדרש: „Der früher im Lehrhause ist, als er."

3) Die Uebersetzung folgt der gewöhnlichen Erklärung. Richtiger ist es wohl mit Rücksicht auf Mischnah Sanhedrin 4, 4: וכל אחד ואחד מכיר את מקומו aufzufassen.

נוֹשֵׂא בְעֹל עִם חֲבֵרוֹ וּמַכְרִיעוֹ לְכַף זְכוּת וּמַעֲמִידוֹ עַל־הָאֱמֶת וּמַעֲמִידוֹ עַל־הַשָּׁלוֹם וּמִתְיַשֵּׁב לִבּוֹ בְּתַלְמוּדוֹ שׁוֹאֵל (כענין) וּמֵשִׁיב (כהלכה) שׁוֹמֵעַ וּמוֹסִיף הַלּוֹמֵד עַל־מְנָת לְלַמֵּד וְהַלּוֹמֵד עַל־מְנָת לַעֲשׂוֹת הַמַּחְכִּים אֶת־רַבּוֹ וְהַמְכַוֵּן אֶת־שְׁמוּעָתוֹ וְהָאוֹמֵר דָּבָר בְּשֵׁם אוֹמְרוֹ הָא לָמַדְתָּ כָּל־הָאוֹמֵר דָּבָר בְּשֵׁם אוֹמְרוֹ מֵבִיא גְאֻלָּה לָעוֹלָם שֶׁנֶּאֱמַר (אסתר ב׳ כ״ב) וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לַמֶּלֶךְ בְּשֵׁם מָרְדְּכָי: ז גְּדוֹלָה תוֹרָה שֶׁהִיא נוֹתֶנֶת חַיִּים לְעוֹשֶׂיהָ בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא שֶׁנֶּאֱמַר (משלי ד׳ כ״ב) כִּי־חַיִּים הֵם לְמֹצְאֵיהֶם וּלְכָל־בְּשָׂרוֹ מַרְפֵּא · וְאוֹמֵר (שם ג׳ י״ח) רִפְאוּת תְּהִי לְשָׁרֶּךָ וְשִׁקּוּי לְעַצְמוֹתֶיךָ · וְאוֹמֵר (שם ג׳ ח) עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר · וְאוֹמֵר (שם א׳ ח) כִּי לִוְיַת חֵן הֵם לְרֹאשֶׁךָ וַעֲנָקִים לְגַרְגְּרֹתֶיךָ · וְאוֹמֵר (שם ד׳ ט׳) תִּתֵּן לְרֹאשְׁךָ לִוְיַת־חֵן עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת תְּמַגְּנֶךָּ · וְאוֹמֵר (שם ט׳ י״א) כִּי־בִי יִרְבּוּ יָמֶיךָ וְיוֹסִיפוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים · וְאוֹמֵר (שם ג׳ ט״ז) אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ בִּשְׂמֹאולָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד · וְאוֹמֵר (שם ג׳ ב׳) כִּי אֹרֶךְ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ: ח רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן־יְהוּדָה מִשּׁוּם רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן־יוֹחַאי אוֹמֵר · הַנּוֹי וְהַכֹּחַ וְהָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד וְהַחָכְמָה הַזִּקְנָה וְהַשֵּׂיבָה וְהַבָּנִים נָאֶה לַצַּדִּיקִים וְנָאֶה לָעוֹלָם שֶׁנֶּאֱמַר (משלי ט״ז ל״ב) עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת שֵׂיבָה בְּדֶרֶךְ צְדָקָה תִּמָּצֵא · וְאוֹמֵר (שם כ׳ כ״ט) תִּפְאֶרֶת בַּחוּרִים כֹּחָם וַהֲדַר זְקֵנִים שֵׂיבָה · וְאוֹמֵר (שם י״ד כ״ד) עֲטֶרֶת חֲכָמִים עָשְׁרָם · וְאוֹמֵר (שם י״ז ו׳) עֲטֶרֶת זְקֵנִים בְּנֵי בָנִים וְתִפְאֶרֶת בָּנִים אֲבוֹתָם · וְאוֹמֵר

macht um sein Wort und sich selbst kein Verdienst anrechnet; wer beliebt ist, wer Gott liebt und die Menschen liebt und Wohlthun liebt und Redlichkeit liebt, und die Vermahnungen gern hinnimmt, und fern sich hält von äußerer Ehre, und deß Sinn sich nicht bläht auf seine Gelehrsamkeit, wer nicht an Lehrentscheidungen Freude hat, seinem Nächsten das Joch tragen hilft und ihn stets nach günstiger Seite beurtheilt, ihn auf die Wahrheit bringt und ihm den Frieden vermittelt, der sich in seinem Lernen besinnt, wer fragt und antwortet, hört und das Gehörte selbstthätig erweitert, wer lernt, um zu lehren, lernt, um auszuüben, seinen Lehrer [1]) zu tieferem Denken anregt, und der genau das Gehörte wiedergiebt, und wer ein jeglich Wort im Namen seines Urhebers ausspricht. Du hast es ja erfahren, daß wer ein Wort im Namen seines Urhebers ausspricht, bringt Heil in die Welt; denn es heißt (Esther 2, 22): Und Esther sagte es dem Könige im Namen des Mordechai. 7. Groß ist die Thorah; denn sie gewährt Leben dem, der sie befolgt, in dieser und in der zukünftigen Welt; denn es heißt (Spr. 4, 22): Leben sind sie denen, die sie gefunden, und dem ganzen Leibe Arznei; und ferner (Spr. 3, 8): Eine Heilung wird es sein deinem Leibe und ein Saft für deine Gebeine; und ferner (Spr. 3, 18): Ein Baum des Lebens ist sie den an ihr Festhaltenden, und die sie erfassen, sind selig gepriesen; und ferner (Spr. 1, 9): Ein anmuthiger Kranz sind sie um dein Haupt und ein Geschmeide um deinen Hals; und ferner (Spr. 4, 9): Sie wird auf dein Haupt setzen einen anmuthigen Kranz, eine zierende Krone zum Schmucke wird sie dich umgeben; und ferner (Spr. 9, 11): Durch mich werden deiner Tage viel sein, und sich dir mehren Jahre des Lebens; ferner (Spr. 3, 16): Dauer der Tage ist in ihrer Rechten, in ihrer Linken Reichthum und Ehre; und ferner (Spr. 3, 2): Denn Dauer der Tage und Jahre des Lebens und Frieden werden sie dir mehren. 8. R. Schimeon b. Jehudah im Namen von R. Schimeon b. Jochai spricht: Schönheit, Kraft, Reichthum, Ehre, Weisheit, Würde des Alters und Kindersegen sind ein Schmuck für die Frommen und ein Schmuck für die Welt; denn es heißt (Spr. 16, 31): Eine Krone des Schmuckes ist das greise Haupt, auf dem Wege der Gerechtigkeit wird es gefunden; und ferner (Spr. 20, 29): Die Zierde der Jünglinge ist ihre Kraft, und der Schmuck der Alten ist das greise Haupt; und ferner (Spr. 17, 6): Die Krone der Greise sind Kindeskinder

1) Siehe S. 281 Anm. 2 die abweichende Lesart

(ישעיה כ״ד כ״ג) וְחָפְרָה הַלְּבָנָה וּבוֹשָׁה הַחַמָּה כִּי־מָלַךְ יְיָ
צְבָאוֹת בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַיִם וְנֶגֶד זְקֵנָיו כָּבוֹד· רַבִּי
שִׁמְעוֹן בֶּן־מְנַסְיָא אוֹמֵר· אֵלּוּ שֶׁבַע מִדּוֹת שֶׁמָּנוּ חֲכָמִים
לַצַּדִּיקִים כֻּלָּם נִתְקַיְּמוּ בְּרַבִּי וּבְבָנָיו: ט אָמַר רַבִּי יוֹסֵי
בֶּן־קִסְמָא· פַּעַם אַחַת הָיִיתִי מְהַלֵּךְ בַּדֶּרֶךְ וּפָגַע בִּי
אָדָם אֶחָד וְנָתַן־לִי שָׁלוֹם וְהֶחֱזַרְתִּי לוֹ שָׁלוֹם אָמַר־לִי
רַבִּי מֵאֵיזֶה מָקוֹם אַתָּה אָמַרְתִּי לוֹ מֵעִיר גְּדוֹלָה שֶׁל־
חֲכָמִים וְשֶׁל־סוֹפְרִים אָנִי אָמַר־לִי רַבִּי רְצוֹנְךָ שֶׁתָּדוּר
עִמָּנוּ בִּמְקוֹמֵנוּ וַאֲנִי אֶתֵּן לְךָ אֶלֶף אֲלָפִים דִּינְרֵי זָהָב
וַאֲבָנִים טוֹבוֹת וּמַרְגָּלִיּוֹת אָמַרְתִּי לוֹ אִם אַתָּה נוֹתֵן לִי
כָּל־כֶּסֶף וְזָהָב וַאֲבָנִים טוֹבוֹת וּמַרְגָּלִיּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם אֵינִי
דָר אֶלָּא בִּמְקוֹם תּוֹרָה וְכֵן כָּתוּב בְּסֵפֶר תְּהִלִּים עַל־
יְדֵי־דָוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל (תהלים קי״ט ע״ב) טוֹב־לִי תוֹרַת־פִּיךָ
מֵאַלְפֵי זָהָב וָכָסֶף· וְלֹא עוֹד שֶׁבִּשְׁעַת פְּטִירָתוֹ שֶׁל־
אָדָם אֵין מְלַוִּין לוֹ לְאָדָם לֹא כֶסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים
טוֹבוֹת וּמַרְגָּלִיּוֹת אֶלָּא תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בִּלְבָד
שֶׁנֶּאֱמַר (משלי ו׳ כ״ב) בְּהִתְהַלֶּכְךָ תַּנְחֶה אֹתָךְ בְּשָׁכְבְּךָ
תִּשְׁמוֹר עָלֶיךָ וַהֲקִיצוֹתָ הִיא תְשִׂיחֶךָ· בְּהִתְהַלֶּכְךָ תַּנְחֶה
אֹתָךְ בָּעוֹלָם הַזֶּה בְּשָׁכְבְּךָ תִּשְׁמוֹר עָלֶיךָ בַּקֶּבֶר וַהֲקִיצוֹתָ
הִיא תְשִׂיחֶךָ לָעוֹלָם הַבָּא: וְאוֹמֵר (חגי ב׳ ח׳) לִי הַכֶּסֶף וְלִי
הַזָּהָב נְאֻם יְיָ צְבָאוֹת: י אַרְבָּעָה (חֲמִשָּׁה) קִנְיָנִים קָנָה
(לוֹ) הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָמוֹ וְאֵלּוּ הֵן· תּוֹרָה קִנְיָן
אֶחָד שָׁמַיִם וָאָרֶץ קִנְיָן אֶחָד (אַבְרָהָם קִנְיָן אֶחָד)
יִשְׂרָאֵל קִנְיָן אֶחָד בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קִנְיָן אֶחָד: תּוֹרָה
מִנַּיִן דִּכְתִיב (משלי ח׳ כ״ב) יְיָ קָנָנִי רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ קֶדֶם

und der Schmuck der Kinder ihre Eltern; und ferner (Jes. 24, 23.) Und es erröthet der Mond und schämt sich die Sonne; denn es regiert der Ewige der Heerschaaren auf dem Berge Zijon und in Jeruschalajim und Angesichts seiner Aeltesten in Herrlichkeit. R. Schimeon b. Menasjah spricht: Diese sieben Eigenschaften sind alle Wirklichkeit geworden in Rabbi und seinen Kindern. 9. Es erzählt R. Jose b. Kisma: Einst ging ich auf dem Wege und es begegnete mir ein Mensch. Er bot mir den Friedensgruß und ich erwiederte ihn. Da sprach er zu mir: Rabbi, aus welchem Orte bist du? Da sagte ich zu ihm: Aus einer großen Stadt von Weisen und Schriftgelehrten. Da sprach er zu mir: Rabbi, würdest du dich entschließen, bei uns zu wohnen an unserem Orte und ich biete dir viel Tausende von Golddenaren und Edelsteine und Perlen. Da sprach ich zu ihm: Wenn du mir gäbest alles Silber und Gold und alle Juwelen und Perlen der Welt, so wohne ich nur an einem Orte, wo die Thorah zu Hause ist. So heißt es im Psalmenbuche von der Hand Dawid's, des Königs in Jisrael (Ps. 119, 72): Lieber ist mir die Lehre Deines Mundes als Tausende von Gold und Silber. Ja noch mehr! In der Scheidestunde geleiten den Menschen nicht Silber und nicht Gold und nicht Juwelen und Perlen, sondern nur Thorah und edle Werke allein; denn es heißt (Spr. 6, 22): Wenn du gehest, wird sie dich geleiten; wenn du dich hinlegst, wird sie über dich wachen; und erwachst du, so unterhält sie dich. „Wenn du gehest, wird sie dich geleiten" — in dieser Welt; „wenn du dich hinlegst, wird sie über dich wachen" — im Grabe; „wenn du erwachst, so unterhält sie dich" — im künftigen Leben. Ferner heißt es (Haggai 2, 8): Mein ist das Silber, mein das Gold, spricht der Ewige der Heerschaaren. 10. Fünf Dinge hat der Heilige, Hochgelobte, als sein besonderes Eigenthum in der Welt bezeichnet; folgende sind es: Die Thorah ist ein Eigenthum, Himmel und Erde ein Eigenthum, Abraham ein Eigenthum, Jisrael ein Eigenthum, der heilige Tempel ein Eigenthum. Die Thorah nach welcher Stelle der Schrift? denn es heißt (Spr. 8, 22): Der Ewige hat mich geeignet als den Erstling seines Weges, das erste seiner Werke seit der Urzeit. — Himmel und Erde nach welcher Stelle? denn es heißt (Jes. 66, 1): Also spricht der Ewige: der Himmel ist mein Thron und die Erde der Schemel meiner Füße. Wo ist ein Haus, das ihr mir erbauen könntet, und wo ein Ort zu meiner Ruhestatt? Und ferner (Ps. 104, 24): Wie viel sind

מִפְּעָלָיו מְאֹד: שָׁמַיִם וָאָרֶץ מִנַּיִן דִּכְתִיב (ישעיה ס"ו א') כֹּה
אָמַר יְיָ הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי וְהָאָרֶץ הֲדֹם רַגְלָי אֵי־זֶה בַיִת
אֲשֶׁר תִּבְנוּ־לִי וְאֵי־זֶה מָקוֹם מְנוּחָתִי: וְאוֹמֵר (תהלים ק"ד כ"ד)
מָה־רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה הָאָרֶץ
קִנְיָנֶךָ: אַבְרָהָם מִנַּיִן דִּכְתִיב (בראשית י"ד י"ט) וַיְבָרְכֵהוּ
וַיֹּאמַר בָּרוּךְ אַבְרָם לְאֵל עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:
יִשְׂרָאֵל מִנַּיִן דִּכְתִיב (שמות ט"ו ט"ז) עַד יַעֲבֹר עַמְּךָ יְיָ עַד
יַעֲבֹר עַם זוּ קָנִיתָ: וְאוֹמֵר (תהלים ט"ז ג') לִקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר
בָּאָרֶץ הֵמָּה וְאַדִּירֵי כָּל־חֶפְצִי־בָם: בֵּית הַמִּקְדָּשׁ מִנַּיִן
דִּכְתִיב (שמות ט"ו י"ז) מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ יְיָ מִקְּדָשׁ אֲדֹנָי
כּוֹנְנוּ יָדֶיךָ: וְאוֹמֵר (תהלים ע"ח נ"ד) וַיְבִיאֵם אֶל גְּבוּל קָדְשׁוֹ
הַר־זֶה קָנְתָה יְמִינוֹ: יא כָּל מַה שֶּׁבָּרָא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
בְּעוֹלָמוֹ לֹא בְרָאוֹ אֶלָּא לִכְבוֹדוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה מ"ג ז') כֹּל
הַנִּקְרָא בִשְׁמִי וְלִכְבוֹדִי בְּרָאתִיו יְצַרְתִּיו אַף עֲשִׂיתִיו:
וְאוֹמֵר (שמות ט"ו י"ח) יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: רבי חנניא וכו'
עלינו. קדיש.

Deine Werke, Ewiger! sie alle hast Du mit Weisheit gemacht. Voll ist die Erde deiner Besitzthümer. — Abraham nach welcher Stelle? denn es heißt (1. Mos. 14, 19): Und er segnete ihn und sprach: gesegnet sei Abram dem höchsten Gotte, dem Eigner des Himmels und der Erde. Jisrael nach welcher Stelle? denn es heißt (2. Mos. 15, 16): Bis hinübergezogen Dein Volk, Ewiger, bis hinübergezogen das Volk, das Du Dir geeignet; und ferner (Ps. 16, 3): Die Heiligen, die auf Erden sind, und Edlen — all mein Wohlgefallen haben sie. — Der heilige Tempel nach welcher Stelle? denn es heißt (2. Mos. 15, 17): Die Stätte, die zu Deinem Sitze Du gemacht, Ewiger, das Heiligthum, Herr, das Deine Hände eingerichtet; und ferner (Ps. 78, 54): Und Er brachte sie in sein heiliges Gebiet, zum Berge, den sich geeignet seine Rechte. 11. Alles, was der Heilige, Hochgelobte, erschaffen in seiner Welt, hat Er nur zu seiner Verherrlichung erschaffen; denn es heißt (Jes. 43, 7): Alles, was sich nennt nach meinem Namen, habe Ich zu meiner Ehre geschaffen, gebildet und bereitet. Und ferner (2. Mos. 15, 18): Der Ewige wird regieren immerdar!

סדר מעריב לימות החול ולמוצאי שבת וי״ט.

(Am Ausgang des Sabbath wird das Abendgebet mit diesen Psalmen eingeleitet; an den Wochentagen beginnt dasselbe S. 288.)

קמד לְדָוִד בָּרוּךְ יְיָ צוּרִי הַמְלַמֵּד יָדַי לַקְרָב אֶצְבְּעוֹתַי
לַמִּלְחָמָה: חַסְדִּי וּמְצוּדָתִי מִשְׂגַּבִּי וּמְפַלְטִי־לִי
מָגִנִּי וּבוֹ חָסִיתִי הָרוֹדֵד עַמִּי תַחְתָּי: יְיָ מָה־אָדָם
וַתֵּדָעֵהוּ בֶּן־אֱנוֹשׁ וַתְּחַשְּׁבֵהוּ: אָדָם לַהֶבֶל דָּמָה יָמָיו
כְּצֵל עוֹבֵר: יְיָ הַט־שָׁמֶיךָ וְתֵרֵד גַּע בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ:
בְּרוֹק בָּרָק וּתְפִיצֵם שְׁלַח חִצֶּיךָ וּתְהֻמֵּם: שְׁלַח יָדֶיךָ
מִמָּרוֹם פְּצֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִמַּיִם רַבִּים מִיַּד בְּנֵי נֵכָר: אֲשֶׁר
פִּיהֶם דִּבֶּר־שָׁוְא וִימִינָם יְמִין שָׁקֶר: אֱלֹהִים שִׁיר חָדָשׁ
אָשִׁירָה לָּךְ בְּנֵבֶל עָשׂוֹר אֲזַמְּרָה־לָּךְ: הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה
לַמְּלָכִים הַפּוֹצֶה אֶת־דָּוִד עַבְדּוֹ מֵחֶרֶב רָעָה: פְּצֵנִי
וְהַצִּילֵנִי מִיַּד בְּנֵי־נֵכָר אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר־שָׁוְא וִימִינָם
יְמִין שָׁקֶר: אֲשֶׁר בָּנֵינוּ כִּנְטִעִים מְגֻדָּלִים בִּנְעוּרֵיהֶם
בְּנוֹתֵינוּ כְזָוִיֹּת מְחֻטָּבוֹת תַּבְנִית הֵיכָל: מְזָוֵינוּ מְלֵאִים
מְפִיקִים מִזַּן אֶל־זַן צֹאונֵנוּ מַאֲלִיפוֹת מְרֻבָּבוֹת בְּחוּצוֹתֵינוּ:
אַלּוּפֵינוּ מְסֻבָּלִים אֵין פֶּרֶץ וְאֵין יוֹצֵאת וְאֵין צְוָחָה
בִּרְחֹבֹתֵינוּ: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ
אֱלֹהָיו:

סז לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר: אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ
יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה: לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ בְּכָל־
גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם:
יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים כִּי־תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישֹׁר וּלְאֻמִּים
בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים

כֻּלָּם: אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ:

(An Wochentagen beginnt das Abendgebet hier:)

וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ: יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

ח׳ *בָּרְכוּ אֶת־יְיָ הַמְבֹרָךְ:

קו״ח בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מַעֲרִיב עֲרָבִים בְּחָכְמָה פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה עִתִּים וּמַחֲלִיף אֶת־הַזְּמַנִּים וּמְסַדֵּר אֶת־הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בָּרָקִיעַ כִּרְצוֹנוֹ בּוֹרֵא יוֹם וָלָיְלָה גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אוֹר· וּמַעֲבִיר יוֹם וּמֵבִיא לָיְלָה וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ· אֵל חַי וְקַיָּם תָּמִיד יִמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים:

ק׳ יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים· סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו. וּשְׁמוֹ מְרוֹמָם עַל כָּל־בְּרָכָה וּתְהִלָּה:

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:

אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אָהָבְתָּ· תּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ· עַל כֵּן יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשָׁכְבֵנוּ וּבְקוּמֵנוּ נָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ· וְנִשְׂמַח בְּדִבְרֵי תוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד· כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֹרֶךְ יָמֵינוּ וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה· וְאַהֲבָתְךָ אַל־תָּסִיר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

---

*) Uebersetzung S. 135.

יחיד אומר אל מלך נאמן

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד׃

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃

וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ
וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ׃ וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לְבָבֶךָ׃ וְשִׁנַּנְתָּם
לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ
בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ׃ וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־
יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ׃ וּכְתַבְתָּם עַל־
מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ׃

וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ
בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם׃ וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ
יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ׃ וְנָתַתִּי
עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ׃ הִשָּׁמְרוּ לָכֶם
פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים
וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם׃ וְחָרָה אַף־יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־
הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ
וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נֹתֵן
לָכֶם׃ וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם
וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין

עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ: לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

אֱמֶת וֶאֱמוּנָה כָּל־זֹאת וְקַיָּם עָלֵינוּ כִּי הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זוּלָתוֹ וַאֲנַחְנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ: הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מְלָכִים מַלְכֵּנוּ הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל־הֶעָרִיצִים: הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל־אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ: הָעֹשֶׂה גְדֹלוֹת עַד־אֵין חֵקֶר וְנִפְלָאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר: הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ

בַּחַיִּים וְלֹא נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ: הַמַּדְרִיכֵנוּ עַל בָּמוֹת אֹיְבֵינוּ וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ עַל־כָּל־שֹׂנְאֵינוּ: הָעֹשֶׂה לָּנוּ נִסִּים וּנְקָמָה בְּפַרְעֹה אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם: הַמַּכֶּה בְעֶבְרָתוֹ כָּל־בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם וַיּוֹצֵא אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם לְחֵרוּת עוֹלָם: הַמַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין גִּזְרֵי יַם־סוּף אֶת־רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת שׂוֹנְאֵיהֶם בִּתְהוֹמוֹת טִבַּע: וְרָאוּ בָנָיו גְּבוּרָתוֹ שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ לִשְׁמוֹ וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם:

מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִים יְהוָה מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה־פֶלֶא:

מַלְכוּתְךָ רָאוּ בָנֶיךָ בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מֹשֶׁה זֶה אֵלִי עָנוּ וְאָמְרוּ:

יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד:

וְנֶאֱמַר כִּי־פָדָה יְיָ אֶת־יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

הַשְׁכִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וְיָגוֹן וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹמֵר עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לָעַד:

בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן: בָּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם הַלְלוּיָהּ: בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ: וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן: יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו: יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: כִּי לֹא־יִטֹּשׁ יְיָ אֶת־עַמּוֹ בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל כִּי הוֹאִיל יְיָ לַעֲשׂוֹת אֶתְכֶם לוֹ לְעָם: וַיַּרְא כָּל־הָעָם וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים: וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד: יְהִי־חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ: הוֹשִׁיעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: כָּל־גּוֹיִם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ יָבוֹאוּ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי וִיכַבְּדוּ לִשְׁמֶךָ. כִּי־גָדוֹל אַתָּה וְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדֶּךָ: וַאֲנַחְנוּ עַמְּךָ וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ נוֹדֶה לְּךָ לְעוֹלָם לְדוֹר וָדֹר נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ: בָּרוּךְ יְיָ בַּיּוֹם· בָּרוּךְ יְיָ בַּלָּיְלָה· בָּרוּךְ יְיָ בְּשָׁכְבֵנוּ· בָּרוּךְ יְיָ בְּקוּמֵנוּ: כִּי בְיָדְךָ נַפְשׁוֹת הַחַיִּים וְהַמֵּתִים: אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נֶפֶשׁ כָּל־חָי וְרוּחַ כָּל־בְּשַׂר־אִישׁ: בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי פָּדִיתָה אוֹתִי יְיָ אֵל אֱמֶת: אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם יַחֵד שִׁמְךָ וְקַיֵּם מַלְכוּתְךָ תָּמִיד וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד:

יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לִבֵּנוּ וְתָגֵל נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתְךָ בֶּאֱמֶת בֶּאֱמֹר לְצִיּוֹן מָלַךְ אֱלֹהָיִךְ· יְיָ מֶלֶךְ יְיָ מָלָךְ יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד· כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלֹךְ בְּכָבוֹד כִּי אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה· בָּרוּךְ

ברוך Gelobt sei der Ewige in alle Zeit. Amen, Amen! Gelobt sei der Ewige von Zijon aus, der in Jeruschalajim thront, Hallelujah! Gelobt sei der Ewige, Gott, der Gott Jisrael's, der allein Wunder thut! Und gelobt sein herrlicher Name ewiglich und voll werde seiner Herrlichkeit die ganze Erde. Amen! Amen! — Verherrlichung werde dem Ewigen in alle Zeit, möge sich freuen der Ewige an seinen Werken. Es sei der Name des Ewigen gepriesen von nun an bis in Ewigkeit. Denn nicht lassen wird der Ewige sein Volk um seines großen Namens willen; denn der Ewige hat es gewollt, euch ihm zum Volke zu machen. — Und das ganze Volk sah und sie fielen auf ihr Angesicht und sprachen: Der Ewige ist Gott, der Ewige ist Gott. Und der Ewige wird König sein über die ganze Erde; an dem Tage wird der Ewige einzig sein und sein Name einzig. So möge sein Deine Huld, Ewiger über uns, wie wir Deiner geharrt. Hilf uns, Ewiger, unser Gott, und sammle uns von den Völkern, zu danken Deinem heiligen Namen und uns zu rühmen Deines Lobes. Alle Völker, die Du gebildet, mögen kommen und sich vor Dir niederwerfen, Herr, und Deinen Namen ehren. Denn groß bist Du und thuest Wunder, Du Gott allein. Und wir, Dein Volk und die Schafe Deiner Weide, danken Dir ewiglich und erzählen Deinen Ruhm. — Gelobt sei der Ewige am Tage, gelobt sei der Ewige des Nachts. Gelobt sei der Ewige, wenn wir uns niederlegen, gelobt wenn wir aufstehen. Denn in Deiner Hand sind die Seelen der Lebenden und der Todten. In dessen Hand die Seele alles Lebenden und der Geist des Fleisches des Menschen. In Deine Hand gebe ich meinen Geist; Du erlösest mich Ewiger, Gott der Wahrheit. Unser Gott im Himmel, lasse als einig erkennen Deinen Namen und befestige Dein Reich beständig und regiere über uns für immer und ewig.

יראו Es mögen sehen unsere Augen und sich freuen unser Herz und jubeln unsere Seele über Deine Hilfe in Wahrheit, wenn man zu Zijon spricht: Dein Gott ist König! Der Ewige ist König, der Ewige war König, der Ewige wird König sein für immer und ewig; denn das Reich ist Dein und in alle Ewigkeit wirst Du in Herrlichkeit regieren; denn wir haben keinen König

אַתָּה יְיָ הַמֶּלֶךְ בִּכְבוֹדוֹ תָּמִיד יִמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד וְעַל כָּל־מַעֲשָׂיו: חצי קדיש.

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה׃ (בעשי״ת זָכְרֵנוּ לְחַיִּים. מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים. וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים. לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים׃) מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ׃ (מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם׃) מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה׃ (בעשי״ת מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים׃) וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ: (בעשי״ת הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:)

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת וּמְלַמֵּד לֶאֱנוֹשׁ בִּינָה׃

(Am Ausgang des Sabbath und der Festtage wird hier eingeschaltet:)

אַתָּה חוֹנַנְתָּנוּ לְמַדַּע תּוֹרָתֶךָ. וַתְּלַמְּדֵנוּ לַעֲשׂוֹת (בָּהֶם) חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ. וַתַּבְדֵּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָחֵל עָלֵינוּ הַיָּמִים הַבָּאִים לִקְרָאתֵנוּ לְשָׁלוֹם חֲשׂוּכִים מִכָּל־חֵטְא וּמְנֻקִּים מִכָּל־עָוֹן וּמְדֻבָּקִים בְּיִרְאָתֶךָ.

außer Dir. Gelobt seist Du, Ewiger, König, der in Herrlichkeit über uns regieren wird für alle Zeit und über alle seine Geschöpfe.

אדני O Herr, öffne meine Lippen und mein Mund verkünde Dein Lob!

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott und Gott unsrer Väter, Gott Abraham's, Jizchak's und Jaakob's, Allmächtiger, Großer, Erhabener, Furchtbarer, höchster Gott, der in Güte Gnade erweiset, und dem Alles eignet, der gedenket der frommen Werke der Väter, und den Erlöser bringen wird ihren spätesten Abkömmlingen, um seines Namens Willen in Liebe. (In den zehn Bußtagen: Gedenk' unser zum Leben, Herr, der will, daß wir leben, und schreibe uns in das Buch des Lebens, um Deinetwillen, Gott, ewiglebender) König, Beistand und Retter und Schirm. Gelobt seist Du, Ewiger, Schirm des Abraham.

אתה Du bist mächtig in Ewigkeit, o Herr, Du belebst die Todten, stark, um stets zu helfen. (Im Winter: Der wehen läßt den Wind und herabkommen den Regen.) Der erhält die Lebenden in Gnaden, belebt die Todten in großer Barmherzigkeit, stützt die Fallenden und heilt die Kranken, erlöst die Gefesselten, und bewährt seine Treue den im Staube Schlafenden. Wer ist wie Du, Herr der Stärke, und wer Dir ähnlich? König, der tödtet und wieder belebt, und sprossen lässet das Heil. (In den zehn Bußtagen: Wer ist wie Du, Vater des Erbarmens, der gedenket seiner Geschöpfe zum Leben, in Erbarmen). Und Du bist zuverlässig, daß Du beleben wirst die Todten. Gelobt seist Du, Ewiger, der die Todten belebt.

אתה Du bist heilig und Dein Name ist heilig, und Heilige an jedem Tage preisen Dich ewiglich. Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger Gott. (In den zehn Bußtagen: heiliger König.)

(Am Ausgang des Sabbat's und der Feiertage wird eingeschaltet:)

אתה Du hast uns begnadigt mit der Erkenntniß Deiner Lehre und uns gelehrt, die Satzungen Deines Willens zu erfüllen; und Du hast, Ewiger, unser Gott, geschieden Heiliges und Ungeweihetes, Licht und Finsterniß, Jisrael und die Völker, den siebenten Tag von den sechs Werktagen. Unser Vater, unser König, lasse anheben die uns zum Heile entgegenkommenden Tage frei von jeder Schuld und rein von jeder Versündigung und festhaltend an Deiner Furcht.*)

---

*) Die weitere Uebersetzung der Schemone Esre S. 61.

וְחָנֵּנוּ מֵאִתְּךָ דֵּעָה בִּינָה וְהַשְׂכֵּל׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ חוֹנֵן הַדָּעַת:

הֲשִׁיבֵנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתֶךָ וְקָרְבֵנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ וְהַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה:

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ כִּי מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אָתָּה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ חַנּוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלוֹחַ:

רְאֵה בְעָנְיֵנוּ וְרִיבָה רִיבֵנוּ וּגְאָלֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ כִּי גוֹאֵל חָזָק אָתָּה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל:

רְפָאֵנוּ יְיָ וְנֵרָפֵא הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה כִּי תְהִלָּתֵנוּ אָתָּה׃ וְהַעֲלֵה רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל־מַכּוֹתֵינוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ רוֹפֵא נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

בָּרֵךְ עָלֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַשָּׁנָה הַזֹּאת וְאֶת־כָּל־מִינֵי תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה וְתֵן בְּרָכָה (נ״א טַל וּמָטָר לִבְרָכָה) עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וְשַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וּבָרֵךְ שְׁנָתֵנוּ כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים:

תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרִאשׁוֹנָה וְיוֹעֲצֵינוּ כְּבַתְּחִלָּה וְהָסֵר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ אַתָּה יְיָ לְבַדְּךָ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים וְצַדְּקֵנוּ בַּמִּשְׁפָּט׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט: (בעשי״ת בא״י הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט:)

וְלַמַּלְשִׁינִים אַל תְּהִי תִקְוָה וְכָל עוֹשֵׂי רִשְׁעָה כְּרֶגַע יֹאבֵדוּ וְכֻלָּם מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ וְהַזֵּדִים מְהֵרָה תְעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר וּתְמַגֵּר וְתַכְנִיעַ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹבֵר אֹיְבִים וּמַכְנִיעַ זֵדִים:

עַל הַצַּדִּיקִים וְעַל הַחֲסִידִים וְעַל זִקְנֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְעַל פְּלֵטַת סוֹפְרֵיהֶם וְעַל גֵּרֵי הַצֶּדֶק וְעָלֵינוּ יֶהֱמוּ רַחֲמֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בֶּאֱמֶת וְשִׂים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם לְעוֹלָם וְלֹא נֵבוֹשׁ כִּי בְךָ בָּטָחְנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים:

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב וְתִשְׁכּוֹן בְּתוֹכָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ בִּנְיַן עוֹלָם וְכִסֵּא דָוִד מְהֵרָה לְתוֹכָהּ תָּכִין. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם:

אֶת צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תַצְמִיחַ וְקַרְנוֹ תָּרוּם בִּישׁוּעָתֶךָ כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל הַיּוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מַצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה:

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים אָתָּה וּמִלְּפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ רֵיקָם אַל תְּשִׁיבֵנוּ כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

(An ראש חדש und חול המועד wird eingeschaltet:)

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדּוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ. וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ. וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ. וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ. לִפְלֵטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם

לר״ח רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ | לפסח חַג הַמַּצּוֹת | לסוכות חַג הַסֻּכּוֹת

הַזֶּה. זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים. וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ. וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ. מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

(Am Chanukah und Purim: על הנסים)

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

(בעשי״ת וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ.)

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת־שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שָׁלוֹם רָב עַל־יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל־הַשָּׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ

אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ ·

(בעשי״ת בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם:)

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם· עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהִי רָצוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

Am Ausgang des Sabbath wird S. 304 fortgefahren; an Abenden der Wochentage, so wie am Ausgang der Feiertage zu Wochentagen folgt עלינו (S. 106).

כשמתפללין מעריב בזמנו נוהגים לומר אחר עלינו שלשה מזמורים אלו ·

כד לְדָוִד מִזְמוֹר· לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: כִּי הוּא עַל־יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ: מִי יַעֲלֶה בְהַר יְיָ וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ: נְקִי כַפַּיִם וּבַר לֵבָב אֲשֶׁר לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשׁוֹ וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה: יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁיו מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְיָ עִזּוּז וְגִבּוֹר יְיָ גִּבּוֹר מִלְחָמָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְיָ צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה:

ח לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית מִזְמוֹר לְדָוִד׃ יְיָ אֲדֹנֵינוּ מָה־
אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר תְּנָה הוֹדְךָ
עַל־הַשָּׁמָיִם׃ מִפִּי עוֹלְלִים וְיֹנְקִים יִסַּדְתָּ עֹז לְמַעַן צוֹרְרֶיךָ
לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם׃ כִּי־אֶרְאֶה שָׁמֶיךָ מַעֲשֵׂה
אֶצְבְּעֹתֶיךָ יָרֵחַ וְכוֹכָבִים אֲשֶׁר כּוֹנָנְתָּה׃ מָה־אֱנוֹשׁ כִּי־
תִזְכְּרֶנּוּ וּבֶן־אָדָם כִּי־תִפְקְדֶנּוּ׃ וַתְּחַסְּרֵהוּ מְּעַט מֵאֱלֹהִים
וְכָבוֹד וְהָדָר תְּעַטְּרֵהוּ׃ תַּמְשִׁילֵהוּ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ כֹּל שַׁתָּה
תַחַת־רַגְלָיו׃ צֹנֶה וַאֲלָפִים כֻּלָּם וְגַם בַּהֲמוֹת שָׂדָי׃ צִפּוֹר
שָׁמַיִם וּדְגֵי הַיָּם עֹבֵר אָרְחוֹת יַמִּים׃ יְיָ אֲדֹנֵינוּ מָה־אַדִּיר
שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ׃

כט מִזְמוֹר לְדָוִד הָבוּ לַייָ בְּנֵי אֵלִים הָבוּ לַייָ כָּבוֹד וָעֹז׃
הָבוּ לַייָ כְּבוֹד שְׁמוֹ הִשְׁתַּחֲווּ לַייָ בְּהַדְרַת־
קֹדֶשׁ׃ קוֹל יְיָ עַל־הַמָּיִם אֵל־הַכָּבוֹד הִרְעִים יְיָ עַל־מַיִם
רַבִּים׃ קוֹל־יְיָ בַּכֹּחַ קוֹל יְיָ בֶּהָדָר׃ קוֹל יְיָ שֹׁבֵר אֲרָזִים
וַיְשַׁבֵּר יְיָ אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן׃ וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ־עֵגֶל לְבָנוֹן
וְשִׂרְיוֹן כְּמוֹ בֶן־רְאֵמִים׃ קוֹל־יְיָ חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ׃ קוֹל
יְיָ יָחִיל מִדְבָּר יָחִיל יְיָ מִדְבַּר קָדֵשׁ׃ קוֹל יְיָ יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת
וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד׃ יְיָ לַמַּבּוּל יָשָׁב
וַיֵּשֶׁב יְיָ מֶלֶךְ לְעוֹלָם׃ יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ
בַשָּׁלוֹם׃

בימים שאומרים תחנון מוסיפים

בליל יום ב׳ מזמור זה:

כה לְדָוִד אֵלֶיךָ יְיָ נַפְשִׁי אֶשָּׂא: אֱלֹהַי בְּךָ בָטַחְתִּי אַל־אֵבוֹשָׁה אַל־יַעַלְצוּ אוֹיְבַי לִי: גַּם כָּל־קֹוֶיךָ לֹא יֵבֹשׁוּ יֵבֹשׁוּ הַבּוֹגְדִים רֵיקָם: דְּרָכֶיךָ יְיָ הוֹדִיעֵנִי אֹרְחוֹתֶיךָ לַמְּדֵנִי: הַדְרִיכֵנִי בַאֲמִתֶּךָ וְלַמְּדֵנִי כִּי־אַתָּה אֱלֹהֵי יִשְׁעִי אוֹתְךָ קִוִּיתִי כָּל־הַיּוֹם: זְכֹר־רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: חַטֹּאות נְעוּרַי וּפְשָׁעַי אַל־תִּזְכֹּר כְּחַסְדְּךָ זְכָר־לִי אַתָּה לְמַעַן טוּבְךָ יְיָ: טוֹב־וְיָשָׁר יְיָ עַל־כֵּן יוֹרֶה חַטָּאִים בַּדָּרֶךְ: יַדְרֵךְ עֲנָוִים בַּמִּשְׁפָּט וִילַמֵּד עֲנָוִים דַּרְכּוֹ: כָּל־אָרְחוֹת יְיָ חֶסֶד וֶאֱמֶת לְנֹצְרֵי בְרִיתוֹ וְעֵדֹתָיו: לְמַעַן שִׁמְךָ יְיָ וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנִי כִּי רַב־הוּא: מִי־זֶה הָאִישׁ יְרֵא יְיָ יוֹרֶנּוּ בְּדֶרֶךְ יִבְחָר: נַפְשׁוֹ בְּטוֹב תָּלִין וְזַרְעוֹ יִירַשׁ אָרֶץ: סוֹד יְיָ לִירֵאָיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעָם: עֵינַי תָּמִיד אֶל־יְיָ כִּי הוּא־יוֹצִיא מֵרֶשֶׁת רַגְלָי: פְּנֵה־אֵלַי וְחָנֵּנִי כִּי־יָחִיד וְעָנִי אָנִי: צָרוֹת לְבָבִי הִרְחִיבוּ מִמְּצוּקוֹתַי הוֹצִיאֵנִי: רְאֵה עָנְיִי וַעֲמָלִי וְשָׂא לְכָל־חַטֹּאותָי: רְאֵה־אוֹיְבַי כִּי־רָבּוּ וְשִׂנְאַת חָמָס שְׂנֵאוּנִי: שָׁמְרָה נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי אַל־אֵבוֹשׁ כִּי־חָסִיתִי בָךְ: תֹּם־וָיֹשֶׁר יִצְּרוּנִי כִּי קִוִּיתִיךָ: פְּדֵה אֱלֹהִים אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכֹּל צָרוֹתָיו:

בליל יום ג׳ מזמור זה.

לב לְדָוִד מַשְׂכִּיל אַשְׁרֵי נְשׂוּי־פֶּשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה: אַשְׁרֵי־אָדָם לֹא יַחְשֹׁב יְיָ לוֹ עָוֹן וְאֵין בְּרוּחוֹ רְמִיָּה: כִּי־הֶחֱרַשְׁתִּי בָּלוּ עֲצָמָי בְּשַׁאֲגָתִי כָּל־הַיּוֹם: כִּי יוֹמָם וָלַיְלָה תִּכְבַּד עָלַי יָדֶךָ נֶהְפַּךְ לְשַׁדִּי בְּחַרְבֹנֵי קַיִץ סֶלָה: חַטָּאתִי אוֹדִיעֲךָ וַעֲוֹנִי לֹא־כִסִּיתִי אָמַרְתִּי אוֹדֶה עֲלֵי פְשָׁעַי לַייָ וְאַתָּה נָשָׂאתָ עֲוֹן חַטָּאתִי סֶלָה: עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל־חָסִיד אֵלֶיךָ לְעֵת מְצֹא רַק לְשֵׁטֶף מַיִם רַבִּים אֵלָיו לֹא יַגִּיעוּ: אַתָּה סֵתֶר לִי מִצַּר תִּצְּרֵנִי רָנֵּי פַלֵּט תְּסוֹבְבֵנִי סֶלָה: אַשְׂכִּילְךָ וְאוֹרְךָ בְּדֶרֶךְ־זוּ תֵלֵךְ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינִי: אַל־תִּהְיוּ כְּסוּס כְּפֶרֶד אֵין הָבִין בְּמֶתֶג־וָרֶסֶן עֶדְיוֹ לִבְלוֹם בַּל קְרוֹב אֵלֶיךָ: רַבִּים מַכְאוֹבִים לָרָשָׁע וְהַבּוֹטֵחַ בַּייָ חֶסֶד יְסוֹבְבֶנּוּ: שִׂמְחוּ בַייָ וְגִילוּ צַדִּיקִים וְהַרְנִינוּ כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב:

בליל יום ד׳ אומרים מזמור זה:

לח מִזְמוֹר לְדָוִד לְהַזְכִּיר: יְיָ אַל־בְּקֶצְפְּךָ תוֹכִיחֵנִי וּבַחֲמָתְךָ תְיַסְּרֵנִי.
כִּי־חִצֶּיךָ נִחֲתוּ בִי וַתִּנְחַת עָלַי יָדֶךָ: אֵין־מְתֹם בִּבְשָׂרִי
מִפְּנֵי זַעְמֶךָ אֵין־שָׁלוֹם בַּעֲצָמַי מִפְּנֵי חַטָּאתִי: כִּי עֲוֹנֹתַי עָבְרוּ רֹאשִׁי
כְּמַשָּׂא כָבֵד יִכְבְּדוּ מִמֶּנִּי: הִבְאִישׁוּ נָמַקּוּ חַבּוּרֹתָי מִפְּנֵי אִוַּלְתִּי: נַעֲוֵיתִי
שַׁחֹתִי עַד־מְאֹד כָּל־הַיּוֹם קֹדֵר הִלָּכְתִּי: כִּי־כְסָלַי מָלְאוּ נִקְלֶה וְאֵין
מְתֹם בִּבְשָׂרִי: נְפוּגוֹתִי וְנִדְכֵּיתִי עַד־מְאֹד שָׁאַגְתִּי מִנַּהֲמַת לִבִּי: אֲדֹנָי
נֶגְדְּךָ כָל־תַּאֲוָתִי וְאַנְחָתִי מִמְּךָ לֹא־נִסְתָּרָה: לִבִּי סְחַרְחַר עֲזָבַנִי כֹחִי
וְאוֹר־עֵינַי גַּם־הֵם אֵין אִתִּי: אֹהֲבַי וְרֵעַי מִנֶּגֶד נִגְעִי יַעֲמֹדוּ וּקְרוֹבַי
מֵרָחֹק עָמָדוּ: וַיְנַקְשׁוּ מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי וְדֹרְשֵׁי רָעָתִי דִּבְּרוּ הַוּוֹת וּמִרְמוֹת
כָּל־הַיּוֹם יֶהְגּוּ: וַאֲנִי כְחֵרֵשׁ לֹא אֶשְׁמָע וּכְאִלֵּם לֹא יִפְתַּח־פִּיו: וָאֱהִי
כְּאִישׁ אֲשֶׁר לֹא־שֹׁמֵעַ וְאֵין בְּפִיו תּוֹכָחוֹת: כִּי לְךָ יְיָ הוֹחָלְתִּי אַתָּה
תַעֲנֶה אֲדֹנָי אֱלֹהָי: כִּי־אָמַרְתִּי פֶּן־יִשְׂמְחוּ־לִי בְּמוֹט רַגְלִי עָלַי הִגְדִּילוּ:
כִּי־אֲנִי לְצֶלַע נָכוֹן וּמַכְאוֹבִי נֶגְדִּי תָמִיד: כִּי־עֲוֹנִי אַגִּיד אֶדְאַג מֵחַטָּאתִי:
וְאֹיְבַי חַיִּים עָצֵמוּ וְרַבּוּ שֹׂנְאַי שָׁקֶר: וּמְשַׁלְּמֵי רָעָה תַּחַת טוֹבָה יִשְׂטְנוּנִי
תַּחַת רָדְפִי טוֹב: אַל־תַּעַזְבֵנִי יְיָ אֱלֹהַי אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי: חוּשָׁה לְעֶזְרָתִי
אֲדֹנָי תְּשׁוּעָתִי:

בליל יום ה׳ אומרים מזמור זה:

נא לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: בְּבוֹא־אֵלָיו נָתָן הַנָּבִיא כַּאֲשֶׁר־בָּא
אֶל־בַּת־שָׁבַע: חָנֵּנִי אֱלֹהִים כְּחַסְדֶּךָ כְּרֹב רַחֲמֶיךָ מְחֵה
פְשָׁעָי: הֶרֶב כַּבְּסֵנִי מֵעֲוֹנִי וּמֵחַטָּאתִי טַהֲרֵנִי: כִּי־פְשָׁעַי אֲנִי אֵדָע
וְחַטָּאתִי נֶגְדִּי תָמִיד: לְךָ לְבַדְּךָ חָטָאתִי וְהָרַע בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי לְמַעַן
תִּצְדַּק בְּדָבְרֶךָ תִּזְכֶּה בְשָׁפְטֶךָ: הֵן־בְּעָווֹן חוֹלָלְתִּי וּבְחֵטְא יֶחֱמַתְנִי אִמִּי:
הֵן־אֱמֶת חָפַצְתָּ בַטֻּחוֹת וּבְסָתֻם חָכְמָה תוֹדִיעֵנִי: תְּחַטְּאֵנִי בְאֵזוֹב
וְאֶטְהָר תְּכַבְּסֵנִי וּמִשֶּׁלֶג אַלְבִּין: תַּשְׁמִיעֵנִי שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה תָּגֵלְנָה עֲצָמוֹת
דִּכִּיתָ: הַסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵחֲטָאָי וְכָל־עֲוֹנֹתַי מְחֵה: לֵב טָהוֹר בְּרָא־לִי
אֱלֹהִים וְרוּחַ נָכוֹן חַדֵּשׁ בְּקִרְבִּי: אַל־תַּשְׁלִיכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קָדְשְׁךָ

אַל־תִּקַּח מִמֶּנִּי: הָשִׁיבָה לִּי שְׂשׂוֹן יִשְׁעֶךָ וְרוּחַ נְדִיבָה תִסְמְכֵנִי: אֲלַמְּדָה
פֹשְׁעִים דְּרָכֶיךָ וְחַטָּאִים אֵלֶיךָ יָשׁוּבוּ: הַצִּילֵנִי מִדָּמִים אֱלֹהִים אֱלֹהֵי
תְּשׁוּעָתִי תְּרַנֵּן לְשׁוֹנִי צִדְקָתֶךָ: אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:
כִּי לֹא־תַחְפֹּץ זֶבַח וְאֶתֵּנָה עוֹלָה לֹא תִרְצֶה: זִבְחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה
לֵב־נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה: הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת־צִיּוֹן תִּבְנֶה
חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָםִ: אָז תַּחְפֹּץ זִבְחֵי־צֶדֶק עוֹלָה וְכָלִיל אָז יַעֲלוּ עַל־מִזְבַּחֲךָ
פָרִים:

בליל יום ו׳ אומרים מזמור זה.

פו תְּפִלָּה לְדָוִד הַטֵּה־יְיָ אָזְנְךָ עֲנֵנִי כִּי־עָנִי וְאֶבְיוֹן אָנִי: שָׁמְרָה נַפְשִׁי
כִּי חָסִיד אָנִי הוֹשַׁע עַבְדְּךָ אַתָּה אֱלֹהַי הַבּוֹטֵחַ אֵלֶיךָ: חָנֵּנִי אֲדֹנָי
כִּי־אֵלֶיךָ אֶקְרָא כָּל־הַיּוֹם: שַׂמֵּחַ נֶפֶשׁ עַבְדֶּךָ כִּי אֵלֶיךָ אֲדֹנָי נַפְשִׁי
אֶשָּׂא: כִּי־אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קֹרְאֶיךָ: הַאֲזִינָה יְיָ
תְּפִלָּתִי וְהַקְשִׁיבָה בְּקוֹל תַּחֲנוּנוֹתָי: בְּיוֹם צָרָתִי אֶקְרָאֶךָּ כִּי תַעֲנֵנִי:
אֵין־כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים אֲדֹנָי וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ: כָּל־גּוֹיִם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ יָבוֹאוּ
וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי וִיכַבְּדוּ לִשְׁמֶךָ: כִּי גָדוֹל אַתָּה וְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת אַתָּה
אֱלֹהִים לְבַדֶּךָ: הוֹרֵנִי יְיָ דַּרְכֶּךָ אֲהַלֵּךְ בַּאֲמִתֶּךָ יַחֵד לְבָבִי לְיִרְאָה
שְׁמֶךָ: אוֹדְךָ אֲדֹנָי אֱלֹהַי בְּכָל־לְבָבִי וַאֲכַבְּדָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם: כִּי־חַסְדְּךָ
גָּדוֹל עָלָי וְהִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִשְּׁאוֹל תַּחְתִּיָּה: אֱלֹהִים זֵדִים קָמוּ עָלַי וַעֲדַת
עָרִיצִים בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי וְלֹא שָׂמוּךָ לְנֶגְדָּם: וְאַתָּה אֲדֹנָי אֵל־רַחוּם וְחַנּוּן
אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת: פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי תְּנָה־עֻזְּךָ לְעַבְדֶּךָ וְהוֹשִׁיעָה
לְבֶן־אֲמָתֶךָ: עֲשֵׂה־עִמִּי אוֹת לְטוֹבָה וְיִרְאוּ שֹׂנְאַי וְיֵבֹשׁוּ כִּי־אַתָּה יְיָ
עֲזַרְתַּנִי וְנִחַמְתָּנִי:

(Die beiden folgenden, für den Sabbath-Ausgang bestimmten Stücke ויהי נועם und ואתה קדוש fallen aus, wenn auf einen der sechs Werktage der beginnenden Woche ein Festtag trifft; am Vorabend des neunten Ab fallen die Stücke ויהי נועם und ויתן לך aus.)

(Die Uebersetzung von ויהי נועם S. 27, die von ואתה קדוש S. 102.)

וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה
עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

(צא) יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן: אֹמַר לַיהֹוָה
מַחְסִי וּמְצוּדָתִי אֱלֹהַי אֶבְטַח־בּוֹ: כִּי הוּא יַצִּילְךָ
מִפַּח יָקוּשׁ מִדֶּבֶר הַוּוֹת: בְּאֶבְרָתוֹ יָסֶךְ לָךְ וְתַחַת כְּנָפָיו
תֶּחְסֶה צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ: לֹא תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה מֵחֵץ
יָעוּף יוֹמָם: מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם:
יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ: רַק
בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: כִּי־אַתָּה יְהֹוָה
מַחְסִי עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ: לֹא־תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה וְנֶגַע
לֹא־יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ: כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה־לָּךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל־
דְּרָכֶיךָ: עַל־כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ פֶּן־תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ: עַל
שַׁחַל וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין: כִּי בִי חָשַׁק
וַאֲפַלְּטֵהוּ אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי־יָדַע שְׁמִי: יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֵהוּ עִמּוֹ
אָנֹכִי בְצָרָה אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ: אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ
וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי: ארך ימים וכו׳:

וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל: וְקָרָא זֶה אֶל־
זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא
כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: וּמְקַבְּלִין דֵּין מִן דֵּין וְאָמְרִין קַדִּישׁ
בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא עִלָּאָה בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ קַדִּישׁ עַל אַרְעָא
עוֹבַד גְּבוּרְתֵּהּ קַדִּישׁ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יְיָ צְבָאוֹת
מַלְיָא כָל אַרְעָא זִיו יְקָרֵהּ: וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ וָאֶשְׁמַע
אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:
וּנְטָלַתְנִי רוּחָא וְשִׁמְעֵית בַּתְרַי קָל זִיעַ סַגִּיא דִּמְשַׁבְּחִין
וְאָמְרִין: בְּרִיךְ יְקָרָא דַיְיָ מֵאֲתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ:

יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: יְיָ מַלְכוּתֵהּ קָאֵם לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: יְיָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ שָׁמְרָה זֹּאת לְעוֹלָם לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ: כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קֹרְאֶיךָ: צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת: תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם: בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם יַעֲמָס־לָנוּ הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם. לְמַעַן לֹא נִיגַע לָרִיק וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁנִּשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה וְנִזְכֶּה וְנִחְיֶה וְנִרְאֶה וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה לִשְׁנֵי יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם יְיָ אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ: בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּייָ וְהָיָה יְיָ מִבְטַחוֹ: בִּטְחוּ בַייָ עֲדֵי עַד כִּי בְּיָהּ יְיָ צוּר עוֹלָמִים: וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ כִּי לֹא עָזַבְתָּ דֹרְשֶׁיךָ יְיָ: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

קדיש תתקבל·

בימי הספירה סופרים קודם ויתן לך תיכף אחר קדיש· וכן בחנוכה מדליקין קודם ויתן לך·

וְיִתֶּן־לְךָ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֹב דָּגָן וְתִירשׁ: יַעַבְדוּךָ עַמִּים וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ לְאֻמִּים הֱוֵה גְבִיר לְאַחֶיךָ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ בְּנֵי אִמֶּךָ אֹרְרֶיךָ אָרוּר וּמְבָרְכֶיךָ בָּרוּךְ: וְאֵל שַׁדַּי יְבָרֵךְ אֹתְךָ וְיַפְרְךָ וְיַרְבֶּךָ וְהָיִיתָ לִקְהַל עַמִּים: וְיִתֶּן־לְךָ אֶת־בִּרְכַּת אַבְרָהָם לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אִתָּךְ לְרִשְׁתְּךָ אֶת־אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ אֲשֶׁר־נָתַן אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם: מֵאֵל אָבִיךָ וְיַעְזְרֶךָּ וְאֵת שַׁדַּי וִיבָרְכֶךָּ בִּרְכֹת שָׁמַיִם מֵעָל בִּרְכֹת תְּהוֹם רֹבֶצֶת תָּחַת בִּרְכֹת שָׁדַיִם וָרָחַם: בִּרְכֹת אָבִיךָ גָּבְרוּ עַל־בִּרְכֹת הוֹרַי עַד־תַּאֲוַת גִּבְעֹת עוֹלָם תִּהְיֶיןָ לְרֹאשׁ יוֹסֵף וּלְקָדְקֹד נְזִיר אֶחָיו: וַאֲהֵבְךָ וּבֵרַכְךָ וְהִרְבֶּךָ וּבֵרַךְ פְּרִי־בִטְנְךָ וּפְרִי־אַדְמָתֶךָ דְּגָנְךָ וְתִירשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ שְׁגַר־אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרֹת צֹאנֶךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לָתֶת לָךְ: בָּרוּךְ תִּהְיֶה מִכָּל־הָעַמִּים לֹא־יִהְיֶה בְךָ עָקָר וַעֲקָרָה וּבִבְהֶמְתֶּךָ: וְהֵסִיר יְיָ מִמְּךָ כָּל־חֹלִי וְכָל־מַדְוֵי מִצְרַיִם הָרָעִים אֲשֶׁר יָדַעְתָּ לֹא יְשִׂימָם בָּךְ וּנְתָנָם בְּכָל־שֹׂנְאֶיךָ:

(In Aschkenas wird das Stück המלאך ausgelassen.)

הַמַּלְאָךְ הַגֹּאֵל אֹתִי מִכָּל־רָע יְבָרֵךְ אֶת־הַנְּעָרִים וְיִקָּרֵא בָהֶם שְׁמִי וְשֵׁם אֲבֹתַי אַבְרָהָם וְיִצְחָק וְיִדְגּוּ לָרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ: יְיָ אֱלֹהֵיכֶם הִרְבָּה אֶתְכֶם וְהִנְּכֶם הַיּוֹם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב: יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵכֶם יֹסֵף עֲלֵיכֶם כָּכֶם אֶלֶף פְּעָמִים וִיבָרֵךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם:

בָּרוּךְ אַתָּה בָּעִיר וּבָרוּךְ אַתָּה בַּשָּׂדֶה: בָּרוּךְ אַתָּה בְּבֹאֶךָ וּבָרוּךְ אַתָּה בְּצֵאתֶךָ: בָּרוּךְ טַנְאֲךָ

ויתן Und Gott gebe dir vom Thau des Himmels und das Fette der Erde und Fülle von Korn und Most. Dienen werden dir die Völker und sich beugen dir Stämme, sei Herrscher ob deinen Brüdern und es beugen sich dir die Söhne deiner Mutter; die dir fluchen, seien verflucht, und die dich segnen, gesegnet! — Und Gott der Allmächtige wird dich segnen und dich fruchtbar machen und dich mehren, daß du werdest zu einer Versammlung Völker, und Er wird dir geben den Segen Abrahams dir und deinem Saamen mit dir, daß du besitzest das Land deines Aufenthaltes, das Gott gegeben dem Abraham. — Von dem Gotte deines Vaters, der wird dir beistehen, vom Allmächtigen, der wird dich segnen mit Segnungen des Himmels von oben, mit Segnungen der Tiefe, die darunter lagert, mit Segnungen der Brüste und des Schoßes. Mit Segnungen deines Vaters — sie übersteigen die Segnungen meiner Zeuger, bis zum Streben der ewigen Hügel —, sie kommen auf das Haupt Josefs, und auf den Scheitel des Gekrönten seiner Brüder. — Und Er wird dich lieben und dich segnen und dich mehren, und segnen deine Leibesfrucht, und die Frucht deines Erdbodens, dein Getreide und dein Most, und dein Oel, das Geworfene deiner Rinder und die Zucht deiner Schaafe, auf dem Erdboden, den Er geschworen deinen Vätern, dir zu geben. Gesegnet wirst du sein vor allen Völkern; nicht wird unter dir sein ein Unfruchtbarer und eine Unfruchtbare, noch unter deinem Viehe. Und der Ewige wird von dir thun alle Krankheit, und all' die bösen Seuchen Mizrajims, die du kennst, Er wird sie nicht auf dich legen und sie bringen auf all' dein Hasser. —

(In Aschkenas wird dies Stück ausgelassen.)

המלאך Der Engel, der mich erlöset hat aus allem Uebel, segne die Knaben, und genannt werde an ihnen mein Name und der Name meiner Väter Abraham und Jizchak und sie mögen sich mehren zu Menge im Lande. — Der Ewige, euer Gott, hat euch gemehret, und siehe, ihr seid heute wie die Sterne des Himmels an Menge. Der Ewige, der Gott eurer Väter, möge hinzuthun zu euch, so viel ihr seid, tausendfach und euch segnen, wie Er euch zugesagt.

ברוך Gesegnet bist du in der Stadt und gesegnet auf dem Felde. Gesegnet du bei deiner Ankunft und bei deinem Ausgange. Gesegnet dein Korb und dein Backtrog. Gesegnet deine

וּמִשְׁאַרְתֶּךָ: בָּרוּךְ פְּרִי־בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתְךָ וּפְרִי בְהֶמְתֶּךָ שְׁגַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרוֹת צֹאנֶךָ: יְצַו יְיָ אִתְּךָ אֶת־הַבְּרָכָה בַּאֲסָמֶיךָ וּבְכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ וּבֵרַכְךָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר־יְיָ אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ: יִפְתַּח יְיָ לְךָ אֶת־אוֹצָרוֹ הַטּוֹב אֶת־הַשָּׁמַיִם לָתֵת מְטַר־אַרְצְךָ בְּעִתּוֹ וּלְבָרֵךְ אֵת כָּל־מַעֲשֵׂה יָדֶךָ וְהִלְוִיתָ גּוֹיִם רַבִּים וְאַתָּה לֹא־תִלְוֶה: כִּי־יְיָ אֱלֹהֶיךָ בֵּרַכְךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לָךְ וְהַעֲבַטְתָּ גּוֹיִם רַבִּים וְאַתָּה לֹא תַעֲבֹט וּמָשַׁלְתָּ בְּגוֹיִם רַבִּים וּבְךָ לֹא יִמְשֹׁלוּ: אַשְׁרֶיךָ יִשְׂרָאֵל מִי כָמוֹךָ עַם נוֹשַׁע בַּיְיָ מָגֵן עֶזְרֶךָ וַאֲשֶׁר־חֶרֶב גַּאֲוָתֶךָ וְיִכָּחֲשׁוּ אֹיְבֶיךָ לָךְ וְאַתָּה עַל־בָּמוֹתֵימוֹ תִדְרֹךְ:

(In Aschkenas wird das Stück מחיתי ausgelassen.)

מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ: רָנּוּ שָׁמַיִם כִּי־עָשָׂה יְיָ הָרִיעוּ תַּחְתִּיּוֹת אָרֶץ פִּצְחוּ הָרִים רִנָּה יַעַר וְכָל־עֵץ בּוֹ כִּי־גָאַל יְיָ יַעֲקֹב וּבְיִשְׂרָאֵל יִתְפָּאָר: גֹּאֲלֵנוּ יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:

יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע בַּייָ תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים לֹא־תֵבֹשׁוּ וְלֹא תִכָּלְמוּ עַד־עוֹלְמֵי עַד: וַאֲכַלְתֶּם אָכוֹל וְשָׂבוֹעַ וְהִלַּלְתֶּם אֶת־שֵׁם יְיָ אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר עָשָׂה עִמָּכֶם לְהַפְלִיא וְלֹא־יֵבֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם: וִידַעְתֶּם כִּי בְקֶרֶב יִשְׂרָאֵל אָנִי וַאֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם וְאֵין עוֹד וְלֹא־יֵבֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם: כִּי־בְשִׂמְחָה תֵצֵאוּ וּבְשָׁלוֹם תּוּבָלוּן הֶהָרִים וְהַגְּבָעוֹת יִפְצְחוּ לִפְנֵיכֶם רִנָּה וְכָל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה יִמְחֲאוּ־כָף: הִנֵּה אֵל יְשׁוּעָתִי אֶבְטַח וְלֹא אֶפְחָד כִּי עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ יְיָ וַיְהִי־לִי

Leibesfrucht und die Frucht deines Erdbodens, und die Frucht deines Viehes, das Geworfene deiner Rinder und die Zucht deiner Schafe. Der Ewige wird zu dir entbieten den Segen in deine Speicher und in alles Geschäft deiner Hand, und wird dich segnen in dem Lande, das der Ewige, dein Gott, dir giebt. Aufthun wird dir der Ewige seinen guten Schatz, den Himmel, daß Er deinem Lande Regen giebt zur rechten Zeit und segnet all' dein Händewerk, und du wirst vielen Völkern leihen, dir aber nicht entlehnen. Denn der Ewige, dein Gott, hat dich gesegnet, wie er dir verheißen, daß du vielen Völkern auf Pfand leihen wirst, du selbst aber nichts entlehnen, und über viele Völker herrschen wirst, sie aber nicht herrschen über dich. — Heil dir, Jisrael, wer ist dir gleich? Volk, siegend durch den Ewigen, deines Heiles Schild und welcher Schwert deines Ruhmes ist; schmeicheln müssen deine Feinde dir; du aber, du schreitest einher auf ihren Höhen.

(In Aschkenas wird dies Stück ausgelassen.)

מחיתי Ich habe gelöscht, wie Dunst, deine Missethaten, und wie ein Gewölk deine Sünden; kehre zurück zu mir, denn Ich habe dich erlöst. Jauchzet, ihr Himmel, denn der Ewige hat es vollbracht; jubelt, ihr Gründe der Erde, brechet aus, ihr Berge, in Jauchzen, Wald und alles Holz darin; denn der Ewige hat Jaakob erlöst und an Jisrael verherrlicht er sich. Unser Erlöser — Ewiger der Heerschaaren ist sein Name, Heiliger Jisraels

ישראל Jisrael wird gerettet durch den Ewigen, mit ewiger Rettung; ihr werdet nicht beschämt, und nicht zu schanden bis in alle Ewigkeit. Und ihr werdet essen, und satt werden, und preisen den Namen des Ewigen, eures Gottes, der an euch Wunderbares gethan, und mein Volk soll in Ewigkeit nicht zu schanden werden. Und ihr werdet erkennen, daß Ich in Jisraels Mitte bin, und daß Ich der Ewige, euer Gott, bin, und Keiner sonst, und mein Volk soll in Ewigkeit nicht zu schanden werden. — Denn in Freuden werdet ihr ausziehen, und in Frieden geleitet werden. Die Berge und die Hügel werden vor euch in Jubel ausbrechen, und all' die Bäume des Feldes in die Hände schlagen. — Siehe, der Herr ist mein Heil, ich bin getrost, zage nicht, denn mein Sieg und mein Sang ist Jah, der Ewige, Er war mein Heil. Und ihr werdet Wasser schöpfen mit Wonne aus den Quellen des Heils. Und ihr werdet sprechen an jenem

לִישׁוּעָה: וּשְׁאַבְתֶּם־מַיִם בְּשָׂשׂוֹן מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה: וַאֲמַרְתֶּם בַּיּוֹם הַהוּא הוֹדוּ לַיְיָ קִרְאוּ בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילֹתָיו הַזְכִּירוּ כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ: זַמְּרוּ יְיָ כִּי גֵאוּת עָשָׂה מוּדַעַת זֹאת בְּכָל־הָאָרֶץ: צַהֲלִי וָרֹנִּי יוֹשֶׁבֶת צִיּוֹן כִּי־גָדוֹל בְּקִרְבֵּךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה קִוִּינוּ לוֹ וְיוֹשִׁיעֵנוּ זֶה יְיָ קִוִּינוּ לוֹ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ:

(In Aschkenas wird das Stück בית ausgelassen.)

בֵּית יַעֲקֹב לְכוּ וְנֵלְכָה בְּאוֹר יְיָ: וְהָיָה אֱמוּנַת עִתֶּיךָ חֹסֶן יְשׁוּעֹת חָכְמַת וָדָעַת יִרְאַת יְיָ הִיא אוֹצָרוֹ: וַיְהִי דָוִד לְכָל־דְּרָכָו מַשְׂכִּיל וַיְיָ עִמּוֹ: פָּדָה בְשָׁלוֹם נַפְשִׁי מִקְּרָב־לִי כִּי־בְרַבִּים הָיוּ עִמָּדִי: וַיֹּאמֶר הָעָם אֶל־שָׁאוּל הֲיוֹנָתָן יָמוּת אֲשֶׁר עָשָׂה הַיְשׁוּעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל חָלִילָה חַי־יְיָ אִם־יִפֹּל מִשַּׂעֲרַת רֹאשׁוֹ אַרְצָה כִּי־עִם־אֱלֹהִים עָשָׂה הַיּוֹם הַזֶּה וַיִּפְדּוּ הָעָם אֶת־יוֹנָתָן וְלֹא־מֵת: וּפְדוּיֵי יְיָ יְשֻׁבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל־רֹאשָׁם שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ וְנָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה: הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה: וְלֹא־אָבָה יְיָ אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹעַ אֶל־בִּלְעָם וַיַּהֲפֹךְ יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְּךָ אֶת־הַקְּלָלָה לִבְרָכָה כִּי אֲהֵבְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ: אָז תִּשְׂמַח בְּתוּלָה בְּמָחוֹל וּבַחֻרִים וּזְקֵנִים יַחְדָּו וְהָפַכְתִּי אֶבְלָם לְשָׂשׂוֹן וְנִחַמְתִּים וְשִׂמַּחְתִּים מִיגוֹנָם:

בּוֹרֵא נִיב שְׂפָתָיִם שָׁלוֹם שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְיָ וּרְפָאתִיו: וְרוּחַ לָבְשָׁה אֶת־עֲמָשַׂי רֹאשׁ הַשָּׁלִישִׁים לְךָ דָוִיד וְעִמְּךָ בֶן־יִשַׁי שָׁלוֹם שָׁלוֹם לְךָ וְשָׁלוֹם

Tage: Dank singet dem Herrn, rufet an seinen Namen, machet kund unter den Völkern seine Wunderthaten, lobsinget, denn erhaben ist Er. Saitenspielet dem Ewigen, denn Herrliches hat Er gethan. Kund geworden ist dies auf der ganzen Erde. Juble und jauchze, Bewohnerin Zijon's; denn groß ist in deiner Mitten der Heilige Jisraels. Und sprechen wird man an jenem Tage: Siehe da, unser Gott, auf den wir gehofft, daß Er uns helfe; der Ewige ist es, auf den wir hoffen! Lasset uns jubeln und froh sein ob seiner Hülfe! —

(In Aschkenas wird das Stück ausgelassen.)

בית Haus Jaakob's, auf, und lasset uns wandeln im Lichte des Ewigen. — Und es ist die Sicherheit deines Geschickes, die Dauer des Heils, Weisheit und Erkenntniß; die Furcht des Ewigen, das ist sein Schatz. — Und Dawid war glücklich bei allen seinen Wegen und der Ewige war mit ihm. — Er erlöst in Frieden meine Seele aus dem Andrang gegen mich; denn in Menge waren sie um mich her. — Da sprach das Volk zu Schaul: Soll Jonathan sterben, der diesen großen Sieg Jisrael geschafft? Fern sei es! So wahr der Ewige lebt, nicht fallen darf von dem Haar seines Hauptes eins zur Erde! denn mit Gott hat er es diesen Tag gethan. Und das Volk sprach Jonathan los und er starb nicht. — Und die Befreiten des Ewigen kehren zurück, und kommen nach Zijon mit Jubel, und ewige Lust ist auf ihrem Haupte. Wonne und Lust treffen sie an, es entfleucht Kummer und Schmerz. — Da wandtest Du meine Klagen in Reigentanz, lös'test meinen Sack und gürtetest mich mit Freude. — Aber der Ewige willigte nicht dem Bileam Gehör zu geben, und es wandelte dir der Ewige, dein Gott, den Fluch in Segen, weil dich der Ewige, dein Gott, lieb hatte. — Dann freut sich die Jungfrau in Reigentanz, und Jünglinge und Alte zumal, und Ich wandle ihre Trauer in Wonne, und tröste sie und erfreue sie nach ihrem Kummer. —

בורא Schaffend der Lippen Frucht: Friede, Friede dem Fernen, wie dem Nahen! — spricht der Ewige, und Ich heil' es. Da bekleidete der Geist den Amasai, Obersten der Anführer: dein (sind wir) Dawid, und mit dir, Sohn Jischai, Friede

לְעֹזְרֶךָ כִּי עֲזָרְךָ אֱלֹהֶיךָ וַיְקַבְּלֵם דָּוִיד וַיִּתְּנֵם בְּרָאשֵׁי הַגְּדוּד: וַאֲמַרְתֶּם כֹּה לֶחָי וְאַתָּה שָׁלוֹם וּבֵיתְךָ שָׁלוֹם וְכֹל אֲשֶׁר־לְךָ שָׁלוֹם: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

(In Aschkenas wird das Stück אמר ausgelassen.)

אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן בְּכָל־מָקוֹם שֶׁאַתָּה מוֹצֵא גְּדֻלָּתוֹ שֶׁל־הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שָׁם אַתָּה מוֹצֵא עַנְוְתָנוּתוֹ. דָּבָר זֶה כָּתוּב בַּתּוֹרָה. וְשָׁנוּי בַּנְּבִיאִים. וּמְשֻׁלָּשׁ בַּכְּתוּבִים: כָּתוּב בַּתּוֹרָה כִּי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים הָאֵל הַגָּדֹל הַגִּבֹּר וְהַנּוֹרָא אֲשֶׁר לֹא־יִשָּׂא פָנִים וְלֹא־יִקַּח שֹׁחַד: וּכְתִיב בַּתְרֵהּ עֹשֶׂה מִשְׁפַּט יָתוֹם וְאַלְמָנָה וְאֹהֵב גֵּר לָתֶת לוֹ לֶחֶם וְשִׂמְלָה: שָׁנוּי בַּנְּבִיאִים דִּכְתִיב כִּי כֹה אָמַר רָם וְנִשָּׂא שֹׁכֵן עַד וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ אֶשְׁכּוֹן וְאֶת־דַּכָּא וּשְׁפַל רוּחַ לְהַחֲיוֹת רוּחַ שְׁפָלִים וּלְהַחֲיוֹת לֵב נִדְכָּאִים: מְשֻׁלָּשׁ בַּכְּתוּבִים דִּכְתִיב שִׁירוּ לֵאלֹהִים זַמְּרוּ שְׁמוֹ סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו: וּכְתִיב בַּתְרֵהּ אֲבִי יְתוֹמִים וְדַיַּן אַלְמָנוֹת אֱלֹהִים בִּמְעוֹן קָדְשׁוֹ: יְהִי יְיָ אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־אֲבֹתֵינוּ אַל־יַעַזְבֵנוּ וְאַל־יִטְּשֵׁנוּ: וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיְיָ אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם: כִּי־נִחַם יְיָ צִיּוֹן נִחַם כָּל־חָרְבֹתֶיהָ וַיָּשֶׂם מִדְבָּרָהּ כְּעֵדֶן וְעַרְבָתָהּ כְּגַן־יְיָ שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יִמָּצֵא בָהּ תּוֹדָה וְקוֹל זִמְרָה: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

קכח שִׁיר הַמַּעֲלוֹת. אַשְׁרֵי כָּל־יְרֵא יְיָ הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו: יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ: אֶשְׁתְּךָ כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ בָּנֶיךָ

Friede dir und Friede deinen Bundesgenossen, denn dein Gott steht dir bei! Und David nahm sie auf und stellte sie an die Spitze der Schaar. Und sprechet: So (gehe es) für's Leben, und du mögest wohl sein und dein Haus wohl sein und alles, was dein, wohl sein. — Der Ewige giebt Macht seinem Volke, der Ewige segnet sein Volk mit Frieden.

(In Aschkenas wird dies Stück ausgelassen.

אמר R. Jochanan sagte: Ueberall, wo in der Schrift von der Allmacht Gottes gesprochen wird, da ist auch von seiner milden Waltung die Rede. So in der Thorah, so in den Propheten, so in den heiligen Schriften. In der Thorah heißt es: „Denn der Ewige, euer Gott, ist ein Gott der Götter und ein Herr der Herren, der große, starke und furchtbare Gott, der kein Ansehn achtet und keine Bestechung nimmt." Und gleich darauf: „Der Recht der Waise und der Wittwe schafft, und den Fremdling liebt, ihm Brod und Kleidung zu geben." — In den Propheten: „Denn also spricht der Hohe und Erhabene, der Ewigthronende, Heiliger ist sein Name: Hoch und heilig throne Ich, — und bei dem Zerschlagenen und bei dem, der gebeugten Gemüthes ist, zu beleben den Muth der Gebeugten, und zu beleben das Herz der Niedergeschlagenen." In den heiligen Schriften: „Singet Gott, saitenspielet seinem Namen, machet Bahn dem auf Wolken Einherziehenden; in Jah (erschallt) sein Name, und frohlocket vor ihm." Und gleich darauf: „Vater der Waisen und Richter der Wittwen ist Gott in seiner heiligen Wohnung." — Es sei der Ewige, unser Gott, mit uns, so wie er mit unsern Vätern gewesen, Er verlasse uns nicht und gebe uns nicht auf. — Ihr aber, die ihr an dem Ewigen, eurem Gotte, hanget, seiet alle heute am Leben. — Ja, getröstet hat der Ewige Zijon, getröstet all' seine Trümmer, und macht seine Wüste einem Eden gleich, und seine Verödung gleich einem Garten des Ewigen. Wonne und Freude trifft man darin, Danklied und Stimme des Jubels. Der Ewige begehrt um seiner Gnade willen, daß groß werde die Lehre und herrlich.

שיר (Ps. 128.) Stufenlied. Heil dem, der den Ewigen fürchtet, der in seinen Wegen wandelt. Wenn du deiner Hände Arbeit genießest, Heil dir, und gut ist es dir. Dein Weib wie ein blühender Weinstock an den Seiten deines Hauses; deine Söhne wie Zweige des Oelbaumes rings um deinen Tisch. Sieh, so wird gesegnet der Mann, der den Ewigen fürchtet. Es segne dich der Ewige von Zijon aus und schaue das Gute Jeruschalajim's alle deine Lebenstage. Und du mögest sehen Kinder deiner Kinder. Frieden über Israel!

כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ: הִנֵּה כִי־כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר יְרֵא יְיָ: יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלָיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ: וּרְאֵה־בָנִים לְבָנֶיךָ שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל: עלינו. ק״י.

סדר הבדלה.

הִנֵּה אֵל יְשׁוּעָתִי אֶבְטַח וְלֹא אֶפְחָד כִּי עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ יְיָ וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה: וּשְׁאַבְתֶּם מַיִם בְּשָׂשׂוֹן מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה: לַייָ הַיְשׁוּעָה עַל־עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה: יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: לַיְּהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה וְשָׂשׂוֹן וִיקָר: כֵּן תִּהְיֶה לָּנוּ. כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מִינֵי בְשָׂמִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל:

זמירות למוצאי שבת.

חתום שם המחבר יצחק הקטן.

הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל. חַטֹּאתֵינוּ יִמְחוֹל. זַרְעֵנוּ וְכַסְפֵּנוּ יַרְבֶּה כַּחוֹל. וְכַכּוֹכָבִים בַּלָּיְלָה:

יום פנה כצל תמר· אקרא לאל עלי גמר· אמר שומר·
אתא בקר וגם־לילה: צדקתך כהר תבור· על חטאי
עבור תעבור· כיום אתמול כי־יעבור· ואשמורה בלילה:
חלפה עונת מנחתי· מי יתן מנוחתי· יגעתי באנחתי·
אשחה בכל־לילה: קולי בל ינטל· פתח לי שער
המנטל· שראשי נמלא טל· קוצותי רסיסי לילה:
העתר נורא ואיום· אשוע תנה פדיום· בנשף בערב־
יום· באישון לילה: קראתיך יה הושיעני· ארח חיים
תודיעני· מדלה תבצעני· מיום עד־לילה: טהר טנוף
מעשי· פן יאמרו מכעיסי· איה אלוה עשי· נתן זמרות
בלילה: נחנו בידך כחמר· סלח נא על קל וחמר·
יום ליום יביע אמר· ולילה ללילה:

ע״ס א״ב·

אליהו הנביא אליהו התשבי אליהו הגלעדי במהרה יבא אלינו עם־
משיח בן־דוד: איש אשר קנא לשם האל. איש בשר שלום
על־יד יקותיאל. איש גש ויכפר על בני ישראל: אליהו איש דורות
שנים עשר ראו עיניו. איש הנקרא בעל שער בסמניו. איש ואזור
עור אזור במתניו: אליהו· איש זעף על עבדי חמנים. איש חש ונשבע
מהיות גשמי מעונים. איש טל ומטר עצר שלש שנים: אליהו. איש
יצא למצוא לנפשו נחת. איש כלכלוהו הערבים ולא מת לשחת. איש
למענו נתברכו כד וצפחת: אליהו· איש מוסריו הקשיבו כמהים. איש
נענה באש משמי גבוהים. איש סחו אחריו יי הוא האלהים: אליהו·
איש עתיד להשתלח משמי ערבות. איש פקיד על־כל־בשורות טובות.
איש ציר נאמן להשיב לב בנים על אבות: אליהו· איש קרא קנא
קנאתי ליי בתפארה. איש רכב על סוסי־אש בסערה. איש שלא טעם
טעם מיתה וקבורה: אליהו· איש תשבי על שמו נקרא. תצליחנו על
ידו בתורה. תשמיענו מפיו בשורה טובה במהרה. תוציאנו מאפלה
לאורה: אליהו· איש תשבי תצילנו מפי אריות. תבשרנו בשורות

טוֹבוֹת תְּשַׂמְּחֵנוּ בָּנִים עַל־אָבוֹת. בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּתוֹת: אליהו. כַּכָּתוּב. הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֵת אֵלִיָּה הַנָּבִיא לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְיָ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא וְהֵשִׁיב לֵב אָבוֹת עַל בָּנִים וְלֵב בָּנִים עַל אֲבוֹתָם: אליהו. אַשְׁרֵי מִי שֶׁרָאָה פָנָיו בַּחֲלוֹם. אַשְׁרֵי מִי שֶׁנָּתַן לוֹ שָׁלוֹם וְהֶחֱזִיר־לוֹ שָׁלוֹם. יְיָ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

חתום שם המחבר יעקב סגוי חזק ואמץ.

בְּמוֹצָאֵי יוֹם מְנוּחָה. הַמְצֵא לְעַמְּךָ רְוָחָה. שְׁלַח תִּשְׁבִּי לְנֶאֱנָחָה. וְנָס יָגוֹן וַאֲנָחָה: יָאֲתָה לְךָ צוּרִי. לְקַבֵּץ עַם מְפֻזָּרִי. מִיַּד עַם אַכְזָרִי. אֲשֶׁר כָּרָה לִי שׁוּחָה: עֵת דּוֹדִים תְּעוֹרֵר אֵל. לְמַלֵּט עַם אֲשֶׁר שׁוֹאֵל. רְאוֹת טוּבְךָ בְּבוֹא גוֹאֵל. לְשֵׂה פְזוּרָה נִדָּחָה: קְרָא יֶשַׁע לְעַם נִרְכָּה. אֵל דָּגוּל מֵרְבָבָה. יְהִי הַשָּׁבוּעַ הַבָּא. לִישׁוּעָה וְלִרְוָחָה: בַּת צִיּוֹן הַשְּׁכוּלָה. אֲשֶׁר הִיא הַיּוֹם גְּעוּלָה. מְהֵרָה תִהְיֶה בְעוּלָה. כְּאֵם הַבָּנִים שְׂמֵחָה: מַעְגְּלוֹת אֲנִי יִזּוֹכוּן. וּפְדוּיִים עוֹד יִשְׁכּוֹן. וּמִי יֶשַׁע יִשְׁאֲבוּן. וְהַצָּרָה נִשְׁכָּחָה: נְחֵה עַמְּךָ כְּאָב רַחֲמָן. יְצַפְצְפוּ עַם לֹא אַלְמָן. דְּבַר יְיָ אֲשֶׁר נֶאֱמָן. בַּהֲקִימְךָ הַבְטָחָה: וִידִידִים פְּלֵטֵי חֶרֶץ. עֵינֵיהֶם יִפְצְחוּ בְּמֶרֶץ. בְּלִי צְוָחָה וּבְלִי פֶרֶץ. אֵין יוֹצֵאת וְאֵין צְוָחָה: יְהִי הַחֹדֶשׁ הַזֶּה. כִּנְבוּאַת אֲבִי חוֹזֶה. וְיִשָּׁמַע בְּבַיִת זֶה. קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה: חֲזַק יְמַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ. וְאַמֵּץ יַעֲשֶׂה בַקָּשָׁתֵנוּ. וְהוּא יִשְׁלַח בְּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ. בְּרָכָה וְהַצְלָחָה: בְּמוֹצָאֵי יוֹם גִּילָה. שִׁמְךָ נוֹרָא עֲלִילָה. שְׁלַח תִּשְׁבִּי לְעַם סְגֻלָּה. רֶוַח שָׂשׂוֹן וַהֲנָחָה: קוֹל צָהֳלָה וְרִנָּה. שְׂפָתֵינוּ אָז תְּרַנֵּנָּה. אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא. אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה:

ע״ס א״ב.

חַדֵּשׁ שְׂשׂוֹנִי אֵל נָא וְהָבִיא. אֶת־אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא: אַמֵּץ וְחַזֵּק רִפְיוֹן יָדַי. בָּרֵךְ מְלַאכְתִּי וְכָל־מַעְבָּדַי. גּוֹאֲלִי וְכַר עָנְיִי וּמְרוּדַי. דַּרְכְּךָ הַטּוֹב הָקֵם לְעוֹדְדִי. הָרֵץ וּשְׁלַח וְשַׂמַּח לְבָבִי. אֶת־אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא: וַעַד וְהָכֵן דֵּי סִפּוּקִי. וּמְזֹן מְזוֹנִי וְלֶחֶם חֻקִּי. חֲלֵב חֵיל גּוֹיִם חִישׁ לְהָנִיקִי. טוּבְךָ תַּשְׂבִּיעַ עוֹלָלַי וְיוֹנְקַי. יָבֹא מְשִׁיחִי לְעִיר מוֹשָׁבִי. אֶת־אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא: כּוֹנֵן לְעַם זוּ צִירִי צָרִי לַחֲבוֹשׁ. לֶחֶם לֶאֱכוֹל וּבֶגֶד לִלְבּוֹשׁ. מְשַׂנְאַי יֶחֱזוּ יֵרְאוּ וְיֵבוֹשׁוּ. נִירָה הַר שֵׂעִיר בְּקָרוֹב תִּכְבּוֹשׁ. שְׂשׂוֹנִי יִגְדַּל בִּרְאוֹת סְבִיבִי. אֶת־אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא: עַמּוֹן וּמוֹאָב מְהֵרָה

תִכְלָת. פְּרוּתְךָ לְעַמְּךָ בְּקָרוֹב תִּגָּלֶה. צִיּוֹן תְּמַלֵּא מֵעַם אֵלֶּה. קִרְיַת מֶלֶךְ רַב אָז נַעֲלָה. שְׁכֹן תִּשְׁכֹּן בְּתוֹךְ עַם צְבִי. אֶת־אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא׃

חתום שם המחבר אלעזר׃

אָגִיל וְאֶשְׂמַח בִּלְבָבִי. בִּרְאוֹתִי כִּי מְאִיבִי. תָּרִיב רִיבִי. וּלְצִיּוֹן גּוֹאֵל תָּבִיא. אִישׁ צֶמַח תַּצְמִיחַ. אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא וּמֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ׃ לָכֵן בְּעַמִּים יַחַד. תַּפּוּל אֵימָה וָפַחַד. לָכֶם יִפְחַד. בְּעֵת יַעֲלֶה גּוֹי אֶחָד. וְאוֹרְחוֹתָיו יַצְלִיחַ׃ אליהו׃ עוֹר מִמִּזְרָח לְמַעֲרָב. יָעוּר לַעֲשׂוֹת חֶרֶג רָב. בְּאֶדוֹם וַעֲרָב. לַעֲרוֹךְ מִלְחָמָה וּקְרָב. עַל אוֹיְבָיו יַצְרִיחַ׃ אליהו׃ וְדִים מַלְכֵי אֲדָמָה. יְטוּר נָפִישׁ וְקֵדְמָה. מִשְׁמָע וְדוּמָה. נוּסוּ נֶגְבָּה וְיָמָּה. אֲשֶׁר אֶתְכֶם יַבְרִיחַ׃ אליהו׃ הֱיוּ כָּל־עוֹבְרֵי־אֹרַח. כִּי תְּגַהּ כְּעָנָן אוֹרַח. אוֹרוֹ זֹרֵחַ. קָנֶה כַּפְתּוֹר וָפֶרַח. עַל הַר צִיּוֹן יַפְרִיחַ׃ אליהו וכו׳

חתום שם המחבר אברהם׃

אֱלֹהִים יִסְעָדֵנוּ׃ בְּרָכָה בִּמְאוֹדֵנוּ׃ וְזֵבֶד טוֹב יִזְבְּדֵנוּ׃ בְּכָל־מִשְׁלַח יָדֵינוּ׃ אֱלֹהִים יִסְעָדֵנוּ׃ בְּיוֹם רִאשׁוֹן לִמְלָאכָה׃ יְצַו אִתָּנוּ בְּרָכָה׃ וְיוֹם הַשֵּׁנִי כָּכָה׃ יַמְתִּיק אֶת־סוֹדֵנוּ׃ אלהים׃ רַבָּה צְבָאַי יִשְׁעִי׃ בַּשְּׁלִישִׁי וּבָרְבִיעִי׃ בַּחֲמִישִׁי אַךְ לֹא בְעִי׃ יִשְׁלַח אֶת־פּוֹדֵנוּ׃ אלהים׃ הָכֵן טָבוֹחַ טֶבַח׃ בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי זֶבַח׃ קֹדֶשׁ הִלּוּל וָשֶׁבַח׃ עַל־כָּל־מַחֲמַדֵּינוּ׃ אלהים׃ מַעֲדַנִּים לְנַפְשֵׁנוּ׃ נִתַּן בְּיוֹם קָדְשֵׁנוּ׃ וְרַעֲנָנָה עַרְשֵׂנוּ׃ וְלַיְלָה אוֹר בַּעֲדֵנוּ׃ אֱלֹהִים יִסְעָדֵנוּ׃ אלהים׃

חתום שם המחבר נחשון׃

אֵלִי חִישׁ גֹּאֲלִי. עִבְדְּךָ יַשְׂכִּילִי. מְבַשֵּׂר טוֹב אֵלִי. אֶת־אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא׃ נָאווּ עַל־הֶהָרִים. שְׁלוּחֵי יוֹצֵר הָרִים. וְרַגְלֵי הַמְבַשְּׂרִים. בֶּאֱמוֹר שׁוּבִי שׁוּבִי׃ אלי׃ חֲבִי כִּמְעַט רֶגַע. כָּל־מַחֲלָה וְכָל־נֶגַע. אוֹיִבְךָ אֶפְגַּע. יוֹם נָקָם בְּלִבִּי׃ אלי׃ מַלְכֵּךְ יָבֹא־לָךְ. יָפָה אַתְּ כֻּלָּךְ. וְרַעְיָתִי לְמוֹלָךְ. גִּלְעָדִי הַתִּשְׁבִּי׃ אלי׃ נֹפֶת תְּטוֹפְנָה. שִׂפְתֵי בְּנֵי יוֹנָה. כִּי בָא עֵת לְחֶנְנָה. צִיּוֹן נַחֲלַת צְבִי׃ אלי וכו׳

ע״פ א״ב.

אַדִּיר אָיוֹם וְנוֹרָא. בַּצַּר לִי לְךָ אֶקְרָא. יְיָ לִי לֹא אִירָא׃ גְּדוֹר פִּרְצַת הֵיכָלִי. דְּגוּל מַהֵר חִבְלוּלִי. יְיָ הֱיֵה עוֹזֵר־לִי׃ חֵן אַתְּ

תִּקְוָתִי. וְלִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי. יְיָ עֹז יְשׁוּעָתִי: זַךְ וּנְקִי כַפַּיִם. חֹן פּוֹרְשֵׂי כְּנָפַיִם. יְיָ אֶרֶךְ אַפַּיִם: טוּבְךָ תָּחִישׁ לְעַמֶּךָ. יְהִי עָלֵינוּ כְּנָאֳמֶךָ. יְיָ עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ: כּוֹנֵן בִּירַת מְכוֹנֶךָ. לְהַרְבֵּץ בּוֹ צֹאנֶךָ. יְיָ בְּאוֹר פָּנֶיךָ: מִפַּחַד לְהַצִּילִי. נַהֲלֵנִי לְצִיּוֹן קֹדֶשׁ גּוֹרָלִי. אֲדֹנָי שִׁמְעָה בְקוֹלִי: סְעַד וּסְמֹךְ לְנִמְהָרִים. עֲזוֹר נָא אֶת־הַנִּשְׁאָרִים. יְיָ יוֹצֵר הָרִים: פְּדֵה עַמְּךָ מֵעִוִּים. צֹאנְךָ מִיַּד גּוֹזְזִים. יְיָ עוֹשֶׂה חֲזִיזִים: קָרֵב קֵץ נֶחְמָדָה. רַחֵם אוֹם לֹא רֻחָמָה. יְיָ אִישׁ מִלְחָמָה: שְׁכוֹן כְּמֵאָז בְּאָהֳלֵינוּ. תָּמִיד אַל מְחוֹלְלֵנוּ. יְיָ מַלְכֵּנוּ הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ:

ע״ס א״ב.

אָמַר יְיָ לְיַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
בָּחַר יְיָ בְּיַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
גָּאַל יְיָ אֶת־יַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
דָּרַךְ כּוֹכָב מִיַּעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
הַבָּאִים יַשְׁרֵשׁ יַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
וְיֵרְדְּ מִיַּעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
זְכֹר־זֹאת לְיַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
חֶדְוַת יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
טֹבוּ אֹהָלֶיךָ יַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
יוֹרוּ מִשְׁפָּטֶיךָ לְיַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
כִּי לֹא נַחַשׁ בְּיַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
לֹא הִבִּיט אָוֶן בְּיַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
מִי מָנָה עֲפַר יַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
נִשְׁבַּע יְיָ לְיַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
סְלַח נָא לַעֲוֹן יַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
עַתָּה הָשֵׁב שְׁבוּת יַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
פָּדָה יְיָ אֶת־יַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יעקב:
צַוֵּה יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
קוֹל קוֹל יַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
רָנּוּ שִׂמְחָה לְיַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
שָׁב יְיָ אֶת־גְּאוֹן יַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:
תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב. אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב:

עִ״ם א״ב וּבְסוֹף חָתוּם יְשַׁעְיָה בַּר מָרְדְּכַי׃

אִישׁ חָסִיד הָיָה· בְּלִי מָזוֹן וּמִחְיָה· בְּבֵיתוֹ עֵסֶק מַלְבּוּשׁ·
וְאֵין בֶּגֶד לִלְבּוֹשׁ· גּוֹנֵן בַּחֲשׁוּבָה אִשָּׁה· וְגַם
בְּבָנִים חֲמִשָּׁה: דִּבְּרָה־לוֹ הָאִשָּׁה· יוֹתֵר אֵין לְהִתְיָאֲשָׁה·
הַמִּבְּלִי לֶחֶם לֶאֱכוֹל· בְּעֵרוֹם וּבְחֹסֶר כֹּל· וְתוֹרָה מָצָאתָ
כִּי יָגַעְתָּ· מַה נֹּאכַל מֵעַתָּה: וָהִיר כְּבַר נָשׁוּק· הֲלֹא
תֵצֵא לַשּׁוּק· חַנּוּן וְרַחוּם בִּמְרוֹמָיו· אוּלַי יִגְמְלֵנוּ בְּרַחֲמָיו·
טוֹב לְקוֹוָיו מַחְסֶה· רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה: יָעַצְתְּ בְּדַעַת
וּבְחָכְמָה· עֲצָתֵךְ בְּלִי לְהַסְכִּימָה· כְּצֵאתִי לְבֹשֶׁת
וְלִכְלִמָּה· מִבְּלִי כְּסוּת וְשַׂלְמָה· לְאֵין בְּיָדִי לְפָרְטָה·
אֲפִלּוּ שָׁוֶה פְּרוּטָה: מְהֵרָה וְשָׁאֲלָה מִשְּׁכֵנִים· מַלְבּוּשִׁים
נָאִים מְתֻקָּנִים· נִלְבַּשׁ וְהִשְׁלִיךְ יְהָבוֹ· עַל יְיָ אֲשֶׁר אֲהֵבוֹ·
סָחוּ יְלָדָיו בִּפְלוּלָם· אַל יֵשֵׁב דַּךְ נִכְלָם: עָבַר בַּשּׁוּק
כִּסְבָרָתוֹ· וְהִנֵּה אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא לִקְרָאתוֹ· פָּץ לוֹ
הַמְבַשֵּׂר· בֶּאֱמֶת הַיּוֹם תִּתְעַשֵּׁר· צַוֵּנִי בְּכָל־כְּבוֹדֶךָ· כִּי
הִנְנִי עַבְדֶּךָ: קְרָא לְמִי בְדַעְתּוֹ· קְנוֹת עֶבֶד אֵין כְּמוֹתוֹ·
רָחַשׁ אֵיךְ יְשַׁנֶּה דִינוֹ· עֶבֶד לִמְכֹּר אֶת־אֲדוֹנוֹ· שָׁת לוֹ
חָכְמָתוֹ בְּקִרְבּוֹ· וְהֶחֱזִיק בּוֹ כְּמוֹ רַבּוֹ: תַּגָּר קְנָאוֹ
בַּאֲהָבִים· בִּשְׁמוֹנָה מֵאוֹת אֶלֶף זְהוּבִים· תְּבָעוֹ מַה
מְּלַאכְתֶּךָ· אִם בְּבִנְיַן חָכְמָתֶךָ· תַּכְלִית טְרַקְלִין וּפַלְטְרִין·
הֲרֵי אַתָּה בֶּן־חוֹרִין: יוֹם רִאשׁוֹן בְּמִפְעָלִים· פָּעַל עִם
פּוֹעֲלִים· שִׁוַּע בַּחֲצִי הַלַּיְלָה· עֲנֵנִי נוֹרָא עֲלִילָה· יָזַמְתִּי
וְנִמְכַּרְתִּי לְהַעֲבִידִי· לִכְבוֹדְךָ וְלֹא לִכְבוֹדִי: בּוֹרֵא עוֹלָם
בְּקִנְיָן· הַשְׁלֵם זֶה הַבִּנְיָן· רַחֲמֶיךָ יִכָּמְרוּ בַּחֲנִינָתִי· כִּי
לְטוֹבָה כִּוַּנְתִּי· מַלְאֲכֵי רַחֲמִים מִמְּעוֹנָתוֹ· אָז הֵחֵלּוּ

לבנותו: רפו בני המלוכה· ותשלם כל־המלאכה· דין
הסוחר כראותו· כי נגמרה מלאכתו· כלולת מגדלים
נאים· לפי ענין הבנאים: יזכר לך אתה· אתמול
אשר דברת· חפשני כודאי ובברור· כנמת לענין
שחרור· זה קימו באמת· ופרח לו איש האמת:

עיקר רבון זה כבר הזכירוהו רז"ל בירושלמי פרק אין עומדין·

רבון העולמים אב הרחמים והסליחות בסמן טוב
ובמזל טוב החל עלינו את־(ששת) ימי המעשה
הבאים לקראתנו לשלום, חשוכים מכל־חטא ופשע
ומנקים מכל עון ואשמה ורשע, ומדבקים בתלמוד
תורה ובמעשים טובים וחננו דעה בינה והשכל
מאתך, ותשמיענו בהם ששון ושמחה ולא תעלה
קנאתנו על לב־אדם ולא קנאת אדם תעלה על לבנו·
מלכנו אלהינו האב הרחמן שים ברכה ורוחה והצלחה
בכל־מעשה ידינו, וכל־היועץ על עמך בית ישראל
עצה טובה ומחשבה טובה אמצו וברכו גדלו וקימו
קים עצתו כדבר שנאמר יתן־לך כלבבך וכל־עצתך
ימלא: ונאמר ותגזר־אמר ויקם־לך ועל־דרכיך נגה
אור: וכל־היועץ עלינו ועל כל־עמך בית ישראל עצה
שאינה טובה תופר עצתו כדבר שנאמר יי הפיר עצת
גוים הניא מחשבות עמים: ונאמר עצו עצה ותפר
דברו דבר ולא יקום כי עמנו אל: ופתח לנו יי אלהינו
אב הרחמים אדון הסליחות בזה השבוע ובכל־שבוע,
שערי אורה שערי ארך ימים ושנים שערי אריכת
אפים, שערי ברכה שערי בינה, שערי גילה שערי

גְּדֻלָּה שַׁעֲרֵי גְאֻלָּה שַׁעֲרֵי גְבוּרָה, שַׁעֲרֵי דִּיצָה שַׁעֲרֵי דֵעָה, שַׁעֲרֵי הוֹד שַׁעֲרֵי הָדָר שַׁעֲרֵי הַצְלָחָה שַׁעֲרֵי הַרְוָחָה, שַׁעֲרֵי וַעַד טוֹב, שַׁעֲרֵי זְרִיזוּת שַׁעֲרֵי זִמְרָה שַׁעֲרֵי זְכִיּוֹת שַׁעֲרֵי זִיו שַׁעֲרֵי זֹהַר תּוֹרָה שַׁעֲרֵי זֹהַר חָכְמָה שַׁעֲרֵי זֹהַר בִּינָה שַׁעֲרֵי זֹהַר דַּעַת, שַׁעֲרֵי חֶדְוָה שַׁעֲרֵי חֶמְלָה שַׁעֲרֵי חֵן וָחֶסֶד שַׁעֲרֵי חַיִּים טוֹבִים שַׁעֲרֵי חָכְמָה, שַׁעֲרֵי טוֹבָה שַׁעֲרֵי טֹהַר, שַׁעֲרֵי יְשׁוּעָה שַׁעֲרֵי יֹשֶׁר, שַׁעֲרֵי כַּפָּרָה שַׁעֲרֵי כַלְכָּלָה שַׁעֲרֵי כָבוֹד, שַׁעֲרֵי לִמּוּד, שַׁעֲרֵי מָזוֹן שַׁעֲרֵי מְנוּחוֹת שַׁעֲרֵי מְחִילוֹת שַׁעֲרֵי מַדָּע, שַׁעֲרֵי נֶחָמָה שַׁעֲרֵי נְקִיּוּת, שַׁעֲרֵי סְלִיחָה שַׁעֲרֵי סִיַּעְתָּא דִשְׁמַיָּא. שַׁעֲרֵי עֶזְרָה, שַׁעֲרֵי פְּדוּת שַׁעֲרֵי פַּרְנָסָה טוֹבָה, שַׁעֲרֵי צְדָקָה שַׁעֲרֵי צָהֳלָה, שַׁעֲרֵי קְדֻשָּׁה שַׁעֲרֵי קוֹמְמִיּוּת, שַׁעֲרֵי רַחֲמִים שַׁעֲרֵי רָצוֹן שַׁעֲרֵי רְפוּאָה שְׁלֵמָה, שַׁעֲרֵי שָׁלוֹם שַׁעֲרֵי שִׂמְחָה שַׁעֲרֵי שְׁמוּעוֹת טוֹבוֹת שַׁעֲרֵי שַׁלְוָה, שַׁעֲרֵי תוֹרָה שַׁעֲרֵי תְּפִלָּה שַׁעֲרֵי תְשׁוּבָה שַׁעֲרֵי תְּשׁוּעָה, כִּדְכְתִיב וּתְשׁוּעַת צַדִּיקִים מֵיְיָ מָעוּזָּם בְּעֵת צָרָה וַיַּעְזְרֵם יְיָ וַיְפַלְּטֵם יְפַלְּטֵם מֵרְשָׁעִים וְיוֹשִׁיעֵם כִּי־חָסוּ בוֹ: וְנֶאֱמַר חָשַׂף יְיָ אֶת־זְרוֹעַ קָדְשׁוֹ לְעֵינֵי כָּל־הַגּוֹיִם וְרָאוּ כָּל־אַפְסֵי אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ: וְנֶאֱמַר קוֹל צֹפַיִךְ נָשְׂאוּ קוֹל יַחְדָּו יְרַנֵּנוּ כִּי עַיִן בְּעַיִן יִרְאוּ בְּשׁוּב יְיָ צִיּוֹן: וְקַיֶּם־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב. מַה נָּאווּ עַל הֶהָרִים רַגְלֵי מְבַשֵּׂר מַשְׁמִיעַ שָׁלוֹם מְבַשֵּׂר טוֹב מַשְׁמִיעַ יְשׁוּעָה אֹמֵר לְצִיּוֹן מָלַךְ אֱלֹהָיִךְ. רִאשׁוֹן לְצִיּוֹן הִנֵּה הִנָּם וְלִירוּשָׁלַיִם מְבַשֵּׂר אֶתֵּן. אָמֵן סֶלָה:

סדר ברכת הלבנה.

קמח הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת־יְיָ מִן־הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים: הַלְלוּהוּ כָל־מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ כָּל־צְבָאָיו: הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ הַלְלוּהוּ כָּל־כּוֹכְבֵי אוֹר: הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמָיִם: יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְיָ כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ: וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם חָק־נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בְּמַאֲמָרוֹ בָּרָא שְׁחָקִים וּבְרוּחַ פִּיו כָּל־צְבָאָם. חֹק וּזְמַן נָתַן לָהֶם שֶׁלֹּא יְשַׁנּוּ אֶת־תַּפְקִידָם. שָׂשִׂים וּשְׂמֵחִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנָם: פּוֹעֵל אֱמֶת שֶׁפְּעֻלָּתוֹ אֱמֶת. וְלַלְּבָנָה אָמַר שֶׁתִּתְחַדֵּשׁ. עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת לַעֲמוּסֵי בָטֶן. שֶׁהֵם עֲתִידִים לְהִתְחַדֵּשׁ כְּמוֹתָהּ וּלְפָאֵר לְיוֹצְרָם עַל שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַדֵּשׁ חֳדָשִׁים:

ג״פ בָּרוּךְ יוֹצְרֵךְ· בָּרוּךְ עוֹשֵׂךְ· בָּרוּךְ קוֹנֵךְ· בָּרוּךְ בּוֹרְאֵךְ:

ג״פ כְּשֵׁם שֶׁאֲנִי רוֹקֵד כְּנֶגְדֵּךְ· וְאֵינִי יָכוֹל לִנְגֹּעַ בָּךְ· כַּךְ לֹא יוּכְלוּ כָל־אוֹיְבַי לִנְגֹּעַ בִּי לְרָעָה:

ג״פ תִּפֹּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד בִּגְדֹל זְרוֹעֲךָ יִדְּמוּ כָּאָבֶן:

דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיָּם:

ושואל לחבירו ג״פ שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם: וחבירו משיב ג״פ עֲלֵיכֶם שָׁלוֹם:

ג״פ סִימָן טוֹב וּמַזָּל טוֹב יְהֵא לָנוּ וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל אָמֵן:

קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה זֶה בָּא· מְדַלֵּג עַל הֶהָרִים· מְקַפֵּץ עַל הַגְּבָעוֹת: דּוֹמֶה דוֹדִי לִצְבִי· אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים· הִנֵּה זֶה עוֹמֵד אַחַר כָּתְלֵנוּ· מַשְׁגִּיחַ מִן הַחַלֹּנוֹת מֵצִיץ מִן הַחֲרַכִּים:

תנא דבי רבי ישמעאל. אלמלא לא זכו ישראל אלא לחקביל פני אביהם שבשמים פעם אחת בחדש דיים. אמר אביי הלכך צריך למימרא מעומד:

מִי זֹאת עֹלָה מִן־הַמִּדְבָּר מִתְרַפֶּקֶת עַל דּוֹדָהּ:

ויהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי למלאות פגימת הלבנה. ולא יהיה בה שום מיעוט. ויהי אור הלבנה כאור החמה. וכאור שבעת ימי בראשית. כמו שהיתה קודם מיעוטה. שנאמר את שני המאורות הגדולים ויתקיים מקרא שכתוב

וּבִקְשׁוּ אֶת־יְיָ אֱלֹהֵיהֶם וְאֵת דָּוִיד מַלְכָּם אמן:

קכא שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל־הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי: עֶזְרִי מֵעִם יְיָ עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: אַל־יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ אַל־יָנוּם שֹׁמְרֶךָ: הִנֵּה לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: יְיָ שֹׁמְרֶךָ יְיָ צִלְּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ: יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה: יְיָ יִשְׁמָרְךָ מִכָּל־רָע יִשְׁמֹר אֶת־נַפְשֶׁךָ: יְיָ יִשְׁמָר־צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:

קנ הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ־אֵל בְּקָדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ: הַלְלוּהוּ בִגְבוּרֹתָיו הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר: הַלְלוּהוּ בְּתֹף וּמָחוֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעוּגָב: הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי־שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ:

כ״ה״ת״י״ה: (ונוהגין לומר מזמור ס״ז

סדר נטילת לולב.

הֲרֵינִי מוּכָן וּמְזֻמָּן לְקַיֵּם מִצְוַת בּוֹרְאִי שֶׁצִּוָּנוּ בְּתוֹרָתוֹ וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר כַּפֹּת תְּמָרִים וַעֲנַף עֵץ־עָבֹת וְעַרְבֵי־נָחַל. וּבְנַעַנְעִי אוֹתָם יַשְׁפִּיעַ עָלַי שֶׁפַע בְּרָכוֹת וּמַחְשָׁבוֹת קְדוֹשׁוֹת שֶׁהוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים שַׁלִּיט בְּמַטָּה וּבְמַעַל וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה: וּתְהֵא חֲשׁוּבָה מִצְוַת אַרְבָּעָה מִינִים כְּאִלּוּ קִיַּמְתִּיהָ בְּכָל־פְּרָטוֹתֶיהָ וְדִקְדּוּקֶיהָ וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ. בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל־נְטִילַת לוּלָב:

Am ersten Tage (und wenn dieser auf einen Sabbath trifft, am zweiten Tage) sagt man שהחיינו.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

סדר הלל.

An allen Festen (außer Rosch ha-Schanah und Jom Kippur), ferner an Rosch ha-Chodesch und Chanukah folgt im Morgengebet unmittelbar nach der Schemone-Esre das Hallel. Am Rosch ha-Chodesch und den sechs letzten Tagen Peßach fällt das dritte und das fünfte Stück aus.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לִקְרוֹא אֶת־הַהַלֵּל׃

קי״ג הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ עַבְדֵי יְיָ הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְיָ׃
יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ מִמִּזְרַח־
שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְיָ׃ רָם עַל־כָּל־
גּוֹיִם יְיָ עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ׃ מִי כַּיְיָ אֱלֹהֵינוּ
הַמַּגְבִּיהִי לָשָׁבֶת׃ הַמַּשְׁפִּילִי לִרְאוֹת בַּשָּׁמַיִם
וּבָאָרֶץ׃ מְקִימִי מֵעָפָר דָּל מֵאַשְׁפֹּת יָרִים
אֶבְיוֹן׃ לְהוֹשִׁיבִי עִם־נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ׃
מוֹשִׁיבִי עֲקֶרֶת הַבַּיִת אֵם־הַבָּנִים שְׂמֵחָה
הַלְלוּיָהּ׃

קי״ד בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם בֵּית יַעֲקֹב

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, der uns durch seine Gebote geheiligt und uns befohlen, das Hallel zu lesen.

הללויה (Psalm 113.) Hallelujah! Lobet, Knechte des Ewigen lobet den Namen des Ewigen. Der Name des Ewigen sei gepriesen von nun an bis in Ewigkeit. Von Sonnenaufgang bis zu ihrem Niedergang wird gelobt der Name des Ewigen. Hoch über allen Völkern ist der Ewige, über den Himmeln seine Herrlichkeit. Wer ist gleich dem Ewigen, der so hoch thronet, der so tief herniederschaut, im Himmel und auf Erden? Er richtet empor aus dem Staube den Armen, aus dem Kothe erhöht Er den Dürftigen, daß Er ihn setze neben die Edlen, neben die Edlen seines Volkes; der bevölkert die Unfruchtbare im Hause — die Mutter der Kinder frohlocket. Hallelujah!

בצאת (Psalm 114.) Da Jisrael aus Mizrajim zog, das Haus

מֵעַם לֹעֵז: הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל
מַמְשְׁלוֹתָיו: הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאָחוֹר:
הֶהָרִים רָקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן:
מַה־לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאָחוֹר:
הֶהָרִים תִּרְקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן:
מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי אָרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ יַעֲקֹב:
הַהֹפְכִי הַצּוּר אֲגַם־מָיִם חַלָּמִישׁ לְמַעְיְנוֹ־מָיִם:

קטו לֹא לָנוּ יְהוָֹה לֹא־לָנוּ כִּי־לְשִׁמְךָ תֵּן כָּבוֹד עַל־
חַסְדְּךָ עַל־אֲמִתֶּךָ: לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה־
נָא אֱלֹהֵיהֶם: וֵאלֹהֵינוּ בַשָּׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ עָשָׂה:
עֲצַבֵּיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פֶּה־לָהֶם וְלֹא
יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ: אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ

Jaakobs aus dem Volke fremder Zunge, ward Jehudah zu seinem Heiligthume, Jisrael seine Herrschaft. Das Meer sah und floh, der Jarden wandte sich zurück, die Berge hüpften wie Widder, die Hügel wie junge Schafe. Was ist dir, o Meer, daß du fliehest, Jarden, daß du zurück dich wendest? Ihr Berge, daß ihr hüpfet wie Widder, Hügel, wie junge Schafe? Vor dem Herrn erzittre, Erde, vor dem Gotte Jaakobs, der wandelt den Felsen in Wasserteiche, den Kiesel in Wasserquellen.

(Am Neumondstage und den letzten sechs Tagen Peßach wird dies Stück nicht gebetet.)

לא (Psalm 115.) Nicht uns, Ewiger, nicht uns, sondern Deinem Namen gieb Ehre, um Deiner Huld, um Deiner Treue willen. Warum sollen die Völker sprechen: Wo ist doch ihr Gott? Und unser Gott ist im Himmel, Alles, was ihm gefällt, thut Er. Ihre Götzen sind Silber und Gold, Werk von Menschenhänden. Einen Mund haben sie und reden nicht, Augen, und sehen nicht, Ohren, und hören nicht, eine Nase, und riechen nicht;

אַף לָהֶם וְלֹא יְרִיחוּן׃ יְדֵיהֶם וְלֹא יְמִישׁוּן רַגְלֵיהֶם וְלֹא
יְהַלֵּכוּ לֹא־יֶהְגּוּ בִּגְרוֹנָם׃ כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר־
בֹּטֵחַ בָּהֶם׃ יִשְׂרָאֵל בְּטַח בַּיהוָֹה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׃
בֵּית אַהֲרֹן בִּטְחוּ בַיהוָֹה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׃ יִרְאֵי יְהוָֹה
בִּטְחוּ בַיהוָֹה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׃

יְיָ זְכָרָנוּ יְבָרֵךְ יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל יְבָרֵךְ
אֶת־בֵּית אַהֲרֹן׃ יְבָרֵךְ יִרְאֵי יְיָ הַקְּטַנִּים עִם־
הַגְּדֹלִים׃ יֹסֵף יְיָ עֲלֵיכֶם עֲלֵיכֶם וְעַל־בְּנֵיכֶם׃
בְּרוּכִים אַתֶּם לַייָ עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ הַשָּׁמַיִם
שָׁמַיִם לַייָ וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי־אָדָם׃ לֹא־הַמֵּתִים
יְהַלְלוּ־יָהּ וְלֹא כָּל־יֹרְדֵי דוּמָה׃ וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ
יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ׃

haben Hände und tasten nicht, Füße und gehen nicht. Sie geben keinen Laut mit ihrer Kehle. Ihnen gleich werden ihre Verfertiger, Jeglicher, der ihnen vertrauet. Jisrael vertraue dem Ewigen — ihr Beistand und ihr Schild ist Er. Haus Aharon, vertrauet dem Ewigen, — ihr Beistand und ihr Schild ist Er. Die ihr den Ewigen fürchtet, vertrauet dem Ewigen — ihr Beistand und ihr Schild ist Er.

״ Der Ewige hat unser gedacht, Er segnet, segnet das Haus Jisrael, segnet das Haus Aharon, segnet die den Ewigen fürchten, die Kleinen sammt den Großen. Der Ewige möge hinzuthun zu euch, zu euch und zu euren Kindern. Gesegnet seid ihr den Ewigen, dem Schöpfer des Himmels und der Erde. Die Himmel sind des Ewigen Himmel, die Erde hat Er gegeben den Menschenkndern. Nicht die Todten loben Jah, und Alle nicht, die sinken in Grabesstille. Aber wir preisen Jah, von nun an bis in Ewigkeit. Hallelujah!

קטז אָהַבְתִּי כִּי־יִשְׁמַע יְיָ אֶת־קוֹלִי תַּחֲנוּנָי: כִּי־הִטָּה
אָזְנוֹ לִי וּבְיָמַי אֶקְרָא: אֲפָפוּנִי חֶבְלֵי־מָוֶת
וּמְצָרֵי שְׁאוֹל מְצָאוּנִי צָרָה וְיָגוֹן אֶמְצָא: וּבְשֵׁם־יְיָ אֶקְרָא
אָנָּה יְיָ מַלְּטָה נַפְשִׁי: חַנּוּן יְיָ וְצַדִּיק וֵאלֹהֵינוּ מְרַחֵם:
שֹׁמֵר פְּתָאִים יְיָ דַּלֹּתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ: שׁוּבִי נַפְשִׁי לִמְנוּחָיְכִי
כִּי יְיָ גָּמַל עָלָיְכִי: כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת אֶת־עֵינִי מִן־
דִּמְעָה אֶת־רַגְלִי מִדֶּחִי: אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְיָ בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים:
הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר אֲנִי עָנִיתִי מְאֹד: אֲנִי אָמַרְתִּי בְחָפְזִי
כָּל־הָאָדָם כֹּזֵב:

מָה־אָשִׁיב לַייָ כָּל־תַּגְמוּלוֹהִי עָלָי: כּוֹס־
יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא: נְדָרַי לַייָ
אֲשַׁלֵּם נֶגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ: יָקָר בְּעֵינֵי יְיָ
הַמָּוְתָה לַחֲסִידָיו: אָנָּה יְיָ כִּי־אֲנִי עַבְדֶּךָ אֲנִי

(Am Neumondstage und den sechs letzten Tagen Peßach wird dies Stück nicht gebetet.)

אהבתי (Psalm 116.) Ich liebe, denn der Ewige hört meine Stimme, mein Flehen. Denn Er neigte mir sein Ohr, lebenslang will ich ihn anrufen. Mich umfingen des Todes Bande, und Angst der Hölle traf mich, Noth und Kummer fand ich. So ruf' ich an den Namen des Ewigen: ach Ewiger, rette meine Seele! Gnädig ist der Ewige und gerecht, und unser Gott ein Erbarmer. Es hütet die Einfältigen der Ewige, elend war ich und Er half mir aus. Kehre zurück, meine Seele, in deine Ruhe, denn der Ewige hat dir wohlgethan. Denn befreit hast Du meine Seele vom Tode, mein Auge von Thränen, meinen Fuß vom Sturze. Wandeln werd' ich vor dem Ewigen, in den Landen des Lebens. Ich vertraue, wenn ich rede: ich bin sehr gebeugt. Ich sprach in meiner Verirrung: des Menschen Alles ist trügerisch!

מה Wie soll ich vergelten dem Ewigen all seine Wohlthaten gegen mich? Den Kelch des Heiles erheb' ich, und den Namen des

עַבְדְּךָ בֶּן־אֲמָתֶךָ פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי: לְךָ אֶזְבַּח
זֶבַח תּוֹדָה וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא: נְדָרַי לַייָ אֲשַׁלֵּם
נֶגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ: בְּחַצְרוֹת בֵּית יְיָ בְּתוֹכֵכִי
יְרוּשָׁלָםִ הַלְלוּיָהּ:

קיז הַלְלוּ אֶת־יְיָ כָּל־גּוֹיִם שַׁבְּחוּהוּ כָּל־הָאֻמִּים:
כִּי גָבַר עָלֵינוּ חַסְדּוֹ וֶאֱמֶת יְיָ לְעוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

קיח

הוֹדוּ לַייָ כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: הודו
יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: הודו
יֹאמְרוּ נָא בֵית אַהֲרֹן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: הודו
יֹאמְרוּ נָא יִרְאֵי יְיָ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: הודו

Ewigen ruf' ich an. Meine Gelübde bezahle ich dem Ewigen, im Angesicht seines ganzen Volkes. Theuer ist in den Augen des Ewigen das Sterben seiner Frommen. Ach Herr, denn mir, Deinem Knecht, mir, Deinem Knecht, Sohne Deiner Magd, hast Du meine Bande gelöst. Dir will ich opfern Opfer des Dankes, und den Namen des Ewigen ruf' ich an. Meine Gelübde bezahle ich dem Ewigen, im Angesicht seines ganzen Volkes, in den Höfen des Hauses des Ewigen, in deiner Mitte, Jeruschalajim. Hallelujah!

הללו (Psalm 117.) Lobet den Ewigen, all ihr Völker, preiset ihn, alle Nationen. Denn mächtig über uns ist seine Huld, und die Treue des Ewigen ist ewiglich. Hallelujah!

(Vorbeter und Gemeinde abwechselnd:)

הודו (Psalm 118.) Danket dem Ewigen, denn Er ist gütig, denn ewiglich währt seine Huld. Sprechen soll Jisrael: denn ewiglich währt seine Huld. Sprechen soll das Haus Aharon: denn ewiglich währt seine Huld. Sprechen sollen, die den Ewigen fürchten: denn ewiglich währt seine Huld.

מִן־הַמֵּצַר קָרָאתִי יָּהּ עָנָנִי בַמֶּרְחָב יָהּ: יְיָ לִי לֹא אִירָא
מַה־יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם: יְיָ לִי בְּעֹזְרָי וַאֲנִי אֶרְאֶה
בְשֹׂנְאָי: טוֹב לַחֲסוֹת בַּייָ מִבְּטֹחַ בָּאָדָם: טוֹב לַחֲסוֹת
בַּייָ מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים: כָּל־גּוֹיִם סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם:
סַבּוּנִי גַם־סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם: סַבּוּנִי כִדְבֹרִים
דֹּעֲכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם: דָּחֹה דְחִיתַנִי
לִנְפֹּל וַייָ עֲזָרָנִי: עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה: קוֹל
רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים יְמִין יְיָ עֹשָׂה חָיִל: יְמִין
יְיָ רוֹמֵמָה יְמִין יְיָ עֹשָׂה חָיִל: לֹא־אָמוּת כִּי־אֶחְיֶה וַאֲסַפֵּר
מַעֲשֵׂי יָהּ: יַסֹּר יִסְּרַנִּי יָּהּ וְלַמָּוֶת לֹא נְתָנָנִי: פִּתְחוּ־לִי
שַׁעֲרֵי צֶדֶק אָבֹא בָם אוֹדֶה יָהּ: זֶה־הַשַּׁעַר לַייָ צַדִּיקִים

מן המצר Aus der Enge rief ich Jah, mich erhörte im Geräumigen Jah. Der Ewige ist mit mir — ich fürchte nicht; was kann ein Mensch mir thun? Der Ewige ist mir unter meinen Helfern, und ich werde mich weiden an meinen Hassern. Besser ist es, sich bergen beim Ewigen, als auf Menschen vertrauen. Besser ist es, sich bergen beim Ewigen, als auf Edle vertrauen. Alle Völker haben mich umringt, im Namen des Ewigen raff' ich sie weg. Sie haben mich umringt, ja umzingelt, im Namen des Ewigen raff' ich sie weg. Sie haben mich umringt wie Bienen, sie verlöschen wie Dornenfeuer, im Namen des Ewigen raff' ich sie weg. Stießest du mich auch zum Falle, stand der Ewige mir bei. Mein Sieg und mein Sang ist Jah, Er war meine Rettung. Stimme des Jubels und der Rettung erschallt in den Zelten der Gerechten: die Rechte des Ewigen schafft Macht. Die Rechte des Ewigen ist hoch gehoben, die Rechte des Ewigen schafft Macht. Ich sterbe nicht, nein ich lebe und erzähle die Thaten Jahs. Züchtigen mag mich Jah

יָבֹאוּ בוֹ: אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּהִי־לִי לִישׁוּעָה: אודך
אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה: אבן מֵאֵת יְיָ
הָיְתָה זֹּאת הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ: מאת זֶה הַיּוֹם עָשָׂה
יְיָ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ: זה

אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא: אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא:
אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה נָא: אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה נָא:
בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְיָ בֵּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְיָ: ברוך
אֵל יְיָ וַיָּאֶר לָנוּ אִסְרוּ־חַג בַּעֲבֹתִים עַד קַרְנוֹת
הַמִּזְבֵּחַ: אל אֵלִי אַתָּה וְאוֹדֶךָּ אֱלֹהַי אֲרוֹמְמֶךָּ:
אלי הוֹדוּ לַייָ כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: הודו

aber dem Tode giebt Er mich nicht hin. Oeffnet mir die Pforten des Heils, ich will durch sie eintreten, Jah preisen. Dies ist die Pforte des Ewigen, Gerechte treten da ein. Ich will Dich preisen, daß Du mich erhört, und warst meine Rettung. Der Stein, den die Bauleute verwarfen, ist geworden zum Eckstein. Von dem Ewigen ist dies geschehen, das so wunderbar in unsern Augen. Diesen Tag hat der Ewige geschaffen, lasset uns jubeln und uns freuen an ihm.

(Vorb.)	(Gem.)
Ach Ewiger, gewähre Hülfe!	Ach Ewiger, gewähre Hülfe!
Ach Ewiger, gewähre Glück!	Ach Ewiger, gewähre Glück!

ברוך Gesegnet, der da kommt im Namen des Ewigen! wir grüßen euch aus dem Hause des Ewigen. Ein Gott ist der Ewige und leuchtet uns. Bindet das Festthier mit Seilen an die Hörner des Altars. Mein Gott bist Du, den ich preise, mein Gott, den ich erhebe. Danket dem Ewigen, denn Er ist gütig, denn ewiglich währt seine Huld.

יְהַלְלוּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (עַל) כָּל־מַעֲשֶׂיךָ · וַחֲסִידֶיךָ צַדִּיקִים עוֹשֵׂי רְצוֹנֶךָ וְכָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יוֹדוּ וִיבָרְכוּ וִישַׁבְּחוּ וִיפָאֲרוּ וִירוֹמְמוּ וְיַעֲרִיצוּ וְיַקְדִּישׁוּ וְיַמְלִיכוּ אֶת־שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ כִּי לְךָ טוֹב לְהוֹדוֹת וּלְשִׁמְךָ נָאֶה לְזַמֵּר כִּי מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֵל · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת: ק״ת · וכשאין מוסף א״א אלא חצי קדיש ·

Vorlesung aus der Thorah. Die derselben vorangehenden und folgenden Gebete für Sabbathe und Feiertage S. 183, für Wochentage S. 93.

תפלת מוסף לראש חדש בחול.

*אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה · מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם יְיָ מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ ·

(Im Winter: מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם.)

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ

יהללוך Mögen Dich preisen, Ewiger, unser Gott, all Deine Werke, und die Dir Geweihten, Frommen, die Deinen Willen vollbringen, und Dein ganzes Volk, das Haus Jisrael, mit Jubel mögen sie danken und benedeien, rühmen und preisen, erheben und verherrlichen, die Weihe und Herrschaft geben Deinem Namen, unser König; denn Dir zu danken ist süß, und Deinem Namen Lob zu singen ist schön. Denn von Ewigkeit zu Ewigkeit bist Du Gott. Gelobt seist Du, Ewiger! König, gepriesen durch Lobgesänge.

*) Uebersetzung S. 59.

נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה׃ וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים׃ *)

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ׃

רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לְעַמְּךָ נָתָתָּ. זְמַן כַּפָּרָה לְכָל־תּוֹלְדוֹתָם. בִּהְיוֹתָם מַקְרִיבִים לְפָנֶיךָ זִבְחֵי רָצוֹן וּשְׂעִירֵי חַטָּאת לְכַפֵּר בַּעֲדָם. זִכָּרוֹן לְכֻלָּם יִהְיוּ (נ״א הָיוּ). וּתְשׁוּעַת נַפְשָׁם מִיַּד שׂוֹנֵא: מִזְבֵּחַ חָדָשׁ בְּצִיּוֹן תָּכִין. וְעוֹלַת רֹאשׁ חֹדֶשׁ נַעֲלֶה עָלָיו וּשְׂעִירֵי עִזִּים נַעֲשֶׂה בְרָצוֹן. וּבַעֲבוֹדַת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ נִשְׂמַח כֻּלָּנוּ. וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדְּךָ הַנִּשְׁמָעִים בְּעִירֶךָ הָאֲמוּרִים לִפְנֵי מִזְבְּחֶךָ. אַהֲבַת עוֹלָם תָּבִיא לָהֶם.

... ראשי Der Monate Beginn hast Du Deinem Volke eingesetzt als Zeit der Sühne für all' ihre Geschlechter, als sie darbrachten vor Dir Opfer Deines Willens und die Sündenböcke zur Sühne für sie. Zum Gedächtnisse für Alle waren sie und (brachten) Rettung ihres Lebens aus des Feindes Hand. Einen neuen Altar in Zijon wolle aufrichten und das Ganzopfer des Monatbeginns wollen auf ihm wir darbringen und Ziegenböcke wollen wir opfern in Willigkeit und an dem Opferdienste im Heiligthume wollen wir uns Alle freuen und an den Gesängen David's, Deines Knechtes, die erschollen in Deiner Stadt und gesprochen wurden vor Deinem Altare. Ewige Liebe wend' ihnen zu und

*) Die Keduschah S. 60

וּבְרִית אָבוֹת לַבָּנִים תִּזְכּוֹר: וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם. וְאֶת־מוּסַף יוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנְךָ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיְיָ פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם:

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר. שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר.

den Bund der Väter den Kindern wolle gedenken. Und bringe uns nach Zion, deiner Stadt, in Jubel und nach Jeruschalajim, der Stätte deines Heiligthum's, in ewiger Freude, und dort wollen wir dir darbringen unsere schuldigen Opfer, die täglichen nach ihrer Ordnung und die Mußafopfer nach ihrer Vorschrift. Und das Mußafopfer dieses Neumondstages wollen wir veranstalten und darbringen vor Dir in Liebe nach den Geboten Deines Willens, wie Du uns vorgeschrieben hast in Deiner Lehre durch Moscheh, Deinen Knecht, aus dem Munde Deiner Herrlichkeit, wie es heißt:

ובראשי Und zu Anfang eurer Monate bringet ein Ganzopfer dar dem Ewigen, zwei junge Farren und einen Widder, sieben einjährige Schafe ohne Fehl.

ומנחתם Und ihr Speis- und Trankopfer, wie bestimmt ist: drei Zehntel für den Farren, zwei Zehntel für den Widder und

וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל· וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ וְשָׂעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. חַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת־הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה. לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה. לִישׁוּעָה וּלְנֶחָמָה. לְפַרְנָסָה וּלְכַלְכָּלָה. לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם. לִמְחִילַת־חֵטְא וְלִסְלִיחַת עָוֹן (בשנת העבור וּלְכַפָּרַת פָּשַׁע)· כִּי־בְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בָּחַרְתָּ מִכָּל־הָאֻמּוֹת. וְחֻקֵּי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לָהֶם קָבָעְתָּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים:

*רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם· וְהָשֵׁב אֶת־הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

ein Zehntel für das Schaf, und Wein, wie für sein Trankopfer sich gehört, und ein Bock zur Sühne und die beiden täglichen Opfer nach ihrer Vorschrift.

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter! Lasse anheben diesen Monat für uns zu Glück und Segen, zu Wonne und Lust, zu Heil und Trost, zu reicher Nahrung und Verpflegung, zu Leben und Frieden, zur Vergebung der Sünden und Verzeihung der Schuld (und zur Sühne jeder Missethat). Denn Dein Volk Jisrael hast Du Dir erkoren von allen Völkern und die Satzungen der Neumonde ihnen festgestellt. Gelobt seist Du, Ewiger, der heiligt Jisrael und die Neumondszeit.

---

*) Uebersetz. S. 69.

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר׃ נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם׃ הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ׃ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ. לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

(An Chanukah על הנסים S. 70.)

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד׃ וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת־שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

(Der Vorbeter bei Wiederholung der Tefillah:)

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם׃

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחְשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ׃ לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי׃ יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי׃ עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן׃

יְהִי רָצוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ׃

קדיש שלם. עלינו:

סדר ערוב תבשילין.

אם חל עי״ט ביום ד׳ או ביום ה׳ עושין ערוב תבשילין וזה מעשיהו לוקחין פת שלם וכזית תבשיל או בשר או ביצה צלויה ומניחים אותם על הפת ואומרים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת עֵרוּב׃

בַּהֲדֵין עֵרוּבָא יְהֵא שָׁרֵא לָנָא לְמֵיפֵא וּלְבַשָּׁלָא וּלְאַטְמָנָא וּלְאַדְלָקָא שְׁרָגָא וּלְמֶעְבַּד כָּל־צָרְכָּנָא מִיּוֹמָא טָבָא לְשַׁבַּתָּא לָנוּ וּלְכָל־הַדָּרִים בָּעִיר הַזֹּאת׃

סֵדֶר הַתְּפִלָּה לְשָׁלשׁ רְגָלִים

לְעַרְבִית שַׁחֲרִית וּמִנְחָה ·

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה· מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם יְיָ מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ

(Vom Minchah Schemini Azereth bis zum Morgen des ersten Tages Pesach:
מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם.)

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה· וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים: *)

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים. אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ. וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת. וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

---

*) Die Keduschah im Morgengebet S. 174, im Minchahgebet S. 60.

Tefillah für die drei Hauptfeste

im Abend-, Morgen- und Minchah-Gebet.

אדני O Herr! öffne meine Lippen und mein Mund verkünde Dein Lob!

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, Gott Abrahams, Jizchaks und Jaakobs, Allmächtiger, Großer und Erhabener, höchster Gott, der in Güte Gnade erweiset, und dem Alles eignet, der gedenket der frommen Werke der Väter, und den Erlöser bringen wird ihren spätesten Abkömmlingen, um seines Namens Willen, in Liebe. König, Beistand und Retter und Schirm! Gelobt seist Du, Ewiger, Schirm des Abraham.

אתה Du bist mächtig in Ewigkeit, o Herr, Du belebest die Todten, stark, um stets zu helfen;

(Vom Minchah Schemini Azereth bis zum Morgen des ersten Tages Pesach: Der wehen läßt den Wind und herabkommen den Regen.)

— der die Lebenden in Gnaden erhält, die Todten belebt in großer Barmherzigkeit, die Fallenden stützt, und die Kranken heilt, die Gefesselten erlöst, und seine Treue bewährt den im Staube Schlafenden. Wer ist wie Du, Herr mächtiger Thaten, und wer ist Dir ähnlich, König, der tödtet und wieder belebt, und sprossen lässet das Heil. Und Du bist zuverlässig, daß Du beleben wirst die Todten. Gelobt seist Du, o Ewiger, der die Todten belebt.

אתה Du bist heilig und Dein Name ist heilig, und Heilige an jedem Tage preisen Dich ewiglich. Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger Gott.

אתה Du hast uns erkoren aus allen Völkern, uns geliebt und an uns Gefallen gehabt, uns erhöhet über alle Zungen, und uns geheiligt durch Deine Gebote, und uns nahe gebracht, unser König, Deinem Dienste und Deinen Namen, den großen und heiligen, über uns genannt.

(Am Ausgang des Sabbath wird eingeschaltet:)

וַתּוֹדִיעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת־מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ וַתְּלַמְּדֵנוּ לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ: וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים וְתוֹרוֹת אֱמֶת חֻקִּים וּמִצְוֹת טוֹבִים. וַתַּנְחִילֵנוּ זְמַנֵּי שָׂשׂוֹן וּמוֹעֲדֵי קֹדֶשׁ וְחַגֵּי נְדָבָה. וַתּוֹרִישֵׁנוּ קְדֻשַּׁת שַׁבָּת וּכְבוֹד מוֹעֵד וַחֲגִיגַת הָרֶגֶל. וַתַּבְדֵּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. בֵּין קְדֻשַּׁת שַׁבָּת לִקְדֻשַּׁת יוֹם טוֹב הִבְדַּלְתָּ. וְאֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה קִדַּשְׁתָּ. הִבְדַּלְתָּ וְקִדַּשְׁתָּ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתֶךָ:

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה וּ) מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן. אֶת־יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת־יוֹם)

Für Pesach:	Für Schabuoth:	Für Sukkoth:	Für Schemini Azereth und Simchath-Thorah:
חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה זְמַן חֵרוּתֵנוּ	חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה זְמַן מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ	חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ	הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ

(בְּאַהֲבָה) מִקְרָא־קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ. וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ. וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ. וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ. לִפְלֵטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם

בְּיוֹם

Für Pesach:	Für Schabuoth:	Für Sukkoth:
חַג הַמַּצּוֹת	חַג הַשָּׁבֻעוֹת	חַג הַסֻּכּוֹת

Für Schemini Azereth und Simchath Thorah:

הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת

(Am Ausgang des Sabbath wird eingeschaltet:)

ותודיענו Du hast uns, Ewiger, unser Gott! kund gethan Deine heilvollen Vorschriften, und uns gelehrt, auszuüben die Satzungen Deines Willens. Du hast uns, Ewiger, unser Gott! gerechte Vorschriften und eine wahrhafte Lehre ertheilt, Bestimmungen und Gebote voll Segens, und uns zu Theil werden lassen Zeiten froher Festeslust und heilige Feiertage und Festeszeiten freudiger Erhebung. Du hast uns beschieden die Sabbathweihe und Festverherrlichung und feierliche Lust, und unterschieden, Ewiger, unser Gott! zwischen Licht und Finsterniß, Jisrael und den Völkern, dem siebenten Tage und den sechs Werktagen. Die Heiligkeit des Sabbath's und des Festtages hast Du von einander unterschieden, und den siebenten Tag vor den sechs Werktagen geheiligt. So hast Du abgesondert und geheiligt Dein Volk Jisrael mit Deiner Heiligung.

ותתן Und Du hast uns gegeben, Ewiger, unser Gott; in Liebe (Sabbathe zur Ruhe,) Festzeiten zur Freude, Feiertage zur Wonne, (diesen Sabbathtag und)

Für Pesach:	Für Schabuoth:	Für Sukkoth:	Für Schemini-Azereth u. Simchath Thorah:
dieses Fest der ungesäuerten Brode, die Zeit unserer Befreiung,	dieses Wochenfest, die Zeit der Ertheilung unserer Lehre	dieses Hüttenfest, die Zeit unserer Freude.	dieses Schlußfest, die Zeit unserer Freude,

(in Liebe) eine heilige Berufung zur Erinnerung an den Auszug aus Mizrajim.

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter! Lasse aufsteigen und vor Dich kommen, zu Dir gelangen und Dir vor's Auge treten, in Wohlgefallen von Dir gehört, in Obhut genommen und gedacht werden unser Gedächtniß und unser Geschick, und das Gedächtniß unserer Väter und des Gesalbten, des Sohnes Dawids, Deines Knechtes, und Jeruschalajim's, Deiner heiligen Stadt, und Deines ganzen Volkes, des Hauses Jisraels, zur Rettung und zum Guten, zur Huld und Gnade, zum Erbarmen, Leben und Frieden an diesem Tage

Für Pesach:	Für Schabuoth:	Für Sukkoth:
des Festes der ungesäuerten Brode.	des Wochenfestes.	des Hüttenfestes.

Für Schemini-Azereth und Simchath Thorah:

des Schlußfestes.

הַזֶּה· זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה· וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה·
וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים· וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ
וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ· כִּי אֵל מֶלֶךְ
חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת־בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם
לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ
לְבָרְכֵנוּ: (אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ
בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
(בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן (שַׁבָּת וּ) מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ·
וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

רצה u. s. w. s. oben S. 68. — Im Morgengebet folgt hier Hallel S. 325.)

Gedenk' unser, Ewiger, unser Gott! an ihm zum Guten, und verhänge über uns an ihm zum Segen, und hilf uns an ihm zum Leben. Und um des Wortes willen, das Heil und Erbarmen verheißt, sei uns mild und gnädig, und erbarme Dich unser, und hilf uns! Denn zu Dir schaut unser Auge; denn ein Gott, ein König, erbarmungs- und huldreich, bist Du.

והשיאנו Und lasse uns zu Theil werden, Ewiger, unser Gott, den Segen Deiner Feste zum Leben und zum Frieden, zur Freude und zur Wonne, wie Du in Deiner Gnade uns zu segnen verheißen hast. (Unser Gott und unserer Väter Gott, habe Wohlgefallen an unserer Ruhe.) Heilige uns durch Deine Gebote, und laß unser Theil sein Deine Lehre, sättige uns von Deiner Güte, und erfreue uns durch Deine Hülfe und reinige unser Herz, Dir in Wahrheit zu dienen. Laß uns genießen, Ewiger, unser Gott, (in Liebe und Wohlgefallen,) in Freude und Wonne Deine heiligen (Sabbath- und) Festtage, daß sich Deiner freue Jisrael, das Deinen Namen heiligt. Gelobt seist Du, Ewiger, der da heiligt (den Sabbath,) Jisrael und die Festzeiten.

סדר קדוש לליל שלש רגלים.

(בליל שבת כשמקדש בביתו מתחיל:)

וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם הַשִּׁשִּׁי: וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם:
וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי
וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר־בָּנוּ מִכָּל־עָם וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל־לָשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו. וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה וּ) מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן אֶת־יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת־יוֹם)

הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ	חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ	חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה זְמַן מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ	חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה זְמַן חֵרוּתֵנוּ

Kiddusch
für die Festtage.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der geschaffen die Frucht des Weinstocks.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der uns erkoren aus allen Völkern und uns erhoben über jegliche Zunge und uns geheiligt durch seine Gebote, und Du hast uns gegeben, Ewiger, unser Gott, in Liebe (Sabbathe zur Ruhe,) Festzeiten zur Freude, Feiertage zur Wonne, diesen (Sabbath und diesen) Tag des

(Für Schemini Azereth und Simchath Thorah:) Schlußfestes, der Zeit unserer Freude,	(Für Sukkoth:) Hüttenfestes, der Zeit unserer Freude,	(Für Schabuoth:) Wochenfestes, der Zeit der Ertheilung unserer Lehre,	(Für Pesach:) Festes der ungesäuerten Brode, der Zeit unserer Befreiung,

(בְּאַהֲבָה) מִקְרָא־קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם. כִּי בָנוּ בָחַרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדַּשְׁתָּ מִכָּל־הָעַמִּים (וְשַׁבָּת) וּמוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ (בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן הִנְחַלְתָּנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

במוצאי שבת מוסיפין נר והבדלה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. בֵּין קְדֻשַּׁת שַׁבָּת לִקְדֻשַּׁת יוֹם טוֹב הִבְדַּלְתָּ. וְאֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה קִדַּשְׁתָּ. הִבְדַּלְתָּ וְקִדַּשְׁתָּ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְקֹדֶשׁ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

תפלת מוסף לשלש רגלים.

*אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל

(in Liebe) eine heilige Berufung zum Andenken an den Auszug aus Mizrajim. Ja uns hast Du erkoren und uns geheiligt aus allen Völkern und (den Sabbath und) Deine heiligen Feierzeiten (in Lieb' und Wohlgefallen) in Freud' und Wonne hast Du uns verliehen. Gelobt seist Du, Ewiger, der heiligt (den Sabbath und) Jisrael und die Festzeiten.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der uns am Leben erhalten, uns hat dauern und diese Zeit erreichen lassen.

---

*) Uebersetzung S. 339.

וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה· מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם יְיָ מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ·

(Vom Minchah Schmini Azereth bis zum Morgen des ersten Tages Peßach:
מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם·)

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה· וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:*)

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים· אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ· וְרָצִיתָ בָּנוּ· וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־־הַלְּשׁוֹנוֹת· וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ· וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ· וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה וּ) מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן אֶת־יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת־יוֹם)

אתה Du hast uns erkoren aus allen Völkern, uns geliebt und an uns Gefallen gehabt, uns erhöhet über alle Zungen, und uns geheiligt durch Deine Gebote, und uns nahe gebracht, unser König, Deinem Dienste und Deinen Namen, den großen und heiligen, über uns genannt.

ותתן Und Du hast uns gegeben, Ewiger, unser Gott, in Liebe (Sabbathe zur Ruhe), Festzeiten zur Freude, Feiertage zur Wonne (diesen Sabbathtag und)

---

*) Die Kedußchah S. 198.

Für Peßach.	Für Schabuoth:	Für Sukkoth:	Für Schemini Azereth und Simchath-Thora:
חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה זְמַן חֵרוּתֵנוּ	חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה זְמַן מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ	חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ	חַג הַשְּׁמִינִי הָעֲצֶרֶת הַזֶּה זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ

(בְּאַהֲבָה) מִקְרָא־קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אַדְמָתֵנוּ וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲלוֹת וְלֵרָאוֹת וּלְהִשְׁתַּחֲווֹת לְפָנֶיךָ וְלַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן שֶׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה וּתְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ. אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל־חָי וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ. וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם. וְאֶת־מוּסַף יוֹם

(הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת־מוּסַף יוֹם)

(Für Schemini Azereth und Simchath Thorah:)	(Für Sukkoth:)	(Für Schabuoth:)	(Für Pesach:)
dieses Schlußfest, die Zeit unserer Freude,	dieses Hüttenfest, die Zeit unserer Freude,	dieses Wochenfest, die Zeit der Ertheilung unserer Lehre,	dieses Fest der ungesäuerten Brode, die Zeit unserer Befreiung,

(in Liebe) eine heilige Berufung zum Andenken an den Auszug aus Mizrajim.

ומפני Und um unserer Sünden willen sind wir verbannt aus unserem Lande, und entfernt von unserem Boden, und wir können nicht hinaufziehen nnd erscheinen und uns bücken vor Dir, können nicht ausüben unsere gottesdienstlichen Pflichten in Deinem erwählten Hause, dem erhabenen, heiligen Hause, darüber Dein Name genannt ist, wegen der Gewalt, die gegen Deinen Tempel feindlich sich gewandt. Laß es Dein Wille sein, Ewiger, unser Gott und unserer Väter Gott, barmherziger König, daß Du Dich wieder erbarmest über uns und über Dein Heiligthum mit Deiner großen Barmherzigkeit, und es bald erbauest und seine Herrlichkeit erhöhest. Unser Vater, unser König! Laß bald offenbar werden die Majestät Deines Waltens über uns, zeige Dich in Deinem Glanze und erhebe Dich über uns vor den Augen alles Lebenden, bringe heim unsere Zerstreuten aus der Mitte der Völker und unsere Verstürmten sammle von den Enden der Erde. Und bringe uns nach Zijon, Deiner Stadt, in Jubel, und nach Jeruschalajim, der Stätte Deines Heiligthum's, in ewiger Freude, und dort wollen wir Dir darbringen unsere schuldigen Opfer, die täglichen nach ihrer Ordnung und die Mußafopfer nach ihrer Vorschrift. Und das Mußafopfer dieses (Sabbathtages und das Mußafopfer dieses)

Für Schemini Azereth und Simchath Thorah.	Für Sukkoth.	Für Schabuoth.	Für Peßach.
הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת	חַג הַסֻּכּוֹת	חַג הַשָּׁבֻעוֹת	חַג הַמַּצּוֹת

הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

(Am Sabbath.)

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל־עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:

(Für den ersten und zweiten Tag Peßach.)

וּבַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ פֶּסַח לַיְיָ: וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חָג. שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת יֵאָכֵל: בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלֶאכֶת עֲבוֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עֹלָה לַיְיָ פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם:

(Für den dritten bis letzten Tag Peßach.)

וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עֹלָה לַיְיָ פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם:

(Für Schabuoth.)

וּבְיוֹם הַבִּכּוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיְיָ בְּשָׁבֻעֹתֵיכֶם מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ

Für Schemini-Azereth und Simchath-Thorah:	Für Sukkoth:	Für Schabuoth:	Für Pesach:
Schlußfestes,	Hüttenfestes,	Wochenfestes,	Festes der ungesäuerten Brode

wollen wir Dir veranstalten und darbringen in Liebe nach den Geboten Deines Willens, wie Du uns vorgeschrieben in Deiner Lehre durch Moscheh, Deinen Diener, aus dem Munde Deiner Herrlichkeit, wie es heißt:

(Am Sabbath.)

וביום Am Sabbathtage zwei Lämmer, jährige, ohne Fehl, und zwei Zehntel feines Mehl als Opfergabe, mit Oel eingerührt, und das dazu gehörige Trankopfer. Das ist das Sabbathopfer eines jeglichen Sabbaths außer dem täglichen Opfer und seinem Trankopfer.

(Für den ersten und zweiten Tag Peßach.)

ובחדש Und im ersten Monat, am vierzehnten Tage des Monats findet das Peßach für den Ewigen Statt. Und am funfzehnten Tage dieses Monats ist Fest, sieben Tage sollen ungesäuerte Brode gegessen werden. Am ersten Tage ist heilige Berufung; keine Arbeit darf verrichtet werden. Und ihr sollt darbringen ein Feueropfer, ein Ganzopfer dem Ewigen, Farren, junge Rinder zwei, und einen Widder und sieben Lämmer, jährige; ohne Fehl sollen sie euch sein.

(Für den dritten bis letzten Tag Peßach.)

והקרבתם Und ihr sollt darbringen ein Feueropfer, ein Ganzopfer dem Ewigen; Farren junge Rinder zwei, und einen Widder und sieben Lämmer, jährige; ohne Fehl sollen sie euch sein.

(Für Schabuoth.)

וביום Und am Tage der Erstlinge, wenn ihr dem Ewigen neues Speisopfer darbringet, nach euren Wochen, sollt ihr heilige Berufung haben; keine Arbeitsverrichtung sollt ihr thun und sollt

לַיְיָ פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם אַיִל אֶחָד שִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה:

(Für den ersten und zweiten Tag Sukkoth.)

וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ וְחַגֹּתֶם חַג לַיְיָ שִׁבְעַת יָמִים: וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיְיָ פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁלֹשָׁה עָשָׂר· אֵילִם שְׁנָיִם· כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם יִהְיוּ:

(Für den dritten Tag Sukkoth.)

וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנֵים עָשָׂר· אֵילִם שְׁנָיִם· כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר· שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר· וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל· וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ וְשָׂעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם: וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פָּרִים עַשְׁתֵּי־עָשָׂר· אֵילִם שְׁנָיִם· כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם:

(Für den vierten Tag Sukkoth.)

וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פָּרִים עַשְׁתֵּי־עָשָׂר· אֵילִם שְׁנָיִם· כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר· שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר· וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל· וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ וְשָׂעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם: וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי פָּרִים עֲשָׂרָה· אֵילִם שְׁנָיִם· כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם:

(Für den fünften Tag Sukkoth.)

וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי פָּרִים עֲשָׂרָה· אֵילִם שְׁנָיִם· כְּבָשִׂים בְּנֵי

ein Ganzopfer darbringen zum Wohlgeruch dem Ewigen, zwei junge Farren, einen Widder, sieben einjährige Schafe.

(Für den ersten und zweiten Tag Sukkoth.)

ובחמשה Und am funfzehnten Tage des siebenten Monats sollt ihr heilige Berufung haben; keine Arbeitsverrichtung sollt ihr thun, und sollt dem Ewigen ein Fest feiern sieben Tage, und sollt als Ganzopfer darbringen ein Feueropfer zum Wohlgeruch dem Ewigen, dreizehn junge Farren, zwei Widder, vierzehn einjährige Schafe, ohne Fehl sollen sie sein.

(Für den dritten Tag Sukkoth.)

וביום Und am zweiten Tage zwölf junge Farren, zwei Widder, vierzehn einjährige Schafe ohne Fehl. Und ihr Speis- und Trankopfer, wie bestimmt ist: drei Zehntel für den Farren, zwei Zehntel für den Widder und ein Zehntel für das Lamm und Wein, wie für sein Trankopfer sich gehört, und ein Bock zur Sühne, und die beiden täglichen Opfer nach ihrer Vorschrift. Und am dritten Tage vier Farren, zwei Widder, vierzehn einjährige Schafe ohne Fehl.

(Für den vierten Tag Sukkoth.)

וביום Und am dritten Tage eilf Farren, zwei Widder, vierzehn einjährige Schafe ohne Fehl. Und ihr Speis- und Trankopfer, wie bestimmt ist: drei Zehntel für den Farren, zwei Zehntel für den Widder und ein Zehntel für das Lamm und Wein, wie für sein Trankopfer sich gehört, und ein Bock zur Sühne und die beiden täglichen Opfer nach ihrer Vorschrift. Und am vierten Tage zehn Farren, zwei Widder, vierzehn einjährige Schafe ohne Fehl.

(Für den fünften Tag Sukkoth.)

וביום Und am vierten Tage zehn Farren, zwei Widder, vierzehn

שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כַּמְדֻבָּר· שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר· וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל· וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ וְשָׂעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם: וּבַיּוֹם הַחֲמִישִׁי פָּרִים תִּשְׁעָה· אֵילִם שְׁנָיִם· כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם:

(Für den sechsten Tag Sukkoth.)

וּבַיּוֹם הַחֲמִישִׁי פָּרִים תִּשְׁעָה· אֵילִם שְׁנָיִם· כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כַּמְדֻבָּר שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל· וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ וְשָׂעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם: וּבַיּוֹם הַשִּׁשִּׁי פָּרִים שְׁמֹנָה· אֵילִם שְׁנָיִם· כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם:

(Für Hoschana Rabbah.)

וּבַיּוֹם הַשִּׁשִּׁי פָּרִים שְׁמֹנָה· אֵילִם שְׁנָיִם· כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כַּמְדֻבָּר· שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר· וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל· וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ וְשָׂעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם: וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי פָּרִים שִׁבְעָה· אֵילִם שְׁנָיִם· כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִים:

(Für Schemini Azereth und Simchath Thorah.)

בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת תִּהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיְיָ פַּר אֶחָד· אַיִל אֶחָד· כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם:

einjährige Schafe ohne Fehl. Und ihr Speis- und Trankopfer, wie bestimmt ist: Drei Zehntel für den Farren, zwei Zehntel für den Widder und ein Zehntel für das Schaf und Wein, wie für sein Trankopfer sich gehört, und ein Bock zur Sühne und die beiden täglichen Opfer nach ihrer Vorschrift. Und am fünften Tage neun Farren, zwei Widder, sieben einjährige Schafe ohne Fehl.

(Für den sechsten Tag Sukkoth.)

וביום Und am fünften Tage neun Farren, zwei Widder, sieben einjährige Schafe ohne Fehl. Und ihr Speis- und Trankopfer, wie bestimmt ist: Drei Zehntel für den Farren, zwei Zehntel für den Widder und ein Zehntel für das Schaf und Wein, wie für sein Trankopfer sich gehört, und ein Bock zur Sühne und die beiden täglichen Opfer nach ihrer Vorschrift. Und am sechsten Tage acht Farren, zwei Widder, vierzehn einjährige Schafe ohne Fehl.

(Für Hoschana Rabbah.)

וביום Und am sechsten Tage acht Farren, zwei Widder, vierzehn einjährige Schafe ohne Fehl. Und ihr Speis- und Trankopfer, wie bestimmt ist: Drei Zehntel für den Farren, zwei Zehntel für den Widder und ein Zehntel für das Schaf und Wein, wie für sein Trankopfer sich gehört, und ein Bock zur Sühne und die beiden täglichen Opfer nach ihrer Vorschrift. Und am siebenten Tage sieben Farren, zwei Widder, vierzehn einjährige Schafe.

(Für Schemini Azereth und Simchath Thorah.)

ביום Am achten Tage sollt ihr Festversammlung haben, keine Arbeitsverrichtung sollt ihr thun. Und sollt als Ganzopfer darbringen eine Feuergabe zum Wohlgeruch dem Ewigen, einen Farren, einen Widder, sieben einjährige Schafe ohne Fehl.

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר שְׁלשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר. וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל. וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ. וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ וְשָׂעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

(Am Sabbath.)

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי. כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ. זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ טוֹב וּמֵטִיב הִדָּרֶשׁ לָנוּ שׁוּבָה אֵלֵינוּ בַּהֲמוֹן רַחֲמֶיךָ בִּגְלַל אָבוֹת שֶׁעָשׂוּ רְצוֹנֶךָ בְּנֵה בֵיתְךָ כְּבַתְּחִלָּה וְכוֹנֵן מִקְדָּשְׁךָ עַל מְכוֹנוֹ וְהַרְאֵנוּ בְּבִנְיָנוֹ וְשַׂמְּחֵנוּ בְּתִקּוּנוֹ וְהָשֵׁב כֹּהֲנִים לַעֲבוֹדָתָם וּלְוִיִּם לְשִׁירָם לְזִמְרָם וְהָשֵׁב יִשְׂרָאֵל לִנְוֵיהֶם וְשָׁם נַעֲלֶה וְנֵרָאֶה וְנִשְׁתַּחֲוֶה לְפָנֶיךָ בְּשָׁלשׁ פַּעֲמֵי רְגָלֵינוּ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָל־זְכוּרְךָ אֶת־פְּנֵי יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת וְלֹא יֵרָאֶה אֶת־פְּנֵי יְהוָֹה רֵיקָם: אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ כְּבִרְכַּת יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ:

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת־בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ: (אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן (שַׁבָּת וּ) מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ. וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

ומנחתם Und ihr Speis- und Trankopfer, wie bestimmt ist: Drei Zehntel für den Farren, zwei Zehntel für den Widder und ein Zehntel für das Lamm, und Wein, wie für sein Trankopfer sich gehört, und ein Bock zur Sühne und die beiden täglichen Opfer nach ihrer Vorschrift.

(Am Sabbath:)

ישמחו Freuen mögen sich Deines Reiches, die Deinen Sabbath halten und ihn eine Lust nennen, das Volk Derer, die den Sabbath weihen. Sie Alle mögen sich sättigen und sich laben an Deiner Güte; und am siebenten Tage hast Du Wohlgefallen gefunden und ihn geheiligt, den köstlichsten der Tage hast Du ihn genannt, ein Gedächtniß an das Werk der Schöpfung.

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter! Barmherziger König, erbarme Dich über uns, Allgütiger, der Gutes übt, lasse Dich von uns erflehen! O kehre zurück zu uns mit dem Walten Deines Erbarmens, um der Väter willen, die Deinen Willen gethan. Baue Dein Haus, wie im Anbeginn und richte Dein Heiligthum auf seiner Stätte, und laß uns schauen seinen Bau und erfreu' uns mit seiner Wiederherstellung und führe zurück die Priester zu ihrem Tempeldienst und die Leviten zu ihrem Gesang und Saitenspiel, und führe Jisrael zurück in seine Wohnstätten, und dahin wollen wir hinaufziehen und erscheinen und uns bücken vor Dir an den drei Malen unserer Festfeier, wie es in Deiner Lehre heißt: Drei Mal im Jahr sollen erscheinen all deine Männlichen vor dem Antlitz des Ewigen, deines Gottes, an dem Ort, den Er erwählen wird, an dem Feste der ungesäuerten Brode und am Wochen- und Hüttenfeste, und nicht soll man erscheinen leer vor dem Antlitze des Ewigen. Ein Jeglicher je mit der Spende seiner Hand, je nach dem Segen des Ewigen, deines Gottes, den Er dir gegönnet.

והשיאנו Und laß uns zu Theil werden, Ewiger, unser Gott, den Segen Deiner Festzeiten zum Leben und Frieden, zur Freude und Wonne, wie Du gewollt und uns zu segnen verheißen hast. (Unser Gott und unserer Väter Gott, habe Wohlgefallen an unserer Ruhe.) Heilige uns durch Deine Gebote und sättige uns mit Deinem Gute, erfreue uns mit Deinem Heile. Reinige unser Herz, Dir in Wahrheit zu dienen. Laß uns zu Theil werden, Ewiger, unser Gott, (in Liebe und Wohlgefallen,) in Freude und Wonne Deine heiligen (Sabbath- und) Festtage, daß sich Deiner freue Jisrael, das Deinen Namen heiligt. Gelobt seist Du, Ewiger, der da heiligt (den Sabbath,) Jisrael und die Festzeiten.

Die Fortsetzung der Tefillah, wie im Morgengebet des Sabbath von רצה (S. 178) an; dann אין כאלהינו (S. 210) u. s. w. Der Priestersegen befindet sich am Schlusse des Gebetbuches.

תפלת ראש השנה

לערבית שחרית ומנחה·

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה· זָכְרֵנוּ לְחַיִּים· מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים· וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים· לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים· מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם׃

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם יְיָ מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ· מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה· מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים· זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים· וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים׃*)

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה·

---

*) Die Keduschah im Morgengebet S. 174; im Minchahgebet S. 60.

Die Fortsetzung wie im Morgengebet für den Sabbath S. 179 von „Laß Dir wohlgefallen" bis S. 183; dann S. 210 ff. Der Priestersegen befindet sich am Schlusse des Gebetbuches.

Tefillah für Rosch ha-Schanah,

im Abend-, Morgen- und Minchah-Gebet.

אדני O Herr! öffne meine Lippen und mein Mund verkünde Dein Lob!

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, Gott Abrahams, Jizchaks und Jaakobs, Allmächtiger, Großer und Erhabener, höchster Gott, der in Güte Gnade erweiset, und dem Alles eignet, der gedenket der frommen Werke der Väter, und den Erlöser bringen wird ihren spätesten Abkömmlingen, um seines Namens Willen, in Liebe. Gedenk' unser zum Leben, Herr, der will, daß wir leben, und schreibe uns in das Buch des Lebens, um Deinetwillen, Gott, ewiglebender; König, Beistand und Retter und Schirm! Gelobt seist Du, Ewiger, Schirm des Abraham.

אתה Du bist mächtig in Ewigkeit, o Herr, Du belebest die Todten, stark, um stets zu helfen; — der die Lebenden in Gnaden erhält, die Todten belebt in großer Barmherzigkeit, die Fallenden stützt, und die Kranken heilt, die Gefesselten erlöst, und seine Treue bewährt den im Staube Schlafenden. Wer ist wie Du, Herr mächtiger Thaten, und wer ist Dir ähnlich, König, der tödtet und wieder belebt, und sprossen lässet das Heil. Wer ist wie Du, Vater des Erbarmens, der gedenket seiner Geschöpfe zum Leben, in Erbarmen. Und Du bist zuverlässig, daß Du beleben wirst die Todten. Gelobt seist Du, o Ewiger, der die Todten belebt.

אתה Du bist heilig und Dein Name ist heilig, und Heilige an jedem Tage preisen Dich ewiglich.

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וְאֵימָתְךָ עַל כָּל־מַה־שֶּׁבָּרָאתָ וְיִירָאוּךָ כָּל־הַמַּעֲשִׂים וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל־הַבְּרוּאִים וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אֶחָת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם כְּמוֹ שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׁלְטוֹן לְפָנֶיךָ עֹז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל־מַה שֶּׁבָּרָאתָ:

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ וְתִקְוָה לְדוֹרְשֶׁיךָ וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן־יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ־פִּיהָ וְכָל־הָרִשְׁעָה כֻּלָּהּ כְּעָשָׁן תִּכְלֶה כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ. וְתִמְלוֹךְ אַתָּה יְיָ לְבַדֶּךָ עַל כָּל־מַעֲשֶׂיךָ בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּיָהּ:

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ כַּכָּתוּב וַיִּגְבַּהּ יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט

ובכן So lasse denn kommen, Ewiger, unser Gott, Deine Furcht über alle Deine Geschöpfe und ehrfürchtiges Bangen vor Dir über Alles, was Du erschaffen, daß Dich fürchten alle Geschöpfe und vor Dir sich bücken alle Wesen, und sie Alle werden mögen ein Bund, Deinen Willen zu thun mit ganzem Herzen, wie wir es erkennen, Ewiger, unser Gott! daß die Herrschaft ist bei Dir, die Macht in Deiner Hand, und die Kraft in Deiner Rechten, und Dein Name erhaben über Alles, was Du geschaffen.

ובכן Und so gieb denn die Ehre, o Ewiger, Deinem Volke, den Ruhm den Dich Fürchtenden, und der Hoffnung Zuversicht, denen, die Dich suchen, und das freie Wort den auf Dich Harrenden, Freude Deinem Lande, nnd Wonne Deiner Stadt, und die Macht lasse aufkeimen Deines Knechtes David, und das Licht leuchten des Sohnes Jischai's Deines Gesalbten, bald in unsern Tagen.

ובכן Dann werden die Frommen es schauen und sich freuen, und die Getreuen jubeln und die Geweiheten in Jauchzen frohlocken, und das Laster wird schließen seinen Mund, und der Frevel gänzlich wie Rauch dahinschwinden, wenn Du tilgen wirst die Herrschaft des Uebermuthes von der Erde, und wenn Du herrschen wirst allein, o Ewiger! über alle Deine Werke auf dem Zijonsberge, der Stätte Deiner Herrlichkeit, und in Jeruschalajim, Deiner heiligen Stadt, wie geschrieben steht in Deinem heiligen Worte: „Herrschen wird der Ewige für alle Zeit, Dein Gott, Zijon, in alle Geschlechter. Hallelujah."

קדוש Heilig bist Du, und furchtbar Dein Name, und kein Gott außer Dir, wie geschrieben steht: „Und erhaben ist der Gott der Schaaren im Gerichte, uud der heilige Gott geheiligt in Gerechtigkeit." Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger König!

וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים· אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ· וְרָצִיתָ בָּנוּ· וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת· וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ· וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ· וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

(Am Ausgang des Sabbath wird eingeschaltet:)

וַתּוֹדִיעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת־מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ וַתְּלַמְּדֵנוּ לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ. וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים וְתוֹרוֹת אֱמֶת חֻקִּים וּמִצְוֹת טוֹבִים. וַתַּנְחִילֵנוּ זְמַנֵּי שָׂשׂוֹן וּמוֹעֲדֵי קֹדֶשׁ וְחַגֵּי נְדָבָה. וַתּוֹרִישֵׁנוּ קְדֻשַּׁת שַׁבָּת וּכְבוֹד מוֹעֵד וַחֲגִיגַת הָרֶגֶל. וַתַּבְדֵּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. בֵּין קְדֻשַּׁת שַׁבָּת לִקְדֻשַּׁת יוֹם טוֹב הִבְדַּלְתָּ. וְאֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה קִדַּשְׁתָּ. הִבְדַּלְתָּ וְקִדַּשְׁתָּ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתֶךָ:

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת־יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת־יוֹם) הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה· יוֹם תְּרוּעָה (זִכְרוֹן תְּרוּעָה) מִקְרָא־קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ· יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ· וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ· וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ· וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ· לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה: זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה· וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה· וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים· וּבִדְבַר יְשׁוּעָה

אתה Du hast uns erkoren aus allen Völkern, uns geliebt und an uns Gefallen gehabt, uns erhöhet über alle Zungen, und uns geheiligt durch Deine Gebote, und uns nahe gebracht, unser König, Deinem Dienste und Deinen Namen, den großen und heiligen, über uns genannt.

(Am Ausgang des Sabbath wird eingeschaltet:)

ותודיענו Du hast uns, Ewiger, unser Gott! kund gethan Deine heilvollen Vorschriften, und uns gelehrt, uns zu üben die Satzungen Deines Willens. Du hast uns, Ewiger, unser Gott! gerechte Vorschriften und eine wahrhafte Lehre ertheilt, Bestimmungen und Gebote voll Segens, und uns zu Theil werden lassen Zeiten froher Festeslust und heilige Feiertage und Festeszeiten freudiger Erhebung. Du hast uns beschieden die Sabbathweihe und Festverherrlichung und feierliche Lust, und unterschieden, Ewiger, unser Gott! zwischen Licht und Finsterniß, Jisrael und den Völkern, dem siebenten Tage und den sechs Werktagen. Die Heiligkeit des Sabbath's und des Festtages hast Du von einander unterschieden, und den siebenten Tag vor den sechs Werktagen geheiligt. So hast Du abgesondert und geheiligt Dein Volk Jisrael mit Deiner Heiligung.

ותתן Und Du hast uns gegeben, Ewiger, unser Gott! in Liebe (diesen Sabbathtag und) diesen Tag des Gedächtnisses, den (Erinnerungs-) Tag des Posaunenschalls, eine heilige Berufung zur Erinnerung an den Auszug aus Aegypten.

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter! Lasse aufsteigen und vor Dich kommen, zu Dir gelangen und Dir vor's Auge treten, in Wohlgefallen von Dir gehört, in Obhut genommen und gedacht werden unser Gedächtniß und unser Geschick, und das Gedächtniß unserer Väter und des Gesalbten, des Sohnes Dawids, Deines Knechtes, und Jeruschalajim's, Deiner heiligen Stadt, und Deines ganzen Volkes, des Hauses Jisraels, zur Rettung und zum Guten, zur Huld und Gnade, zum Erbarmen, Leben und Frieden an diesem Tage des Gedächtnisses. Gedenk' unser, Ewiger, unser Gott! an ihm zum Guten, und verhänge über uns an ihm zum Segen, und hilf uns an ihm zum Leben. Und um des

וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ· וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ· כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ· כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְלוֹךְ עַל כָּל־הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בִּכְבוֹדֶךָ וְהִנָּשֵׂא עַל כָּל־הָאָרֶץ בִּיקָרֶךָ וְהוֹפַע בַּהֲדַר גְּאוֹן עֻזֶּךָ עַל כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵבֵל אַרְצֶךָ: וְיֵדַע כָּל־פָּעוּל כִּי אַתָּה פְעַלְתּוֹ וְיָבִין כָּל־יָצוּר כִּי־אַתָּה יְצַרְתּוֹ וְיֹאמַר כֹּל אֲשֶׁר נְשָׁמָה בְאַפּוֹ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה: (לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ (וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ וְיָנוּחוּ בָהּ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת כִּי אַתָּה אֱלֹהִים אֱמֶת וּדְבָרְךָ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם· וְהָשֵׁב אֶת־הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

Wortes willen, das Heil und Erbarmen verheißt, sei uns mild und gnädig, und erbarme Dich unser, und hilf uns! Denn zu Dir schaut unser Auge; denn ein Gott, erbarmungs- und huldreich, bist Du.

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter! O regiere über die ganze Welt in Deiner Herrlichkeit, und erhebe Dich über die ganze Erde in Deinem Glanze, und strahle auf in der Pracht der Hoheit Deiner Majestät über alle Bewohner Deines Erdenballes, und erkennen möge jegliches Geschöpf, daß Du es geschaffen, und erfahre jegliches Gebild, daß Du es gebildet, und spreche Alles, was Odem hat in seiner Nase: Der Ewige, der Gott Jisraels ist König, und sein Reich waltet über Alles. (Am Sabbath: Unser Gott und Gott unserer Väter, laß Dir wohlgefallen unsre Ruhe). Heilige uns durch Deine Gebote und laß unser Theil sein Deine Lehre, sättige uns von Deinem Gute, und erfreue uns durch Deine Hülfe, (und gönne uns, Ewiger unser Gott, in Liebe und Wohlgefallen Deinen heiligen Sabbath, daß an ihm ruhe Jisrael, das Deinen Namen heiligt) und läutere unser Herz, Dir in Wahrheit zu dienen; denn Du, o Gott, bist wahr, und Dein Wort ist wahr, und ewig bestehend. Gelobt seist Du, Ewiger! König über die ganze Erde, der heiligt (den Sabbath und) Jisrael und den Tag des Gedächtnisses.

רצה Laß Dir wohlgefallen, Ewiger unser Gott, Dein Volk Jisrael und sein Gebet und führe zurück den Tempeldienst in Deine heiligen Hallen, und die Feueropfer Jisrael's und sein Gebet in Liebe nimm an mit Huld, und zum Wohlgefallen stets vor Dir sei der Gottesdienst Jisraels, Deines Volkes.

ותחזינה Und schauen mögen unsere Augen, wenn Du zurückkehrst nach Zijon, in Barmherzigkeit. Gelobt seist Du, Ewiger, der zurückbringen wird seine Herrlichkeit nach Zijon.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר· נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם· הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ· מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ· וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת־שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

(Der Vorbeter im Morgengebet bei Wiederholung der Tefillah:)

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

Im Morgengebet:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל

Im Minchah- und Abendgebet:

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים

מודים Wir danken Dir und bekennen, daß Du bist der Ewige unser Gott und unserer Väter Gott auf immer und ewig, Hort unseres Lebens, Schild unseres Heils bist Du durch alle Geschlechter. Wir danken Dir und verkünden Dein Lob für unser Leben, das gegeben ist in Deine Hand, wegen unserer Seelen, die Dir sind anvertraut, und wegen Deiner Wunder, die an jedem Tage uns geleiten, und wegen Deiner unvergleichlichen Thaten und Gnadenbezeugungen zu jeglicher Zeit, Abends und Morgens und Mittags. Allgütiger! Denn nicht geht zu Ende Deine Barmherzigkeit, — Du Allerbarmer! Denn kein Aufhören kennt Deine Huld. Von jeher hoffen wir auf Dich.

ועל Und für dies Alles sei gesegnet und erhoben Dein Name, unser König, beständig auf immer und ewig. O, verzeichne zum heilvollen Leben alle Genossen Deines Bundes. Und Alles, was lebt, danke Dir ewiglich, und rühmen möge es Deinen Namen in Wahrheit, o Gott, Du unser Schutz und unser Beistand ewiglich. Gelobt sei Du, Ewiger, Allgütiger ist Dein Name, und Dir ist es schön, dankendes Bekenntniß abzulegen.

(Der Vorbeter im Morgengebet bei Wiederholung der Tefillah.)

אלהינו Unser Gott und unserer Väter Gott! Segne uns mit dem in Deiner Thorah verzeichneten dreifachen Segen, wie er durch Moscheh, Deinen Knecht, verzeichnet und durch den Mund Aharon's und seiner Sprößlinge ist ausgesprochen worden, die Priester, Deine heilige Schaar, wie es heißt:

Es segne Dich der Ewige und behüte Dich!
Es lasse leuchten der Ewige sein Antlitz zu Dir und begnade Dich!
Es wende der Ewige sein Antlitz zu Dir und gebe Dir Frieden!

Im Minchah- und Abendgebet.

שלום Laß Fülle des Friedens für immer kommen über Jisrael, dein Volk;

Im Morgengebet.

שים Laß Frieden, Heil und Segen, Gunst, Gnad' und Erbarmen kommen über ganz Jisrael, Dein Volk. Segne uns Alle, unser Vater, insgesammt mit dem Lichte Deines Antlitzes; denn in dem Lichte Deines Angesichtes gabst Du uns Ewiger, unser Gott, die

עַמְּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ׃

לְעוֹלָם כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל־הַשָּׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ׃

בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם׃

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם׃ עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ׃ לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי׃ יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי׃ עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן׃ יְהִי רָצוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ׃

(Am Eingang des Sabbath ויכלו und מגן אבות S. 144 und 148.)
Im Morgen- und Minchahgebet (ausgenommen am Freitag Nachmittag und am Sabbath) folgt hier אבינו מלכנו (S. 77.)

קדיש שלם. עלינו (S. 106.). קדיש יתום.

בליל ראשון של ר״ה נוהגים לאמר איש לחברו

ליחיד לְשָׁנָה טוֹבָה תִּכָּתֵב׃ ולרבים תִּכָּתֵבוּ׃

ולנקבה לְשָׁנָה טוֹבָה תִּכָּתֵבִי׃ ולרבות תִּכָּתַבְנָה׃

denn Du o König, bist Herr alles Friedens, und laß es Dir wohlgefällig sein, Lehre des Lebens und die Liebe zur Milde und Menschlichkeit, und Gerechtigkeit und Segen und Erbarmen und Leben und Frieden. Und laß es Dir wohlgefällig sein, zu segnen Dein Volk Jisrael zu jeder Zeit und Stunde mit Deinem Frieden. Im Buche des Lebens, Segens und Friedens und gesegneter Erhaltung möge unser gedacht und wir darin eingezeichnet werden, sowie Dein ganzes Volk, das Haus Jisraels, zu gesegnetem Leben und zum Frieden. Gelobt sei Du, Ewiger, der erschafft den Frieden.

אלהי Mein Gott bewahre meine Zunge vor Bösem, und meine Lippen, daß sie nichts Trügliches reden. Denen, die mich schmähen, laß meine Seele schweigen, und gleich dem Staube sei sie demüthig gegen alle. O öffne mein Herz durch Deine Lehre und Deinen Geboten eile meine Seele nach. Und aller derer, die gegen mich Böses sinnen, Rath und Anschlag zerstöre, und vereitle ihr Sinnen. Thue es um Deines Namens, um Deiner Rechten, um Deiner Heiligkeit, um Deiner Lehre willen. Auf daß Deine Lieblinge gerettet werden, hilf mit Deiner Rechten und erhöre mich! Mögen wohlgefällig sein meines Mundes Worte und meines Herzens Sinnen vor Dir, Ewiger, mein Gott, mein Hort und Erlöser. Der Frieden stiftet in seinen Höhen, Er lasse walten Frieden über uns und über ganz Jisrael. Darauf sprechet Amen!

יהי Mög' es Dir wohlgefällig sein, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, daß erbaut werde das Heiligthum bald in unseren Tagen, und laß uns an Deiner Lehre unser Theil nehmen.

(Am Freitag Abend wird S. 147 fortgefahren.) Im Morgen- und Minchahgebet (ausgenommen am Freitag Nachmittag und am Sabbath) folgt hier „Unser Vater“ u. s. w. S. 77 dann: „Uns liegt es ob“ S. 107.

סדר קדוש לליל ראש השנה.

(בליל שבת כשמקדש בביתו מתחיל·)

וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם הַשִּׁשִּׁי: וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם. וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר־בָּנוּ מִכָּל־עָם וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל־לָשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו· וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת־יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת־יוֹם) הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה יוֹם תְּרוּעָה (זִכְרוֹן תְּרוּעָה) מִקְרָא־קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם· כִּי בָנוּ בָחַרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדַּשְׁתָּ מִכָּל־

Kiddusch

für den Abend des Rosch ha-Schanah.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der geschaffen die Frucht des Weinstocks.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der uns erkoren aus allen Völkern und uns erhoben über jegliche Zunge und uns geheiligt durch seine Gebote, und Du hast uns gegeben, Ewiger, unser Gott, in Liebe diesen (Sabbath und diesen) Tag des Gedächtnisses, den (Erinnerungs-) Tag des Posaunenschalles, heilige Festberufung zum Andenken an den Auszug aus Mizrajim. Ja uns hast Du erkoren und uns geheiligt aus allen

הָעַמִּים. וּדְבָרְךָ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ
עַל־כָּל־הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן׃

במוצאי שבת מוסיפין נר והבדלה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל בֵּין אוֹר
לְחֹשֶׁךְ בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה.
בֵּין קְדֻשַּׁת שַׁבָּת לִקְדֻשַּׁת יוֹם טוֹב הִבְדַּלְתָּ. וְאֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת
יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה קִדַּשְׁתָּ. הִבְדַּלְתָּ וְקִדַּשְׁתָּ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתֶךָ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְקֹדֶשׁ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ
וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה׃

מברכין המוציא ואוכלין פרוסת הבציעה. ואח"כ נוטלין תפוח מתוק וטובלין
אותו בדבש ומברכין עליו בורא פרי העץ ואוכלין אותו ואח"כ אומרין׃

יְהִי רָצוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּחַדֵּשׁ
עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה׃

תפלת מוסף לראש השנה.

(*אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר

Völkern und Dein Wort ist wahr und bestehet ewiglich. Gelobt seist Du, Ewiger, König über die ganze Erde, der heiligt (den Sabbath und) Jisrael und den Tag des Gedächtnisses.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der uns am Leben erhalten, uns hat dauern und diese Zeit erreichen lassen.

---

*) Uebersetzung S. 357 ff.

וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה: זָכְרֵנוּ לְחַיִּים. מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים· וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים· לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים· מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ· מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר· מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה. מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים· זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים. וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים*):

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה·

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וְאֵימָתְךָ עַל כָּל־מַה־שֶּׁבָּרָאתָ וְיִירָאוּךָ כָּל־הַמַּעֲשִׂים וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל־הַבְּרוּאִים וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אֶחָת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם כְּמוֹ שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׁלְטוֹן לְפָנֶיךָ עֹז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל־מַה־שֶּׁבָּרָאתָ:

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ וְתִקְוָה לְדוֹרְשֶׁיךָ וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ שִׂמְחָה

---

*) Die Kedufchah S. 198.

לְאַרְצֶךָ וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ
וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן־יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:
וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ וַחֲסִידִים
בְּרִנָּה יָגִילוּ וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ־פִּיהָ וְכָל־הָרִשְׁעָה
כֻּלָּהּ כְּעָשָׁן תִּכְלֶה כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן־הָאָרֶץ·
וְתִמְלוֹךְ אַתָּה יְיָ לְבַדֶּךָ עַל כָּל־מַעֲשֶׂיךָ בְּהַר צִיּוֹן
מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי
קָדְשֶׁךָ יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:
קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ כַּכָּתוּב
וַיִּגְבַּהּ יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ
בִּצְדָקָה· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:
אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים· אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ· וְרָצִיתָ
בָּנוּ· וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת· וְקִדַּשְׁתָּנוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ· וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ· וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל
וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:
וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת־יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה
וְאֶת־יוֹם) הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה· יוֹם תְּרוּעָה (זִכְרוֹן תְּרוּעָה)
מִקְרָא־קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אתה Du hast uns erkoren aus allen Völkern, uns geliebt und an uns Gefallen gehabt, uns erhöhet über alle Zungen, und uns geheiligt durch Deine Gebote, und uns nahe gebracht, unser König, Deinem Dienste und Deinen Namen, den großen und heiligen, über uns genannt.

ותתן Und Du hast uns gegeben, Ewiger, unser Gott, in Liebe (diesen Sabbathtag und) diesen Tag des Gedächtnisses, den (Erinnerungs-) Tag des Posaunenschalles, eine heilige Berufung zur Erinnerung an den Auszug aus Mizrajim.

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל
אַדְמָתֵנוּ וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ
בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא
שִׁמְךָ עָלָיו מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
מֶלֶךְ רַחֲמָן שֶׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשְׁךָ
בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה וּתְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה
וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל־חָי וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ
מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ.
וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית
מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם וְשָׁם נַעֲשֶׂה

ומפני Und um unserer Sünden willen sind wir verbannt aus unserem Lande und entfernt von unserem Boden, und wir können nicht ausüben unsere gottesdienstlichen Pflichten in Deinem erwählten Hause, dem erhabenen, heiligen Hause, darüber Dein Name genannt ist, wegen der Gewalt, die gegen Deinen Tempel feindlich sich gewandt. Laß es Dein Wille sein, Ewiger, unser Gott und unserer Väter Gott, barmherziger König, daß Du Dich wieder erbarmest über uns und über Dein Heiligthum mit Deiner großen Barmherzigkeit, und es bald erbauest und seine Herrlichkeit erhöhest. Unser Vater, unser König! Laß bald offenbar werden die Majestät Deines Waltens über uns, zeige Dich in Deinem Glanze und erhebe Dich über uns vor den Augen alles Lebenden, bringe heim unsere Zerstreuten aus der Mitte der Völker und unsere Verstürmten sammle von den Enden der Erde. Und bringe uns nach Zijon, Deiner Stadt, in Jubel, und nach Jeruschalajim, der Stätte Deines Heiligthums, in ewiger

לְפָנֶיךָ אֶת־קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסִדְרָם
וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם. וְאֶת־מוּסְפֵי יוֹם (הַשַּׁבָּת
הַזֶּה וְיוֹם) הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ
בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ
בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ
כָּאָמוּר:

(Am Sabbath.)

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת
מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל־עֹלַת הַתָּמִיד
וְנִסְכָּהּ:

וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה
לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ יוֹם תְּרוּעָה

Freude, und dort wollen wir Dir darbringen unsre schuldigen Opfer, die täglichen nach ihrer Ordnung, und die Mußafopfer nach ihrer Vorschrift. Und die Mußafopfer dieses (Sabbath- und) Gedächtnißtages wollen wir Dir zurüsten und darbringen in Liebe nach dem Gebote Deines Willens, wie Du uns vorgeschrieben in Deiner Lehre durch Moscheh, Deinen Diener, aus dem Munde Deiner Herrlichkeit, wie es heißt:

(Am Sabbath.)

וביום Am Sabbathtage zwei Lämmer, jährige, ohne Fehl, und zwei Zehntel feines Mehl als Opfergabe, mit Oel eingerührt und das dazu gehörige Trankopfer. Das ist das Sabbathopfer eines jeglichen Sabbaths, außer dem täglichen Opfer und seinem Trankopfer.

ובחדש Und im siebenten Monate, am ersten des Monats, soll euch heilige Verkündigung sein. Jede Arbeitsverrichtung sollt ihr unterlassen. Ein Tag des Posaunenschalles soll er euch sein.

יִהְיֶה לָכֶם: וַעֲשִׂיתֶם עֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיְיָ פַּר בֶּן־בָּקָר אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם: וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר· שְׁלשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר· וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל· וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ· וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ· *וּשְׁנֵי שְׂעִירִים לְכַפֵּר· וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם: מִלְּבַד עֹלַת הַחֹדֶשׁ וּמִנְחָתָהּ· וְעֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ· וְנִסְכֵּיהֶם כְּמִשְׁפָּטָם· לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיְיָ:

(Am Sabbath.)

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי· כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ· וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ· זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

Und ihr sollt darbringen ein Ganzopfer zum Wohldufte dem Ewigen, einen Farren, ein junges Rind, jährige Schaafe sieben, ohne Fehl. Und ihr Speis- und Trankopfer, wie bestimmt ist: Drei Zehntel für den Farren, zwei Zehntel für den Widder und ein Zehntel für das Schaaf, und Wein, wie für sein Trankopfer sich gehört, und zwei Ziegenböcke zur Versöhnung, und die beiden täglichen Opfer nach ihrer Vorschrift; außer dem Ganzopfer des Neumondes und seinem Speisopfer, und dem täglichen Opfer und seinem Speisopfer, und ihren Trankopfern nach ihrer Vorschrift zum Wohldufte ein Feueropfer dem Ewigen.

(Am Sabbath.)

ישמחו Freuen mögen sich Deines Reiches, die den Sabbath halten und ihn eine Lust nennen, das Volk Derer, die den Sabbath weihen. Sie alle mögen sich sättigen und sich laben an Deiner Güte; denn am siebenten Tage hast Du Wohlgefallen gefunden und ihn geheiligt, den köstlichsten der Tage hast Du ihn genannt, ein Gedächtniß an das Werk der Schöpfung.

בק״ק פפ״דמ ובנותיה אומרים·

וְשָׂעִיר לְכַפֵּר מִלְּבַד עֹלַת הַחֹדֶשׁ וּמִנְחָתָהּ וְשָׂעִיר לְחַטָּאת וְנִסְכֵּיהֶם כְּמִשְׁפָּטָם וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל־הֲמוֹנָם. וַאֲנַחְנוּ כֹּרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד. אֱמֶת מַלְכֵּנוּ אֶפֶס זוּלָתוֹ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ כִּי יְהֹוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד:

עַל כֵּן נְקַוֶּה לְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ. וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת

עלינו Uns liegt es ob, zu verherrlichen den Herrn des Alls, die Ehre zu geben dem Schöpfer der Welt, daß Er uns nicht hat sein lassen wie die Völker der Erde, und uns nicht gleichgestellt den Geschlechtern des Erdbodens, daß Er unsern Theil nicht gleich gemacht dem ihren, und unser Loos dem ihrer Schaaren. Wir beugen das Knie und bücken uns und bekennen vor dem Könige, dem Weltkönige, dem Heiligen, gelobt sei Er, daß Er ausgespannt die Himmel, und gegründet die Erde, und seiner Allmacht Sitz ist im Himmel droben, und der Thron seiner Allmacht ist in den höchsten Höhen. Er ist unser Gott, Keiner sonst, in Wahrheit Er unser König, Niemand außer ihm, wie geschrieben steht in seiner Lehre: Und du sollst heut erkennen, und es dir zu Gemüthe führen, daß der Ewige der wahre Gott ist, im Himmel oben und auf der Erde hienieden, Keiner sonst!

על Darum hoffen wir auf Dich, Ewiger unser Gott! bald zu schauen den Glanz Deiner Herrlichkeit, daß Du wegräumest die Götzen von der Erde und all die eitlen Wahngebilde gänz-

יִכָּרֵתוּן. לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי וְכָל־בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל־רִשְׁעֵי אָרֶץ: יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל־לָשׁוֹן: לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ. וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ. וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת־עֹל מַלְכוּתֶךָ. וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד: כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ. יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר לֹא־הִבִּיט אָוֶן בְּיַעֲקֹב וְלֹא־רָאָה עָמָל בְּיִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהָיו עִמּוֹ וּתְרוּעַת מֶלֶךְ בּוֹ: וְנֶאֱמַר וַיְהִי בִישֻׁרוּן מֶלֶךְ בְּהִתְאַסֵּף רָאשֵׁי עָם יַחַד שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר. כִּי לַייָ הַמְּלוּכָה וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם: וְנֶאֱמַר יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר אַף־תִּכּוֹן

lich tilgest, aufzurichten die Welt durch das Walten des Allmächtigen, und daß alle Fleischgebornen anrufen Deinen Namen, Dir zuzuwenden all die Frevler der Erde, daß erkennen und einsehen die Bewohner des Erdenrundes, daß Dir sich beugen müsse jedes Knie, schwören müsse jegliche Zunge. Vor Dir, o Ewiger, müssen sie niederknieen und hinsinken, und der Herrlichkeit Deines Namens den Preis bringen, und sie Alle auf sich nehmen das Joch Deiner Herrschaft, daß Du über sie herrschest bald, auf immer und ewig. Denn Dein ist die Herrschaft, und in ewige Zeiten wirst Du in Ehren walten, wie geschrieben steht in Deiner Lehre: Der Ewige wird herrschen auf immer und ewig. Und es heißt: Man schauet nicht nach Eitlem in Jaakob, und siehet nicht nach Nutzlosem in Jisrael. Der Ewige sein Gott ist mit ihm, und der Jubel seines Königs ist in ihm. Ferner: Und Er ward in Jeschurun König, da sich sammelten die Häupter des Volkes, einmüthig die Stämme Jisraels. — Und in Deinen heiligen Worten steht also geschrieben: Denn des Ewigen ist die Herrschaft, und Er waltet über die Völker. Und ferner: Der Ewige regiert in Majestät gehüllt, umkleidet ist der Ewige mit Macht, hat sich

תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט: וְנֶאֱמַר שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ
פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי־זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְיָ
עִזּוּז וְגִבּוֹר יְיָ גִּבּוֹר מִלְחָמָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם
וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ
הַכָּבוֹד יְיָ צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה: וְעַל יְדֵי
עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כָּתוּב לֵאמֹר· כֹּה־אָמַר יְיָ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
וְגֹאֲלוֹ יְיָ צְבָאוֹת אֲנִי רִאשׁוֹן וַאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדַי אֵין
אֱלֹהִים: וְנֶאֱמַר וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים בְּהַר צִיּוֹן לִשְׁפֹּט אֶת־
הַר עֵשָׂו וְהָיְתָה לַיְיָ הַמְּלוּכָה: וְנֶאֱמַר וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ
עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:
וּבְתוֹרָתְךָ כָּתוּב לֵאמֹר שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:

gegürtet; auch ist festgegründet das Erdenrund, wanket nicht. Ferner: Erhebet, ihr Thore, eure Häupter, und erhebet euch, ewige Pforten, daß einziehe der König der Ehren! Wer ist der König der Ehren? Der Ewige, mächtig und stark, der Ewige, der Held des Krieges! Erhebet, ihr Thore, eure Häupter, und erhebet sie, ewige Pforten, daß einziehe der König der Ehren! Wer ist der König der Ehren? Der Ewige der Heerschaaren, Er ist der König der Ehren! Selah! — Und durch Deine Diener, die Propheten, steht geschrieben also: So spricht der Ewige, der König Jisraels und sein Erlöser, der Ewige der Heerschaaren, Ich bin der Erste und Ich der Letzte, und außer mir kein Gott. Und es heißt: Und hinaufziehen werden die Sieger auf den Berg Zijon, zu richten den Berg Esaw's, und des Ewigen wird sein die Herrschaft. Ferner: Und der Ewige wird zum Könige werden über die ganze Erde, an demselbigen Tage wird der Ewige einzig sein, und sein Name einzig. — Und in Deiner Lehre steht geschrieben also: Höre, Jisrael, der Ewige unser Gott, der Ewige ist einzig!

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְלוֹךְ עַל כָּל־הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בִּכְבוֹדֶךָ וְהִנָּשֵׂא עַל כָּל־הָאָרֶץ בִּיקָרֶךָ וְהוֹפַע בַּהֲדַר גְּאוֹן עֻזֶּךָ עַל כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵבֵל אַרְצֶךָ: וְיֵדַע כָּל־פָּעוּל כִּי אַתָּה פְעַלְתּוֹ וְיָבִין כָּל־יָצוּר כִּי אַתָּה יְצַרְתּוֹ וְיֹאמַר כֹּל אֲשֶׁר נְשָׁמָה בְּאַפּוֹ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה: (לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ: (וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ וְיָנוּחוּ בָהּ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת כִּי אַתָּה אֱלֹהִים אֱמֶת

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter! o regiere über die ganze Welt in Deiner Herrlichkeit, und erhebe Dich über die ganze Erde in Deinem Glanze, und strahle auf in der Pracht der Hoheit Deiner Majestät über alle Bewohner Deines Erdenballes, und erkennen möge jegliches Geschöpf, daß Du es geschaffen, und erfahre jegliches Gebilde, daß Du es gebildet, und spreche Alles, was Odem hat in seiner Nase: Der Ewige, der Gott Jisrael's ist König, und sein Reich waltet über Alles! (Am Sabbath: Unser Gott und Gott unserer Väter! laß Dir wohlgefallen unsere Ruhe.) Heilige uns durch Deine Gebote, und laß unser Theil sein Deine Lehre, sättige uns von Deiner Güte, und erfreue uns durch Deine Hülfe. (Und gönne uns, Ewiger, unser Gott, in Liebe und Wohlgefallen Deinen heiligen Sabbath, daß an ihm ruhe Jisrael, das Deinen Namen heiligt.) Und läutere unser Herz, Dir in Wahrheit zu dienen; denn Du, o Gott, bist wahr,

וּדְבָרְךָ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ
עַל כָּל־הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם
הַזִּכָּרוֹן:

אַתָּה זוֹכֵר מַעֲשֵׂה עוֹלָם וּפוֹקֵד כָּל־יְצוּרֵי קֶדֶם.
לְפָנֶיךָ נִגְלוּ כָּל־תַּעֲלֻמוֹת וַהֲמוֹן נִסְתָּרוֹת
שֶׁמִּבְּרֵאשִׁית: אֵין שִׁכְחָה לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ. וְאֵין נִסְתָּר
מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ: אַתָּה זוֹכֵר אֶת כָּל־הַמִּפְעָל. וְגַם כָּל־הַיְצוּר
לֹא נִכְחָד מִמֶּךָּ: הַכֹּל גָּלוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ.
צוֹפֶה וּמַבִּיט עַד סוֹף כָּל־הַדּוֹרוֹת. כִּי תָבִיא חֹק זִכָּרוֹן
לְהִפָּקֵד כָּל־רוּחַ וָנָפֶשׁ. לְהִזָּכֵר מַעֲשִׂים רַבִּים וַהֲמוֹן
בְּרִיּוֹת לְאֵין תַּכְלִית: מֵרֵאשִׁית כָּזֹאת הוֹדָעְתָּ. וּמִלְּפָנִים
אוֹתָהּ גִּלִּיתָ. זֶה הַיּוֹם תְּחִלַּת מַעֲשֶׂיךָ זִכָּרוֹן לְיוֹם רִאשׁוֹן.

und Dein Wort wahr und ewig bestehend. Gelobt seist Du, Ewiger! König über die ganze Erde, der heiligt (den Sabbath und) Jisrael und den Tag des Gedächtnisses.

אתה Du gedenkst, was geschehen ist von Ewigkeit, und hast vor Augen die Geschöpfe alle seit Anbeginn; vor Dir sind offenbar alle Geheimnisse, und die Fülle Dessen, was verborgen ist, seit der Weltschöpfung. Kein Vergessen giebt es vor dem Throne Deiner Herrlichkeit, und verborgen ist Nichts vor Deinem Auge. Du bist eingedenk eines jeglichen Geschehenen, und auch kein Geschöpf entgehet Dir. Alles liegt offen und bekannt vor Dir, Ewiger, unser Gott! der schauet und blicket bis an's Ende aller Zeiten. Denn Du lässest eintreten die festgestellte Zeit der Rechenschaft, daß zur Prüfung komme jeglicher Geist und jegliche Seele, und in's Gedächtniß die zahllosen Werke und der Wesen Menge in ihrer unübersehbaren Fülle. Vom Uranfange an hast Du Solches kund gemacht, und im Zeitbeginne es offenbart. Dieser Tag, der Beginn Deiner Schöpfung, ein Gedächtniß bleibt er an den ersten Weltentag. Denn so ist's Gesetz für Jisrael, so die

כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: וְעַל הַמְּדִינוֹת
בּוֹ יֵאָמֵר· אֵיזוֹ לַחֶרֶב· וְאֵיזוֹ לַשָּׁלוֹם· אֵיזוֹ לָרָעָב· וְאֵיזוֹ
לַשֹּׂבַע· וּבְרִיּוֹת בּוֹ יִפָּקֵדוּ· לְהַזְכִּירָם לַחַיִּים וְלַמָּוֶת:
מִי לֹא נִפְקַד כְּהַיּוֹם הַזֶּה· כִּי זֵכֶר כָּל־הַיְצוּר לְפָנֶיךָ בָּא·
מַעֲשֵׂה אִישׁ וּפְקֻדָּתוֹ· וַעֲלִילוֹת מִצְעֲדֵי גָבֶר· מַחְשְׁבוֹת
אָדָם וְתַחְבּוּלוֹתָיו· וְיִצְרֵי מַעַלְלֵי אִישׁ: אַשְׁרֵי אִישׁ שֶׁלֹּא
יִשְׁכָּחֶךָּ· וּבֶן־אָדָם יִתְאַמֶּץ־בָּךְ· כִּי דוֹרְשֶׁיךָ לְעוֹלָם לֹא
יִכָּשֵׁלוּ· וְלֹא יִכָּלְמוּ לָנֶצַח כָּל־הַחוֹסִים בָּךְ: כִּי זֵכֶר
כָּל־הַמַּעֲשִׂים לְפָנֶיךָ בָּא· וְאַתָּה דוֹרֵשׁ מַעֲשֵׂה כֻלָּם:
וְגַם אֶת־נֹחַ בְּאַהֲבָה זָכַרְתָּ· וַתִּפְקְדֵהוּ בִּדְבַר יְשׁוּעָה
וְרַחֲמִים· בַּהֲבִיאֲךָ אֶת־מֵי הַמַּבּוּל לְשַׁחֵת כָּל־בָּשָׂר
מִפְּנֵי רֹעַ מַעַלְלֵיהֶם· עַל־כֵּן זִכְרוֹנוֹ בָּא לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ

Einsetzung des Gottes Jaakobs. Und über die Länder wird an ihm der Spruch gethan, wo das Schwert und wo der Friede, wo der Hunger und wo die Fülle walten soll. Und die Geschöpfe werden an ihm bedacht, daß über sie wird Gedächtniß gehalten zum Leben oder zum Tode. Wer wird heute nicht bedacht? Das Gedächtniß aller Gebilde kommt ja vor Dich, eines Jeglichen Thun und sein Verhängniß, und das Trachten bei jeglichem Schritte jedes Mannes, des Menschen Sinnen und seine Anschläge und die Triebe für alle Thaten eines Jeden! Heil dem Manne, der Dich nie vergißt, dem Menschensohne, der festhält an Dir. Denn die nach Dir schauen, wanken ewiglich nicht, und zu Schanden werden nimmermehr, die auf Dich vertrauen. Das Gedächtniß aller Geschöpfe kommt ja vor Dich, und Du durchforschest das Thun Aller. — Auch des Noah gedachtest Du in Liebe, und suchtest ihn heim mit der Verheißung des Heils und des Erbarmens, als Du die Wasser der Sündfluth ließest herankommen, um alles Fleisch zu verderben ob der Bosheit ihrer Thaten. Darum kam sein Gedächtniß vor Dich, Ewiger, unser Gott, seinen

לְהַרְבּוֹת זַרְעוֹ כְּעַפְרוֹת תֵּבֵל וְצֶאֱצָאָיו כְּחוֹל הַיָּם:
כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ. וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֵת כָּל־הַחַיָּה
וְאֶת־כָּל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה וַיַּעֲבֵר אֱלֹהִים רוּחַ
עַל־הָאָרֶץ וַיָּשֹׁכּוּ הַמָּיִם: וְנֶאֱמַר וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־
נַאֲקָתָם וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־בְּרִיתוֹ אֶת־אַבְרָהָם אֶת־
יִצְחָק וְאֶת־יַעֲקֹב: וְנֶאֱמַר וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי יַעֲקוֹב
וְאַף אֶת־בְּרִיתִי יִצְחָק וְאַף אֶת־בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֶזְכֹּר
וְהָאָרֶץ אֶזְכֹּר: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר. זֵכֶר עָשָׂה
לְנִפְלְאוֹתָיו חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ: וְנֶאֱמַר טֶרֶף נָתַן לִירֵאָיו
יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ: וְנֶאֱמַר וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ וַיִּנָּחֵם
כְּרֹב חֲסָדָיו: וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כָּתוּב לֵאמֹר.
הָלֹךְ וְקָרָאתָ בְאָזְנֵי יְרוּשָׁלַיִם לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְיָ זָכַרְתִּי

Samen zu mehren wie den Staub des Erdballs, und seine Sprossen wie den Sand des Meeres. Wie geschrieben steht in Deiner Lehre: Und Gott gedachte des Noah und aller Thiere und alles Viehes, das mit ihm war in der Arche, und Gott ließ wehen Wind über der Erde, und es legten sich die Wasser. Und es heißt: Und es hörte Gott ihr Stöhnen, und es gedachte Gott seines Bundes, des mit Abraham, des mit Jizchak und mit Jaakob. Und es heißt: Und ich werde gedenken meines Bundes mit Jaakob und auch meines Bundes mit Jizchak und auch meines Bundes mit Abraham werde ich gedenken, und des Landes gedenken. — Und in Deinen heiligen Worten steht geschrieben also: Ein Gedächtniß hat Er seinen Wundern gestiftet; gnädig und erbarmend ist der Ewige. Und es heißt: Fristung gewährt Er den ihn Fürchtenden, gedenket ewiglich seines Bundes. Und es heißt: Und Er gedenkt ihnen seines Bundes, und Er änderte seinen Entschluß nach der Fülle seiner Gnaden. — Und durch Deine Diener, die Propheten, ist geschrieben also: Geh' und rufe in die Ohren Jeruschalajims: So spricht der Ewige: Ich ge-

לָךְ חֶסֶד נְעוּרַיִךְ אַהֲבַת כְּלוּלֹתָיִךְ לֶכְתֵּךְ אַחֲרַי בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ לֹא זְרוּעָה: וְנֶאֱמַר וְזָכַרְתִּי אֲנִי אֶת־בְּרִיתִי אוֹתָךְ בִּימֵי נְעוּרָיִךְ וַהֲקִימוֹתִי לָךְ בְּרִית עוֹלָם: וְנֶאֱמַר הֲבֵן יַקִּיר לִי אֶפְרַיִם אִם יֶלֶד שַׁעֲשׁוּעִים כִּי־מִדֵּי דַבְּרִי בּוֹ זָכֹר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד עַל־כֵּן הָמוּ מֵעַי לוֹ רַחֵם אֲרַחֲמֶנּוּ נְאֻם־יְיָ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ זָכְרֵנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ. וּפָקְדֵנוּ בִּפְקֻדַּת יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים מִשְּׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם. וּזְכָר־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַבְּרִית וְאֶת־הַחֶסֶד וְאֶת־הַשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה. וְתֵרָאֶה לְפָנֶיךָ עֲקֵדָה שֶׁעָקַד אַבְרָהָם אָבִינוּ אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ עַל גַּב הַמִּזְבֵּחַ וְכָבַשׁ רַחֲמָיו

denke dir die Holdseligkeit deiner Jugend, die Liebe deiner Brautzeit, daß du mir nachzogst in der Wüste, in dem Lande, dem saatenlosen. Und es heißt: Und Ich gedenke meines Bundes mit dir in den Tagen deiner Jugend, und richte mit dir auf einen ewigen Bund. Und es heißt: Ist mir Efrajim ein theurer Sohn oder ein Kind der Liebkosung, daß, so wie Ich nur von ihm rede, wenn Ich noch eben sein mich erinnere, mein Inneres nach ihm sich regt? Ja, erbarmen, erbarmen werde Ich mich sein, ist der Spruch des Ewigen.

אלהינו Unser Gott, und Gott unserer Väter! laß unser Gedächtniß zum Guten vor Dich kommen, und verfüge über uns Heil und Erbarmen, aus Deinen Himmeln, den urweltlichen, und denke uns, Ewiger, unser Gott, den Bund, die Gnade und den Schwur, den Du geschworen dem Abraham, unserm Ahne, auf dem Berge Morijah; und möge Dir vor Augen sein, wie Abraham, unser Ahn, den Jizchak, seinen Sohn, zum Opfer band auf

לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. כֵּן יִכְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךָ אֶת־כַּעַסְךָ מֵעָלֵינוּ. וּבְטוּבְךָ הַגָּדוֹל יָשׁוּב חֲרוֹן אַפְּךָ מֵעַמְּךָ וּמֵעִירְךָ וּמִנַּחֲלָתֶךָ. וְקַיֶּם־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַדָּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר: וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רִאשֹׁנִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי־אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לִהְיוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה: כִּי זוֹכֵר כָּל־הַנִּשְׁכָּחוֹת אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם וְאֵין שִׁכְחָה לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ. וַעֲקֵדַת יִצְחָק לְזַרְעוֹ הַיּוֹם בְּרַחֲמִים תִּזְכּוֹר. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ זוֹכֵר הַבְּרִית:

dem Altare, und bezwang seine Vaterliebe, um Deinen Willen zu thun, mit vollem Herzen. So möge Dein väterliches Erbarmen Deinen Groll abhalten von uns, und durch Deine große Güte möge sich wenden die Gluth Deines Zornes von Deinem Volke und Deiner Stadt und Deinem Erbe. Und erfülle uns, Ewiger, unser Gott, das Wort, das Du uns zugesichert in Deiner Lehre, durch Moscheh, Deinen Knecht, aus dem Munde Deiner Herrlichkeit, wie es heißt: Und Ich werde ihnen gedenken den Bund mit den Altvordern, die Ich aus Mizrajim geführt vor den Augen der Völker, ihnen zum Gotte zu werden, Ich, der Ewige! — Denn eingedenk all Dessen, was vergessen ist, bist Du von jeher, und kein Vergessen giebt's vor dem Throne Deiner Herrlichkeit. Und die Hingebung Jizchak's mögest Du seinem Samen heute in Erbarmen gedenken. Gelobt seist Du, o Ewiger! der eingedenk bleibt des Bundes.

אַתָּה נִגְלֵיתָ בַּעֲנַן כְּבוֹדֶךָ עַל עַם קָדְשְׁךָ לְדַבֵּר עִמָּם מִן הַשָּׁמַיִם הִשְׁמַעְתָּם קוֹלֶךָ וְנִגְלֵיתָ עֲלֵיהֶם בְּעַרְפַלֵּי טֹהַר גַּם כָּל־הָעוֹלָם כֻּלּוֹ חָל מִפָּנֶיךָ וּבְרִיּוֹת בְּרֵאשִׁית חָרְדוּ מִמֶּךָּ בְּהִגָּלוֹתְךָ מַלְכֵּנוּ עַל־הַר סִינַי לְלַמֵּד לְעַמְּךָ תּוֹרָה וּמִצְוֹת וַתַּשְׁמִיעֵם אֶת־הוֹד קוֹלֶךָ וְדַבְּרוֹת קָדְשְׁךָ מִלַּהֲבוֹת אֵשׁ בְּקֹלוֹת וּבְרָקִים עֲלֵיהֶם נִגְלֵיתָ וּבְקוֹל שׁוֹפָר עֲלֵיהֶם הוֹפָעְתָּ: כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בִּהְיֹת הַבֹּקֶר וַיְהִי קֹלֹת וּבְרָקִים וְעָנָן כָּבֵד עַל־הָהָר וְקֹל שֹׁפָר חָזָק מְאֹד וַיֶּחֱרַד כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה: וְנֶאֱמַר וַיְהִי קוֹל הַשֹּׁפָר הוֹלֵךְ וְחָזֵק מְאֹד מֹשֶׁה יְדַבֵּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְקוֹל: וְנֶאֱמַר וְכָל־הָעָם רֹאִים אֶת־

אתה Du hast Dich offenbaret in der Wolke herrlichen Glanzes vor Deinem heiligen Volke, um mit ihnen zu reden. Vom Himmel herab hast Du sie Deine Stimme vernehmen lassen, und offenbartest Dich vor ihnen in schimmerndem Himmelsgewölk. Auch die ganze Welt erzitterte vor Dir, und die Gebilde der Schöpfung bebten vor Dir, als Du Dich, unser König, offenbartest auf dem Berge Sinai, um Deinem Volke zu ertheilen Lehre und Gesetze, da Du sie vernehmen ließest die Majestät Deiner Stimme und Dein heilig Wort aus Feuerflammen; mit Donnerstimmen und Blitzen wurdest Du vor ihnen offenbar, und unter dem Halle des Schofars strahltest Du über ihnen auf, wie geschrieben steht in Deiner Thorah: Und es war am dritten Tage, da es Morgen war, da war Donner und Blitz und schweres Gewölk auf dem Berge, und die Stimme des Schofar sehr gewaltig, und es erzitterte alles Volk im Lager. Und es heißt: Und es ward der Hall des Schofar immer stärker. Moscheh redete und Gott antwortete ihm mit lautem Schalle. Und es heißt: Und das ganze Volk vernahm die Wetterstimmen und die

הַקּוֹלֹת וְאֶת־הַלַּפִּידִם וְאֵת קוֹל הַשֹּׁפָר וְאֶת־הָהָר עָשֵׁן
וַיַּרְא הָעָם וַיָּנֻעוּ וַיַּעַמְדוּ מֵרָחֹק: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב
לֵאמֹר. עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה יְיָ בְּקוֹל שׁוֹפָר: וְנֶאֱמַר
בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְיָ: וְנֶאֱמַר
תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ: כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל
הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: וְנֶאֱמַר הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֵל
בְּקָדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ: הַלְלוּהוּ בִגְבוּרֹתָיו הַלְלוּהוּ
כְּרֹב גֻּדְלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר:
הַלְלוּהוּ בְתֹף וּמָחוֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעֻגָב: הַלְלוּהוּ
בְצִלְצְלֵי־שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה
תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ: וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כָּתוּב

Blitzesflammen und den Hall des Schofar, und den Berg rauchend, und das Volk sah es und wankte, und sie stellten sich von ferne. — Und in Deinen heiligen Worten steht geschrieben also: Es erhebt sich Gott beim Drommetenschmettern, der Ewige beim Halle des Schofar. Und es heißt: Mit Drommeten und Schofarshall jubelt vor dem Könige, dem Ewigen. Und es heißt: Blaset am Neumonde den Schofar, am Mondbeginne für den Tag unsers Festes. Denn so ist es Satzung für Jisrael, Gebühr für den Gott Jaakobs. Und es heißt: Hallelujah! Lobet Gott in seinem Heiligthume, lobet ihn im Firmamente seiner Macht, lobet ihn in seinen Wunderthaten, lobet ihn nach der Fülle seiner Größe. Lobet ihn mit dem Halle des Schofar, lobet ihn mit Psalter und Harfe. Lobet ihn mit Pauken und Reigen, lobet ihn mit Saitenspielen und Schalmeien. Lobet ihn mit lautschallendem Geläute, lobet ihn mit schmetterndem Klange. Alles, was Odem hat, lobe Jah! Hallelujah! — Und durch Deine Diener, die Propheten, steht geschrieben also: Alle Bewohner des Erdenrundes

לֵאמֹר. כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֵל וְשֹׁכְנֵי אָרֶץ כִּנְשֹׂא־נֵס הָרִים תִּרְאוּ וְכִתְקֹעַ שׁוֹפָר תִּשְׁמָעוּ: וְנֶאֱמַר וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִתָּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל וּבָאוּ הָאֹבְדִים בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר וְהַנִּדָּחִים בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְהִשְׁתַּחֲווּ לַיְיָ בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלָיִם: וְנֶאֱמַר וַיְיָ עֲלֵיהֶם יֵרָאֶה וְיָצָא כַבָּרָק חִצּוֹ וַאדֹנָי יֱהֹוִה בַּשּׁוֹפָר יִתְקָע וְהָלַךְ בְּסַעֲרוֹת תֵּימָן: יְיָ צְבָאוֹת יָגֵן עֲלֵיהֶם: כֵּן תָּגֵן עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּשְׁלוֹמֶךָ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ. וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ. וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. וְשָׁם נַעֲשֶׂה

und Alle, die ihr auf Erden weilet, wenn das Banner der Berge ragt, schauet, und wenn der Schofar hallet, höret! Und es heißt: Und es geschieht an selbigem Tage, da wird geblasen der große Schofar, und es kommen die Verirrten im Lande Aschur, und die Verstoßenen im Lande Mizrajim, und bücken sich vor dem Ewigen auf dem heiligen Berge in Jeruschalajim. Und es heißt: Und der Ewige wird über ihnen erscheinen, und hin fliegt wie ein Blitz sein Pfeil, und der Herr, Gott wird auf dem Schofar blasen, und fähret einher in den Stürmen des Südens. Der Ewige der Schaaren wird sie beschirmen. — So mögest Du beschirmen Dein Volk Jisrael mit Deinem Frieden.

אלהינו Unser Gott, und Gott unserer Väter! Laß die große Posaune erschallen zu unserer Freiheit, und erhebe das Banner, unsere Vertriebenen zu sammeln, und bringe zusammen unsere Zerstreuten aus der Mitte der Völker, und unsere Verstürmten von den Enden der Erde, und bringe uns nach Zijon, Deiner Stadt, in Wonne, und nach Jeruschalajim, Deinem heiligen Tempel, in ewiger Freude, und dort wollen wir Dir darbringen unsre

לְפָנֶיךָ אֶת־קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ כְּמִצְוָה עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר: וּבְיוֹם שִׂמְחַתְכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם וּתְקַעְתֶּם בַּחֲצֹצְרֹת עַל עֹלֹתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי שַׁלְמֵיכֶם וְהָיוּ לָכֶם לְזִכָּרוֹן לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם: כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ קוֹל שׁוֹפָר וּמַאֲזִין תְּרוּעָה וְאֵין דּוֹמֶה לָּךְ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹמֵעַ קוֹל תְּרוּעַת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים:

(רצה u. s. w., wie im Morgengebet S. 362; der Priestersegen befindet sich am Ende des Gebetbuches; dann אין כאלהינו S. 210, עלינו S. 106.)

Pflichtopfer, wie es uns geboten ist in Deiner Lehre durch Moscheh, Deinen Knecht, aus dem Munde Deiner Herrlichkeit, wie es heißt: Und an eurem Freudentage und an euren Festzeiten und Monatsbeginnen sollet ihr blasen auf Drommeten bei euren Ganz- und Freudenopfern, und sie sollen euch zum Gedächtniß sein vor eurem Gott. Ich bin der Ewige, euer Gott! — Denn Du bist es, der vernimmt den Hall des Schofar, und horchet auf seinen schmetternden Ton, und Keiner ist Dir gleich. Gelobt seist Du, Ewiger, der höret den Ton, den hallen läßt sein Volk Jisrael, mit Barmherzigkeit.

(„Laß Dir wohlgefallen" u. s. w., wie im Morgengebet S. 363.

יום א׳ של ר״ה (ואם חל בשבת ביום ב׳) אחר מנחה קודם שקיעת החמה הולכים על שפת נהר שיש בו דגים או באר סים חיים ואומרים·

מִי אֵל כָּמוֹךָ נֹשֵׂא עָוֹן וְעֹבֵר עַל־פֶּשַׁע לִשְׁאֵרִית נַחֲלָתוֹ לֹא הֶחֱזִיק לָעַד אַפּוֹ כִּי חָפֵץ חֶסֶד הוּא: יָשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ יִכְבּוֹשׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצוּלוֹת יָם כָּל־חַטֹּאתָם: וְכָל־חַטֹּאת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל תַּשְׁלִיךְ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר לֹא־יִזָּכְרוּ וְלֹא־יִפָּקְדוּ וְלֹא־יַעֲלוּ עַל־לֵב לְעוֹלָם: תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם:

תפלת יום כפור

לערבית שחרית ומנחה·

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה· זָכְרֵנוּ לְחַיִּים· מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים· וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים· לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים· מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם יְיָ מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ· מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה· מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים· זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים· וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה·

Tefillah für Jom Kippur,
im Abend-, Morgen- und Minchah-Gebet.

אדני O Herr! öffne meine Lippen und mein Mund verkünde Dein Lob!

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, Gott Abrahams, Jizchaks und Jaakobs, Allmächtiger, Großer und Erhabener, höchster Gott, der in Güte Gnade erweiset, und dem Alles eignet, der gedenket der frommen Werke der Väter, und den Erlöser bringen wird ihren spätesten Abkömmlingen, um seines Namens Willen, in Liebe. Gedenk' unser zum Leben, Herr, der will, daß wir leben, und schreibe uns in das Buch des Lebens, um Deinetwillen, Gott, ewiglebender; König, Beistand und Retter und Schirm! Gelobt seist Du, Ewiger, Schirm des Abraham.

אתה Du bist mächtig in Ewigkeit, o Herr, Du belebest die Todten, stark, um stets zu helfen; — der die Lebenden in Gnaden erhält, die Todten belebt in großer Barmherzigkeit, die Fallenden stützt, und die Kranken heilt, die Gefesselten erlöst, und seine Treue bewährt den im Staube Schlafenden. Wer ist wie Du, Herr mächtiger Thaten, und wer ist Dir ähnlich, König, der tödtet und wieder belebt, und sprossen lässet das Heil. Wer ist wie Du, Vater des Erbarmens, der gedenket seiner Geschöpfe zum Leben, in Erbarmen. Und Du bist zuverlässig, daß Du beleben wirst die Todten. Gelobt seist Du, o Ewiger, der die Todten belebt.

אתה Du bist heilig und Dein Name ist heilig, und Heilige an jedem Tage preisen Dich ewiglich.

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וְאֵימָתְךָ עַל כָּל־מַה־שֶּׁבָּרָאתָ וְיִירָאוּךָ כָּל־הַמַּעֲשִׂים וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל־הַבְּרוּאִים וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אֶחָת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם כְּמוֹ שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׁלְטוֹן לְפָנֶיךָ עֹז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל־מַה שֶּׁבָּרָאתָ:

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ וְתִקְוָה לְדוֹרְשֶׁיךָ וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן־יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ־פִּיהָ וְכָל־הָרִשְׁעָה כֻּלָּהּ כְּעָשָׁן תִּכְלֶה כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ. וְתִמְלוֹךְ אַתָּה יְיָ לְבַדֶּךָ עַל כָּל־מַעֲשֶׂיךָ בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ כַּכָּתוּב וַיִּגְבַּהּ יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט

ובכן So lasse denn kommen, Ewiger, unser Gott, deine Furcht über alle Deine Geschöpfe und ehrfürchtiges Bangen vor Dir über Alles, was Du erschaffen, daß Dich fürchten alle Geschöpfe, und vor Dir sich bücken alle Wesen, und sie Alle werden mögen ein Bund, Deinen Willen zu thun mit ganzem Herzen, wie wir es erkennen, Ewiger, unser Gott! daß die Herrschaft ist bei Dir, die Macht in Deiner Hand, und die Kraft in Deiner Rechten, und Dein Name erhaben über Alles, was Du geschaffen.

ובכן Und so gieb denn die Ehre, o Ewiger, Deinem Volke, den Ruhm den Dich Fürchtenden, und der Hoffnung Zuversicht denen, die Dich suchen, und das freie Wort den auf Dich Harrenden, Freude Deinem Lande, und Wonne Deiner Stadt, und die Macht lasse aufkeimen Deines Knechtes David, und das Licht leuchten des Sohnes Jischai's Deines Gesalbten, bald in unsren Tagen.

ובכן Dann werden die Frommen es schauen und sich freuen, und die Getreuen jubeln, und die Geweiheten in Jauchzen frohlocken, und das Laster wird schließen seinen Mund, und der Frevel gänzlich wie Rauch dahinschwinden, wenn Du tilgen wirst die Herrschaft des Uebermuthes von der Erde, und wenn Du herrschen wirst allein, o Ewiger! über alle Deine Werke auf dem Zijonsberge, der Stätte Deiner Herrlichkeit, und in Jeruschalajim, Deiner heiligen Stadt, wie geschrieben steht in Deinem heiligen Worte: „Herrschen wird der Ewige für alle Zeit, Dein Gott, Zijon, in alle Geschlechter. Hallelujah."

קדוש Heilig bist Du, und furchtbar Dein Name, und kein Gott außer Dir, wie geschrieben steht: „Und erhaben ist der Gott der Schaaren im Gerichte, und der heilige Gott geheiligt in Gerechtigkeit." Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger König!

וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים· אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ· וְרָצִיתָ בָּנוּ· וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת· וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ· וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ· וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת־יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה לקדושה ולמנוחה וְאֶת־יוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה לִמְחִילָה וְלִסְלִיחָה וּלְכַפָּרָה וְלִמְחוֹל בּוֹ אֶת־כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ מִקְרָא־קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ· יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ· וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ· וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ· וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ· לִפְלֵטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם הַכִּפֻּרִים הַזֶּה: זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה· וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה· וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים· וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ· כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְחַל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה· מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ· כָּאָמוּר אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא־אֶזְכֹּר: וְנֶאֱמַר מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ:

אתה Du hast uns erkoren aus allen Völkern, uns geliebt und an uns Gefallen gehabt, uns erhöhet über alle Zungen, und uns geheiligt durch Deine Gebote, und uns nahe gebracht, unser König, Deinem Dienste und Deinen Namen, den großen und heiligen, über uns genannt.

ותתן Und Du hast uns gegeben, Ewiger, unser Gott! in Liebe diesen (Sabbath- und) Versöhnungstag zur Vergebung, Verzeihung und Sühne, um an ihm all unsere Schuld zu tilgen; eine heilige Berufung zur Erinnerung an den Auszug aus Mizrajim.

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter! Lasse aufsteigen und vor Dich kommen, zu Dir gelangen, und Dir vor's Auge treten, in Wohlgefallen von Dir gehört, in Obhut genommen und gedacht werden unser Gedächtniß und unser Geschick, und das Gedächtniß unserer Väter und des Gesalbten, des Sohnes Davids, Deines Knechtes, und Jeruschalajim's, Deiner heiligen Stadt, und Deines ganzen Volkes, des Hauses Jisraels, zur Rettung und zum Guten, zur Huld und Gnade, zum Erbarmen, Leben und Frieden an diesem Tage der Versöhnung. Gedenk' unser, Ewiger, unser Gott! an ihm zum Guten, und verhänge über uns an ihm zum Segen, und hilf uns an ihm zum Leben. Und um des Wortes willen, das Heil und Erbarmen verheißt, sei uns mild und gnädig, und erbarme Dich unser, und hilf uns! Denn zu Dir schaut unser Auge; denn ein Gott erbarmungs- und huldreich bist Du.

אלהינו Unser Gott und unserer Väter Gott! Vergieb unsere Sünden an diesem (Sabbath- und) Versöhnungstage, tilg' und lasse schwinden unsere Missethaten und Vergehungen aus Deinen Augen weg, wie verheißen ist: Ich, Ich bin es, der ablöscht deine Missethaten, um meinetwillen, und deine Vergehungen denk' Ich nicht;

וְנֶאֱמַר כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם · מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ: קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ · שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ · (וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ וְיָנוּחוּ בָהּ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת · כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר · וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וּמַעֲבִיר אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה · מֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפֻּרִים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם · וְהָשֵׁב אֶת־הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד · צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר · נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב

und es heißt: Ich habe abgelöscht, wie Gewölk, deine Missethaten und wie Wolkendunst deine Vergehungen. Kehre zurück zu mir, denn Ich habe dich erlöst. Und es heißt: Denn an diesem Tage entsühnt Er euch, euch zu reinigen; von all euren Sünden sollt ihr vor dem Ewigen rein werden. — Heilige uns durch deine Gebote, und laß unser Theil sein Deine Lehre, sättige uns von Deiner Güte, und erfreu' uns durch Deine Hülfe; (und laß uns zu Theil werden, Ewiger, unser Gott, in Liebe und Huld Deinen heiligen Sabbath, daß an ihm ruhe Jisrael, das Deinen Namen heiliget;) und reinige unser Herz, Dir zu dienen in Wahrheit. Denn Du bist es, der verzeiht Jisrael und vergiebt den Stämmen Jeschurun's in jeglichem Zeitalter, und außer Dir haben wir keinen König, der verzeiht und vergiebt. Gelobt seist Du, Ewiger! König, der verzeiht und vergiebt unsere Sünden und die Sünden seines Volkes, des Hauses Jisrael, und schwinden lässet unsere Verschuldungen in jeglichem Jahre, König über die ganze Erde, der heiligt (den Sabbath,) Jisrael und den Sühnetag.

רצה Laß Dir wohlgefallen, Ewiger, unser Gott, Dein Volk Jisrael und sein Gebet, und führe zurück den Tempeldienst in Deine heiligen Hallen, und die Feueropfer Jisraels und sein Gebet in Liebe nimm an mit Huld, und zum Wohlgefallen stets vor Dir sei der Gottesdienst Jisraels, Deines Volkes.

ותחזינה Und schauen mögen unsre Augen, wenn Du zurückkehrst nach Zijon in Barmherzigkeit. Gelobt sei Du, Ewiger, der zurückbringen wird seine Herrlichkeit nach Zijon.

מודים Wir danken Dir und bekennen, daß Du bist der Ewige unser Gott, und unsrer Väter Gott auf immer und ewig, Hort unsers Lebens, Schild unsers Heils bist Du durch alle Geschlechter. Wir danken Dir, und verkünden Dein Lob für unser Leben, das gegeben ist in Deine Hand, wegen unserer Seelen, die Dir

נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ. מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ. וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת־שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

(Der Vorbeter im Morgengebet bei Wiederholung der Tefillah:)

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר. יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

Im Morgengebet:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ

Im Abendgebet:

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ

לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ. בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם:

sind anvertraut, und wegen Deiner Wunder, die an jedem Tage uns geleiten, und wegen Deiner unvergleichlichen Thaten und Gnadenbezeugungen zu jeglicher Zeit, Abends und Morgens und Mittags. Allgütiger! denn nicht geht zu Ende Deine Barmherzigkeit, — Du Allerbarmer, denn kein Aufhören kennt Deine Huld. Von jeher hoffen wir auf Dich.

ועל Und für dies Alles sei gesegnet und erhoben Dein Name, unser König, beständig auf immer und ewig. O, verzeichne zum heilvollen Leben alle Genossen Deines Bundes. Und Alles, was lebt, danke Dir ewiglich, und rühmen möge es Deinen Namen in Wahrheit, o Gott, Du unser Schutz und unser Beistand ewiglich. Gelobt sei Du, Ewiger, Allgütiger ist Dein Name, und Dir ist es schön, dankendes Bekenntniß abzulegen.

Im Abendgebet.

שלום Laß Fülle des Friedens für immer kommen über Jisrael, dein Volk; denn Du o König, bist Herr alles Friedens, und laß es Dir wohlgefällig sein,

Im Morgen- und Minchahgebet.

שים Laß Frieden, Heil und Segen, Gunst, Gnad' und Erbarmen kommen über ganz Jisrael, Dein Volk. Segne uns Alle, unser Vater, insgesammt mit dem Lichte Deines Antlitzes; denn in dem Lichte Deines Angesichtes gabst Du uns Ewiger, unser Gott, die Lehre des Lebens und die Liebe zur Milde und Menschlichkeit, und Gerechtigkeit und Segen und Erbarmen und Leben und Frieden. Und laß es Dir wohlgefällig sein,

zu segnen Dein Volk Jisrael zu jeder Zeit und Stunde mit Deinem Frieden. Im Buche des Lebens, Segens und Friedens und gesegneter Erhaltung möge unser gedacht und wir darin eingezeichnet werden, sowie Dein ganzes Volk, das Haus Jisraels, zu gesegnetem Leben und zum Frieden. Gelobt sei Du, Ewiger, der erschafft den Frieden.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ

תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ. שֶׁאֵין אֲנַחְנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי־עֹרֶף לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ אֲבָל אֲנַחְנוּ חָטָאנוּ:

ח״וק אָשַׁמְנוּ. בָּגַדְנוּ. גָּזַלְנוּ. דִּבַּרְנוּ דֹפִי: הֶעֱוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. זַדְנוּ. חָמַסְנוּ. טָפַלְנוּ שֶׁקֶר: יָעַצְנוּ רָע. כִּזַּבְנוּ. לַצְנוּ. מָרַדְנוּ. נִאַצְנוּ. סָרַרְנוּ. עָוִינוּ. פָּשַׁעְנוּ. צָרַרְנוּ. קִשִּׁינוּ עֹרֶף: רָשַׁעְנוּ. שִׁחַתְנוּ. תִּעַבְנוּ. תָּעִינוּ. תִּעְתָּעְנוּ:

ק׳ סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ: וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל־הַבָּא עָלֵינוּ. כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

אלהינו Unser Gott und unserer Väter Gott,
laß vor Dich kommen unser Gebet, und entziehe Dich nicht unserem Flehen, denn wir sind nicht frechen Antlitzes und hartnäckig, daß wir vor Dir sprächen, unser Gott und unserer Väter Gott: Gerecht sind wir, und wir haben uns nicht versündigt! — Ja wohl haben wir gesündigt!

אשמנו (Vorb. u. Gem.) Wir haben uns verschuldet, waren treulos, haben geraubt, redeten Anstößiges, wir haben uns vergangen und gefrevelt, waren übermüthig, übten Gewalt, brachten Lügenhaftes auf, sannen Böses, logen, spotteten, empörten uns Dir, schmäheten, waren widerspenstig, handelten tückisch, thaten Verbrecherisches, handelten feindselig, waren hartnäckig, übten Frevel, arteten aus, verübten Abscheuliches, gingen irre und haben irre geführt.

סרנו (Gem.) Wir sind gewichen von Deinen Geboten und Deinen heilvollen Vorschriften, und das galt uns Nichts. Du aber bist gerecht in Allem, was über uns ergangen; denn Du hast Wahrheit geübt und wir frevelten.

מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם · וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים · הֲלֹא כָּל־הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ:

אַתָּה יוֹדֵעַ רָזֵי עוֹלָם · וְתַעֲלֻמוֹת סִתְרֵי כָּל־חָי: אַתָּה חוֹפֵשׂ כָּל־חַדְרֵי בָטֶן וּבוֹחֵן כְּלָיוֹת וָלֵב: אֵין דָּבָר נֶעְלָם מִמֶּךָּ · וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ:

וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · שֶׁתְּכַפֶּר־לָנוּ עַל כָּל־חַטֹּאתֵינוּ · וְתִסְלַח־לָנוּ עַל כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ · וְתִמְחַל לָנוּ עַל כָּל־פְּשָׁעֵינוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאֹנֶס וּבְרָצוֹן:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִמּוּץ הַלֵּב:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּבְלִי דָעַת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִטּוּי שְׂפָתָיִם:

מה Was sollen wir vor Dir sprechen, in den Höhen Wohnender! und was Dir erzählen, in den Wolken Thronender! Alles Verborgene und Offenbare, — Du weißt es!

אתה Du kennest die Geheimnisse seit Ewigkeit und das Verhüllteste unter dem Verborgenen alles Lebens. Du durchsuchst die innersten Kammern, und prüfest Nieren und Herz. Kein Ding ist Dir verhüllet, und Nichts ist Deinen Augen verborgen.

So mög' es denn Dein Wille sein, Ewiger, unser Gott und unserer Väter Gott, daß Du uns verzeihest wegen all unserer Vergehungen, und uns vergebest wegen all unserer Sünden, und uns entsündigest ob all unserer Missethaten.

על Um der Sünde willen, die wir verübt im Zwang und mit Willen.

Um der Sünde willen, die wir verübt mit Verstocktheit des Herzens.

Um der Sünde willen, die wir verübt ohne Wissen.

Um der Sünde willen, die wir verübt durch das Reden der Lippen.

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי עֲרָיוֹת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגָלוּי וּבַסָּתֶר:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַעַת וּבְמִרְמָה:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדִבּוּר פֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהוֹנָאַת רֵעַ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהַרְהוּר הַלֵּב:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּוְעִידַת זְנוּת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוִדּוּי פֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזָדוֹן וּבִשְׁגָגָה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחֹזֶק יָד:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִלּוּל הַשֵּׁם:

Um der Sünde willen, die wir verübt durch Unzucht.
Um der Sünde willen, die wir verübt im Geheimen und offenkundig.
Um der Sünde willen, die wir verübt mit Wissen und Trug.
Um der Sünde willen, die wir verübt durch das Wort des Mundes.
Um der Sünde willen, die wir verübt durch Uebervortheilung des Nächsten.
Um der Sünde willen, die wir verübt durch sündiges Sinnen.
Um der Sünde willen, die wir verübt durch Verabredung zur Unzüchtigkeit.
Um der Sünde willen, die wir verübt durch das Bekenntniß mit dem Munde.
Um der Sünde willen, die wir verübt durch Verunehrung von Eltern und Lehrern.
Um der Sünde willen, die wir verübt durch Trotz und Irrthum.
Um der Sünde willen, die wir verübt durch Gewalt der Hand.
Um der Sünde willen, die wir verübt durch Entweihung des göttlichen Namens.

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטֻמְאַת שְׂפָתָיִם:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטִפְשׁוּת פֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיֵצֶר הָרָע:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר־־לָנוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַחַשׁ וּבְכָזָב:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַפַּת־שֹׁחַד:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלָצוֹן:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלָשׁוֹן הָרָע:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמַשָּׂא וּבְמַתָּן:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמַאֲכָל וּבְמִשְׁתֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנֶשֶׁךְ וּבְמַרְבִּית:

Um der Sünde willen, die wir verübt durch Unlauterkeit der Lippen.
Um der Sünde willen, die wir verübt durch Thorheit des Mundes.
Um der Sünde willen, die wir verübt durch den sündigen Trieb.
Um der Sünde willen, die wir verübt wissentlich und unwissentlich.
ועל Und für sie alle, Gott der Verzeihung! verzeih' uns, vergieb uns, sühne uns.
על Um der Sünde willen, die wir verübt durch Lug und Trug.
Um der Sünde willen, die wir verübt durch Hand der Bestechung.
Um der Sünde willen, die wir verübt durch Spott.
Um der Sünde willen, die wir verübt durch böse Zunge.
Um der Sünde willen, die wir verübt im Handel und Wandel.
Um der Sünde willen, die wir verübt durch Essen und Trinken.
Um der Sünde willen, die wir verübt durch Zins und Wucher.

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּנְטִיַּת גָּרוֹן:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂיחַ שִׂפְתוֹתֵינוּ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּסִקּוּר עָיִן:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעֵינַיִם רָמוֹת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעַזּוּת מֶצַח:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר־לָנוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּפְרִיקַת־עֹל:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּפְלִילוּת:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּצְדִיַּת רֵעַ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצָרוּת עָיִן:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקַלּוּת רֹאשׁ:

Um der Sünde willen, die wir verübt durch frech emporgetragene Haltung.
Um der Sünde willen, die wir verübt durch der Lippen Geschwätz.
Um der Sünde willen, die wir verübt durch der Augen eitles Blinken.
Um der Sünde willen, die wir verübt durch stolze Blicke.
Um der Sünde willen, die wir verübt durch Frechheit der Stirn.
ועל Und für sie alle, Gott der Verzeihung! verzeih' uns, vergieb uns, sühne uns.
על Um der Sünde willen, die wir verübt durch Abschüttelung des göttlichen Joches.
Um der Sünde willen, die wir verübt durch Aburtheilen.
Um der Sünde willen, die wir verübt durch Nachstellung gegen den Nächsten.
Um der Sünde willen, die wir verübt durch Mißgunst.
Um der Sünde willen, die wir verübt durch Leichtfertigkeit des Sinnes.

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקַשְׁיוּת עֹרֶף:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִיצַת רַגְלַיִם לְהָרַע:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּרְכִילוּת:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּשְׁבוּעַת־שָׁוְא:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂנְאַת חִנָּם:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּתְשׂוּמֶת יָד:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתִמְהוֹן לֵבָב:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר־לָנוּ:

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה:

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם חַטָּאת:

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם קָרְבָּן עוֹלֶה וְיוֹרֵד:

Um der Sünde willen, die wir verübt durch Hartnäckigkeit.

Um der Sünde willen, die wir verübt, indem unsere Füße zum Bösen eilten.

Um der Sünde willen, die wir verübt durch Verleumdung.

Um der Sünde willen, die wir verübt durch falschen Schwur.

Um der Sünde willen, die wir verübt, durch unbegründeten Haß.

Um der Sünde willen, die wir verübt an uns anvertrautem Gute.

Um der Sünde willen, die wir verübt in Betäubung des Sinnes.

ועל Und für sie alle, Gott der Verzeihung! verzeih' uns, vergieb uns, sühne uns.

ועל Für die Sünden, für welche wir schuldig wären ein Ganzopfer.

Für die Sünden, für welche wir schuldig wären ein Sündopfer.

Für die Sünden, für welche wir schuldig wären ein höheres oder geringeres Opfer.

*וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אָשָׁם וַדַּאי וְתָלוּי:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַכַּת מַרְדּוּת:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַלְקוּת אַרְבָּעִים:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מִיתָה בִּידֵי שָׁמָיִם:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם כָּרֵת וַעֲרִירִי:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין· סְקִילָה· שְׂרֵפָה· הֶרֶג· וְחֶנֶק· עַל מִצְוַת עֲשֵׂה וְעַל מִצְוַת לֹא תַעֲשֶׂה· בֵּין שֶׁיֶּשׁ־בָּהּ קוּם עֲשֵׂה· וּבֵין שֶׁאֵין

Für die Sünden, für welche wir schuldig wären ein Schuldopfer für gewisse oder unentschiedene Schuld.

Für die Sünden, für welche wir schuldig wären Schläge der Züchtigung.

Für die Sünden, für welche wir schuldig wären, die vierzig Geißelschläge.

Für die Sünden, für welche wir schuldig wären Tod durch Gottes Hand.

Für die Sünden, für welche wir schuldig wären Ausrottung und Vereinsamung.

Für die Sünden, für welche wir schuldig wären die vier Todesstrafen, vom Gericht verhängt:

Steinigung, Verbrennung, Enthauptung oder Erdrosselung, für Gebote und Verbote, sei es, daß damit verbunden ist die Pflicht zur Vollbringung, oder daß eine solche fehle, — die uns offen-

---

*בספ"ד ובקצת קהלות אשכנז אומרין כסדר זה:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אָשָׁם:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אָשָׁם תָּלוּי:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם כָּרֵת וַעֲרִירִי:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מִיתָה בִּידֵי שָׁמָיִם:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַלְקוּת אַרְבָּעִים:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַכַּת מַרְדּוּת:

בָּהּ קוּם עֲשֵׂה. אֶת־שֶׁגְּלוּיִם לָנוּ וְאֶת־שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ. אֶת־־שֶׁגְּלוּיִם לָנוּ כְּבָר אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ וְהוֹדִינוּ לְךָ עֲלֵיהֶם. וְאֶת־שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ. לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וִידוּעִים כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר. הַנִּסְתָּרוֹת לַיְיָ אֱלֹהֵינוּ. וְהַנִּגְלֹת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם. לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת: כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ:

אֱלֹהַי עַד שֶׁלֹּא נוֹצַרְתִּי אֵינִי כְדַאי. וְעַכְשָׁו שֶׁנּוֹצַרְתִּי כְּאִלּוּ לֹא נוֹצַרְתִּי. עָפָר אֲנִי בְּחַיָּי. קַל וָחוֹמֶר בְּמִיתָתִי. הֲרֵינִי לְפָנֶיךָ כִּכְלִי מָלֵא בוּשָׁה וּכְלִמָּה. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁלֹּא אֶחֱטָא עוֹד. וּמַה שֶּׁחָטָאתִי לְפָנֶיךָ מָרֵק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. אֲבָל לֹא עַל יְדֵי יִסּוּרִים וָחֳלָיִם רָעִים:

benen und die uns nicht kund gewordenen; die uns kund gewordenen haben wir längst vor Dir ausgesprochen und Dir sie bekannt, und die uns nicht bekannten, vor Dir sind sie kund und offen, wie es heißt: Das Verborgene ist des Ewigen, unseres Gottes, und das Offenbare unser und unserer Kinder in Ewigkeit, um all die Worte dieser Lehre auszuüben. Denn Du bist es, der verzeihet Israel, und vergiebt den Stämmen Jeschuruns in allen Geschlechtern, und außer Dir haben wir keinen Herrn, der vergiebt und verzeiht.

אלהי Mein Gott! Ehe ich noch gebildet ward, war ich ein Nichts, und nun ich in's Sein getreten, bin ich als wär' ich Nichts. Staub bin ich in meinem Leben, wieviel mehr erst nach meinem Tode! Siehe mich hier vor Dir wie ein Geräth, voll Schmach und Beschämung. Sei es Dir wohlgefällig, Ewiger, mein Gott und meiner Väter Gott, daß ich fürder nicht sündige, und was ich bereits vor Dir gesündigt, spül' es hinweg mit Deinem großen Erbarmen, aber nicht durch Leiden und böse Krankheiten.

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

(Im Abend- und Morgengebet [mit Ausnahme des Sabbath] folgt hier אבינו מלכנו S. 77.)

תפלת מוסף ליום כפור.

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה· זָכְרֵנוּ לְחַיִּים· מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים· וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים· לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים· מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ· מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי

אלהי Mein Gott, bewahre meine Zunge vor Bösem, und meine Lippen, daß sie nichts Trügliches reden. Denen, die mich schmähen, laß meine Seele schweigen und gleich dem Staube sei sie demüthig gegen Alle. O öffne mein Herz durch Deine Lehre, und Deinen Geboten eile meine Seele nach. Und aller derer, die gegen mich Böses sinnen, Rath und Anschlag zerstöre, und vereitle ihr Sinnen. Thue es um Deines Namens, um Deiner Rechten, um Deiner Heiligkeit, um Deiner Lehre willen. Auf daß Deine Lieblinge gerettet werden, hilf mit Deiner Rechten und erhöre mich! Mögen wohlgefällig sein meines Mundes Worte und meines Herzens Sinnen vor Dir, Ewiger, mein Hort und Erlöser. Der Frieden stiftet in seinen Höhen, Er lasse walten Frieden über uns und über ganz Israel. Darauf sprechet: Amen!

יהי Mög' es Dir wohlgefällig sein, Ewiger, unser Gott, und Gott unserer Väter, daß erbauet werde das Heiligthum bald in unsern Tagen, und laß uns an Deiner Lehre unser Theil haben. Dort wollen wir Dir dienen in Ehrfurcht, wie in den Tagen der Vorwelt und in den Jahren der ältesten Zeiten.

(Im Abend- und Morgengebet [mit Ausnahme des Sabbath] folgt hier: „Unser Vater" u. s. w. S. 77.)

Mußafgebet für Jom Kippur.

אדני O Herr! öffne meine Lippen und mein Mund verkünde Dein Lob!

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott und Gott unserer Väter, Gott Abrahams, Jizchaks und Jaakobs, Allmächtiger, Großer und Erhabener, höchster Gott, der in Güte Gnade erweiset, und dem Alles eignet, der gedenket der frommen Werke der Väter, und den Erlöser bringen wird ihren spätesten Abkömmlingen, um seines Namens Willen, in Liebe. Gedenk' unser zum Leben, Herr, der will, daß wir leben, und schreibe uns in das Buch des Lebens, um Deinetwillen, Gott, ewiglebender; König, Beistand und Retter und Schirm! Gelobt seist Du, Ewiger, Schirm des Abraham.

אתה Du bist mächtig in Ewigkeit, o Herr, Du belebest die Todten, stark, um stets zu helfen; — der die Lebenden in Gnaden erhält, die Todten belebt in großer Barmherzigkeit, die Fallenden stützt, und die Kranken heilt, die Gefesselten erlöst, und seine Treue bewährt den im Staube Schlafenden. Wer ist wie Du, Herr mächtiger Thaten, und wer ist Dir ähnlich, König, der

רוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה׃ מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים׃ זוֹכֵר יְצוּרָיו לַחַיִּים בְּרַחֲמִים׃ וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים׃

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וְאֵימָתְךָ עַל כָּל־מַה־שֶּׁבָּרָאתָ וְיִירָאוּךָ כָּל־הַמַּעֲשִׂים וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל־הַבְּרוּאִים וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אֶחָת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב־שָׁלֵם כְּמוֹ שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׁלְטוֹן לְפָנֶיךָ עֹז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל־מַה שֶּׁבָּרָאתָ׃

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ

tödtet und wieder belebt, und sprossen lässet das Heil. Wer ist wie Du, Vater des Erbarmens, der gedenket seiner Geschöpfe zum Leben, in Erbarmen. Und Du bist zuverlässig, daß Du beleben wirst die Todten. Gelobt seist Du, o Ewiger, der die Todten belebt.

אתה Du bist heilig und Dein Name ist heilig, und Heilige an jedem Tage preisen Dich ewiglich.

ובכן So lasse denn kommen, Ewiger, unser Gott, Deine Furcht über alle Deine Geschöpfe und ehrfürchtiges Bangen vor Dir über Alles, was Du erschaffen, daß Dich fürchten alle Deine Geschöpfe, und vor Dir sich bücken alle Wesen, und sie Alle werden mögen ein Bund, Deinen Willen zu thun mit ganzem Herzen, wie wir es erkennen, Ewiger, unser Gott! daß die Herrschaft ist bei Dir, die Macht in Deiner Hand, und die Kraft in Deiner Rechten, und Dein Name erhaben über Alles, was Du geschaffen.

ובכן Und so gieb denn die Ehre, o Ewiger, Deinem Volke

וְתִקְוָה לְדוֹרְשֶׁיךָ וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ
שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ וּצְמִיחַת קֶרֶן
לְדָוִד עַבְדֶּךָ וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן־יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ
בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ
וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ־פִּיהָ וְכָל־
הָרִשְׁעָה כֻּלָּה כְּעָשָׁן תִּכְלֶה כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת
זָדוֹן מִן־הָאָרֶץ. וְתִמְלוֹךְ אַתָּה יְיָ לְבַדֶּךָ עַל
כָּל־מַעֲשֶׂיךָ בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וּבִירוּשָׁלַיִם
עִיר קָדְשֶׁךָ כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ יִמְלֹךְ יְיָ
לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

den Ruhm den Dich Fürchtenden, und der Hoffnung Zuversicht denen, die Dich suchen, und das freie Wort den auf Dich Harrenden, Freude Deinem Lande, und Wonne Deiner Stadt, und die Macht lasse aufkeimen Deines Knechtes David, und das Licht leuchten des Sohnes Jischai's Deines Gesalbten, bald in unseren Tagen.

ובכן Dann werden die Gerechten es schauen und sich freuen, und die Redlichen jubeln, und die Frommen in Jauchzen frohlocken, und das Laster wird schließen seinen Mund, und der Frevel gänzlich wie Hauch dahinschwinden, wenn Du tilgen wirst die Herrschaft des Uebermuthes von der Erde, und wenn Du herrschen wirst allein, o Ewiger! über alle Deine Werke auf dem Zijonsberge, der Stätte Deiner Herrlichkeit, und in Jeruschalajim, Deiner heiligen Stadt, wie geschrieben steht in Deinem heiligen Worte: „Herrschen wird der Ewige für alle Zeit, Dein Gott, Zijon, in alle Geschlechter. Hallelujah."

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ כַּכָּתוּב וַיִּגְבַּה יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים. אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת. וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת־יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה לִקְדוּשָׁה וְלִמְנוּחָה וְאֶת־יוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה לִמְחִילָה וְלִסְלִיחָה וּלְכַפָּרָה וְלִמְחָל־בּוֹ אֶת־כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ מִקְרָא־קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל

קדוש Heilig bist Du, und furchtbar Dein Name, und kein Gott außer Dir, wie geschrieben steht: Und erhaben ist der Gott der Schaaren im Gerichte, und der heilige Gott, geheiligt in Gerechtigkeit. Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger König!

אתה Du hast uns erkoren aus allen Völkern, uns geliebt und an uns Gefallen gehabt, uns erhöhet über alle Zungen, und uns geheiliget durch Deine Gebote, und uns nahe gebracht, unser König, Deinem Dienste, und Deinen Namen, den großen und heiligen, über uns genannt.

ותתן Und Du hast uns gegeben, Ewiger, unser Gott! in Liebe diesen (Sabbath- und) Versöhnungstag zur Vergebung, Verzeihung und Sühne, um an ihm all unsere Schuld zu tilgen; eine heilige Berufung zur Erinnerung an den Auszug aus Mizrajim.

ומפני Und um unserer Sünden willen sind wir verbannt aus unserm Lande, und entfernt von unserm Boden, und wir

אַדְמָתֵנוּ וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ
בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא
שִׁמְךָ עָלָיו מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
מֶלֶךְ רַחֲמָן שֶׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשְׁךָ
בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה וּתְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה
וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל־חָי וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ
מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ.
וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית
מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם וְשָׁם נַעֲשֶׂה

können nicht ausüben unsere gottesdienstlichen Pflichten in Deinem erwählten Hause, dem erhabenen, heiligen Hause, darüber Dein Name genannt ist, wegen der Gewalt, die gegen Deinen Tempel feindlich sich gewandt. Laß es Dein Wille sein, Ewiger, unser Gott und unserer Väter Gott, barmherziger König, daß Du Dich wieder erbarmest über uns und über Dein Heiligthum mit Deiner großen Barmherzigkeit, und es bald erbauest und seine Herrlichkeit erhöhest. Unser Vater, unser König! Laß bald offenbar werden die Majestät Deines Waltens über uns, zeige Dich in Deinem Glanze und erhebe Dich über uns vor den Augen alles Lebenden, bringe heim unsere Zerstreuten aus der Mitte der Völker, und unsere Verstürmten sammle von den Enden der Erde. Und bringe uns nach Zijon, Deiner Stadt, in Jubel, und nach Jeruschalajim, der Stätte Deines Heiligthum's, in ewiger

לְפָנֶיךָ אֶת־קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם. וְאֶת־מוּסַף־יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת מוּסַף יוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

(Am Sabbath.)

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל־עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:

וּבֶעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם כָּל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה לַיָי רֵיחַ נִיחֹחַ פַּר בֶּן־בָּקָר אֶחָד. אַיִל אֶחָד. כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה. תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם:

Freude, und dort wollen wir Dir darbringen unsre schuldigen Opfer, die täglichen nach ihrer Ordnung, und die Mußafopfer nach ihrer Vorschrift. Und das Mußafopfer dieses (Sabbath- und) Versöhnungstages wollen wir Dir zurüsten und darbringen in Liebe nach dem Gebote Deines Willens, wie Du uns vorgeschrieben in Deiner Lehre durch Moscheh, Deinen Diener, aus dem Munde Deiner Herrlichkeit, wie es heißt:

(Am Sabbath).

וביום Am Sabbathtage zwei Lämmer, jährige, ohne Fehl, und zwei Zehntel feines Mehl als Opfergabe, mit Oel eingerührt und das dazu gehörige Trankopfer. Das ist das Sabbathopfer eines jeglichen Sabbaths außer dem täglichen Opfer und seinem Trankopfer.

ובעשור Und am zehnten Tage dieses siebenten Monats soll euch heilige Verkündigung sein, und ihr sollt euch kasteien. Jede Arbeitsverrichtung sollt ihr nicht thun, und sollt als Ganzopfer dem Ewigen, zum Wohldufte, darbringen einen Farren, — ein junges Rind, — einen Widder, sieben junge Schafe, ohne Fehl

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר· שְׁלשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר· וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל· וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ· וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ· *וּשְׁנֵי שְׂעִירִים לְכַפֵּר· וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

(Am Sabbath.)

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי. כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ. וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ. זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְחַל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה· מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ· כָּאָמוּר אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר: וְנֶאֱמַר מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ: וְנֶאֱמַר כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם· מִכֹּל

sollen sie euch sein. Und ihr Mahlopfer und ihr Trankopfer, wie ausgesprochen ist: Drei Zehntel für den Farren, zwei Zehntel für den Widder und ein Zehntel für das Schaf, und Wein, wie zum gehörigen Trankopfer, und zwei Böcke zur Sühne, und die zwei täglichen Opfer nach ihrer Vorschrift.

(Am Sabbath.)

ישמחו Freuen mögen sich Deines Reiches, die den Sabbath halten und ihn eine Lust nennen, das Volk Derer, die den Sabbath weihen. Sie alle mögen sich sättigen und sich laben an Deiner Güte; denn am siebenten Tage hast Du Wohlgefallen gefunden und ihn geheiligt, den köstlichsten der Tage hast Du ihn genannt, ein Gedächtniß an das Werk der Schöpfung.

אלהינו Unser Gott und unserer Väter Gott! Vergieb unsere Sünden an diesem (Sabbath- und) Versöhnungstage, tilg' und lasse schwinden unsere Missethaten und Vergehungen aus Deinen Augen weg, wie verheißen ist: Ich, Ich bin es, der ablöscht deine Missethaten, um meinetwillen, und deine Vergehungen denk' Ich nicht; und es heißt: Ich habe abgelöscht, wie Gewölk, deine Missethaten und wie Wolkendunst deine Vergehungen. Kehre zurück zu mir, denn Ich habe dich erlöst. Und es heißt: Denn an diesem Tage entsühnt Er euch, euch zu reinigen; von all euren

---

*) נ״א וְשָׂעִיר לְכַפֵּר מִלְּבַד חַטַּאת הַכִּפֻּרִים.

הַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ׃ קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. (וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ וְיָנוּחוּ בָהּ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת. כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר. וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וּמַעֲבִיר אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה. מֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפֻּרִים׃

Von hier an übereinstimmend mit dem Morgengebet von רצה S. 394 an.

תפלת נעילה ליום כפור.

(אשרי und ובא לציון גואל S. 139.)

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. זָכְרֵנוּ לְחַיִּים. מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים. וְחָתְמֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים. לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים. מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם׃

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ. מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי

Sünden sollt ihr vor dem Ewigen rein werden. -- Heilige uns durch deine Gebote, und laß unser Theil sein Deine Lehre, sättige uns von Deiner Güte, und erfreu' uns durch Deine Hülfe; (und laß uns zu Theil werden, Ewiger, unser Gott, in Liebe und Huld Deinen heiligen Sabbath, daß an ihm ruhe Jisrael, das Deinen Namen heiliget;) und reinige unser Herz, Dir zu dienen in Wahrheit. Denn Du bist es, der verzeiht Jisrael und vergiebt den Stämmen Jeschurun's in jeglichem Zeitalter, und außer Dir haben wir keinen König, der verzeiht und vergiebt. Gelobt seist Du, Ewiger! König, der verzeiht und vergiebt unsere Sünden und die Sünden seines Volkes, des Hauses Jisrael, und schwinden lässet unsere Verschuldungen in jeglichem Jahre, König über die ganze Erde, der heiligt (den Sabbath,) Jisrael und den Sühnetag.

Von hier an übereinstimmend mit dem Morgengebet von: „Laß Dir wohlgefallen" S. 395 an.

Schlußgebet für Jom Kippur.

„Heil den Bewohnern" und: „Und es wird kommen." S. 220 ff.

אדני O Herr, öffne meine Lippen und mein Mund verkünde Dein Lob!

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott und Gott unsrer Väter, Gott Abraham's, Jizchak's und Jaakob's, Allmächtiger, Großer, Erhabener, Furchtbarer, höchster Gott, der in Güte Gnade erweiset, und dem Alles eignet, der gedenket der frommen Werke der Väter, und den Erlöser bringen wird ihren spätesten Abkömmlingen, um seines Namens Willen in Liebe. Gedenk' unser zum Leben, Herr, der will, daß wir leben, und besiegle unser Loos in dem Buche des Lebens, um Deinetwillen, Gott, ewiglebender; König, Beistand und Retter und Schirm! Gelobt seist Du, Ewiger, Schirm des Abraham.

אתה Du bist mächtig in Ewigkeit, o Herr, Du belebst die Todten, stark, um stets zu helfen; — der erhält die Lebenden in Gnaden, belebt die Todten in großer Barmherzigkeit, stützt die Fallenden und heilt die Kranken, erlöst die Gefesselten, und bewährt seine Treue den im Staube Schlafenden. Wer ist wie Du, Herr mächtiger Thaten, und wer ist Dir ähnlich? König, der

דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה· מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים· זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים· וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים·

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וְאֵימָתְךָ עַל כָּל־מַה־שֶּׁבָּרָאתָ וְיִירָאוּךָ כָּל־הַמַּעֲשִׂים וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל־הַבְּרוּאִים וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב־שָׁלֵם כְּמוֹ שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׁלְטוֹן לְפָנֶיךָ עֹז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל־מַה שֶּׁבָּרָאתָ׃

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ

tödtet und wieder belebt, und sprossen lässet das Heil. Wer ist wie Du, Vater des Erbarmens, der gedenket seiner Geschöpfe zum Leben, in Erbarmen. Und Du bist zuverlässig, daß Du beleben wirst die Todten. Gelobt seist Du, o Ewiger, der die Todten belebt.

אתה Du bist heilig und Dein Name ist heilig, und Heilige an jedem Tage preisen Dich ewiglich.

ובכן So lasse denn kommen, Ewiger, unser Gott, Deine Furcht über alle Deine Geschöpfe und ehrfürchtiges Bangen vor Dir über Alles, was Du erschaffen, daß Dich fürchten alle Deine Geschöpfe, und vor Dir sich bücken alle Wesen, und sie Alle werden mögen ein Bund, Deinen Willen zu thun mit ganzem Herzen, wie wir es erkennen, Ewiger, unser Gott! daß die Herrschaft ist bei Dir, die Macht in Deiner Hand, und die Kraft in Deiner Rechten, und Dein Name erhaben über Alles, was Du geschaffen.

ובכן Und so gieb denn die Ehre, o Ewiger, Deinem Volke

וְתִקְוָה לְדוֹרְשֶׁיךָ וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ
שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ וּצְמִיחַת קֶרֶן
לְדָוִד עַבְדֶּךָ וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן־יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ
בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ
וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ־פִּיהָ וְכָל־
הָרִשְׁעָה כֻּלָּה כְּעָשָׁן תִּכְלֶה כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת
זָדוֹן מִן־הָאָרֶץ. וְתִמְלוֹךְ אַתָּה יְיָ לְבַדֶּךָ עַל
כָּל־מַעֲשֶׂיךָ בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וּבִירוּשָׁלַיִם
עִיר קָדְשֶׁךָ כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ יִמְלֹךְ יְיָ
לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

den Ruhm den Dich Fürchtenden, und der Hoffnung Zuversicht denen, die Dich suchen, und das freie Wort den auf Dich Harrenden, Freude Deinem Lande, und Wonne Deiner Stadt, und die Macht lasse aufkeimen Deines Knechtes David, und das Licht leuchten des Sohnes Jischai's Deines Gesalbten, bald in unseren Tagen.

ובכן Dann werden die Gerechten es schauen und sich freuen, und die Redlichen jubeln, und die Frommen in Jauchzen frohlocken, und das Laster wird schließen seinen Mund, und der Frevel gänzlich wie Hauch dahinschwinden, wenn Du tilgen wirst die Herrschaft des Uebermuthes von der Erde, und wenn Du herrschen wirst allein, o Ewiger! über alle Deine Werke auf dem Zijonsberge, der Stätte Deiner Herrlichkeit, und in Jeruschalajim, Deiner heiligen Stadt, wie geschrieben steht in Deinem heiligen Worte: „Herrschen wird der Ewige für alle Zeit, Dein Gott, Zijon, in alle Geschlechter. Hallelujah."

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ כַּכָּתוּב וַיִּגְבַּהּ יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים· אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ· וְרָצִיתָ בָּנוּ· וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת· וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ· וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ· וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת־יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה לִקְדֻשָּׁה ולמנוחה וְאֶת־יוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה לִמְחִילָה וְלִסְלִיחָה וּלְכַפָּרָה וְלִמְחָל־בּוֹ אֶת־כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ מִקְרָא־קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ

קדוש Heilig bist Du, und furchtbar Dein Name, und kein Gott außer Dir, wie geschrieben steht: „Und erhaben ist der Gott der Schaaren im Gerichte, und der heilige Gott geheiligt in Gerechtigkeit.“ Gelobt seist Du, Ewiger, heiliger König!

אתה Du hast uns erkoren aus allen Völkern, uns geliebt und an uns Gefallen gehabt, uns erhöhet über alle Zungen, und uns geheiligt durch Deine Gebote, und uns nahe gebracht, unser König, Deinem Dienste und Deinen Namen, den großen und heiligen, über uns genannt.

ותתן Und Du hast uns gegeben, Ewiger, unser Gott! in Liebe diesen (Sabbath und) Versöhnungstag zur Vergebung, Verzeihung und Sühne, um an ihm all' unsere Schuld zu tilgen; eine heilige Berufung zur Erinnerung an den Auszug aus Mizrajim.

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter! Lasse aufsteigen und vor Dich kommen, zu Dir gelangen, und Dir vor's Auge treten, in Wohlgefallen von Dir gehört, in Obhut genommen und

וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ. וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ. וְזִכְרוֹן
יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ. וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל
לְפָנֶיךָ. לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים לְחַיִּים
וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם הַכִּפֻּרִים הַזֶּה. זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה.
וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים. וּבִדְבַר יְשׁוּעָה
וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ. וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ
עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְחַל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה. מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ
וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ. כָּאָמוּר אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מֹחֶה
פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר: וְנֶאֱמַר מָחִיתִי
כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ:
וְנֶאֱמַר כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם. מִכֹּל

gedacht werden unser Gedächtniß und unser Geschick, und das Gedächtniß unserer Väter und des Gesalbten, des Sohnes Davids, Deines Knechtes, und Jerusalems, deiner heiligen Stadt, und Deines ganzen Volkes, des Hauses Jisraels, zur Rettung und zum Guten, zur Huld und Gnade, zum Erbarmen, Leben und Frieden an diesem Tage der Versöhnung. Gedenk' unser, Ewiger, unser Gott! an ihm zum Guten, und verhänge über uns an ihm zum Segen, und hilf uns an ihm zum Leben. Und um des Wortes willen, das Heil nnd Erbarmen verheißt, sei uns mild und gnädig, und erbarme Dich unser, und hilf uns, denn zu Dir schaut unser Auge; denn ein Gott erbarmungs- und huldreich bist Du.

אלהינו Unser Gott und unserer Väter Gott! Vergieb unsere Sünden an diesem (Sabbath- und) Versöhnungstage, tilg' und lasse schwinden unsere Missethaten und Vergehungen aus Deinen Augen weg, wie verheißen ist: Ich, Ich bin es, der ablöscht deine Missethaten, um meinetwillen, und Deine Vergehungen denk' Ich nicht; und es heißt: Ich habe abgelöscht, wie Gewölk, deine Missethaten und wie Wolkendunst deine Vergehungen. Kehre zurück zu mir, denn Ich habe dich erlöst. Und es heißt: Denn an diesem Tage entsühnt Er euch, euch zu reinigen: von all euren

חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ: קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. (וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ וְיָנוּחוּ בָהּ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת. כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר. וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ מֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וּמַעֲבִיר אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה. מֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפֻּרִים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

Sünden sollt ihr vor dem Ewigen rein werden. — Heilige uns durch Deine Gebote, und laß unser Theil sein Deine Lehre, sättige uns von Deiner Güte, und erfreu' uns durch Deine Hülfe; (und laß uns zu Theil werden, Ewiger, unser Gott, in Liebe und Huld Deinen heiligen Sabbath, daß an ihm ruhe Jisrael, das Deinen Namen heiliget;) und reinige unser Herz, Dir zu dienen in Wahrheit. Denn Du bist es, der verzeihet Jisrael und vergiebt den Stämmen Jeschurun's in jeglichem Zeitalter, und außer Dir haben wir keinen König, der verzeiht und vergiebt. Gelobt seist Du, Ewiger! König, der verzeiht und vergiebt unsere Sünden und die Sünden seines Volkes, des Hauses Jisrael, und schwinden lässet unsere Verschuldungen in jeglichem Jahre, König über die ganze Erde, der heiligt (den Sabbath), Jisrael und den Sühnetag.

רצה Laß dir wohlgefallen, Ewiger, unser Gott, Dein Volk Jisrael und sein Gebet, und führe zurück den Tempeldienst in Deine heiligen Hallen, und die Feueropfer Jisraels und sein Gebet in Liebe nimm an mit Huld, und zum Wohlgefallen stets vor Dir sei der Gottesdienst Jisraels, Deines Volkes.

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ. מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וַחֲתוֹם לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ. וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת־שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל

ותחזינה Und schauen mögen unsre Augen, wenn Du zurückkehrst nach Zijon in Barmherzigkeit. Gelobt sei Du, Ewiger, der zurückbringen wird seine Herrlichkeit nach Zijon.

מודים Wir danken Dir und bekennen, daß Du bist der Ewige unser Gott, und unserer Väter Gott auf immer und ewig, Hort unsers Lebens, Schild unsers Heils bist Du durch alle Geschlechter. Wir danken Dir und verkünden Dein Lob für unser Leben, das gegeben ist in Deine Hand, wegen unserer Seelen, die Dir sind anvertraut, und wegen Deiner Wunder, die an jedem Tage uns geleiten, und wegen Deiner unvergleichlichen Thaten und Gnadenbezeugungen zu jeglicher Zeit, Abends und Morgens und Mittags. Allgütiger! denn nicht geht zu Ende Deine Barmherzigkeit, — Du Allerbarmer, denn kein Aufhören kennt Deine Huld. Von jeher hoffen wir auf Dich.

ועל Und für dies Alles sei gesegnet und erhoben Dein Name, unser König, beständig auf immer und ewig. O, besiegle ein heilvolles Leben alle Genossen Deines Bundes. Und Alles, was lebt, danke Dir ewiglich, und rühmen möge es Deinen Namen

יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת׃

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ׃ בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה נִזָּכֵר וְנֵחָתֵם לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם׃

in Wahrheit, o Gott, Du unser Schutz und unser Beistand ewiglich. Gelobt sei Du, Ewiger, Allgütiger ist Dein Name, und Dir ist es schön, dankendes Bekenntniß abzulegen.

שים Laß Frieden, Heil und Segen, Gunst, Gnad' und Erbarmen kommen über ganz Jisrael, Dein Volk. Segne uns Alle, unser Vater! insgesammt mit dem Lichte Deines Antlitzes; denn in dem Lichte Deines Angesichtes gabst Du uns, Ewiger, unser Gott, die Lehre des Lebens, und die Liebe zur Milde und Menschlichkeit, und Gerechtigkeit und Segen und Erbarmen und Leben und Frieden. Und laß es Dir wohlgefällig sein, zu segnen Dein Volk Jisrael zu jeder Zeit und Stunde mit Deinem Frieden. Im Buche des Lebens, Segens und Friedens und gesegneter Erhaltung möge unser gedacht und unser Loos besiegelt werden, sowie Deines ganzen Volkes, des Hauses Jisraels, zu gesegnetem Leben und zum Frieden. Gelobt sei Du, Ewiger, der erschafft den Frieden.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ

תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ· שֶׁאֵין אֲנַחְנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי־עֹרֶף לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ אֲבָל אֲנַחְנוּ חָטָאנוּ:

ח״וק אָשַׁמְנוּ. בָּגַדְנוּ. גָּזַלְנוּ. דִּבַּרְנוּ דֹפִי: הֶעֱוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. זַדְנוּ. חָמַסְנוּ. טָפַלְנוּ שֶׁקֶר: יָעַצְנוּ רָע. כִּזַּבְנוּ. לַצְנוּ. מָרַדְנוּ. נִאַצְנוּ. סָרַרְנוּ. עָוִינוּ. פָּשַׁעְנוּ. צָרַרְנוּ. קִשִּׁינוּ עֹרֶף: רָשַׁעְנוּ. שִׁחַתְנוּ. תִּעַבְנוּ. תָּעִינוּ. תִּעְתָּעְנוּ:

ק׳ סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ: וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל־הַבָּא עָלֵינוּ· כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

אלהינו Unser Gott und unserer Väter Gott,
laß vor Dich kommen unser Gebet, und entziehe Dich nicht unserem Flehen, denn wir sind nicht frechen Antlitzes und hartnäckig, daß wir vor Dir sprächen, unser Gott und unserer Väter Gott: Gerecht sind wir, und wir haben uns nicht versündigt! — Ja wohl haben wir gesündigt!

אשמנו (Vorb. u. Gem.) Wir haben uns verschuldet, waren treulos, haben geraubt, redeten Anstößiges, wir haben uns vergangen und gefrevelt, waren übermüthig, übten Gewalt, brachten Lügenhaftes auf, sannen Böses, logen, spotteten, empörten uns Dir, schmäheten, waren widerspenstig, handelten tückisch, thaten Verbrecherisches, handelten feindselig, waren hartnäckig, übten Frevel, arteten aus, verübten Abscheuliches, gingen irre und haben irre geführt.

סרנו (Gem.) Wir sind gewichen von Deinen Geboten und Deinen heilvollen Vorschriften, und das galt uns Nichts. Du aber bist gerecht in Allem, was über uns ergangen; denn Du hast Wahrheit geübt und wir frevelten.

מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם. וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים. הֲלֹא כָּל־הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ:

אַתָּה נוֹתֵן יָד לְפוֹשְׁעִים וִימִינְךָ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים. וַתְּלַמְּדֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְהִתְוַדּוֹת לְפָנֶיךָ עַל כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ לְמַעַן נֶחְדַּל מֵעֹשֶׁק יָדֵינוּ וּתְקַבְּלֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ כְּאִשִּׁים וּכְנִיחֹחִים לְמַעַן דְּבָרֶיךָ אֲשֶׁר אָמָרְתָּ: אֵין קֵץ לְאִשֵּׁי חוֹבוֹתֵינוּ וְאֵין מִסְפָּר לְנִיחוֹחֵי אַשְׁמָתֵנוּ. וְאַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁאַחֲרִיתֵנוּ רִמָּה וְתוֹלֵעָה. לְפִיכָךְ הִרְבֵּיתָ סְלִיחָתֵנוּ: מָה אָנוּ. מֶה חַיֵּינוּ. מֶה חַסְדֵּנוּ. מַה צִּדְקֵנוּ. מַה יִּשְׁעֵנוּ.

מה Was sollen wir vor Dir sprechen, in den Höhen Wohnender! und was Dir erzählen, in den Wolken Thronender! Alles Verborgene und Offenbare, — Du weißt es!

אתה Du reichest Abtrünnigen die Hand, und Deine Rechte ist ausgestreckt, die zu Dir Zurückkehrenden anzunehmen. So hast Du uns gelehrt, Ewiger; unser Gott! vor Dir all unsere Sünden zu bekennen, auf daß wir von unserer Hände Gewaltthat lassen, und daß Du uns aufnehmen willst mit vollkommener Bekehrung zu Dir, als wären es Feuer- und Duftopfer, um Deines Wortes willen, das Du gesprochen. Endlos viel wären die Feueropfer für unsere Verschuldungen, und zahllos die Duftopfer für unsere Vergehungen. Du aber weißt, daß unser End' ist Wurm und Mottenfraß. Darum botest Du uns so reichlich Deine Verzeihung an. — Was sind wir? was unser Leben? was unsere Mildherzigkeit? was unsere frommen Werke? was unsere Hülfe?

מַה כֹּחֵנוּ. מַה גְּבוּרָתֵנוּ. מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יְיָ
אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. הֲלֹא כָּל־הַגִּבּוֹרִים
כְּאַיִן לְפָנֶיךָ וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם כְּלֹא הָיוּ וַחֲכָמִים
כִּבְלִי מַדָּע וּנְבוֹנִים כִּבְלִי הַשְׂכֵּל. כִּי רֹב
מַעֲשֵׂיהֶם תֹּהוּ וִימֵי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ. וּמוֹתַר
הָאָדָם מִן־הַבְּהֵמָה אָיִן כִּי הַכֹּל הָבֶל:

אַתָּה הִבְדַּלְתָּ אֱנוֹשׁ מֵרֹאשׁ וַתַּכִּירֵהוּ לַעֲמוֹד
לְפָנֶיךָ. כִּי מִי יֹאמַר לְךָ מַה תִּפְעַל וְאִם
יִצְדַּק מַה יִּתֶּן־לָךְ: וַתִּתֶּן־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה
אֶת־יוֹם*) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה קֵץ (ו) מְחִילָה וּסְלִיחָה
עַל־כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ. לְמַעַן נֶחְדַּל מֵעֹשֶׁק יָדֵינוּ
וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם:

---

*) אם חל י״כ בשבת אומר הש״ץ: הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת־יוֹם

was unsere Kraft? was unsere Stärke? Was sollen wir vor Dir sprechen, Ewiger, unser Gott und unserer Väter Gott! Sind nicht alle Helden wie ein Nichts vor Dir und die Männer des Namens, als wären sie nicht gewesen, und die Weisen als wie ohn' Erkenntniß, und die Verständigen wie ohne Einsicht; denn die Fülle ihrer Werke ist ein nichtiges Wesen und ihre Lebenstage wie eitler Dunst vor Dir, und der Vorrang des Menschen vor dem Thiere ist Nichts; denn Alles ist eitler Dunst.

אתה Du aber hast ausgezeichnet den Sterblichen von Anbeginn, und ihn gewürdigt, vor Dir zu stehen. Denn wer kann zu Dir sprechen: Was thust Du? Und ist er fromm, was giebt er Dir damit? So hast Du uns gegeben, Ewiger, unser Gott! in Liebe diesen Sühnetag als Frist zur Vergebung und Verzeihung für alle unsere Sünden, auf daß wir lassen von unserer Hände Gewaltthat, und uns zu Dir bekehren, die Gebote Deines Willens zu vollbringen mit vollem Herzen. Und Du in großer Barm-

וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ. כִּי לֹא תַחְפּוֹץ בְּהַשְׁחָתַת עוֹלָם. שֶׁנֶּאֱמַר דִּרְשׁוּ יְיָ בְּהִמָּצְאוֹ קְרָאֻהוּ בִּהְיוֹתוֹ קָרוֹב: וְנֶאֱמַר יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן מַחְשְׁבֹתָיו וְיָשֹׁב אֶל־יְיָ וִירַחֲמֵהוּ וְאֶל־אֱלֹהֵינוּ כִּי־יַרְבֶּה לִסְלוֹחַ: וְאַתָּה אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת חַנּוּן וְרַחוּם אֶרֶךְ־אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד (וֶאֱמֶת) וּמַרְבֶּה לְהֵטִיב. וְרוֹצֶה אַתָּה בִּתְשׁוּבַת רְשָׁעִים וְאֵין אַתָּה חָפֵץ בְּמִיתָתָם. שֶׁנֶּאֱמַר אֱמֹר אֲלֵיהֶם חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה אִם־אֶחְפֹּץ בְּמוֹת הָרָשָׁע כִּי אִם־בְּשׁוּב רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ וְחָיָה. שׁוּבוּ שׁוּבוּ מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים וְלָמָּה תָמוּתוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל: וְנֶאֱמַר

herzigkeit erbarme Dich über uns; denn Du hast ja nicht Wohlgefallen daran, daß die Welt zu Grunde gehe; denn es heißt: Suchet den Ewigen, da Er sich finden läßt, rufet ihn, da Er nahe ist. Und es heißt: Es verlasse der Frevler seinen Weg und der Mann der Unthat seine Gedanken, und kehre zurück zum Ewigen, und Er wird sich sein erbarmen, und zu unserem Gotte, denn reichlich übt Er Vergebung. Und Du, o Gott der Verzeihung! barmherzig und mild, langmüthig und reich an Huld, der in Fülle Gnade übt, Du hast Wohlgefallen an der reuigen Rückkehr der Frevler und willst nicht, daß sie sterben; denn es heißt: Sprich zu ihnen: So wahr Ich lebe, ist der Ausspruch des Herrn, Gottes, Ich habe nicht Verlangen darnach, daß der Frevler sterbe, sondern, wenn der Frevler umkehrt von seinem Wege, daß er lebe. O bekehret euch, kehret um von euren bösen Wegen. Warum denn wollet ihr sterben, Haus Israel! — Und

הֶחָפֹץ אֶחְפֹּץ מוֹת רָשָׁע נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִֹה הֲלֹא בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָכָו וְחָיָה: וְנֶאֱמַר כִּי לֹא אֶחְפֹּץ בְּמוֹת הַמֵּת נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִֹה וְהָשִׁיבוּ וִחְיוּ:

כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר׳ וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ:

*אֱלֹהַי עַד שֶׁלֹּא נוֹצַרְתִּי אֵינִי כְדַאי. וְעַכְשָׁו שֶׁנּוֹצַרְתִּי כְּאִלּוּ לֹא נוֹצַרְתִּי. עָפָר אֲנִי בְּחַיַּי. קַל וָחֹמֶר בְּמִיתָתִי. הֲרֵינִי לְפָנֶיךָ כִּכְלִי מָלֵא בוּשָׁה וּכְלִמָּה. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁלֹּא אֶחֱטָא עוֹד. וּמַה שֶּׁחָטָאתִי לְפָנֶיךָ מָרֵק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. אֲבָל לֹא עַל יְדֵי יִסּוּרִים וָחֳלָיִם רָעִים:

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהִי רָצוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

Hier folgt אבינו מלכנו (S. 77) und das Abendgebet (S. 288.)

es heißt: Habe ich wohl Verlangen an dem Tode des Frevlers, spricht der Herr, Gott, nicht vielmehr, wenn er sich bekehrt von seinen Wegen und leben bleibt? — Und es heißt: Denn ich habe nicht Wohlgefallen an dem Tode des Todeswürdigen, spricht der Herr, Gott, so bekehret euch denn und lebet! — Denn Du bist es, der stets verzeihet Israel, und vergiebt den Stämmen Jeschuruns in jeglicher Zeit, und außer Dir giebt es für uns keinen Herrn, der vergiebt und verzeiht!

1) Uebersetzung S. 405.

סדר הדלקת נר חנוכה.

קודם הדלקה מברכין:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל חֲנֻכָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשָׂה נִסִּים לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה:

בליל ראשון מברכין גם שהחיינו.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

בליל ראשון יתחיל להדליק כנר היותר ימיני מכאן ואילך מתחיל להדליק בנר תנוסף בכל לילה ופונה משמאל לימין. ואחר שהדליק נר ראשון אומר זה

הַנֵּרוֹת הַלָּלוּ אָנוּ מַדְלִיקִין עַל הַנִּסִּים וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַנִּפְלָאוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ עַל־יְדֵי כֹּהֲנֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים וְכָל־שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה הַנֵּרוֹת הַלָּלוּ קֹדֶשׁ וְאֵין לָנוּ רְשׁוּת לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם אֶלָּא לִרְאוֹתָם בִּלְבַד כְּדֵי לְהוֹדוֹת לִשְׁמְךָ עַל־נִסֶּיךָ וְעַל־יְשׁוּעָתֶךָ וְעַל־נִפְלְאוֹתֶיךָ:

אחר הדלקה נ.. . זה, והוא כעל שש תנועות ושרמ״ח מרדכי (חזק).

מָעוֹז צוּר יְשׁוּעָתִי, לְךָ נָאֶה לְשַׁבֵּחַ, תִּכּוֹן בֵּית תְּפִלָּתִי, וְשָׁם תּוֹדָה נְזַבֵּחַ, לְעֵת תָּכִין מַטְבֵּחַ, מִצָּר הַמְנַבֵּחַ אָז אֶגְמוֹר, בְּשִׁיר מִזְמוֹר, חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ:

רָעוֹת שָׂבְעָה נַפְשִׁי, בְּיָגוֹן כֹּחִי כִּלָּה, חַיַּי מֵרְרוּ בְּקֹשִׁי, בְּשִׁעְבּוּד מַלְכוּת עֶגְלָה, וּבְיָדוֹ הַגְּדוֹלָה, הוֹצִיא אֶת־הַסְּגֻלָּה, חֵיל פַּרְעֹה, וְכָל־זַרְעוֹ, יָרְדוּ כְּאֶבֶן מְצוּלָה:

Gebetsprüche für Chanukah.

(Vor dem Anzünden der Chanukah-Lichte:)

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der uns geheiligt durch seine Gebote und uns befohlen, das Chanukah-Licht zu zünden.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der Wunder gethan unseren Vätern in früheren Tagen, zu eben dieser Zeit.

(Nur für den ersten Abend:)

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der uns am Leben erhalten, uns hat dauern und diese Zeit erleben lassen.

(Nach dem Anzünden:)

הנרות Diese Lichte zünden wir an wegen der vielfachen Rettung, der Zeichen und Wunder, die Du ausgeführt für unsere Väter durch Deine heiligen Priester. Diese ganzen acht Tage hindurch sind diese Lichter heilig und wir dürfen uns ihrer nicht bedienen zu gewöhnlichem Gebrauche, sondern sie nur sehen, um Deinem Namen zu danken für Deine Wunder, Zeichen und Deine Rettung.

מעוז Du mein Schild, Hort meiner Macht![1])
Schön ist's, Dir den Dank zu singen,
Bau mein Heiligthum in Pracht,
Daß den Dank wir dort Dir bringen.
Wenn den Feind, der trotzig bellt,
Einst Dein Arm zerschmetternd fällt,
Dann wird hell im Jubelklang
Freudig lauter Lobgesang
Für die Tempelweih' Dir klingen.

רעות Leibesfülle einst mich kränkte[2]),
Kummer hat die Kraft gebrochen,
Schwere Froh'n mein Leben kränkte
In des trotz'gen Wüthrichs Jochen.
Aber Deine Hand voll Ruhm
Löst Dein theures Eigenthum.
Pharao und seine Brut,
Wie ein Stein, sank in die Fluth,
Wegspült sie das eitle Pochen.

---

1) Verfasser: R. Mordechai.
2) In der ägyptischen Knechtschaft.

דְּבִיר קָדְשׁוֹ הֱבִיאַנִי, וְגַם שָׁם לֹא שָׁקַטְתִּי, וּבָא נוֹגֵשׂ וְהִגְלַנִי, כִּי זָרִים עָבַדְתִּי, וְיֵין רַעַל מָסַכְתִּי, כִּמְעַט שֶׁעָבַרְתִּי. קֵץ בָּבֶל, זְרֻבָּבֶל, לְקֵץ שִׁבְעִים נוֹשָׁעְתִּי:

כְּרוֹת קוֹמַת בְּרוֹשׁ בִּקֵּשׁ, אֲגָגִי בֶּן הַמְּדָתָא, וְנִהְיְתָה לוֹ לְמוֹקֵשׁ, וְגַאֲוָתוֹ נִשְׁבָּתָה, רֹאשׁ יְמִינִי נִשֵּׂאתָ, וְאוֹיֵב שְׁמוֹ מָחִיתָ, רֹב בָּנָיו, וְקִנְיָנָיו, עַל הָעֵץ תָּלִיתָ:

יְוָנִים נִקְבְּצוּ עָלַי, אֲזַי בִּימֵי חַשְׁמַנִּים, וּפָרְצוּ חוֹמוֹת מִגְדָּלַי, וְטִמְּאוּ כָּל־הַשְּׁמָנִים, וּמִנּוֹתַר קַנְקַנִּים, נַעֲשָׂה נֵס לְשׁוֹשַׁנִּים, בְּנֵי בִינָה, יְמֵי שְׁמֹנָה, קָבְעוּ שִׁיר וּרְנָנִים:

(חֲשׂוֹף זְרוֹעַ קָדְשֶׁךָ, וְקָרֵב קֵץ הַיְשׁוּעָה, נְקוֹם נִקְמַת דַּם עֲבָדֶיךָ, מֵעַשֵּׁי הָרִשְׁעָה, כִּי אָרְכָה לָנוּ הַיְשׁוּעָה, וְאֵין קֵץ לִימֵי הָרָעָה, דְּחֵה אַדְמוֹן, בְּצֵל צַלְמוֹן, וְהָקֵם לָנוּ רוֹעָה שִׁבְעָה:)

סדר קריאת המגלה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִקְרָא מְגִלָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשָׂה נִסִּים לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה:

י״א שביום אין מברכין שהחינו.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

אחר שסיים לקרות כורך המגלה כלה ומברכין.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם (הָאֵל) הָרָב אֶת־רִיבֵנוּ וְהַדָּן אֶת־דִּינֵנוּ וְהַנּוֹקֵם אֶת־נִקְמָתֵנוּ

דביר In den Tempel Er mich führt,
Doch auch dort nicht fand ich Rast;
Weil ich Götzenwahn erkürt,
Mich des Drängers Rechte faßt;
Gift'gen Trank hab' ich gesogen,
Da in's Elend ich gezogen.
Erst nach siebzig Jahre Haft
Löst mich Serubabels Kraft,
Wendet von mir Babel's Last.

כרות Dem, der hoch wie Tannen ragt [1]),
Will Agag [2]) an's Leben bringen.
Doch sein böser Sinn versagt,
Und sich selber flocht er Schlingen.
Und gebeugt wird trotz'ger Sinn,
Hoch erhebt sich Benjamin [3]),
Und Du löschest aus den Feind,
Er mit seinem Stamm vereint
All' am Pfahle büßend hingen!

יונים Jawan [4]) droht mit seinen Heeren
In der Hasmonäer [5]) Zeit,
Meine Thürme sie verheeren,
Laut'res Oel [6]) ward da entweiht.
An des Oeles Rest ein Zeichen [7])
Da geschah den Rosengleichen [8]),
Und es haben kund'ge Weise
Dann zum Dank mit Liederpreise
Acht der Tage drob geweiht.

חשוף Deinen Arm voll Macht entblöße,
Laß des Heiles Stunde nah'n,
Walte strafend Du in Größe,
Züchtige des Frevels Wahn!
Lange säumt der Rettung Zeit,
Ohne Ende währt das Leid;
In der Trübsal finstre Nacht
Scheuche Du die frevle Macht,
Und die Retter halt bereit!

Gebetsprüche für Purim.

(Vor der Lesung der Megillah:)

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der uns geheiligt durch seine Gebote und uns befohlen die Lesung der Megillah [9]).

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der Wunder gethan unseren Vätern in früheren Tagen, zu eben dieser Zeit.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der uns am Leben erhalten, uns hat dauern und diese Zeit erleben lassen.

(Nach der Lesung:)

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der unsern Streit geführt, unseres Rechtes gewaltet, für uns Rache genommen und den Lohn abgetragen den Feinden unseres Lebens, und der für uns unseren Widersachern vergolten. Gelobt seist Du, Ewiger, der für sein Volk Jisrael Vergeltung übt an all' ihren Widersachern, der Gott, der Hülfe bringt.

---

1) Umschreibung für Mordechai. 2) Haman, Abkömmling des Agag.
3) Aus diesem Stamme waren Mordechai und Esther.
4) Die Syrer, so genannt wegen der griechischen Sprache und Bildung, welche in dem syrischen Reiche, einem Stücke der Weltmonarchie Alexander's des Großen, verbreitet war.
5) Die Makkabäer heißen in jüdischen Quellen Chaschmonaim.
6) Das für den Gebrauch im Tempel bestimmte. 7) Nach der talmudischen Ueberlieferung fand sich ein mit dem Siegel des Hohenpriesters versehenes Oelkrüglein, das von den Heiden unberührt geblieben, und, obgleich nur für einen Tag zur Beleuchtung im Tempel bestimmt, durch ein Wunder für acht Tage und Nächte reichte. 8) Symbolische Bezeichnung Jisrael's. 9) Die Rolle, worin die Erzählung von Esther enthalten.

וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל־אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ וְהַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ׃
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַנִּפְרָע לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִכָּל־צָרֵיהֶם הָאֵל
הַמּוֹשִׁיעַ׃

(Im Morgengebet wird hier überschlagen und bei שושנת angefangen.)

ע״ס א״ב׃

אֲשֶׁר הֵנִיא־עֲצַת גּוֹיִם וַיָּפֶר מַחְשְׁבוֹת עֲרוּמִים׃ בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם
רָשָׁע נֵצֶר זָדוֹן מִזֶּרַע עֲמָלֵק׃ גָּאָה בְעָשְׁרוֹ וְכָרָה לוֹ בּוֹר
וּגְדֻלָּתוֹ יָקְשָׁה־לּוֹ לָכֶד׃ דִּמָּה בְנַפְשׁוֹ לִלְכּוֹד וְנִלְכַּד בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד
וְנִשְׁמַד מְהֵרָה׃ הָמָן הוֹדִיעַ אֵיבַת אֲבוֹתָיו וְעוֹרֵר שִׂנְאַת אַחִים לַבָּנִים׃
וְלֹא זָכַר רַחֲמֵי שָׁאוּל כִּי בְחֶמְלָתוֹ עַל אֲגַג נוֹלַד אוֹיֵב׃ זָמַם רָשָׁע
לְהַכְרִית צַדִּיק וְנִלְכַּד טָמֵא בִּידֵי טָהוֹר׃ חֶסֶד גָּבַר עַל שִׁגְגַת־אָב
וְרָשָׁע הוֹסִיף חֵטְא עַל חֲטָאָיו׃ טָמַן בְּלִבּוֹ מַחְשְׁבוֹת עֲרוּמָיו וַיִּתְמַכֵּר
לַעֲשׂוֹת רָעָה׃ יָדוֹ שָׁלַח בִּקְדוֹשֵׁי אֵל כַּסְפּוֹ נָתַן לְהַכְרִית זִכְרָם׃
כִּרְאוֹת מָרְדְּכַי כִּי יָצָא קֶצֶף וְדָתֵי הָמָן נִתְּנוּ בְשׁוּשָׁן׃ לָבַשׁ שַׂק וְקָשַׁר
מִסְפֵּד וְגָזַר צוֹם וַיֵּשֶׁב עַל הָאֵפֶר׃ מִי זֶה יַעֲמוֹד לְכַפֵּר שְׁגָגָה וְלִמְחוֹל
חַטַּאת עֲוֹן אֲבוֹתֵינוּ׃ נֵץ פָּרַח מִלּוּלָב הֵן הֲדַסָּה עָמְדָה לְעוֹרֵר יְשֵׁנִים׃
סָרִיסֶיהָ הִבְהִילוּ לְהָמָן לְהַשְׁקוֹתוֹ יֵין חֲמַת תַּנִּינִים׃ עָמַד בְּעָשְׁרוֹ וְנָפַל
בְּרִשְׁעוֹ עָשָׂה לוֹ עֵץ וְנִתְלָה עָלָיו׃ פִּיהֶם פָּתְחוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי פוּר
הָמָן נֶהְפַּךְ לְפוּרֵנוּ׃ צַדִּיק נֶחֱלַץ מִיַּד רָשָׁע אוֹיֵב נִתַּן תַּחַת נַפְשׁוֹ׃
קִיְּמוּ עֲלֵיהֶם לַעֲשׂוֹת פּוּרִים וְלִשְׂמוֹחַ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה׃ רָאִיתָ אֶת־
תְּפִלַּת מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר. הָמָן וּבָנָיו עַל הָעֵץ תָּלִיתָ׃

(Morgens wird nach האל המושיע hier angefangen.)

שׁוֹשַׁנַּת יַעֲקֹב צָהֲלָה וְשָׂמֵחָה בִּרְאוֹתָם יַחַד תְּכֵלֶת
מָרְדְּכָי׃ תְּשׁוּעָתָם הָיִיתָ לָנֶצַח וְתִקְוָתָם בְּכָל־
דּוֹר וָדוֹר׃ לְהוֹדִיעַ שֶׁכָּל־קוֶֹיךָ לֹא יֵבֹשׁוּ וְלֹא יִכָּלְמוּ
לָנֶצַח כָּל־הַחוֹסִים בָּךְ׃ אָרוּר הָמָן אֲשֶׁר בִּקֵּשׁ לְאַבְּדִי.
בָּרוּךְ מָרְדְּכַי הַיְּהוּדִי. אֲרוּרָה זֶרֶשׁ אֵשֶׁת מַפְחִידִי.
בְּרוּכָה אֶסְתֵּר מְגִנָּה בַּעֲדִי. וְגַם חַרְבוֹנָה זָכוּר לַטּוֹב׃

ואח״כ אומרים ואתה קדוש וכו׳. קדיש שלם בלא תתקבל ובמ״ש אומרין ויהי
נועם, וא״ק, קדיש, ויתן לך. ומבדילין. עלינו, ק״י.

סדר ברכת המזון*).

אחר הסעודה קודם ברכת המזון בחול אומרין מזמור זה·

קלז עַל־נַהֲרוֹת בָּבֶל שָׁם יָשַׁבְנוּ גַּם־בָּכִינוּ בְּזָכְרֵנוּ אֶת־צִיּוֹן: עַל־עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ תָּלִינוּ כִּנֹּרוֹתֵינוּ: כִּי שָׁם שְׁאֵלוּנוּ שׁוֹבֵינוּ דִּבְרֵי־שִׁיר וְתוֹלָלֵינוּ שִׂמְחָה שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן: אֵיךְ נָשִׁיר אֶת־שִׁיר יְיָ עַל אַדְמַת נֵכָר: אִם־אֶשְׁכָּחֵךְ יְרוּשָׁלָיִם תִּשְׁכַּח יְמִינִי: תִּדְבַּק לְשׁוֹנִי לְחִכִּי אִם־לֹא אֶזְכְּרֵכִי אִם־לֹא אַעֲלֶה אֶת־יְרוּשָׁלַיִם עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתִי: זְכֹר יְיָ לִבְנֵי אֱדוֹם אֵת יוֹם יְרוּשָׁלָיִם הָאֹמְרִים עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ: בַּת־בָּבֶל הַשְּׁדוּדָה אַשְׁרֵי שֶׁיְשַׁלֶּם־לָךְ אֶת־גְּמוּלֵךְ שֶׁגָּמַלְתְּ לָנוּ: אַשְׁרֵי שֶׁיֹּאחֵז וְנִפֵּץ אֶת־עֹלָלַיִךְ אֶל־הַסָּלַע:

בשבת וי"ט וימים שאין אומרים בהם תחנון אומרים מזמור זה·

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוּב יְיָ אֶת־שִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחֹלְמִים: אָז יִמָּלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה: אָז יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם הִגְדִּיל יְיָ לַעֲשׂוֹת עִם אֵלֶּה: הִגְדִּיל יְיָ לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הָיִינוּ שְׂמֵחִים: שׁוּבָה יְיָ אֶת־שְׁבִיתֵנוּ כַּאֲפִיקִים בַּנֶּגֶב: הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ: הָלוֹךְ יֵלֵךְ וּבָכֹה נֹשֵׂא מֶשֶׁךְ־הַזָּרַע בֹּא־יָבֹא בְרִנָּה נֹשֵׂא אֲלֻמֹּתָיו:

שלשה שאכלו כאחד חייבים לזמן· המזמן אומר הב לן ונברך או בל"א:

והמסובים עונים: יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: והמזמן אומר ברשות .. נְבָרֵךְ (בעשרה מוסיף אֱלֹהֵינוּ) שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ: והם עונים בָּרוּךְ (אֱלֹהֵינוּ) שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ: (וכל העומדים שם אף שאינם מן המסובים גם הם יענו ברוך ומבורך שמו תמיד לעולם ועד) וחוזר המזמן ואומר בָּרוּךְ (אֱלֹהֵינוּ) שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ:

בָּרוּךְ הוּא וּבָרוּךְ שְׁמוֹ:

---

*) סדר ברכת המזון לנשואין ולברית מילה תמצא אחר ברכות הנהנין

יחיד מתחיל.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַזָּן אֶת־הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בְּטוּבוֹ בְּחֵן בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים הוּא־נוֹתֵן לֶחֶם לְכָל בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: וּבְטוּבוֹ הַגָּדוֹל תָּמִיד לֹא־חָסַר לָנוּ וְאַל יֶחְסַר־לָנוּ מָזוֹן לְעוֹלָם וָעֶד בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל. כִּי הוּא זָן וּמְפַרְנֵס לַכֹּל וּמֵטִיב לַכֹּל וּמֵכִין מָזוֹן לְכָל־בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַזָּן אֶת־הַכֹּל:

נוֹדֶה לְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל שֶׁהִנְחַלְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה וּרְחָבָה וְעַל שֶׁהוֹצֵאתָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית עֲבָדִים וְעַל בְּרִיתְךָ שֶׁחָתַמְתָּ בִּבְשָׂרֵנוּ וְעַל תּוֹרָתְךָ שֶׁלִּמַּדְתָּנוּ וְעַל חֻקֶּיךָ שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ וְעַל חַיִּים חֵן וָחֶסֶד שֶׁחוֹנַנְתָּנוּ וְעַל אֲכִילַת מָזוֹן שָׁאַתָּה זָן וּמְפַרְנֵס אוֹתָנוּ תָּמִיד בְּכָל־יוֹם וּבְכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה:

(An Chanuka und Purim wird hier על הנסים eingeschaltet:)

וְעַל הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים־לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל־חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד. כַּכָּתוּב וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת־יְיָ אֱלֹהֶיךָ עַל־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עַל־הָאָרֶץ וְעַל־הַמָּזוֹן:

רַחֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ וְעַל־צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְעַל־מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ וְעַל־הַבַּיִת הַגָּדוֹל

Tischgebet.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger unser Gott, König der Welt, der ernähret die ganze Welt in seiner Güte, in Huld, Gnad' und Barmherzigkeit giebt Er Brot allem Geschöpfe; denn ewiglich ist seine Huld. Und in seiner großen Güte hat Er stets uns Nichts mangeln lassen, und wird uns nie mangeln die Nahrung in Ewigkeit, um seines großen Namens willen; denn Er ernähret und verpfleget Alles und erweiset Güte Allem und Jedem, und bereitet Nahrung allen seinen Geschöpfen, die Er in's Leben gerufen. Gelobt seist Du, Ewiger, der Alles verpflegt.

נודה Wir danken Dir, Ewiger, unser Gott, daß Du unseren Vätern zum Besitze gegeben ein Land der Lust und Labe, gut und räumig, und daß Du, Ewiger unser Gott, uns herausgeführt aus dem Lande Mizrajim und uns erlöst aus dem Sklavenhause, und ob des Bundes, den Du an unserem Leibe besiegelt, und ob der Lehre, die Du uns gelehrt und Deiner Gesetze, die uns kund gethan, und für das Leben, die Huld und Gnade, die Du uns gegönnt, und für die Speisung durch Nahrung, mit der Du uns ernährest und verpflegest beständig, an jeglichem Tage und in jeglicher Zeit und Stunde.

(Am Chanukah und Purim: „Und für Alles" u. s. w. S. 71.)

ועל Für Alles das, Ewiger, unser Gott, danken wir Dir und benedeien Dich, gesegnet sei Dein Name durch den Mund Alles dessen, was lebt, beständig und für und für, wie es heißt: So du issest und wirst satt, so sollst du auch segnen den Ewigen, deinen Gott, für das gute Land, das Er dir gegeben. Gelobt seist Du, Ewiger, für das Land und die Nahrung.

רחם Erbarme Dich, Ewiger, unser Gott, über Jisrael, Dein Volk, und Jeruschalajim, Deine Stadt, und über Zijon, die Stätte Deiner Herrlichkeit, und über das Reich des Hauses Dawids, Deines Gesalbten, und über das große und heilige Haus, dar-

וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו: אֱלֹהֵינוּ אָבִינוּ רְעֵנוּ זוּנֵנוּ פַּרְנְסֵנוּ וְכַלְכְּלֵנוּ וְהַרְוִיחֵנוּ וְהַרְוַח־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מְהֵרָה מִכָּל־צָרוֹתֵינוּ וְנָא אַל־תַּצְרִיכֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לֹא לִידֵי מַתְּנַת בָּשָׂר וָדָם וְלֹא לִידֵי הַלְוָאָתָם כִּי אִם לְיָדְךָ הַמְּלֵאָה הַפְּתוּחָה הַקְּדוֹשָׁה וְהָרְחָבָה שֶׁלֹּא נֵבוֹשׁ וְלֹא נִכָּלֵם לְעוֹלָם וָעֶד:

(Am Sabbath wird רצה eingeschaltet.)

רְצֵה וְהַחֲלִיצֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וּבְמִצְוַת יוֹם הַשְּׁבִיעִי הַשַּׁבָּת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ הַזֶּה. כִּי יוֹם זֶה גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ הוּא לְפָנֶיךָ לִשְׁבָּת־בּוֹ וְלָנוּחַ בּוֹ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ. בִּרְצוֹנְךָ הָנִיחַ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁלֹּא תְהֵא צָרָה וְיָגוֹן וַאֲנָחָה בְּיוֹם מְנוּחָתֵנוּ. וְהַרְאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּנֶחָמַת צִיּוֹן עִירֶךָ וּבְבִנְיַן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ כִּי אַתָּה הוּא בַּעַל הַיְשׁוּעוֹת וּבַעַל הַנֶּחָמוֹת:

(An Feiertagen und Rosch ha-Chodesch wird יעלה ויבא eingeschaltet.)

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ לִפְלֵטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם

Rosch ha-Chodesch	Neujahrsfest	Sukkoth
רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ:	הַזִּכָּרוֹן:	חַג הַסֻּכּוֹת:
Schemini Azereth u. Simchat Thorah	Peßach	Schabuoth
הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת:	חַג הַמַּצּוֹת:	חַג הַשָּׁבֻעוֹת:

über Dein Name genannt ist. Unser Gott, unser Vater! weide und ernähre uns, verpflege und versorge uns und gieb uns ein freies Herz, mach' uns frei, Ewiger, unser Gott, bald von all' unseren Bedrängnissen; o daß Du uns nie bedürftig sein ließest, Ewiger, unser Gott, der Gaben von Menschenhand und deß, was sie uns leihet, sondern nur Deiner Hand, der vollen, offenen, der heiligen, segenerfüllten, daß wir nicht beschämt und zu Schanden werden in alle Zeit und Ewigkeit.

(Für den Sabbath.)

רצה Füg' es in Gnaden und kräftige uns durch Deine Gebote und durch das Gebot des siebenten Tages, dieses hohen und heiligen Sabbath; denn dieser Tag ist hoch und heilig vor Dir, an ihm zu feiern und zu ruhen in Liebe nach dem Gebote Deines Willens; und in Deinem gnädigen Willen gönn' uns Ruhe, Ewgier, unser Gott, daß nicht Drangsal, Sorge und Kummer walte an unseren Ruhetagen; und laß uns schauen, Ewiger unser Gott, die Tröstung Zijons, Deiner Stadt, und den Bau Jeruschalajim's Deiner heiligen Stätte; denn Du bist der Herr des Heiles und der Tröstungen.

(Für Rosch ha-Chodesch und Feiertage.)

אלהינו Unser Gott und Gott unserer Väter! Lasse aufsteigen und vor Dich kommen, zu Dir gelangen, und Dir vor's Auge treten, in Wohlgefallen von Dir gehört, in Obhut genommen und gedacht werden unser Gedächtniß und unser Geschick, und das Gedächtniß unserer Väter und des Gesalbten, des Sohnes Dawids, Deines Knechtes, und Jeruschalajim's, Deiner heiligen Stadt, und Deines ganzen Volkes, des Hauses Jisraels, zur Rettung und zum Guten, zur Huld und Gnade, zum Erbarmen, Leben und Frieden an diesem Tage

Am Rosch ha-Chodesch: des Monatsbeginnes	Am Neujahrsfest: des Gedächtnisses.	Am Sukkoth: des Hüttenfestes.
An Schemini Azereth und Simchath Thorah: des Beschlußfestes.	Am Peßach: des Festes der ungesäuerten Brode.	Am Schabuoth: des Wochenfestes.

הַזֶּה. זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים. וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל (מֶלֶךְ) חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

וּבְנֵה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ בֹּנֵה בְרַחֲמָיו יְרוּשָׁלָיִם. אָמֵן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הָאֵל אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אַדִּירֵנוּ בּוֹרְאֵנוּ גּוֹאֲלֵנוּ יוֹצְרֵנוּ קְדוֹשֵׁנוּ קְדוֹשׁ יַעֲקֹב רוֹעֵנוּ רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב וְהַמֵּטִיב לַכֹּל שֶׁבְּכָל־יוֹם וָיוֹם הוּא הֵטִיב הוּא מֵטִיב הוּא יֵיטִיב לָנוּ: הוּא גְמָלָנוּ הוּא גוֹמְלֵנוּ הוּא יִגְמְלֵנוּ לָעַד לְחֵן לְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְרֶוַח הַצָּלָה וְהַצְלָחָה בְּרָכָה וִישׁוּעָה נֶחָמָה פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְכָל־טוֹב וּמִכָּל־טוּב אַל יְחַסְּרֵנוּ:

הָרַחֲמָן הוּא יִמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד:
הָרַחֲמָן הוּא יִתְבָּרַךְ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁתַּבַּח לְדוֹר דּוֹרִים וְיִתְפָּאַר־בָּנוּ לָנֶצַח נְצָחִים וְיִתְהַדַּר־בָּנוּ לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים: הָרַחֲמָן הוּא יְפַרְנְסֵנוּ בְּכָבוֹד: הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁבּוֹר עֻלֵּנוּ מֵעַל צַוָּארֵנוּ וְהוּא יוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ: הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁלַח בְּרָכָה מְרֻבָּה בַּבַּיִת הַזֶּה וְעַל שֻׁלְחָן זֶה שֶׁאָכַלְנוּ עָלָיו: הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁלַח־לָנוּ אֶת־אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא זָכוּר לַטּוֹב וִיבַשֶּׂר־לָנוּ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת: הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת־(אָבִי) מוֹרִי בַּעַל

Gedenk unser, Ewiger, unser Gott! an ihm zum Guten, und verhänge über uns an ihm zum Segen, und hilf uns an ihm zum Leben. Und um des Wortes willen, das Heil und Erbarmen verheißt, sei uns mild und gnädig, und erbarme Dich unser, und hilf uns! Denn zu Dir schaut unser Auge; denn ein Gott erbarmungs- und huldreich bist Du.

ובנה Und erbaue Jeruschalajim, die heilige Stadt, bald in unseren Tagen. Gelobt sei, o Ewiger, der in seiner Barmherzigkeit bauet Jeruschalajim. Amen. — Gelobt sei, o Ewiger, unser Gott, König der Welt, o Gott, unser Vater, unser König, unser Herrlicher, unser Schöpfer, unser Erlöser und Bildner, unser Heiliger, der Heilige Jaakobs, unser Hirt, der Hirt Jisraels, der König, der gütige, Gnade erweisend Allen; der an jeglichem Tage Gutes erwies, erweist und uns erweisen wird; der uns wohlgethan, wohlthut und wohlthun wird in alle Ewigkeit in Huld, Gnad' und Erbarmen und uns Sorgenfreiheit durch Rettung und Beglückung gewährt, Segen und Heil, Tröstung, Nahrung und Verpflegung, Barmherzigkeit, Leben, Frieden und alles Gute, und der uns ewiglich keinen Segen möge fehlen lassen. Er, der Barmherzige, mög' über uns walten immer und ewig. Er, der Barmherzige, sei gepriesen im Himmel und auf Erden. Er, der Barmherzige, sei gelobt in alle Geschlechter und Zeiten, und von uns verherrlicht in alle Ewigkeit und möge durch uns erhoben werden für und für und in allen Zeiten. Er, der Barmherzige, verpfleg' uns in Ehren. Er, der Barmherzige, zerbreche das Joch des Druckes von unserem Nacken und führ' uns frei und aufrecht in unser Land. Er, der Barmherzige, send' uns reichen Segen in dieses Haus und auf diesen Tisch, an dem wir gegessen. Er, der Barmherzige, send' uns den Propheten Elijahu, gesegneten Gedächtnisses, daß er uns heilvolle Botschaft melde und trostreiche Kunde. Er, der Barmherzige, segne (meinen Vater und meine

הַבַּיִת הַזֶּה וְאֶת־(אִמִּי) מוֹרָתִי בַּעֲלַת הַבַּיִת הַזֶּה אוֹתָם וְאֶת־בֵּיתָם וְאֶת־זַרְעָם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר לָהֶם אוֹתָנוּ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר לָנוּ כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּרְכוּ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב בַּכֹּל מִכֹּל כֹּל כֵּן יְבָרֵךְ אוֹתָנוּ כֻּלָּנוּ יַחַד בִּבְרָכָה שְׁלֵמָה וְנֹאמַר אָמֵן:

בַּמָּרוֹם יְלַמְּדוּ עֲלֵיהֶם וְעָלֵינוּ זְכוּת שֶׁתְּהֵא לְמִשְׁמֶרֶת שָׁלוֹם וְנִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ: וְנִמְצָא־חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם:

(Für den Sabbath:)

הָרַחֲמָן הוּא יַנְחִילֵנוּ יוֹם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים:

(Für Rosch ha-Chodesch:)

הָרַחֲמָן הוּא יְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת־הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה:

(Für Festtage:)

הָרַחֲמָן הוּא יַנְחִילֵנוּ יוֹם שֶׁכֻּלּוֹ טוֹב:

(Für Rosch ha-Schanah:)

הָרַחֲמָן הוּא יְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת־הַשָּׁנָה הַזֹּאת לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה.

(Für Chol ha-Moed Sukkoth:)

הָרַחֲמָן הוּא יָקִים לָנוּ אֶת־סֻכַּת דָּוִיד הַנֹּפֶלֶת:

הָרַחֲמָן הוּא יְזַכֵּנוּ לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: מַגְדִּיל (בר"ח ובשבת ובי"ט אומרים מִגְדּוֹל) יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ וְעֹשֶׂה חֶסֶד לִמְשִׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד עוֹלָם: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְראוּ אֶת־יְיָ קְדשָׁיו כִּי־אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו: כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ וְדֹרְשֵׁי יְיָ לֹא־יַחְסְרוּ כָל־טוֹב: הוֹדוּ לַייָ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן: בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּייָ וְהָיָה יְיָ מִבְטַחוֹ: נער הייתי גם זקנתי ולא ראיתי צדיק נעזב וזרעו מבקש לחם: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

Mutter, sie und ihr Haus und ihre Kinder und alles ihnen Angehörige, (meine Frau und meine Kinder), uns und alles Unsrige, wie gesegnet wurden unsere Ahnen Abraham, Jizchak und Jaakob mit und in Allem, — so mög' Er uns segnen mit vollem und reichem Segen, und darauf lasset uns sprechen: Amen.

במרום In den Himmelshöhen möge für uns Alles zum Heile sprechen, das uns zu dauerndem Segensbesitze beschieden werde, und wir mögen Segen davon tragen von dem Ewigen und Gnade von dem Gotte unseres Heiles, und Gunst und wohlgewogenen Sinn finden in den Augen Gottes und der Menschen.

(Für den Sabbath:)

הרחמן Der Erbarmer lasse uns zu Theil werden den Tag, der ein vollkommener Sabbath, die Ruhe der ewigen Seligkeit.

(Für Rosch ha-Chodesch:)

Der Erbarmer lasse uns anheben diesen Monat zum Glück und zum Segen.

(Für Festtage:)

Der Erbarmer lasse uns zu Theil werden den Tag, der vollkommene Feier ist.

(Für Rosch ha-Schanah:)

Der Erbarmer lasse für uns anheben dieses Jahr zum Glück und zum Segen.

(Für Chol ha-Moed Sukkoth:)

Der Erbarmer richte für uns auf die eingefallene Hütte Dawids.

הרחמן Der Erbarmer gewähre uns ein Segenstheil an den Tagen der Erlösung und an dem Leben der zukünftigen Welt, Er, der erhöhet das Heil seines Herrschers und Gnad' erweist seinem Gesalbten, Dawid und seinen Sprossen in Ewigkeit; der Frieden stiftet in seinen Höhen, Er stifte Frieden für uns und ganz Jisrael, und sprechen wir darauf: Amen!

יראו Fürchtet den Ewigen, ihr seine Heiligen, denn kein Mangel ist seinen Verehrern. Junge Löwen darben und hungern, aber die den Ewigen suchen, ermangeln keines Gutes. Danket dem Ewigen, denn Er ist gütig, denn ewig währet seine Huld. — Du öffnest Deine Hand und sättigst alles Lebende mit Wohlgefallen. Gesegnet der Mann, der auf den Ewigen traut, deß Zuversicht der Ewige ist. — (Ein Knabe bin ich gewesen und auch alt geworden, und habe nicht gesehen einen Gerechten verlassen und seinen Samen Brod suchen.) Der Ewige giebt Macht seinem Volke, der Ewige segnet sein Volk mit Frieden

ברכת המזון
כפי נוסח הרמ״בם ז״ל ·

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַזָּן אֶת־הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בְּטוּבוֹ בְּחֵן וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים וּמְפַרְנֵס לַכֹּל כָּאָמוּר פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן וּמֵכִין מָזוֹן לְכָל־בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַזָּן אֶת־הַכֹּל: נוֹדֶה לְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וּנְבָרֶכְךָ מַלְכֵּנוּ כִּי הִנְחַלְתָּ אֶת־אֲבוֹתֵינוּ אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה וּרְחָבָה בְּרִית וְתוֹרָה עַל שֶׁהוֹצֵאתָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית עֲבָדִים עַל תּוֹרָתְךָ שֶׁלִּמַּדְתָּנוּ עַל חֻקֵּי רְצוֹנְךָ שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ עַל כֻּלָּם יְיָ אֱלֹהֵינוּ אָנוּ מוֹדִים־לָךְ וּמְבָרְכִים אֶת־שִׁמְךָ כָּאָמוּר וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת־יְיָ אֱלֹהֶיךָ עַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמָּזוֹן: רַחֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו וּמַלְכוּת דָּוִד מְשִׁיחֲךָ תַּחֲזִיר לִמְקוֹמָהּ בְּיָמֵינוּ וּבְנֵה יְרוּשָׁלַיִם בְּקָרוֹב כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ בּוֹנֶה בְרַחֲמָיו אֶת־יְרוּשָׁלָיִם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הָאֵל אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אַדִּירֵנוּ בּוֹרְאֵנוּ גּוֹאֲלֵנוּ קְדוֹשֵׁנוּ קְדוֹשׁ יַעֲקֹב הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב וְהַמֵּטִיב שֶׁבְּכָל־יוֹם וָיוֹם גּוֹמְלֵנוּ חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים וְכָל־טוֹב. הָרַחֲמָן יִשְׁתַּבַּח לְדוֹרֵי דוֹרִים. הָרַחֲמָן יִתְפָּאַר לָנֶצַח נְצָחִים. הָרַחֲמָן יְזַכֵּנוּ לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ וּלְבִנְיַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. מִגְדּוֹל יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ וְעֹשֶׂה חֶסֶד לִמְשִׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד־עוֹלָם. עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: יְראוּ אֶת־יְיָ קְדֹשָׁיו כִּי־אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו: כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ וְדֹרְשֵׁי יְיָ לֹא־יַחְסְרוּ כָל־טוֹב: הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

סדר ברכות.

על היין מברך לפניו·

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

על תבשיל מחמשת מיני דגן·

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת:

Das Tischgebet

nach der kürzeren Fassung des Maimonides.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der ernähret die ganze Welt in seiner Güte, in Huld, Gnad' und Barmherzigkeit, und der Alles verpflegt, wie es heißt: Du öffnest Deine Hand und sättigst alles Lebende mit Wohlgefallen, und der bereitet Speise allen seinen Geschöpfen, die Er in's Leben gerufen. Gelobt seist Du, Ewiger, der Alles verpflegt. — Wir danken Dir, Ewiger, unser Gott, daß Du unseren Vätern zum Besitze gegeben ein Land der Lust, gut und räumig, Bund und Lehre; daß Du uns herausgeführt aus dem Lande Mizrajim und uns erlöst aus dem Sklavenhause, und ob der Lehre, die Du uns gelehrt und ob der Satzungen Deines Willens, die Du uns kund gethan; für alles das, Ewiger, unser Gott, danken wir Dir und preisen Deinen Namen, wie es heißt: So du issest und wirst satt, so sollst du auch segnen den Ewigen, deinen Gott, für das gute Land, das Er dir gegeben. Gelobt seist Du, Ewiger, für das Land und für die Nahrung. — Erbarme Dich, Ewiger, unser Gott, über Jisrael, Dein Volk, und über Jeruschalajim, Deine Stadt, und über Zijon, die Wohnung Deiner Herrlichkeit, und über das große und heilige Haus, darüber Dein Name genannt ist, und das Reich Dawids, Deines Gesalbten, bringe wieder an seine Stätte in unseren Tagen und erbaue Jeruschalajim bald, wie Du gesprochen. Gelobt sei, o Ewiger, der in seiner Barmherzigkeit bauet Jeruschalajim. — Gelobt sei, o Ewiger, unser Gott, König der Welt, o Gott, unser Vater, unser König, unser Herrlicher, unser Schöpfer, unser Erlöser, unser Heiliger, Heiliger Jaakob's, der König, der gütige, Gnaden erweisende, der an jeglichem Tage uns Huld und Gnade erweist. Er, der Barmherzige, sei gepriesen für alle Geschlechter. Er, der Barmherzige, sei verherrlicht in alle Ewigkeit. Er, der Barmherzige, gewähre uns ein Segenstheil an den Tagen der Erlösung und des Baues des Heiligthums und des Lebens der künftigen Welt. Er, der erhöht das Heil seines Herrschers und Gnade erweist seinem Gesalbten, Dawid und seinen Sprossen in Ewigkeit. Der Frieden stiftet in seinen Höhen, Er stifte Frieden für uns und ganz Jisrael und sprechen wir darauf: Amen! Fürchtet den Ewigen, Ihr seine Heiligen, denn kein Mangel ist seinen Verehrern! Junge Löwen darben und hungern, aber die den Ewigen suchen, ermangeln keines Gutes. Danket dem Ewigen, denn Er ist gütig, denn ewig währet seine Huld.

Dank- und Segenssprüche.

(Vor dem Genuß von Wein.)

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der die Frucht des Weinstocks erschaffen.

(Vor dem Genuß von Kuchen und Mehlspeisen.)

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der verschiedene Speisen erschaffen.

ברכה אחרונה·

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עַל

על היין מברכים לאחריו זה·	על פירות משבח א״י·	על מעשה קדירה מה׳ מיני דגן·	אכל מן ה׳ מיני דגן וגם שתה יין·
הַגֶּפֶן וְעַל פְּרִי הַגֶּפֶן	הָעֵץ וְעַל פְּרִי הָעֵץ	הַמִּחְיָה וְעַל הַכַּלְכָּלָה	הַמִּחְיָה וְעַל הַכַּלְכָּלָה עַל הַגֶּפֶן וְעַל פְּרִי הַגֶּפֶן

וְעַל תְּנוּבַת הַשָּׂדֶה וְעַל אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה וּרְחָבָה שֶׁרָצִיתָ וְהִנְחַלְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ לֶאֱכוֹל מִפִּרְיָהּ וְלִשְׂבּוֹעַ מִטּוּבָהּ· רַחֵם (נָא) יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְעַל מִזְבְּחֶךָ וְעַל הֵיכָלֶךָ וּבְנֵה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְהַעֲלֵנוּ לְתוֹכָהּ וְשַׂמְּחֵנוּ בְּבִנְיָנָהּ וְנֹאכַל מִפִּרְיָהּ וְנִשְׂבַּע מִטּוּבָהּ וּנְבָרֶכְךָ עָלֶיהָ בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה·

בשבת וּרְצֵה וְהַחֲלִיצֵנוּ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה·

בר״ח וְזָכְרֵנוּ בְּיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה:

בי״ט וְשַׂמְּחֵנוּ בְּיוֹם חַג (פלוני) הַזֶּה:

בר״ה וְזָכְרֵנוּ לְטוֹבָה בְּיוֹם הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה:

כִּי אַתָּה יְיָ טוֹב וּמֵטִיב לַכֹּל וְנוֹדֶה לְּךָ עַל הָאָרֶץ

וְעַל פְּרִי הַגֶּפֶן בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עַל הָאָרֶץ וְעַל פְּרִי הַגָּפֶן:	וְעַל הַפֵּרוֹת בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עַל הָאָרֶץ וְעַל הַפֵּרוֹת:	וְעַל הַמִּחְיָה בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמִּחְיָה:	וְעַל הַמִּחְיָה וְעַל פְּרִי הַגֶּפֶן בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמִּחְיָה וְעַל פְּרִי הַגָּפֶן:

Dankspruch nach dem Genuß.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, für

(für Wein:)	(für Südfrüchte:)	(für Kuchen und Mehlspeisen:)	(für gleichzeitigen Genuß von Wein und Mehlspeisen:)
den Weinstock und die Frucht des Weinstocks	die Bäume und Baumfrüchte	die Lebenserhaltung und Speisung	die Lebenserhaltung und Speisung, für den Weinstock und die Frucht des Weinstocks

und für den Ertrag des Feldes und für das Land der Lust und Labe, das gute und räumige, das Du in Deiner Huld unseren Vätern zum Besitz gegeben, zu genießen von dessen Frucht und sich zu sättigen an dessen Segen. Erbarme Dich, Ewiger, unser Gott, über Jisrael, Dein Volk, und Jeruschalajim, Deine Stadt, und über Zijon, die Stätte Deiner Herrlichkeit, und über Deinen Altar und Dein Heiligthum. Und baue Jeruschalajim, die heilige Stadt, bald in unseren Tagen, und laß uns zu ihr hinaufziehen, und erfreue uns durch ihre Wiedererbauung, daß wir genießen von ihren Früchten und uns sättigen an ihrem Segen und Dir danken in Heiligkeit und Reinheit;

(für Sabbath) Füg' es in Gnaden und kräftige uns an diesem Sabbathtage.

(für Rosch ha-Chodesch) Denk' unser in Gnaden an diesem Monatsbeginn.

(für Festtage) Und erfreue uns an diesem Feste der . . . .

(für Rosch ha-Schanah) Und denke unser zum Guten an diesem Tage des Gedächtnisses;

denn Du, Ewiger, bist gütig und thuest Gutes Allen und wir danken Dir für das Land

und für die Frucht des Weinstocks. Gelobt seist Du, Ewiger, für das Land und die Frucht des Weinstocks.	und für die Früchte. Gelobt seist Du, Ewiger, für das Land und für die Früchte.	und für die Lebenserhaltung. Gelobt seist Du, Ewiger, für das Land und für die Lebenserhaltung.	und für die Lebenserhaltung und für die Frucht des Weinstocks. Gelobt seist Du, Ewiger, für das Land und für die Lebenserhaltung und für die Frucht des Weinstocks.

על שתיית מים ועל שכר:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהַכֹּל נִהְיָה בִּדְבָרוֹ:

על פרי העץ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הָעֵץ:

על פרי הארץ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה:

ואחריהם מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא נְפָשׁוֹת רַבּוֹת וְחֶסְרוֹנָם עַל כָּל־מַה־שֶּׁבָּרָא לְהַחֲיוֹת (בָּהֶם) נֶפֶשׁ כָּל־חָי. בָּרוּךְ חֵי הָעוֹלָמִים:

על ריח עשב:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא עִשְׂבוֹת בְּשָׂמִים:

על ריח פרי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַנּוֹתֵן רֵיחַ טוֹב בַּפֵּרוֹת:

על ריח בשמים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מִינֵי בְשָׂמִים:

הרואה ברקים וכוכבים המעופפים בלילה מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עֹשֶׂה מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

על רעם, וסערה ורעש:

בָּא״יְ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁכֹּחוֹ וּגְבוּרָתוֹ מָלֵא עוֹלָם:

הרואה, הקשת:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם זוֹכֵר הַבְּרִית וְנֶאֱמָן בִּבְרִיתוֹ וְקַיָּם בְּמַאֲמָרוֹ:

הרואה אילנות בבית פריחת נצנם מברך בראיה הראשונה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא חִסַּר בְּעוֹלָמוֹ דָּבָר וּבָרָא בוֹ בְּרִיּוֹת טוֹבוֹת וְאִילָנוֹת טוֹבִים לְהַנּוֹת בָּהֶם בְּנֵי אָדָם:

הרואה אילנות טובות ובריות נאות מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁכָּכָה לוֹ בְּעוֹלָמוֹ:

הרואה אדם, משונה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מְשַׁנֶּה הַבְּרִיּוֹת:

(Vor dem Genuß von Getränken (außer Wein) und von Speisen, für die kein besonderer Spruch angeordnet ist.)

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, auf dessen Wort Alles entstanden ist.

(Für Baumfrüchte.)

G. s. D., E., u. G., K. d. W., der die Baumfrucht erschaffen.

(Für Erdfrüchte.)

G. s. D., E., u. G., K. d. W., der die Erdfrucht erschaffen.

(Nach dem Genusse des Vorgedachten.)

G. s. D., E., u. G., K. d. W., der Du viele Wesen erschaffen und ihre Bedürfnisse nebst Allem dem, was Du erschaffen, damit das Leben aller lebendigen Geschöpfe zu erquicken. Gelobt sei der Ewiglebende.

(Für wohlriechende Blumen und Sträucher.)

G. s. D., E., u. G., K. d. W., der wohlduftige Kräuter geschaffen.

(Für wohlriechende Früchte.)

G. s. D., E., u. G., K. d. W., der den Früchten ihren Wohlgeruch verliehen.

(Für wohlriechende Gewürze.)

G. s. D., E., u. G., K. d. W., der die Würzarten erschaffen.

(Beim Anblick von Blitzen und feurigen Lufterscheinungen.)

G. s. D., E., u. G., K. d. W., der das Schöpfungswerk vollbracht.

(Bei Donner, Sturm und Erdbeben.)

G. s. D., E., u. G., K. d. W., von dessen Kraft und Allmacht die Welt erfüllt ist.

(Beim Anblick des Regenbogens.)

G. s. D., E., u. G., K. d. W., der des Bundes ist eingedenk, treu in seinem Bunde bleibt und sein Wort hält [1]).

(Beim Anblick blühender Bäume.)

G. s. D., E., u. G., K. d. W., der in seiner Welt nichts fehlen läßt und in ihr schöne Geschöpfe und nützliche Bäume erschaffen, daß die Menschenkinder an ihnen sich freuen.

(Beim Anblick schöner Bäume und sonstiger Naturgebilde.)

G. s. D., E., u. G., K. d. W., der seine Welt so hat eingerichtet.

(Beim Anblick von Mißbildungen, Schwarzen, Zwergen.)

G. s. D., E., u. G., K. d. W., der ungewöhnliche Geschöpfe entstehen läßt.

---

[1]) 1. Mos. 9, 12 ff.

בנה או קנה בית או כלים או מלבושים מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

הלובש מלבוש חדש:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מַלְבִּישׁ עֲרוּמִּים:

הקובע מזוזה מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לִקְבּוֹעַ מְזוּזָה:

על שמועות טובות לו ולאחרים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַטּוֹב וְהַמֵּטִיב:

על שמועות רעות:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם דַּיַּן הָאֱמֶת:

הרואה את חברו שנתרפא מחליו מברך:

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא מַלְכָּא דְעָלְמָא דִּי יְהָבָךְ לָן וְלָא יְהָבָךְ לְעַפְרָא:

הרואה את חברו החביב לו אחר י״ב חדשים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מְחַיֵּה מֵתִים:

הרואה חכם בחכמת התורה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁחָלַק מֵחָכְמָתוֹ לִירֵאָיו:

הרואה חכם בחכמות העולם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁנָּתַן מֵחָכְמָתוֹ לְבָשָׂר וָדָם:

הרואה מלך וחיילותיו:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁנָּתַן מִכְּבוֹדוֹ לְבָשָׂר וָדָם:

הרואה מקום שבו נעשה לו נס מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשָׂה לִי נֵס בַּמָּקוֹם הַזֶּה:

הרואה ים האוקינוס:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עֹשֶׂה אֶת־הַיָּם הַגָּדוֹל:

(Beim Ankauf (oder Bau) eines neuen Hauses, neuer Geräthe und Kleidungsstücke.)

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der uns am Leben erhalten und diese Zeit hat erreichen lassen.

(Beim Anziehen enies neuen Gewandes.)

G. s. D., E., u. G., K. d. W., der die Nackten bekleidet.

(Beim Befestigen der Mesusah.)

G. s. D., E., u. G., K. d. W., der uns durch seine Gebote geheiligt und uns befohlen, die Mesusah zu befestigen.

(Bei freudigen, mit Anderen erlebten Ereignissen.)

G. s. D., E., u. G., K. d. W., der gütig ist und Gutes erweist.

(Bei traurigen Nachrichten.)

G. s. D., E., u. G., K. d. W., gerechter Richter.

(Beim Erblicken eines wiedergenesenen Freundes.)

Gelobt der Barmherzige, der dich uns wiedergeschenkt und nicht dem Staube dich gegönnt.

(Beim Erblicken eines theuren Freundes nach einem Jahre.)

G. s. D., E., u. G., K. d. W., der die Todten belebt.

(Beim Anblick eines jüdischen großen Weisen.)

G. s. D., E., u. G., K. d. W., der zugetheilt von seiner Weisheit seinen Verehrern.

(Beim Anblick eines großen Weisen anderen Bekenntnisses.)

G. s. D., E., u. G., K. d. W., der zugetheilt von seiner Weisheit den Sterblichen.

(Beim Anblick eines Regenten.)

G. s. D., E., u. G., K. d. W., der von seiner Herrlichkeit mitgetheilt den Sterblichen.

(Wer einen Ort sieht, wo er wunderbare Rettung erfahren.)

G. s. D., E., u. G., K. d. W., der mir ein Wunder gethan an diesem Ort.

(Beim Anblick des Meeres.)

G. s. D., E., u. G., K. d. W., der das Weltmeer erschaffen.

ברכות אירוסין ונישואין.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל הָעֲרָיוֹת וְאָסַר לָנוּ אֶת־הָאֲרוּסוֹת וְהִתִּיר־לָנוּ אֶת־הַנְּשׂוּאוֹת־לָנוּ עַל יְדֵי חֻפָּה וְקִדּוּשִׁין. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי חֻפָּה וְקִדּוּשִׁין:

ושותה החתן ואח״כ מקדש הכלה בטבעת קדושין ואומר.

הֲרֵי אַתְּ מְקֻדֶּשֶׁת לִי בְּטַבַּעַת זוּ כְּדַת מֹשֶׁה וְיִשְׂרָאֵל:

קורין הכתובה ואח״כ מברכין על כוס בפה״ג ושבע ברכות אלו.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהַכֹּל בָּרָא לִכְבוֹדוֹ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר הָאָדָם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר יָצַר אֶת־הָאָדָם בְּצַלְמוֹ. בְּצֶלֶם דְּמוּת תַּבְנִיתוֹ וְהִתְקִין־לוֹ מִמֶּנּוּ בִּנְיַן עֲדֵי עַד. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ יוֹצֵר הָאָדָם:

שׂוֹשׂ תָּשִׂישׂ וְתָגֵל הָעֲקָרָה בְּקִבּוּץ בָּנֶיהָ לְתוֹכָהּ בְּשִׂמְחָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן בְּבָנֶיהָ:

שַׂמֵּחַ תְּשַׂמַּח רֵעִים הָאֲהוּבִים כְּשַׂמֵּחֲךָ יְצִירְךָ בְּגַן עֵדֶן מִקֶּדֶם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְשַׂמֵּחַ חָתָן וְכַלָּה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּרָא שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה חָתָן וְכַלָּה גִּילָה רִנָּה דִּיצָה וְחֶדְוָה. אַהֲבָה וְאַחֲוָה וְשָׁלוֹם וְרֵעוּת. מְהֵרָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִשָּׁמַע בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחוּצוֹת יְרוּשָׁלָיִם קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה. קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה. קוֹל מִצְהֲלוֹת חֲתָנִים מֵחֻפָּתָם וּנְעָרִים מִמִּשְׁתֵּה נְגִינָתָם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְשַׂמֵּחַ חָתָן עִם־הַכַּלָּה:

Segensprüche bei der Trauung und bei dem Hochzeitsmahle.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott. König der Welt, der uns geheiligt durch seine Gebote und uns Eheverbote ertheilt hat, der mit den uns (nur) Anverlobten die eheliche Gemeinschaft verboten, und sie (nur) mit den uns durch Chuppah und Kidduschin Anvermählten gestattet hat, Gelobt seist Du, Ewiger, der heiligt sein Volk Jisrael durch Einsetzung der Chuppah und Kidduschin.*)

G, s. D., E., u. G., K. d. W., der Alles zu seiner Ehre erschaffen,

G. s. D., E., u. G., K. d. W, der den Menschen gebildet.

G. s. D., E., u. G., K. d. W., der den Menschen geschaffen nach seinem Ebenbilde. nach dem Bilde, in dem er (der Mensch) selbst gestaltet, bereitete Er ihm einen ewigen Bau. Gelobt seist Du, Ewiger, der den Menschen gebildet.

Frohlocken und jubeln möge die Vereinsamte (Zijon), indem Du ihre Kinder in ihre Mitte sammelst in froher Lust. Gelobt seist Du, Ewiger, der erfreuet Zijon durch seine Kinder.

Erfreue in Herzenslust die trauten Genossen, wie einst Du Dein erstes Gebilde in Eden erfreut hast in der Urzeit. Gelobt seist Du, Ewiger, der erfreuet Bräutigam und Braut

G. s. D., E., u G., K, d. W., der erschaffen hat Freud' und Wonne für Bräutigam und Braut, Jubel und Jauchzen, Lust und Heiterkeit, Lieb' und Eintracht, Fried' und trauliches Beisammensein. Bald, o Ewiger, unser Gott, möge vernommen werden in den Städten Jehudah's und in den Straßen Jeruschalajim's die Stimme der Freude und Wonne, des Bräutigams und der Braut, die Stimme lauten Aufjauchzens der Vermählten aus ihrem Baldachin und der Jünglinge beim Gelage fröhlichen Sanges. Gelobt seist Du, Ewiger, der erfreuet den Bräutigam und die Braut.

---

* Die Verlobung im biblischen Sinne bestand darin, daß der Mann vor Zeugen der Frau eine Gabe, vom Werthe einer Perutah mindestens, reichte, um sie sich zur Gattin zu bestimmen oder zu weihen. Sie ward in so weit dadurch sein Weib, als jeder Treubruch mit dem Tode bestraft wurde (5. M. 22, 24). Die volle eheliche Gemeinschaft tritt aber erst ein. wenn Chuppah und Kidduschin hinzukommen, d. h. der Bräutigam der Braut unter dem Trau-Baldachin den üblichen Ring an den Finger steckt und dabei die Worte: daß er sie sich zum Weibe nach dem Gesetze und Brauche Moscheh's und Jisraels eigene und weihe, ausspricht. Diese Unterschreibung der Anverlobung, die noch keine volle eheliche Gemeinschaft begründet, von der eigentlichen Anvermählung hebt der Segensspruch hervor. Chuppah ist der Trau-Baldachin, Kidduschin die Weiheformel für das Ehebündniß, durch die es begründet wird. Jetzt findet Verlobung im oben angegebenen Sinne und Vermählung unter dem Trauhimmel zusammen Statt. Daher der erste einleitende Segensspruch die Verlobungs-Benediktion, die anderen sieben Segenssprüche die für das Ehebündniß bilden und heißen.

ברכת המזון לנישואין.

חתום שם המחבר דונש·

דְּוַי הָסֵר וְגַם חָרוֹן· וְאָז אִלֵּם בְּשִׁיר יָרֹן· נְחֵנוּ בְּמַעְגְּלֵי־צֶדֶק· שְׁעֵה בִּרְכַּת בְּנֵי יְשֻׁרוּן: נְבָרֵךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׂמְחָה בִּמְעוֹנוֹ וְשֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ: (והמסובים עונים) בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׂמְחָה בִּמְעוֹנוֹ וְשֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ: (וחוזר המברך ואומר) בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׂמְחָה בִּמְעוֹנוֹ וְשֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ:

סדר ברית מילה.

שמביאין התינוק לביהכ״נ צריכין הכל לקום לפניו וגם בשעה שעוסקים במצות מילה חייבים הכל להיות בעמידה כמ״ש ויעמד העם בברית· וכבואו אומרים בקול רם:

בָּרוּךְ הַבָּא:

אח״כ יקח המוהל את הנער מן המביא אותו ויאמר·

אָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְאַבְרָהָם אָבִינוּ הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וֶהְיֵה תָמִים: הִנְנִי מוּכָן וּמְזֻמָּן לְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁצִּוָּנוּ הַבּוֹרֵא יִתְבָּרֵךְ לָמוּל (וכשהאב מל את בנו אומר שֶׁצִּוַּנִי . . . לָמוּל אֶת־בְּנִי:)

וישם את התינוק על הכסא אשר הכין לאליהו ז״ל ויאמר·

זֶה הַכִּסֵּא שֶׁל־אֵלִיָּהוּ זָכוּר לַטּוֹב·

לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְיָ: שִׂבַּרְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְיָ וּמִצְוֹתֶיךָ עָשִׂיתִי: אֵלִיָּהוּ מַלְאַךְ הַבְּרִית הִנֵּה שֶׁלְּךָ לְפָנֶיךָ. עֲמֹד עַל יְמִינִי וְסָמְכֵנִי: שִׂבַּרְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְיָ: שָׂשׂ אָנֹכִי עַל אִמְרָתֶךָ כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב: שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל: אַשְׁרֵי תִּבְחַר וּתְקָרֵב יִשְׁכֹּן חֲצֵרֶיךָ:

והקהל עונים

נִשְׂבְּעָה בְּטוּב בֵּיתֶךָ קְדֹשׁ הֵיכָלֶךָ:

יקח המוהל את הנער מכסא של אליהו ז״ל ויניחנו על ברכי הסנדק ותופס עור הערלה בין אצבעותיו ומברך בקול רם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל הַמִּילָה:

וימהר לחתוך עור הערלה ואז אבי הבן מברך

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַכְנִיסוֹ בִּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ:

והעומדים שם עונים

כְּשֵׁם שֶׁנִּכְנַס לַבְּרִית כֵּן יִכָּנֵס לַתּוֹרָה לַחֻפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים:

אחר הפריעה והמציצה נוטל המוהל את הכוס בידו ומברך.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדֵּשׁ יְדִיד מִבֶּטֶן וְחֹק בִּשְׁאֵרוֹ שָׂם וְצֶאֱצָאָיו חָתַם בְּאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ. עַל־כֵּן בִּשְׂכַר זֹאת אֵל חַי חֶלְקֵנוּ (צוּרֵנוּ צַוֵּה*) לְהַצִּיל יְדִידוּת שְׁאֵרֵנוּ מִשַּׁחַת לְמַעַן בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר שָׂם בִּבְשָׂרֵנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ כּוֹרֵת הַבְּרִית:
אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ קַיֵּם אֶת־הַיֶּלֶד הַזֶּה לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ וְיִקָּרֵא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל (פלוני בר פלוני) יִשְׂמַח הָאָב בְּיוֹצֵא חֲלָצָיו וְתָגֵל אִמּוֹ בִּפְרִי בִטְנָהּ (וכשהאב הוא המוהל אומר יְהִי רָצוֹן שֶׁאֶשְׂמַח בְּיוֹצֵא חֲלָצַי. ביתום מאב אומר המוהל יִשְׂמַח הָאָב בְּגַן עֵדֶן בְּיוֹצֵא חֲלָצָיו. ביתום מאם אומר המוהל וְתָגֵל אִמּוֹ בְּגַן עֵדֶן בִּפְרִי בִטְנָהּ). כַּכָּתוּב יִשְׂמַח־אָבִיךָ וְאִמֶּךָ וְתָגֵל יוֹלַדְתֶּךָ: וְנֶאֱמַר וָאֶעֱבֹר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמָיִךְ וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי: וְנֶאֱמַר זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר: אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִצְחָק: וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב

*) עי׳ ש״ך סי׳ רס״ה ס״ק ה׳.

לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: וְנֶאֱמַר וַיָּמָל אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ בֶּן־שְׁמֹנַת יָמִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים: הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: פלוני בר פלוני זֶה הַקָּטָן גָּדוֹל יִהְיֶה. כְּשֵׁם שֶׁנִּכְנַס לַבְּרִית כֵּן יִכָּנֵס לְתוֹרָה לְחֻפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים:

ברכת המזון לברית מילה.

נוֹדֶה לְשִׁמְךָ בְּתוֹךְ אֱמוּנַי. בְּרוּכִים אַתֶּם לַיְיָ: נודה
בִּרְשׁוּת אֵל אָיוֹם וְנוֹרָא. מִשְׂגָּב לְעִתּוֹת בַּצָּרָה. אֵל נֶאְזָר בִּגְבוּרָה. אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְיָ: נודה בִּרְשׁוּת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה. טְהוֹרָה הִיא וְגַם פְּרוּשָׁה. צִוָּה־לָנוּ מוֹרָשָׁה. מֹשֶׁה עֶבֶד יְיָ: נודה בִּרְשׁוּת כֹּהֲנִים הַלְוִיִּם*). אֶקְרָא לֵאלֹהֵי הָעִבְרִיִּים. אֲהוֹדֶנּוּ בְּכָל־אִיִּים. אֲבָרְכָה אֶת־יְיָ: נודה בִּרְשׁוּת מָרָנָן וְרַבָּנָן וְרַבּוֹתַי. אֶפְתְּחָה פִּי בְּשִׁיר וּשְׂפָתַי. וְתֹאמַרְנָה עַצְמוֹתַי. בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְיָ: נודה.
ברשות וכו׳.

קודם הרחמן הוא יזכנו אומר המברך.
חתום שם המחבר אברהם כהן.

הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֲבִי הַיֶּלֶד וְאִמּוֹ. וְיִזְכּוּ לְגַדְּלוֹ וּלְחַנְּכוֹ וּלְחַכְּמוֹ. מִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וָהָלְאָה יֵרָצֶה דָּמוֹ. וִיהִי יְיָ אֱלֹהָיו עִמּוֹ: הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ בַּעַל בְּרִית הַמִּילָה. אֲשֶׁר שָׂשׂ לַעֲשׂוֹת צֶדֶק בְּגִילָה. וִישַׁלֵּם שְׂכָרוֹ וּמַשְׂכֻּרְתּוֹ כְּפוּלָה. וְיִתְּנֵהוּ לְמַעְלָה לְמָעְלָה: הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ רַךְ הַנִּמּוֹל לִשְׁמוֹנָה. וְיִהְיוּ יָדָיו וְלִבּוֹ לָאֵל אֱמוּנָה. וְיִזְכֶּה לִרְאוֹת פְּנֵי הַשְּׁכִינָה. שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה: הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ הַמָּל בְּשַׂר הָעָרְלָה.

*) עי׳ מ״א סי׳ קפ״ז ס״ק ל״ג וסי׳ ר״א ס״ק ד׳.

וּפָרַע וּמָצַץ דְּמֵי הַמִּילָה· אִישׁ הַיָּרֵא וְרַךְ הַלֵּבָב
עֲבוֹדָתוֹ פְּסוּלָה· אִם־שְׁלָשׁ־אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂה לָהּ:
הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁלַח לָנוּ מְשִׁיחוֹ הוֹלֵךְ תָּמִים· בִּזְכוּת
חֲתַנֵי מוּלוֹת דָּמִים· לְבַשֵּׂר בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת וְנִחוּמִים·
לְעַם אֶחָד מְפֻזָּר וּמְפֹרָד בֵּין הָעַמִּים: הָרַחֲמָן הוּא
יִשְׁלַח לָנוּ כֹּהֵן צֶדֶק אֲשֶׁר לֻקַּח לְעֵילוֹם· עַד הוּכַן
כִּסְאוֹ כַּשֶּׁמֶשׁ וְיַהֲלוֹם· וַיָּלֶט פָּנָיו בְּאַדַּרְתּוֹ וַיִּגְלוֹם·
בְּרִיתִי הָיְתָה אִתּוֹ הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם: הרחמן הוא יזכנו וכו׳·

סדר פדיון הבן.

מנהג ישראל לעשות סעודה וחושבין אותה לסעודת מצוה ואחר ברכת המוציא מביא האב את בנו לפני הכהן ומודיע אותו שהוא בכור פטר רחם אמו ישראלית ומביא כסף או שוה כסף חמשה סלעים ומניח לפני הכהן ואומר לכהן: אשתי פלונית ילדה לי בן זה הבכור והנני נותנו לך. הכהן שואל אותו: במאי בעית טפי בבנך בכורך או בחמשה סלעים דמחייבת ליתן לי בפדיון בנך בכורך זה? האב אומר: בעינא בבורי זה והילך חמשה סלעים דמחייבנא ביה.

ובהדי שנותן האב הפדיון לכהן מברך בקול:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל פִּדְיוֹן הַבֵּן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

ונוטל הכהן הכסף ומוליכו בידו על ראש הבן ואומר.

זֶה תַּחַת זֶה· זֶה חִלּוּף זֶה· זֶה מָחוּל עַל זֶה· וְיִכָּנֵס הַבֵּן הַזֶּה לְחַיִּים· לַתּוֹרָה וּלְיִרְאַת שָׁמָיִם· יְהִי רָצוֹן כְּשֵׁם שֶׁנִּכְנַס לַפִּדְיוֹן כֵּן יִכָּנֵס לַתּוֹרָה לַחֻפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים· אמן:

נותן הכהן את ידו על ראש הבן ומברכו·

יְשִׂימְךָ אֱלֹהִים כְּאֶפְרַיִם וְכִמְנַשֶּׁה: יברכך וכו׳· כִּי אֹרֶךְ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ: יְיָ יִשְׁמָרְךָ מִכָּל־רָע יִשְׁמוֹר אֶת־נַפְשֶׁךָ:

סדר קריאת שמע על המטה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמַּפִּיל חֶבְלֵי שֵׁנָה עַל־עֵינַי וּתְנוּמָה עַל־עַפְעַפָּי: וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתַּשְׁכִּיבֵנִי לְשָׁלוֹם וְתַעֲמִידֵנִי לְשָׁלוֹם וְאַל יְבַהֲלוּנִי רַעְיוֹנַי וַחֲלוֹמוֹת רָעִים וְהַרְהוֹרִים רָעִים וּתְהִי מִטָּתִי שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ וְהָאֵר עֵינַי פֶּן־אִישַׁן הַמָּוֶת כִּי אַתָּה הַמֵּאִיר לְאִישׁוֹן בַּת־עָיִן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמֵּאִיר לָעוֹלָם כֻּלּוֹ בִּכְבוֹדוֹ: אל מלך נאמן

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה ׀ אֶחָד:

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

וִיהִי נֹעַם ׀ אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

Das Nachtgebet.

ברוך Gelobt seist Du, Ewiger unser Gott, König der Welt, der die Bande des Schlafes sich auf mein Auge herniedersenken läßt und den Schlummer auf meine Augenlider. Möge es Dir wohlgefällig sein, Ewiger, mein Gott und Gott meiner Väter, daß Du mich ruhen lassest in Frieden und wieder aufstehen zum Frieden, und daß mich nicht ängstigen meine Gedankenbilder und böse Träume und schlimme Regungen der Seele, und daß meine Lagerstätte eine tadellose sei vor Deinem Antlitze, und erleuchte mein Auge, daß es nicht zum Tode entschlafe, denn Du bist es, der Licht giebt dem Augapfel. Gelobt seist Du, Ewiger, der erleuchtet die ganze Welt mit seiner Herrlichkeit.

שמע Höre Jisrael, der Ewige, unser Gott, ist ein einiges, ewiges Wesen.

ברוך Gelobt sei der Name der Herrlichkeit seines Reiches auf immer und ewig!

ואהבת Und du sollst lieben den Ewigen, deinen Gott, mit deinem ganzen Herzen und mit deiner ganzen Seele und mit deinem ganzen Vermögen. Und es sollen diese Worte, die Ich dir heute gebiete, in deinem Herzen sein. Und du sollst sie einschärfen deinen Kindern, und davon reden, wenn du sitzest in deinem Hause, und wenn du gehest auf dem Wege, und wenn du dich hinlegst, und wenn du aufstehst. Und du sollst sie binden zum Wahrzeichen an deine Hand, und sie sollen sein zum Denkbande zwischen deinen Augen. Und du sollst sie schreiben auf die Pfosten deines Hauses und an deine Thore.

ויהי Und es sei die Huld des Herrn, unseres Gottes, über uns und das Werk unserer Hände fördere bei uns, und das Werk unserer Hände, fördere es.

יושב (Ps. 91.) Wer in dem Schutze des Höchsten sitzet, der ruhet im Schatten des Allmächtigen. Ich spreche zum Ewigen: Meine Zuflucht und meine Burg, mein Gott, dem ich vertraue. Denn Er wird dich retten von der Schlinge des Vogelstellers

צא יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן: אֹמַר לַיְיָ מַחְסִי וּמְצוּדָתִי אֱלֹהַי אֶבְטַח־בּוֹ: כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ מִדֶּבֶר הַוּוֹת: בְּאֶבְרָתוֹ יָסֶךְ לָךְ וְתַחַת כְּנָפָיו תֶּחְסֶה צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ: לֹא־תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם: מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם: יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ: רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: כִּי־אַתָּה יְיָ מַחְסִי עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ: לֹא־תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה וְנֶגַע לֹא־יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ: כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה־לָּךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ: עַל־כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ פֶּן־תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ: עַל־שַׁחַל וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין: כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי־יָדַע שְׁמִי: יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֵהוּ עִמּוֹ אָנֹכִי בְצָרָה אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ: אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי: ארך ימים וגו׳

יְיָ מָה־רַבּוּ צָרָי רַבִּים קָמִים עָלָי: רַבִּים אֹמְרִים לְנַפְשִׁי אֵין יְשׁוּעָתָה לּוֹ בֵאלֹהִים סֶלָה: וְאַתָּה יְיָ מָגֵן בַּעֲדִי כְּבוֹדִי וּמֵרִים רֹאשִׁי: קוֹלִי אֶל־יְיָ אֶקְרָא וַיַּעֲנֵנִי מֵהַר קָדְשׁוֹ סֶלָה: אֲנִי שָׁכַבְתִּי וָאִישָׁנָה הֱקִיצוֹתִי כִּי יְיָ יִסְמְכֵנִי: לֹא־אִירָא מֵרִבְבוֹת עָם אֲשֶׁר סָבִיב שָׁתוּ עָלָי: קוּמָה יְיָ הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהַי כִּי־הִכִּיתָ אֶת־כָּל־אֹיְבַי לֶחִי שִׁנֵּי רְשָׁעִים שִׁבַּרְתָּ: לַיְיָ הַיְשׁוּעָה עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה:

הַשְׁכִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן

von der Pest des Verderbens. Mit seinem Gefieder deckt Er dich, und unter seinen Fittigen bist du geborgen; Schild und Panzer ist seine Treue. Nicht fürchtest du vor dem Schrecken der Nacht, vor dem Pfeile, der fliegt bei Tage. Vor der Pest, die im Dunkeln schleicht, vor der Seuche, die wüthet am Mittage. Es fallen dir zur Seite Tausend, und Zehntausend dir zur Rechten, — dir nahet sie nicht. Nur mit deinen Augen schauest du, und die Vergeltung der Frevler siehst du an. Denn Du, Ewiger, bist meine Zuversicht. Den Höchsten machst du zu deiner Zuflucht. Nicht wird Unglück dir widerfahren, und eine Plage nahet nicht deinem Zelte. Denn seine Engel entbietet Er für dich, dich zu behüten auf all' deinen Wegen. Auf Händen tragen sie dich, daß nicht an dem Steine Dein Fuß sich stoße. Auf Löwe und Otter trittst du, zertrittst junge Leuen und Drachen. Denn nach mir begehrt er, so befrei' Ich ihn, Ich stelle ihn hoch, weil er meinen Namen kennt. Er ruft mich an, und Ich erhöre ihn; mit ihm bin Ich in der Noth, Ich errett' ihn und schaffe ihm Ehren. Mit langem Leben sättige Ich ihn, und lasse ihn meine Hülfe schauen.

" (Ps. 3.) Ewiger, wie viel sind meine Feinde, wie viel die aufstehen gegen mich! Viele sprechen von meiner Seele: Keine Hülfe ist für ihn bei Gott. Selah. Aber Du, Ewiger, bist um mich ein Schild, meine Ehre, und richtest mein Haupt empor. Mit meiner Stimme zum Ewigen rufe ich, und Er antwortet mir von seinem heiligen Berge. Selah. Ich lege mich nieder und entschlafe; ich erwache, weil der Ewige mich stützt. Ich fürchte mich nicht vor Myriaden Volkes, die ringsum sich aufstellen gegen mich. Auf, Ewiger, hilf mir, mein Gott! Denn Du schlägst all' meine Feinde auf den Nacken; die Zähne der Frevler zerbrichst Du. Beim Ewigen ist der Sieg; über Dein Volk Deinen Segen. Selah.

השכיבנו Gieb, daß wir uns hinlegen, Ewiger, unser Gott! zum Frieden, und laß uns wieder aufstehen, unser König! zum Leben, und breite über uns Deines Friedens Zelt und leite uns im Rechten mit gutem Rathe von Dir und hilf uns um Deines

שְׁמֶךָ וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וְיָגוֹן וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

בָּרוּךְ יְיָ בַּיּוֹם· בָּרוּךְ יְיָ בַּלָּיְלָה· בָּרוּךְ יְיָ בְּשָׁכְבֵנוּ· בָּרוּךְ יְיָ בְּקוּמֵנוּ: כִּי בְיָדְךָ נַפְשׁוֹת הַחַיִּים וְהַמֵּתִים· אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נֶפֶשׁ כָּל־חָי וְרוּחַ כָּל־בְּשַׂר אִישׁ: בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי פָּדִיתָה אוֹתִי יְיָ אֵל אֱמֶת: אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם יַחֵד שִׁמְךָ וְקַיֵּם מַלְכוּתְךָ תָּמִיד וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד:

יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לִבֵּנוּ וְתָגֵל נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתְךָ בֶּאֱמֶת בֶּאֱמֹר לְצִיּוֹן מָלַךְ אֱלֹהָיִךְ· יְיָ מֶלֶךְ יְיָ מָלָךְ יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד· כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד כִּי אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה:

הַמַּלְאָךְ הַגֹּאֵל אֹתִי מִכָּל־רָע יְבָרֵךְ אֶת־הַנְּעָרִים וְיִקָּרֵא בָהֶם שְׁמִי וְשֵׁם אֲבֹתַי אַבְרָהָם וְיִצְחָק וְיִדְגּוּ לָרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ: וַיֹּאמֶר אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע לְקוֹל יְיָ אֱלֹהֶיךָ וְהַיָּשָׁר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה וְהַאֲזַנְתָּ לְמִצְוֹתָיו וְשָׁמַרְתָּ כָּל־חֻקָּיו כָּל־הַמַּחֲלָה אֲשֶׁר שַׂמְתִּי בְמִצְרַיִם לֹא־אָשִׂים עָלֶיךָ כִּי אֲנִי יְיָ רֹפְאֶךָ: וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל־הַשָּׂטָן יִגְעַר יְיָ בְּךָ הַשָּׂטָן וְיִגְעַר יְיָ בְּךָ הַבֹּחֵר בִּירוּשָׁלָיִם הֲלוֹא זֶה אוּד מֻצָּל מֵאֵשׁ: הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים סָבִיב לָהּ

Namens willen, und schirme uns, und wende von uns Feind und böse Krankheit, Schwert und Noth und Sorge, und entferne jeden Hinderer aus unserem Antlitze und unserem Rücken und im Schatten Deiner Fittige birg' uns! Denn Du, o Gott, unser Hüter und Retter bist Du; denn ein Gott, der gnädig und barmherzig waltet, bist Du. Und wahre unsern Ausgang und unsern Eintritt zum Leben und zum Frieden von nun an bis in Ewigkeit.

ברוך Gelobt sei der Ewige am Tage, gelobt sei der Ewige des Nachts. Gelobt sei der Ewige, wenn wir uns niederlegen, gelobt, wenn wir aufstehen. Denn in Deiner Hand sind die Seelen der Lebenden und der Todten. In dessen Hand die Seele alles Lebenden und der Geist des Fleisches der Menschen. In Deine Hand gebe ich meinen Geist; Du erlösest mich, Ewiger, Gott der Wahrheit. Unser Gott im Himmel, lasse als einig erkennen Deinen Namen und befestige Dein Reich beständig und regiere über uns für immer und ewig.

יראו Es mögen sehen unsere Augen und sich freuen unser Herz und jubeln unsere Seele über Deine Hülfe in Wahrheit, wenn man zu Zijon spricht: Dein Gott ist König! Der Ewige ist König, der Ewige war König, der Ewige wird König sein für immer und ewig; denn das Reich ist Dein und in alle Ewigkeit wirst Du in Herrlichkeit regieren; denn wir haben keinen König außer Dir.

המלאך Der Engel, der mich erlöst von allem Leid, er segne die Knaben und werde in ihnen genannt mein Name und der Name meiner Väter Abraham und Jizchak, und sie mögen sich mehren zur Fülle in der Mitte des Landes. — Und Er sprach: Wenn Du hören wirst auf die Stimme des Ewigen, deines Gottes, und thun was recht ist in seinen Augen und horchen auf seine Gebote und bewahren alle seine Satzungen — alle Krankheit, die Ich gelegt auf Mizrajim, werde Ich dir nicht auflegen; denn Ich bin der Ewige, dein Arzt. — — Es segne dich der

מִגִּבֹּרֵי יִשְׂרָאֵל: כֻּלָּם אֲחֻזֵי חֶרֶב מְלֻמְּדֵי מִלְחָמָה אִישׁ חַרְבּוֹ עַל יְרֵכוֹ מִפַּחַד בַּלֵּילוֹת: יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: ג״פ.

לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְיָ. קִוִּיתִי יְיָ לִישׁוּעָתְךָ. יְיָ לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי: ג״פ.

בְּשֵׁם יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. מִימִינִי מִיכָאֵל. וּמִשְּׂמֹאלִי גַּבְרִיאֵל. וּמִלְּפָנַי אוּרִיאֵל. וּמֵאֲחוֹרַי רְפָאֵל. וְעַל רֹאשִׁי שְׁכִינַת אֵל: ג״פ.

קכח שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אַשְׁרֵי כָּל־יְרֵא יְיָ הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו: יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ: אֶשְׁתְּךָ כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ: הִנֵּה כִי כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר יְרֵא יְיָ: יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלָם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ: וּרְאֵה־בָנִים לְבָנֶיךָ שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל:

רִגְזוּ וְאַל תֶּחֱטָאוּ אִמְרוּ בִלְבַבְכֶם עַל מִשְׁכַּבְכֶם וְדֹמּוּ סֶלָה: ג״פ.

אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מָלַךְ. בְּטֶרֶם כָּל־יְצִיר נִבְרָא:
לְעֵת נַעֲשָׂה בְחֶפְצוֹ כֹּל. אֲזַי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא:
וְאַחֲרֵי כִּכְלוֹת הַכֹּל. לְבַדּוֹ יִמְלוֹךְ נוֹרָא:
וְהוּא הָיָה וְהוּא הֹוֶה. וְהוּא יִהְיֶה בְּתִפְאָרָה:
וְהוּא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי. לְהַמְשִׁיל לוֹ לְהַחְבִּירָה:

Ewige und behüte dich. Es lasse leuchten der Ewige sein Antlitz zu dir und begnade dich. Es wende der Ewige sein Antlitz zu dir und gebe dir Frieden.

הנה Siehe, es schläft nicht und es schlummert nicht der Hüter Jisraels. — Auf Deine Hülfe hoffe ich, Ewiger. — Im Namen des Ewigen, des Gottes Jisrael's: Zu meiner Rechten Michael, zu meiner Linken Gabriel, vor mir Uriel, hinter mir Rafael und über meinem Haupte die Herrlichkeit Gottes.

שיר (Pſ. 128.) Stufenlied. Heil dem, der den Ewigen fürchtet, der in seinen Wegen wandelt. Wenn du deiner Hände Arbeit genießest, Heil dir und dir ist wohl. Dein Weib, wie ein fruchttragender Weinstock im Innern deines Hauses, deine Kinder, wie Oelbaum-Sprößlinge rings um deinen Tisch. Siehe, also ist der Mann gesegnet. der den Ewigen fürchtet. Es segne dich der Ewige von Zijon; und schaue Jeruschalajim's Glück alle deine Lebenstage, und siehe Kinder von deinen Kindern. Friede über Jisrael!

רגזו Bebet und sündiget nicht; sprechet in eurem Herzen auf euren Lagerstätten und schweiget. Selah!

(Die Uebersetzung von אדון עולם s. S. 2.)

בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תַכְלִית· וְלוֹ הָעֹז וְהַמִּשְׂרָה:
וְהוּא אֵלִי וְחַי גֹּאֲלִי· וְצוּר חֶבְלִי בְּעֵת צָרָה:
וְהוּא נִסִּי וּמָנוֹס לִי· מְנָת כּוֹסִי בְּיוֹם אֶקְרָא:
בְּיָדוֹ אַפְקִיד רוּחִי· בְּעֵת אִישַׁן וְאָעִירָה:
וְעִם־רוּחִי גְּוִיָּתִי· יְיָ לִי וְלֹא אִירָא:

שויתי יי לנגדי תמיד כי מימיני בל אמוט:
שמרני אל כי חסיתי בך:

סדר צדוק הדין.

חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה ע״כ אם לפעמים יבא לו איזה רעה. או שמע איזה בשורה רעה ח״ו, יודה לאל ית״ש דיין אמת שהכל בא בדין, ויברך

בָּרוּךְ (אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם) דַּיַּן הָאֱמֶת:

מי שלא היה על בית עלמין תוך שלשים יום יאמר ברכה זו בבואו שם בקרוב ד׳ אמות לקברים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר יָצַר אֶתְכֶם בַּדִּין· וְזָן וְכִלְכֵּל אֶתְכֶם בַּדִּין· וְהֵמִית אֶתְכֶם בַּדִּין· וְיוֹדֵעַ מִסְפַּר כֻּלְּכֶם בַּדִּין· וְעָתִיד לְהַחֲזִיר וּלְהַחֲיוֹתְכֶם בַּדִּין· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

ואח״כ אומר אתה גבור עד להחיות מתים, תמצא בתפלת שחרית.

כשמביאים את המת לבירת הקברות אומרים זה. ואין אומרים אותו לא בר״ח וחנוכה ופורים וחה״ם, ובהרבה קהלות א״א אותו בכל חדש ניסן.

הַצּוּר תָּמִים פָּעֳלוֹ כִּי כָל־דְּרָכָיו מִשְׁפָּט· אֵל אֱמוּנָה וְאֵין עָוֶל צַדִּיק וְיָשָׁר הוּא: הַצּוּר תָּמִים בְּכָל־פֹּעַל· מִי יֹאמַר לוֹ מַה־תִּפְעָל· הַשַּׁלִּיט בְּמַטָּה וּבְמַעַל· מֵמִית וּמְחַיֶּה מוֹרִיד שְׁאוֹל וַיָּעַל: הַצּוּר תָּמִים בְּכָל־

מַעֲשֶׂה. מִי יֹאמַר לוֹ מַה תַּעֲשֶׂה. הָאוֹמֵר וְעֹשֶׂה. חֶסֶד חִנָּם לָנוּ תַעֲשֶׂה. וּבִזְכוּת הַנֶּעֱקַד כְּשֶׂה. הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה: צַדִּיק בְּכָל־דְּרָכָיו הַצּוּר תָּמִים. אֶרֶךְ אַפַּיִם וּמָלֵא רַחֲמִים. חֲמָל־נָא וְחוּס־נָא עַל אָבוֹת וּבָנִים. כִּי לְךָ אָדוֹן הַסְּלִיחוֹת וְהָרַחֲמִים: צַדִּיק אַתָּה יְיָ לְהָמִית וּלְהַחֲיוֹת. אֲשֶׁר בְּיָדְךָ פִּקְדוֹן כָּל־רוּחוֹת. חָלִילָה לְּךָ זִכְרוֹנֵנוּ לִמְחוֹת. וְיִהְיוּ נָא עֵינֶיךָ בְּרַחֲמִים עָלֵינוּ פְקוּחוֹת. כִּי לְךָ אָדוֹן הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת: אָדָם אִם בֶּן־שָׁנָה יִהְיֶה. אוֹ אֶלֶף שָׁנִים יִחְיֶה. מַה־יִּתְרוֹן לוֹ כְּלֹא הָיָה יִהְיֶה. בָּרוּךְ דַּיַּן הָאֱמֶת מֵמִית וּמְחַיֶּה: בָּרוּךְ הוּא כִּי אֱמֶת דִּינוֹ. וּמְשׁוֹטֵט הַכֹּל בְּעֵינוֹ. וּמְשַׁלֵּם לְאָדָם חֶשְׁבּוֹנוֹ וְדִינוֹ. וְהַכֹּל לִשְׁמוֹ הוֹדָיָה יִתֵּנוּ: יָדַעְנוּ יְיָ כִּי צֶדֶק מִשְׁפָּטֶךָ. תִּצְדַּק בְּדָבְרֶךָ תִּזְכֶּה בְּשָׁפְטֶךָ. וְאֵין לְהַרְהֵר אַחַר מִדַּת שָׁפְטֶךָ. צַדִּיק אַתָּה יְיָ וְיָשָׁר מִשְׁפָּטֶיךָ: דַּיַּן אֱמֶת. שׁוֹפֵט צֶדֶק וֶאֱמֶת. בָּרוּךְ דַּיַּן הָאֱמֶת. שֶׁכָּל־מִשְׁפָּטָיו צֶדֶק וֶאֱמֶת: נֶפֶשׁ כָּל־חַי בְּיָדֶךָ. צֶדֶק מָלְאָה יְמִינְךָ וְיָדֶךָ. רַחֵם עַל פְּלֵטַת־צֹאן יָדֶךָ. וְתֹאמַר לַמַּלְאָךְ הֶרֶף יָדֶךָ: גְּדֹל הָעֵצָה וְרַב הָעֲלִילִיָּה אֲשֶׁר עֵינֶיךָ פְּקֻחוֹת עַל כָּל־דַּרְכֵי בְּנֵי אָדָם לָתֵת לְאִישׁ כִּדְרָכָיו וְכִפְרִי מַעֲלָלָיו: לְהַגִּיד כִּי יָשָׁר יְיָ צוּרִי וְלֹא עַוְלָתָה בּוֹ: יְיָ נָתַן וַיְיָ לָקָח. יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דְּהוּא עָתִיד לְחַדָּתָא וּלְאַחֲאָה מֵתַיָּא וּלְאַסָּקָא

לְחַיֵּי עָלְמָא וּלְמִבְנֵי קַרְתָּא דִירוּשְׁלֵם וּלְשַׁכְלֵל הֵיכְלֵהּ בְּגַוַּהּ וּלְמֶעְקַר פּוּלְחָנָא נוּכְרָאָה מֵאַרְעָהּ וְלַאֲתָבָא פּוּלְחָנָא דִשְׁמַיָּא לְאַתְרֵהּ. וְיַמְלִיךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמַלְכוּתֵהּ וִיקָרֵהּ:

בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן וכו׳.

אחר הקבורה תולשין עשבים ומשליכין לאחוריהם ואומרים·

וְיָצִיצוּ מֵעִיר כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ: (ויש אומרים: זָכוּר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ:)

ואח״כ רוחצין ידיהם ואומרים.

בִּלַּע הַמָּוֶת לָנֶצַח וּמָחָה אֲדֹנָי אֱלֹהִים דִּמְעָה מֵעַל כָּל־פָּנִים וְחֶרְפַּת עַמּוֹ יָסִיר מֵעַל כָּל־הָאָרֶץ כִּי יְיָ דִּבֵּר:

יושבים ג׳ פעמים ואומרים ויהי נועם.

ומצוה לנחם אבלים ולדבר על לבם דברי נחומים. וכשיוצאין מן האבל יאמר·

הַמָּקוֹם יְנַחֵם אוֹתְךָ (ולרבים אֶתְכֶם) בְּתוֹךְ שְׁאָר אֲבֵלֵי צִיּוֹן וִירוּשָׁלָיִם:

סדר דוכן.

(Vorbeter.)

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת־
הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם
בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת
יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

(Gemeinde.)

וְתֶעֱרַב לְפָנֶיךָ עֲתִירָתֵנוּ כְּעוֹלָה וּכְקָרְבָּן. אָנָּא רַחוּם
בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים הָשֵׁב שְׁכִינָתְךָ לְצִיּוֹן וְסֵדֶר
הָעֲבוֹדָה לִירוּשָׁלָיִם: וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים
וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

(Vorbeter.)

ח׳ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שֶׁאוֹתְךָ לְבַדְּךָ בְּיִרְאָה נַעֲבוֹד:

Priestersegen.

ותערב (Gem.) O laß Dir wohlgefallen unser Beten, wie Ganzopfer und Altargaben. O Erbarmer! in der Fülle Deiner Barmherzigkeit lasse zurückkehren Deinen Gottesglanz nach Zijon, Deiner Stadt, und die Ordnung des Tempeldienstes nach Jeruschalajim. Und unsere Augen mögen es sehen, wenn Du nach Zijon zurückkehrest in Barmherzigkeit, und dort wollen wir in Ehrfurcht Dir dienen wie in den Tagen der Vorwelt und den Jahren der Vorzeit.

(Vorb.) Gelobt sei Du, Ewiger, unser Gott! dem wir allein in Ehrfurcht dienen wollen.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה
הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ
מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר.
נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל
חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל
נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל
נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל
נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־
עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה
הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ
יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת
לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל
שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ
וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ
לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ
וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב
שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ.
בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ.
מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם
וָעֶד:

(Am Neujahrsfeste und Versöhnungstage.)

(Gemeinde.)

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ זְכוֹר רַחֲמֶיךָ וּכְבוֹשׁ כַּעַסְךָ וְכַלֵּה דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וּשְׁבִי
וּמַשְׁחִית וְעָוֹן וּמַגֵּפָה וּפֶגַע רָע וְכָל־מַחֲלָה וְכָל־תַּקָּלָה וְכָל־קְטָטָה
וְכָל־מִינֵי פֻרְעָנֻיּוֹת וְכָל־גְּזֵרָה רָעָה וְשִׂנְאַת חִנָּם מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל כָּל־בְּנֵי
בְרִיתֶךָ: וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

(Vorbeter.)

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת־שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל

(Am Neujahrsfeste und Versöhnungstage.)

אבינו (Gem.) Unser Vater, unser König! Sei Deines Erbarmens eingedenk und halte ein Deinen Zorn, und wehr' ab von uns Seuche, Schwert und Hunger, Elend und Verderben, Schuld und Plage und jedes böse Begegniß, jegliche Krankheit und jeglichen Anstoß, jeden Hader, jede Art von bösem Geschicke und jedes harte Verhängniß und unverdienten Haß von uns und all Deinen Bundeskindern.

וכתוב Und verzeichne zu heilvollem Leben alle Genossen Deines Bundes.

יְשׁוּעָתֵֽנוּ וְעֶזְרָתֵֽנוּ סֶֽלָה· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ
וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת׃

אֱלֹהֵֽינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵֽינוּ בָּרְכֵֽנוּ בַּבְּרָכָה הַמְּשֻׁלֶּֽשֶׁת בַּתּוֹרָה
הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּֽךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי
אַהֲרֹן וּבָנָיו הש״ץ בקול כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶֽׁךָ כָּאָמוּר׃

והכהנים מברכין

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵֽינוּ מֶֽלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
קִדְּשָֽׁנוּ בִּקְדֻשָּׁתוֹ שֶׁל אַהֲרֹן וְצִוָּֽנוּ לְבָרֵךְ אֶת־
עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה׃

הש״ץ מקרא

יְבָרֶכְךָ יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן עֹשֵׂה שָׁמַֽיִם וָאָֽרֶץ׃

יְיָ יְיָ אֲדוֹנֵֽינוּ מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָֽרֶץ׃

וְיִשְׁמְרֶֽךָ שָׁמְרֵֽנִי אֵל כִּי־חָסִֽיתִי בָךְ׃

אלהינו (Vorb.) Unser Gott und unserer Väter Gott! Segne uns mit dem in Deiner Thorah geordneten dreifachen Segen, wie er durch Moscheh, Deinen Knecht, verzeichnet und durch den Mund Aharons und seiner Sprößlinge ist ausgesprochen worden, die Priester, Deine heilige Schaar.

ברוך (Die Priester.) Gelobt sei Du, Ewiger, unser Gott, Herr der Welt, der uns mit der Weihe Aharons geheiligt und uns geboten hat, sein Volk Jisrael in Liebe zu segnen!

Es segne Dich — Es segne Dich der Ewige von Zijon aus, der Schöpfer des Himmels und der Erden.

Der Ewige — Ewiger, unser Herr! wie herrlich ist Dein Name auf der ganzen Erde!

Und behüte Dich! — Behüte mich, mein Gott! Denn auf Dich vertrau' ich.

כשהכהנים מנגנין וישמרך הקהל אומרים זה.

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אֲנִי שֶׁלָּךְ וַחֲלוֹמוֹתַי שֶׁלָּךְ חֲלוֹם חָלַמְתִּי וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה הוּא. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁיִּהְיוּ כָּל־חֲלוֹמוֹתַי עָלַי וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה בֵּין שֶׁחָלַמְתִּי עַל עַצְמִי וּבֵין שֶׁחָלַמְתִּי עַל אֲחֵרִים וּבֵין שֶׁחָלְמוּ אֲחֵרִים עָלַי אִם טוֹבִים הֵם חַזְּקֵם וְאַמְּצֵם וְיִתְקַיְּמוּ בִי וּבָהֶם כַּחֲלוֹמוֹת יוֹסֵף הַצַּדִּיק. וְאִם צְרִיכִים רְפוּאָה רְפָאֵם כְּחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה מֵחָלְיוֹ וּכְמִרְיָם הַנְּבִיאָה מִצָּרַעְתָּהּ וּכְנַעֲמָן מִצָּרַעְתּוֹ וּכְמֵי מָרָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ וּכְמֵי יְרִיחוֹ עַל יְדֵי אֱלִישָׁע. וּכְשֵׁם שֶׁהָפַכְתָּ אֶת קִלְלַת בִּלְעָם הָרָשָׁע מִקְּלָלָה לִבְרָכָה כֵּן תַּהֲפֹךְ כָּל־חֲלוֹמוֹתַי עָלַי וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה וְתִשְׁמְרֵנִי וּתְחָנֵּנִי וְתִרְצֵנִי: אמן

יָאֵר אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה:

יְיָ יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת:

פָּנָיו פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי כִּי יָחִיד וְעָנִי אָנִי:

אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ יְיָ נַפְשִׁי אֶשָּׂא:

וִיחֻנֶּךָּ הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל יַד אֲדוֹנֵיהֶם כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל יַד גְּבִרְתָּהּ כֵּן עֵינֵינוּ אֶל־יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַד שֶׁיְּחָנֵּנוּ: רבש"ע.

Es lasse leuchten — Gott begnad' uns und segne uns, lasse leuchten sein Antlitz mit uns!

Der Ewige — Ewiger, Ewiger! Gott, barmherzig und gnädig, langmüthig und reich an Huld und Treue!

Sein Antlitz — Wende Dich zu mir und begnade mich; denn einsam und bedrängt bin ich.

Zu Dir — Zu Dir, Ewiger, will ich meine Seele erheben!

Und begnade Dich! — Sieh, wie der Knechte Augen auf des Herrn Hand, wie der Magd Augen auf der Gebieterin Hand, so sind unsere Augen gerichtet auf den Ewigen, unseren Gott, bis Er uns begnadigt.

יִשָּׂא יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ.
וּמְצָא חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם׃

יְיָ יְיָ חָנֵּנוּ לְךָ קִוִּינוּ הֱיֵה זְרֹעָם לַבְּקָרִים אַף
יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה׃

פָּנָיו אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי בְּיוֹם צַר לִי הַטֵּה־אֵלַי
אָזְנֶךָ בְּיוֹם אֶקְרָא מַהֵר עֲנֵנִי׃

אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת־עֵינַי הַיֹּשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם׃

וְיָשֵׂם וְשָׂמוּ אֶת־שְׁמִי עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרְכֵם׃

לְךָ לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח
וְהַהוֹד כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה
וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ׃

שָׁלוֹם שָׁלוֹם שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְיָ וּרְפָאתִיו׃

Es wende — Er empfängt Segen vom Ewigen, und Huld vom Gotte seines Heils.

Der Ewige — Ewiger, begnad' uns, auf Dich hoffen wir! — Sei ihr Arm an jeglichem Morgen, und unsere Hülfe zur Zeit der Bedrängniß.

Sein Antlitz — Verbirg Dein Antlitz nicht vor mir am Tage da ich bedrängt bin. Neige mir Dein Ohr am Tage, da ich rufe; eilig erhöre mich!

Zu Dir — Zu Dir erheb' ich mein Auge, o Du im Himmel Thronender!

Und gebe — Und sie sollen meinem Namen den Ausspruch geben über die Kinder Jisrael, und ich werde sie segnen.

Dir — Dir, Ewiger! gehört die Größe und Stärke, und Glanz und Sieg und Majestät; denn Alles im Himmel und auf Erden ist Dein; Dein, Ewiger, die Herrschaft, und Du erhebst Dich über Alles als Haupt.

Frieden! — Frieden, Frieden mit dem Nahen und Fernen spricht der Ewige, und ich heile ihn.

ק׳ יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתַּעֲשֶׂה לְמַעַן קְדֻשַּׁת חֲסָדֶיךָ
וְגֹדֶל רַחֲמֶיךָ וּלְמַעַן טָהֳרַת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא הַיּוֹצֵא מִפִּי
אַהֲרֹן וּבָנָיו עַם קְדוֹשֶׁךָ שֶׁתִּהְיֶה קָרוֹב לִי בְּקָרְאִי לָךְ וְתִשְׁמַע תְּפִלָּתִי תָּמִיד
כְּשֵׁם שֶׁשָּׁמַעְתָּ אֶנְקַת יַעֲקֹב תְּמִימֶךָ. וְתִתֶּן־לִי וּלְכָל־נַפְשׁוֹת בֵּיתִי מְזוֹנוֹתֵינוּ
וּפַרְנָסָתֵנוּ בְּרֶוַח וְלֹא בְצִמְצוּם בְּהֶתֵּר וְלֹא בְאִסּוּר בְּנַחַת וְלֹא בְצַעַר מִתַּחַת
יָדְךָ הָרְחָבָה כְּשֵׁם שֶׁנָּתַתָּ לֶחֶם לֶאֱכוֹל וּבֶגֶד לִלְבּוֹשׁ לְיַעֲקֹב אָבִינוּ. וְתִתְּנֵנִי
לְאַהֲבָה וּלְחֵן וּלְחֶסֶד בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל־רוֹאַי. וְיִהְיוּ דְבָרַי נִשְׁמָעִין
לַעֲבוֹדָתֶךָ. כְּשֵׁם שֶׁנָּתַתָּ אֶת־יוֹסֵף צַדִּיקֶךָ לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ
וּבְעֵינֵי כָל־רוֹאָיו. וְתַעֲשֶׂה עִמִּי נִפְלָאוֹת וְאוֹת לְטוֹבָה. וְתַצְלִיחֵנִי בִּדְרָכַי
וְתֵן בְּלִבִּי בִּינָה לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל וּלְקַיֵּם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ

יהי (Gem.) Sei es Dir wohlgefällig, Ewiger, mein Gott und meiner Väter Gott! daß Du um Deiner Heiligkeit und Gnade und großen Barmherzigkeit willen, so wie um Deines erhabenen und hochheiligen Namens willen, wie er in dem Priestersegen gesprochen wurde aus dem Munde Aharons und seiner Sprößlinge, der Dir geweihten Schaar, — daß Du mir nahe seiest, wenn ich Dich rufe, und mein brünstig Gebet stets erhörest, wie Du das Flehen Jaakobs, des Untadligen, vernommen. Und mögst Du mir geben und allen Gliedern meines Hauses unsere Nahrung und Verpflegung, reichlich, nicht bedrängt, auf erlaubtem, nicht verbotenem Wege, in Gemächlichkeit, ohne Kummer, aus Deiner mildspendenden Hand, wie Du Nahrung und Fülle und Gewand zur Umhüllung gegeben dem Jaakob, unserem Ahn. Und lasse uns Liebe, Gunst und Gefallen finden in Deinen Augen und in den Augen Aller, die uns sehen, und vernimm unsere Worte, wenn wir Dich anbeten, in Gunst, wie Du den Joseph, Deinen Frommen, anmuthig und in Gunst und wohlgefällig erscheinen ließest vor Dir und Allen, die ihn sahen. Und erweise mir Deine Gnade und wundervolle Führung in Liebes- und Huldzeichen. Verleihe meinem Herzen Einsicht, all die Worte Deiner Lehre zu verstehen und zu halten und den in ihr verborgenen Sinn, und bewahre mich vor Fehltritten, und läutere meine Gedanken und meinen Sinn

וְסוֹרוֹתֶיךָ. וְתַצִּילֵנִי מִשְּׁגִיאוֹת וּתְטַהֵר רַעְיוֹנַי וְלִבִּי לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְתַאֲרִיךְ יָמַי
(וִימֵי אִשְׁתִּי וּבָנַי וּבְנוֹתַי) (וִימֵי אָבִי וְאִמִּי)
בְּטוֹב וּבִנְעִימוֹת בְּרֹב עֹז וְשָׁלוֹם. אמן סלה:

ויכוין לסיים עם הכהנים כדי שיענו הקהל אמן:

אַדִּיר בַּמָּרוֹם שׁוֹכֵן בִּגְבוּרָה· אַתָּה שָׁלוֹם וְשִׁמְךָ שָׁלוֹם· יְהִי רָצוֹן שֶׁתָּשִׂים עָלֵינוּ וְעַל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל חַיִּים וּבְרָכָה לְמִשְׁמֶרֶת שָׁלוֹם:

והכהנים מחזירים פניהם כלפי ההיכל ואומרים·

רִבּוֹן הָעוֹלָם עָשִׂינוּ מַה־שֶּׁגָּזַרְתָּ עָלֵינוּ אַף אַתָּה עֲשֵׂה עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הִבְטַחְתָּנוּ. הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן־הַשָּׁמַיִם וּבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאֵת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לָנוּ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ:

שים שלום וכו׳.

für Deinen Dienst, und verlängere meine Tage und die meiner Angehörigen (meines Vaters, meiner Mutter, Frau, Söhne, Töchter) in Lebenskraft und Frieden.

אדיר Mächtiger in den Höhen, thronend in Allmacht, Du bist der Friede und Dein Name Frieden. Sei es Dir wohlgefällig, daß Du walten lassest über uns und über Dein ganzes Volk Jisrael Leben und Segen zu bleibendem Friedensbesitze.

שיר היחוד ליום השבת.

כרוב הקהלות ואפילו באותן שאין נוהגים לאמר שיר היחוד כל ימות החול, מ"מ בשבת נוהגים לאמר שיר היחוד לשבת ולנגן אנעים זמירות:

אָז בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נַחְתָּ. יוֹם הַשַּׁבָּת עַל־כֵּן בֵּרַכְתָּ:

וְעַל כָּל־פָּעַל תְּהִלָּה עֲרוּכָה· חֲסִידֶיךָ בְּכָל־עֵת יְבָרְכוּכָה:

בָּרוּךְ יְיָ יוֹצֵר כֻּלָּם. אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם:

כִּי מֵעוֹלָם עַל עֲבָדֶיךָ· רַב רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ:

וּבְמִצְרַיִם הֶחִלּוֹתָ. לְהוֹדִיעַ כִּי מְאֹד נַעֲלֵיתָ

עַל כָּל־אֱלֹהִים בַּעֲשׂוֹת בָּהֶם שְׁפָטִים גְּדֹלִים וּבֵאלֹהֵיהֶם:

בְּבִקְעֲךָ יָם סוּף עַמְּךָ רָאוּ הַיָּד הַגְּדוֹלָה וַיִּירָאוּ:

נִהַגְתָּ עַמְּךָ לַעֲשׂוֹת לָךְ שֵׁם תִּפְאֶרֶת לְהֵרָאוֹת גָּדְלָךְ:

וְדִבַּרְתָּ עִמָּם מִן הַשָּׁמַיִם. וְגַם הֶעָבִים נָטְפוּ מָיִם:

יָדַעְתָּ לֶכְתָּם בַּמִּדְבָּר· בְּאֶרֶץ צִיָּה אִישׁ לֹא עָבַר:

תַּתָּ לְעַמְּךָ דְּגַן שָׁמַיִם. וְהֶעָפָר שְׁאֵר וּמִצּוּר מָיִם:

תְּגָרֵשׁ גּוֹיִם רַבִּים עַמִּים· יִירְשׁוּ אַרְצָם וַעֲמַל לְאֻמִּים:

בַּעֲבוּר יִשְׁמְרוּ חֻקִּים וְתוֹרוֹת. אִמְרוֹת יְיָ אֲמָרוֹת טְהוֹרוֹת:

וַיִּתְעַדְּנוּ בְּמִרְעֶה שָׁמֵן· וּמֵחַלְמִישׁ צוּר פַּלְגֵי שָׁמֶן:

בְּנוּחָם בָּנוּ עִיר קָדְשֶׁךָ. וַיְפָאֲרוּ בֵּית מִקְדָּשֶׁךָ:

וַתֹּאמֶר פֹּה אֵשֵׁב לְאֹרֶךְ יָמִים צֵידָהּ בָּרֵךְ אֲבָרֵךְ:

כִּי שָׁם יִזְבְּחוּ זִבְחֵי צֶדֶק. אַף כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־צֶדֶק:

וּבֵית הַלֵּוִי נְעִימוֹת יְזַמֵּרוּ· לְךָ יִתְרוֹעֲעוּ אַף יָשִׁירוּ:

בֵּית יִשְׂרָאֵל וְיִרְאֵי יְיָ. יְכַבְּדוּ וְיוֹדוּ שִׁמְךָ יְיָ:

הֵטִיבוֹתָ מְאֹד לָרִאשׁוֹנִים· כֵּן תֵּיטִיב גַּם לָאַחֲרוֹנִים:

יְיָ תָּשִׂישׂ נָא עָלֵינוּ. כַּאֲשֶׁר שַׂשְׂתָּ עַל אֲבוֹתֵינוּ:
אוֹתָנוּ לְהַרְבּוֹת וּלְהֵיטִיב· וְנוֹדֶה לְּךָ לְעוֹלָם כִּי תֵיטִיב:
יְיָ תִּבְנֶה עִירְךָ מְהֵרָה. כִּי עָלֶיהָ שִׁמְךָ נִקְרָא:
וְקֶרֶן דָּוִד תַּצְמִיחַ בָּהּ· וְתִשְׁכּוֹן לְעוֹלָם יְיָ בְּקִרְבָּהּ:
זִבְחֵי צֶדֶק שָׁמָּה נִזְבָּחָה. וְכִימֵי קֶדֶם תֶּעֱרַב מִנְחָה:
וּבָרֵךְ עַמְּךָ בְּאוֹר פָּנֶיךָ· כִּי חֲפֵצִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ:
וּבִרְצוֹנְךָ תַּעֲשֶׂה חֶפְצֵנוּ. הַבֶּט נָא עַמְּךָ כֻלָּנוּ:
בְּחַרְתָּנוּ הֱיוֹת לְךָ לְעַם סְגֻלָּה· עַל עַמְּךָ בִּרְכָתֶךָ סֶּלָה:
וְתָמִיד נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ. תְּהַלֵּל שֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ:
וּמְבָרַכְתְּךָ עַמְּךָ יְבָרֵךְ· כִּי אֶת־כָּל־אֲשֶׁר תְּבָרֵךְ מְבֹרָךְ:
וַאֲנִי בְּעוֹדִי אֲהַלְלָה בוֹרְאִי. וַאֲבָרְכֶנָּה כָּל־יְמֵי צְבָאִי:
יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ לְעוֹלָם· מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם:

כַּכָּתוּב בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד־הָעוֹלָם וַיֹּאמְרוּ כָל־הָעָם אָמֵן וְהַלֵּל לַייָ: עָנֵה דָנִיֵּאל וְאָמַר לֶהֱוֵא שְׁמֵהּ דִּי־אֱלָהָא מְבָרַךְ מִן־עָלְמָא וְעַד־עָלְמָא דִּי חָכְמְתָא וּגְבוּרְתָא דִּי־לֵהּ הִיא: וְנֶאֱמַר וַיֹּאמְרוּ הַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל בָּנִי חֲשַׁבְנְיָה שֵׁרֵבְיָה הוֹדִיָּה שְׁבַנְיָה פְתַחְיָה קוּמוּ בָּרְכוּ אֶת־יְיָ אֱלֹהֵיכֶם מִן־הָעוֹלָם עַד־הָעוֹלָם וִיבָרְכוּ שֵׁם כְּבֹדֶךָ וּמְרוֹמַם עַל־כָּל־בְּרָכָה וּתְהִלָּה: וְנֶאֱמַר בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן הַלְלוּיָהּ: וְנֶאֱמַר וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת־יְיָ לְעֵינֵי כָּל־הַקָּהָל וַיֹּאמֶר דָּוִיד בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ מֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם:

Gedruckt bei Julius Sittenfeld in Berlin.